XXXVIII
H
57

872
2
33

BLIOTECA NAZ
Vittorio Emanuele III
XXVIII
H
57
NAPOLI

K-5-7 VI. D. 12

PARRHISIIS

Venale in ædibus Reginaldi Chaudiere in vico Iacobæo ſub inſigni hominis ſylueſtris.

SPECIMEN

Epithetorum Ioannis Rauiſij Textoris Niuernenſis, omnibus artis Poeticæ Studioſis maxime vtilium.

Emiſſum ex officina Henrici Stephani pro ſcholis decretorũ. An. dñi 1518. die 2 Sep.

Cum priuilegio.

quire qi: fol. 3ii

Ioannes Rauiſius Textor Illuſtriſſimo ac Digniſſimo patri, Cardinaliq; preſbytero imprimis reuerendo, Ludouico Borbonio Salutem.

CONSVLEBAM aliquando viros ſeria doctrina et mei ſatis amātes Paſtor eminētiſſime, cuinā primiciū hunc laboris mei partū cōmodius nūcuparē. Eorū vnus magni in re literaria nominis, cœpit mox hortari: vt eum diligerē, qui inter mortales eſſet amātiſſimus virtutum, procliuioriſq; in doctos beniuolētiæ, teſtatus ex eius virtute operi meo laudē, literarū amore cōmodū mihi futurū. Cui quū dixiſſem te eſſe velut vnicū in terra phœnicē, qui eiuſmodi mihi videreris: neq; tamē idipſum me audere, ne vel hic liber nihili tuā ſublimitatē deprimeret, vel incōmode dicerer feciſſe, ſi tibi ſacris tantū literis addicto hoc profanū & poeticum opus vile inq̃ opus dedicarē: reſpondit omniū omne genus literarum patrocinia in eorū manibus venire reponenda: quorū eminētior eſſet in terris authoritas. Neq; operū paruitate, ſummorum quoq; principum maieſtatem deprimi. Nam quid exempli gratia (dicebat) Tragœdis acceſſit ignominiæ, ꝙ ſui carminis omniū tamē grauiſſimi vilem hircum mercedis loco ſuſceperint? Quid Maronis liber de apibus, Mecœnati inter Romanos potētiſſimo detraxit? Inſuper adiecit cum Fabio naturam humani ingenij ita eſſe agilem ac velocem, & ſic in omnem partem ſpectare: vt nemo poſſit agere aliquid tantū vnū, ſic vt nec perpetuo Muſicę intēdat Citharœdus, nec ſemper Geometriæ vacet Mathematicus. Ita quoq; eos (qui grauioribus ſtudiis exerceri conſueuerūt) minoribus quandoq; diſciplinis oblectari, & lectionum varietate refici. Ac propterea non eſſe mihi verendum, ne tu (qui a noſtris iſtis Mythologijs feriatus es iampridem & conquieſti) hoc opus vel aſpernareris: vel tuo quandoq; non dignareris intuitu. Quare quū ex eius verbis maior quædam mihi ſecuritas acceſſiſſet: maieſtatem tuam interpellare non erubui. Quandoquidem etiam ita vel fieri oportebat, vel me perpetuo quodam mœrore cōfici. Recordatus enim tuę illius beniuolētię, qua puerum me tātopere cōplectebaris, dum ſub eodē Archididaſcalo Ioāne Boluaco, homine (vt tu ipſe noſti, & ego quotidie experior) inculpatiſſimo, atq; etiā ſub eodē pręceptore doctiſſ. Ioanne Caluimontio militaremus: multos iā annos male mihi volui: ꝙ

tuę illius modeſtię benignæq; familiaritatis memorē nullo me teſtimo
nio docuiſſem. Neqꝫ vnq̃ ſibi ſatiſfeciſſet animus: niſi aliquo velut xe-
niolo te ſalutaſſem. Nam præter eas (quas in te vel puero virtutes co-
gnouerā) multa alia ad hoc me impellebant. Videbā (quod raro his
cōtingit, qui ſuo arbitrio fortunā tēperant) te publicis omniū rumori-
bus cōmēdari. Et quū magiſtratibus āpliſſimis, eminētiſſimiſqꝫ digni-
tatibus homines plurimū inſoleſcāt: te tamē nullo rerū faſtigio, nul-
la diuitiarū (quas ſuppeditat virtus) abūdantia magis intumeſcere: ſed
ſubmiſſius ſemper gerere, modeſtiꝰ loqui, & ſanctius viuere. Quod ple
roſqꝫ magnæ grauitatis & doctrinæ viros (qui te puerū a primis qui
dem elementis cognouerunt) ſæpenumero traxit in admirationē: ita vt
laudū tuarū pręconijs adhuc expleri nequeāt. Teſtis ego ſum oculatꝰ
ſūmos Nauarrę (in q̃ primū literas ebibiſti) rectores te vbiqꝫ gentiū tā
ti facere: vt ſi quē generoſis natalibus puerū ad doctrinā & bonos mo
res hortari velint: te ſemper vt quādā virtutis effigiē eius pręponāt ocu
lis. Verbis meis fidē faciet Frāciſcus Cliuiēſis, puer ſine fuco modeſtiſ
ſimus, quē tametſi ſuapte natura benignū ac docilē, tui tamē exēplo vt
calcari, ad egregias quū diſciplinas, tū virtutes animāt omnes. Ille ma
xime, felici rerū omniū dexteritate præditus Oliuerius Lugduneus do
ctor Theologus, & infucati homo pectoris apertiqꝫ ingenij Ludoui-
cus Laſſereus, Petrus item Groſſus cognomēto, ſyncæræ homo con-
ſcientiæ, omnes quidem indefeſſi tui ſemper honoris tubicines. Pro-
ſpere ergo mecum ageretur: ſi his meis q̃tuliſcumqꝫ monumentis viri
vſqꝫ adeo laudati fauor ſuccineret. Immo vero deus eſſem, ſi tuis au-
ſpicijs publicatū volumē olfactū tuū irritaſſe, cognoſcerē. Nō eni par
ui eſt momenti ab excellentiſſ. heroibus ſuffragiū exoraſſe, ab his prę
ſertim, qui tui ſunt ſimiles: quiqꝫ nunq̃ de via declinant, nulla rerum
copia a ſanctitate deficiūt. Superbirē certe, ſi hoc me precibus intellige
rem cōſecutū. Vnū tantū precario ſum petiturus, vt (quod triuiale eſt
modeſtiæ documētū) regē Perſarū Artaxerxē imiteris, qui oblatam a
paupere abiectiſſimo aquā nō reſpuit. Vile eſt fateor & puerile, quod
offero. Nō poterit tamē nō oblectare: ſi magis ſerijs fatigatus negocijs
ocij tātū fugiendi cauſa huc quādoqꝫ animū cōuertas. Faciet ſaltē (quę
iucūdiſſima eſt recordatio) eius tēporis te reminiſci: quo laudis ſtudio
(quod cōmēdat Quintil.) Muſis intēdebas: dū tu & magni adoleſcēs
ingenij doctrinęqꝫ recōditę Iacobus Oliuerius, primarij pręſidis Lute
ciani filius, noſqꝫ omnes alii cōdiſcipuli tui de palma cōtendebamus.
Melior præterea futurus eſt partus & plura daturus in receſſu, q̃ pro-
mittat in fronte: dū integro cōmētario manū ſupremam adiecerimus.
Quod dijs fauētibus propediē ſumus facturi. Interim Vale.

¶Index Subſtantiuorũ Epitheta in hoc volumine habẽtiũ. Vbi notandum eſt, ꝙ puncta numeros præcedentia priorem folio- rum denotãt faciem:ſequẽtia vero poſteriorem.

ABacus .46
Abdomẽ 49.
Abies 46.
Abſinthia.45
Abſyrtus .48
Abydus 49.
Abyla ·49
Abyſſus 49.
Acarnan .48
Accipiter .49
Acerra 46.
Aceſtes .41
Acetum 43.
Achantus 33.
Achates 40.
Achelous 46.
Acheron .38
Acies 41.
Achilles .39
Achiui .44
Acinum .48
Acis fluuius .46
Aconitum 42.
Actęon 45.
Actor 49.
Acumen 44.
Acus .43
Adam .49
Adamas .43
Admetus .48
Adoleſcentia 48.
Adonis .48
Adraſtus 48.
Adria .45
Adulatio .46
Adulator 47.
Adulter 44.
Adulterium .46
Aduena .49
Adytum 48.
Aer .35
Aætes .48
Aeacus ·45
Aegis .42
Aegoceros 43.
Aegrimonia 44.
Aegyptij .46
Aegyptus .46
Aegyſthus 47.
Aeneas .40
Aeneis 48.
Aenigma .49
Aeolus .42
Aequor .9
Aerugo .49
Aerumna .49
Aes .38
Aeſtas ·33
Aeſculapiꝰ 41.
Aeſculus 44.
Aeſchylus 48.
Aeſtus pro calore .32
Aeſtus pro maris cõmotione 32.
Aetas 39·
Aether 35.
Aethiopes 49.
Aethra .41
Aetna 39.
Aeua 49.
Aeuum 38.
Africa 43.
Africus .40
Agamennon .42
Agaue 38.
Agenor 49.
Ager 36.
Agger .44
Agmen 41.
Agna 44.
Agnus .32
Agreſtes 35.
Agricola 33.
Aiax Thela. 38.
Aiax Oil. 38.
Ala .39
Alani .48
Alba .43
Alceſta .48
Alceus .45
Alcides .43
Alcinous .47
Alcmena 46.
Alcmeon 47.
Alea .45
Alecto 41.
Alemani .49
Ales 43.
Alexander 42.
Alexãdria 43.
Alga 44.
Allobroges 49.
Alnus .32
Alpes .38
Alpheus .48
Altare 46.
Alueus .47
Aluta 47.
Aluus .46
Amantes 47.
Amaracus 40.
Amaranthus .44
Amaror .49
Amator .46
Amazones .40
Ambages 45.
Ambitio .43
Ambroſia .42
Amentia .48
Amica .47
Amicitia 45.
Amicus .45
Am̃mon 42.
Amnis .33
Amomum 31.
Amor 12.
Amphiaraus 47.
Amphion 34.
Amphiſibena 43.
Amphitheatrum .49
Amphitrite .39
Amphora .44
Amplexus .42
Ampulla 49.
Amurca .35
Amyclę 42.
Amygdalus 49.
Anacreon 44.

INDEX SVBSTANTIVORVM

Anas	.47
Anaxagoras	.44
Anchon	47.
Anchora	44.
Ancilla	49.
Andromeda	47.
Anethum	31.
Angli	49.
Anglia	49.
Angor	.44
Anguilla	47.
Anguis	.35
Angulus	.44
Anhelitus	.41
Antenus fl.	.42
Anima	.43
Animal	.46
Animus	.45
Anubal	42.
Annona	45.
Annus	31.
Anſa	31.
Anſer	47.
Antenor	.47
Antheus	.48
Antigona	46.
Antiopa	45.
Antiphates	.47
Antrum	34.
Anubis	.42
Anulus	49.
Anus	43.
Apelles	47.
Aper	32.
Apes	33.
Apis	.48
Apium	.35
Apœnínus	.45
Apollo	.1
Apoſtoli	.49
Aqua	.34
Aqualiculus	.49
Aquarius	38.
Aquila	.40
Aquilo	37.
Ara	.38
Arabes	.46
Arachne	45.
Aracynthus	.34
Aranea	38.
Arar	.48
Arator	32.
Aratus poeta	48.
Aratrum	.35
Araxes	.42
Arbor	24.
Arbuſtum	.44
Arbutus	31.
Arca	.44
Archilochus	49.
Arctos	.41
Arctophylax	.47
Arcus	.37
Arcus pro iride	.40
Ardor	.44
Area	48.
Arena	32.
Arethuſa	.47
Argentum	41.
Argi	.47
Argilla	35.
Argo	42.
Argonautæ	49.
Argos	42.
Argumentatio	49.
Argus	.41
Ariadna	39.
Aries animal	.40
Aries tormentum	46.
Arion	45.
Ariſta	.32
Ariſteus	.35
Ariſtippus	44.
Ariſtophanes	49.
Ariſtoteles	.43
Arma	36.
Armenij	.48
Armenta	46.
Armi	48.
Arnus fl.	49.
Artes	.47
Artifex	48.
Artus	.45
Aruſpex	48.
Arundo frutex	33.
Arundo iaculum	33.
Aruina	45.
Aruum	31.
Arx	.41
Aſcanius	.41
Aſcra	.49
Aſia	48.
Aſinus	.27
Aſperitas	.45
Aſpis	.43
Aſſeres	44.
Aſtra	38.
Aſtus	.46
Aſtutia	.49
Aſtyanax	.48
Aſylum	.49
Atalanta	46.
Athamas	48.
Athenæ	.39
Atheſis fl.	.42
Athos	.49
Athlantides	:33
Athlas	40.
Atomi	.49
Atreus	47.
Atrium	.47
Atropos	48.
Atys	46.
Auaricia	.44
Auarus	39.
Auceps	46.
Audacia	45.
Auena	34.
Auernus	.41
Aufidus	44.
Augur	.43
Augurium	48.
Aui	.47
Auia	.49
Auis	.36
Aula	44.
Aulæa	40.
Aulis	46.
Aulon	.45
Aura	37.
Aures	.44
Auricula	45.
Auriga	48.
Aurora	.36
Aurum	40.
Auſonia	48.
Auſter	35.
Auſus	48.
Autolycus	.46
Autumnus	.36

Axis 48.

De Litera B.

Abylon 61.
Bacca gē. 70.
Bacca fru. 70.
Baccar 73.
Bacchæ .71
Bacchus 69.
Baculus 71.
Batæ 71.
Balęna .72
Baliſta 70.
Balneum 72.
Balſamum .70
Balteus 70.
Barathrum .68
Barba .70
Barbaria .72
Barbitos .71
Barrhus 72.
Baſiliſcus 72.
Baſium .72
Baſſarides .37
Bataui 70.
Bathyllus .73
Belgæ 72.
Belides 71.
Bellaria 71.
Bellator .72
Bellona .72
Bellorophon 71.
Bellum .50
Belua 70.
Benacus 72.
Benignitas .72
Beryllus 72.
Beſtia 71.
Beta 71.
Bethis fl. 70.
Biblis 68.
Biblus 70.
Bidentes 70.
Bilis 85.
Bipennis .70
Bifontes 72.
Bitumen .70
Blanditię 67.
Blatta .70
Boatus 72.
Bohemi 72.
Bombarda 72.
Bombus 71.
Bombyx 72.
Bonum .73
Bootes 71.
Boreas 59.
Bos .71
Boſphorus .71
Brachium 72.
Bragada fl. 70.
Breuitas 72.
Briareus 70.
Briſeis 72.
Britanni .71
Britannia 72.
Bruma .64
Bubo .71
Bubulcus 72.
Bucca 72.
Buccina 70.
Bufo .73
Bulla .72
Bulbus .72
Buſtum 71.
Buſyris .70
Butyrum 72.
Buxus .72
Byrſa .72
Byſſus 71.

De Litera C.

Aballꝰ 104.
Cachinꝰ 106.
Cacumē .92
Cacus 100.
Cadauer .100
Cadus 98.
Cædes .103
Cælum .104
Cæpa .97
Cæra 95.
Cæſar .99
Cæſaries .95
Cęſtus 95.
Caieta .108
Calamitas .108
Calamus 92.
Calathus 98.
Calcar 106.
Calcas .108
Caligo 94.
Calix .107
Calliditas 104.
Callimachus 105.
Calor 102.
Calpe 106.
Calta 92.
Calydon 101.
Calypſo 105.
Calyſto 103.
Camelus .109
Camera 107.
Camilla 108.
Camillus .109
Caminus 101.
Camœnę 105.
Campania .104
Campus 90.
Canalis .103
Cancer .96
Candor 96.
Cani 107.
Canicies .101
Canicula 95.
Canis .73
Caniſtrum 103.
Canna 101.
Cannę 108.
Canopus .96
Cantharus 108.
Cantus 102.
Capaneus .107
Caper .93
Caphareus .100
Capilli .98
Capiſtrum .109
Capitolium 100.
Capra .82
Caprea 94.
Capricornus .98.
Capronæ .109
Capua .107
Capulus 108.
Caput .108
Carbaſa 101.
Carbunculus 108.
Carcer .99
Cardo .109
Carduus 102.
Caries .109.

Carina	.94	Cepheus	.108	Cityſus	92.
Carmen	.97	Cephiſus	101.	Clades	97.
Carmē pro incā.	.105	Ceraſus	107.	Clamor	.106
Carmentis	103.	Ceraſtes	.102	Clangor	.104
Carnifex	99.	Ceraunia	105.	Claros	108.
Caro	.104	Cerberus	.96	Claſſica	.101
Carræ	101.	Cerebrum	.105	Claſſis	.101
Carthaginenſes	.109	Ceres	.93	Claua	.98.
Carthago	96.	Certamen	.96	Clauis	.105
Caryſtos	106.	Cerua	100.	Clauſtrum	.108
Caſa	.89	Ceruix	.106	Clauus	.103
Caſeus	.92	Ceruus	.92	Clementia	.107
Caſia	.97	Ceſpes	.98	Cleopatra	101.
Caſſandra	.100	Cete	.107	Clericus	107.
Caſſes	.104	Cetra	102.	Cliens	.104
Caſſiope	.108	Ceyx	.105	Clitēneſtra	.105
Caſſis	99.	Chalcis	.102	Cliuus	.102
Caſtanea	92.	Chalybs	100.	Cloaca	.106
Caſtitas	.105	Chaos	.102	Clotho	.104
Caſtor	.105	Charites	108.	Clunes	102.
Caſtra	.93	Charon	.95	Clypeus	.100
Cataſta	106.	Charybdis	97.	Coccus	96.
Catarača	.103	Chelydrus	.104	Coclea	.107
Cateia	.107	Chelys	104.	Cocles	108.
Catena	100.	Chimera	.97	Cocytus	.101
Caterua	99.	Chiragra	106.	Cœlum	92.
Catilina	101.	Chiron	99.	Cœna	.105
Catinum	.102	Chlamys	.104	Cœnum	.107
Cato	.102	Chloris	108.	Cogitatio	108.
Catullus	.105	Chorda	97.	Cohors	.104
Catulus	.101	Chorea	96.	Colchi	.107
Caucaſus	.99	Chorus	.109	Collis	92.
Cauda	.103	Chriſtus	107.	Colonus	.95
Cauea	.108	Cibus	103.	Coloſſus	104.
Cauerna	96.	Cicada	.92	Coluber	.94
Caules	.97	Cicatrix	.92	Colubra	102.
Caunus	103.	Cicero	.104	Collum	97.
Cauſidicus	107.	Ciconia	108.	Columba	.93
Cautes	.99	Cicuta	92.	Columbus	102.
Caycus	101.	Cilium	.109	Columna	.102
Cayphas	.109	Cilix	100.	Colus	108.
Cayſter	107.	Cimbri	.107	Colluuies	101.
Cedrus	.95	Cinis	.102	Coma	103.
Cementum	.107	Cinyphs	.108	Cometes	.94
Ceneus	104.	Circe	.99	Comitia	108.
Cenſor	106.	Circuitus	.106	Commentum	.105
Cenſura	.108	Circulus	.99	Compages	101.
Centaurea	.95	Cithara	98.	Compes	.106
Centauri	.94	Citorus	93.	Complexus	106.
Cephalus	.107	Citrus	.108	Conatus	.109

Concentus 104.
Concha 94.
Conchylia 102.
Concordia 105.
Coniuratio .104
Connubium .99
Conopęum 104.
Conſilium .101
Conſtantia 93.
Conſul .103
Contagium .92
Contentio .105
Cõtumelia 104.
Contus 108.
Conuallis 94.
Conuicium .108
Conuiua .106
Conuiuium 103.
Copia .101
Coquus 107.
Cor 105.
Coralium .97
Cordolium 108.
Corduba 107.
Corinna 104.
Corinthus .101
Corium .103
Corna 94.
Cornipes .107
Cornix .92
Cornu 93.
Cornus 104.
Corona .108
Corpus 106.
Cortex 94.
Corus 98.
Coruus 100.
Corybantes 107.
Corylus 94.
Corymbus 103.
Corytus .97
Cos 93.
Coſtum .103
Cothurnus 95.
Coturnix .109
Crabro .95
Crapula .106
Craſſus .107
Crater 100.
Crates 93.
Cratinus 106.
Cremera fl. 105.
Cremona .109
Creon .104
Crepitaculum .101
Crepitus 108.
Crepuſculum .105
Creta .94
Creta inſula .103
Cretes .105
Creuſa .100
Cribrum .102
Crimen .101
Crines 99.
Criſta .99
Crocodilus 107.
Crocus 95.
Crœſus 105.
Cruciatus 108.
Crudelitas .106
Cruor 99.
Crux .105
Crypta .109
Cryſtallum 107.
Cubile 97.
Cucumer .95
Cucurbita 98.
Culcitra 107.
Culex .106
Culina .108
Culmen .107
Culmus 93.
Culpa 108.
Culter 102.
Cultus 100.
Cumæ .105
Cuminum 105.
Cunæ .107
Cuneus 108.
Cunnus 107.
Cupiditas 104.
Cupido deus .98
Cupido ꝓ cupiditate 102.
Cupreſſus 95.
Cura 85.
Curetes .106
Curij 102.
Currus .95
Currus Solis .97
Curſus .100
Curtius .109
Curules 107.
Cuſpis 96.
Cuſtodia 101.
Cuſtos .104
Cutis 105.
Cyaneæ 105.
Cyathus .101
Cybele .100
Cyclades 105.
Cyclas .107
Cyclopes 96.
Cycnus 95.
Cycones .109
Cylindrus 107.
Cyllarus 104.
Cyllene 105.
Cymba .106
Cymbalum 106.
Cymbium 107.
Cynnama .108
Cynœdi 103.
Cynthia 101.
Cyprus 102.
Cyrrha .103
Cyrus .108
Cytheron .105

De Litera D.

DAci .123
Dędalus .122
Dęmon 122.
dalmatia .122
Dama 120.
Damaſcus .121
Damnum .122
Danae .121
Danaus .123
Daniel 122.
Danubius 121.
Dapes .121
Daphne 121.
Dardanus 121.
Darius 122.
Dauid .123
Dea 122.
Debilitas 122.
December .122
Decij 122.
Decor 122.
Decus .122

Dedecus	121.
Deditio	122.
Dei	.121
Deianyra	.122
Deidamia	.122
Deiphobe	.123
Deiphobus	120.
Delbora	122.
Delia	122.
Deliciæ	.121
Delos	120.
Delphin	121.
Delubium	121.
Dementia	121.
Democritus	.121
Demophoon	.122
Demoſthenes	.123
Dentes	120.
Deſidia	121.
Deſyderium	121.
Deucalion	.122
Deus	.122
Diadęma	.123
Diana	.109
Dicacitas	121.
Dido	116.
Dies	120.
Digiti	.122
Dilatio	121.
Diluuium	122.
Dindyma	122.
Diogenes	122.
Diomedes Aetol.	120.
Diomedes Thrax	120.
Dione	.123
Dipſas	.114
Diſcordia	120.
Diſcrimen	.122
Diſcus	.122
Diſputatio	122.
Diſſenſio	.123
Diſſidium	121.
Dithyrambi	121.
Diui	.121
Diuitię	.121
Doctrina	121.
Dodona	122.
Dolium	120.
Dolones	.123
Dolor	114.
Dolus	.120
Domina	.122
Domus	122.
Dorcades	.123
Doris	.120
Draco	.120
Druydæ	122.
Dryades	.122
Duces	122.
Duellum	.123
Dulcedo	121.
Dumetum	122.
Dumus	119.
Duricies	.123

De Litera E.

Ebrietas	.137
Ebur	134.
Echidna	.137
Echinus	136.
Echo	.135
Egeſtas	134.
Elatio	.136
Electra	.134
Electrum	.135
Elegi	136.
Elegia	.136
Elenchus	136.
Elephas	.134
Eleuſis	.135
Elis	136.
Eloquium	.136
Elyce	.137
Elyſium	.135
Empedocles	136.
Enceladus	136.
Endymion	.137
Enipheus	135.
Enna	.136
Ennius	.137
Enſis	133.
Enyo	135.
Ephebi	135.
Ephyre	.136
Epicurei	136.
Epidaurus	136.
Epigramma	.136
Epiſtola	135.
Epos	136.
Epulæ	135.
Epyrus	.135
Equa	134.
Eques	135.
Equi ſolis	136.
Equus	123.
Equus Troianus	.135
Erictho	.135
Eridanus	134.
Erigone	135.
Erilus	.136
Erinnys	.134
Eriphile	135.
Erithra	136.
Erix	.136
Error	134.
Eruca	134.
Erymanthus	.135
Eſca	.136
Eſſedum	.134
Eſuries	.136
Etheocles	.136
Eua	.136
Euadne	.136
Euander	.134
Euenus	136.
Euhan	136.
Eumenides	.135
Eunuchus	135.
Euphrates	.134
Euripides	.137
Eurippus	135.
Euriſteus	.135
Europa puella	.135
Europa terra	135.
Eurotas	.135
Eurus	134.
Eurydice	136.
Examen	.136
Exametri	136.
Excidium	135.
Excubiæ	.135
Excubitor	136.
Exequiæ	135.
Exercitus	.136
Exhalatio	135.
Exilium	136.
Exitium	.137
Exquilię	135.
Exta	134.
Exul	135.

Exuuię .136

De Litera F.

Faba 154.
Faber .153
Fabij .155
Fabius 154.
Fabricius 154.
Fabula .148
Facies .155
Facinus .152
Factio 152.
Facundia .152
Fæx 153.
Fagus 148.
Falernum .155
Fallacia .155
Falx 147.
Fama .150
Fames .151
Famuli 154.
Fanum 154.
Farina .153
Farra .149
Faſcia .155
Faſtidium 145.
Faſtus .154
Fatum .147
Faui 149.
Fauilla 151.
Fauni .151
Fauonius .152
Fax 152.
Febris 146.
Februarius .155
Fel 151.
Feles .154
Femur 153.
Feneſtra 151.
Feræ 147.
Ferculum .155
Feretrum .155
Fęritas .148
Ferrugo .146
Ferrum .153
Ferulę .154
Feruor 153.
Feſcēninus .155
Feſtum .154
Feſtinatio .155
Fibra 153.
Fibula .154
Ficus 152.
Fides .150
Fidis .151
Fiducia 154.
Filum .154
Fimus 148.
Firmitas .155
Fiſcella 147.
Fiſtula 148.
Flabrum .148
Flagellum 152.
Flagicium .155
Flamen 154.
Flamma 145.
Flatus .152
Flegma .155
Fletus 152.
Flexus 148.
Flora 154.
Flos 148.
Fluctus 150.
Fluentum .148
Flumen 145.
Fluuius .146
Focus .152
Fœdus 154.
Fœmina .153
Fœnerator .155
Fœnum 153.
Fœnus 152.
Folium .149
Folles .148
Fons .145
Forceps .148
Fores 153.
Forfex 154.
Forma .154
Formica 148.
Formido .148
Fornax .148
Fornix meretrix 151.
Fornix teſtudo .152
Fortitudo .155
Fortuna .137
Forum 154.
Foſſa 151.
Fouea 154.
Fraga .154
Fragor 151.
Framea .155
Franci .155
Fraus 153.
Fraxinus 153.
Fremitus 152.
Frenum 146.
Fretum .146
Frigus 148.
Frondes .149
Frons 154.
Fructus 153.
Fruges 147.
Frumentum 147.
Frutetum .154
Frutex 154.
Fucus 154.
Fuga .151
Fulgor 149.
Fulgur .154
Fulicę 146.
Fuligo .148
Fullo 154.
Fulmen .150
Fumus 146.
Funalia 153.
Funda .147
Fungi .154
Funis 151.
Funus .149
Fur .152
Furcę .147
Furfur 153.
Furię 150.
Furor 149.
Furtum 152.
Fuſcina 154.
Fuſus .148

De Litera G.

Gades 165.
galathęa 166.
Galbana 165.
Galea .165
Galerus .166
Galeſus 166.
Galli 155.
Gallia .163
Gallina 165.
Gallus gallina. 165.
Gallus poeta 166.
Ganges 164.

Gannitus .167
Ganymedes 164.
Garamantes .164
Gargara 166.
Garrulitas .166
Garumna .167
Gaudium .166
Gaza .164
Gehenna .167
Geloni 163.
Gelu 163.
Gemitus 165.
Gemma .164
Genæ .165
Geniſtæ 164.
Genius .167
Genu .167
Genua Vrbs .167
Genuenſes .167
Germani .167
Germania .166
Germen .165
Gerræ 167.
Geryon .164
Geſa 166.
Geſtus .167
Getæ 165.
Glacies .163
Gladius 163.
Glandes .167
Glans 163.
Glarea .167
Glaucus .167
Gleba .165
Glires .167
Gloria 166.
Gnydos .166
Goliath .167
Gomorra .167
Gorgon 165.
Gothi .167
Grabatum 167.
Gracchi 167.
Graculus 166.
Gradiuus 166.
Gradus .166
Gręci .167
Gręcia 166.
Graij .167
Gramen 164.
Grammatica 166.
Grando .165
Granum 165.
Graſſator .166
Gratia .166
Grauedo .166
Grauitas .166
Gremium .167
Greſſus .167
Grex .163
Grues 163.
Gryphes .166
Gula 165.
Gurges .164
Guſtus .167
Gutta 164.
Guttur 166.
Gyari 166.
Gygantes 163.
Gyges 166.
Gymnas .167
Gymnoſophiſtę 167.
Gypſum 165.
Gyrus 166.

De Litera H.

HAbena .176
Hæmorrhois .177
Hemus 175.
Hęres 176.
Hamus 174.
Hara 176.
Harpalice 177.
Harpe .177
Harpię 174.
Haſta .175
Haſtile 174.
Hauſtus .177
Hebe .176
Hebrus 173.
Hecate .174
Hector 174.
Hecuba 175.
Hedera .173
Helena .174
Helenus .175
Heliades 175.
Helle 174.
Helleborus .176
Helleſpontus .175
Heluetij .177
Helyce 176.
Helycon .176
Hendecaſyllabi 136.
Herba .172
Hercules 175.
Herebus 176.
Heremita 176.
Heremus .177
Hermaphroditus 170.
Hermione .174
Hermus .174
Hero 176.
Herodes .177
Herodotus .177
Heroes .175
Heſiodus 172.
Heſperides .177
Heſperus 176.
Hetruria .176
Hiacchus .177
Hiarbas .176
Hiatus .175
Hibiſcus .174
Hieronymus .177
Hieruſalem .177
Hinnitus 176.
Hippocrates .176
Hippocrene .175
Hippodamia 176.
Hippodromus .177
Hippolyte .176
Hippolytus 175.
Hippomenes 176.
Hipponax .176
Hipſiphile 176.
Hircus .174
Hirudo 176.
Hirundo .173
Hiſpani .177
Hiſpania .176
Hiſtoria .177
Hiſtrio .176
Hiſtrix .176
Hœdi .175
Hœdus 173.
Holocauſtum .177
Homerus 167.
Homicida .177
Homo 176.
Honor 176.
Hora 175.

Horatius 174.
Horreum 174.
Horror .175
Hortus 172.
Hoſpitalitas .177
Hoſpitium .177
Hoſtia 175.
Hoſtis 173.
Hoſtium .177
Humeri 175.
Humor 173.
Humus .173
Hunni .176
Hyacinthus .173
Hyades 176.
Hybla 174.
Hydaſpes .174
Hydra .174
Hydria .177
Hydropicus .177
Hydropiſis 176.
Hydrus 173.
Hyems 172.
Hyena 176.
Hylas .176
Hymen .176
Hymettus .175
Hymnus .177

De Litera I.

IAcchus .187
Iactura .189
Iaculum .185
Iambus 186.
Ianua .188
Ianuarius .189
Ianus 186.
Iarbas .188
Iaſon 187.
Iaſpis 186.
Iberia .188
Iberus fl. 188.
Icarus 186.
Ichneumon 188.
Ictus .186
Ida .186
Idaſpes 188.
Idolum 189.
Idume .188
Iecur 188.
Ieiunium .189
Ignaua 188.
Ignis 177.
Ignorantia .189
Ilex 183.
Ilia mulier .187
Ilia inteſt. .189
Ilium .187
Illecebrę 184.
Illuuies 188.
Ilua Inſula .189
Imago .187
Imber 179.
Immanitas .189
Imperium 187.
Impetus .184
Impietas .180
Impudentia .189
Inachus .188
Incendium .188
Inceſſus 188.
Inceſtus .189
Inclementia .189
Incõmodum 188.
Incuria .189
Incus .187
Indago .189
Indi .186
India .187
Indignatio 189.
Indulgentia .189
Induſtria 186.
Inertia .187
Infamia 187.
Infans .188
Infantia .189
Infernus 189.
Infortunium 189.
Infula 185.
Ingenium .188
Ingluuies 185.
Inguen .184
Inhumanitas .189
Inimicitia .188
Iniuria 188.
Ino 187.
Inſania 186.
Inſidiæ 187.
Inſolentia .188
Inſula .187
Integritas .187
Interitus .189
Intybus .187
Inuentores .189
Inuidia .184
Iocus 188.
Iole 187.
Iopas 189.
Ioſeph 189.
Iphigenia 187.
Ira .181
Iris 185.
Irus .188
Iſis 183.
Iſmarus .189
Iſmenos 187.
Iſopus 189.
Iſter fl. .185
Iſtmos 186.
Itali 189.
Italia 183.
Ithys 188.
Iuba 187.
Iubar 187.
Iubas 184.
Iudas .189
Iudęus 188.
Iudex .188
Iudicium 188.
Iugera .189
Iugum boum .186
Iugum mõtis 187.
Iugurtha 186.
Iulius .189
Iulus 186.
Iuncus 180.
Iuniperus .189
Iuno 185.
Iupiter .184
Iurgium 187.
Ius 187.
Iuſticia 186.
Iuſticium .187
Iuuenalis 188.
Iuuenca .188
Iuuenci .185
Iuuenes .187
Iuuentus 184.
Ixion 187.

De Litera L.

INDEX SVBSTANTIVORVM

LAbes	.201
Labor	197.
Labrum	.200
Labruſca	.206
Labyrinthus	.205
Lac	.201
Lacedemon	205.
Lacerna	205.
Lacerta	.203
Lacerti	.202
Lacheſis	204.
Lachrymæ	202.
Lacones	.206
Lactuca	.203
Lacuna	.198
Lacus	.199
Ladon	204.
Laertes	204.
Lætitia	.206
Lagena	.203
Lagus	200.
Lais	205.
Laius	.206
Lamentum	204.
Lamina	.205
Lampas	202.
Lana	.199
Lancea	202.
Languor	.206
Lanugo	.204
Lanx	200.
Laodomia	205.
Laomedon	.203
Lapa	205.
Lapilli	.203
Lapis	.204
Lapithę	.199
Lapſus	.201
Laquearia	.205
Laqueus	205.
Lardum	.204
Lares	.206
Lariſſa	199.
Larix	.206
Laruæ	.206
Laſciuia	204.
Latebra	.199
Lateres	.201
Laterna	.206
Latex	.204
Latinus	204.
Latium	.202
Latona	204.
Latratus	.203
Latrina	.204
Latro	203.
Latrocinium	.206
Lauachrum	.205
Laurus	197.
Laus	.199
Leander	205.
Learchus	203.
Lebetes	199.
Lector	.206
Lectus	203.
Leda	.205
Leena	.197
Leges	203.
Legumen	203.
Lemânus	201.
Lemnos	204.
Lemures	.204
Lena	.205
Lenimen	.203
Leno	.204
Lens	.198
Leo	189.
Lepos	203.
Lepus	.198
Lerna	.205
Leſbos	224.
Leſtrigones	.205
Lethe	.201
Leuamen	205.
Leucothoe	.204
Leuitas	.204
Liber cortex	.201
Liber volu.	.206
Libertas	.206
Libido	199.
Libitina	203.
Libra	200.
Libum	204.
Licentia	.203
Lictor	205.
Lignum	297.
Ligo	.202
Ligures	200.
Liguſtrum	.198
Lilium	199.
Lima	205.
Limax	203.
Limbus	205.
Limen	.202
Limus	.200
Lingones	.202
Lingua	.202
Linter	.205
Linternus	204.
Linum	201.
Linus	.205
Lintheum	.206
Linx	.200
Liquor	200.
Lis	.203
Litus	.200
Lituus	.205
Liuius	.206
Liuor	.201
Loculus	204.
Locuſta	.206
Lœthum	.202
Lolium	198.
Loquacitas	204.
Loquela	.206
Lorica	201.
Lorum	200.
Lothos	.199
Lucanus	205.
Lucerna	.203
Lucifer	.204
Lucilius	203.
Lucretia	.206
Lucretius	.205
Lucrinus	205.
Lucrum	204.
Lucta	.206
Luctus	199.
Lucus	197.
Ludibrium	.206
Ludus	203.
Lues	202.
Lumbi	.205
Lumen	198.
Luna	.198
Lupa	202.
Lupanar	204.
Lupatum	200.
Luperci	.205
Lupinus	203.

Lupus 198.
Luror 204.
Luſtrum 205.
Luſtrum nemorũ 205.
Luſus .204
Lutecia .206
Lutum herb. 198.
Lutum ꝑ cœno .201
Lux 202.
Luxuria 200.
Luxus 200.
Lyęus .202
Lybia 201.
Lycaon 205.
Lycæus .205
Lycia .204
Lychnus 204.
Lycophron .205
Lycormas 204.
Lycurgus 201.
Lydia 205.
Lympha .199
Lynceus 204.
Lypare 205.
Lyra 201.

De Litera M.

Macareus 225.
Machina 225.
Macies .222
Macula .226
Męander .225
Męnades 226.
Męnalus .220
Męotis .227
Magale .227
Magiſter .226
Magiſtratus 227.
Mahumetus 219.
Maia .224
Maieſtas .227
Maius .220
Mala poma 219.
Malęa 225.
Malicia 227.
Malleus 226.
Malua .225
Malum .227
Malus naut. 223.
Mamilla .227
Mammæ 226.
Mancipium 227.
Manes 222.
Manipli .223
Mantile .227
Manto 225.
Mantua 227.
Manus 226.
Mappa 226.
Marcor 226.
Mare 220.
Margarita 226.
Margo .227
Marius .225
Marmor 219.
Maro 226.
Mars .221
Martialis 227.
Martyrium 227.
Maſſa .226
Maſſagetæ .227
Maſſicus 226.
Mauors .223
Mecœnas 226.
Medea 224.
Medela 225.
Medicamen 227.
Mediocritas 224.
Medulla 225.
Meduſa 224.
Megera .223
Mel .219
Melãpus .220
Melas .225
Meleager 225.
Melicerta 220.
Melos .226
Membra .223
Membrana .226
Memphis .224
Menander .225
Mendacium .225
Menelaus 223.
Mennon 222.
Menſa .224
Menſis 110. 224.
Menta 225.
Mentula 226.
Mentum .226
Mephitis 226.
Mercator 224.
Merces 223.
Mercurius .222
Mergi .222
Meretrix .225
Meroe 226.
Merum 223.
Meſſis .220
Meſſor .226
Metallum .224
Methra 225.
Methymna .226
Metus 222.
Meuania 226.
Mezentius .223
Mica 222.
Miles 219.
Militia .225
Milo .224
Miluus .224
Mimi .227
Minæ 224.
Mincius 226.
Minerua 221.
Miniſter 224.
Miniſterium 225.
Minium 222.
Minos .222
Minotaurus .226
Minyę .226
Miſenus .226
Miſſile .225
Mithridates .225
Mobilitas 225.
Modeſtia .222
Modulamen .227
Modulatio .227
Moduli 225.
Mœcha .226
Mœdi .224
Mœdia 222.
Mœnia .226
Mœror 223.
Mœſticia .225
Mola .225
Molares .226
Moles 224.
Mollicies .227
Molorchus .226
Moloſſus .220
Momentum .224

Momus 225.
Monedula 227.
Moneta .227
Monile .223
Mons 218.
Monſtrum 222.
Mora fructus 221.
Mora 221.
Morbus .220
Morpheus 225.
Mors 260.
Morſus 223.
Mortales 227.
Mortalitas 226.
Morus 227.
Moſes .227
Motus. 223.
Mucro 221.
Mugitus .224
Mula .227
Mulciber 226.
Mulctra 227.
Mulier 223.
Mulus .223
Mundus .224
Munificentia 227.
Munus .227
Murena 226.
Murex .220
Muri 224.
Murmur .221
Mus .222
Muſę .219
Muſca .224
Muſcus .225
Muſtella .225
Muſtum .220
Mycenæ .223
Mydas 225.
Myricæ .219
Myron .226
Myrrha .223
Myrtus 219.
Myſta .227
Mytra 222.

De litera N.

Aenia .233
Napęę .230
Nar .233
narciſſus 230.
Nardum .231
Naſamon 231.
Naſo .233
Naſturcium 231.
Naſus .233
Natatus 231.
Nates .232
Natrix .231
Natura 231.
Nauis 233.
Nauſea .232
Nauta .230
Naxos .231
Nayades .233
Neapolis 233.
Nebris .231
Nebula 230.
Neceſſitas 231.
Nectar 231.
Nefas .232
Nemea .233
Nemeſis .231
Nemus 227.
Nepa 233.
Neptunus .232
Nereides 233.
Nereus 230.
Nero .233
Neruus .231
Neſſus .233
Neſtor .231
Nex .233
Nidus 230.
Nigredo .232
Nilus .230
Niobe 232.
Niphates .233
Nireus 233.
Nitor .232
Nix 230.
Noctua .233
Nodus .232
Nota 233.
Notus 232.
Nouacula .231
Noualia .230
Nouember 233.
Nouerca 230.
Nox 229.
Nubes .230
Nubila 232.
Nuces 231.
Nugę .232
Nugator 233.
Numa .231
Numen 231.
Numeri 233.
Nummus 233.
Numydę .231
Nuncius 233.
Nutrix 233.
Nutus .233
Nux 231.
Nymbus .232
Nymphæ 232.
Nyſus .233

De Litera O.

Axes 236.
Obliuio 239.
obſequiũ 239.
Obſidio .239
Obſonium .237
Occaſio 239.
Oceanus 238.
Ocium 236.
Ocrea 238.
Oculi 233.
Oda .239
Odium 237.
Odor .239
Oedipus .240
Oeneus .239
Oenone .239
Oeſtrum .237
Oetha 238.
Olea .240
Oleum .237
Olitor .239
Oliua 236.
Olla 239.
Olor 237.
Olus .239
Olympus .237
Omaſum 238.
Omen .240
Omphale .239
Onus .240
Onyx 239.
Opes 237.
Opobalſamum 239.

Opprobrium .240
Ops dea .239
Ops pro auxilio 239.
Oraculum .239
Oratio 239.
Orator 239.
Orbilius .239
Orbis 237.
Orbita .240
Orcades 239.
Orcus 236.
Ordeum 238.
Oreades .239
Oreſtes .238.
Orexis .239
Organa 239.
Orgia 239.
Orichalcum 239.
Orion .238
Ornamentum .240
Ornus 237.
Orontes 238.
Orpheus 238.
Ortus pro oriente 239.
Orythia .240
Oryzon .240
Os oris .238
Oſculum .237
Oſſa 238.
Oſſa mons 238.
Oſtrea 239.
Oſtrum 237.
Oſyris .239
Otho 239.
Othrys 238.
Ouidius .239
Ouile 239.
Ouis 236.
Ouum 239.

De litera P.

PAbulum .252
Pactolꝰ 253.
pachynꝰ .248
Padus 249.
Paduſa 254.
Pæan 249.
Palamedes 251.
Palatium 252.
Palatum .255
Palea 243.
Palemon 254.
Pales .245
Paleſtra 248.
Paleſtrita .256
Palinurus .248
Palla 254.
Pallas .247
Pallium .256
Pallor 246.
Pallus .250
Palma arb. .243
Palma manus .254
Palmes .243
Palumbes 241.
Palus .243
Pampinus .250
Pan 241.
Panacęa .249
Panchaia .243
Panis .250
Pannus 253.
Panthera 254.
Papauer 243.
Paphos .254
Papilla 249.
Papyrus .248
Paraſytus .252
Parcę .246
Pardus .249
Paries 250.
Paris 241.
Parma 251.
Parnaſus 251.
Paros .253
Parrhiſius .254
Parthenope 255.
Parthenopęus 255.
Parthi .245
Parthia .254
Partus 253.
Paſcha .254
Paſcua .250
Paſiphae .251
Paſſer .253
Paſſus .254
Paſtor .255
Patella 252.
Patera .253
Patibulum .254
Patientia 248.
Patroclus 251.
Patronus 241.
Pauimentum 249.
Pauo .251
Pauor 242.
Pauperies .250
Paupertas 248.
Pax .240
Pecten .248
Pectus .250
Pecudes .248
Pecunia .250
Pecus .243
Pedes 246.
Pedites 255.
Pegaſus .252
Pelagus 243.
Peleus .253
Pelion .253
Pellex 250.
Pellis .246
Pelops 252.
Pelorus .247
Pelta .246
Peluis 255.
Peluſium .253
Penelope .250
Penetrale 255.
Peneus 253.
Penna .246
Penſa 243.
Pentheſilęa. .247
Pentheus 251.
Perdix 251.
Perfidia .254
Pergama .252
Periculum .248
Perillus 252.
Perna 250.
Pernicies 246.
Perſę .252
Perſephone .253
Perſeus .251
Perſica .254
Perſis 244.
Perſius .254
Peruicacia .253
Peſtilentia .251
Peſtis .249
Peſtum .244

Petra 253.
Petrus .254
Petulantia .151
Peuce .256
Phędra 252.
Phaeton 250.
Phaetontiades 255.
Phalantus .253
Phalanx .256
Phalarica .249
Phalaris 252.
Phaleræ 254.
Phalernum .249
Phalernus .255
Phaliſci .255
Phantaſma .254
Phao .254
Pharao 253.
Pharetra .244
Pharos 254.
Phaſellus .250
Phaſianus .255
Phaſis .246
Philetas 252.
Philoctetes 251.
Philomela 247.
Philoſophus 253.
Philtra 255.
Phineus .256
Phlegeton .246
Phlegma .254
Phlegra .256
Phocę 245.
Phocis .256
Phocus .253
Phorbas 253.
Phœbe 242.
Phœbus 247.
Phœnix .247
Pholoe 255.
Phryxus .246
Phyllis 252.
Pica .253
Picus .250
Pietas .255
Pigricia .251
Pila .251
Pileus 250.
Pili .255
Pimpla 253.
Pindus .255
Pinetum 253.
Pinus .242
Piper .255
Pirithous 251.
Piſa vrbs 255.
Piſcator .255
Piſcatus .245
Piſcis 244.
Piſæ 248.
Piſtor .253
Pituita 250.
Pix 243.
Placenta .252
Plaga Rhete 250.
Plaga vulnus .251
Planctus 248.
Plangor 250.
Planicies 253.
Planta pedum .243
Planta arbor 243.
Platanus .242
Platea .251
Plauſus .253
Plauſtrum .242
Plautus .254
Plebs 248.
Plectrum .255
Pleuron .256
Pleyades .249
Pluma .246
Plumbum 248.
Pluto .245
Pluuia .243
Plynius 254.
Pocula 241.
Podagra 244.
Pœdor .253
Poema 250.
Pœna .245
Pœni 252.
Poeſis .254
Poetæ .252
Polenta .250
Pollex 254.
Pollux .243
Polus 245.
Polyneſtor 254.
Polynices .255
Polyphemus 254.
Polyxena .248
Poma .242
Pomaria .250
Pompa 242.
Pondus .249
Pons 249.
Pontus 244.
Popina .252
Poples 249.
Populus .242
Porca 254.
Porcus .249
Porrum .247
Porſena .252
Porta .255
Portentum 255.
Porticus .255
Portus 255.
Poſtes .248
Poteſtas 253.
Pręceptor 253.
Pręcordia .251
Pręda .251
Prędium 253.
Prædo 250.
Pręlium 245.
Pręlum .253
Pręſepe .255
Pręſidium .254
Pręſter .249
Pręſtigię .254
Prandium .254
Pratum 241.
Preces 251.
Priamus .248
Priapus 244.
Princeps .251
Probitas .251
Probrum .255
Procacitas .256
Procella 243.
Proceres 253.
Procuſtes 251.
Proditio 249.
Profundum 248.
Progne .247
Prometheus .250
Propertius 252.
Propheta 253.
Propoſitum 253.

Prora .248
Proſerpina .248
Proſperitas .253
Proteus .245
Proteſilaus 252.
Prouentus 250.
Prudentia 253.
Pruina 242.
Pruna ignis 253.
Pruna fruc. .247
Prurigo 255.
Pſalmus .254
Pſalterium 247.
Pſytacus 254.
Ptolemeus .249
Pudicitia 255.
Pudor 248.
Puella 246.
Pueri 249.
Puericia 255.
Puerperium .256
Pugna .247
Pulchritudo 255.
Pulex 250.
Pulli 250.
Pulmentum 252.
Pulmo 252.
Pultes .254
Puluillus .252
Puluinar .253
Puluis .244
Pumex .244
Puppis .244
Purpura 245.
Puteus .252
Putredo .251
Pygmei 253.
Pygmalion .247
Pylades 252.
Pylatus 254.
Pylos 251.
Pyra p cõgerie .255
Pyra fructus 242.
Pyragmon 254.
Pyramides .254
Pyrata 253.
Pyrene 249.
Pyropus 250.
Pyrous .246
Pyrrha 251.
Pyrrhus 252.
Pyrus arbor 250.
Pytagoras 250.
Python 251.
Pyttacus 253.

De Litera Q.

QVadri .257
quadriga 257.
Queſt9 257.
Queſtio 257.
Quallus 257.
Quercus .257
Querela .257
Querimonia 257.
Queſtus .257
Quies .256
Quintianus 257.
Quirinus 257.
Quirites 257.

De Litera R.

RAbies 260.
Racem9 .259
Radius .260
Radix .262
Ramus .259
Rana 259.
Rapa .263
Rapina .262
Raſtrum .259
Ratis 260.
Rauenna 261.
Receſſus 262.
Reges 262.
Regia 262.
Regnum 161.
Rei 262.
Rellegatio .261
Religio 262.
Remex .263
Remus nauis .261
Remus 261.
Repagula 260.
Repulſa 262.
Requies 262.
Reſina 262.
Reſtis .262
Retinaculum .263
Rhadamãtus .261
Rhãnuſia .263
Rhenus 261.
Rheſus 261.
Rhetia 262.
Rhetor .263
Rhetorice 260.
Rhodanus 262.
Rhodope .261
Rhodos .262
Rhombus 262.
Rictus 261.
Rigor 262.
Rima .262
Ripa 257.
Riſus .261
Riuus 259.
Rixa .261
Robur 261.
Robur lignum 262.
Rogus .262
Roma 260.
Romani 262.
Romphea .262
Romulus .260
Ros .259
Roſa .260
Roſarium .260
Roſtrum .261
Rota .260
Rubetum 262.
Rubicon .262
Rubigo 259.
Rubor .262
Rubus .259
Rudentes .262
Ruga 261.
Rugitus 262.
Ruina .260
Rumor 261.
Rupes 259.
Rus 257.
Ruſticitas .262
Ruſticus .259
Ruta .260

De Litera S.

SAba 275.
Sabæi .265
Sabbata 275.
Saccarũ 575.
Sacellum 276.
Sacerdos .275

INDEX SVBSTANTIVORVM

Sacrum 275.
Sæuicia 266.
Saga 276.
Sagina .276
Sagitta .276
Saguntus 275.
Sal 272.
Salebra 276.
Sales 275.
Salictum 265.
Saliua .275
Saliunca 264.
Salix 265.
Salmoneus .277
Salomon 276.
Salonæ .276
Saltatio .274
Saltus ſylua 265.
Saltꝰ pro ſaltatiõe .266
Salum 270.
Salus 274.
Sambucus 276.
Samos .266
Sanguis .268
Sanies 266.
Sanſon .277
Sapientia 275.
Sapor .272
Sappho 273.
Sardanapalus 276.
Sardinia .277
Sardonyx 276.
Sariſſa 271.
Sarmatæ 266.
Sarmentum 272.
Satelles 275.
Saturnus 267.
Satyra 275.
Satyri 264.
Saxum .268
Saxones 265.
Scabies .268
Scæna 276.
Scalprum .272
Scamander 276.
Scapha 273.
Scaphium .276
Scarus .276
Scatebra .277
Scelus .270
Scientia 276.
Scenis 276.
Scintilla 271.
Scipio .275
Scœptrum 273.
Scolopendra 276.
Scopa .272
Scopulus .271
Scorpius .265
Scortum 272.
Scrobs 275.
Scrupus 276.
Scurra .276
Scutum 266.
Scylla .270
Scythę 266.
Scythia .275
Securis 266.
Seditio 274.
Sedulitas .273
Seges .266
Segnicies .271
Selinis .271
Semele .275
Semen .273
Semiramis .275
Senator 276.
Senatus .270
Seneca .276
Senectus .267
Senex 267.
Sentum .272
Senſus .276
Sentes 265.
Sepes 272.
Seps 271.
Sepulchrum 264.
Sepultura .277
Sera 274.
Serapis 276.
Seres .275
Sermo .274
Serpens .266
Serpillum 276.
Serra 265.
Sertum 268.
Seruitium .271
Seruitus .272
Seruus .274
Setę 268.
Seueritas .276
Sibilus .272
Sicambri .273
Sicani .277
Sicilia .275
Siculi .274
Sicyon .275
Silentium .273
Silex .271
Simius .276
Simois 268.
Simplicitas 272.
Simulachrum 274.
Sinapis 272.
Singultus .274
Sinon .271
Sinus 273.
Sirius .269
Sirpus .276
Siſtrum .274
Siſyphus .273
Sitis 268.
Situlus .272
Situs 271.
Smaragdus 273.
Soccus 273.
Socrates .273
Sodalis .276
Sol 264.
Solatium 274.
Soles .269
Solicitudo 272.
Solitudo 272.
Solium .266
Sollertia 273.
Solon 275.
Solum .272
Solſtitium .277
Somnium .273
Somnus .263
Sonipes .267
Sonitus 276.
Sonus .274
Sophia 276.
Sophiſma .276
Sophiſta 266.
Sophron .276
Sopor 269.
Soracte 275.
Sordes 275.

Sors 271.
Spado .273
Sparta 274.
Spectaculum .274
Speculum .274
Specus 268.
Spelęum 276.
Spelunca .270
Sperchius .274
Spes .273
Sphæra .272
Sphinx 275.
Spica .272
Spiculum 270.
Spina 264.
Spiritus 275.
Splendor 270.
Spolia .272
Sponda .276
Spondeus .273
Spongia 272.
Sponſa .267
Spuma 273.
Sputum 272.
Squalor 269.
Squama 274.
Stabulum .273
Stadium 274.
Stagnum 268.
Stamen 274.
Statua 276.
Stella .266
Stella poeta .276
Stemma 276.
Stenobea .273
Stentor 276.
Stercus .273
Steſichorus 275.
Stigma 276.
Stimulus 266.
Stipes .277
Stipula .268
Stomachus .273
Strages .267
Stragulum .276
Stramen 266.
Stratum 267.
Strepitus .273
Stridor 272.
Strigilis 272.
Strix 271.
Strymon .267
Studium .277
Stulticia 273.
Stupor 276.
Stuppa 270.
Stuprum .275
Sturnus .276
Stylus .276
Styx 274.
Suada 276.
Suauium 273.
Suber .267
Subſellia .276
Subulci .265
Succus .269
Sudes .274
Sudor .268
Sueui .267
Sulcus .272
Sulmo .275
Sulphur 274.
Sumen .275
Supellex 273.
Superbia .275
Supercilium .265
Superſtitio 272.
Supparus .277
Supplicium .274
Surę 272.
Surculus .272
Sus 265.
Suſpicio 276.
Suſpirium .274
Suſurrus 271.
Sybilla .271
Sydon .267
Sydus 269.
Syene 271.
Sylla .267
Syllogiſmꝰ .276
Sylua .270
Syluani .267
Symplegades .276
Syracuſę 274.
Syrenes .271
Syria .276
Syrtis .269

De Litera T.

Taberna .282
Tabes 284.
Tabula .286
Tabum .281
Tęda .279
Tęnarus .285
Tages 281.
Tagus 285.
Talpa .280
Tanais 281.
Tantalus 283.
Tapetes 283.
Tapſos 283.
Tarentum .284
Tarquinius .283
Tartarus .281
Taurus animal 279.
Taurus mons 285.
Taxus .280
Taygetum 284.
Tegmen .283
Tegula 286.
Tela 284.
Telemachus 286.
Telephus .286
Telum .279
Temeritas 285.
Temo .286
Tempe 280.
Temperies 286.
Tempeſtas .280
Templum .282
Tempus 281.
Tenebrę .277
Tentigo .287
Tepor .283
Terebinthus 283.
Terebrum 286.
Tereus .281
Terra 280.
Terror 282.
Teſqua 284.
Teſta 282.
Teſtudo animal 281.
Teſtudo cithara .286
Teucer .285
Teutones 286.
Thais .286
Thalamus 286.
Thales 285.

Thalia .282
Thamyras 286.
Thaſos .284
Theatrum .282
Thebę 281.
Thebani .286
Theca 286.
Themis 285.
Themiſtocles .286
Theocritus .279
Therapnę 285.
Thermæ .287
Thermodon .283
Thermopylę .285
Therſites .285
Theſaurus 286.
Theſeus .281
Theſiphone 280.
Theſſalia .287
Thetys .284
Thiſbe .283
Tholus .286
Thomyris 286.
Thorax .284
Thraces 286.
Thracia 285.
Thronus 285.
Thule .286
Thus .281
Thyas 285.
Thyaſi 286.
Thyeſtes .283
Thymus .281
Thyrſus .283
Tibia .283
Tibicen .283
Tibullus 285.
Tibur .285
Tigillum 286.
Tignum .287
Tigris fl. 284.
Tiliæ .280
Timauus 284.
Timor .284
Tinea 282.
Tinnitus .285
Titan .282
Titanes .285
Tithonus .286
Tituli .286
Tityus .282
Tmolus .286
Tofus .283
Toga .283
Tonans 284.
Tonitru 283.
Tonus .286
Tormentum 283.
Torpor 284.
Torquatus 286.
Torquis 285.
Torris .287
Tortor .285
Torus .285
Toxicum 286.
Trabea .285
Trabes .285
Tragœdia .285
Tragœdus 285.
Trapetum 286.
Tremor 283.
Tribulus .287
Tribunal 286.
Tridens .281
Trinacria .285
Triones .283
Tripos .286
Tripudium 286.
Trilucia 285.
Triton 281.
Triumphus .284
Trochus .283
Troezen 285.
Troia .282
Trophęum .282
Trophonius .287
Tros 286.
Trutina .287
Tuba 282.
Tubus .281
Tucetum 285.
Tugurium .280
Tullia .286
Tumultus 283.
Tumulus .285
Tunica 282.
Turba .284
Turbo .280
Turcæ 286.
Turdus .283
Turma 284.
Turnus 283.
Turris 281.
Turtur .286
Tuſſis 278.
Tyara .283
Tybris 280.
Tybur .285
Tydeus 285.
Tygres .279
Tymbra .286
Tymele .287
Tympana .285
Tyndaridę 286.
Typhis .286
Typhœus 279.
Typhon .286
Tyrannis 285.
Tyrannus 282.
Tyteſias .286
Tyros 284.

De Litera V.

Vacca .296
Vaccinia 291.
Vadum .296
Vagina .296
Vagitus 299.
Vallis 291.
Vallum 300.
Valua 299.
Vanitas .301
Vapor 288.
Vas 298.
Vaſcones .300
Vates .29[illegible]
Vbera .294
Vecordia .298
Veſtes 300.
Vela .294
Velitrę .292
Vellus 292.
Vellus aureum .293
Velocitas .301
Vena .299
Venabulum 299.
Venafrum .300
Venator .298
Venatus 299.
Venefica 296.
Veneficium .301

Venenum 292.
Veneres .301
Venetiæ .301
Venter .299
Ventus 293.
Venus .291
Venuſtas 299.
Vepres .298
Ver 293.
Verba 300.
Verbena 291.
Verber .290
Verecundia .300
Vergiliæ 300.
Veritas 297.
Vermis 297.
Verona 300.
Verſus 298.
Verſutia .301
Vertex 297.
Vertigo 300.
Veru 300.
Veruca .300
Veſania .300
Veſbius .300
Veſeuus .300
Veſica 300.
Veſpa .301
Veſper 290.
Veſta .297
Veſtis .296
Veternum 192.
Vetula 299.
Vetulus 300.
Vetuſtas .296
Vexillum .300
Via .300
Viator 299.
Viciſſitudo 299.
Victum .300
Victima 299.
Victoria .299
Vienna .299
Vigor .299
Villa 297.
Villi .299
Vimen .296
Vinculum 295.
Vindemia .294
Vindex .301
Vinea .298
Vinetum 297.
Vinitor 300.
Vinum .294
Violæ 290.
Violarium 300.
Violentia 299.
Vipera 292.
Viretum .289
Vires 296.
Virgæ .297
Virgilius .300
Virginitas .300
Virgo 297.
Virgo maria 300.
Virgultum .292
Viridarium .296
Viriditas 296.
Virtus .298
Virus .293
Viſcera .300
Viſcum .300
Viſus 300.
Vita 298.
Vitellius .294
Vitis .292
Vitrum .299
Vitta 297.
Vitulus 298.
Viuarium .301
Vlcus .298
Vligo .294
Vlmus 290.
Vlnę 300.
Vltio .289
Vlua 290.
Vlulatus 296.
Vlyſſes .295
Vmber 297.
Vmbo 289.
Vmbra 291.
Vmbraculum .296
Vmbri 291.
Vncus 297.
Vnda 294.
Vnguis 295.
Vngula 297.
Vnguentum 299.
Vnio 300.
Volatus .300
Volucres 295.
Volumen .297
Voluntas .300
Voluptas .293
Vomer .293
Vorago .297
Vortex .297
Votum .300
Vox .299
Vrania 300.
Vrbanitas .296
Vrbes .296
Vrceus 397.
Vrina .299
Vrna .298
Vrſa 296.
Vrſus 294.
Vrtica .299
Vſura 297.
Vſus 300.
Vter 297.
Vterus .300
Vua .292
Vulcanus 296.
Vulgus .295
Vulnus .287
Vulpes 298.
Vultur 299.
Vulturnus .300
Vultus 299.
Vulua 299.

De Litera X.

Xanthus 301.
Xerxes .301

De Litera Z.

Zacynthos 302.
Zelus 302.
Zephyrus 301.
Zodiacus .302
Zona 302.
Zoilus 302.

FINIS INDICIS.

Nicolaus Beraldus Rauiſio Textori ſuo S. P. D.

EXISTIMABAM iam tum primũ ab initio, quũ hęc ſcribere inſtituiſſes Textor iucundiſſime, fore, vt labor hic tuus inanis plęriſq; ſuperuacaneuſq; videretur. Nam etſi non ignorabã Epitheta, ſiue diſcriminis, ſiue ornatus, ſiue proprietatis gratia ponerentur (nam ijs potiſſimũ de cauſis addi ea fixis nominibus author eſt Donatus) illuſtrãdis carminibus orationibuſq;, ac ipſi quoq; domeſtico cotidianoq; ſermoni locupletando non parum conducere, quum tamẽ viderẽ non aliunde ea eſſe temere accerſenda cogẽdaq;: ſed rei ipſi de qua ageretur, congenita cognataq; eſſe debere, non poteram non interdum vereri, ne fruſtra hæc tibi tot noctibus lucubrata congeſtaq; dicerentur. Videbam enĩ poetas iſtos noſtros, ſi quãdo (vt ſit) in pangendis carminibus hęrerent, metriq; ac τοῦ ῥυθμοῦ τὸ κεχηνὸσ explere vellent, quæ e re ipſa naſci debeãt Epitheta hinc eſſe mox ad ſua poemata detorturos, vt pote quibus abunde magnũ videri ſoleat, canoros verſus obuiis quibuſcũq; vocibus conſuere. Verebar & illud, ne pueri, quibus excutiendi ſint poetæ omnes, hoc velut lexico quodam ac promptuario contenti, reliquũ mox laborẽ refugerent, quippe qui ſcirem in omni ſtudiorũ genere id vulgo fieri, vt propter immanes quoſdã rerũ ac verborũ indices, rẽgeſtaq; ac ſummulas quas vocant, excellentiſſimi quiq; authores vel nõ attingantur prorſus, vel obiter tantũ atq; indiligenter legantur. Cæterũ rem ipſam deinde preſſius intuẽti, longe profecto aliter viſum. Nã quum iuxta Fabij ſentẽtiã noua non ſine periculo fingãtur, vſitatiſq; tutius vtamur vocabulis, quũ Græcis nimirũ hac parte felicioribus ſemper licuerit ſignatum præſente nota producere nomẽ, nobis vero ea non niſi pudenter ſumpta contingat deturq; licentia, ecquis non videt quãta ex his tuis vigilijs ad ſtudioſos omnes ſit cõmoditas peruentura, vt quibus tantã receptiſſimarum vocũ vim ac copiã ſuppedites, ſuppedites autẽ ita, vt nihiloſecius delectum nõ auferas? Iam ſi copia alũtur tenella adhuc ingenia, aridis vero ieiuniſq; vel artibus vel præceptis quidquid in eis eſt generoſum, frangitur ac cõcidit, nõ poterit tam læta hæc ac florens vbiq; Epithetorum explicatio non Nauarræis modo tuis, quos iampridẽ optimis ſtudijs ac literis feliciter excolis, ſed cunctis etiam adoleſcentibus non eſſe tum iucun-

da,tum frugifera. Parerga vero iſta ameniſſimiq; digreſſus , quibus opus ipſum totum diſtinguis,doctoſq; ac amicos ſubinde a mortalitate vindicas, tantam opinor,libro ipſi per ſe venuſto gratiam conciliāt,vt haud ſatis ſciam,an hoc ſit in toto opere præcipuum. Neq; porro periculum , ne natura iuuentus auida his q̄libet varijs inſtructiſq; commentarijs velut adquieſcat,atq; ob id ad cætera fiat legenda ſegnior,quin mage futurū ſpero,vt ex ijſdem mox fontibus haurire cupiat,e quibus tam ſuaues riuulos eſſe tibi deductos perſpexerit.Quam ob rem perge mi Textor,doctiſſime inq̄ mi Textor perge quæ tot ſuperſunt exponenda tibi Epitheta,eodem orationis ornatu,ijſdemq; verborū delinimentis explicare,tuiſq; laboribus Gallicam demereri iuuentutem ,quæ quum ſit ad omnia ſtudia, poetica præſertim nata, debebit tibi non parum,quod quæ ei a natura optima parēte,bona ſunt inſita,tuo cultu ac diligentia meliora deinceps ſibi factura ſit ac vberiora. Vale.

Salmonij Macrini Hendecaſyllabi.

VT per frondicomi iuga alta Hymetti,
Per Phthiotica, per Sicana Tempe,
Flores Dædala apis legit minutos,
Serpillum, Caſiam, Thymū atq; Thymbram,
Cherintham quoq;, lilium & liguſtrum:
Dulci vt nectare roſcidoq; melle
Stipet vimineā vndecumq; cellam:
Doctæ non ſecus arbiter Camœnæ,
Remotæ pater eruditionis
Nixu Rauiſius Laborioſo
Luſtrans auia prata Litterarum,
Quicquid Pimpla virens, bicepſq; collis,
Phocis humida, Theſpiuſq; ſaltus
Et Permeſſus habet, celer coegit:
Atq; huic melleolo intulit libello.
Aetas o bona, ſæculum o beatum:
Quo non difficiles (vt ante) Nymphæ
Seſe cuilibet offerunt volenti.
Dum Pontus refluo amne fluctuabit,
Sol dum purpureos reget iugales:
Flauus Rauiſium colet Britannus,
Fuſcus Rauiſium æſtimabit Indus.

Aegidij Maſerij
Carmen.

CONDITE Textores vario diſtincta colore
Stamina, quæ pinxit Phocais arte nurus.
Lydia Brittannos quos tranſit arundo tapetas
Condite. Sub veſtro pectine nullus honos.
Ecce nouum Textoris opus: cui ceſſerit, olim
Quicquid Mygdoniæ compoſuere manus.
Si quid Arachnęo miraris in ordine, docta
Si qua grauis cenſor Pallade digna refers.
Ne te materies pellexerit aurea, ne te
Purpura in Oebalio bis ſaturata cado.
Sit nihil, aut fuluo rarum precioſius auro,
Commendent oſtrum Tænarus atq; Tyros.
Quondam trama perit, languet color, atterit ętas
Pondus. Textoris tela perennis erit.
Si totum relegatur opus: ſpectabis aperte
Quam ſtruxit telam Penelopęa manus.
Nec ſtruxiſſe ſatis. Quod texuit arte magiſtra,
Floribus excoluit Textor odoriferis.
Sylua viret, deſæuit aper, curuatur arator,
Rudit aſellus, auis cantat, & hinnit equus.
Sic paſſim inſpicies, viuo quę pinxit honore:
Quum cuiq; adiectum eſt, quod ratione probat.

Dictiones, quibus ad operis futuri
ſpecimen cōmentariū adiecimus.

APollo	fol. .1	Biblis	68.	Fortuna	.137.
Aequor	.9	Canis	.73	Galli	155.
Amor	12.	Capra	.82	Homerus	167.
Arbor	24.	Cura	85.	Ignis	177.
Aſinus	.27	Caſa	.89	Imber	179.
Bellum	.50	Campus	90.	Iuncus	180.
Boreas	58.	Diana	.109	Ira	.181
Babylon	61.	Dipſas	.114	Leo	189.
Bruma	.64	Dolor	114.	Leena	.197.
Bſlis	65.	Dido	116.	Mors	206.
Blanditię	67.	Dumus	119.	Nemus	227.
Barathrum	.68	Equus	123.	Oculi	233.

Pax	.240	Vapor	288.	Zephyrus	301.
Quies	.256	Viuo	.289	Zodiacus	.302
Rus	257.	Viretum	.289	Zona	302.
Somnus	.263	Vmbo	289.	Zoilus	302.
Tenebrę	.277	Verber	.29ɔ	Zelus	302.
Tuſſis	278.	Xerxes	.301	Zacynthos	ʒ ɹ.
Vulnus	.287	Xanthus	301.		

Ad Modeſtiſſimum et literatiſs. virũ, ac Iuris vtriuſq; pertiſs. Dominũ Robertũ a Lenoncuria, Sancti Porciani Priorem, Rauiſij Textoris Epiſtola.

ABSOLVERANT iam hoc opus chalcographi, & vniuerſo volumini manũ ſupremã adiecerãt, vir modeſtiſſime, quum aliud mox ſtudiũ ac laborem molienti mihi, tui protinus venit in mẽtem, ſuccurritq; eius (quam ab Ephebis ſemper in doctos prę tetuliſti) beniuolentiæ & familiaritatis: dum ſcilicet tu nõ literas modo amplectebaris, ſed & literarum ſtudioſos omnes obſcuris q̃tũlibet ortos natalibus genuino quodam affectu peramabas ac deoſculabaris. Cui te deſyderio & modeſtiæ ſemper inſtitiſſe quum certo ſcirem: non putaui te inſalutatum oportere dimitti, etſi fortaſſe cognoſcerem plagas ab his mihi accipiendas, qui circũſcriptas voluminibus epiſtolas aut Epigrãmata, velut maiora ſuis oppidulis ſuburbia ridere & habere ludibrio conſueuerunt. Quã hominum garrulitatem non tanti ęſtimandam volui: vt eius cauſa a nominis tui mentione deberem auerti. Fuiſſet enim turpe & ingratę mentis immemorem tui me exhibere, qui (vt multorũ teſtimonio didici) mei ſemper, hoc eſt hominis abiectiſſimi ad hęc vſq; tẽpora ſis recordatus. Has propterea frugum mearum primitias, digniſſimo patri Ludouico Borbonio, Preſbytero Cardinali imprimis Reuerendo nuncupatas tibi offero: vt mei amor ſemper tibi creſcat vberius, tantiſperdum integrum aliud opus nomini tui cõſecrãdũ, & meę in te Reuerentiæ obſeruantięq; futurum pignus ipſe recipias. His interim nugis (ſi ad palatum tuum fecerint) faſtiditum quandoq; vegetabis ac reparabis animũ. Quas tibi fuiſſe iucundas ſi audierit magnæ puer expectationis Ioannes Lenoncurianus frater tuus: non poterit tui exemplo non fieri ad bonas literas inclinatior, magiſq; procliuis. Vale homo rariſſime, & perpaucorum hominum. Pridie Calendas Septembris.

IOANNIS RAVISII TEXTORIS NIuernenſis Epitheta, ſeruato literarum ordine.

APOLLO.

1 Formoſus
2 Cynthius
3 Grynæus
4 Thymbræus
5 Carminis author
6 Arcupotens
7 Pulcher
8 Delius
9 Phœbus
10 Augur
11 Actius
12 Crinitus
13 Intonſus
14 Latous
15 Pataræus
16 Diuus
17 Agylæus
18 Palatinus
19 Cantor

20 Delphicus
21 Mileſius
22 Fatiloquus
23 Sandaliarius
24 Arcitenens
25 Vaticinus
26 Leucadius
27 Conſpicuus fide
28 Flauus
29 Clarius
30 Iuriſperitus
31 Cyrrhæus
32 Pharetriger
33 Latoides
34 Latonius
35 Roſeus
Titan
Oſyris
36 Mitra

37 Certus
38 Pater vatum
39 Lycius
40 Vates
41 Cytharæ pulſator
42 Sagittipotens
43 Sagittiger *ſiue ſagittifer*
44 Delphicola
45 Lauripotens
46 Doctificus
47 Paſtoralis
48 Facundus
49 Ruralis
50 Canorus
51 Bubulcus
52 Pythius
53 Fatidicus
54 Veridicus
55 Latonigena

56 Nomius
57 Faticinus
58 Sminthęus
59 Didymęus
60 Pandionius
61 Mitis
62 Diuinus
63 Cyrrhę dominus
64 Pythicus
65 Tegeęus
66 Nitidus
67 Sagax
68 Medicus
69 Chryſocomus
70 Latialis
71 Dulcicanens
72 Imperioſus
73 Palantæus
74 Vocalis

75 Phanes
76 Doctus
77 Proles Latonia
78 Actiacus
79 Latonius
80 Placidus
81 Iſmenius
82 Ephœbus
83 Ptous
84 Branchiades
85 Pulchricomus
86 Alexicacus
87 Opſophagus
88 Phanæus
Horius
Dialecticotatos
Aceſius
Phos
Vlius

89 Proſtaterius
90 Temenites vel
Themites
91 Tegyræus
92 Cytharœdus
93 Thuſcanicus
94 Capitolinus
95 Caryſtius
96 Loxias
97 Ionicus
98 Hylates
Lœmius
99 Myrinus
Argenetes
Ortygius
100 Argyrotoxus
101 Lybiſtinus
102 Delphius
103 Luminis author.

EGo quū aliq̄ diu cogitaſſem, quonā exordio ridi-
culas noſtri huius opuſculi nugas decorarē: vtile
tādē & preciū operę fore duxi, ſi quod frequēti
poetarū lectione depromptū, & (ne quid mihi vē
dicē) cōpılatū eſſet, ab eo (cuius numē ſuperſtitio
ſa quadā religione poetis omnibus ſacrū & formi
dabile ſemp̄ extitit) initiū captarē Apolline. Ma
ximi eni momēti mihi ſemp̄ viſum eſt, ſi ſeries &
delectus, quū in vno quoq; loco, tū potiſſimū i re
rum omniū primordijs ſeruarentur. in quibus qui offenderit, quid ab
eo vel vtile vel iucundū vnq̄ vſq̄ ſperaueris? Nō ſunt (fateor) plura in
fronte promittenda, q̄ pręſtiturus ſit operū receſſus, ne fortaſſe ma-
gnifica adeo promittēti, dicatur Horatianū illud. Quid dignū tanto
feret hic promiſſor hiatu? Parturient mōtes, naſcetur ridiculus mus.
Neq; tamē diſſimulādū eſt, maiuſculū neſcioquē cultū exordijs q̄ re-
liq̄s partibus cōcedi poſſe: ſimul vt pria illa amœnitate ieſcatus lector,
auidius ſemp̄ lecturiat & (vt Plautino vtar vocabulo) Cyathiſſare de-
ſyderet, quū pitiſſauerit, ſimul vt eorū inſiſtatur veſtigijs, q in extruē-
dis q̄tūlibet exılib9 paruiſq; ædificijs, opus tamē & beluatis parieti-
bus p̄uenuſtāt: & alijs omne genus ornamētis iſigniūt. Quorū ꝓpter-
ea exēplo has noſtras q̄les & q̄tulaſcūq; Ephemeridas, Apollinis Mu
ſarū parētis ſimulachro p̄pigemus, paucis tātū in ipſo librorū pricipio
dictionib9 cōmētariū admoturi. alias nudas & ſine teſtimonijs ad tē-
pus relicturi. nō vt lectorē ſtati deſtituam9, aut ad cōtēptū ꝓuocemus:
ſed vt futuri op̄is ſpecimē ꝑcipiēs, primū hūc p̄cocis fœturę partū bo
ni cōſulat & excuſet, tātiſperdū ſupponēdus vnicuiq; dictioni, vt his
primis, & vberius multo, cōmētarius i lucē ꝓdeat, vbi diu ſatis in ſcri
nijs nr̄is maturuerit. Quod facile faciet, ſi rei difficultatē ad amuſſim
perpendat. Nā q̄ arduū & laborioſū exiſtimas doctiſſime (q̄cūq; es)
philomuſe, centū pene authores a nobis perlectos fuiſſe, literiſq; & ali
js multifariā notis ad ſubſidiū memorię in vnoquoq; Epitheto ſigna
tos? Neq; tamē portū adhuc attigimus. Quid portū? Sumus iter me-
dias Cyclades. Neq; yllā ſatis effugimus Carybdim, Supereſt ei (ſi
neſcis) vt ſignata notis Epitheta ſenſim decerpam9, decerptorū adfera
mus teſtimonia. Quod vbi fecerimus, credis ſcopū laboris adfore? Ex
cutiēdi erunt omne gen9 ſcriptorū cōmētarij ad ea explanāda, q̄ mo
dicā ſcrupi caliginē p̄ſeferēt. Quodq; nos animi magis excruciat, pe-
riclitādū erit fortaſſe in hijs dictionibus, quas cōmētatores ſcholicorū
nugaliū tenus docti, vel mēdoſas reliq̄rint, vel cōniuētes, iexplanatas
vt ꝓtritas, gregrarijſq; etiā magiſtris planas, dimiſerit. Eſt ei huiuſmōi
interpretū genus: qui ita facere cōſueuerunt, ne ſuam prodant inſci-

tiã:quã tamẽ dũ ſtudent occulere, notã omnibus faciũt. Memini me olim caliginoſas illas Ouidij in Ibin deuotiones, Claſſicis Nauarræ Grãmaticis profitentẽ, ſubita & inſperata prælegendi neceſſitate aliquando deprehenſum incidiſſe in illud diſthicon.

Hęc tibi natali facito, Ianiq; calendis
Non mentituro quilibet ore legat.

Vbi quũ ſcrupus (ingenue fateor) mihi videretur ſubobſcurus: ad cõmentatorẽ (quem tũc vnũ & eũ quidẽ crudũ habebã) velut anchorã putaui recurrendum. vbi nihil prorſus reperi præter puerilia quædã nihil ad rem facietia, nec ipſis quidẽ Archadiæ pecuarijs ignoranda. Sic quũ egregius ille nebulo ſuis me fumis eluſiſſet, & ex Andabata Cymmeriũ reddidiſſet: coactus ſum me iportuno neſcio quo negocio diſtrictũ mentiri, & eo oportere proficiſci, vt inceptã temere prælectionẽ honeſtius diſſimulata ignorantia prorogarẽ. Neq; tamen aſtute adeo factum celare potui, quin oſcitantibus diſcipulis (quos tũc habebã oculatos, & iam ſupra ætatis captũ in literis prouectos) fierẽ ſuſpectus. Porro autem quoniã ingenui eſt animi per quẽ quis proficit agnoſcere, ſtatuimus furta noſtra (ſi modo furta dicenda ſunt, quę omnibus videnda proponemus) & fateri, & ei a cuius officina & monimẽtis quicq̃ emẽdicauerimus, acceptũ referre. Sed nũc ad inſtitutũ.

Apollines diuerſi

APOLLINES q̃ multi fuerint, nullius adhuc authoris teſtimonio mihi notũ ſatis euaſit niſi Ciceronis. 4. ponẽtis. Primũ Vulcani & Mineruæ filiũ, vetuſtiſſimũ Athenarũ cuſtodẽ tribus alijs ãtiquiorẽ: qui medicinę artis repertor fuerit, & prim⁹ herbarũ vires nouerit. Licet Plynius Chironi Phyllidę hoc referat acceptũ. Secundũ Iouis & Latonę filiũ, eodẽ cũ Diana partu natũ. Tertiũ Cretẽſem, Corybante genitũ. Quartũ in Archadia natũ: qui q; leges Archadib⁹ dederit, Nomius ſit appellatus. Atq; hi omnes quũ diuerſis floruerint ſæculis, ne & ætatũ & geſtorũ varietas lectoribus ſemper dubia eſſet, factũ eſt vt ſecũdo (qui omniũ fuit notiſſimus) deferret quicquid ab alijs tribus fuiſſet actũ. Hunc

Apollo paſtor admeti

igitur fabulatur poetę ob Cyclopes iterfectos aliq̃diu diuinitate priuatũ, Admeti regis Theſſaliæ armẽta pauiſſe. Vnde Lucanus lib. 5. Irrigat Amphryſus famulãtis paſcua Phœbi. Et Seneca i Hercule furẽte. Paſtor pherços Deli⁹ pauit greges. Accepta iſup a Mercurio cythara, muſis pfuiſſe fertur, dictus propterea ab Auſonio cãtor, Cõ

Laurus Apollini ſacra & coruus

ſpicuus fide ab Ouidio, Cytharę pulſator a Valerio Flacco. Ex plantis laurũ, ex volatilibus Coruum eidem ſacrum faciunt. Vnde hic phœbęius a Statio, Auſonio, & Ouidio, Delphicus a Fauſto, illa phœbęa a Claudiano & Põtano dicitur: Quod etiã teſtaẽ Plynius

Amati ab Apolline

libro nat. hiſtorię 12. Cap. 1. Item lib. 15. Cap 30. Amauit Cyrenen &

Daphnen Penei fluminis: filiã quã fugientẽ in laurũ conuertit. Adamauit item Hyacinthum teſte Plynio lib.21, Cap.11. quem diſco ludentem imprudens occidit. Cuius rei meminit Lactãtius lib.1. de falſa religione. Cap.10. Puerum (inquit) dũ amat, violauit, & dũ ludit, occidit. Deperijt & Branchum Theſſalum, quem mortuum ſuis templis ſacrum haberi voluit, & ab eius nomine dici Branchiades. Filij eius pręcipui fuerũt Aeſculapius, Linus, Ariſteus. Plynius addit Arabum ex Babylone ſuſceptum: quem nonnulli medicinæ artis repertorem apud Aegyptios voluerunt, eodẽ teſte lib.7. Cap.56. Habuit & Phæmonoem filiã, vaticinijs & augurijs celebrem: cuius meminit Idẽ Plynius lib.10. cap.3. Vicit & Marſyam tibicinẽ, a quo tibiæ cantu fuerat laceſſitus: victum inſuper excoriauit. Ad quod alluſit Ouidius in Ibin, dicens. Mens quoq; ſic furijs vecors agitetur vt illi, Vnũ qui toto corpore vulnus habet. Triplex eius poteſtas fertur: vt Sol in cœlo, in terris Liber pater, Apollo in inferis dicatur. Eiuſdem ſimulachro tria appingebãtur: Lyra, Clypeus, & Sagittę. Gryphem alij addunt. Quinetiam perpetua eidem iuuentus adſcribitur. Vnde & imberbem & intonſum vocãt. Nec omittendũ quod a Raphaele Volaterrano ſcriptũ eſt: Apollinis nomẽ quattuor referre, Medicũ ſcilicet, Vatem, Iaculatorẽ, & Muſicũ. Græcanicũ dictionis Ethymum vide apud eundem in philologia lib.30. Cætera ex Epithetorũ teſtimonijs notiora longe futura ſunt. quo iam migremus oportet: facturi quod ſuadet Horatius in arte. Quicquid pręcipias eſto breuis, vt cito dicta Percipiant animi dociles, teneantq; fideles.

Verba Lactantij de Hyacintho

Pręcipui Apollinis filij

Carmẽ Ouidij de Marſya

Triplex Apollinis poteſtas

Apollo quattuor refert

❡PRAECEDENTIVM EPITHETORVM teſtimonia, cum difficiliorum explanatione.

1 FORMOSVS, vel ob perpetuam iuuentutẽ, vel a ſolariũ ſplendore radiorũ. Virgilius ægloga 4. Orphi Calliopea, Lino formoſus Apollo. Itẽ Nemeſianus æglo. 2. Dij pecorũ pauere greges: formoſus Apollo, Pan doctus, Fauni vates, & pulcher Adonis.
2 ❡CYNTHIVS a Cyntho mõte ſublimi & aſpero: qui Delo imminet, quæ inſula in mari ægęo ſita, vrbẽ habet in plano poſitã, ac celebre Apollinis & Latonæ tẽplũ. Authores Strabo lib.10. & Mãcinellus ĩ Virgilianis cõmẽtarijs. Virgilius ęgloga 6. Quũ canerẽ reges & p̃lia, Cynthius aurẽ vellit. Itẽ Horatius lib.1. Car. Intõſum pueri dicite Cynthiũ. ❡GRYNAEVS a Gryneo nemore ĩ Ionia Apollini ſacro: vbi Calchas & Mopſus de diuinãdi peritia certarũt. Virg. ęgloga 6. His tibi Grynei nemoris dicatẽ origo. Ne quis ſit lucus, quo ſe plus iactet Apollo. Idem Virg. lib.4. æneĩ. Sed nũc Italiã magnã

Gryneus Apollo, Italiam Lyciæ iuſſere capeſſere ſortes. Item Fran-
ciſcus Sylueſter in tertia Chroſdameuſi. Vnde (inquit) Gryneo Apol
lini, Libero patri, Spiciferę Cereri, Iugę Iunoni ſacrificans, candentem
4 ante aras vaccã aurata frõte ſtatuit. ¶ THYMBRAEVS a Thym
bra herba ĩ ſaxoſis locis naſci ſolita: quę iuxta ędem Thymbręi Apol
linis in Troade frequens extitit. Cuius meminit Virgilius lib. 3. Geor
gi. dicens. Serpilla, & grauiter ſpirantis copia Thymbrę Floreat. Hæc
alio vocabulo Satureia dicitur. Huius meminerunt Columella libro
10. Cap. 4. Et Plynius libro 16. Cap. 8. De Epitheto, Virgilius libro 4.
Georgi. Si modo quem perhibes pater eſt Thymbręus Apollo. Item
Statius libro 1. Thebaidis. Non miſſus Thymbrẹe tuos, ſupplexve
penates Aduenio. Itẽ Calentius libro 2. Elegiarum. Iure Thymbręus
Phrigibus vocare. Item Germanus Brixius. Huc adſis Thymbręe fa
uens, & cœpta ſecundes. Epitheti huius meminit Macrobius libro 1.
5 Saturnaliorũ Cap. 20. ¶ CARMINIS AVTHOR, ꝙ muſis p̃eſ-
ſe dicatur, vel ꝙ eidem & Delphis poſt interfectũ Pythona, Heroici
carminis accepta referatur origo. Vnde Sabellicus in opuſculo de inuẽ
toribus rerum. Heroica carmina Phœbo Delphica poſt cæſum ceci-
nit Pythona iuuentus. De Epitheto Tibullus libro 2. Nec proſunt ele
gi, nec carminis author Apollo. Item author ęthnę. Carmẽ erit dexter
mihi carminis author Apollo. Item Carmelita libro 2. de Trophęis
Gonzagę. Tibi carminis author Apollo, Omne ſuum patefecit opus.
6 ¶ ARCVPOTENS ſeu Arcipotẽs a iaculãdi peritia. Vnde Clau-
dianus libro 1. de Raptu Proſerpinę. Mars clypeo melior, Phœbus p̃
ſtantior arcu, Propterea eius ſimulachro, arcus & ſagittę adponeban-
tur. Macrobius tamen li. 1. Saturnaliorũ Cap. 20. ait per ſagittas Apol
linis, intelligi vim radiorum, Valerius Flaccus lib. 3. argon. Arcupotes
7 aduerte precor nunc deniꝗ Apollo. ¶ PVLCHER. Claudianus in
ſextũ Honorii Cõſ. Quum pulcher Apollo Luſtrat Hyperboreas
Delphis ceſſantibus aras. Item Virgilius libro 3. æneí. Taurũ Neptu
no, Taurum tibi pulcher Apollo. Item Campanus libro 2. Epigram.
8 Aoniãꝗ ferit pulcher Apollo lyram. ¶ DELIVS a Delo inſula ma
ris ægęi, vbi eodem cum Diana partu natus eſt, & templum poſtea ce
lebre habuit. Author Strabo libro 10. De qua Plynius libro Naturalis
hiſtorię 4. Cap. 12. ſic meminit. Ipſaꝗ longe clariſſima Cycladum me
dia a tẽplo Apollinis & mercatu celebrata Delos, quę diu fluctuata vt
proditur ſola motum terrę non ſenſit ad M. Varonis ętatem. De Epi
theto, Virgilius lib. 6. æneidis. Magnam cui mentem, animũꝗ Delius
inſpirat vates, aperitꝗ futura. Itẽ Oui. li. 5. Meta. Delius ĩ coruo, ꝓles
Semeleia capro. Aliã tamẽ huius Epitheti rationẽ ponit Macrobius.

9 ¶PHOEBVS (iquit Probus) dicitur lucidus vel purus: quaſi pho-
bios, a phos & bios. i. lux vitę. Virg. li. 3. Aene. Quę Phœbo pater om
nipotẽs, mihi phœbus Apollo Prędixit. Item Glareanus in Elegijs.
10 In me ſi totus deſcendat Phœbus Apollo. ¶AVGVR a diuinandi
peritia, & futurarũ rerũ præſagijs. Valerius Flaccus lib. 1. Argon. Sic
ſociis Mopſoq; canit: q̃tum augur Apollo Flãmaq; prima docet. Itẽ
Virgilius libro 4. ęneidis. Nũc augur Apollo Nunc lyciæ ſortes. ¶A-
11 CTIVS. Actiũ (inquit Volaterranus libro 8. geographię) ciuitas eſt
Acarnanię in latere ſinus Ambraciẽſis, Auguſti victoria ex Antonio
& Cleopatra memorabilis, vbi Apollo colebať: in cuius honorẽ Trie
terica fiebãt, & Gymnicũ certamen. Virg. li. 8. æneï. Actius hęc cernẽs
12 arcũ intẽdebat Apollo. ¶CRINITVS vel ꝓpter ſolis radios, vel ꝙ
intõſus a poetis diciť. Cicero li. 4. Quęſti. Acad. Intẽdit crinitus Apol
lo arcũ auratũ luna innixus. Itẽ Vir. li. 9. Aętherea quũ forte plaga cri
nitus Apollo Deſuper auſonias acies vrbẽq; videbat. Itẽ Cãpanus li.
13 1. Epigrammatum. Qualis ab aurora ſurgens crinitus Apollo. ¶IN-
TONSVS ob perpetuam iuuẽtutem, quæ Apollini & Baccho ad-
ſcribitur: dicẽte Tibullo li. 1. Solis ęterna eſt Baccho Phœboq; iuuẽta.
Nam decet intonſus crinis vtrũq; deum. Ouidius item lib. 1. Meta.
Vtq; meum intonſis caput eſt iuuenile capillis. De Epitheto, Pro-
pertius lib. 3. Dum petit intonſi pythia regna dei. Item Calentius li.
14 1. Elegiarum. Ibat ad intõſi limina clara dei. ¶LATOVS a Latona
matre. Statius li. 1. ſyluarũ. Latous vatũ pater & Semeleius Euhan. Itẽ
Horatius libro 1. Carminũ, Ode. 3. Frui paratis, & valido mihi La-
15 toe dones. ¶PATARAEVS. Patara ciuitas eſt Lycię maxima in
qua ſex anni menſibus, Apollinis dabantur reſponſa. Horatius li. 3.
Car. Qui Lyciæ tenet dumeta natalẽq; ſyluam Delius & Pataræus
16 Apollo. ¶DIVVS. Horatius lib. 4. Car. Diue, quẽ proles Niobæa
17 magnæ Vindicẽ linguę Tytioſq; raptor ſenſit. ¶AGYLAEVS, ꝙ
apud Atheniẽſes in vicis (quos Agylęos dicũt) arę cõſtituerẽtur Apo
lini: vbi oraculo moniti ſacra faciebant. Horatius li. 4. car. Daunię de-
18 fende decus camœnæ lenis Agilæu. ¶PALATINVS, ꝙ in æde
Camœnarum ſeu palatio ab Auguſto ſacratus ſit. Propertius li-
bro. 4. Muſa palatini referemus Apollinis ædem. Item Horatius li. 1.
19 Epiſtolarum. Scripta palatinus quæcunq; recepit Apollo. ¶CAN-
TOR. Auſonius ad Theonium. Quid rerum muſęq; gerunt & can
tor Apollo. Item Horatius in artẽ. Ne forte pudori Sit tibi muſa lyrę
20 ſollers, & cãtor Apollo. ¶DELPHICVS a Delphis oppido Pho-
cidis: vbi templũ habuit clariſſimũ ſub mõte Parnaſo. Cuius meminit
Plynius lib. 19. cap. 5. Item lib. 35. Cap. 9. Et de Delphicis cortinis lib.

34.cap.3. Aliam tamẽ ex Ethymo rationẽ ponit Macrobius. De epi-
theto, Vitruuius lib.3. de architectura. Delphicus Apollo Socratem
omnium ſapientiſſimum pythiæ reſponſis eſt profeſſus. Itẽ Apuleius
libro 2. Metamorphoſeos. Vt ne deus quidẽ Delphicus ipſe diſcerne-
ret. Item Seneca in Oedipode. Ambage nexa Delphico mos eſt deo
Arcana tegere. Item Campanus lib.2. Epigrãmatum. Heu propera.
21 medicam Delphice confer opem. ¶ MILESIVS. Miletos Ioniæ A-
ſiaticę vrbs fuit, Anactoria prius nominata: vbi fuit Oraculum Apol-
lini Didymęo ſacrum, in quo Apollo ipſe cognomine Didymęus co
lebatur. Author Plynius libro 8. cap. 59. De Didymęo Mileſio memi
nit Strabo li.14. Et Beroaldus in cõmẽtariis tum Suetonianis tum
Apuleianis. De Epitheto Lactantius lib.4. de vera ſapientia. cap.13.
Propterea Mileſius Apollo cõſultus, vtrum ne deus an homo fuerit,
hoc modo reſpõdit. Item Apuleius lib.4. Metamor. Dei Mileſij vetu
22 ſtiſſimum percontatur oraculum. ¶ FATILOQVVS. Fatiloquũ
vocaui Apollinem ea qua Epimenidem vocat dictione Apuleius in
floridis, libro 2. dicens. Necnon & Cretenſem Epimenidem inclytum
23 fatiloquũ, & Platonem gratia diſciplinę ſectatus. ¶ SANDALIA
RIVS dictus eſt (vt opinatur commentator Bononienſis) a vico: cu-
ius meminit Aulus Gellius lib.17. Noctiũ Atticarum. In Sãdaliario
(inquit) forte apud librarios fuimus. Videtur autẽ (ait ille) hoc nomẽ
deduci a Sandalio calciamento, tanq̃ in eo Sandalia fierent, & illic ha
bitarẽt calceolarij. Sandaliũ enim eſſe calciamẽtum docet illud Therẽ
tianũ in Eunu. Cõminuã tibi ſandalio caput. ¶ ARCITENENS.
24 Cauſam iã diximus. Statius lib.4. ſyl. Sed vocat arcitenẽs alio pater,
25 armaq; mõſtrat Auſonij maiora ducis. ¶ VATICINVS Apol-
lo a me dicitᷓ eadẽ forma, qua furores vaticini ab Ouidio libro 3. meta.
26 ſcribẽte. Ergo vbi vaticinos cõcepit mẽte furores. ¶ LEVCADIVS
a Leucadio litore Epyri, ſeu Leucade eiuſdẽ loci peninſula Actio op-
pido vicina, iuxta quod Auguſtus Antonio & Cleopatra victis, Apol
lini ſimulachrũ erexit, qui propterea a Leucade Leucadius, ab Actio
Actius & Actiacus dicitur. Propertius libro 3. Leucadius verſas acies
memorabat Apollo. Itẽ Ouidius libro 3. de triſtibus. An quia Leuca
dio ſemper amata deo eſt. Sulpitius in Lucanũ, ait Leucadẽ eſſe Leu
cadię oppidum, Neritũ prius appellatũ. De vtroq; vide Plyniũ lib.
27 4. cap.12. De Leucadijs populis libro 5. cap.23. ¶ CONSPICVVS
FIDE, ob acceptam a Mercurio cytharã. Ouidius in epiſtola Oeno-
nes ad Paridẽ. Me fide conſpicuus Troię munitor amauit. Laurẽtius
Valla, omniũ (qui de lingua latina bene meriti ſunt) Grammaticorũ
facile princeps & vexillarius, ait: Fides recto caſu dicendum potius q̃

fidis , vt apes potius q̃ apis. licet tamen cõtra formã fidicula dicamus
28 non fidecula,vt ab ædes ædicula nõ ædecula. ¶FLAVVS vel a fla-
uo & croceo Solis colore,vel a flauis crinibus,quibus i pueris nihil ſpe
cioſum magis:quũ tamẽ prouectę ętatis hominibus ſint indecori.Oui
dius libro 1.Elegiarum.Mihi flauus Apollo Pocula caſtalia plena mi
29 niſtret aqua. ¶CLARIVS.Claros vna fuit earũ(quę Cyclades di-
cuntur)inſularum,vbi colebatur Apollo,Epitheton inde ſortitus. Ply
nius lib.2.Nat.hiſt.Cap 106. Colophõe(iquit)in Apollinis Clarii ſpe
cu lacuna eſt.Item Vale.Flac.lib.2.Argo. Nec Clarii nũc antra dei,
quercuſq; tonantis Arguerem.Item Ouidius libro 2. de arte amandi.
30 Et Paros,& Clario Delos amata deo. ¶IVRISPERITVS.Augu
ſtus enim teſte Suetonio,Publica opera plurima extruxit. Ex quibus
præcipua,forum cum æde Martis vltoris,Templum item Apolli-
nis in palatio vbi Iudicia dabãtur.Hinc iuriſperitũ vocat Apollinem
Iuuenalis Satyra prima.Sportula deide forũ iuriſq; peritus Apollo.
31 ¶CYRRHAEVS,a Cyrrha oppido Phocidis,vbi colebat̃. Cu-
ius meminit Plynius libro 4.Cap.3.Iuuenalis ſatyra 12.Et martis fra
meã & Cyrrhęi ſpicula vatis.Item Quintianus in Cleopoli.Limine
32 Cyrrhæi repetunt dictata magiſtri. ¶PHARETRIGERVM
voco Apollinem eadẽ forma qua Sylius Xerxem, et Baptiſta Pius
amorem.Sylius lib. 14. ſic.Clade pharetrigeri ſubnixas regis Athe-
nas.Pius in Elegidio ſuper Sidonium ſic. Cynnameos nimium lace-
33 rate pharetriger artus. ¶LATOIDES a Latona matre. Martia.
Capella lib.3.de nuptijs philologię.Admouerat igitur Latoides vnã
de priori loco Mercuralium miniſtrarum.Item Statius lib.1. Thebai-
dos.Ardentem tenuit reuerentia cędis Latoidem.Idẽ in eodem loco.
34 Latoidẽ votis iterũq; iterumq; canamus. ¶LATONIVS.Statius
li.1.Thebai.Seu iuuat ægęum feriens Latonius vmbra Cynthius.Itẽ
Carmelita in Epigrammatis.Magna decẽt magnos,ma gno Latoni-
35 us arcu Vtitur. ¶ROSEVS, TITAN, et OSYRIS. Statius libro
1. Thebaidos. Seu te roſeum Titana vocari Gentis Achæmeniæ
ritu,ſeu præſtat Oſyrim frugiferum.Apud Achęmenios enim Titã
vocat̃.Apud Aegyptios Oſyris.Apud Perſas(vbi in antro colitur)
Mitra,inquit Placidus in Thebaidẽ.Titan autem ob id dicitur,q; a
Titanibus originem traxerit,qui ſex fuerunt fratres cum quinq; ſoro
ribus.De Oſyri & eius templo vide Plynium lib.5. Cap. 9. ¶MI-
36 TRA.Solem Perſę Mitram dicũt.cuius ſimulachrum leonis rictum
præferebat cum Tyara , manu vtraq; bubula premente cornua.
Hinc ſacra Mitriaca dicta ſunt, in antro fieri ſolita, vbi congregati
Apollinem magna veneratione proſequentes,Mitram appellabant.

Bouem demũ cornibus ex antro eductum , deo cum hymnis immo
labãt. Hoc Ceſelio antiquitatum ſcriptori, & Placido grammatico re
fero acceptum. De Epitheto Martianus Capella. Te Serapim Nilus,
Memphis veneratur Oſyrim, Diſſona ſacra Mitram. Item Statius in
fine primi Thebaidis. Indignata ſequi torquentẽ cornua Mitram. De
ſimulachro Apollinis vide Macrobiũ libro 1. Saturnaliorum cap. 20.
37 ¶CERTVS a futurorũ cognitione. Statius libro 5. Thebaidis. Quę
38 certus agi manifeſtat Apollo. ¶PATER VATVM ꝙ poetis pſit.
Vnde Calentius libro 2. Elegiarum. Qui poetarum deus & miniſter
39 Crederis vnus. Epithetum vide in dictione Latous, numero 14. ¶LY
CIVS a Lycia regione maioris Aſię, quę finis Pamphilię, a Lyco Pã-
dionis filio cognominata eſt, vbi Apollo vrbem ſibi ſuiſq; ſacrificijs ha
buit deuotã Pataram. Propertius lib. 3. Prouiſum eſt, Lycio vota pro-
bante deo. Item Quintianus in Orpheo li. 1. Orpheu progenies Lycij
pulcherrima Phœbi. Item Pontanus libro 1. de ſtellis. Hinc Lycius ſibi
40 nata deus cognomina fecit. ¶VATES, Valerius Flac. lib. 4. Argon.
Memorem mea ꝙ vates inſedit Apollo Pectora. Item Iuuenalis Sa-
41 ty. 13. Et Cyrrhęi ſpicula vatis. ¶CYTARAE PVLSATOR. Va
lerius Flaccus libro 5. Argon. Muſarum chorus, & Cytharę pulſator
Apollo. ¶SAGITTIPOTENS. Cicero in Arati Phęnomeno-
42 ne. Inde Sagittipotens dextra flexum tenet arcum. Item. Menſe
Sagittipotens ſolis quum ſuſtinet orbem. Quod licet de Sagittario ſeu
43 Chirone intelligat: adprime tamen Apollini conforme eſt. ¶SA-
GITTIGER a nobis Apollo dicitur, dictione Rufi Feſti in Ara-
ti Phęnomenone ſcribentis. Mẽbra Sagittigero cędunt poſtrema reue
44 cto. ¶DELPHICOLA colẽs ſeu habitans Delphos. Auſonius in
monoſyllabis deorum. Ludit et Aeacidem Parnaſia Delphicolę ſors.
45 ¶LAVRIPOTENS, a Lauro ſibi ſacra. Martianus Capella lib. 1.
Certum eſt Lauripotens decuſq; diuum, Noſtrum ex contiguis veni-
46 re pectus. Verba ſunt Mercurij Apollinem alloquẽtis. ¶DOCTI-
FICVM vocamus Apollinem eadem forma, qua Martianus Capel
la ardorem Palladis libro 6. ſcribens. Ardor doctificus, noſtręq; indu-
47 ſtria ſortis. Et alibi. Sollers doctificis ludere ſenſibus. ¶PASTORA
LIS, ꝙ (vt iam diximus) diuinitate priuatus ob interfectos Cyclopes,
Admeti regis Theſſalię ad Amphryſum pauerit armẽta, dicẽte Sene-
ca in Hippolyto. Theſſali Phœbus pecoris magiſter Egit armentũ:
poſitoq; plectro Impari tauros calamo vocauit. De Epitheto. Cal-
phurnius ægl. 7. Aut fœcunda Pales, aut paſtoralis Apollo. ¶FA-
48 CVNDVS. Calphur. ęglo. 4. Te quoq; facũdo comitatus Apolline
Cęſar Reſpiciat. Itẽ Carmelita in Eleg. contra Amorem. Quot ſtu-

49 duit verbis Daphnē facūdus Apollo Flectere. ¶RVRALIS. Pales
enim & Apollo(īquit Diomedes Guidalotus in Calphurniū & Ne
meſianum)numina ruſticorum ſunt. Vnde etiam Virgili. ait. Ipſa Pa
les agros, atq; ipſe reliquit Apollo. Nemeſianus æglo. 1. Munera dat,
50 lauros carpēs ruralis Apollo. ¶CANORVS. Sidonius Apollina-
51 ris lib. 9. Et Apollinē canorū abigamus, & Mineruam. ¶BVBVL-
CVS. Cauſam diximus in dictione Paſtoralis, numero 47. Sidonius
de laudibus vrbis Narbonenſis. Iuſſus paſcere qui gregem eſt clientis
52 Amphryſi ad fluuium deus Bubulcus. ¶PYTHIVS a Pythone ſer
pente, Demogorgonis & terrę filio: quem(q Latonam iuſſu Iunonis
eſſet perſecutus) occidit. Cælius libro 9. antiquarum lectionum, Cap.
19. ait. Inuenimus qui ſcribant violentum fuiſſe hominem Pythonem
draconis cognomento: qui quum ſagittis debellaretur, Apollinem pro
clamauerit. Apollonius apud eundem, libro 2. Argon. ait Delphinem
nuncupari draconem ab Apolline confectum. De Pythone Lucanus
libro 5. ſic ait. Vltor ibi(expulſę premeret quū viſcera partus Matris)
adhuc rudibus Pęan Pythona ſagittis Explicuit. Item lib. 6. Hinc ma-
xima ſerpens Deſcendit Python: Cyrrhęaq; fluxit in antra. Vnde &
Pythia Apollinis feſta dicebantur: quę ex interfecti ſerpentis victoria
celebrata ſunt. Cicero libro 1. de Oratore. Dicere idem, quod apud En
nium dicat ille Pythius Apollo. Item Crinitus libro 15. de honeſta di-
ſciplina. Quem Pythius Apollo vt deū coli iuſſerit. Item Propertius
libro 2. Pythius in longa carmina veſte ſonat. Item Calentius libro 2.
Elegiarum. Pythius cęſo iaculis dracone Dictus ab illo. Qualis autē
ſit naturalis huius Epitheti ratio: docet abunde Macrobius. De Pytho
Phocidis ciuitate, & Delphis eius in colis: item de Pythio Cretenſi
(vbi Apollinis viſebatur templum) vide Cælium libro. 9. Cap. 19.
53 ¶FATIDICVS. Lactancius libro 1. de falſa religione. Apollo (in-
quit) quem pręter cęteros diuinum, maximeq; fatidicum exiſtimant.
Item Seneca in Oedipode. Fatidice te te pręſidem veri deum Compel
lo. Itē Lucanus libro 5. Delphica fatidici reſerat penetralia Phœbi. Itē
Campanus libro 3. Epigrāmatum. Niueoq; recincta Carmine, fatidi
54 co ſupplicat illa deo. ¶VERIDICVS. Seneca in Agamēnone. Te-
55 netq; regem famula veridici dei. ¶LATONIGENA. Ouidius li-
bro 6. Meta. Et date Latonę Latonigeniſq; duobus. Item Seneca in
Agamēnone. Quam fatorum præſcia Manto Sata Tyreſia Latoni-
56 genas Monuit ſacris celebrare deos. ¶NOMIVS, q archadibus le-
ges condiderit. Nomios enim gręce, lex dicitur latine. Hinc Nomothe
tes legiſlator, Nomophylax cuſtos dicitur: vel q Nomios paſtorem ſi
gnificet. Macrobius libro 1. Saturnaliorum, Cap. 20. ait Apollinem co-

gnominatum fuiſſe Nomium, non ex officio paſtorali et fabula, qua
Admeti pecora fingitur pauiſſe: ſed quia Sol paſcat omnia, quę terra
progenerat. Vnde non vnius generis, ſed omnium pecorum paſtor ca-
nitur. Pontanus lib. 1. de Stellis. Phœboq́ & Nomio, Lycioq́, patriq́
Lyço. Item Salmonius Macrinus. Et hunc Nomion ruſtica tur-
57 ba vocat. ¶FATICINVS a nobis Apollo dicitur, vt a Pontano fu-
ror faticinus, libro 4. de ſtellis ſcribente. Hijs furor ille Faticinus mētes
agitat: panditq́ futura. Qua etiam dictione vſus eſt Ouidius libro. 9.
Meta. Hęc vbi faticino venturi prę ſcia dixit Ore Themis. Item li. 15.
58 Faticinaſq́ ferunt ſortes. ¶SMINTHAEVS. Nominis ratio a mu
ribus dicitur: quos apud Chryſam Sminthos vocant: quum eos vber
tim ſuccreſcentes fugaſſet hic deus: quo argumento ſtatuę inibi viſeba-
tur ſubiecta muris imago. Cęlius ait Sminthęum Apollinem tanti ve
teribus fuiſſe: vt orationes etiānū Sminthiacę celebrarentur. Alij Smin
then dicunt ciuitatem fuiſſe apud Troiam: vbi coleretur. Ouidius li-
bro 6. faſtorum. Conſulitur Sminthęus: lucoq́ obſcurus opaco. &c. Itē
Thomas Radinus in prima Chroſdameuſi. Tenedos Sminthęo A-
polline clara, Abydos amoribus nota Leandri. Item Lactancius libro
1. de falſa religione. Cap. 7. Rurſus (inquit) quū preces in Apollinem
59 Sminthęum exprimerent. ¶DIDYMAEVS (inquit Beroaldus in
Suetonium) Apollo vocatur: ꝙ geminam ſui nominis ſpeciē prę fert, il-
luminando, formādoq́ Lunam. Etenim ex vno fonte lucis, gemino ſy
dere ſpacia diei & noctis illuſtrat. Vnde Romani teſte Macrobio So-
lem Didymęi Apollinis nomine venerati ſunt. Didymos enim gręce,
geminus dicitur. De Epitheto Plynius lib. 5. Cap. 29. Nunc Didymęi
Apollinis a litore ſtadijs 20. milibus. Itē Thomas Radinus in 3. Chroſ
dameuſi. Didymęe pater, per intactam Mileſij templi fabricam, meos
60 hos ignes foueas. ¶PANDIONIVS, ꝙ apud Athenienſes colere-
tur: qui Pandionii dicti ſunt a Pandione Athenarum rege, qui teſte
Euſebio trium id nōis primus, regnauit annis 40. Thomas Radinus
in 4. Chroſdameuſi. Columnę (inquit) Achaię, & Pandionij Apol-
61 linis firmitate robuſtę. ¶MITIS. Codrus Vrceus libro 2. Syluarum.
Hoc meruere pij vates: ah mitis Apollo Reſpice me. Item Horatius.
Cōdito mitis placiduſq́ telo Supplices audi pueros Apollo. Itē Cāp.
de miſeria poetarū. Iam ruit rupes tibi ſacra quondā Mitis Apollo.
62 ¶DIVINVS. Vide ex Lactancij teſtimonio in dictione Fatidicus,
63 numero 53. ¶CYRRHAE DOMINVS. Cauſam vide in Epith.
Cyrrhęus. numero 31. Stroza Pater libro 5. Eroticon. Et Cyrrhę do-
64 minus, biſgenituſq́ puer. ¶PYTHICVS eadem ratione qua & Py
thius. Epitheti explanationem vide numero 52. Titus Liuius libro 5.

ab vrbe condita. Decreuere legatos, ſorteſq; oraculi Pythici expectan-
65 das. ¶TEGEAEVS.i. Archadicus, a Tegea oppido Archadię: cu-
ius meminit Plynius libro 4. Cap. 6. ꝙ (vt iam dixi) Archadibus leges
dederit. Pamphilus Saxus libro 2. Epigrammatum. Et dulcē volucer
66 cytharam Tegeęus Apollo. ¶NITIDVS. Quintianus in Theoan
67 drothanato. Dies Exurgit nitidi clarus Apollinis. ¶SAGAX. Lu-
68 douicus Bigus. Noſtris forte ſagax Apollo votis Obſtat. ¶MEDI-
CVS, vel ꝙ Apollinis ethymum hoc denotet: vel ꝙ artis medicę re-
pertor dicatur. Vnde Calentius libro 2. Elegiarum. Phœbe compertor
medicę ſalutis, Phœbe lux mundi. Crinitus libro 1. de honeſta diſcipli
na. Virgines autem Veſtales quum indigitare Apollinē vellent: Apol
linem Medicum, Apollinem Pęana dicebāt. Idem ſcribit Macrobius:
Virgines (iquit) Veſtales ita indigitant. Apollo medice, Apollo Pęan.
69 ¶CHRYSOCOMVS, a radijs Solaribus auri pręſeferentibus co-
lorem. Chryſos enim græce, aurum dicitur latine, vel a flauis capillis.
Salmonius in Elegijs. Chryſocomus vati ſpirat vtriq; deus. Item Car
melita libro 3. Syluarum. Diceris & Clarius, Chyſocomuſq; deus.
70 ¶LATIALIS .i. latinus a Latio. Quintianus i Cleopoli. Diximus.
71 Ecce iubet finem Latialis Apollo. ¶DVLCICANENS a nobis di
citur, dictione ficta a Quintiano in Orphęo, libro 2. Dulcicanens ma-
72 ternus vbi chorus emicat. ¶IMPERIOSVS. Carmelita in Nicolao
73 Tolētino. Mercurius, Mauors, atq; imperioſus Apollo. ¶PALAN
TAEVS a Palantęo vrbe in Palatino monte ſita, & a Palante Euā-
dri proauo dicta. Bapti. Mant. in Dionyſio lib. 2. Iam Palantęus A-
pollo, Iam Cybelęa ædes, & Auentinenſia templa. &c. ¶VOCA-
74 LIS. Idem Bapti. libro. 2. de Calamitate temporum. Speluncę latebris
clauſus vocalis Apollo. ¶PHANES ſeu Phanetes ab apparēdo di
75 citur. Phano eni græce, eſt manifeſto latine. Vnde Epiphania manife-
ſtatio. Vrſinius Velius in Eraſmi Genethliaco. Quum Latonius inte-
76 rim Phanetes, Et carmen cecinere tale Muſæ. ¶DOCTVS. Fauſtus
in Buccolicis. Argutā nūc tāgo Chelym: quā doctus Apollo Donat.
77 ¶PROLES LATONIA. Oui. lib. 8. Meta. In quibus auratā pro
78 les Latonia fertur Depoſuiſſe lyrā. ¶ACTIACVS, eadem ratione
qua Actius. Vide numero 11. Ouidi. lib. 13. Actiaco quę nūc ab Apol
79 line nota eſt. ¶LATOIVS. Cauſam vide i dictione Latous numero
14. Martianus Capel. At tūc Latoiū cōſpicata edito cōſidentē, arduo
q; ſuggeſtu. Item libro 9. Poſtq̄ hæc Latoius dixit. ¶PLACIDVS.
80 Carmelita de præſidentia Oratoris & Poetę. Et placido crudum ſuc-
cendit Apolline Martem. ¶ISMENIVS id eſt Thebanus: ꝙ The
81 bis coleretur. Iſmenos enim fluuius eſt Bœotiæ, Thebis vicinus.
Cuius meminit Plynius libro Naturalis. hiſto. 4. Cap. 7. Herodotus

in Terpſicore. Quin(inquit)ipſe vidi apud Thebas Bœotias i Iſmenij Apollinis tēplo literas Cadmęas. Idē i Vrania. Quietiā Thebas prius adijſſe, ibiq; tū Apollinē Iſmeniū cōſuluiſſe. Illic eni quemadmodū in
82 Olympia, fas erat ſciſcitari Oracula. ¶ EPHOEBVS. i. pubes, ab epi et hœbe, pubertas. Vnde Ephœbia, adoleſcētię ętas pria. Stroza filius.
83 Quid ſpecioſa dei facies prodeſſet Ephœbi? ¶ PTOVS. Herodotus in Vrania. Mihi narratur Murē Europęū(viri nomē eſt) pueſtigatis oibus oraculis iiſſe etiā ad phanū Apollinis Ptoi. Quę ſit Epitheti ratio(vt ingenue fatear)ignoro. Neq; vſq̄ authorū a me plectorū cōperi quare ita diceret. Malo ignorātiæ me cōuincere: q̄ ſomnijs quibuſdam excogitatis, cōmēticijſq; coniectationibus credulos lectorū animos elu-
84 dere. ¶ BRANCHIADES, a Brancho Theſſalo liberalis formæ adoleſcēte, vt ſuſpicatur Volaterranus. Cuius amore q̄tū cōflagrarit, i
85 pfatione iā diximus. ¶ PVLCHRICOMVS. Si modo pulchricomus votis aſpiret Apollo: Et ſit Oliuicomę Palladis auxiliū. Diſthicō eſt ſcitū & elegans vnius diſcipulorū meorū, cui nomē Iacobus Auberianus. Quod ego citare ſuperſediſſem, immo vero erubuiſſem: niſi ad id me impuliſſet beata & feſtiua duarū dictionū cōpoſitio: ne illius, aut mei potius laudādi gratia factū videretur: qui tamē aurę popularis rumuſculos pro nihilo ſemp habui, ac ſputifeci. Neq;(vt opinor) mihi tēperare potero: quin eiuſdē carmina & teſtimonia pleriſq; i locis(dialogos eni ſcripſit nō paucos, maturiores q̄ qui ab id ętatis puerulis manare ſoleāt) euocē: etſi forte nō ſine ocioſę hominū loquacitatis rephēſione: vbi integro operi fuſus ille & prolixus adijcietur cōmētarius: quū pſertim feſtiuā habeat verborū innouationē. Nā quid ſuaue magis & elegās, q̄ Muſas vocare Lauricomas, Iouē fulminigerū, fontigenas riuos, Cōcheos vnguiculos, āplexus hederaceos, & mille alia eiuſmodi ab eo nō illepide ficta, quæ nullū non maxime oblectēt, niſi ſurda ſit aure & iaceti. Eſt & aliud(vt aliq̄tū ab inſtituto ſecedā) in eo nō minima dignū admiratione. In agēdis omne genus fabulis tanta, tāq; fœlici pollet dexteritate, docteq; adeo ad quoſq; geſtus vultum tranſformat: vt ſi lugubrē recitet Threnodiā, ferreus ſit, cuius oculis lachrimas nō exculpat. Si carmē bellicū: Therſite & Rheginis timidior, cui vires & animū nō eubret. Si ludicrū aliquid: Agelaſto Craſſo, & vtroq; Catone ſeuerior: cui riſū nō moueat. Celebrabat aliquādo(vt fit quotānis) i populoſo Nauarrę gymnaſio cōuiuiū delicatis eſculētis luxuriās, idq; octauo Calendas ſeptēbris, eo videlicet die, quo i diui Ludouici Frācorū regis honorē ſollēne inibi fit ſacrificium. Vbi quum audiente numeroſa tum purpuratorū, tū aliorū peregrinę cōditionis hominum caterua Perſonatus, infernis dānatū ſupplicijs ageret: vnicuiq; lachrimarū riuos excuſſerit Ephœbus ille Protheo ad vnā quāq; perſonā mutabi-

lior,ſeq; verſipellē faciens,vt lubet.Macte puer virtute noua:ſic itur ad
86 aſtra.¶ALEXICACVS græce,malorum expulſor dicitur latine.
Quod Epitheton Herculi & Apollini ſolet adſcribi, huic ob medicæ
artis ꝑitiā,illi ab auferēdis portētis.Cælius lib.6.lectionū.antiqua.cap.
18.Apollinem (inquit) Alexicacū,colere ante ianuā veteris fuit moris.
87 ¶OBSOPHAGVS.Idē Cælius lib.6.Cap.18.ait apud Elæos cul-
tū quādoq; Apollinē Obſophagi cognomēto,velut gulonē dicas.Ra-
88 tionē tamē nō aperit.¶PHANAEVM(inquit idē)vocāt Apolli-
nē:vbi veritatis quidpiā interlucere incipit.Cauſam diximus in dictio
ne Phanes.HORIVM,quū ſcientiæ facultas ī actū promit̄ iſimul di
ſertādo,philoſophādoq;.DIALECTICOTATON græci dicūt,
ꝙ eius ſit ſoluere ambiguitates & facere.ACESIVM apud Elæos di-
ci teſtatur eundē,quē Alexicacon dicant Athenienſes.Eundem Græci
PHOTA nūcupant a lumine,quod phos græce dicitur. VLION
89 quoq; dicūt Mileſij & Delij:quod medēdi potentē indicat. ¶PRO-
STATERIVS Apollo celebratus eſt a veteribus,ꝙ ante ianuas ſta
90 tueretur.¶TEMENITES.In agro Syracuſano fons eſt Temenitis
nomine:cuius meminit Plynius libro 3. Cap.8.Inde Apollo Temeni-
tes appellatur,quaſi Syracuſanus.Cicero apud Beroaldū.Præterea(in
quit)duo tēpla ſunt egregia, Cereris vnū, Alterū Liberæ,ſignūq; Apol
linis qui Temenites vocatur,pulcherrimū & maximū.Suet.in Cæſare
Tiberio.Supmo(iquit)natali ſuo Apollinē Temenitē,&artis, & pul
chritudinis eximiæ aduectū Syracuſis,vt in bibliotheca noui tēpli pone
retur,viderat &c. Beroaldus ibidē dubitat an Themites legendū ſit
a Themi dea fabulis celebrata,quæ fatidica fuit.Tu vtri voles opinioni
91 acquieſce. ¶TEGYRAEVM Apollinē vocat Volaterranus lib.8.
Geographiæ,a Tegyra Bœotiæ vrbe,vbi natus a pleriſq; creditus eſt:li
92 cet cōſtantior opinio in Delo natū aſſerat.¶CYTAROEDVS.Ply
nius lib.34.Cap.8.Itē Apollinē Cytharœdū, ſerpentēq; eius cōfici ſa
93 gittis,qui Diçæus appellatus eſt. ¶THVSCANICVS, eodē lib.
iuxta & Capite,a Plynio dicitur hijs verbis.Videmuſq; certe Apolli-
nē in bibliotheca tēpli auguſti Thuſcanicū 5.pedū a pollice, dubiū an
ære mirabiliorē,an pulchritudine.Ego ita dictū a Thuſcis Ethruriæ gē
94 te cōijcio.¶CAPITOLINVS,a Capitolio,vbi ſimulachrū habuit.
Plynius lib.4. cap.13.Ex qua M.Lucullus Capitolinū Apollinē adue
95 xit.¶CARYSTIVS etiā Apollo dicitur a Volaterrano lib.9.Geo-
graph.a Caryſto maris ægei inſula,Marmoris optimi ferace:vbi ſimu
96 lachrum habuit marmoreū.¶LOXIAS.i.obliqu9,vel ꝙ obſcuris ve
ra iuoluat,vel ꝙ obliquū circū ab occaſu ad oriētē ꝑgat:vel ꝙ tranſuer
ſos i nos a meridie imittat radios,quū ſimus ad ipſū ſeptētrionales.Au
97 thor macrob.¶IONICVS.Athenieſes ex reſpōſo Apollinis Delphi

q̃ totius Grȩcię colonias vno tempore in Aſiam deduxerunt, ſummã
Imperij poteſtatẽ dantes Iono: a cuius nomine Ionia appellata eſt, au-
thore Vitruuio lib. 4. & Apollo Ionicus eſt nũcupatus. Apuleius lib.
4. Meta. Sed Apollo q̃q̃ Grȩcus & Ionicus, propter Mileſię cõditorẽ
98 ſic latina ſorte reſpõdit. ¶HYLATES. Apud Cęliũ libro 3. Cap. 21.
Lycophron Hylatem vocat Apollinem, a Cypri ciuitate Hyle. Lœ-
mius a Rhodijs vocatus eſt Apollo, poſt ſedatam peſtilentiam: quæ
99 gręce Lœmios dicit. ¶MYRINVS, a Myrina vrbe Aetholię, vbi co
lebatur. Argenetes quaſi albus & ſplendidus natus. Ortygius, a De-
lo inſula, vbi natus eſt. Hęc prius Ortygia dicebatur, ab Aſterie illic in
100 coturnicẽ verſa: quę gręce Ortyx dicitur. ¶ARGYROTOXVS,
ab argẽteo arcu, quẽ pręfert. Argyros enim argentũ, Toxos arcus di
citur, vel (vt iquit Macrob.) ꝙ enaſcẽs, ꝑ ſummũ orbis ambitũ velut ar
cus quidã, figuratur alba & argẽtea ſpecie. Ex quo arcu radij in modũ
101 emicãt ſagittarũ. ¶LYBISTINVS. Apud Pachynũ Sicilię promõ-
toriũ (iquit id Macrob. li. 1. Satur. Cap. 20.) Apollo Lybiſtinus eximia
religione colitur. Nã quũ Lybici inuaſuri Siciliã, claſſem ad id promõ
toriũ adpuliſſent: Apollo (qui ibi colitur) inuocatus ab incolis, immiſſa
hoſtibus peſte, & pene cunctis ſubita morte interceptis, Lybiſtinus co
gnominatus eſt. ¶DELPHIVS Apollo dicitur eadem ratione qua
102 Delphicus, licet tamẽ alias Epitheti vtriuſqꝫ rationes ponat Macrob.
103 ¶LVMINIS AVTHOR. Campanus. lib. 1. Epig. Sic quoqꝫ nũc
Paſtor, nũc luminis author Apollo. Succinctis admodũ verſibus mul
ta alia complectitur Carmelita lib. 3. Syluarum dicens.

Quid ſibi vult Phœbus, Quid ſol, Quid nomen Apollo?
Et cur te Rhodij Lœmion eſſe canunt?
Cur tibi dat Titan, & cur cognomina Delos?
Nomina cur Cynthius, cur tibi Thymbra facit?
Cur Lycius, cur Gryneus, cur Smyntheus eſſe
Diceris, & Clarius, Chryſocomuſqꝫ deus?
Cur Myrinus, Cur Cyrrheus, Pæanqꝫ vocaris?
Vnde tibi Argenetes nomen, & Ortygius?
Argolico ritu quare Argyrotoxus, Agyleus,
Ac Nomius, quare dictus Alexicacos?
Vlion adiungit cur te Mileſia pubes?
Cur græco veteres ore Phaneta vocant?
Quid ſibi tela volunt, quid laurea ſerta, quid arcus,
Quid lyra, quid crines, quid iuuenile decus?

¶NOTA ꝙ quęcũqꝫ Epitheta adſcribũtur hijs dictionibus, Phœbus, Pæan, & Titan: poſſunt ad hunc locum reduci, & cõtra. Varia Apollinis nomina vide apud Macrobiũ, libro. 1. Saturnal. capite. 20.

AEQVOR

1 Stratum
2 Ventoſum
3 Vndiuagum
4 Liquidum
5 Tumidum
6 Vaſtum
7 Vndoſum
8 Immenſum
9 Marmoreum
10 Diffuſum
11 Latum
12 Cauum
13 Peruium velis
14 Dubium
15 Turbidum
16 Cęruleum
17 Aſperum
18 Horridum
19 Salſum
20 Fluitans
21 Spumans
22 Glaucum
23 Concitum
24 Inſanum
25 Sęuum
Minax
26 Sinuatum
27 Refluum
28 Rapidum
29 Canens
30 Iratum
31 Patulum
32 Pronum
33 Tumefactum
34 Spumeum
35 Lunatum
36 Truculentum
37 Indomitum
38 Vagum
39 Sinuoſum
40 Procelloſum
41 Fumans
42 Mobile
43 Hibernum
44 Armatum ſcopulis
45 Fluidum
46 Puluereum
47 Infidum.
48 Durum
49 Cęrulum
50 Incertum
51 Spumoſum
52 Tremulum
53 Vdum
54 Fluentiſonum
55 Inhoſpitum
56 Raucum
57 Sęuiens
58 Profundum
59 Fœtum procellis
60 Planum
61 Fluctuoſum
62 Surdum
63 Spacioſum
64 Neptunium
65 Apertum

66 Turgidum
67 Furens
68 Frigidum
69 Trux
70 Aeſtuans
71 Amplum
72 Scopuloſum
73 Humidum
74 Vadoſum
75 Stagnans
76 Arenoſum
77 Nigrum
78 Piſcoſum
79 Horriſonum
80 Canum
81 Curuum
82 Feruidum
83 Agitatum
84 Indignatum
85 Reuolutum
86 Nauigerum
87 Motum

PRAEFATIO.

NIhil in hac dictione video, quod ſyllabarijs etiam infantulis debeat eſſe ignotum. Nam q̃ ęquor ab ęqualitate dicatur, ſignificetq́ terrę perinde ac maris planiciem, vulgatius eſt, q̃ vt referri debeat. Neq́ tamen ad ea me demiſiſſe pœnituerit, & vtrũq́ poetarum teſtimonijs indicaſſe. De campi & terrę planicie, Virgi. libro 3. Geor. Ac per aperta volãs, ſeu liber habenis Aequora. Idẽ. At prius ignotum ferro q̃ ſcindimus ęquor. De maris ęqualitate, idem libro primo Georgi. Tempore q̃q̃ illo tellus quoq́ & ęquora ponti, Obſcœniq́ canes, importunęq́ volucres Signa dabant. Item Lucretius libro 1. Tibi rident ęquora Ponti, Placatumq́ nitet diffuſo lumine cœlum. Hic autem vt vbiuis pene locorum apud poetas, pro mari accipitur.

EPITHETORVM PRAECEDENtium teſtimonia.

1 STRATVM. Virgi. æglo. 9. Et nunc omne tibi ſtratum ſilet ęquor. Quod tamen de terrę planicie intelligi poteſt.
2 ¶VENTOSVM, ventis agitatum. Catullus. Quę ſimul ac roſtro ventoſum proſcidit ęquor. Item Ouidi. in Epiſtola Helenę ad Paridem. Silicet idcirco ventoſa per ęquora vectum. Itẽ Virgilius lib. 1. Georg. Q̃ quibus in patriã ventoſa per ęquora vectis.
3 ¶VNDIVAGVM, vagans & diſcurſans vndis, aut per vndas. Virgilius de ortu Solis. Tethyos vndiuago dum proſilit æquore
4 Titan. ¶LIQVIDVM. Statius lib. 1. Achilleidis. Ter conata ma
5 nu liquidũ ter reppulit ęquor. ¶TVMIDVM. Ouidius in Epiſtola

Leãdri ad Heron. Obſtitit inceptis tumidum iuuenilibus æquor. Itẽ
Virgilius lib.1.ænei. Sic ait, & dicto citius tumida æquora placat. Itẽ
Campanus lib.6. Epigrammatũ. Saxa Iuuantinus tumidũ qua vol-
6 uit in æquor. Iuuantinus nomen eſt fluuij. ¶VASTVM. Virgilius
lib.3.ænei. Vela damus, vaſtumq; caua trabe ſcindimus æquor. Item
Ouidius libro. 1. de Ponto. Nos fragili ligno vaſtum ſulcauimus
æquor. Item Campanus. Quicquid & in vaſtis gignitur ęquoribus.
7 ¶VNDOSVM. Auſonius. Aequoris vndoſi qua multiplicata re-
curſu Garũna pontẽ prouocat. Item Pontanus in libro Meteororũ.
Attoniti venerantur, & vndoſo æquore Nereus. Itẽ Virgil.lib.4.æn.
8 Troia per vndoſum peteretur claſſibus ęquor. ¶IMMENSVM.
Virgilius lib.6.æn. Treis notus hibernas immẽſa per æquora noctes
9 Vexit me violentus aqua. ¶MARMOREVM.i.coloris marmo-
rei, vel quaſi Lapidoſum, vt marmor pro ſcopulo dicatur. Virg.lib.6.
10 æn. Et quæ marmoreo fert monſtra ſub æquore Pontus. ¶DIFFV-
11 SVM. Lucanus lib.1. Totaq; diffuſo latuiſſet ĩ æquore tellus. ¶LA-
TVM. Idem Lucanus lib.2. Obſtruit & Latum deiectis rupibus æ-
quor. Item Horatius lib.1. Epiſtolarum. Latũq; per æquor Dũ ſibi,
dum ſocijs reditum parat. Item Carmelita in Alphonſo lib.3. Larua-
rum rabies latum ſuperintonat æquor. ¶CAVVM. Pontanus lib.
1.de ſtellis. Haurit hians, operitq; cauo mox ęquore pontus. Idem li
12 bro 2.de ſtellis. Nec caua ſulphureis arderẽt ęquora flãmis. ¶PER-
VIVM VELIS. Lucanus lib.5. Nec peruia velis Aequora frangit e-
13 ques. Hic tamẽ ſenſus eſt Epitheto contrarius. ¶DVBIVM. Luca
15 nus lib.5. Ne retine dubium cupientes ire per æquor. ¶TVRBI-
DVM. Rufus Feſtus Auienus, in Arati Phænomenone. Turbida
certantes conuerrent æquora Chauri. Item Lucanus lib.5. Turbida
teſtantur conceptos æquora ventos. Vbi Amyclas nauta Cęſarem al
16 loquitur. ¶CAERVLEVM. Syllius lib.15. Tum noua Cæruleum
deſcendit claſſis in æquor. Item Lucanus lib.2. Sanguine Cęruleum
torrenti diuidit æquor. Sic autem dicitur a cæruleo ſeu viridi colore,
17 quem præfefert, dum ventis agitatur. ¶ASPERVM. Horatius li-
bro 1. Carminũ. Et aſpera nigris æquora ventis Emirabitur inſolens.
18 ¶HORRIDVM a tempeſtatum ſonitu, & impetuoſis vndarun
cõcurſibus. Horatius libro 3. Carminũ. Ode 24. Horrida callidi Vin-
cũt æquora nauitę. Itẽ Statius libro 3. Syluarũ. Quũq; horrida ſupra
19 Aequora curarũ ſocius procul Itala rura Liqueret. ¶SALSVM. Lu
cretius libro 5. In terras itidẽ manare ex æquore ſalſo. Itẽ Pontanus
in verſibus lyricis. Quiq; liquẽtem aera, quiq; ſalſum Aequor accen-
dis. Item Lucanus lib.3. Curat agens animam ſpumanti vt in æquo-

re ſalſo.Item Horatius in Epodo. Amatq; ſalſa leuis hircus ęquora.
20 Ideo autē ſalſum dicitur, ꝙ aqua maris, ſalis habeat ſaporē. ❡FLVI
TANS. Lucretius lib. 1. Quum fluitans circū magnis anfractibus
21 æquor. ❡SPVMANS. Statius lib. 5. Thebaidis. Sed nec ſpuman-
tia cædunt Aequora. Item Fauſtus lib. 1. de Neapolitana victoria.
Huc atq; huc ſpumans fertur ratis icta per ęquor. Itē Lucretius lib. 1.
Spumanti vt in æquore ſalſo, Ventorum validis feruefcūt viribus vn-
22 dæ. ❡GLAVCVM. Homerus apud Gellium libro 12, cap. 1. Non
Thetis eſt genitrix: glaucum te protulit æquor. Item Rufus Feſtus.
Laodice & glauci prælabitur æquoris vnda. Sic autem dicitur, a colo-
23 re glauco. i. ſubuiridi, maxime quando ſpumis caneſcit. ❡CONCI
TVM. Ouidius in epiſtola Phyllidis ad Demophoontem. Cōcita
24 qui vētis ęquora mulcet, auū. ❡INSANVM. Quintianus in Tra-
gœdia, cui nomen Theoandrothanatos. Inſanum reſonet Fletibus
25 æquor. ❡SAEVVM et MINAX. Ouidius in Epiſtola Herus ad
Leandrum, Nam memini, quum te ſæuum veniente, minaxq;, Non
26 minus, aut multo non minus æquor erat. ❡SINVATVM. i. incur
uum, ſeu multos habens ſinus, multaſq; exeſas incuruationes. Syllius
27 lib. 2. Auerſo rapitur ſinuata per ęquora curru. ❡REFLVVM. Syl-
lius lib. 2. Claſſibus & refluo ſpectauimus æquore raptis. Itē Fanni-
us Rhemnius. Aſt alias refluū circundat Tethyos ęquor. Itē Ludoui
28 cus Bigus, Salue iterū et toties, refluo quot in ęquore piſces. ❡RA-
PIDVM. Valerius Flaccus libro 4. Argon. Rapidum ventis certā-
tibus ęquor Intemerata ſecat. Item Syllius libro 5. Et Tingin rapido
mittebat ab æquore Lixus Tum vaga. Lixus eſt oppidum in extre-
ma ora Mauritaniæ ad fretū Herculeum e regione ad Gades, quod
29 prius Tingis dicebatur. Author Petrus Marſus in Syllium. ❡CA-
NENS. Canere dicitur mare, quum ſpumis albeſcit. Syllius libro 4.
30 Cūctaq; canenti perfunditur ęquore Cyclas. ❡IRATVM. Vale-
rius Flac. lib. 2. Argonauticon. Iam cadit irato iam ſtridet in æquore
Perſeus. Item Carmelita lib. 2. de Calamitate temporū. Iſta per iratū
dijs aduerſantibus æquor. Item Syllius libro 4. Diuiſaq; cærula pul-
31 ſu Illiſum accipiunt irata ſub æquora montē. ❡PATVLVM. Syl-
lius libro 11. At patulo ſurgens iamdudum ex æquore late, Nauticus
implebat reſonantia litora clamor. Idem libro 13. Patulumq; inuectus
32 in ęquor. ❡PRONVM. Syllius lib. 15. Vrbs impoſta iugo, pronūq;
excurrit in æquor. Pronum autem dicitur, quaſi in anteriorem par-
33 tem flexum & inclinatū. ❡TVMEFACTVM. Syllius libro 16.
34 Quum mergunt plenas tumefacta ſub æquora claſſes. ❡SPVME-
VM. Fauſtus in Elegijs. Spumea qui vario ſulcauerat ęquora curſu.

35 Itē Syllius libro 17. Aequora ſurgunt Spumea. ¶LVNATVM. i.
in modum lunę bicornis camurū & repādum. Statius libro 2. Sylua-
rum. Placido lunata receſſu Hinc atq; hinc curuas pręrumpūt æquo-
36 ra rupes. ¶TRVCVLENTVM. Catullus. Diſcernens pontum,
37 truculentū vbi diuidit æquor. ¶INDOMITVM. Tibullus lib. 2.
38 Prodigia indomitis merge ſub ęquoribus. ¶VAGVM. Rufus Fe-
ſtus in Arati Phænomenone. Et vaga cæruleas inuoluant æquora
puppes. Item Tibullus libro 2. Et ſeu longa virum terrę via, ſeu vaga
39 ducent Aequora. ¶SINVOSVM. multos habēs ſinus, curuatoſq;
receſſus. Valerius Flac. lib. 2. Argonauticon. It gemitus toto ſinnoſa
40 per æquora cœlo. ¶PROCELLOSVM. Valerius Flaccus libro 3.
argon. Ante procelloſum ſcopulis certantibus æquor. Itē Carmelita
in Alphonſo, libro 3. Lōga eſt mortalibus æquor Vita procelloſum.
41 ¶FVMANS, a cōſurgentibus inde exhalationibus, fumificiſq; va-
poribus. Claudianus lib. 1. de Raptu Proſerpinæ. Et quos fumantia
42 torquēs Aequora, gurgitibus Phlegeton perluſtrat anhelis. ¶MO-
BILE. Claudianus libro 2. in Rufinum. Omnis qua mobile Ponti
43 Aequor, & Adriacas tellus interiacet vndas. ¶HIBERNVM.
Claudianus in Cōſula. Maulij Theodori. Irruet intrepidus flāmis,
44 hiberna ſecabit Aequora. ¶ARMATVM SCOPVLIS. Clau-
dianus libro 2. de victoria Stiliconis. Intacti quū clauſtra freti coeun
45 tibus æquor Armatum ſcopulis audax irrumperet Argo. ¶FLVI-
DVM. Maniliuslib. 1. Aſtronomicon. Adiacuitq; cauis fluidū con-
46 uallibus ęquor. ¶INFIDVM. Rufus Feſtus in Arati Phæno. Ve
47 rior, infidum tamen eſt currentibus æquor. ¶PVLVEREVM, ꝙ
minutas in modū pulueris, arenas habeat. Martianus Capella. Pā-
48 dere puluereum formarum ductibus æquor. ¶DVRVM. Seneca
49 in Hercule furente. Illic dura carent æquora fluctibus. ¶CAERV-
LVM. i. ſubuiride. Pontanus libro 2. de ſtellis. Cærulaq; aurato ruti
labant æquora cirro. Item Sabellicus in Hunnij originem. Fama eſt
50 per cęrula vectas Aequora, perq; diu longis erroribus actas. ¶IN-
CERTVM. Pontanus lib. 1. de Stellis. Sed nos incertū ſpacijs dum
51 currimus æquor. ¶SPVMOSVM. Ludouicus Bigus. Deniq; ſpu-
moſum vitā projectus in ęquor, Finijt. Item Pontanus lib. 2. de ſtellis
Diſſiliunt vndæ, & ſpumoſum incanduit æquor. Item Carmelita in
quodam Panegyrico, Nauigat in tutos ſpumoſa per ęquora portus.
52 ¶TREMVLVM. Pontanus libro 3. de Stellis. Scintillantq; ge-
nis ignes: tremulumq; per æquor. Item Ludouicus Bigus. Sulcantem
53 tremuli ſpumoſas æquoris vndas. ¶VDVM. Pontanus libro 3. de
44 Stellis. Accipiant, vdoq; lauent ſimul ęquore piſces. ¶FLVENTI-

SONVM, dictione formata a Pontano libro 5. de Stellis, æquor ap
pellauimus, vbi ait: Q ueq; fluentiſono curſu ferit æquora Corſeus.
55 Hoc fluuij nomẽ eſt. ¶ INHOSPITVM. Põtanus lib. 1. de hortis
56 Heſperidũ. Ignotoſq; locos, & inhoſpita ſulcans Aequora. ¶ RAV
CVM. Pontanus lib. 2. amorũ. Et Raucum illiſis murmurat æquor
57 aquis. ¶ SAEVIENS. Marullus Politianomaſtix in hymnis. Ec-
58 quis tot æſtus ſæuientis æquoris. &c. ¶ PROFVNDVM. Idẽ in
eodem opuſculo. Q uo te profundi rector Oceane æquoris. Senſus
eſt imperfectus. Q uod ego multis in locis facio vitandæ prolixitatis
59 gratia, vbi præſertim longa eſt dependentiũ verborũ ſeries. ¶ FOE-
TVM PROCELLIS. Codrus Vrceus lib. 1. Syluarum. Ducito
60 per montes Italos, per fœta procellis Aequora. ¶ PLANVM. Stro
za Pater lib. 2. æoliſticon. Aggeribus montes planum ſimulare per æ-
quor. Q uod vt opinor de planicie terrę intelligendum eſt. Item Fau-
ſtus de Captiuitate Ludouici Sphorciæ. Demẽs qui poſſit quum pla
na per æquora tutus Tranquillos intrare ſinus. Item Pontanus in lib.
61 Meteororũ. Mox creſcens fundit tacito plana æquora curſu. ¶ FLV-
CTVOSVM. Stroza filius lib. 1. Carminum. Q ui iuſſit æquor flu-
62 ctuoſum diuidi. ¶ SVRDVM. Pamphilus Saxus lib. 2. Epigram-
matum. Q ua pellunt agiles æquora ſurda rates. Surdum autem ideo
dicitur, ꝙ periclitantium nõ moueatur clamoribus: neq; luctuoſis mi-
63 tigetur lachrymis. ¶ SPACIOSVM. Pamphilus lib. 4. Epigrãma
tũ. Sed quia Neptuni ſpacioſum feruidus ęquor Sol ferit. Itẽ Carme-
lita de vita Ludouici Morbioli. Vadat vt audaci ſpacioſa per ęquora
64 curſu. ¶ NEPTVNIVM, a Neptuno Iouis filio, maris deo. vt fa-
bulantur poetę. M. Antonius Sabellicus in Barionæ cymbam. Deni-
65 q; quicquid habet coelum, Neptunia quicquid Aequora. ¶ APER
TVM. Ouidius lib. 4. Meta. Summa riget, frontẽq; in apertum por
66 rigit æquor. Idẽ lib 11. Totos in apertũ euerteret æquor. ¶ TVR-
GIDVM. Ioannes Franciſcus Mirandula in hymnis, lib. 2. Atq; ſa
67 lutifero pręſentis turgida vitę Aequora trãſiri ligno. ¶ FVRENS.
Conradus libro 1. Odarum. Pergas furentis candidus æquoris Cur
68 uos receſſus dicere & inſulas. ¶ FRIGIDVM. Conradus libro 3.
69 Odarum. Q uæ bina ſpectat frigida in ęquora. ¶ TRVX, a tempe-
ſtatum violentia. Conradus lib. 3. Odarum. Et trucis hoc imperiũ me
70 manet ęquoris. ¶ AESTVANS, a maris feruore & globoſis vnda-
rum vorticibus. Crinitus libro 2. poematum. O me beatum, qui æſtu
71 antis ęquoris Tantos peregi turbines. ¶ AMPLVM. Carmelita in
72 Ianuario. Oceanus ſeſeq; amplum diffudit in ęquor. ¶ SCOPVLO
SVM. Idem Carmelita in Martio. Functa magiſterio ſcopuloſa per

ęquora cymbam Rexit.Idem in Alphonſo lib.4.Fluctibus errantem
73 ſcopuloſa per ęquora cymbā . ¶HVMIDVM. Carmelita in Bla-
74 ſio.Mecūq; per humida reptent Aequora. ¶VADOSVM . Car-
melita in Catharina libro 1.Facit hic breuis vnda vadoſum Aequor.
75 ¶STAGNANS.Idem Carmelita in exhortatione ad reges Chri
76 ſtianos.Aequora piſcoſas late ſtagnātia arenas. ¶ARENOSVM.
Carmelita in conſolatione ſuper morte Collæ.Arenoſo implumis ia-
77 cet ęquore truncus.¶NIGRVM.Idem Carmelita in quodā Pane
gyrico.Iam ſua ligna Charon gaudens ex æquore nigro . Appulerat
ripæ.Item Horatius libro 3.Carminum.Aequoris nigri fremitum,&
78 tremētes,Verbere ripas.¶PISCOSVM.Carmelita libro 5.de tro-
phæis Gonzagæ. Ante remulcantem piſcoſa per ęquora Minti. Eſt
autem remulcare (vt hoc obiter dicamus) e ſcapha maiorem nauem
79 trahere.¶HORRISONVM.Quintianus lib.1.Orpheos. Horri-
80 ſono contunditur æquore tellus. ¶CANVM. Lucanus lib.4. Pri-
maq; caſtra locat cano procul ęquore.Item libro 8.Cano ſed diſcolor
81 æquore truncus Conſpicitur: ¶CVRVVM . Ouidius libro 11.
Metamorphoſeos. Nunc vbi demiſſam curuum circumſtetit ęquor.
82 ¶FERVIDVM.Horatius libro 1.Carminum.Strauere ventos æ-
83 quore feruido Deprœliātes.¶AGITATVM. Fauſtus in Elegijs.
84 Fluctuat vt varijs agitatū fluctibus ęquor. ¶INDIGNATVM.
85 Virgilius libro 2.georg.Atq; indignatum magnis ſtridoribus æquor.
¶REVOLVTVM. Virgilius libro 7. æneí . Rapit reuoluta per
86 æquora nauem.¶NAVIGERVM æquor vocaui a gerēdis naui-
bus eadem ratione,qua Lucretius mare,lib.1.dicens. Quæ mare na-
87 uigerum,quæ terras frugiferentes. ¶MOTVM. Campanus lib. 8.
Epigrammatum.Nauta bonus moto nullos timet æquore fluctus.
¶NOTA ꝙ quæcūq; Epitheta adſcribūtur hijs dictionibus Ma-
re,Pelagus,Fretum,Salum,Profundum:poſſunt ad hunc locum re-
duci.

AMOR.

1 Sęuus
2 Sollicitus
3 Inſanus
4 Aeger
5 Occultus
6 Dulcis
7 Cœcus
8 Aliger
9 Flagrans
10 Placidus
11 Improbus
12 Veſanus
13 Feruidus
14 Laſciuus
15 Inceſtus
16 Ales
17 Blandus
18 Suauis
19 Tener
20 Gratus
21 Pharetratus
22 Socialis
23 Pulcher
24 Volucer
25 Acer
26 Præpes
27 Socius
28 Timidus
29 Ingenioſus
30 Vigilans
31 Miſer
32 Mollis
33 Patiens
34 Ferus
35 Nudus
36 Apertus
37 Purpureus
38 Ambitioſus
39 Volatilis
40 Aureus
41 Fœmineus
42 Aduena
43 Inſidioſus
44 Rebellis
45 Fugitiuus
46 Luxurioſus
47 Fœdus
48 Sagittifer
49 Furtiuus
50 Impotens
51 Auidus
52 Infeſtus
53 Iucundus
54 Manſuetus
55 Iniquus
56 Puer
57 Turpis
58 Vilis
59 Infœlix
60 Fallax
61 Volitans
62 Vagus
63 Pennatus

64 Inconſultus
65 Calidus
66 Pharetriger
67 Peſtifer
68 Teliger
69 Vrens
70 Fœcundus
Sterilis Ouid:met: 1, Vrit et ſterilē ſperādo nutrit amorē
71 Maleſanus
72 Impiger
73 Formoſus
74 Demulcens
75 Delicioſus
76 Leuis
77 Indomitus
78 Pacis amicus
79 Elyſius
80 Ferreus
81 Mœrens
82 Imbellis
83 Bellus
84 Perfidioſus
85 Rediuiuus
86 Flammidus
87 Medullaris
88 Obſcurus
89 Arcanus
90 Mitis
91 Syncerus
92 Proteruus
93 Idalius
94 Pacificus
95 Candidus
96 Sedulus
97 Ignifer
98 Arcitenens
99 Imperioſus
100 Arridens
101 Rapidus
102 Ardens
103 Concors
104 Feruens
105 Gnydius
106 Amarus
107 Impudens
108 Arctus
109 Ferox
110 Tenellus
111 Pallidus
112 Mobilis
113 Maleſuadus
114 Furens
115 Moroſus
116 Zelotypus
117 Spureus
118 Venenoſus
119 Ignipotens
120 Nequitioſus
121 Cupidineus
122 Volans
123 Surrepticius
124 Stolidus
125 Officioſus
126 Iuuenis
127 Infamis
128 Secretus
129 Procax
130 Decorus
131 Mellitus
Lepidus

Dulciculus

Venuſtulus

132 Scœptrifer

133 Ambroſius

134 Paphius

135 Libidinoſus

136 Querulus

137 Puellulus

138 Mundicians

139 Violentus

140 Litigioſus

141 Ventoſus

142 Impatiens

143 Impius

144 Alatus

145 Pinniger

Volaticus

146 Aridus

147 Atrox

148 Latens venis

149 Vigil

150 Seruus

151 Inſipidus

152 Stultus

153 Facilis

154 Flammeus

155 Triumphator

156 Genialis

157 Cautus

158 Vehemens

159 Mutuus

160 Doloſus

161 Aegrotus

162 Lumine captus

163 Clandeſtinus.

PRAEFATIO.

DE amore locuturus non ſatis video qua verborum puritate & mundicia rem ipſam explanare debeam, hijs potiſſimum temporibus, quibus nihil caſtum adeo & illutulentũ ſcribi valeat, quod deletili maleuolorum ſpongia non expungatur & vapulet. Nam ſi medullitus verborũ ſenſum ac vires introſpexero, futuros video permultos, qui non ſine vicij ſuſpicione impudice me locutum exiſtimẽt: quũ tamẽ nihil non viſum & apud probatiſſimos compertum authores in hunc cõmentariũ detorſero. Si contra, ſolam dictionum cutem attigero: non deerunt, qui ignorantia factum vicatim compitatimq; prędicent, etſi tamen hac in re, verborũ abũde mihi ſuppetat. Adeo difficile eſt omnibus placere, & communẽ omnium fauorẽ demereri. Neq; id tãtopere mihi doleret, ſi qui moroſos adeo verborũ cenſores ſe ſimulãt, animo eſſent a lingua nõ diſſentiente. Sed nemini non eſt notiſſimũ, multos eſſe hypocritas, verhorum

tenus ſanctos:qui cum hiſpido vultu & capillis ſupercilio breuioribus miram quandam promittant ac præſeferant ſanctitatem, intus tamẽ doloſis vulpeculis ſint nequiores, Sarabaytarũ Aegypti perſimiles, qui diuo Auguſtino teſte in foraminibus petrarum habitantes, induti porcorum & boum pellibus, cincti funibus, diſcalceati & ſanguine cruentati, cauernis exeuntes paupertatem et abſtinentiam prædicãt. Nummiſq; tali aſtu & commento comparatis, magna ciborum lautiçie clanculum epulantur. De virtute loqui minimũ eſt, virtutibus vti, hoc Samſonis opus, inquit Carmelita. Simulant eiuſmodi homines ſe nullo alio q̃ cœleſti raptos deſyderio. Voluptates lingua reprobãt: quas clanculum depereunt animitus. Si carmen aliq̃tulum laſciuiens audierint: excandeſcent non minus, q̃ ſi maniam aut Phreneſin paterentur: qui tamen plura forte ſunt experti, q̃ nec ſcripta viderint, nec audierint perpetrata. Quinetiam impuritatem morum ex ſcriptis arguunt, vel ex ſuperſtitioſis quibuſdam cõiectationibus alios multorum ſcelerum habent ſuſpectos, quibus quum ſint deditiſſimi, nemině nõ ſui ſimilem eſſe ſuſpicantur. Quorum propterea ſermones quum nec vnius quidem aſſis ęſtimandi, aut pluris q̃ ventris laxati crepitus faciendi ſint, quod ad opus inſtitutum pertinet, facere inſiſtamus, ea tamen omiſſuri, quæ ſenſu nimis titillante pruriunt, & defęcatis auribus ſunt oneroſa.

QVI res Mythologicas ſcripſerunt, de amore varia ſentiunt, quinetiam multos id nominis fuiſſe cõminiſcuntur, niſi fortaſſe diuerſis appellationibus eundem intelligi velint. Primũ Herebi & Noctis, Secundũ Iouis & Veneris, Terciũ geminum magnæ Veneris incerto patre filiũ. Quod ne ſuſpenſos animi nos retineat, in vnum omnia retorqueamus, eos imitaturi, qui licet diuerſos ponant, vni tamẽ adſcribunt omnia. Sitq; eius rei principium ab eorum opinione: qui triplicem ponunt amorem. Primum diuinum, cum incorrupta mente & virtutis ratione conuenientem. Secundum corruptę voluntatis paſſionem. Terciũ ex vtroq; permixtũ, quæ Platonis fuit ſententia. Ariſtoteles quoq; idem pene, diuerſis tamen verbis aſſerit dicens. Primũ propter honeſtũ, Secũdũ ꝑpter delectabile, Terciũ propter vtile eſſe. Cęlius lib. 9. Antiquarũ lectionũ ſic. Amorẽ ex chao & terra natũ fabulatᷓ Heſiodus. Simonides ex Venere & Marte. Acuſilaus ex nocte ęt ęthere, Alceus ex lite & zephiro, Sappho Veneris & cœli filiũ prodit. Nec ſane minor fuit in Amoris diffinitione controuerſia. Amor

Varię de amore opiniones.

Amor triplex.

Ludouici Cælij verba de amore.

Varia amoris diffinitio.

enim ſecundū Platonicos nihil eſt aliud q̃ pulchritudinis deſyderiū. Plutarchus in comparatione Romuli & Theſei ſic. Amor eſt miniſterium deorum, ad curam & conſeruationem iuuenum hominibus exhibitum. Theophraſtus ſic. Amor eſt animi concupiſcentia: quæ celerem habent ingreſſum, tardum vero regreſſum. Beatus Hieronymus libro 2. in Iouinianū. Amor formæ, rationis obliuio eſt, inſaniæ proximus. Turbat conſilia, altos & generoſos ſpiritus frangit. Mancinellus in Virgilium, Amor (inquit) eſt quędam mentis paſſio ab exterioribus illata, & per ſenſus corporeos introducta. Beroaldus vero in Apuleiū ſic. Amor deus eſt vredinum, & ignis numen: qui cœco igni carpit vitalia amatorum, & occulta inflammatione pręcordia populatur vſq; adeo, vt homo vere amans, totus ignis fiat. Iuxta illud Porcij Licinij. Quæritis ignem? ite huc. Quæritis? ignis homo eſt. Et quid aliud eſt amor (inquit Fulgentius) niſi flamma? Crinitus item libro 16. de honeſta diſciplina, Cap. 4. Nihil eſt aliud (inquit) amoris ægritudo, q̃ nimius animi affectus atræ bili conſimilis: qui mentem aſſidue agitans perurit ex imagine & forma alicuius pulchritudinis: quæ amantis animo inſidens incumbit: quo accenſus deſyderio magis inardeſcit, donec votum conſequatur. Cuius morbi ſigna ſunt, oculorum profunditas & immodica ſiccitas. Palpebræ ipſæ velut conniuentes, motu pene aſſiduo ſubſultant, nimijſq; vigilijs tabidę obliueſcunt. Venæ aſſiduo pulſu agitatæ ſurſum deorſum ſe habent. Aliarū rerū q̃tumuis delectabilium nulla omnino cura, locorum frequens velut inconſtantis animi mutatio, auditus aliorumq; ſenſuum euagatio. Quem ſi quis morbum incurrat, alijs multiplicibus ærumnis ſeſe pręparet & accingat neceſſe eſt. In amore enim (inquit Comœdiographus in Eunucho) hæc inſunt mala. iniuriæ, ſuſpiciones, inimicitiæ, induciæ, bellum, pax rurſum. Incerta hæc ſi tu poſtules ratione certa facere: nihilo plus agas, q̃ ſi des operam, vt cū ratione inſanias. Quod idem omnino (licet verbis immutatis) docet Horatius lib. 2. Sermonum. Quæ res (inquit)

[Margin: Amor deus vredinum] *[Margin: Amoris ægritudo quid ſit.]* *[Margin: Solicitudi amoris indicia & ſigna.]* *[Margin: Verſus Horatiani.]*

Nec modum habet neq; conſilium. Ratione, modoq;
Tractari non vult. In amore hæc ſunt mala. Bellum,
Pax rurſum. Hæc ſi quis tempeſtatis prope ritu
Mobilia, & cæca fluitantia ſorte, laboret
Reddere certa ſibi: nihilo plus explicet, ac ſi
Inſanire paret certa ratione, modoq;.

Quod ex vtroq; detortum, ſuum fecit Eliſius Calentius libro primo Elegiarum dicens. Et quæ zelotypo ſunt in amore mala. Iurgia, pax, lachrymæ, liuor, ſuſpiria, planctus, Oſcula, blanditiæ, munera,

rixa, ioci. Plautus item in Mercatore inquit.
Nam amorem hæc cuncta vicia ſectari ſolent:
Cura, ægritudo, nimiaq; elegantia.
Sed amori accedunt etiam præter quæ diximus,
Inſomnia, ærumna, error, & terror, & fuga,
Ineptia, ſtulticiaq; adeo & temeritas.
Incogitantia, excors inmodeſtia,
Petulantia, cupiditas, & maleuolentia.
Inhæret etiam auiditas, deſidia, inimicitia,
Inopia, contumelia, & diſpendium.

Versus plauti de incommodis amoris

Hunc autem amoris morbum inſanabilē eſſe docet Propertius lib. 2. Elegiarum dicēs. Omnes humanos ſanat medicina dolores. Solus amor, morbi non amat artificem. Fuerunt nihilo ſecius, qui huic adeo peſtilēti contagio occurri poſſe dixerint. Plynius imprimis libro nat. hiſt. 30. Cap. 6. ait puluerem in quo ſe mula volutauerit, corpori inſperſum mitigare ardores amoris. Idem libro 24. Cap. 9. ait folia ſalicis cōtrita & pota, intemperātiam libidinis cohercere: & ſæpius ſumpta, in totum auferre vſum. De hoc & hijs quæ amorem conciliant, & quæ inhibent, fuſius multo ſumus demonſtraturi in dictione Venus. Cicero lib. 4. Quęſtionum Tuſculanarum cōſulit, vt ſic affecto, hæc adhibeatur curatio, oſtendaturq; leue, q̄ contemnendū ſit quod cupiat. Adducatur etiam nōnūq; ad alia ſtudia, ſolicitudines, curas, negocia. Loci deniq; mutatione tanq̄ ęgroti non conualeſcentis ſæpe curandus eſt. Etiam nouo quodam amore tanq̄ clauo clauum eijciēdum putant. Maxime etiam admonendus eſt, q̄tus ſit furor amoris. Omnibus enim ex animi perturbationibus, nulla eſt profecto vehementior. Lucretius nullum ad id certius aut magis præſentaneum tradi poſſe remedium aſſerit, q̄ alio negocij, aut anxietatis, mentem adpellere. Verba eius ſunt hæc ex libro 4.

Remedia amoris ex Plynio

Ex Cicerone

Sed fugitare decet ſimulachra & pabula amoris.
Abſterrere ſibi, atq; alio conuertere mentem,
Et iacere humorem collectum in corpora quæq;.
Nec retinere ſemel conceptum vnius amorem,
Et ſeruare ſibi curam, certumq; dolorem.
Vlcus enim viueſcit, & inueteraſcit alendo,
Inq; dies gliſcit furor: atq; ęrumna graueſcit.
Si non prima nouis conturbes vulnera plagis.

Lucretiani verſus de amoris remedio.

Mihi vero quid ea in re videatur efficacius, non omittam. Nihil certe ad hoc ſalutiferū magis tradi poſſe crediderim, q̄ quod ſuadet Pſalmicen Prophetes dicens. Auerte oculos tuos ne videāt vanitatem.

Authoris cōſiliū ad remediūamoris.

Quòd ſi incautis cuiuſpiam medullis flagrans illa peſtis irrepſerit, & ad pruritum vſq; hominem titillet: is operæpreciũ meo quidem iudicio fecerit, ſi ſtatim carioſi (quod iam omnino computruit) cadaueris, ſanie & tabo diſtillantis, ſcatenteſq; vermiculos paſſim membrorum nutrientis effigiem ſibi proponat, eiq; puellam (cuius forma illectabitur) conferat. Neq; hanc minoris non tantum fore, ſed nec eſſe quidẽ marcoris aut graueolentiæ exiſtimet: quin potius ſtercoroſum eſſe vaſculum omni ex parte immundum, muccum naribus, ore ſputum, virili mutone ſperma & lotiũ, muliebribus mẽtulis contagioſa & omni ſtercore latrinali ſordidiora menſtrua, rancidis quoq; clunibus excrementiciam fęcem, & (vt ſemel dicam) nihil nõ inhoneſtum maxime emittens, egerens, exſudans. Incendunt te ſororiantes & pomuloſæ, vel (ſi eius vocabulo qui Cornelij Galli nomen, inſolentiſſime ſibi vendicauit, vti mauis) Gemipomulæ puellarum mamillulæ? Inducas tibi in mentem protinus, nihil idipſum eſſe, niſi cariem, paſtumq; vermibus futurum. Raperis tremulo ac ludibundo ebriorum ocellulorum motu? Aut alio faciem conuertas actutum, aut idipſum velut pernicioſum corporis incendium, & contagioſas membrorum faculas execrare. Titillãt te voluminoſi & multiplicatiles cluniũ tumores? Quid inde prodeat, meditare. Alliciunt illecebroſi & (vt Architrenium ſequar) fauiflui ſermones? Aures delicatis Syrenibus inſtar Vlyſſis obtura. Neq; (vt cõſultiſſime ſuadet Salomon Prouerbiorũ Cap. 5.) intenderis fallaciæ mulieris. Fauus enim (inquit) diſtillans labia meretricis, & nitidius oleo gutur eius. Nouiſſima autẽ illius amara quaſi abſinthium, & acuta quaſi gladius biceps. Pedes eius deſcendunt in mortem, & ad inferos greſſus eius penetrant. Per ſemitam vitæ non ambulãt, vagi ſunt greſſus eius & inueſtigabiles. Longe fac ab ea viã tuam. & ne adpropinques foribus domus eius. Omnia hęc ille. Quòd ſi indutarũ compoſite & circũſpecte mulierculàrum, vel (vt cum paraſytis loquar) puppularum luxurioſas ſuſpicaris tunicas: memẽto ſub coccinis, molliceliſq; veſtibus germinantem interdum ſcabiem, vlceroſoſq; nęuos non minus latere: q̃ ſub roſis ſpina, violis vrtica, ſerpẽs graminibus, & venenũ ſub illecebroſo melle deliteant. Propterea monet Eccleſiaſtes Cap. 9. Auerte faciem tuam a muliere compta: nam propter ſpeciem mulieris multi perierunt. A muliere initium factũ eſt peccati: & per illam omnes morimur. Cęterũ (vt ad alia trãſeamus) amorem tricipiti Chimerę comparant pleriq;: cui leonis caput, capręventrem, caudam draconis indiderunt: q; amor leonis more inuadat, medio tempore libidinem (quã deſignat capra, animal in venerẽ procliue) perficiat, poſtremo q; venenũ in cauda ſerpẽtis frequens, alum-

Salomonis verba de illecebris & fallacia mulieris.

no ſuo propinet, id eſt pœnitentiam voluptati comitem adferat. Quod etiam Hieronymus ad Amantium preſbyterum ſcribēs docet. Omne peccatū (inquit) poſt factum pœnitentia ſequitur. Sola voluptas ipſo pœnitentiæ tempore prȩteritos patitur ſtimulos: vt in hijs (quȩ corrigere cupimus) rurſus ſit delinquendi materia. Plautus item, Voluptatem (inquit) mœror conſequitur comes. Prȩcedentia hæc docte non minus q̃ erudite verbis multo vberioribus proſequitur Franciſcus Syluius in Gryphon Auſonij, doctrina homo ſeria & eleganti: quem quū vnice amem, mihi quoq; in amore reſpondet. Ad amorem redeamus, quo tā etſi nihil atterendis hominum viſceribus, nihil ad nocendum ſit efficacius, deum tamen eſſe voluit magicis neſcio quibus incantamentis faſcinata vetuſtas. Vnde Seneca in Octauia.

Volucrem eſſe amorem fingit immitem deum — Amor pro deo habitus
Mortalis error: armatq; telis manus,
Artuſq; ſacros inſtruit ſȩua face,
Genitumq; credit Venere, Vulcano ſatum.
Vis magna mentis, blandus atq; animi calor
Amor eſt. Iuuentȩ gignitur luxu, Ocio
Nutritur inter lȩta fortunȩ bona.

Cecilius quoq; Satyrographus eū ſtultū & rerum imperitum eſſe exiſtimauit: qui amorē ſummū deū non putet, cui in manu ſit, quē Demētem velit, quem ſapere, quem inſanire, quem in morbū inijci. Theſpienſes & (qui in Helleſpōto ſunt) Pariani inter omnes deos amorem prȩcipue colūt, eiuſq; ſacrificia vocant Erotidia, quȩ a Samijs dicūtur Eleutheria. Volaterranus ex Pauſania ait apud Aegyram vrbem Achȩorū, amorem cum fortuna ſub eodem tecto cultum fuiſſe. Lacedemonij ante pugnam amori ſacrificabant: q in amore certantium, victoriam putarent cōſiſtere. Sed hoc de honeſto, illud de venereo intelligēdum venit. Non defuere etiam, qui deum amori diuerſum ponerent, quem Anterota dicunt. Propterea Salmonius Macrinus criticȩ homo cenſurȩ, ac puriſſimi in re literaria olfactus, opuſculum (quod in amorem ſcripſit) Anteroticon voluit appellari. Si omniū (quȩ ad hunc locum faciūt) mihi terminus eſſet inueniendus: citius parerent Elephāti. Quare ſatis me dixiſſe opinabor, ſi qualis pingeretur, Propertij verſibus prȩmōſtrauero, lib 2. ſcribētis.

Populiamoris cultores

Erotidia et Eleutheria amoris feſta

Anteros deus amori diuerſus.

Propertiani verſus de amoris effigie.

Quicunq; ille fuit puerum qui pinxit Amorem,
Nōne putas miras hunc habuiſſe manus?
Hic primum vidit ſine ſenſu viuere amantes,
Et leuibus curis magna perire bona.
Idem non fruſtra ventoſas addidit alas,
Fecit & humano corde volare deum.

Scilicet alterna quoniam iactamur in vnda
  Noſtraq; non vllis permanet aura locis.
Et merito hamatis manus eſt armata ſagittis.
  Et pharetra ex humero Gnoſia vtroq; iacet.
Ante ferit quoniam, tutiq; cernimus hoſtem:
  Necquiſq; ex illo vulnere ſanus abit.

Marullus quoq; Tarchaniota (quem Politianus Mabilij nomine ſcriptis ſuis retalliat) amorem elegantiſſime & ſupra modũ graphice hijs verbis depinxit.

Quis puer hic? Veneris. Plenę quę cauſa pharetrę?
  Non bene prçuiſus certa q; arma parat.
Cur ſine veſte deus? Simplex puer odit opertum.
  Vnde puer? Pueros q; facit ipſe ſenes.
Quis pennas humeris dedit? Inconſtantia. Quare
  Nulla deo frons eſt? Signa inimica fugit.
Quę ſors eripuit lucem? Immoderata libido.
  Cur macies? vigilis cura, dolorq; facit.
Quis cœcum pręit? Ebrietas, ſopor, ocia, luxus.
  Qui comites? Rixę, bella, odia, obprobrium.
Qui cœlo dignati? Homines. Que cauſa coegit?
  Mitior authore eſt credita culpa deo.
Heu curuum genus, & veri corda inſcia. Quo ius
  Faſq; ſcelus miſeri ſi ſcelere abluimus.

Et nos etiam ſuccinctũ de amore carmẽ luſimus: quod vna cum aliquot alijs dialogis, chalcographorum typis propediem ſumus daturi.

PRAECEDENTIVM TESTIMONIA cum difficiliorum explanatione.

1 SAEVVS, a flagicijs, quę cupedinis veneno poti, & pedicis illaqueati perpetrant amãtes. Permultos enim videre eſt, qui hoc peſtilenti flagrantes contagio, vel ſibi, vel alijs mortem inferant, aut in maniam & Phreneſim redigantur, pręſertim ſi quod depereunt cordicitus, aſſequi non valeant. Meles Athenienſis Timagoram peregrinum hominẽ (a quo adamabatur) deſpicatus, vt ſe a petra daret in pręceps, eidem imperauit. Quod quum is (vt qui i omnibus adoleſcẽti vellet obſecutum) vitę prodigus impleſſet: tanta ſtatim ſubijt mentẽ pœni

tentia:vt eoquoq; mortis genere ſeſe cõſcerit. Et Medea ab Iaſone cõ tempta, filios ex eodẽ ſuſceptos occidit, quę prius fraternis viſceribus non pepercerat. De Epitheto Virgilius æglo.8. Sęuus amor docuit na torum ſanguine matrẽ Cõmaculare manus. Item Ouidius in Epiſtola Didus ad Aeneam. Ille locus ſæui vulnus amoris habet. Item Vale-rius Flac. libro 7. Argonauticon. Contra ſęuus amor, contra periturus Iaſon Vrget. Item Glareanus in Elegijs. Q uem neq; ſęuus amor ce-pit, nec amore puellæ. Itẽ Campanus libro 7. Epigrã. Incautoq; ſubit
2 vulnere ſęuus amor. ❡SOLICITVS. Amor eni(vt inquit Seneca in prouerbijs)eſt ocioſę cauſa ſolicitudinis. Vnde Apuleius lib.6. Meta. non inſcite, ſolicitudinem & triſticiam facit veneris ancillas:quũ amor omnis ſolicitus ſit,& anxius: pluſq; triſticię ſit in veneris contubernio, q̃ dulcedinis. Propterea Catullus de ea loquens ait. Spinoſas Erycina ſerẽs in pectore curas. De Epitheto Virgilius æglo.10. Incipe, ſolicitos Galli dicamus amores. Item Ouidius in EpiſtolaLeandri. Aut mors ſoliciti finis amoris erit. Idẽ libro 2. de Remedio. O qui ſolicitos modo
3 das, modo demis amores. ❡INSANVS. Amor eni, veneris auget inſaniã, dicebat Phocylides. Vnde & Phędra quũ Hippolyti priuigni concubitum nequiret aſſequi: laqueo vitam finiuit. Q uod & Plutar-chus in Parallelis de Gidica Comminij nouerca memorat: quę iti-dem pueri (quem miſere deperibat)amplexu & coitu quum frui non poſſet: ſuſpẽdio ſibi ſpiritum intercepit. Ouidius in Epiſtola Sapphus ad Phaonem. Sit procul inſano victus amore timor. Item Propertius libro 2. Scilicet inſano nemo in amore videt. Idem alibi. Hunc inſanus
4 amor verſis dare terga carinis Iuſſit. ❡AEGER, ab anxietatibus, quę quotidie amantum animis vbertim ſuccreſcunt. Virgilius libro.4.
5 Geor. Ipſe caua ſolans ægrũ teſtudine amorem. ❡OCCVLTVS, vel q; medullis clanculum irrepat, & viſcera furtim populetur: vel q; di cente Elegiographo, Cęlari vult ſua furta Venus. Statius lib.1. Theb. Fœlix ſi Delia nunq̃ Furta. nec occultum Phœbo ſociaſſet amorẽ. Itẽ Propertius libro 2. Tu certe Iouis occultis in amoribus Io. Item Virgi
6 lius in Battarũ. Author vt occulti noſter foret error amoris. ❡DVL-CIS, ab illecebris quas pręſefert & breuiſcula voluptate: quum pręſer-tim libidinis fructus momentaneam quandã ſuauitatem adferat, quẽ diuturna ſequitur pœnitentia. Dulcedinẽ hanc Põtanus libro 2. Amo rum ita deſcribit.

Blanditiis amor eſt & ſucco mollior omni.
Melle quoq; eſt dulci dulcior & melior.
Hoc condimento cœleſtis menſa deorum
Veſcitur: idcirco gratior Ambroſia eſt.

Namq; vbi non amor eſt, vbi non miſcentur amoris
Suauia: nil lauti, nilq; leporis ineſt. De Epitheto Virgili. in Batta-
rum. Gaudia libauit, dulcem furatus amorem. Item Martialis libro 1.
7 Epigrāma. Quum peteret dulces audax Leandrus amores. ¶COE-
CVS, q; teſte Fabio lib. 6. Inſtitutionū Oratoriarū, amantes iudicare
de forma nequeunt: quia ſenſum oculorum premit amor. Vnde meri-
to Propertius ait. Scilicet inſano nemo in amore videt. Mancinellus in
Virgilium. Cœcum (inquit) amorem fingunt: vt aduertamus amantes
ignorare, quo tendant: nulla habere iudicia, nullas rerum diſtinctio-
nes, ſed ſola paſſione duci. Catullus. Siue q; impia mens cœco flagra-
bat amore. Item Claudianus lib. 2. in Eutropium. Sed quia cœcus in-
eſt vicijs amor. Itē Virgilius de vino & Venere. Multos cœcus amor
8 cogit ſecreta fateri. ¶ALIGER. Daniel Cremonenſis in Senecam.
Non aliam ob cauſam (inquit) pingitur cum alis cupido, Scilicet alter-
na quoniam iactamur in vnda, Noſtraq; non vllis permanet aura lo-
cis. Valerius Flac. libro 7. Argon. Tum Venus aligerū mater ſic fatur
amorum. Syncopa eſt in adiectiuo. Item Stroza pater lib. 1. Eroticon.
Aligeri ſemper miles amoris ero. Item Pamphilus Saxus libro 2. Epi-
gramma. Qui colis aligeri tecta ſuperba dei. Itē Virgilius lib. 1: Aenei.
Ergo hijs aligerum dictis adfatur amorem. Item Campanus libro 1.
9 Epigrā. Supremoq; latēs aliger axe deus. ¶FLAGRANS. Amor
enim ab initio paruus & modico vapore calens, mox exęſtuat, gliſcitq;
in incendium immodicum, & cuncta comburens. Xenophon ſcripſit
amorem eſſe igne & flamma flagrantiorem: quippe quum ignis vrat
tangentes, & proxima tantū cremet, amor ex lōginquo ſpectantes tor-
ret. Vnde Apuleius libro 5. Meta. In foueam cupidinis (inquit) ſeſe
paulatim neſcius præcipitauerat. Quid ni? quum flamma ſęui amoris
parua quidem primo vapore delectet, ſed fomento conſuetudinis exę-
ſtuans, immodici ardoris totos comburat homines. Virgilius libro 1.
Aen. Miratur Iulum Flagrantiſq; dei vultus, ſimulataq; verba. Item
Horatius libro 1. Carminum. Quid tibi flagrans amor, & libido. Itē
10 Syllius libro 2. Implicat, atq; ſui flagrantem inſpirat amorē. ¶PLA-
CIDVS, a Venereis illecebris. Virgilius libro 2. Aen. Placido ne etiā
pugnabis amori. Item Tibullus libro 2. Fœlix cui placidus leniter
11 afflat amor. ¶IMPROBVS. Virgilius lib. 4. Aenei. Improbe amor,
quid nō mortalia pectora cogis? Itē Stroza pater libro 1. Aeoloſticon.
Quos lege ſolutos, Improbus aurata cuſpide fixit amor. Item Cam-
panus libro 2. Epigram. Hoc placet, En longas (nam ſic amor impro-
12 bus vrget) Sole ſub ardenti carpere pergo vias. ¶VESANVS. Luca-
nus libro 10. Quis tibi veſani veniam nō donet amoris Antoni? Itē

Plynius libro Nat.Hiſt.7. Cap.38. Praxitteles marmore nobilitatus
eſt, Gnydiaq; Venere p̄cipue, veſano amore cuiuſdã iuuenis inſigni.
Itē Politianus in Manto. Nutriet infœlix veſanum pectore amorem.
13 Item Propertius. Errat qui finem veſani quęrit amoris. ¶FERVI-
DVS, ab ardore quo medullas vrit. Horatius libro 1. Carminũ, Ode
30. Feruidus tecũ puer, & ſolutis Gratiæ zonis. Item Thomas Radi-
nus in 4. Chroſdamcuſi. Feruidus amor pectus inflãmans offerebat
iter. Hactenus aliquot i locis Chalcographi pro Thoma Radino cita
uerunt Franciſcũ Syluestrem, nõ ſua, ſed (vt vere fatear) mea vnius cul-
pa: qui liminaris epiſtolę ſcriptorē pro totius Caliplychię ſumpſeram
authore. Impreſſerunt & Ceſelium pro Cęlio, eluſi ſimilitudine nomi
nis, illius vindicis Cęſelij quem plerunq; citat Gellius. Sed hac in re
14 nihil pręter negligentiam mihi impingendum. ¶LASCIVVS. Ti-
bullus libro 1. At laſciuus amor, rixę mala verba miniſtrat. Item Cam-
panus libro 2. Epigramma. Quare age laſciuũ quiſquis picturus amo
rem. Item Ouidius libro 3. Elegiarum. Ruſtica ſit ſine me laſciui mater
amoris. Item Horatius libro 2. Car. Arida pellente laſciuos amores
Canicie, facileq; ſomnum. Item Marullus in Epigrãmatis. Laſciuum
iratus pater obiurgabat amorem. Item Calentius libro 2. Elegiarum.
15 Si tibi laſciuo eſt animus ſuccumbere amori. ¶INCESTVS, q eius
interdum flammę, venas vſq; adeo populentur: vt eo flagrantes incen-
dio ad inceſtum plerũq; deueniant. Quod feciſſe dicuntur Canace, Bi
blis, cũ fratribus. Cydon Statij, Fabullus Martialis, & Caligula im-
perator, cũ ſororibus. Menephron & Oedipus cũ matribus, Cum pa
tre Myrrha, Cũ nouerca Anchemolus, Tereus cum vxoris germana,
Cum fratris vxore Thyeſtes. Optauiſſe Phædra, Gidica, & Steno-
bea cum priuignis, Semiramis cum filio, Alij item permulti: vt tũ my-
thologicis tũ hiſtoricis videre eſt monimentis. Horatius lib. 3. Carmi-
16 num. Iam nunc & inceſtos amores De tenero meditatur vngui. ¶A-
LES. leuis & volatilis. Horatius libro 3. Carminum. Tibi qualũ Cy-
17 therę puer ales tibi telas operoſeq; Miuerue ſtudiũ aufert. ¶BLAN
DVS. Lucretius libro 1. Omnibus incutiens blandũ per pectora amo
rem. Item Martialis libro 8. Et blando mollis amore thorus. Item Sta
tius libro primo ſyluarum. Serta ferunt, nec blandus amor, nec gratia
ceſſat. Item Ouidius libro primo de Remedio. Nec te Blãde puer, nec
noſtras prodimus artes. Itē Glareanus i Elegijs. Nõ te blãdus amor
iaculis caue ledat acutis. Item Campanus libro 6. Multa meus contra
18 blandos obiectat amores. ¶SVAVIS. Lucretius libro 1. Et ſimul in-
19 cutiens ſuauem mi in pectus amorem. ¶TENER. Tibullus libro
1. Sed me q facilis tenero ſum ſemper amori, Ipſa Venus cãpos ducet

in Elyſios. Item Ouid. libro 4. de triſtibus. Ille ego qui fueram tenero-
rum luſor amorum. Item Statius libro 1. Syluarũ. Fulcra toroſq; deæ
tenerum premit agmen amorum. Syncopa eſt in adiectiuo. Itẽ Cam-
panus libro 1. Epigramma. Braccius a lęua teneri ſecurus amoris. Viri
20 nomen eſt Braccius. ¶GRATVS. Ouidius libro 3. de triſtibus. An-
te volebatis, gratiq; erat inſtar amoris, Verſibus in noſtris nomina ve-
21 ſtra legi. ¶PHARETRATVS. Dicitur enim ferre ſagittas flam-
meas. Vnde Horatius libro 2. Carminum. Semper ardentes acuens ſa
gittas. Ouidius libro 5. de Triſti. Ille pharetrati luſor amoris abeſt. Itẽ
Statius libro 1. Syluarum. Voce pharetrati preſſere ſilentia fratres. Itẽ
Claudianus de Nuptijs Honorij & Marię. Mille pharetrati ludunt in
22 margine fratres. ¶SOCIALIS. Ouidius libro 2. de triſtibus. Id de-
mum eſt pietas, id ſocialis amor. Item Pontanus in Eridano, libro 1.
23 Nulla loci facies, nec ſocialis amor. ¶PVLCHER. Oportet enim ea
vel eſſe vel videri pulchra: quorum amore quis illectatur. Ouidius libro
3. de Ponto. Dum peragunt iuuenes pulchri certamen amoris. Itẽ Po-
litianus in Nutricia. Flore comam cingens, pulchrũ inſpirauit amorẽ.
24 ¶VOLVCER. Statius libro 1. Syluarum. Ipſa faces volucrum ſuccẽ
dit amorum. Itẽ Valerius Flac. libro 6. Argon. Proſilit altis Diua to-
ris, volucrumq; exercitus omnis amorum. Item Politianus in Epigrã
matibus. Deq; auida volucer febre triũphat amor. Item Ouidius libro
25 3. de Ponto. Hęc ego viſus erã puero dixiſſe volucri. ¶ACER. Oui-
dius in Epiſtola Phædrę ad Hippolytũ. Acer in extremis oſſibus hę-
ſit amor. Item Tibullus libro 2. Acer amor fractas vtinam tua tela,
ſagittas Scilicet extinctas aſpiciãq; faces. Item Pontanus lib. 5. de Stel
lis. Obſeruans amor acer, ibi ſua tela, ſagittas Vſtulat igne nouo.
26 ¶PRAEPES, ab amantum inconſtantia. Ouidius in Epiſtola Her-
27 miones. Succubuit telis prępetis ipſe dei. ¶SOCIVS. Propertius
libro. 1. Sed pariter miſeri ſocio cogemur amore. Item Ouidius in Epi-
ſtola Herus ad Leandrum. In tua caſtra redi ſocij deſertor amoris.
28 ¶TIMIDVS. Ouidius in Epiſtola Herus ad Leandrum. Vel timi
29 dus famę cędere vellet amor. ¶INGENIOSVS. Oportet enĩ amã
tes (ſi ſuis votis potiri velint) aſtute omnia & ſollerter agere, & crepitã-
tis digiti ſigna noſcere. Fores clanculũ tacitis & (ne crepitent) pigue-
factis cardinibus caute ingredi, in ſera clauẽ ſine ſtridore volutare, in-
ſtar latronum pauonis paſſus imitari, vt probe facere norunt famuli,
quum dormiẽte domino cellas vinarias nocturnę compotationis gra
tia ingrediũtur tacite adeo, vt nec my quidẽ audias. Simulare pręter-
ea aliud ſibi illic eſſe negocij, quo tamẽ inſtinctu amoris ierint. Ea de-
ligere tempora, quibus ſuis diſtrictum negocijs naſutum vulgus, quid

agas non obſeruet. Audiente populo de caſtitate multa interdum prę dicare, libidinem deteſtari, prurientibus verbis aures occludere, vt ea tibi odioſa eſſe in hominum inducas opinionem: quorum tamen deſyderio conflagras medullitus. Alia ſunt idgenus permulta: quorum aſtutiam nihil melius ſuppeditat, nulla poetarum ſcripta doctius inculcãt: q̃ vehemens rerum (quas quis appetit) deſyderium. Sed hoc ſit illis negocij, quibus curæ ſunt curæ. Finem hijs rebus feciſſe (vt opinor) fuerit vtile. Iã ſiquidem inſurgere video moroſos neſcio quos Areopagitas, qui in me Homerico Stentore clamoſiores acerbe inuehantur. ꝙ ea penitus eruam & declarem: quorum ſibi ſunt conſcij. Qui dij omnes vos perdant peſſime Catones Simij, & pallio tenus philoſophi. Quotieſcunqꝫ vulpinę ſanctitatis veſtræ ſubit in mentem: apud me nõ ſum præ iracundia. Ad Epithetum noſtrum veniamus. Calentius libro 3. Elegiarum. Non facit ad canos ingenioſus amor. Itẽ Carmelita in Agatha. Ingenioſus amor, Venerisqꝫ aſtuta libido. Item Ouidius in Epi-

30 ſtola Acontij. Aſtrinxit verbis ingenioſus amor. ¶VIGILANS, ob ſpinoſas illas & aculeatas anxietates, quæ hoc affectis morbo & diuturnum ſomnum derogant, & excutiunt nocturnum. Ouidius in Epiſtola Acontij ad Cydippẽ. Hæc tibi me vigilans ſcribere iuſſit amor.

31 ¶MISER. Quoniam (vt inquit Plautus in Perſa) miſer eſt qui amat. Idqꝫ propter ſuccreſcentes dietim moleſtias & dolores: quos multos eſſe decet Ouidius libro 2. de arte amandi dicens.

Quot lepores in Atho, quot apes paſcuntur in Hibla,
Cęrula quot baccas Palladis arbor habet,
Litore quot conchæ: tot ſunt in amore dolores.
Quę patimur, multo ſpicula felle madent.

De Epitheto Pontanus libro ſecundo amorum. Quid faciat, qua ſpe miſerum ſoletur amorem. Item Ouidius in Epiſtola Sapphus. Ales Ithyn, Sappho miſeros decãtat amores. Item Marullus in Epigram-

32 matis. Qꝫ ſi quis miſero poſt funera ſenſus amori eſt. ¶MOLLIS. Tibullus libro quarto. Ne foret aut elegis molles qui fleret amores. Item Ouidius in Epiſtola Sapphus ad Phaonem. Tu quoqꝫ mollis

33 amor pennas ſuppone cadẽti. ¶PATIENS, ab ęrumnis quas perferunt amantes, dum pernoctes ſub dio interdum iacent, & ſe periculis nonnunq̃ exponunt vt ea aſſequantur, quæ deſyderãt. Sabinus in Epiſtola Vlyſſis ad Penelopen. Durauit, patiens ad mala perſtat amor.

34 ¶FERVS, vt coniicio a tormẽtis & miſerijs quibꝰ amãtes iplicãt. Baptiſta Pius i Lucretiũ. Qui amorẽ (iquit) deſpuũt: ferũ vocãt & ferreũ. Proinde Architrenius illũ execratur vt ipulſorẽ nõ adulterij modo, ſed & parricidij. Et certe nemo neſcit tantam eſſe vim amoris, tam acer-

bū virus: vt eo poti ſibi plerūq; mortē cōſciſcāt. Euadne īprimis, Hercu
les, &(ſi Auſonio poſthabito Virgiliū ſequeris) Dido, hac moti rabie
incēdio vitam finierunt. Iphis & Phyllis ſuo ſe ſibi ſuffocarunt laqueo.
Pyramus, Thyſbe Deianira, Biblis, Hero, Canace, gladio ſe confo-
derunt. Cythereis Cornelium Gallum poetam quum deſpicaretur: ad
mortem impulit. Neera virgo Itala ægreferens ab eo ſe repudiatam
(cui pro coniuge pacta erat) in puteum ſe deturbauit. Nihil profunda
& perſpicax Phyſicarum rerum cognitio Lucretium iuuit: quo minus
philtra hauriret. Sappho Leſbia quum Phaonē miſere deperiret, neq;
ab eo redamaretur: e ſcopulo ſe dedit præcipitem. Diomedis ab expe-
ditione Troiana redeuntis amore flagrans Calluce, quum ab eo nihili
penderetur: corpus gladio trāſuerberauit. Occiſę morſu ſerpētis Heſpe
rię mortem non perferens, ſe demerſit Eſacus. Neglecta a Calphurnio
Craſſo Balſacia, ſpontaneę morti poſthabuit vitā. Ecquis tot ſeſe offe-
rentibus argumentis, amorem ferum, ferreum, non dixerit, & inhuma
num, qui & odium vitæ, & deſyderium mortis ingerat? De Epitheto
Ouidius libro 1. Elegiarum. Et poſſeſſa ferus pectora verſat amor. Idē
libro 3. Elegiarū. Hic ait, hic hic eſt quem ferus vrit amor. Item Cam-
panus libro 2. Epigrammatum. Sed ferus heu quoties Dorida cepit
35 amor. ¶ NVDVS, ad exprimendā eius molliciem. Stroza pater libro
1. Eroticon. Nudus amor non curat opes: diſcedat ab illo, Sollicitæ
quiſquis ſeruit auariciæ. Item Propertius libro 1. Nudus amor formæ
36 non amat artificem. ¶ APERTVS. Ouidius libro 1. Elegiarum. Et
puer eſt, & nudus amor. ſine ſordibus annos Et nullas veſtes (vt ſit
37 apertus) habet. ¶ PVRPVREVS. Ouidius libro 2. Elegiarum. Car
mina purpureus quę mihi dictat amor. Idem in eodem. Notaq; purpu
38 reus tela reſumit amor. ¶ AMBITIOSVS, quaſi tu dicas auidus
aut pompę, aut corporei cultus appetens. Ouidius libro 2. Elegiarum.
39 Noſter in has omnes ambitioſus amor. ¶ VOLATILIS, ꝙ ad de-
monſtrandam amantum leuitatem cum alis pingatur. Ouidius libro
40 2. Elegiarū. Per Venerem iuro, puerīq; volatilis arcus. ¶ AVREVS.
Quæ grata ſunt & ſpecioſa multum ſolemus aurea dicere, vt aureos
capillos, auream faciem, mammas aureas. Martialis libro octauo. Ter
ga premit pecoris geminis amor aureus alis. Itē Ouidius libro 2. Ele-
41 giarum. Aureus in medio marte tacetur amor. ¶ FOEMINEVS,
ꝙ viros quātumlibet robuſtos corrumpat & effœminet, eoq; molliciei
plerūq; deducat: vt ſint qui maſculi ſexus peroſi, habitū mentiri mulie-
brē, & ſeſe in delicatas trāſformare puppas cupiāt. Quod amore Dei-
damię fecit Gręcorū laudatiſſimus Achilles, & Omphales mādato, va
lidiſſimus portētorū expugnator Hercules. Quid de Aſſyriorum re-

ge Sardanapalo:qui proſtituta & diobolari meretrice corruptior,iter mulierculaꝝ greges vel Spadone fluxo euiratior cõtabuit. Syllius lib. 15.Fœmineo ſociũ violauit fœdus amore.Itẽ Crinitus lib.2.poematũ. Vt qui fœmineis captus amoribus.Item Ouidius libro 3. Elegiarum.
42 Captaq; fœmineus viſcera torret amor. ¶ADVENA tunc dicẽdus eſt,quando quis peregrinę mulieris amore rapitur: vel contra.vt Iaſon Medeę,Ariadnes Theſeus,Helenę Paris,& Lauinię Aeneas.Ouidi.
43 libro 1.de arte amandi.Heu heu q̃ multos aduena torſit amor.¶INSIDIOSVS. Eo ſiquidẽ vtitur machinamẽto,doloſaſq; adeo tragulas molitur:vt rariſſimi ſint,quibus furtim non colluctetur:palmãq; vel non excutiat victor,vel maximum certamen victus nõ relinquat.Palladius Soranus in Elegijs. Arma vbi ſæua tenet inſidioſus amor. Itẽ Ouidius libro 1.de Remedio amoris.Affluit incautis inſidioſus amor.
44 ¶REBELLIS,q; facile nõ poſſit excuti,ſi pręſertim aliq̃diu ſuis aculeis hominem pupugerit.Nam quoquo ieris,ſequetur ſemper,icumbet q; medullis.Vnde Propertius libro 2.ait.Quo fugis ah demens:nulla eſt fuga.tu licet vſq; Ad Tanaim fugias:vſq; ſequetur amor. Itẽ Ouidius libro 1.de Remedio.Inferet arma tibi ſęua rebellis amor.Itẽ Fau
45 ſtus in Liuia.Si fuerit triſti frõte rebellis amor.¶FVGITIVVS velut vagus.Pontanus in Eridano libro 2.Illi incerta fides,hijs fugitiuus amor.Item Ouidius libro 2.de Remedio.Tu quoq; qui cauſam fugitiui quæris amoris.Item Campanus libro 6.Epigrãmatum. Q̃ rerum fugitiuus amor,q̃ nomen inane.Sed hoc de alio amore intelligen
46 dum. ¶LVXVRIOSVS. Gaudet eni luxu & veſtimentorũ elegantia,non minus q̃ epularum lauticie.Propterea quum dementiant omnes,qui eius ſe catenis illaqueant:hij omniũ maxime, qui ſunt rerũ & pecuniarum modici.quum præſertim ſumptum amet,& corporum tenus curioſus, cuticulam ſolum curet. Vnde Plautus in Curgulione. Aedepol qui amat,ſi eget miſera afficitur ęrũna,ipſus ſe excruciat.Itẽ Ouidius libro 2.de Remedio. Non habet vnde ſuum paupertas paſcat amorem.Idem Ouidius ibidem.Diuitijs alitur luxurioſus amor.
47 ¶FOEDVS. Quintilianus libro 10. inſtitutionum Oratoriarum. Vtinã nõ inquinaſſet argumẽta,puerorum fœdis amoribus.De Afranio poeta loquitur.Item Carmelita in Iulio mẽſe.Diſcite ab hac fœdo quod ſit medicamẽ amori.Item Lucretius libro 4.Q m̃ fœdo afflictan
48 tur amore.¶SAGITTIFER.Statius libro 3. Syluarũ.Illa ſagittiferi circũ volitaſtis amores.Pingitur enim cũ pharetra & telis,quibus vnũquẽq; percutit.Itẽ Baptiſta Pius i Elegidio ſuper Sidoniũ Apoll.
49 Tu focus erroris,tu cauſa ſagittiferales.¶FVRTIVVS.Volũt eni amãtes amoris ſui furias diſſimulare,quas tamẽ nequeũt.Volũt & baſia

amplexus, attactus ſurreptícios, conniuentes oculorum nutus, aliaq́
huiuſmodi furta ſecreta eſſe. Ouidius libro 6. faſtorum. Tum dea furti-
uos timide profitetur amores. Item Calẽtius in Epigrammatis. Dęda-
le furtiui dominę cęlator amoris. Catullus. Furtiuos hominum vident
amores. Item Tibullus libro 1. Eligia 5. Neſcio quid furtiuus amor
parat: vtere quęſo Dum licet. Item Virgilius libro 4. Aenei. Nec iam
furtiuum Dido meditatur amorẽ. Item Campanus libro 1. Epigram.
50 Sic vbi furtiuum ſi non agitabis amorem, Igneſcet. ¶IMPOTENS,
valde & nimium potens. vbi in præpoſitio auget: vt apud Horatium
libro 1. Carminum. Quidlibet impotens ſperare. Et apud Virgiliũ li-
bro 1. Georgi. Nunq̃ imprudentibus imber Obfuit. Hoc etiam fecit
Cicero lib. 5. Quęſtionũ Tuſcul. Qui nihil metuant, nulla impotẽtia
efferantur. i. valida potentia. Augurellus lib. 1. Vterq́ ſummus eſt &
impotens amor. Item Catullus. Illum deperit impotente amore. Item
51 Pontanus libro 1. amorũ. Quos omnes amat impotente amore. ¶A-
VIDVS, explendę voluptatis cupidus. Catullus. Noctibus in longis
52 auidum ſaturaſſet amorẽ. ¶INFESTVS. Auſonius de Hyla. Oſcu
la & infeſtos inter moriturus amores. Itẽ Catullus. Præterea infeſto
53 miſerũ me tradere amori Nõ ceſſaſti. ¶IVCVNDVS. Catullus. Iu
cundũ mea vita mihi proponis amorẽ. Itẽ Pontanus libro 1. de hortis
Heſperidum. Et quod amores Iucundos referat. Itẽ Campanus lib. 7.
54 Epigram. Nec ſibi iucundus tempore plaudit amor. ¶MANSVE-
TVS, ab amãtũ blanditijs & comitate. Propertius lib. 1. Carmina mã
55 ſuetos lenia quęrit amor. ¶INIQVVS. Proptius lib. 1. Abſtrahat a
56 noſtro puluere iniquus amor. ¶PVER, quia turpitudinis eſt ſtulta cu
piditas. Itẽ quia imperfectus eſt in amãtibus vt in pueris ſermo. Vnde
Dido Virgiliana. Incipit effari, mediaq́ĩ voce reſiſtit. Propertius lib. 2
57 Quicũq́ ille fuit puerũ qui pinxit amorẽ. ¶TVRPIS, ab effectu.
Valerius Flac. lib. 7. Argon. Ac neq́ tã turpi ceſſurã ſemper amori. Itẽ
Propertius lib. 2. Turpis amor, ſurdis auribus eſſe ſolet. Itẽ Oui. lib. 3.
58 Elegiarũ. Cęde fatigato pectore turpis amor. ¶VILIS. de pauperũ
amore (qui ſumptũ grandẽ non appetit) intelligi debet. Propertius lib.
59 2. Fœlix qui viles pomis mercaris amores. ¶INFOELIX, ab amãtũ
miſerijs & anxietatibus, vt iam dixi. Seneca in Medea. Irata feci, ſęuit
infœlix amor. Itẽ Tibullus lib. 1. Excitet infœlix dũ requieſcit amor.
60 Itẽ Põtanus lib. 2. Baiarũ. Infœlix amor abdit & pharetram. ¶FAL
LAX. Tibullus lib. 1. Hãc tibi fallaci reſolutus amore Tibullus Dedi
cat. Item Seneca in Hippolyto. O ſpes amãtũ credula, O fallax amor.
61 ¶VOLITANS. Bebelius de triũpho Veneris. Aegra ferẽs nimiũ
volitantis mater amoris. Item Tibullus libro primo. Impiger Aenea,

volitantis frater amoris. ¶ VAGVS. Martialis libro 12. Ne vagus a
thalamis coniugis erret amor. Item Seneca. Natum per omnes ſcilicet
63 terras vagum Erycina mittit. ¶ PENNATVS. Hieronymus Ange
rianus. Quid ſi pennatus regna teneret amor? Itē Claudianus in ſecū-
da Panegyri de laudibus Stiliconis. Pēnatiq; nurum circum ſtipantur
amores. Item Carmelita de natura amoris. Et quia pēnatus, cito mo-
64 bilis, & quia cœcus. ¶ INCONSVLTVS. Quoniā teſte Comœ-
diographo in Eunucho, nec conſilium, neq; modū habet vllum. Au-
65 ſonius. Diſpulit inconſultus amor ſtridentibus alis. ¶ CALIDVS.
Calphurnius Aeglo. 5. Tum Venus, & calidi ſcintillat feruor amoris.
66 ¶ PHARETRIGER. Baptiſta Pius in Elegidio amatorio ſuper
Sidonium Apollinarem. Cinnameos nimium lacerate pharetriger ar-
67 tus, Cinnama in exanimū funde cadauer amor. ¶ PESTIFER. Se-
neca in Oedipode. Quid me nata peſtifero tenes Amore vinctū. Oe-
dipus ad Antigonam. Item Carmelita libro 4. Agclariorum. Inſidio-
68 ſus amor, primis ita peſtifer annis. ¶ TELIGER. Seneca in Hercu
69 le Oethęo. Metuende matri teliger ſæue puer. ¶ VRENS. Pontanus
libro 1. de Stellis. Nondum amor vrentes iam tum meditatur amores.
70 ¶ FOECVNDVS. Pontanus libro 3. de Stellis. Hijs generis fœcun
71 dus amor, ſtimulāſq; libido. ¶ MALESANVS. Pontanus libro 3.
de Stellis. Aſt alijs maleſanus amor noua crimina ſuaſit. Idem libro 1.
amorum. Ebrietaſq; rubens & maleſanus amor. Item Glareanus. Q̄
72 fragiles curæ, q̄ maleſanus amor. ¶ IMPIGER. Quoniā (vt inquit
Ouidius lib. 2. de arte) Militiæ ſpecies amor eſt, diſcedite ſegnes. Non
ſunt hæc timidis ſigna tuenda viris. Stroza pater. Sufficio, & vires im-
piger auget amor. Item Pontanus libro 5. de Stellis. Certos iterat puer
73 impiger ictus. ¶ FORMOSVS. Pōtanus libro 1. amorum. Nigraq;
formoſo furata es lumina amori. Item Stroza pater. Hic formoſus
74 amor maternas aſpice Myrtos. ¶ DEMVLCENS. Blāditijs enim
titillat & ineſcat, poſtremo venenum pœnitentiæ propinās. Pontanus
75 libro 1. amorum. Quos mea demulcens pectora dictat amor. ¶ DE-
LICIOSVS. Fomitem enim amoris, delicias Orthodoxi putant: de
quibus ſic Chryſoſtomus in Matthæum. Delicijs ſenectus citius ſub-
repit, delicijs ſenſus obtunditur, delicijs cogitatio retardatur, citius te-
nebris mors obducitur, corpus diſſoluitur, maioris ſtercoris copia re-
conditur. Vnde etiam Hieronymus. Difficile eſt (inquit) inter delicias
ſeruare caſtitatem. De Epitheto. Pontanus libro 1. de amore coniu-
76 gali. Mundicijs capitur delicioſus amor. ¶ LEVIS, quoniam (vt
inquit Cicero libro quarto Quæſtionum Tuſculanarum) Totus ille
qui appellatur amor, tantæ leuitatis eſt: vt nihil videam, quod putem

cōferendum. Pōtanus libro primo de amore coniugali. Mens & in in-
certo qui leuis errat amor. Item Ouidius in opere, quod de ſine titu
77 lo inſcribūt. Tu leuis es, multoq; tuis ventoſior alis. ¶INDOMI-
TVS, ꝙ pauci ſint admodū, quos ſuis iſidijs, ſuaq; colluctatione nō
reſupinet. Vnde Hierony. Qui luxuriā (inquit) perfecta vicerit con-
tinētia, ſāctior erit Dauide, ſapiētior Salomone, fortior Samſone. Nā
quū nihil ſit vilius q̃ a carne vinci: nihil tamē glorioſius q̃ carnē vincere.
Pontanus lib. 1. de amore cōiugali. Vre acer, fige idomitus, neu parce
78 pharetris. ¶PACIS AMICVS. Pontanus lib. 1. de amore cōiugali.
Cōparat hic lites: pacis amicus amor. Sed hoc de honeſto amore debet
79 intelligi. ¶ELYSIVS. i. voluptificus, & earū (quę in Elyſio ponūtur)
plenus deliciarū. Ponta. lib. 2. Tumulorū. Interea Elyſius ſpicula tergit
80 amor. ¶FERREVS. Pōtanus ī Eridano lib. 1. Inter & arma Cōque
81 rit noſtras ferreus ille faces. ¶MOERENS. Pontanus lib. 2. Baiarū.
Ah mœrens puer, ah puer miſelle. Mœrens autē tunc dici poteſt: quū
liberali puella facie deceſſit: cuius forma perinde ac amoris incendio,
82 ęſtuabant amātes. ¶IMBELLIS, ꝙ vires hominis eneruet prorſus,
& diminuat. Vnde Gregorius. Luxuria ſenſum hebetat, cōfundit in-
tellectū, memoriā obturat, euacuat ſenſū, obnubilat viſum, reddit ho-
minē pallidum ac fœdum, ſenectutem inducit, mortē deniq; maturat.
Pontanus lib. 2. Baiarū. Imbellis pariter puerq; amorq;. ¶BELLVS.
83 Pōtanus in Eridano lib. 2. Belle puer quiſnā lachrimas dolor excit? vbi
arcus? ¶PERFIDIOSVS. Perfidi eni ſunt qui amant. Et (vt inquit
84 Campanus libro 3. Epigramma.) Perfidius nihil eſt amore, doloſius
nihil aut magis impium. Pōtanus in Eridano libro 2. Si vacuum ſine-
ret perfidioſus amor. Plautus in Ciſtel. Perfidioſus eſt amor. ¶RE-
85 DIVIVVS. Licet enim voluptatem ſequatur pœnitentia: reſurgit ta-
men paulopoſt, acriorq; ad luctā reuertitur. Pontanus ī Eridano lib.
86 2. Eijcit ipſe recens & rediuiuus amor. ¶FLAMMIDVS. Thomas
Radinus in 3. Chroſdameuſi. Sic iam dulci & flammido viri amore in
amarum & fuſcidum odiū commutato. ¶MEDVLLARIS, ꝙ per
87 venas ſerpat, & medullas populetur. Vnde Seneca in Hippolyto. La-
bitur totas furor in medullas, Igne furtiuo populante venas. Non ha-
bet latam data plaga frontem, Sed vorat tectas penitus medullas. Idē
Thomas Radinus in 4. Chroſdameuſi. Medullaris amor ad vxorem
redire ſuadebat. ¶OBSCVRVS. i. arcanus. Politianus in Nutricia.
89 Et obſcuri qui ſemina mōſtrat amoris. ¶ARCANVS. Politianus
90 in Epigram. Sub fronte amica fulgurant, Amoris arcani faces. ¶MI-
91 TIS. Politianus in Epigrā. Mitis amor, concors gratia, pura fides.
92 ¶SYNCERVS. Marullus in Epigram. Hoc tibi ſynceri pignus a-

92 moris habe. Sed duo hęc de honeſto ſunt intelligẽda. ¶PROTER
VVS. Marullus in Epig. Quũ tot tela die proterue ſpargas. Idem.
Quid tantum lachrimis meis proterue Inſultas puer? Item Aureli-
us Augurellus lib. 1. Carminũ. Attamẽ proteruo Nulla ſoluet amore
93 me ſenectus. ¶IDALIVS, ab Epitheto matris, vt viſurus es in di-
ctione Venus. Marullus in Epig. Hoc vetat Idaliuſq; puer, materq;
Dione. Itẽ Statius lib. 2. Thebaidis. Nõ decus, Idaliuſq; puer, ma-
94 terq; Dione. ¶PACIFICVS. Stroza pater lib. 1. Eroticon. Pacifi-
co Genius mitis amore tulit. Sed Epitheta hæc omnia in bonum ſen
95 ſum tendentia, ad honeſtum amorem referenda ſunt. ¶CANDI-
DVS. Stroza pater lib. 4. Eroticon. Candidus inter nos & leuis er-
ret amor. Item Fauſtus in Elegijs. Candidus attrito pectore ſupplet
96 amor. ¶SEDVLVS. Stroza pater lib. 5. Eroticon. Et lateri ſedulus
hæret amor. Item Fauſtus in Liuia. Sedulus et noſtro corde triũphat
97 amor. Itẽ Architrenius lib. 3. Cap. 9. Sedulus ardet amor. ¶IGNI-
FER, ab ardentibus (quas portat) faculis. Stroza filius in Epicedio.
98 Stellantem vero ad Nymbum puer ignifer alas Pandit. ¶ARCI-
TENENS. Stroza filius in Elegijs. Hic amor arcitenẽs, arcitenẽſq;
99 dea. ¶IMPERIOSVS ſuperbe imperans & inuitis quidem. Vn-
de Seneca in Hippolyto. Sæpe obſtinatis induit frenos amor. Oui-
dius quoq; in Epiſtola Phædræ ad Hippolytũ. Quicquid amor iuſ-
ſit nõ eſt contemnere tutum. Regnat, & in dominos ius habet ille de-
os. Et Propertius lib. 2. Inſtat ſemper amor ſupra caput, inſtat amãti,
Et grauis ipſe ſuper libera colla ſedet. Mirum eſt violentum adeo eſ-
ſe eius imperium, vt nec doctis quidem aut prudentibus liberis eſſe li-
ceat: quum pręſertim Bacchidem Philetas, Callimachus Lyden, Leſ-
biam Catullus, Deliam Tibullus, Propertius Cynthiam, Naſo Co-
rinnam deperierint, eo maiore nota, quo eminentiore fuerunt doctri-
na. Potentiſſimos quinetiam duces corruperunt, Lamia Demetrium,
Phryne Timotheum; Philippum Gręca puella, Cleopatra Cæſarẽ,
Flora Pompeium. Ductæ inſuper in matrimoniũ ſummis viris ſum-
menianæ (pene dixerim) meretrices. Aſpaſia Pericli, Aegyptio regi
Pſammitico Rhodope, Antonio Cleopatra. Taceo Gallorum Frede
gundam, ſuis ſatis ſuperq; famoſam flagicijs. Quid ꝙ Periander
Corinthius in albo ſapientum Gręcię numeratus, cum mortua pelli-
ce (cuius gratia vxorem prius occiderat) concubuerit? Quid ꝙ ſciens
volenſq; Crateæ matri ſe immiſcuerit? O magnã vim amoris & libi-
dinis, cuius imperio nulla eſt quę non ſuccumbat ſapientia. Imperio-
ſum ergo non ab re vocamus amorem: cuius oblatum iugũ nemo po-
teſt renuere, captum nemo excutere. Pamphilus Saxus lib. 5. Epig.

Nimis eſt imperioſus amor. Idẽ. Fortior eſt tamẽ hijs imperioſus a-
100 mor. ¶ARRIDENS. Stroza filius in Elegijs. Aemulaq; arridens
101 baſia donat amor. ¶RAPIDVS. Stroza filius lib. 2. amorũ. Quũ ra
102 pidus teneris oſſibus hæſit amor. ¶ARDENS. Mappheus in 13.
æneidis. Nimium ardenti exundabat amore In Teucros. Item Car-
melita in Dionyſio lib. 1. Frigidaq; ardenti corda inflammabat amo-
re. Ab hoc feruore Varro in quadam ſatyra faces amoris vocauit ar-
difœtas, quaſi ardore plenas & velut prægnãtes. Cuius rei fuſe memi
103 nit Baptiſta Pius in Lucretium. ¶CONCORS. Valerandus Vara
nius. Cõcordi ſociãt amore dextras. Vbi amor pro amicitia ponitur.
104 ¶FERVENS. Pamphilus Saxus Elegia 16. Quo feruens monſtre-
105 tur amor, quo blanda voluptas. ¶GNYDIVS, a matris Epitheto,
quod explanabimus in dictione Venus. Pãphilus Saxus. Cuiq; pla-
106 cẽt Gnydij tela faceſq; dei. ¶AMARVS. Nam(vt inquit Plautus
in Trinũmo) Amor amara dat tibi ſatis. Nam quem præcipitauit: pe
ius perit, q̃ ſi ſaxo ſaliat. Pamphilus lib. 2. Epigram. Creditur vt tan-
tum ſemper amarus amor. Itẽ Virgil. ægl. 3. Et quiſquis amores Aut
metuet dulces, aut experietur amaros. Itẽ Architrenius lib. 7. Hoc ſa-
le, ſal hominũ Salomon inſulſus amari Demeruit: morem q; amaro
107 geſſit amori. ¶IMPVDENS. Conradus lib. 1. Odarum. Explicat
108 ventrem, ferat impudẽtes Alter amores. ¶ARCTVS. Idem Con-
radus lib. 2. Odarum. Me iunctum tamẽ arctis Nemo ſoluet amori-
109 bus. ¶FEROX. Aurelius Augurellus lib. 2. Quod vſq; congerens
110 ferox amor Diu ſubire cogit. ¶TENELLVS. Crinitus lib. 2. poe-
matũ. Tum mi labella preſſula Tenello amore ſaucia, Animam te-
111 nere geſtiũt. ¶PALLIDVS. quoniã(vt iam diximus) hominẽ red-
dit pallidum ac fœdum. Cleophilus de cœtu poetarum. Suppliciũq;
112 ſui pallidus errat amor. ¶MOBILIS. Salmonius in Anterotico:
Nulla ſede manens mobilis errat amor. Vide item in dictione Penna
113 tus. Numero 63. ¶MALESVADVS. Salmonius in Anterotico:
114 Quondam patrauit quæ maleſuadus amor. ¶FVRENS. Quin-
tianus in Orpheo. Paſtor Ariſtæus correptus amore furẽti Eurydicẽ
115 cupit amplexu. ¶MOROSVS. Guillermus Caſtellus in Elegijs.
116 Iurgia moroſi lectus amoris habet. ¶ZELOTYPVS. i. formæ vel
amoris alieni, æmulus, quod frequentiſſimũ eſt in amore vicium. Ne
mo eſt enim qui hac in re ſe poſtponi velit, nemo qui ſibi riualẽ admit
tere. Vnde Propertius lib. 2.

Te ſocium vitæ, te corporis eſſe licebit.
Te dominum admitto rebus amice meis.
Lecto te ſolum, lecto de te deprecor vno.

Riualem poſſum non ego ferre Iouem.

Non deſunt qui hoc zelotypiæ morbo, ad inſaniam prope labora-
uerint. Nã Procris ſuſpicata maritum Cephalum alterius puellæ a-
more raptum, eundem in ſyluas profectum furtim ſecuta, inter fruti-
ces & dumos ſe occuluit. Quos quum tremulos vidiſſet Cephalus, ſu
ſpicatus feram eſſe, quæ vepres decuteret, arcum intẽdit: & eo ſagittã
dirigẽs, latẽtem vxorẽ pro fera neſcius occidit. Simile eſt quod Plutar
chus in parallelis de Cyanippo & Aemylio adoleſcente Italo ſcribit.
Quos itidem quum vxores in ſyluas ſecutæ eſſent: ab eiſdẽ rerũ igna-
ris, pro feris interfectæ ſunt. Qua re cognita, vterq; doloris impatiẽtia
mortem ſibi conſciuit, vt vberius oſtendemus in hiſtorijs noſtris. De
Epitheto Calentius lib. 1. Elegiarum. Et quę zelotypo ſunt in amo-
re mala. Itẽ Carmelita in Margareta. Gaudia zelotypi negat impa-
117 tiẽtia amoris. ¶SPVRCVS a multitudine flagiciorũ, quibus quos
irrhetiuit cõſpurcat. Carmelita de pręſidẽtia Oratoris & poetę. De-
118 generant falſæ, ſpurcoſq; ſequuntur amores. ¶VENENOSVS.
Carmelita in Elegia cõtra amorẽ. Lõga venenoſus tẽpora viuit amor.
119 ¶IGNIPOTENS. Idẽ Carmelita de natura amoris. Ignipotens
120 ideo, quia vult ardere medullas. ¶NEQVICIOSVS. Idem Car
melita de contemnẽda morte. Turpis ab hijs vitę nequicioſus amor.
121 ¶CVPIDINEVS. Calentius lib. 1. Elegiarũ. Noſtra cupidineus
122 viſcera torquet amor. ¶VOLANS. Calentius lib. 1. Ille dedit puero
123 crudelia tela volanti. ¶SVRREPTICIVS. Plautus in Curguli-
124 one. Inter nos amore vtimur ſemper ſurreptício. ¶STOLIDVS.
Fauſtus in ægl. ad Ludouicum 12 regẽ. Sedula ſollicito reparauit cu-
125 ra labore, Quæ ſtolidus conſumpſit amor. ¶OFFICIOSVS. Fau
126 ſtus in Elegijs. Exigit has partes officioſus amor. ¶IVVENIS.
Ouidius libro 1. meta. Sed eni nõ ſuſtinet vltra Perdere blanditias iu-
127 uenis deus. ¶INFAMIS, multo ſcelere maculatus. Propertius lib.
128 2. Hunc infamis amor verſis dare terga carinis Iuſſit. ¶SECRE-
TVS. Petronius Arbiter. Candidiorq; dies ſecreto fauit amori. Itẽ
Architrenius. Et ſcœptri ſecretus amor, nimioq; vacillans Ebrietas
129 voto. ¶PROCAX. Crinitus. Illapſus fremit, & procax Me flãmis
130 agitat ſuis. ¶DECORVS. Hieronymus Angerianus. Cœlia, ple
ctra manu tractat; ſua plectra decorus Tractat amor. Cœlia puellæ
131 nomẽ eſt. ¶MELLITVS. & tria ſequẽtia Epitheta. Achilles Boc-
chius. Melliti, lepidi, beati amores, Molles, dulciculi, venuſtuliq;.
132 ¶SCOEPTRIFER, q; vnicuiq; imperet & principetur. Baptiſta
Pius libro. 2. Elegiarum. Scœptrifer & noſtro pectore regnat amor.
133 ¶AMBROSIVS. i. inſtar ambroſiæ dulcis. Idem Baptiſta Pius.

134 Tu tamen, Ambroſij ſocors contemptor amoris. ¶PAPHIVS.
ab Epitheto matris, quæ a Papho vrbe ſeu inſula Cypri, dicta eſt
Paphia. Baptiſta Pius libro 3. Elegiarum. Cui Paphius fixit feruida
135 corda puer. ¶LIBIDINOSVS. Cicero lib. 4. Quæſtionum Aca-
demicarũ. Atq; horum omniũ (inquit) libidinoſos eſſe amores vide-
mus. Libet in medium quicq̃ afferre, quo multo adhuc notius cogno-
ſci valeat, q̃ vehementes ſint amoris aculei, q̃ flebiles & lachrimoſi in
amore exitus. Cornelius Gallus Prętorius & Q. Haterius eques, au
thore Plynio in ea ſorde vſq; adeo emarcuerũt: vt vterq; in actu vene-
reo expirauerit. Quod etiam de Alcibiade, Rodoaldo Lõgobardo-
rum rege, & (ſi reuelare liceat) Ioanne duodecimo Pont. Max. ſcriptũ
cõperitur. Quid q; Pindarus nouẽ Lyricorũ facile princeps, in ada-
mati pueruli gremio obdormiſcens, velut eneruatus & defectus expi-
rauit? Quodq; vix fidem poteſt capere: fecit nonnũq̃ ignea iſta rabi-
es: vt et brutorum homines, & hominum bruta amorem ſibi (nefas)
conflarent: vt dubites, vtris beſtiarum appellatio magis conueniat.
Capram animal olidum, deperijt paſtor Cratides, equũ Semiramis,
& (ſi poetis fides eſt) taurum Paſiphae. Cõtra vero puer Corinthius
a delphino, puer Xenophontis a cane, alius a graculo apud Spartam,
Ab anſere quædam Cythariſtria feruntur adamati. Volaterranus in
Philologia lib. 32. aſſerit, ſedente in põtificatu Pio 3. quandã in Ethru
ria puellam ex cane ſemicanẽ peperiſſe. Eſt & aliud magis mirabile,
licet fortaſſis non adeo execrabile. Superioribus ſæculis factũ cõpe-
ritur, vt lapideæ ac morticinæ ſtatuæ hominibus quandoq; pruritum
incuſſerint & excitauerint. Iuuenis quidam Athenienſis quũ ſpecio-
ſam fortunæ ſtatuam mercari vellet: neq; tamen precio poſſet aſſe-
qui: apud eam ſe noctu interfecit. Plynius quoq; aſſerit adoleſcentem
Praxitelico ſimulachro ſe cõmiſcuiſſe: relictaſq; maculas, eius rei prę-
ſtitiſſe argumentum. Quod etiã de Pigmalione (neſcio tamẽ an Di-
dus fratre an altero) ſcribitur. Vtriuſq; facti meminit diligentiſſimus
Quintianus in Cleopoli dicens. Cędat Praxiteles, cuius muliebris
imago, procacem Impulit ad coitum iuuenẽ. cõcędat honori Pigma-
lion: licuit cui eburnea membra puellæ Complecti, & pulchro compo
nere corpora lecto. Mirum fragilitatis & calamitatis genus: a quo ſi
nullum aliud homini indidiſſet natura: adhuc tamen optimũ eſſet nõ
naſci, aut q̃ocyſſime aboleri, hijs præſertim, qui eo furiarũ & libidi-
136 nis demittuntur. ¶QVERVLVS. Baptiſta Pius in Lucretiũ. Eſt
enim (inquit) natura querulus amor. Quod etiam docet Beatus Hie
ronymus in Iouinianum. Amor (inquit) homines facit querulos, te-
137 merarios, iracundos, dure imperioſos, ſeruiliter blandos. ¶PVEL

LVLVS. Architrenius. Hic tener in teneris, pueriſq; puellulus annis
Floſculus inuitat oculos, & cogit amorem Mentibus illabi ſtupidis.
138 ¶MVNDICIANS.i. mundicia & cultu luxurians. quoniam (vt
inquit Plautus) mundicia eſt eſca animo amantum. Vnde Ouidius.
Mundicijs capimur, nec ſunt ſine lege capilli. De Epitheto, Baptiſta
Pius in Lucretium. Qui mundiciāti amori deo infit ſe initiatum eſſe.
139 ¶VIOLENTVS. Xenophon voluit amorē violentum eſſe non vl-
troneum: ꝙ (vt dicebat) nos fatis ſyderibuſq; cogentibus amamus.
140 ¶LITIGIOSVS. Litigioſum amorē hoc putaui dicendum: ꝙ ma
ximas interdum ſuſcitet factiones, nec priuatis modo polleat iurgijs:
ſed ſanguinolentis interdum certaminibus res euertat publicas, ſintq;
eorum infortuniorum cauſa amor & fœminæ. De Epitheto. Belli cau
ſa fuit litigioſus amor. Carmen eſt depromptum ex quodam dialo-
go, quem Petrus Viterius multiformis illius ſcriptoris Eraſmi diſci-
pulus de triumpho Veneris graphice vt alia permulta luſit & elegā-
ter. Quo ſane diſcipulo fœlix non minus præceptor iudicandus eſt: q̄
141 fortunatus tāto, tamq; excellēti præceptore diſcipulus. ¶VENTO
SVS. Ouidius in eo opere, quod de fine titulo inſcribunt. Tu leuis es,
multoq; tuis ventoſior alis. Gaudiaq; ambigua daſq; negaſq; fide.
142 ¶IMPATIENS, propter amantes, qui quod deſyderant, expecta
re nequeūt. Ambroſius in ſermone de aſſumptione. Hoc habet im-
143 patiēs amor: vt quem deſyderat, ſemper inuenire ſe credat. ¶IMPI-
VS. Seneca in Hippolyto. Compeſce amoris impij flammas precor.
144 ¶ALATVS. Seruius in Virgilium. Pingitur (inquit) amor alatus,
145 quia nihil amantibus leuius vel mutabilius. ¶PINNIGER.i. ala-
tus & volatilis. Lucretius lib.5. Pinnigeri ſæuit calcaribus ictus amo-
ris. Baptiſta Pius in ſuo ſuper locum eundem commētario, Volaticū
146 amorem appellat. ¶ARIDVS, propter amantū curas: quibus quod
magis hominē atterat nihil eſt. Propertius lib. 2. Aridus argutū ſter-
147 nuit omen amor. ¶ATROX. Crinitus. Atrox Idaliæ puer, In me
148 ſæuius inſilit. ¶LATENS VENIS. Seneca in Thebaide. Viſceri-
149 bus ignis merſus, & venis latens. ¶VIGIL. Architrenius libro 3.
Quos vbi torpere eſt Venus īdignata, vigilq; Somno extorſit amor.
150 ¶SERVVS, Qꝫ ſeruile iugum ſubeant, quos blanda voluptas Pun
git, & illecebris vanus ineſcat amor. Architrenius lib. 4. Famulantis
ad illas Seruus anhelat amor. Item Campanus lib. 2. Epigrā. In me
151 ſeruus amor nil quicq; tale peregit. ¶INSIPIDVS. Architrenius li
152 bro 5. Auellit opaci Inſipidus Plutonis amor. ¶STVLTVS. Gla-
153 reanus in Elegijs. Corporeus ſplēdor, ſtulti irritamē amoris. ¶FA-
154 CILIS. Propertius lib.1. Seu facili totū ducit amore diē. ¶FLAM

MEVS. Campanus libro 1. Epigrã. Flammeus accenſis ignibus ar-
155 det amor. ¶TRIVMPHATOR. Rariſſimi ſunt enim: quibus ſi
colluctetur, certaminis palmam non auferat. Idem Campanus lib. 1.
156 Ipſe triumphator celſis in turribus egi. ¶GENIALIS. Idem Cam
157 panus lib. 2. Epig. Nũc etiã genialis amor, patrijq; penates. ¶CAV
TVS, ab aſtutijs amantum. Idem Campanus, libro 2. Epigrã. Cau-
tus amor, prudens, atq; arte valentior omni. Callidior rerum nemo
158 magiſter erit. ¶VEHEMENS. Idem Campanus lib. 2. Si qua do-
159 loris Cauſa fuit: vehemens heu amor ille fuit. ¶MVTVVS. Idem
160 lib. 3. Illa eſt portio quum mutuus eſt amor. ¶DOLOSVS. Idem
Campa. lib. 3. Epigram. Tuus Cupido, cur igitur premit Vrgetq; fa
161 ce occulta doloſus? ¶AEGROTVS. Cauſas iã diximus. Idẽ Cã-
162 panus libro 2. Dedecet ęgrotum nam calor ille deum. ¶LVMINE
CAPTVS. Idem libro. 2. Luminibus captũ puerum & ratione carẽ-
163 tem. ¶CLANDESTINVS. Plautus in Curgulione. Malus clan
deſtinus eſt amor, damnuſt merũ. Ad hunc locũ potes reducere quę-
cunq; Epitheta ponentur in dictione cupido.

ARBOR.

1 Sylueſtris	11 Plantaria	21 Alta
2 Tenera	12 Pomifera	22 Ramoſa
3 Vmbroſa	13 Fertilis	23 Foliata
4 Reuirens	14 Frondens	24 Procera
5 Opaca	15 Mitis	25 Aprica
6 Ferax	16 Fructifera	26 Odora
7 Prolixa	17 Vitifera	27 Fruticoſa
8 Fructuoſa	18 Caua	28 Verna
9 Patula	19 Florens	29 Sublimis
10 Frugifera.	20 Virens	30 Flexilis

31 Frondoſa	36 Luxurioſa	40 Rigida
32 Alticoma	37 Fœta	41 Ambitioſa
33 Fragrans	38 Ardua	42 Curuata
34 Amœna	39 Viridis	43 Nobilis
35 Fœcunda		

PRAEFATIO.

EVERAT mihi in mente paucis decerpere, & in ſuccinctum velut compendium redigere, quæ de multiplici arborum natura fuſius & vberiore verborum prouentu docuit rerũ naturaliũ doctiſſimus Plynius: niſi ab eiuſmodi inſtituto mentem diuertiſſet amicorũ præcipuus, mihiq́ in bonarum literarũ ſtudijs collega Valdequinus Tiuetius, deſæcati homo iudicij ac minime vulgaris diſciplinę, turpe & indecorum fore cauſatus eorum breuius velle meminiſſe: quę ſuccincte adeo vt nihil ſupra, complectatur ille. Quod conſilium quũ aliq̃diu apud me velut ruminãs volutaſſem: ſalubre ſane & verum cõperi. Neq; aliter mihi perſuadere potui, quin male audirem: ſi ea ſtylo humili, ieiuno & ineleganti (qualis eſt meus) profanarem: quæ magnifico, tereti, & rotundo lepidiſſime apud illum ſcripta comperiuntur. Quare ſiue refugiẽdi laboris gratia, ſeu (vt Fabij verbis vtar) infirmitatis conſcientia factum iudicaturi ſint neſcio qui liberæ & ocioſæ garrulitatis homines: ad Epithetorum teſtimonia deſcendamus. Ego amici mei literati iudicium pluris æſtimandum puto: q̃ iſtorum (vel ſi quingenti fuerint) importunam loquacitatem.

PRAECEDENTIVM EPITHETORVM teſtimonia.

1 SYLVESTRIS. Virgilius ægl. 3. Quod potui, puero ſylueſtri ex arbore lecta Aurea ma
2 la decem miſi: cras altera mittã. ¶TENERA. Virgilius ęgl. 10. Teneriſq; meos incide
3 re amores Arboribus. ¶VMBROSA. Ouidius libro 4. de Ponto. Nam prius vmbroſa carituros arbore montes. Item Palladius Rutilius libro 12. de Re ruſtica. Medios ſolis calores, vallis aut arbor vmbroſa declinet. Itẽ Virgil. libro 2. Georg. Fraxinus, Herculeæq; arbos vmbroſa coronæ.

Item Campanus libro quarto Epigrãmatũ. Dum ſedet, vmbroſa
pleno canit arbore ventre. Item Remaclus. Arboris vmbroſæ qua ca-
4 dit vmbra tenax. ¶REVIRENS. Virgilius de obitu Mecœnatis.
5 Redditur arboribus florens reuirẽtibus ætas. ¶OPACA. Ouidius
libro tercio de triſtibus. Cingit & anguſtas arbor opaca comas. Item
6 Virgilius libro ſexto Aeneidis. Latet arbore opaca Aureus. ¶FE-
RAX. Cato de Re ruſtica. Et hoc ſi facies ad arbores feraces: hæ
7 quoq; meliores fient. ¶PROLIXA. Varro libro primo de Re ru-
ſtica. Videre fructuoſas ſegetes ac reſtibiles, & arbores prolixas.
8 ¶FRVCTVOSA. Varro libro primo de Re ruſtica. Nulla po-
tior arbor ſerunda, q̃ maxime fructuoſa. Item Palladius Rutilius li-
bro tercio de re ruſtica, Cap.26. Præcipue vbi arborum fructuoſa-
9 rum ſylua ſuppetit. ¶PATVLA. Varro libro ſecũdo de re ruſtica.
Sub vmbriferas rupes & arbores patulas ſubijciunt. Item Statius li-
bro tercio Syluarum. Frondibus & patula defendimus arbore ſoles.
Item Carmelita Aegl. prima. Sub patula inſtructis celebrauimus
10 arbore menſis. ¶FRVGIFERA. Titus Liuius libro ſexto ab vr-
be condita. Non arbore frugifera, non ſatis in ſpem frugum relictis.
Item Columella libro ſecundo de re ruſtica. Commode frugiferas ar-
bores, & præcipue oleas rigare. Item Pontanus de laudibus diuinis.
11 Pomaq; frugiferis ducit ab arboribus. ¶PLANTARIA. Colu-
mella libro ſexto de re ruſtica. Anteq̃ plantarias arbuſculas effodias
12 ſolo. ¶POMIFERA. Plynius libro 16. Natu. hiſt. Cap. 1. Pomi-
feræ arbores quæq; mitioribus ſuccis voluptatem primæ cibis attule-
runt. Item Statius libro quarto Syluarum. Pomiferaq; meas ſuſpen-
dit ab arbore vittas. Itẽ Palladius Rutilius libro primo de re ruſtica.
Cap.37. Pomiferæq; arbores quibus nulla amaritudo reſpondet flo-
re deſucto. Itẽ Palladius Soranus in Elegijs. Si vis pomifera captare
ſub arbore frigus. Item Colu. libro ſexto Cap. 7. Supereſt pomifera-
rum arborum: cui rei deinceps pręcepta dabimus. Idem libro 12. cap.
2. Cæteræq; pomiferæ arbores eodem emplaſtrationis genere inſeri.
13 ¶FERTILIS. Stroza pater lib. 2. Aeoloſticõ. Nulla fere aut grata
eſt oculis, aut fertilis arbor. Item Columella lib. 6. Ea res & fertilẽ ar-
borem reddet, & primis annis fructũ vinoſum. Item Virgilius libro
quarto Georg. Pomis ſe fertilis arbos Induerat. Item Seneca in Aga
mennone. Arborq; pomis fertilis aureis Extimuit manus. Item Cã-
panus libro 8. Epigrammatum. Auſoniæ hæc iam dat fertilis arbor,
14 eme. ¶FRONDENS. Columella libro 10. Quũ examen glomera
15 tũ in proximo frondẽtis arbuſculæ ramo conſederit. ¶MITIS. Co
lumella libro vndecimo. Mitis adoptatis curuetur frugibus arbos.

16 ❡FRVCTIFERA.Thomas Radinus in 2.Chroſdameuſi.Ar-
boribus ſterilibus & fructiferis conſitum nemus.Item Fauſtus de obi
tu Annæ.Sicut fructifera numeroſus ab arbore ramus Naſcitur. Itẽ
Columella lib.12.Cap.2.Omnes(inquit)arbores fructiferæ,circũfoſ-
17 ſæ aggerari debent.❡VITIFERA. Epithetum non eſt perpetuũ.
Palladius Rutilius libro 3.Ita formãdi ſunt rami arborum vitiferarũ.
18 ❡CAVA.Palladius Rutilius libro 5. Si vero in cauæ arboris ramo
19 fuerit.❡FLORENS.Palladius Rutilius libro 11.Truncum arboris
20 florentis adline.❡VIRENS.Marullus in Hymnis. Quod nec vi-
renti tecta ſub arbore Aequet volucris garrula.Item Palladius Ruti-
21 lius.Nam quęcũq; virens alienis frondibus arbos.❡ALTA.Lucre-
tius libro 2.Propter aquæ riuum,ſub ramis arboris altæ.Item Ouidi
22 us libro 15.Põderibus nidi ramos leuat arboris altæ.❡RAMOSA.
Thomas Radinus in 4.Chroſdameuſi. An potius ſub ramoſę arbo
ris frondeo tegmine ſe cũ ſocia reclinaret.Item Lucretius libro 5.Vt ra
moſa tamen cum ventis pulſa vacillans, Aeſtuat in ramos incumbens
23 arboris arbor. ❡FOLIATA. Apuleius libro 3.Meta.Et arbores
quæ pomerium ambirent,foliatas.Item libro 4. Hæ arbores in lauri
faciem prolixe foliatæ, pariunt in modum floris inodori.Item Tho-
mas Radinus in prima Chroſdameuſi. Agrorum glebaticos pulue-
24 res,foliatas arbores viſerem.❡PROCERA.Titus Liuius libro 4.
belli Punici.Lucus ibi frequẽti ſylua, & proceris abietis arboribus ſe-
ptus,lęta in medio paſcua habuit.Itẽ Apuleius libro 5. Meta.Videt
lucum vaſtis & proceris arboribus conſitũ.Item Ioannes Franciſcus
Mirandula libro 2.Hymnorum Quę quę depectũt procera ex arbo-
25 re Seres.❡APRICA.Ouidius libro 4.Meta.Hic color aprica pen-
26 dentibus arbore pomis. ❡ODORA.Ouidius libro 1.de arte amã-
di.Illius lachrimis (quas arbor fudit odora) Vngimur. Item Seneca
27 in Hercule furẽte.Arabes odoris quicquid arboribus legũt.❡FRV
TICOSA.Plynius libro 13.nat.hiſt.Cap.6.Sed in Macedonia bre-
uis arbor hæc,atq; fruticoſa. De Terebintho loquitur. Idem lib.15.
28 cap.24.Arbor ipſa fruticoſa,Fructus anno matureſcit.❡VERNA.
29 Martialis libro 11. Arbore quot verna luxurioſus ager. ❡SVBLI-
MIS.Põtanus in libro Meteororũ.Et quę ſublimis creſcens ſubit ar
30 bor in auras. ❡FLEXILIS.Põtanus libro 2. de hortis Heſperidũ.
31 Hinc manet accuruata,& palmite flexilis arbos.❡FRONDOSA
Põtanus lib.2.amorũ.Attica frondoſis ales in arboribus.Itẽ Fauſtus
in Elegijs.Hic arbor frõdoſa viret,nec bacchica deſunt Dona.Itẽ Põ
tanus in Lepidina.Non arbor frõdoſa cauis ſic vallibus. Item Cam-
panus libro 8.Epigrammatũ.Frondoſa latitans arbore pendet: eme.

32 ¶ALTICOMA arbor a nobis dicitur eadem ratione, qua Pōta-
nus alticomas vocat Cypariſſos, in Meliſeo ſcribens. An potius qua
lotos, & alticomę Cypariſſi. Qua etiam dictione vſus ſum in Elegijs
33 meis. Non viror alticomis tantus in arboribus. ¶FRAGRANS.
Thomas Radinus. Et in quibus reſideret, fragrantiſſimas ſucciderēt
34 arbores. ¶AMOENA. Lactancius de dominica Reſurrectione.
Plaudit q̄q; ſuis arbor amœna comis. Cuius carminis nunq̄ me ſub-
ijt obliuio: ex quo tēpore puero mihi & collegis meis Lactāciū ipſum
prælegebat non pœnitendus præceptor meus Hugo Viturellus. idq;
in oppidulo 20. pene miliaribus ab Heduis remoto, cui nomen Cor-
35 binum, dum primis literarū rudimentis ingenium exercerē. ¶FOE
CVNDA. Stroza pater libro 4. Eroticon. Nunc omnis frondibus
36 arbos Luxuriat fœcunda nouis. ¶LVXVRIOSA. Pamphilus Sa-
37 xus lib. 4. Epigrāmatū. Arbor vt in pingui luxurioſa ſolo. ¶FOE-
TA. i. fructu prægnans & grauida. Aurelius Augurellus libro 2.
38 Sermonū. Prębebat ramis fœta incuruantibus arbos. ¶ARDVA.
Carmelita in Februario. Scilicet in ſyluis arbor magis ardua fertur.
39 ¶VIRIDIS. Fauſtus in Elegijs. Vt nouus eſt viridi productus ab
40 arbore ramus. ¶RIGIDA. Carmelita de vita Ludouici Morbioli.
41 Sed lapis aut rigida conuulſus ab arbore truncus. ¶AMBITIO-
SA, q̄ ramos circūquaq; extendat, & frondibus longe, lateq; didu-
ctis luxuriet, ſemperq; in arduum magis ſe ſurrigat. Architrenius lib.
42 4. Coit vno quęlibet arbor Ambitioſa ſinu. ¶CVRVATA. Idem
Architrenius libro 3. Curuata recurſum Haud ſenis arbor habet.
43 ¶NOBILIS. Campanus libro 8. Epigrāmatū. Arbor vt in ſterili
q̄uis ſit nobilis agro.

ASINVS.

1 Tardus
2 Onerarius
Clitellarius
3 Plauſtrarius
Molarius
4 Arcadicus
5 Doſſuarius
6 Vilis
Vulgaris
7 Piger
8 Iners
9 Pandus
10 Lente gradiens
11 Auritus
12 Turpis
13 Ignauus
14 Segnis
15 Horripilus
16 Inſulſus
17 Rudens
18 Mę nalius
19 Lentipes
20 Quadrupes

¶ PRAEFATIO.

MIHI ſemper fuit moris poſt cõſumptas aliquot in bonis diſciplinis vigilias, aliquo me loci recipere: vbi fatigatũ labore ſpiritũ reuocarẽ, priſtineq; reſtituerẽ integritati vel ſola liberioris aeris captatione, vel q̃tũlibet momẽtanea laboris interruptione, ratus & expertus idipſum non parũ cõducere ad excitãdas defecti iã animi vires. Quo quum aliquãdo profectus eſſem: mihi protinus in mẽtẽ venit ſagaci velut trutina apud me perpẽdere, eſſet ne vlla vitę cõditio, q̃ reciprocas doloris ac lęticię non ſentiret viciſſitudines. Poſt ſecretũ illud examẽ nihil omnino reperi: quod ſuos nõ patiatẽ manes. Gradatim ad bonarũ artiũ ſtudia deſcẽdi. In hijs certe viſa ſunt mihi beata omnia & voluptatis omnimodæ plena: pręterq̃ ꝙ pertinaci labore ſibi deditos, ea (quã Gręci melancholiã vocãt) paſſione in modũ mirũ diſtorqueant. Certũ eſt enim (periclitentur qui neſciũt) nihil eſſe quod hominẽ ipſum mœſtificet magis continuo & frequenti literarũ ſtudio: nihil quod bilẽ acrius excitet. Vnde & ſummos in omnibus diſciplinis viros eo ferunt morbo laboraſſe. Cuius rei fidẽ facit Eurylochus, Elienſis Pyrrhonis auditor: qui quũ in Elide varijs multorum quęſtionibus agitaretur, eſſetq; reſpondẽdo fatigatus: pallio ſtatim abiecto Alpheum traiecit. Interdum quoq; ſumpto cum carnibus veru, bilioſus coquum ſuum ad forum vſq; perſecutus eſt. Ferunt & Speuſippum

philoſophum aliquando ira percitum, catulum in puteum deieciſſe.
Fatetur & Horatius ſe fuiſſe iraſci facilem, tamen vt placabilis eſſet.
Hũc propterea iræ immoderatæ & melancholiæ morbũ quũ ſtudio
gigni, genitum, ſummopere pernicioſum eſſe, quinetiam (vt dicebat
Epicurus) inſaniã gignere mihi cõpertũ eſſet: eius ergo rei vitãdę, ſem=
per amicum habere ſtudui, quocũ libere ociari, facetiſq́ ſermonibus
non tamen infrugiferis conſermocinari poſſem. Cuiuſmodi erat (quũ
hic adeſſet) amicorum integerrimus Stephanus Ioſmarius, lectionis
homo pene infinitę, inexhauſtæq́ eloquẽtię: vt cui perpetuum Latini
ſermonis filum ſuppeteret. Qui quũ gratia ſtudij melioris Aureliam
Lutecia profectus eſſet: deſyderio abſentis aliq̃ diu intabui. Vbi tamẽ
apud me cõſyderaui, nihil eſſe delirũ magis, q̃ ea in re ſe diſtorquere,
crucẽq́ ſibi figere, in qua nec hilum proficias: alterius amici beneuo=
lentiã (veteris tamen nunq̃ immemor futurus) diu ſatis quæſiui: qui
in diſſoluendis nõnũq̃ occurrẽtibus ſcrupis operam ingenij mihi prę=
ſtaret: a quo vt a Frontone Cornelio Aulus Gellius, poſſem abire
doctior: quiq́ cõtractã q̃tuliſcũq́ ſtudijs acerbitatẽ faſtidito decute=
ret. Omniũ autẽ (quos potui nouiſſe) humaniſſimus cõmodũ mihi
ſuccurit Ludouicus Miletius homo ad votum meum, nec meũ tantũ,
ſed omnium, quibus cordi eſt delectabilis ſermo, & elegans comperto
rum pro re verborum amœnitas. Cuius ego familiari conſuetudine
ſuperbio non minus: q̃ ſi Mineruæ ſuffragiũ mihi demeruiſſem. Quũ
ergo vna aliquando varijs de rebus cõmentaremur: eſſetq́ noſter ille
ſermo non de arduis, ſed mediocribus, qualia decẽt noſtrũ duorũ, me=
um ſaltem vnius ingenium, incidimus in eius vicij mentionem, quẽ nos
amorẽ ſui dicimus, Græci φιλαυτίαν vocant. Quũq́ ſub manu at=
tuliſſemus, quę ſuper ea re ſcripſit in moria doctiſſimus Eraſmus: cœ=
pit ille hortari, vt hijs meis nugis aliquid ad hoc faciens immiſcerem.
Viſum eſt ergo vtile, vt nacta occaſione ſequentem ſuper hijs ordirer
apologum.

FINEM commẽtarioli noſtri eram facturus,
& ad alias (quæ nudæ ſunt futuræ) dictiones
tranſiturus (præcedentia enim ad operis futu
ri ſpecimen opinabar ſufficere) quum ſtatim
mihi anchoram figere volenti occurrit me=
us iſte auriculatus Aſinus, verbis primũ hu
manis & quanto molliſſimo poterat attactu
inſtar mordicãtis catelli mihi blãdiens. Quẽ
ego vt inſipidum animal quum reppuliſſem:
cœpit ille auriculas (quas prius habebat demiſſas) erigere, ac velut me

inuaſurus, vngulis terram concutere, & dentibus infremere. Mihi protinus timens a Bruto, cœpi percontari quid ſibi vellet, curnam colliſis ita dentibus infrenderet. Petiuit ille ſecundum ab Apolline locum, vulnificum (ni conſequeretur) morſum minitatus. Quod ego ſed verbis humanis & iram beſtiæ frangentibus, quum iniuſtum dicerem: eumq; ſuę monerem imbecillitatis, indignum propterea cauſatus, animal adeo inſulſum in Apollinis contubernium admitti: petere ſtatim acrius inſtitit, grãde malum mihi denuo promittens niſi Apollinis inſtar ſuum exoraret accubitum. Quo vt ſe loco dignum doceret: cœpit protinus ingenti verborum magniloquentia, multa de ſuis aliorumq; eius ſpeciei animaliũ laudibus prædicare. Platonicum Apuleium aſininam effigiem nõ ſpreuiſſe, ſub qua plus multo q̃ præceptoribus ipſis profeciſſet. Adiecit & Aſinũ quadrigẽtis milibus (ita legẽdũ ꝑcipit, in cuius verba iuraui, doctiſſimus Budeus) emptũ Q. Aſio ſenatori. Singulas quoq; aſinas in Celtiberia nũmorum quadragenis milibus emi. Varronis itẽ ſęculo, aſinũ ſexagita milibus emptũ, & aſinos quatuor iugales quadrigẽtis. Quod ne fabuloſũ mihi videretur: obiecit protinus ſermonis ſui teſtes, Varronẽ ipſum & Plyniũ lib. Nat. hiſt. 8. cap. 43. Inſuper Saracenorũ regem Ferdinãdo regi Neapolitano Aſinum ingentem forma conſpicua dono miſiſſe, cui equos omnes ſpecioſiſſimos poſthabuerit ille. Cauſatus eſt & Doda Syrię rege Ioram in Iudęa obſidẽte, Aſini caput octogenis nummis argenteis vęniuiſſe, duarumq; (quas memoraui nouiſſime) rerum teſtes obtulit Volaterranum & Sabellicum. Illũ in Philologia libro 25. Hunc in ſuis Enneadibus & exemplis. Adiecit (quod omnium me mouit maxime) Verbigenã, noſtręq; ſalutis opificẽ Chriſtũ regũ maximũ, nullo animali pręterq̃ aſino, iacentẽ in cunis ſe calefieri, & Solymas ingrediẽtẽ portari voluiſſe. Terruit me (vt vere dicã) inuſitatorum tot exemplorũ alioqui tamen verorum nouitas. Quo facto quũ adhuc morantẽ me conſpiceret, clamoſius adhuc cœpit protonare. Neq; prius importunis finem fecit clamoribus q̃ ſedile quintum impetraret, ſuoq;, præcedentium more dictionum, pro clitellis venuſtaretur commentario. Monet nos hic Apologus nullum eſſe obſcuri adeo nominis, rudiſq; aut naturę, aut literaturę: qui ſe vel fortunatis multũ ingenijs poſtponi velit. ita vt nec Therſites fortiorem ſe Achillem, nec ſuperiorẽ ſibi Homerũ fateatur Zoilus. Ea omnes caligo nos obnubilat, ea cœcitas inuoluit. Hinc non abre Epigrammatiſta Martialis ad Cirinum libro 8. ſcribens ait.

Aurum & opes, & rura frequens donabit amicus.
Qui velit ingenio cędere, rarus erit.

Quare agedum prodi in medium cū tuis etiā clitellis mi aſelle. Neq; in tuū dedecus futurū exiſtimes, ſi eā tibi culpā impegero: quę potenti rationis homini ſit peculiaris.

Nam neq; principibus generoſis cædit agaſo.
Nec rudis eximijs regibus agricola.
Simia nec catulos níueo poſtponit olori.
Nemo ſibi in terris iudicat eſſe parem.
Hinc modo textilibus filis dependet Arachne:
Hinc ſcopulus facta es Tantalis o Niobe.
Et ſtolidum ęternę cruciant Salmonea pœnę.
Irataſq; trahit Marſya victus aquas.
Omnibus hoc vicium tenebroſus parturit error.
Moria nos iſtas corripit in pedicas.

Aſinorum duo genera

ASinorum imprimis (vt docet Varro de re ruſtica libro & Capite ſecūdis) duo ſunt genera. Vnum ferum, quos vocant Onagros. Alterū manſuetum, vt ſunt hic omnes. E fero facile fit manſuetus: e manſueto, ferus nunq̄. Viuit autē

Aſini modico pabulo contenti.

aſinus teſte Columella lib. 8. cap. 1. exiguo & qualicūq; pabulo contentus. Quippe vel folijs ſpiniſq;, vel perticis alitur, vel obiecto ſtramentorum faſce. Imprudentis cuſtodis negligentiam fortiſſime ſuſtinet, plagarum & penuriæ tolerantiſſimus. Propter quæ tardius deficit, q̄ vllum aliud armentum. Nam laboris & famis maxime patiens, raro morbis afficitur. In Bethica, totaq; Lybia

Aſinus laboris & famis patiēs

(vt author eſt idem Columella) terram proſcindit hoc animal, vectādis omnifariam ſarcinis aptum. Namq; vt inquit Virgilius lib. 1. Geor.

Sępe oleo tardi coſtas agitator aſelli,
Vilibus aut onerat pomis, lapidemq; reuertens
Incuſſum, aut atrę maſſam picis vrbe reportat.

Et Plynius lib. 17. cap. 5. ait ſe vidiſſe in Bizantio Africæ, terram iuncto Anui aſino diſcindi. Quare quum & molarum, & cōficiendi frumenti ſolennis ſit huius pecoris labor, dorſumq; omnimodis māſuete

Aſinus ruri neceſſarius.

ſupponat oneribus: merito vnicuiq; ruri velut inſtrumentum, neceſſariū eſſe dixit Colu. qui vtēſilia & vehere in vrbē, & portare collo vel dorſo cōmode poteſt. Eſt nihilominus frigoris impatiēs. Author Ply. libro 8. cap. 43. Quapropter Pontica terra & Scythica (vbi magna eſt frigoris intemperies) aſinis carēt. Author Ariſtoteles libro 8. de Natura animalium. cap. 25. Aſinus (inquit idem libro 6. cap. 23.) tum mas tū fœmina tercio menſe coire incipit. Vbi Plynius ait partum eſſe ocyſſi-

mum, ſed a trimatu legitimum. Eodẽ tempore dentes mittit priores, ſecundos autem ſexto menſe atq; etiam tercios quartoſq; eodem: quos gnomones a diiudicanda ętate nuncupant. Aſinę natura eſt vt vnum pariat: ſed nõnunq̃ gemellos etiã edit, eiſdem quibus equa, mẽſibus, & ſimili modo. Paritura, lucem fugit, ac tenebras quęrit, ne ab homine cõſpiciatur. Teſtes Ariſtoteles & Plynius. Hic libro 8. cap. 43. Natu. hiſto. Ille libro 6. cap. 23. de natura animalium. Vita aſinis amplior annis 30. & fœmina viuacior mare eſt. Gignunt ad annũ trigeſimũ. Per ignes ad fœtus tendunt: quum tamen ſi riuus interſit minimus, contingere horreant, ita vt ſicco tramite eant ad potum, nec pontes tranſeant, fluuijs per raritatem plancarum tranſlucẽtibus. Vbi Plynius verbo Gallis peculiari vſus eſt. Quod niſi feciſſet: vix ſibi perſuaſiſſet quiſq̃, plãcam vocabulum dignum eſſe quod in latinarum dictionum coloniam admitteretur. Vbi plantarum legunt aliqui inſulſe tamẽ, vt me monuit pridie q̃ hæc imprimerentur, collega meus mihi chariſſimus, Salmonius Macrinus. Dum ſitiunt, ſi immutentur aquę, cogendi exonerandive ſunt. Nec niſi ſpacioſa incubitant laxitate. Varia namq; ſomnio viſa concipiunt ictu pedum crebro: qui niſi per inane emicuerit: repulſu durioris materię, clauditatem ilico affert. Aduerte in hac Plynij locutione mendum eſſe vbiq; voluminũ: in quibus fere ſemper legitur. Nec niſi ſpacioſe incubãt, alias atteruntur. Qui locus plurimum haud dubie ingenium meum fatigauit. Et (vt vere fatear) ex hijs laqueis pedes nondum extricaſſem: niſi Budeus ille termaximus, porrecta (quod aiũt) manu, in luto hærentem expediuiſſet: apud quem libro 2. de aſſe id calligatum reperi, ſuæq; incolumitati reſtitutum: quod tamen prius non obſeruauerat Hermolaus Barbarus, etſi non incurioſus erratorũ huiuſmodi vindex. Aſinis vt ad anchoram redeamus, ferulę in pabulo ſunt gratiſſimæ, cęteris vero iumentis pręſentaneo veneno, teſte Ply. lib. 24. cap. 1. Qua de cauſa Libero patri id animal aſſignatur, cui & ferula. Neq; tamen ad hoc facit, quod in ſua Ruſtico ſcribit Politianus. Nũc pręſepe oculis, nũc Bacchi ſpectat aſellos. Hic eni aſelli duę dicũtur ſtellę in ſigno cancri, exiguum inter illas ſpacium obtinente nubecula, quod pręſepe dicitur, vt docet Lactancius libro 1. de falſa religione cap. 21. Quod erudite multũ & ingenioſe explanat terſiſſimus noſter Beraldus Aurelius i ipſam Ruſticũ. Eo cõfugiat qui volet. Erit moroſi multũ cerebri, cui hac in re non faciat ſatis vir ille rariſſimus & perpaucorum hominum homo. Idẽ Lactancius de falſa religione libro & cap. eiſdem ait Lampſacenos deo ſalaci & hortulano (cuius nomen honeſtatis cauſa pręterco) aſinum in vltionem & ludibrium mactare cõſueuiſſe: q; quum is deus Veſtæ dormientis pudicitiæ inſidiaretur: illa in-

Aſinorum vita

Planca vocabulũ gallis peculiare

Emendatus Plynii locus

Aſinus deo Lampſacio immolatus

tẽpeſtiuo aſelli clamore ſit excitata, & detecta inſidiatoris libido. Porro autem, animalium pilos habẽtium ſolus pręter ouem, pediculos nõ nutrit aſinus. Author Plynius lib. 11. cap. 23. Qui etiã ait Scarabeos ex aſinorũ corpore exanimato gigni, aſinas pręgnãtes cõtinuo lacteſcere, mẽſe trigeſimo dentes amittere, deinde ſenis menſibus. Q̃ ſi prius nõ pepererint q̃ decidant: ſterilitas certa. Vno maxime morbo laborant, quem malidam vocãt. quod vicium in capite oritur, facitq; vt per nares pituita multa rufaq; effluat: quę ſi ad pulmonem defluat, moriũtur. ſed ſi in capite eſt: non infert interitum. Eorum autẽ aliorũq; iumentorum medici dicuntur Veterinarij ſeu mulomedici. Et medicina pecorum, Veterinaria apud Varronem & Columellam. Aſinos optimos Arcadia, & in Italia Reate mittunt. Quos propterea Peloponneſij illinc ſibi emebant. Aſinorum cuiuſcũq; loci, ſolus Indicus armatus eſt cornu. Teſtis Plynius libro 11. cap. 37. & 46. Et Herodotus in Melpomene. Vix verba mea (vt pręnoſco) fidem capient: ſi quod pro hiſtoria mihi compertum eſt, in medium attulero. Q̃tuncunq; tamen incredibile (quod ſum dicturus) iudicetur: parũ laboro: quũ nihil niſi teſte verbis meis adhibito ipſe dicã. Amonius Alexandrinus ſummus philoſophus, p̃ceptor Origenis, Athanaſij & Syriani coætaneus (qui nũq̃ niſi panẽ aſſum comedit, nunq̃ ira percitus, nunq̃ mentitus fertur) aſinum ſapientiæ auditorem, rem quidẽ prodigioſam habuiſſe dicitur. Quod ſi cui videor commentus: viſat nun ex Suida id fateatur Volaterranus in Anthropologia. Scio & alia eſſe quę durę ceruicis hominibus nõ facile perſuaderi aut inculcari valeãt. Ea ſunt quę de huiuſmodi animalium feruntur medicinis. Dioſcorides imprimis libro 2. capite 42. ait aſini iecur inaſſatum comitialibus prodeſſe, ſi ieiuni comederint. Eodẽ libro cap. 44. ait vngularum aſini cinerem per dies multos binis cochlearibus potũ itidem comitiales adiuuare: & eiſdẽ oleo ſubactis, ſtrumas diſcuti. Plynius libro 38. cap. 10. ait oſſa aſini confracta & decocta contra leporis marini venenum dari, eiuſdem vrina circa canis ortum maculas in facie tolli. Eodẽ teſte, lactis aſinini potus melle addito facit ad auxilia Dyſentericorum. Aſſerit & inter exẽpla reperiri: qui lac aſininum bibendo, liberati ſint Chiragra & Podagra. Quo etiã venena reſtingui ibidem docet. Tranquillus ſcribit Poppeam Neronis vxorem lacte aſinę cutis nitorem prouocaſſe. Adeo nihil eſt vſq; adeo abiectum: quod nõ interdum aliqua in re proſit. Vnum tantum puto ſupereſſe, quod omitti nequaq̃ debeat, multa adagia in quotidiani ſermonis vſũ peculiarẽ fuiſſe ab aſinis deducta. Primũ, Aſin⁹ Aegyptius Prouerbio dicitur is, qui deriſui ſit omnibus, queq; inſectentur omnes. ab aſinis, quos Aegyptij habent odioſos adeo, vt & animal execren-

Aſini pediculorum immunes.

Malida aſinorum morbus.

Veterinarii iumẽtorum medici.

Aſini Indię cornuti.

Aſinus amonii ſapiẽtiæ auditor

Medicamina ex aſinis

Adagia ex aſinis facta.

tur, frequentibuſq; afficiant iniurijs, & nonnunq̃ mittant in præceps idq; propter animalis ruditatẽ & hebetudinẽ. Hinc etiam Perſarum regem Ochum nomine (cuius odio conflagrabant) aſinum appellauerunt. Qua motus iniuria, hic aſinus (inquit) veſtro conueſcetur boue: protinuſq; Apim immolauit. Ferunt quoq; Buſyritas & Lycopolitas tanto eius animalis odio ęſtuaſſe: vt tubis omnino abſtinerent, q; ſonũ aſinino ſimilem edant. Iudęi quoq; Chriſtũ illuſionis cauſa ita pictũ ſpectanti populo propoſuerunt, vt foret auribus aſininis, pede altero inũgulatus, librum geſtans, & togatus. Secũdum. Ex aſini proſpectu ſeu vmbra. Quo ſignificatur ex re inſperata, magnas interdũ res prodi ac manifeſtari, adduciq; in diſcrimen: ſicut ex proſpectu aſini detectus eſt apud Apuleium hortulanus deliteſcens. Tercium. Aſini lanã quęrere. Quod prouerbium hijs conducit, qui votis importunis quæ non ſunt, poſtulant. Quartũ. Ab aſinis ad boues trãſcendere, pro eo quod eſt, ex humili conditione ad pinguiorem trãſire. Eraſmus Centuria 7. primæ Chiliadis, hoc ex Aulularia Plauti citat adagium. Quintum. Ab aſino delapſus. In eos dicitur, qui inconſulte quidpiam agũt & imperite: aut in eos, qui a pręſentibus cõmodis (quibus ob inſcitiam vti neſciunt) excidũt. Ariſtophanes apud Eraſmum. Quid hęc ita vt delapſus aſino blateras? Sextũ. Aſini cauda nõ facit cribrũ. Vbi quis ad hoc aut illud eſt inutilis. Cribrum enim pilis equinis fieri cõſueuit, nõ villis aſininis. Septimum. Aſini caput ne laues Nitro. i. ne multũ ſumptus aut operæ impendas in re nihil profutura. Octauum. Aſini mandibula. Quod in edaces, alioqui ignauos conuenit. Nonum. Aſinus eſuriens fuſtem negligit. In eos conuenit, qui ad ventris compendium quamuis facile contumeliam perferunt. Decimum. Aſinus inter apes. Vbi quis infœliciter incidit in homines improbos & aculeatos. Vndecimũ. Aſinus in vnguento. quum deliciæ hijs adhibentur, quos haudquaq̃ decent. Duodecimũ. Aſinus inter ſimias. Hoc decimo conforme eſt: dicitur q; vbi quis incidit in homines naſutos, quibus eſt neglectui & ludibrio. Terciũdecimũ. Aſinus ad Lyrã. in eos qui propter iperitiã vnicuiq; rei bonę ſũt inutiles minimeq; idonei. Quartũdecimũ. Aſinus in paleis. Dicitur hęc parœmia de hijs, qui pręter ſpẽ icidũt in bona: quibus voluptarie fruũtur. Quitũdecimũ. Aſinũ tondere. Quod facere dicuntur laboris homines ocioſi, & in rebus nihil profuturis tempus cõterẽtes. Multa inſuper alia in hunc modum apud Eraſmum comperiũtur. Qualia ſunt hęc. Aſinus ſtramina mauult q̃ aurum, de hijs qui inutilia vtilibus pręponunt. Aſinum ſub freno currere doces, hoc eſt doces indocilem. Aſinus apud Cumanos. In eos qui quum ſint inepti & ridiculi: apud ignotos tamen habentur in precio. Aſinus portans my-

Populi quibus odioſi ſunt aſini

ſteria. In eos qui præter dignitatẽ munere quopiã funguntur: vt nũc videre eſt vbiq; gentium epiſcopos, qui quum ſint ipſis ruſticis imperitiores ac magis idiotę: eos tamen aſſequuntur magiſtratus, qui heroicæ & virtutis & doctrinę viros poſtulant. Item. Aſinum in rupes protrudere, id eſt ſalubri cõſilio parere, recuſantem in ſuum infortunium propellere. Sũt & alia, vt Aſinus auis, Aſinos nõ curo, Aſinus Balneatoris. Quę omnia facillime apud Eraſmum explanata reperies. Cui etiã idipſum pene totum refero acceptũ. Nolo quæ ab aliena fruge in vſum meũ ſum ſuffuratus, mihi perperam aſcribere.

PRAECEDENTIVM EPIthetorum teſtimonia.

1 TARDVS. Virgilius libro 1. Geor. Sępe oleo
tardi coſtas agitator aſelli Vilibus autonerat
pomis. ¶ONERARIVS, & CLITEL-
2 LARIVS a ferendis oneribus & clitellis. Sũt
autem Clitellę bifurca ligna mulis aſiniſq; ad
ſarcinas vehendas ſolita ſuperponi. Vnde Horatius. Hinc muli clitellas tempore ponunt.
De Epitheto. Cato de re ruſtica cap. 10. Villicus (inquit) habeat aſinos onerarios, clitellarios
3 qui ſtercus vectẽt, tres. ¶PLAVSTRARIVS & MOLARIVS,
a trahẽdis plauſtris voluendiſq; molis illis, quas truſatiles vocat Gellius. Idem Cato cap. 11. Habeat villicus aſinos plauſtrarios duos, molarium vnũ. Item Varro lib. 1. de re ruſtica cap. 19. Quod addit aſinos (qui ſtercus vectent) tres, aſinum molarium ĩ vinea iugerum centum,
4 iugum boum, aſinorũ iugũ &c. ¶ARCADICVS, q(vt diximus)
optimos ferat aſinos Arcadia. Columella libro 11. Hinc caput Arcadici nudũ cute fertur aſelli Tyrrhenus fixiſſe Tages. Item Plautus in Aſinaria. Meminiſtin aſinos Arcadicos mercatori pelleo noſtrum
5 vendere Attienſem? ¶DOSSVARIVS, q onera dorſo ferat. Var-
ro libro 2. de re ruſtica. Cap. 6. Aſellis doſſuarijs comportant ad mare
6 oleum aut vinum. ¶VILIS. Ludouicus Bigus. Ille viam oſtendit, vili
qua vectus aſello eſt Rerum opifex. Item Vilis & Vulgaris. Colu. lib.
7 8. Principium tenebit minor Arcadiæ vilis hic vulgariſq; aſellus. ¶PI-
GER. Palladius Rutilius: Si velocis equę pigro miſcetur aſello Ardor. Item Apuleius libro 7. Meta. Videtis iſtum pigrum tardiſſimũq;
8 & nimis aſinum. ¶INERS. Idem. Apul. libro. 7. Multos ego ſcio nõ
modo aſinos inertes, verum etiam ferociſſimos equos nimio libidinis
9 calore laborantes. ¶PANDVS. i. apertus & velut incuruus. Quo
modo Virgilius libro 2. Geor. dixit. Lancibus & pandis fumantia red-

dimus exta. Ouidius libro 1. Faſtorum. Venerat & ſenior pando Sile-
nus aſello. Item Aurelius Augurellus libro 1. Sermonũ. Forte vt erat
pando recubans ſummotus aſello. Item Ouidius libro. 4. Meta. Suſti
net & pando non fortiter hæret aſello. Item Carmelita de vita Ludo-
uici Morbioli. Nam modo per vulgus pando vectatus aſello, Ibat.
10 ¶LENTE GRADIENS. Ouidius libro. 11. Metamor. Induitur-
11 q̃ aures lente gradientis aſelli. ¶AVRITVS. Ouidius libro 1. de ar-
te. In caput aurito cecidit delapſus aſello. Idem lib. 6. faſtorum. Et ſimul
auritis violæ dementur aſellis. Idẽ lib. 2. Elegiarũ. Aſpice vt auritus mi-
ſerandę ſortis aſellus. Itẽ Salmonius in Elegijs. Tardior aurito titubãs
12 Silenus aſello. ¶TVRPIS. Calentius lib. 1. Elegiarum. Si cupiã fieri
tardus aſellus ego. Item Seneca in Oedipode. Te ſenior turpi ſequitur
Silenus aſello. Itẽ Fauſtus in Elegijs. Quũ rudis iſano turpis aſelle ſo-
13 no. ¶IGNAVVS. Pontanus lib 2. de ſtellis. Quinetiã ignauos teſtæ
14 cęlauit aſellos. ¶SEGNIS. Calentius lib. 1. Eleg. Indulgete deo: ſe-
gnis aſellus ero. Item Pontanus libro 2. de amore coniugali. Diuitieq̃
15 laris tenuis, non ſegnis aſellus. ¶HORRIPILVS. Thomas Radi-
nus in 3. Chroſdameuſi. Aſinus nares hians, labiã pẽdulus, aures hor-
16 ripilus. Vbiq̃ eſt Synecdoche conſtructionis. ¶INSVLSVS. Mi-
chael Anglicus de mutatione ſtudiorum. Sic magis inſulſo tribulus
17 ſapit aſper aſello. ¶RVDENS. Fauſtus in Buccolicis. Sed nequit
18 inſanus rudẽtis clamor aſelli Arcanos penetrare polos. ¶MAENA
LIVS, id eſt Arcadicus a Mænalo Arcadię monte. Fauſtus i Elegijs.
Mænala nil dulces guſtant pecuaria Cycnos. Vbi pecuaria dictio ſub-
ſtantiue capitur: qua adiectiue vſi ſumus in pręfatione Apollinis hoc
modo. Nec ipſis quidem Arcadię pecuariis ignoranda, id eſt paſtori-
19 bus pecorum. ¶LENTIPES. Ego in Elegijs meis. Lentipedem ſi
quando trahit Silenus aſellum. Ea dictione vſus eſt Auſonius.
20 ¶QVADRVPES. Apuleius libro 4. Sumpto remedio, de iumẽ-
ti quadrupedis incuruo gradu rurſum refectus in hominem. Vbi iu-
menti appellatione comprehenditur aſinus: q̃ ſubuectando onera, la-
borem mortalium iuuet.

¶ARVVM

Dulce
Pingue
Dumoſum
Hiulcum
Frugiferum
Patulum
Pruinoſum
Fœcundum
Limoſum
Glareoſum
Salebroſum
Riguum
Rureſtre
Latum
Fœtum
Oliuiferum
Apertum
Operoſum
Vaſtum
Pomiferum
Viniferum
Vber
Madidum
Odoriferum
Ramoſum
Bene olens
Pictum
Fertile
Cereale
Flauens
Geniale
Roſidum
Floridum
Spacioſum
Campeſtre
Rurale
Herbiferum
Florigerum
Spirans
Florens
Amœnum
Virens
Ferax
Aquoſum
Scopuloſum
Redolens
Fumans

¶Quęcũq; Epitheta ponētur in hijs dictionibus ager, rus, Cāpus, poſſunt ad hunc locum reduci.

¶ANETHVM

Bene olens
Odoriferum
Redolens
Viride
Suaue
Fragrans

¶AMOMVM

Aſſyrium
Tyrium
Spiſſum
Fragrans
Pingue
Odoriferum
Syrium
Armenium
Spirans
Redolens
Olens
Suaue
Craſſum
Mite
Gratum

¶AFRI

Sitientes
Diſcincti
Vagi
Rebelles
Bilingues
Sęui
Infidi
Auſtrales

¶ANSA

Attrita
Tortilis
Panda
Dura
Redunca
Camura

¶ARBVTVS

Viridis
Horrida
Frondens
Latens
Radicoſa
Fruticoſa

¶ANNVS

Labens
Lubricus
Vertens
Velox
Fragilis
Fœcundus
Fertilis
Præceps
Vagus

Mobilis
Variabilis
Impiger
Remeabilis
Celer
Means
Remeans
Volubilis
Florifer
Properans
Floriger
Profugus
Verſilis
Tacitus
Fugax
Volucer
Fugiens
Fluens
Frugifer
Pomifer
Recurrens
Breuis
Procelloſus

ℭARISTA

Mollis
Pinguis
Grauida
Aeſtiua
Tenera
Cana
Gracilis
Tenuis
Flaua
Odorata
Fragilis
Fœcunda
Lęta
Frugifera
Opima
Cerealis
Ieiuna
Flauens
Grauis
Spicata
Granifera
Frumentifera
Rigida

ℭALNVS

Procera
Viridis
Fluctibus apta
Fluminea
Amica fretis
Virens
Phaetontias
Opaca
Frondens
Procelloſa
Teres
Fragilis
Phaetontęa
Fluuialis
Electrifera
Alta
Aeria
Pręceps
Trepida
Potura
Viridans
Longa

ℭAGNVS

Tener
Subrumus
Incurioſus
Laniger
Hornus
Corniger
Pinguis
Petulcus
Alacer
Laſciuus
Mitis
Blandus
Pauidus
Imbellis
Molliculus
Ballans
Mollis
Lanicutis
Cornipeta
Campiuagus

ℭAESTVS
pro calore Solis

Rapidus
Peſtifer
Ardens
Sitiens
Calidus
Grauis
Flammifer
Fumidus
Siccus
Feruens
Feruidus
Malignus
Vrens
Flagrans
Ardeſcens
Icarius
Anhelus
Intolerabilis
Incenſus

Ater

¶AESTVS pro maris impetu & commotione

Horrifer
Vndoſus
Vndans
Horriſonus
Procelloſus
Spumans
Vndiſonus
Redundans
Tumidus
Fluctiuagus
Raucus
Curuus

¶APER

Setoſus
Acer
Sęuus
Erymanthæus
Spumans
Lucanus
Immanis
Furens
Tegeęus
Ferus
Toruus
Fuluus
Agreſtis
Erymanthius
Strictus
Hirtus
Nemoriuagus
Durus
Męnalius
Arcas
Arcadius
Fulmineus
Spumeus
Hiſpidus
Violentus
Trux
Ferox
Truculentus
Horridus
Immāſuetus
Quadrupes
Setiger
Frendens
Hirſutus
Feruidus
Vulnificus
Sanguineus
Terribilis
Meleagræus
Impetuoſus
Sordidus
Fortis
Dentatus
Marſus
Minax
Sęuiens
Glandilegus
Syluiuagus
Atalantęus

¶ARATOR

Curuus
Robuſtus
Durus
Sedulus
Infœlix
Incuruus
Pellitus
Doctus
Ruſticanus
Gnauus
Diſcinctus
Vigil
Triſtis

¶Quęcūq; Epitheta ponūtur in hijs dictionibus Agricola, ruſticus, poſſunt ad hunc locum reduci

¶ARENA

Sterilis
Bibula
Fulua
Flauens
Spiſſa
Fluminea
Aequorea
Putris
Litorea
Mobilis
Squallens
Nuda
Gracilis
Fluuialis
Foſſicia
Foſſilis
Numero carens
Marina
Vaga
Attrita
Vda
Madida
Peregrina
Limoſa
Nitida

Mollis
Carbũculoſa
Ingeſta
Gelida
Fluuiatica
Vndans
Natans
Madens
Saxifera
Reflua
Patula
Fluctuans
Querula
Pulverea
Humens
Piſcoſa
Vitrea
Nigra
Sparſa
Vndiflua
Scrupea
Silicoſa
Scrupoſa
Lapilliſera

CATHLANTIdes

Eoæ
Vagantes

CAMNIS

Pronus
Riguus
Vagus
Spumeus
Tumidus
Rapidus
Vadoſus
Piſcoſus
Spumoſus
Obliquus
Vitreus
Purus
Agilis
Stagnans
Concitus
Peregrinus
Lapidoſus
Lubricus
Vaſtus
Currens
Profluus
Viridis
Tumens
Turbidus
Hibernus
Cerulus
Sonans
Spumans
Rigidus
Frigidus
Cauus
Fluidus
Irriguus
Conſpicuus
Madidus
Herbiger
Fluens
Strepens
Limoſus
Turgidus
Areniuagus
Gelidus
Saxoſus
Sinuoſus
Defluus
Vorticoſus
Perlucidus
Terriuagus.
Corniger
Fumidus
Sonorus
Lucidus
Amœnus
Vndoſus
Pruinoſus
Raucus
Nitidus
Citus
Algidus
Fœtifer
Vitifer
Garrulus
Nubigena
Argenteus
Circũfluus
Cæruleus
Piſcifer
Arenoſus

Quæcunque Epitheta ponentur in hijs dictionibus flumen, fluctus, fluuius, poſſunt ad hũc locum reduci.

CAESTAS

Torrida
Pulverea
Frondoſa
Liquida
Florens
Ignea
Calida
Feruens
Serena

Iniqua
Nuda
Formoſa
Flagrans
Palmifera
Iners
Vaga
Atrox
Sitiens
Incandens
Sicca
Comburens
Peſtilens
Frugifera
Violenta
Blanda
Intolerabilis
Morboſa
Penetrabilis
Laſciua
Spicea
Sitibunda
Feruida
Prętorrida
Lęta

APES

Hiblęæ
Parcę
Cecropię
Matres mellis
Sole genitę
Sedulę
Florilegę
Melliferę
Atticę
Auidę mellis
Leues
Sicanię
Populatrices hymetti
Fugaces
Dędalæ
Alacres
Ingenioſæ
Vagæ
Inſtrepitantes
Volantes
Gnoſiæ
Mellificę
Innubę
Aerię
Studioſę
Gratę
Fauifluę

ACHANTVS

Mollis
Ridens
Frondens
Flexus
Croceus
Tortus
Sidonius
Olens
Viridis
Rutilus

ARVNDO pro frutice fluuiatico

Tenera
Fluuialis
Vmbroſa
Exilis
Gracilis
Paluſtris
Crinalis
Glauca
Fluminea
Spicata
Cęrata
Tremula
Agreſtis

ARVNDO pro iaculo

Lœthalis
Volans
Gortynis
Tremula
Pennata
Penetrabilis
Stridens
Sidonia
Mauruſia
Celer
Dyctęa
Cydoniaca
Acuta
Crinalis
Scythica
Achæmenia
Parthica
Leuis
Volucris
Hamata

AGRICOLA

Auarus
Indomitus
Miſer
Negocioſus
Peritus
Fortis
Seuerus
Robuſtus

Turpis
Fœniſecus
Pauper
Crudus
Diligens
Hirſutus
Horripilus
Durus
Impiger
Calloſus
Diſcinctus

¶Ad hunc locum potes reducere Epitheta harũ dictionũ Arator. Ruſticus.

ARACINTHVS

Actæus
Atticus

AQVA

Dulcis
Strepens
Torrens
Iacens
Aequorea
Areniuaga
Pluuialis
Liquida
Frigida
Saliens
Manans
Fontana
Ciſternina
Scaturiens
Fluens
Fluuialis
Velox
Volubilis
Properans
Canora
Serpens
Perlucida
Lutulenta
Cærulea
Tumida
Fragilis
Exigua
Caduca
Cana
Limoſa
Rauca
Vaga
Gelida
Hiberna
Rapida
Pluuia
Irrigua
Tumeſcens
Viridis
Mollis
Leuis
Surda
Trãſcurrẽs
Puteana
Tenuis
Reſultans
Hyemalis
Limpida
Vitrea
Perſpicua
Currens
Nitida
Niuea
Bullans
Fuga adiectiue
Querula
Herboſa
Subſiliens
Emaculatoria
Prægelida
Proſiliens
Sonans
Sonora
Circũrigua
Multifida
Spumifera
Stagnans
Nauigera
Piſcifera
Fluctiſona
Piſcoſa
Profluens
Neptunia
Cœnoſa
Horriſona
Vndiſona
Fluminea
Marina
Arenoſa
Putealis
Amœna
Fumoſa
Luſtralis
Ventoſa
Vndans
Blanda
Crepitans
Conſpicua
Deſiliens
Roralis
Recens
Saxifraga
Velifera

Delicata. Q. Cur: li: 5/c. 5[1]

¶ANTRVM

Viride
Gelidum
Opacum
Cauum
Cæcum
Capax
Vaſtum
Effoſſum
Rorans
Obſcurum
Furuum
Montanũ
Roſidum
Decliue
Cæruleum
Humens
Curuum
Nigrum
Virens
Glaucum
Secretum
Nigrans
Sulphureũ
Arcanum
Furtiuum
Arenoſum
Hederoſum
Vdum
Putridum
Sylueſtre
Occultum
Mõſtriferũ
Concauum
Muſcoſum
Vndiuomũ
Frigens
Recubans
Fumificum
Horridum
Nymboſum
Scrupeum
Latebroſum
Exeſum
Marcens
Abruptum
Frondoſum
Nemoroſum
Abditum
Exciſum
Rauum
Conuexum
Horrendum
Tenebroſum
Rigidum
Tetrum
Humidum
Vmbroſum
Limoſum
Squallens
Immundum
Deforme
Horrens
Luce carens
Profundum
Scopuloſum
Vmbriferum
Scabrum
Pumiceum
Imbriferũ
Tacitum
Sinuatum
Iners
Concauum
Floricomum

¶Ad hunc locum reducas Epitheta harum dictionum Cauerna, Latebra, Speleum

¶AMPHION

Dircæus
Docilis
Aonius
Animans cautes
Phœbæus
Natus Ioue
Lepidus
Dulcis
Muſicus

¶AVENA pro culmo & paſtorali fiſtula

Tenuis
Sterilis
Vana
Gracilis
Anguſta
Leuis
Teres
Docilis
Hiblæa
Iners
Arguta
Vda
Reſonans
Impar
Altiſona
Septiforis
Phœbæa
Bibula
Effœta

¶CARATRVM

Depreſſum
Inflexum
Curuum
Obliquum
Durum
Preſſum
Aduncum
Vncum
Ruricola
Terrã renouans
Patiens
Validum
Ruſticum
Impreſſum
Sordidum
Pandum
Rude
Incuruum
Attritum
Telluriſecũ
Sulcificum
Reptile

¶CAPIVM

Amarum
Viride
Viuax
Vdum
Viridans
Gracile

¶CAMVRCA

Nigra
Palladia
Inimica oleo
Spiſſa
Inſulſa
Putris
Triſtis

¶CANGVIS

Frigidus
Squameus
Tortus
Maculoſus
Cæruleus
Reflexus
Lubricus
Intortus
Maurus
Martius
Ater
Ferus
Trux
Tumidus
Gorgoneus
Auidus
Venenatus
Venenoſus
Lybicus
Squallens
Minax
Implicitus
Lœthifer
Atrox
Viridis
Horridus
Horrendus
Sinuoſus
Textilis
Voluminoſus
Marſus
Sibilans
Criſtatus
Immanis
Squamoſus
Horribilis
Exibilans
Retortus
Veneniger
Sæuus
Squamiger
Lucidus
Malus
Toruus
Peſtifer
Lernęus
Repens
Terribilis
Vipereus
Dumiuagus
Sepiuagus
Hydrigena

¶Ad hunc locum reducas Epitheta harum dictionum, Serpens, Hydrus, Coluber.

¶CARISTEVS

Cultor nemorum
Arcadius
Inuẽtor olei
Procax

¶CAER

Liquidus
Vacuus
Tenuis
Nubilus
Humidus
Madens

Peſtifer
Stridulus
Rarus
Tener
Purus
Candens
Lucidus
Mobilis
Circũfuſus
Agitabilis
Leuis
Tepidus
Frigidus
Meabilis
Cõuolutus
Roſidus
Agitatus
Subtilis
Gelidus
Exilis
Nitidus
Vagus
Patulus
Vuidus
Circũuolitabilis
Pluuioſus
Circũflans
Fumidus
Splendidus
Globoſus
Nebuloſus
Pluuius
Nitens
Limpidus
Lubricus
Auricomus
Mutabilis
Leuis
Tremulus
Pendulus
Spirabilis
Fulgens
Nimboſus
Vitalis
Apertus
Vitreus
Tranſparens
Diaphanus

❡AETHER

Arduus
Leuis
Purus
Nubificus
Nitidus
Liquidus
Serenus
Vaſtus
Signifer
Diffuſilis
Ignifer
Rapidus
Grauitate carens
Sacer
Igneus
Altus
Cæruleus
Stellatus
Curuus
Incuruus
Omniparẽs
Sublimis
Incandens
Aureus
Apertus
Rubens
Conſpicuus
Lucidus
Latus
Velox
Sudificus
Fumidus
Purpureus
Sydereus
Perlucidus
Candens
Prælucidus
Corniger
Reuolubilis
Ardens
Argenteus
Pictus
Vdus

❡Ad hunc locum reducas Epitheta harum dictionũ Cœlum, Olympus, Polus

❡ARGILLA

Tenuis
Dulcis
Vda

❡AGRESTES

Duri
Pauidi
Robuſti

❡AVSTER

Humidus
Frigidus
Nubilus
Pronus
Furens

Fallax
Turbidus
Dalmaticus
Rapidus
Plumbeus
Validus
Pollens fulmine
Pluuius
Aquaticus
Inſanus
Imbrifer
Fortis
Pręfrigidus
Aeſtuoſus
Aeolius
Stridens
Fumans
Inexorabilis
Niger
Sauus
Circūflans
Vdus
Humens
Hibernus
Leuis
Sonorus
Madidus
Pluuialis
Torridus
Luctificus
Nebuloſus
Madens
Nimboſus
Atrox
Proteruus
Stridulus
Præceps
Violentus
Calens
Morbidus
Africus
Noxius
Mareoticus
Garamas
Lybicus
Procax
Ales
Reſonans
Peſtilens
Nabathęus
Imbricus
Murmurās
Crepitans

¶AVIS

Canora
Garrula
Arguta
Vaga
Pennipotēs
Plumata
Pauida
Loquax
Deuia
Aeria
Nubiuaga
Aligera
Vagans
Ales
Querula
Rapida
Altilis
Mitis
Canticans
Rapax
Præpes
Pennigera
Criſtata
Deuolans
Nidigena
Auriuaga
Cœliuaga
Verſicolor
Altiuolans
Plumipotēs
Alipotens
Altiuola
Penniuola
Plumifera

¶Quæcūq; Epitheta ponētur in hijs dictionibus ales, & volucris, poſſunt ad hunc locum reduci.

¶AVTVMNVS

Pampineus
Vinifer
Pomifer
Grauidus
Grauis
Muſtulētus
Sordidus
Pallens
Dis
Frugifer
Fertilis
Frigidus
Humidus
Pomoſus
Fructiparēs

¶AVRORA

Pallida
Roſida
Pallantias

Tithonia
Aurea
Humida
Mēnonis mater
Præuia
Fulgida
Lutea
Aeos
Roſea
Pudoricolor
Purpurea
Taumantis
Præuia lucis
Pallantis
Leucothoe
Matuta
Clara
Pallens
Alma
Vnigena.
Lucifera
Diues
Prænūcia Solis
Fulgens
Eoa
Culta
Formoſa
Pulchra
Rubens
Rutilans
Alba
Rubicunda
Flaua
Rododactylos

AGER

Almus
Pinguis
Diues
Frugifer
Olens
Frumentarius
Ferax
Copioſus
Syluester
Humidus
Graminoſus
Lætus
Fertilis
Lutoſus
Planus
Riguus
Campeſter
Vliginoſus
Aquoſus
Succoſus
Herbidus
Carbūculoſus
Rudis
Herboſus
Cultus
Amœnus
Virens
Dulcis
Scrupoſus
Madidus
Lapidoſus
Latus
Fœcundus
Benignus
Operoſus
Gelidus
Patulus
Vber
Viridis
Luxurioſus
Flauens
Frugiparus
Mollis
Iucundus
Fructuoſus
Irriguus
Triticarius
Cretoſus
Patiens
Almus
Genialis
Vitifer
Putrificus
Gramineus
Spinoſus
Saxoſus
Apricus
Herbifer
Pampineus
Florens
Comans
Radicoſus
Vernans
Triticeus
Fructuarius
Apertus
Floricomus
Meſſifer
Floriger

Quæcūq; Epitheta aſcribuntur hijs dictionibus aruum. Rus, campus, poſſunt ad hunc locum reduci.

ARMA

Diſcordia
Fulgentia
Impia
Sæua
Lubrica. Q. Curt. l. 4. c. 29

Vulcania
Radiantia
Grauia
Picta
Furialia
Feralia
Inimica
Nocitura
Funeſta
Luctuoſa
Virilia
Horrida
Crepitantia
Fera
Scelerata
Valida
Pugnacia
Violenta
Getica
Infeſta
Cruenta
Dura
Potentia
Calentia
Niuea
Rapida
Rabida
Trepidātia
Lœthalia
Improba
Iniqua
Infœlicia
Hoſtilia
Militaria
Velitaria
Peſtifera
Triſtia
Mœſta
Egregia
Inſana

Nitentia
Auida
Lucida
Rutilantia
Nocentia
Horrenda
Caſtrenſia
Strepitantia
Sonantia
Aurata
Graſſantia
Fatalia
Martia
Aſpera
Horrifera
Mauortia
Veſana
Inuiſa
Cælata
Refulgentia
Truculenta
Ferrea
Aerea
Sāguinolenta
Vltricia
Prænitida
Trepida
Crudelia
Præfulgentia
Stridentia
Lemnia
Hoſtica
Furibunda
Bellica
Spumoſa
Fulgida
Horriſona
Ignea
Atrocia
Rigida

Rebellia
Micantia
Ahena
Allucentia
Maleſana
Martigena
Victricia
Plāctiſona

❡ARCVS

Ithureus
Horriſonus
Habilis
Flexus
Acer
Lœthifer
Aureus
Armenius
Incertus
Minax
Cydonæus
Fulgens
Corneus
Lentus
Gortyniacus
Patulus
Sinuatus
Curuus
Scythicus
Sarmaticus
Geticus
Aduncus
Sinuoſus
Flexibilis
Sæuus
Fatifer
Lycius
Achęmenius

Iniquus
Trux
Teres
Gnoſiacus
Fugax
Inſanus
Tenſus
Subdolus
Dubius
Leuis
Strictus
Amazonius
Sonorus
Curuatus
Mænalius
Cydonius
Cædis ſitiens
Refugus
Minans
Belliger
Sagittifer
Dulcineruus
Infeſtus
Tabificus
Vulnificus
Lunatus
Flexilis
Inopinus
Stridulus
Noxius
Nitidus
Pharius
Thrax
Pharetratus
Prodigus vitæ
Fatalis
Dictæus
Rigidus
Incuruus
Sonans

AQVILO

Frigidus
Impotens
Threicius
Sudificus
Siccus
Sythonius
Niualis
Nubilus
Sæuus
Raucus
Iniquus
Riphæus
Acutus
Horrifer
Rigidus
Durus
Serenifer
Procelloſus
Piceus
Strimonius
Niuoſus
Stridens
Scythicus
Impiger
Gelidus
Glacialis
Sonorus
Crepitans
Rapidus
Sudus
Hyperboreus
Opacus
Algens
Triſtis
Terribilis

AVRA

Tepens
Volucris
Diffuſa
Aetherea
Spirans
Fluens
Liquida
Aprica
Tenuis
Gelida
Frigida
Aeria
Petulans
Leuis
Rapida
Vaga
Tenera
Tumens
Cita
Facilis
Salubris
Mobilis
Stridens
Glacians
Dulcis
Clariſona
Crepitans
Fumida
Vitrea
Humida
Horrifera
Nubifera
Mutabilis
Arguta
Fluitans
Frigens
Velox

Sparſilis
Strepens
Fluida
Caduca
Fugax
Circũflua
Borealis
Stridula
Lubrica
Tremula
Spirabilis
Sublimis
Supera
Vitalis
Celeris
Patens
Genialis
Rorifera
Mulcens
Ventoſa

¶ACHERON

Auarus
Tartareus
Imus
Aduſtus
Profundus
Mœſtus
Nefaſtus
Durus
Ferox
Ater
Languidus
Miſer
Opacus
Infernus
Piceus
Fumeus
Sonans

Luridus

¶AES

Ephyreium
Raucum
Stridens
Corybantiũ
Solidum
Graue
Canorum
Tinnulum
Cauum
Temeſæum
Corinthium
Argutum
Sonorum
Crepitans
Durum
Coruſcum
Rigidum

¶ARA

Sacra
Sublimis
Solẽnis
Pinguis
Thuricrema
Flagrans
Fumida
Fumoſa
Graminea
Caſta
Iuſta
Feſta
Thurifera
Fumans
Coronata
Publica
Fulgens
Candida
Viridis
Humilis
Frondens
Sacrifica
Calens
Illuſtris
Rutila
Nitida
Redolens
Marmorea
Aurata
Votiua
Sacroſancta
Albens
Renidens
Ornata
Lucens
Celebris
Sancta
Almiflua
Fumifera
Culta
Herboſa
Placabilis
Odorata
Pia

¶Huc reducas Epitheta huius dictionis Altare

¶ALPES

Aerię
Gelidæ
Nubiferæ
Deuexæ
Ventoſæ
Lateb roſæ Ovi: Ad Liviã: Ille tuis eripuit latebroſas hoſtib. Alpes,

Celſæ
Patulæ
Frondoſæ
Apertæ
Syluoſæ
Frondiferæ
Nimbiferæ
Niuoſæ
Saxoſæ
Gelatæ
Auſtrinæ
Scabrigeræ
Horridæ
Iugoſæ
Theutonicę
Pœninæ
Hyperboreę
Aethereæ
Nubigeræ
Pyrenææ
Boreæ
Pruinoſæ

¶AIAX Thelamonis filius

Thelamonius
Interritus
Thelamone ſatus
Thelamoniades
Stolidus
Inuictus

¶AIAX Oilei

Inſanus
Attonitus
Ferus
Temerarius
Naritius

¶AEVVM

Anguſtū
Miſerabile
Mutabile
Annoſum
Breue
Volans
Lubricum
Præpes
Currens
Velox
Variabile
Caducum
Volatile
Curtum
Fallens
Labens
Celere
Reſolubile
Lamentabile
Labile
Fugiens
Incertum
Tacitū
Mobile

¶Ad hunc locum faciunt Epitheta huius dictionis Aetas.

¶AQVARIVS

Frigidus
Vrniger
Horridus
Rapidus
Radians
Humidus
Pulcher
Tener
Liquens
Iniquus
Gelidus
Iliacus
Vdus
Prodigus vrnæ
Iuuenilis
Humens
Fluuialis
Nimbifer
Geſtator aquæ
Pincerna Pluuię

¶AGAVE

Cadmęis
Scelerata
Cruenta
Thebana
Pentheia
Impia
Furibunda
Demens
Temulenta

¶ARANEA

Inuiſa Mineruæ
Arida
Sublimis
Putris
Vaga
Audax
Pendula
Crudelis
Textrix
Penſilis

¶ASTRA

Cœleſtia

Ignea
Titania
Aurea
Radiantia
Nitentia
Lucida
Ardentia
Roſida
Præſaga
Lucentia
Nitida
Nimboſa
Pura
Rutila
Flagrãtia
Flãmigera
Pulchra
Micantia
Refuga
Rorantia
Inſignia
Conſpicua
Candentia
Errantia
Pluuialia
Fixiuaga
Flãmiferẽtia
Sublimia
Splendida
Lucifera
Radioſa
Empyrea
Aetherea
Flãmiuoma
Clara
Fatalia
Cœliuaga
Tremula
Excellentia
Decora
Aeria
Ardua
Renidentia
Aurata
Luminoſa

¶ATHENAE

Cecropiæ
Ericthęæ
Atticæ
Claræ
Bonæ
Palladiæ
Pandionię
Doctæ
Fertiles
Sublimes
Actæę
Tetricæ
Famigeratæ
Illuſtres
Veteres
Graiæ
Altiloquæ
Celebres
Diuinæ
Antiquæ
Florentes
Doctrinarũ iuẽtrices

¶AMPHITRITE

Neptunia
Diues aquis
Oceaneia
Fluctiuoma
Nereia
Glauca
Pontiuaga

¶ALA

Aeria
Stridens
Pernix
Celer
Ventoſa
Velificata
Velox
Leuis
Audax
Mollis
Præpes
Tenera
Trepida
Strepitans
Volucris
Tremula
Fugax
Verſicolor
Rapida
Acris
Culmoſa

¶Ad hunc locum reducas Epitheta huius dictionis Penna.

¶ACHILLES

Impiger
Immitis
Criſtatus
Sæuus
Lariſſæus
Pelides
Armipotẽs
Aequoreus
Filius Thetidis

Inſolens
Clarus
Pthius
Nereius
Peruicax
Animoſus
Iracundus
Inexorabilis
Acer
Aemonius
Magnanim9
Fortis
Theſſalus
Proles Thetidis
Aeternus
Indocilis
Chironis alumnus
Peleius
Superbus
Peleia virgo
Theſſalicus
Trux
Indomitus
Pugnax
Audax
Violentus
Ferox
Sanguinolẽtus
Durus
Bellax
Danaus
Belliger
Pelæus
Expers terroris
Atrox
Aeacides
Tumidus
Honoratus

¶AETHNA

Feruida
Trinacria
Ardens
Sicula
Fumifera
Alta
Typhois
Sicanis
Flagrans
Ignifera
Vaporifera
Fumans
Fera
Parens florum
Grauis
Floricoma
Feruens
Sicilis
Odora
Monſtrifera
Fumoſa
Calida
Trinacris
Lucens
Vulcania
Sonans
Conflagrans
Cerealis
Torrida
Horrifica
Nobilis
Caua
Rapida
Flãmiuoma
Sulphurea
Igniſona

¶ARIADNA

Minois
Gnoſis
Minoia
Creſſa
Gnoſias
Callida
Lucida
Gnoſia
Cretica

¶AVARVS

Cunctans
Vigil
Miſer
Triſtis
Pauper
Mendicus
Parcus
Inſanus
Amẽs
Cæcus
Inexpletus
Sitibundus
Sordidus

¶AETAS

Fugitiua
Edax
Inuida
Ferox
Irreuocabilis
Improuida
Decidua
Volatilis
Infirma
Velox
Lubrica

Fœcunda
Aurea
Flexibilis
Auida
Breuis
Lachrimabilis
Mobilis
Fragilis
Ferrea
Plena laborum
Verboſa
Incerta
Laſciua

¶Epitheta huius di
ctionis Aeuum poſ
ſunt huc redigi

¶ARCVS
pro iride

Sydereus
Pictus
Pluuius
Nubilus
Cœleſtis
Imbrifer
Purpureus
Multicolor

¶AFRICVS.

Creber procellis
Præceps
Peſtilens
Proteruus
Nubifer
Celer
Pontiuagus

¶AMAZONES

Threicię
Securigerę
Peltiferæ
Mæotides
Martię
Thermodontiacæ
Strimonides
Peltatę
Mauortię
Sęuæ
Truces
Feroces
Bellatrices
Maſculę
Martigenę
Fortes
Scythicę
Crudę
Pharetratę
Thermodontię
Armigerę

¶AQVILA

Iouis ales
Prępes
Iouis armiger
Ferox
Altiuolans
Sublimis
Nuncius iouis
Regalis
Regia
Prędatrix
Grata ioui
Flammigera
Fulua
Bellatrix

Venatrix
Alituum regina
Nubiuaga
Coruſca
Aſtriuolans
Rapax

¶AENEAS

Magnanimus
Dardanius
Troius
Troianus
Anchiſiades
Tros
Anchiſa generatus
Ingens
Laomedontius
Acer
Dardanides
Fatalis
Phrygius
Pius
Rhœteius
Caſtus
Cythereius
Penatiger
Phryx
Iliacus
Profugus
Impiger
Fluctiuagus
Indiges
Vagans
Natus dea

¶ARIES animal

Corniger
Petulcus

Pugnax
Trux
Tortus
Celer
Laniger
Perſultans
Præceps
Vnguiſidus
Bellator
Ferox
Nepheleius
Villoſus
Petulans
Lanicutis
Reciprocicornis
Cornipotens
Salax

¶AVRVM

Flauum
Fuluum
Regale
Coruſcans
Flauens
Fulgens
Monetale
Obryzum
Micans
Nitidum
Fuſile
Clarum
Solidum
Exitiale
Fatale
Lydum
Nobile
Diues
Gemmatum
Rutilum
Purum
Splendens
Fulgurans
Cæcum
Radians
Nitens
Precioſum
Calaicum
Dalmaticū
Terſum
Rutilans
Illuſtre
Blandum
Molle
Charum
Solidum
Pactolinum
Hermęum

¶ACHATES

Fidus
Troianus

¶AMARACVS.

Mollis
Suaue olens
Genialis
Suauis
Nobilis
Prēmollis
Dulcis
Odorifer

¶AVLAEA

Superba
Suſpenſa
Sarrana
Attalica
Babylonica
Nobilia
Variata
Pendentia
Picta
Purpurea
Beluata
Coccea
Verſicoloria
Serica
Textilia

¶Ad hunc locū faciūt Epitheta huius dictionis Tapetes.

¶ATHLAS pro Gigante & monte

Durus
Cœlifer
Gelidus
Validus
Aſper
Squallens
Ferreus
Mauruſius
Pœnus
Longęuus
Pinifer
Marmaricus
Lybicus
Arduus
Pruinoſus
Ferus
Occiduus
Precioſus
Olympifer
Caſpius

Nubifer
Aſtrifer
Cœlifer
Nemoroſus
Barbarus

AETHRA

Syderea
Rubra
Pittheis
Liquida
Albens
Leuis
Rutila
Celſa
Supera
Aperta
Fulgida
Flāmans
Ignea
Tenuis
Nitida
Perlucida
Perſpicua

¶ARX

Aeria
Vmbroſa
Alta
Conſpicua
Valida
Fortis
Turrigera
Dura
Munita
Armiſona
Celſa

¶Huc potes reducere Epitheta huius dictionis Turris

¶ACESTES

Dardanius
Troia genitus
Troianus
Hectoreus
Clarus

¶ASCANIVS

Regius
Aenides
Dardanius
Binominis
Dulcis
Formoſus

¶Eadem ratio de Epithetis huius dictionis Iulus

¶ANHELITVS

Aeger
Creber
Languidus
Fatigatus
Caloratus
Fumoſus
Vaporifer

¶ARCTOS

Gelida
Opaca
Mænalia
Parrhaſis
Glacialis
Strimonia
Fremens
Ventoſa
Lycaonia
Frigens
Auſtrina
Pruinoſa
Scythica
Aetherea
Algens
Boryſthenea
Hiberna
Sublimis
Boreetis
Clara
Niualis
Parrhaſia
Hyperborea

¶ARGVS

Cuſtos virginis
Ariſtorides
Stellatus
Cuſtos Iunonius
Centoculus
Vigil
Vigilans
Lynceus
Multiuidus

¶AVERNVS

Triſtis
Graue olens
Tartareus
Niger
Immitis

Lugens
Silens
Pallens
Piger
Vmbroſus
Vacuus
Peſtifer
Pallidus
Pinguis
Rigidus
Inuiſus
Stygius
Inexpletus
Teter
Profundus
Horribilis
Vaſtus
Dirus
Cęcus
Olens
Styger
Squallens
Campanus
Obſcurus
Luſtralis
Ardens
Rabidus
Putris
Infernus
Sonans
Tacitus
Nigrans
Tenebroſus
Caligans

¶AESCVLAPIVS

Phœbigena
Salutifer
Phœbeius
Opifer
Epidaurius
Pergameus
Pęonius
Nepos Latonę

¶AGMEN militare

Clypeatum
Pilatum
Forte
Stipatum
Rapidum
Toruum
Armatum
Sęuum
Impetuoſum
Horrendum
Condenſum
Nemoroſum
Denſum
Succinctum
Cataphrattum
Inimicum

¶ACIES militaris

Aerata
Funeſta
Pręliaris
Trepida
Martia
Lunata
Belligera
Fera
Fulgida
Hoſtilis
Inſtructa
Armata
Sanguinea
Cruenta
Dira
Fulminea
Horrida
Armiſona
Magnanima
Nitida
Haſtata
Maniplaris
Funerea
Trux
Scutifera
Haſtiligera

¶Ad hunc locum potes reducere Epitheta harum dictionum, Exercitus, phalanx, Turma

¶ARGENTVM

Lentum
Purum
Putum
Solidum
Liuens
Pręclarum
Nobile
Clarum
Nitidum
Album
Cælatum

¶ALECTO

Luctifica Ver: 7 luctificā alecto dirarum ab ſede ſororum. Infernisque ciet tenebris,
Atra

Sata nocte
Infecta veneno
Furibunda
Triſtis
Cocytia
Belli mater
Atrox
Miniſtra Plutonis
Ferox
Anguifera
Colubricoma

¶ANIEN ſeu Anienus fluuius

Gelidus
Prçceps
Pomifer

¶AMPLEXVS

Mollis
Dulcis
Tenax
Furtiuus
Venereus
Validus
Charus
Rapidus
Placidus
Tener
Cupidus
Blandus
Voluptificus
Fructifer
Mutuus
Maritalis
Iucundus
Hederaceus
Solidus

Arctus
Compactus
Pruriens

¶AMBROSIA

Salubris
Dulcis
Roſida
Cœleſtis
Opima
Voluptifica

¶ARAXES

Barbarus
Armenius
Gelidus
Mœdus
Ferus
Vagus
Implacatus
Scythicus
Niueus
Fluitans
Magnus
Rapidus
Rapax
Sinuoſus

¶ATHESIS

Amœnus
Velox
Cçrulus
Lympidus
Vitreus
Cruentus

¶ANVBIS

Latrator
Verendus
Latrans
Pharius

¶AEGIS

Horrifica
Sonans
Coruſcans
Terrifica
Cruenta
Fulua
Meduſça
Terribilis
Sanguinea
Cruda
Serpentigera
Palladia
Saxifica

¶AGAMENNON

Mycençus
Atrides
Troię populator
Tantalides
Pelopeius

¶AEOLVS

Rex tempeſtatum
Hippotades
Imperioſus
Ventipotens
Ventiſonus
Ventorum pater

Syluifragus
Procelliſonus

¶AMYCLAE

Tacitæ
Antiquæ
Armiferę
Ledęæ
Apollineæ
Virides
Tetricæ
Terapnęæ
Graiæ
Fundanæ

¶ANNIBAL

Pœnus
Cruentus
Durus
Dirus
Afer
Perfidus
Puniceus
Luſcus
Tyrius
Belliger
Furibundus
Eliſęus
Vagus
Rector Lybiæ
Sidonius
Agenoreus
Lybicus
Arduus
Infeſtus
Barbaricus
Indocilis
Magnanimus
Naſomonicus
Atrox
Superbus
Ferus
Ferox
Barchęus
Crudelis
Callidus
Carthaginenſis
Audax
Barbarus

¶ARGO

Rudis
Pagaſęa
Tritonis
Pelias
Magneſis
Theſſala
Palladia
Temeraria
Theſſalica
Argoa
Peiaca
Audax
Ardua
Argiua
Nobilis
Ratis heroum
Argolica
Iaſonia
Magneſias
Celebris
Aemonis
Pagaſeia
Aemonia
Fatidica
Tiphya

¶ALEXANDER

Pellæus
Aemathius
Fortis
Acer
Contemptor pericli
Armipotens
Monarcha

¶ACONITVM

Pallidum
Luridum
Dirum
Viroſum
Stygium
Nigrum
Mortiferum

¶Eadem ratio de Epithetis harum dictionum virus, venenum.

¶AMMON

Corniger
Syrticus
Garamanticus
Marmaricus

¶ARGOS

Nobile
Aptum equis
Achaicum
Superbum
Inachium

¶ALCIDES

Magnanimus
Ferus
Inſanus
Trux
Clarus
Ferox
Vagus
Inclytus
Bipater
Inſignis
Bellator

¶Ad hunc locum reduci poſſũt Epitheta quę ponentur in dictione Hercules

¶ALBA VRBS

Iliaca
Celſa
Dardania
Romana
Troiana
Longa

¶ASPIS

Pharia
Sicca
Somnifera
Lœthifica
Somniculoſa
Somnifica
Tumeſcens
Formidabilis
Surda

¶AMBITIO

Inanis
Miſera
Praua
Mala
Leuis
Solicita
Cretata
Peruerſa
Exitiabilis
Impatiens
Demens
Impotens
Scelerata
Vana
Veſana
Pendula
Degener
Liuens
Aeſtuans
Tabifica
Turpis
Pernox
Honoripeta
Laudis cupida

¶AVGVR

Peritus
Prouidus
Fatidicus
Phœbeius
Aethruſcus
Faticinus
Aſtriloquus
Phœbipotens

¶ANIMA

Viuax
Membrorũ rectrix
Immortalis
Exanguis
Illuſtris
Egregia
Silens
Caduca
Spiritalis
Cœleſtis
Volucris
Vaga
Diuina
Aetherea
Pallens
Sublimis
Tenuis

¶ADAMAS

Durus
Perennis
Inuictus
Solidus
Manſurus
Inſecabilis
Aeternus
Perpetuus
Nitidus
Indomitus
Ferreus
Rigidus
Impenetrabilis

¶ACVS

Nilotis
Crinalis

Ahena
Tenuis
Semiramia
Babylonis
Idalia
Mordax
Męonia
Solicita
Artifex
Sidonis
Aſſyria
Arachnęa
Phrygia

¶AFRICA

Ardens
Fertilis
Vadoſa
Horrida
Beluis frequens

¶AMPHISIBENA

Grauis
Biceps

¶ALEXANDRIA

Paretonia
Apta dolis

¶AEGOCEROS

Humidus
Gelidus
Celer
Vrniger
Vdus
Niuoſus

Pluuię pincerna

¶ACETVM

Acre / Acerrimū
Piperatum
Frigorificum
Mordax
Rubens
Niliacum
Pharium
Reſinatum
Turgidum
Maſſilianum
Ceretanum

¶ARISTOTELES

Peripateticus
Stragyrites
Diuinus
Doctus
Acer
Stragyræus

¶ALES

Sylueſtris
Pennata
Querula
Auguralis
Canora
Garrula
Criſtata
Loquax
Sonora
Strepens
Strepitans
Vaga
Pennigera

¶Ad hūc locum reduci poſſunt Epitheta harum dictionum Auis & volucris

¶ANVS

Sedula
Tremens
Viuax
Pia
Annoſa
Curua
Frigida
Delira
Marceſcens
Tentiginoſa
Edentula
Triſtis
Callida
Vieta
Rancida
Turpis
Deſipiens
Eneruata
Multibiba
Multiloqua
Languida
Spurcida
Grauedinoſa
Olens
Cadaueroſa
Deformis

¶Eadem ratio de Epithetis huius dictionis vetula.

ℂAMPHORA

Ollaria
Olearia
Picata
Bene olida
Vinaria
Precioſa
Vapida

ℂAVRES

Flaccidę
Rimoſę
Patulę
Cauę
Auidę
Bibulæ
Curuatę
Tenerę
Acutę
Cupidę
Senſiles

ℂHis cõformia ſũt quę ponuntur in dictione Auricula

ℂARBVSTVM

Fructuoſum
Lætum
Vmbrans
Fruticoſum
Dumoſum

ℂAGGER

Terreus
Herboſus
Lapidoſus
Gramineus
Terrenus

ℂANAXAGORAS

Phyſicus
Magnanimus

ℂARCA

Veſtiaria
Aerata
Armata
Ferrata
Occulta

ℂANGVLVS

Secretus
Obtuſus
Remotus

ℂAMARANTHVS

Immortalis
Florens
Purpureus
Suauis

ℂAVARICIA

Acris
Profunda
Fera
Immanis
Intoleranda
Cruenta
Cupida
Importuna
Cæca
Ardens
Hians
Furens
Rabida
Solicita
Scabra
Triſtis
Rabida
Turpis
Fœda
Vilis
Inexpleta
Tenax

ℂARDOR

Feruidus
Flammeus
Turbidus
Vulcanius
Anhelus
Igneus
Clarus
Fulgidus
Flagrans
Radians
Sirius

ℂANGOR

Anxius
Peruigil
Triſtis
Laborioſus

ℂACHIVI

Pugnaces
Ignari luctus

Infenſi Teucris
Fortes
Sæui
Mycenęi
Pelopeiadæ

¶AESCVLVS

Rigida
Frondens

¶AGNA

Humilis
Tenera
Ballans
Mollis
Cicur
Lanigera

¶AEGRIMONIA ſeu Aegritudo

Deformis
Faſtidioſa
Flebilis
Laborioſa
Anxia
Acerba
Triſtis
Moroſa
Macilenta

¶ASSERES

Querni
Duri

¶ACVMEN

Argutum
Penetrabile
Solers
Sagax
Vegetum

¶ADVLTER

Turpis
Nitidus
Temerarius
Bellus
Puſio
Pollutus
Secretus
Obſcœnus
Impudicus
Crudelis
Cautus
Nocturnus
Abditus
Impatiens morę
Laſciuus

¶ARISTIPPVS

Græcus
Socraticus
Lacedemonius

¶ANACRON

Teius
Lyricus
Vinoſus
Cupidineus

¶ALGA

Marina
Inutilis
Mollis
Viridis
Fluctícolor
Litorea
Humida
Tortilis
Tenuis
Putris
Vda
Leuis

¶AVLA

Vacua
Nitida
Sublimis
Venerabilis
Magnifica
Picta
Spacioſa

¶ANCHORA

Ferrea
Mordax
Tenax
Lunata
Nautica

¶AVFIDVS fluuius

Violens
Sonans
Tauriformis

¶CALCEVS

Leſbius
Breuis
Magnificus
Diligens
Pugnax

¶ABSINTHIA

Tetra
Cana
Triſtia
Amara
Viroſa

¶ASPERITAS

Agreſtis
Inconcinna
Denticulata
Scabra
Inſuauis

¶AVRICVLA

Mollis
Tenera
Flaccida
Penſilis
Rimoſa

¶ANIMVS

Sagax
Memor
Volucer
Solers
Spirabilis
Sublimipeta
Auarus
Diuinus

¶AVLON mons

Fertilis Baccho

¶ALEA

Periculoſa
Vetita
Pręceps
Blanda
Fallax
Pernox
Turpis
Damnoſa
Anceps
Iniqua
Atra
Iocans
Nocua
Iracunda
Periura

¶ARTVS

Moribũdi
Cinnamei
Iuncei
Robuſti
Caduci
Fragiles
Niuei
Molliculi

¶Huc reducas Epitheta quę ponentur in dictione membra

¶AMICVS

Fidus
Charus
Dulcis
Candidus
Vnanimis

¶ADRIA

Raucus
Inquietus
Iracundus
Præceps
Ventoſus
Longus
Tumens

¶APOENINVS

Celſus
Nubifer
Longus
Niualis
Aerius
Nimbifer
Gelidus
Frondens
Saxoſus
Durus
Lapidoſus

¶AEACVS

Aſopiades
Seuerus
Iudicans
Inexorabilis
Iuridicus
Toruus

Iuſtus
Rigidns
Arbiter ſtygis

AMICITIA

Suauis
Socialis
Indeclinata
Sancta
Mollis
Officioſa
Fidelis
Pyladęa
Dulcis
Tenax
Syncera
Familiaris
Vera
Chara
Tenera
Amœna
Alma
Fida
Oreſtęa
Caſtorea

ANTIOPA

Nyctęis
Barbara

ANNONA

Copioſa
Commoda

ARVINA

Succulenta
Pinguis

AMBAGES

Fallacioſę
Reciprocæ
Fraudulentę
Longę
Obſcurę
Multiformes
Nexę
Flexę
Obliquę
Multinodę
Subdolę
Multiuagæ
Perplexę
Cæcę
Inuiæ
Labyrinthęæ
Connexę
Labyrinthiacę
Lubricę
Intricatę
Nodoſę

ARACHNE

Męonia
Idmonia
Animoſa
Operoſa
Solers
Lyda
Perfida
Textrix

ARION

Methymnęus
Beluarũ oblectator
Vocalis
Apollineus
Leſbous
Cytharœdus
Doctus
Dulcis
Argutus
Fidicen

ACTEON

Nepos Cadmi
Celer
Cadmęus
Autonoeius
Hiantius

AVDACIA

Pręſens
Valida
Perdita
Intoleranda
Fortis
Pręceps
Immanis
Intolerabilis
Scelerata
Malicioſa
Pugnax
Fera
Inſolens
Impudens
Vana
Incauta
Ferox
Feruens

¶ACIS fluuius

Simethius
Herbifer

¶ASTVS

Captioſus
Solers
Fallax
Cæcus
Pauidus
Acer
Callidus
Artificioſus
Prudens
Vafer
Lycaonius
Verſutus
Mendax
Vulpinus
Dædaleus

¶ALVVS

Auida
Capax

¶AEGYPTVS

Hiulca
Parens terrarum
Trigonalis
Cœli ſtudioſa
Diues
Fœcunda
Fertilis
Ptolemæa
Pharia

¶AEGYPTII

Lanigeri
Caſtrati
Ventoſi
Furibundi
Iniurioſi
Pharaoniadę
Lagidæ
Nilicolæ

¶ADVLATIO

Indecora
Mellea
Blanda
Pernicioſa
Paraſita
Pellax

¶ABACVS

Vinolentus
Acernus
Nitens
Marmoreus
Eburnus

¶ADVLTERIVM

Turpe
Impurum
Spurcum
Arcanum
Sordidum
Inceſtum
Obſcœnū

¶AMATOR

Feruidus
Pulcher
Anxius
Patiens
Cæcus

¶Conformia ſunt Epithetha quę ponentur in dictione amātes.

¶ARABES

Odorum diuites
Palmiferi
Thurilegi
Molles
Teneri
Eoi
Diuites
Aeſtuoſi
Opulenti
Odorati
Thuriferi
Longinqui
Picti
Odorilegi
Nigri

¶AVTOLYCVS

Ingenioſus
Furtificus

¶ANIMAL brutū

Terreſtre
Herbaticum

¶ ABIES

Enodis
Audax
Apta fretis
Criſpa
Procera
Redolens
Montana
Vmbroſa
Montigena
Ramoſa
Nautica

¶ ANTIGONA

Thebana
Oedipodionia

¶ ATYS

Cybeleius
Berecynthius
Phryx
Tener
Phrygius
Semiuir

¶ ALTARE

Fumidum
Pingue
Feſtum
Vaporatum
Thureum
Religioſum
Sacrum
Sacratum

¶ Huic vocabulo cō- ueniūt Epitheta quæ ponuntur in dictione Ara

¶ ACERRA

Cuſtos thuris
Aurea
Sacrifica
Fumans
Pura

¶ ARIES pro tormento

Ferreus
Durus
Præceps
Fortis
Turrifragus
Fulmineus

¶ AVLIS

Piſcoſa
Euboica
Hecateia
Cadmęia

¶ ATALANTA

Nonacria
Schenæia
Mænalia
Schenæis
Fugax
Nonacrina
Pernix
Iaſis
Velox
Calydoniaca
Meleagræa

¶ ARMENTA

Buccera
Valida
Crepitātia
Montana
Torua
Spumātia
Lanigera
Diſcoloria
Cāpiuaga
Fortia

¶ ANCEPS

Callidus
Verſutus
Pellax
Bleſus

¶ ACHELOVS

Tumens
Calydonius
Naupactæus
Turbidus
Deformis
Aetholus
Luctator
Vndoſus
Acarnanus

¶ ALCMENA

Argolis
Genitrix alcidę
Herculea

¶ANAS

Fluuialis
Ingluuioſus
Pinguis
Tumidus
Mollis
Latipes

¶AMICA

Formoſa
Mollis
Fallax
Tenera
Venalis
Dulcis
Emax
Compta
Fucata
Dilecta

¶ALVEVS

Latus
Spacioſus
Cauus
Spumans
Perſpicuus
Decliuis
Cæruleus
Vagus
Leuis
Rorifluus
Saliens

¶AVI

Longęui
Squallētes
Graues
Veteres
Priſci
Exangues
Antiqui
Auſteri
Loquaces
Magniloqui

¶ATRIVM

Aeratum
Altum
Amplum
Pulchrum
Spacioſum

¶ANTIPHATES

Leſtrigon
Cruentus
Lamius
Trux
Horrendus
Ferus

¶ALCINOVS

Munificus
Corcyræus
Phęax
Ferax

¶ANTENOR

Phrygius
Profugus
Mauortius
Troianus
Dardanius

¶ARTES

Ingenuę
Doctiſonæ
Præclaræ
Quęſtuoſæ
Egregiæ
Operoſæ
Doctæ
Decoræ
Solertes
Operum inuentrices
Omnificæ

¶ARGI

Abantæi
Inachij
Dites
Agamēnonij

¶ARETHVSA

Frigida
Arcadia
Quadruplex
Velox

¶ARCTOPHYLAX

Cuſtos vrſæ
Glacialis
Tardus
Piger
Triſtis
Rigens
Frigidus

¶ ATREVS

Tãtalides
Crudus
Pelopeius
Ferus
Acer
Truculentus
Furens
Dirus
Sanguineus

¶ ALCMEON

Amphiaraides
Amphilochi frater

¶ AMANTES

Cupidi
Miſeri
Imprudẽtes
Periuri
Vacui
Inſomnes
Amentes
Soliciti
Cynici
Diſerti
Miſelli
Decori
Miſerandi
Teneri
Incauti
Ardẽtes
Cæci
Infauſti
Furtiui
Molles
Creduli

¶ Conformia ſunt Epitheta poſita in dictione Amator.

¶ ALVTA

Nigra
Sicyonia

¶ ANCHON

Dorica
Celſa

¶ APELLES

Cous
Inſignis
Doctus

¶ ANDROMEDA

Cephæia
Candida
Cephæis
Threicia
Mœrens
Perſeia
Famoſa
Triſtis

¶ ADVLATOR

Cæcus
Pernicioſus
Iniquus
Paraſitans
Vilis
Blandidicus
Suauiloquẽs

¶ ANGVILLA

Cognata colubræ
Lubrica
Volubilis

¶ AMPHIARAVS

Oiclides
Lauriger
Vates
Argolicus
Augur
Fatidicus
Sacer

¶ AEGYSTHVS

Theſtiades
Adulter
Belides

¶ ANSER

Improbus
Palmipes
Argutus
Latipes
Petacius
Clangens
Raucus
Garrulus
Gratitans
Saginatus
Planipes
Stridulus
Aquaticus
Canorus
Plumeus
Plumipes

Pluuioſus

ADONIS

Ploratus veneri
Aptus ſyluis
Niueus
Formoſus
Cynaræus
Pictus
Pulcher
Tener
Dulcis
Mollis
Miſerandus
Cytheræus
Purpureus

APIS DEVS

Corniger
Mareoticus

ADMETVS

Phereciades
Theſſalus
Theſſalicus
Pheræus

ALCESTA

Pegaſæa

ASTIANAX

Hectoreus
Phrygius

ARAR fluuius

Segnis
Piger
Lentus
Tardus
Longinquus

AAETES

Soligena
Sole ſatus
Hyperionides.
Aeæus
Ferus
Colchus
Phaſiacus

ANTHEVS

Terrigena
Lybis
Pugnax

ATROPOS

Ferrea
Dura
Funeſta
Lanifica
Inexorabilis

AMENTIA

Præceps
Delira
Petulans

Similia ſunt quę de ſtulticia dicuntur.

ARMENII

Odorati
Eoi

ABSYRTVS

Aetius
Phaſiacus

ALANI

Caucaſigenæ
Ardentes
Implacati
Feri
Leues

ALPHEVS fluuius

Aduena
Lucidus
Celer

ACINVM

Oblongum
Rotundum
Vinaceum

ACARNAN fluuius

Corniger
Vagus
Aſper
Durus

¶ AENEIS

Diuina
Inclyta
Cothurnata

¶ AVGVRIVM

Fatidicum
Fatale
Diuiniloquũ
Cæcum

¶ ADYTVM

Latens
Terrificum
Penetrale

¶ AVSONIA

Armipotens
Fertilis
Diues
Superba

¶ ASIA

Potens
Diues
Magna
Orientalis

¶ ARMI

Validi
Rigidi
Hirti
Decliues

¶ AVSVS

Herculeus
Audax
Validus
Fortis
Rapidus
Præſtans
Stolidus
Nefandus
Stupidus
Phaetōtęus
Icareus
Bellorophontæus

¶ AREA

Planata
Strata
Lata

¶ ADOLESCENTIA

Hilaris
Libidinoſa
Intemperãs
Proterua
Feruida
Leuis
Negligens
Luxurioſa

¶ AXIS

Verſatilis
Sonorus
Feruidus

¶ AESCYLVS

Sublimis
Grauis
Grandiloquus
Pictus fęcibus

¶ ARTIFEX

Doctus
Prouidus
Clarus
Peritus
Ingenioſus

¶ ADRASTVS

Thalaonides
Inachius
Thebanus
Perſeius
Longęuus
Potens

¶ ARVSPEX

Aethruſcus
Thuſcus
Venturi certus

¶ ARATVS poeta

Doctus
Sagax
Aſtriloquus

¶ AVRIGA

Indocilis
Properus
Intractabilis
Lutoſus

¶ ATHAMAS

Toruus
Furioſus

¶ AVIA

Latebroſa
Frondoſa
Aſpera
Sola
Fruticoſa

¶ AERVGO

Viridis
Scabra
Nigra
Mordax

¶ ACCIPITER

Hyperboreus
Acer
Ferus
Prædo
Furtificus

¶ ABYLA

Herculea

¶ AMPHITHEATRVM

Conſpicuum
Magnum
Sonorum
Populoſum

¶ ASYLVM

Infame
Patens
Tutum

¶ AQVALICVLVS

Pinguis
Pinguiculus
Turgidulus

¶ AERVMNA

Grauis
Mala
Dura
Luctifica
Triſtis
Crudelis

¶ AENIGMA

Cæcum
Durum
Latebroſum
Tenebroſum

¶ ATHOS

Vaſtus
Aemonius
Præruptus
Salebroſus
Altus
Velificatus

¶ ADVENA

Itinerans
Vagus
Profugus

¶ ASTVTIA

Attica

Vulpina

¶ ADAM

Antiquus
Protoplaſtus
Primæuus
Solus
Credulus

¶ ASCRA

Vetus
Parnaſſis
Bœotica

¶ ALEMANI

Truces
Feroces
Lancramíj
Flaui
Rhenicolę

¶ AMAROR

Aſper
Ingratus
Inſuauis

¶ ATOMI

Subtiles
Volitantes
Minuti

¶ APOSTOLI

Multilingues

¶AGENOR

Sarranus.
Lybicus

¶ARCHILOCHVS

Spartanus
Mordax

¶ARGONAVTAE

Iaſonij
Aemonij
Argolici

¶ALLOBROGES

Rhodanæij
Montani

¶ABYDVS

Oſtrifera
Leandræa

¶AEVA

Antiqua
Nocens
Credula

¶ARGVMENTTAIO ſeu argumentum

Fraudulenta
Contorta..
Ambagioſa

¶ABDOMEN

Album
Vnctum
Tumidum

¶ANGLIA

Clara opibus
Fœcunda
Diues pecorū
Ignara luporum
Albion

¶ANGLI

Brutiadæ
Anglıgenæ
Brutigenæ
Armipotentes

¶Ad hūc locū faciūt q̄ ponētur in dictione. Britanni

¶ARISTOPHANES

Salſus

¶ACTOR

Theatricus
Geſtuoſus

¶ABYSSVS

Cœnoſa
Profunda
Infima
Luctifica
Voraginoſa

¶ARNVS

Præceps
Aethruſcus
Thuſcus
Nobilis
Vitreus
Frigidus
Gelidus
Lucidus
Fluens
Rapidus
Reſonaus

¶AETHIOPES

Nubei
Vagi
Nigri
Torridi
Arenarum diuites
Vſti

¶AMYGDALVS

Florens
Phyllidis arbor

¶AMPVLLA

Rubida
Ventoſa

¶ANVLVS

Aureus
Teres

¶ANCILLA

Sedula
Prouida

BELLVM

1 Triſte
2 Funeſtum
3 Horridum
4 Mortiferum
5 Lachrimabile
6 Crudele
7 Durum
8 Dirum
9 Diſcors
10 Exitiale
11 Nefandum
12 Infandum
13 Impium
14 Flagrans
15 Ferale
16 Fugax
17 Immane
18 Sæuum
19 Lachrimoſum
20 Lugubre
21 Acutum
22 Funebre
23 Ardens
24 Infauſtum
25 Aſperum
26 Ferum
27 Martiū
28 Irrequietum
29 Miſerabile
30 Ferreum
31 Forte
32 Acre
33 Atrum
34 Feruidum
35 Furibundum
36 Furens
37 Furiale
38 Rediuiuum
39 Turbatum
40 Rapax
41 Rapidum
42 Perfidum
43 Inteſtinū
44 Hoſtile
45 Efferum
46 Sanguineum
47 Fluitans
48 Trux
49 Luctiferum
50 Acerbum
51 Flebile
52 Latrans
53 Rabidum
54 Geticum
55 Barbaricum
56 Refugum
57 Nefarium
58 Miſerum
59 Pernicioſum
60 Luctuoſum
61 Periculoſum
62 Sacrilegum
63 Inexpiabile
64 Peſtiferum
65 Turbulentum
66 Cruentum

S.M.D. N

67 Ferro cinctum
68 Violentum
69 Inſanum
70 Sceleratum
71 Sæuiens
72 Auidum
73 Lœthale
74 Truculentum
75 Funereum
76 Bellicum
77 Rigidum
78 Audax
79 Ferox
80 Fremebundum
81 Cruoriſluum
82 Armiſonans
83 Mauortium
84 Stagnãs ſanguine
85 Atrox
86 Exangue
87 Profanum
88 Formidabile
89 Animoſum
90 Lœthiferum
91 Præformidabile
92 Creperum
93 Anceps
94 Horrendum
95 Graue
96 Importunum
97 Terribile

ℂPRAEFATIO

VIDEOR videre iã multos neq̃ & nihili homines, quibus contẽptui immo vero ludibrio ſim futurus: quiqꝫ hominẽ me vocẽt ſcientia tantũ de verbis laborante: ꝙ non vbiqꝫ curſum teneã incœptũ: ſed velut exhauſti protinus laboris, ad ea (que nihil habent doctrinæ) nuda cõmigrẽ vocabula. Qui vtinã rerũ ſuarũ ſatagerent: neqꝫ temere adeo & improſpicienter obloquerentur: niſi cognito prius quare id fiat argumento. Fuiſſet non diffiteor, longe ſatius, multoqꝫ vtilius vbiqꝫ protinus cõmentariũ admouere: q̃ inornatã verborum ſupellectilẽ cõgerere. Sed quũ idipſum maioris (q̃ vt fidẽ capiat) ſit negocij: vtile factu mihi viſum eſt, ancipitẽ prius iudiciorũ aleã experiri: q̃ non facto rerum periculo ſudare amplius in ea re, quæ probro ne an honori mihi ſit futura, penitus ignorem. Hoc (ſi neſciunt) ideo feci: vt ſi has frugum mearum primitias lectori plauſibiles experirer: incœptas nõ iterrũperẽ vigilias. Sin odioſas: alio ſtudij me cõuerterẽ: neqꝫ poſthac ea in re animi me excruciarẽ. Vtcũqꝫ tamẽ ſit futurũ: nolim omniũ fauorẽ (quod fieri nequit) mihi cõciliare: ſed eorũ tãtũ, qui bonas amant literas. Nihili faciã importunos quorũdã nebulonũ rumuſculos: qui maledicũt ſemper, quoniã benedicere nõ norũt: dũmodo in offenſionẽ bonorũ non impegerim. Murmurẽt, latrent, crepent,

incrépent:ſuſqꝫ deqꝫ habebo. Si paucis doctis gratū me fuiſſe cogno-
uero: dicā quod Antimachus poeta: qui dum quoddā ſuum volumē
auditoribus legeret: omneſqꝫ legentē præter Platonem reliquiſſent:
legam (inquit) nihilominus. Plato enim mihi vnus inſtar eſt omniū.
Et ſane pauci docti pro numeroſis idiotarum gregibus mihi habe-
buntur: ſi meis qualibuſcūqꝫ ſcriptis candidum adiecerint calculum.
Cenſorum tamen lituras (ſi beneuoli ſint) non faſtidio: quin potius
volo mea omnia, pœnas eorum vnguibus & obeliſcis luere. Sin ma-
leuoli & (quod auertat Iupiter) ignari: paruipēdo, maioriqꝫ laudi mi-
hi aſcribā, ſi ea aſpernētur: quæ probauerint, aut nō improbauerint
ſaltē eruditi. Eſt & aliud, in quo plagas mihi accipiendas video. Sub-
ſannabunt iſti, ꝙ extraneis velut parergis in multorum laudes prẹter
modum luxuriem. Quibus reſpōdebo, me doctos omnes tanti fa-
cere: vt eorum laudandi ſatietas nunq̃ me teneat. Nunc vt in prima li-
tera faciamus: vnde futuri ſemper operis concipiatur ſpecimen: auſpi-
cemurqꝫ a bello: quod tam æternum cum improbis & vituperonibus
mihi futurum eſt: q̃ perpetuus cum literatis amor.

BELLA vnde primū orta ſint (vt coniectura — Bella vnde orta.
collígo) verius dici non poteſt: q̃ ab inſatiabili
diuitiarū (quę fluxæ ſunt & bulla fragiliores)
cupiditate. Qua quū æſtuarent reges: paula-
tim proximos armis inuaſere, paulatim ſe
alienigenis fecerūt formidoloſos. Creſcēte de-
mū cū regnis & opibus, libidine ac inſolētia,
placuit principatū circūquaqꝫ protendere, &
externis gētibus facta vel rapta q̃tūlibet par-
ua occaſione ſua diſtorquere. Quibus acceptā iacturam volentibus
vlciſci, primum ſuſcitata ſunt armorū contagia: quaſi vero nō ſatis eſ-
ſet diſcriminum: quibus corpora conficerētur. Non abunde ſatis ma-
lorum, quę mortē nobis intenderent, ac noſtræ omniū vitæ inſidiaren- — Bellorū deteſtatio vehemens.
tur. Non ſuffecerat humanū genus ad infinitas morborū ſpecies na-
ſci, nūc vlceribus deformari, lepra modo putreſcere, modo ſcabie cō-
ſumi, nunc febribus, cancro, pleureſi, alijſqꝫ innumeris id genus perire
miſerijs: modo naufragio ſubmergi, modo latronū gladijs intercipi,
nunc macerari inedia, ſiti interdum langueſcere, mortes poſtremo re-
pentinas aliquando incurrere: niſi noui infortunij ingenioſus artifex
homo cōmentū ſibi nocentius adinueniret & excogitaret: quo agmi-
natim porcorum more (vt dici ſolet) ad interitum feſtinaremus. Mi-
ſeram ſortis noſtræ conditionem. Videmus tantas vnicuiqꝫ ærum-
nas ingruere, tot dietim emergere calamitates: neqꝫ tamē nobis tem-

perare poſſumus: quin perindeac ſanguinarij fatorum ſatellites, alijs alij mortē inferamus ac fabricemus ruinā: ita vt lupi ſimus homines hominibus, non homines. Quid ergo mortem incuſamus, quā nobis ipſi molimur? Cur naturā vocamus nouercam: cuius miſerijs nouas adiicimus? Cur auferenti diuitias fortunæ ſuccenſemus, qui vitā nobis inuidemus? Cur demolientē palatia, turres, theatra, pyramides, coloſſos ac tēpla, vetuſtatem deuouemus, qui bellicis tormētis, fragoſiſq; machinis breui momento vrbes euertimus, & ab ſtirpe diruimus? Si noſtræ iacturæ ſumus artifices: quem culpabimus? Nolumus a morte occidi, qui nos ipſos interficimus. Quis furor eſt atram bellis accerſere mortem? Imminet, & tacito clam venit illa pede. Itē, Quis fuit horrendos primus qui protulit enſes? Quā ferus & vere ferreus ille fuit, inquit Tibullus lib. 1. Aegreferimus nos infœlices: qui fœlicitatē nobis derogamus. Me hercule ſi noſtra ad vnguē perpēdatur immanitas: humanorū inhumana, & brutorum humana reperietur conditio. Cuius rei notius argumentum dari non poteſt: q̄ quod Satyra 15. ſcribit Iuuenalis dicens.

Verſus Iuuenalis de hominum impietate.

Sed iam ſerpentum maior concordia. Parcit
Cognatis maculis ſimilis fera. Quando leoni
Fortior eripuit vitam leo? Quo nemore vnq̄
Expirauit aper maioris dentibus apri?
Indica tigris agit rabida cum tigride pacem
Perpetuam, & ſæuis inter ſe conuenit vrſis.
Aſt homini ferrum lœthale incude nefanda
Produxiſſe parum eſt. Quin (vt ſubdit)
Aſpicimus populos quorum non ſufficit iræ
Occidiſſe aliquē: ſed pectora, brachia, vultum
Crediderint genus eſſe cibi.

Quibus etiā verbis cōforme eſt illud Horatianum. Neq; hic lupis mos, neq; fuit leonibus, Nūq̄ niſi in diſpar feris. Sumus ergo brutis ipſis animātibus deteriores: quibus quod horrori eſt, nobis nec pudori quidē. Quā ſi qua eſſet in armis voluptas, aliqua ſaltē licet adhuc futili, ratione ſe tuerētur: qui cruorē bibituriūt humanū. Sed certū eſt miſera illic eſſe omnia & funeſta: vbi teſte Lactancio lib. 6. de vero cultu, cap. 4. eſuriendum eſt, ſitiendum, æſtus, frigora perferenda, humi quieſcendum, vigilandum ac periclitandum: & ita viuendū, vt de vita deſperes, ac magis moriaris q̄ viuas. Nullum ego ſtulticiæ maius argumentum eſſe ſuſpicor: q̄ alienis periculis non fieri prudentiorem ac reſipiſcere. Certum eſt nullam pene reperiri gentem: cuius rex aliquis vitam in conflictu non reliquerit. Quod vt paucorum

ruina & calamitoſo demonſtremus exitu:conſtat ex Romanis Imperatoribus Antonium Caracalam, Alexandrum Mameæ filium, Decium, Gallum & Voluſianum, Conſtantinum iuniorem, Iulianum, Valentem, Maioranum, Phocam, Nicephorum, Ataulphum, multoſq; item alios in armis periiſſe. Ceciderunt reges etiam, GALLORVM Clodomirus. ANGLORVM Traherus, Conſtans, Vortigernus, Arthurus, Lotharius. HISPANORVM Theodericus, Alaricus ſecundus, Almaricus, Atanagildus, Rodericus, Alphõſus quintus, Petrus, Veremūdus tercius. NAVARRAE Sanctius, SICILIAE Drogo, Tancredus, Mãfredus. LONGOBARDORVM Agelmūdus, Gundebertus. BOHEMORVM Cõradus, Othocarus, Ioannes Lucemburgẽſis. TVRCARVM Muſtaphas. PANNONIAE Aladarius, Abba, Andreas, Vladiſlaus. THEBARVM Etheocles, Polynices. ATHENIENSIVM Codrus. TROIANORVM Priamus. PONTI Mithridates & Pharnaces. HEBRAEORVM Ioram, Ieconias Ioſiæ filius, Sedechias. ISRAELITARVM Nadab. aliiq;, quorũ Nõ mihi ſi linguæ cẽtũ ſint oraq; centum: Omnia inexhauſta cõplectar nomina voce. Neq; tamẽ lachrimabiles & infortunati tot & tantorum exitus, reges noſtros ab huiuſmodi deterrent inſania: quo minus mutuum cruorem ſitiant. Quaſi vt prioribus tantũ ſeculis bellaretur, quibus teſte Lucretio Pugna antiqua, manus, dentes, vngueſq; fuerunt: non ita lugubre eſſet cõmentũ. Sed ne nõ ſatis eſſet, quo homines interfici poſſent: reperta etiã & quæſita ſunt infinita inſtrumentorum, telorũq; bellicorũ genera. quaſi nihil aliud eſſet eorum inuẽtoribus, in quo verſatile ingenium exercerẽt: niſi poſteriorum incumberent detrimento. In cuius rei mẽtionem quoniam incidimus: non fuerit (vt opinor) a propoſito alienũ, pauca ſuper hijs ex Plynij verbis commemoraſſe. Præter bellicarum artium inuẽtũ (quod Phœnicibus acceptũ refert) prœliũ Afri cõtra Aegyptios primi fecere fuſtibus, quos phalangas vocãt. Clypeos inuenerunt Prœtus & Acritus bellantes. Loricam Mydias Meſſenius. Gladium, galeam, haſtam Lacedemonij. Ocreas & criſtas Cares. Arcum & ſagittã Scythes Iouis. Iaculum cum amento Aetolus Martis filij. Lanceas Aetoli. Haſtas velitares & pilum Tyrrhenus, Securim Pentheſilea, Piſeus venabula, Scorpionem Cretes, Catapultam Syri, Baliſtam & fundã Phœnices, Aeneam tubam Piſeus Tyrrhenus, Teſtudines Artemon Clazomenius. Arietẽ Epeus Troianæ machinæ repertor, vel (vt placet Vitruuio libro 10. cap. 19.) quidam nomine Tyrius, certantibus in Gaditanos Athenienſibus. Turres ambulatorias Diades: qui ſub Alexandro militauit. Equo vehi Bellorophon, Frenos & ſtrata equorum Peletro

Imperatores et reges diuerſarum gentium qui in bello perierũt

Inuẽtũ bellorum

Inſtrumẽtorũ Bellicorũ inuẽtores

nius, Equeſtrem pugnam Centauri, Bigas Phryges, Quadrigas Erictonius, Ordinem exercitus, ſigni dationem, & vigilias Palamedes bello Troiano, Inducias Lycaon, Fœdera Theſeus. Author idem Plynius lib. 5. cap. 12. Quod vt ſcribentes carmen pueri facilius in ſuũ vſum detorqueant & imitentur: ſubijciam quę verbatim ex ipſo Plynio mutuatus eſt Antonius Sabellicus in opuſculo de inuentoribus rerum ſcribens.

Primũ pliũ — Noua pręlia ſçui
Clypeus — In Pharias gentes geſſere phalangibus Afri.
Acritus & Prœtus (dum triſtia bella cierent)
In ſe forte rudes clypeos ſtatuere. Sed adſunt
Lorica — Dent Athamante ſato qui inuenti pręmia Calco.
Gladius — Loricam Mydiæ inuentam putat alta vetuſtas,
Haſta, Galea — Quem Meſſana tulit. Gladium Spartanus & haſtam
Ocrea — Commentus, galeaq́ʒ ferox proceſſit in hoſtem.
Arcus — Aſt Ocreas primi geſſere in pręlia Cares.
Sagittæ — Ipſe Scythes curuos arcus, tereteſq́ʒ ſagittas
Haſta velitaris — Altitonante ſatus, Decus hoc tibi maxime Perſes
Pilum — Perſeos inſignis proles, nunc vendicat error.
Velitis ignotam Tyrrhenus protulit haſtam
Pilaq́ʒ, non priſcis ingrata quiritibus arma.
Vulnificam viſa eſt primum ſuccincta ſecurim
Securis — Penthesilea furens. Piſeus venabula, & ipſum
Venabula, Scorpius — Scorpion. Idęis debet Catapulta colonis.
Catapulta — Martius amentum iaculumq́ʒ, Aetolus in hoſtem
Iaculum, Amentum — Confixit. Baliſta Syrum Phœnica, recenſq́ʒ
Baliſta — Funda canit, ſed tu meditatus prælia Piſeu
Funda, Tuba — Das Tyrrhene tubam. Teſtudo Arthemona laudat,
Teſtudo — Arctius hoſtiles illabens machina muros.
Aries — Sigęi fabricator equi generoſus Epęus
Creditur. En aries mutato nomine nunc eſt,
Equi vſus — Inſcius ante fuit ſonipes ſeſſoris: adactus
Frenum — Bellorophonta tulit. Frenũq́ʒ induxit & ipſa
Equeſtris pugna — Strata Peletronius domitor. Martemq́ʒ ciere
Theſſalus vſus equo eſt primus: quem pura vetuſtas
Biga, Quadriga — Semiferum ſpectaſſe virum ſibi viſa, vocauit
Signũ belli & excubiæ — Centaurum. bigaſq́ʒ Phryges iunxere fugaces.
Sanxit Erictonius volucres agitare quadrigas.
At belli ſignum, vigiles, & Teſſera, magni
Sunt Palamędis opus: ſtatuitq́ʒ hęc pergama circum

Dux ille. Iliacis inſtat dum Græcia fatis.
Et decus inuentę ſpeculę dat fama Sinoni.
Hic eſt ille Sinon, potuit qui euertere Troiam:
Quam non mille rates, decimus non vicerat annus.
Hoſtibus inducias ſuſpenſo Marte Lycaon
Præſtitit ante alios. Aegides fœdera primus
Percuſſit.

Nunc quoniam eo loci deuenimus: libet telorum ac iaculorū vocabula huic cōmentario immiſcere, ea primū quæ Aulus Gellius libro 11. cap. 25. enumerat. Sunt autem hęc. Haſta, Pilum, Phalarica, Semiphalarica, Soliferrea, Geſa, Lancea, Spari, Rumigeſtri, Faces, Tragulę, Frameę, Meſanculę, Cateiæ, Rompheę, Scorpius, Scibones, Silices, Veruta, Enſes, Sicæ, Macheræ, Spatę, Lingulæ, Pugiones, Clunacula. Propria vero populorum ſunt, Frameæ Germanorū, Geſa Gallorum, Romphea Thracum, Lancea Hiſpanorum, Pila Romanorum, Iſſi Boiorum, Sariſſę Macedonum, & Sibini Illyricorum. Quę tamen omnia quum ad hominum perniciem non ſatis eſſe viderentur: excogitatæ protinus grandiores machinæ: quæ numeroſas copias primo turbine minutatim diſcerperent: & fortiſſima quęq; mœnia funditus demolirentur. De hijs ad tempus loqui ſuperſedebimus, tantiſperdum ad Epitheta Machinæ peruenerimus.

propria diuerſarū gentiū tela

Nunc quoniam verborum proprietas pars eſt explanationis, & explanatio elegantiæ: ne quis ea in re peccet neſciens: non diſplicet mihi ad Grāmaticorum differentiam me demittere: qua dicunt bellum & pręlium hoc differre: ꝙ bellum ſignificet totum tempus obſidionis, in quo fiunt apparatus: prælium vero dicatur ipſe conflictus. Vnde a Virgilio dictū eſt. Media inter prælia belli. Item libro 8. Aenei. Qui ſeſe in bella ſequantur, Pręſtantes virtute legit. In bella, id eſt apparatum non pugnam, inquit ibidem Seruius. Tranquillus quoq; in vita Cæſaris Auguſti ait. Demandatum bellum tercio menſe confecit duobus pręlijs.

Bellū & prælium differunt

Non omittam, quod doctorum teſtimonijs mihi occurrit Belli genitiuum, nonnunq̄ aduerbialiter poni, vt apud Saluſtium in Iugurtha ſcribentem. Paucorum arbitrio belli domiq; Reſpub. agitabatur. Item apud Horatium in epiſtolis. Me primis vrbis belli placuiſſe, domiq;.

Belli gtūs aduerbialiter

Adducamus nunc (ſi non eſt tędioſum) adagia quædam ex bello detorta. Quorum primum: Bellicum canere, id eſt ad pugnam animare atq; exhortari. Cui contrarium eſt illud. Receptui canere. Item. Bellū haud quaq̄ lachrimoſum. vbi victoria contigit incruenta & citra cladē: aut vbi quis periculoſo quopiam negocio, pręter iacturā ſeſe expediuit. Ad hunc locum facit Pythaci dictum: qui vocabat eas optimas victorias, quę ſine ſanguine haberentur. Item. Bellum Cononi curę fuerit. i. curet vnuſ-

quiſq; quod ad ſe attinet: ego rerum mearum volo ſatagitare. Simile eſt quod ait Turnus Virgilianus. Arma viri bellúq; gerant, quis bella gerenda. Tractum adagium a Conone Athenienſium duce bellicoſo. Hoc Eraſmo debemus.

PRAECEDENTIVM EPI thetorum teſtimonia

TRISTE. Virgil. Aeglo. 6. Qui dicere laudes
1 Vare tuas cupiant, & triſtia condere bella. Idē libro 7. Aenei. En perfecta tibi bello diſcordia triſti. Item Horatius in arte. Res geſtę regumq; ducúq; & triſtia bella. Item Ouidius in Epiſtola Laodomię ad Proteſilaum. Dicar, & hęc belli tempora triſtis agam. Item Claudianus libro 2. de raptu. Vtraq; virgo ruunt: hęc triſti
2 bus aſpera bellis ¶FVNESTVM. Virgilius in Battarum. Miles vt accipiat funeſti pręmia belli. Item Lucanus libro 7. Prima velim caput hoc funeſti pręmia belli. Item Conradus libro 2. Odarum. Solue funeſtum veneranda bellum. Item Carmelita in Nicolao Tolentino libro 3. Et arſerunt funeſti incendia belli.
3 ¶HORRIDVM: Virgilius libro 6. Aenei. Bella horrida bella, Et
4 Tybrim multo ſpumantem ſanguine cerno. ¶MORTIFERVM: Virgilius lib. 6. Aenei. Mortiferúq; aduerſo in limine bellū. Ferreiq; Eumenidū thalami. ¶LACHRIMABILE. Virgilius lib. 7. Aen.
5 Siue Getis inferre manu lachrimabile bellum. Item Ouidius libro 8. Metamor. Lęter ait, doleam ne geri lachrimabile bellum In dubio eſt.
6 ¶CRVDELE. Virgilius libro 8. Aenei. Gens eadem quę te crudeli Daunia bello Inſequitur. Idem libro 11. Graditur bellum ad crudele Camilla. Item Syllius libro 10. Crudelis belli viuiſq; in turbine tanto. Item Carmelita in Agatha. Ille inq̄ fœdo ore niger crudelia bella Mouit. ¶DVRVM. Virgilius libro 10. Illi inter ſeſe duri certamina bel-
7 li Intulerant. Item Lucanus libro 5. Partem tibi Gallia noſtri Eripuit: partem duris Hiſpania bellis. Itē Mappheus in 13. Aenei. Atq; optata dies, quam dura in bella vocatus &c. Item Valerius flac. libro. 6. Argon. Atq; hos in medio duri diſcrimine belli. Itē Carmelita libro 2. de
8 Trophęis Gonzagæ. Vel ſaltem ex duro regē ſudducere bello. ¶DIRVM. Lucanus lib. 3. Pharſalię. Ocyus auertat diri mala ſemina belli. Itē Virgilius lib. 11. Dirum execrantur bellum, Turniq; hymenęos. Itē Syllius libro 6. Dira dehinc in bella ruit. ¶DISCORS. Ouidius
9 libro 9. Meta. Non eſt paſſa Themis. nam iam diſcordia Thebę Bel-
10 la mouent, dixit. ¶EXITIALE. Syllius libro 11. Arma reponenda

& bellum exitiale canẽdum. Item Virgilius de Vino & Venere. Bellũ
ſępe petit ferus exitiale Cupido. Item Lactãcius lib. 7. de diuino pre-
11 mio. cap. 16. Nec vlla requies bellis exitialibus erit. ❡NEFAN-
DVM. Virgil. libro. 12. Aenei. Hoc caput o ciues, hęc belli ſumma ne-
fandi. Item Lucanus libro 1. Tum ſi tantus amor belli tibi Roma ne-
fandi. Idem in eodem. Bella nefanda parat ſuetus ciuilibus armis.
12 ❡INFANDVM. Virgilius libro 12. Aenei. Terris agitare vel vndis
Troianos potuiſti, infandum accendere bellum. Item Claudianus li-
bro 2. in Rufinum. Infandis iterum terras accendere bellis. Item Virgi-
lius libro 7. Aenei. Ilicet infandum cuncti contra omnia bellum. Item
Sabellicus de Italię tumultu. Finitimoſvę duces infando inuoluere bel
13 lo. ❡IMPIVM. Lucanus libro 1. Impiaq; in medio peraguntur bella
ſenatu. Item libro 7. Impia tam ſęue geſturus bella litaſti. Item Syllius
lib. 4. Mox impia bella Tarpeius pater & capti ſenſere quirites. Item
Martialis libro 4. Impia Parrhaſia mouiſti bella ſub vrſa. Itẽ Valerius
Flac. libro 5. Argon. Vt ſocias in nocte manus, vtq; impia bella Cõſe-
14 rat. ❡FLAGRANS. Lucanus libro 3. Nec ipſo Strata metu tenuit
flagrantis in omnia belli Pręcipitẽ curſum. Item Syllius libro 1. Tita-
num quo pulſa cohors flagrantia bella Cornipedem afflatu domat.
Item Carmelita in Decembri. Mortales etiam bellis flagrãtibus orcus
In varias aget ęrũnas. Idem libro 3. Agelariorum. Emerſura breui fla
15 grantia bella per orbem. ❡FERALE. Lucanus libro 6. Theſſalicus
ſonipes bellis feralibus omẽ Exilijt. Itẽ Frãciſcus Philelphus in 3. De-
16 cade. Q; ſi feralia bella Vſq; premas, pacemq; neges. ❡FVGAX.
17 Lucanus libro 8. Pugna leuis, bellũq; fugax, turmęq; vagantes. ❡IM-
MANE. Lucanus libro 9. Erexit montes, bellumq; immane deorum.
Item Syllius libro 15. Nec promptum teneris immania bella lacertis
Moliri. Itẽ Augurellus libro 2. Sermonũ. Aſt ego ſic reputãs opera eſſe
18 immania bella. ❡SAEVVM. Lucanus libro 10. Temere omnia ſęui
Inſtrumenta rapit belli. Item Ouidius libro 3. Elegiarum. Hij pacem
19 ſęuaq; bella gerant. ❡LACHRIMOSVM. Horatius libro 1. Car-
minum. Hic bellum lachrimoſum In Perſas atq; Britannos Veſtra
20 motus aget prece. ❡LVGVBRE. Horatius lib. 2. Car. Ode prima.
21 Quis gurges, aut quę flumina lugubris Ignara belli? ❡ACVTVM
Idem Horatius lib. 4. Car. Ode 15. Et curæ ſagaces Expediunt per a-
22 cuta bella. ❡FVNEBRE. Horatius libro 1. Epiſtolarũ. Ludus enim
genuit trepidum certamen & iram. Ira truces inimicitias & funebre bel
23 lũ. ❡ARDENS. Suetonius in vita Cæſaris Dictatoris. Pręmia fla-
24 gitantes ardente tũc in Africa bello. ❡INFAVSTVM. Ouidius li-
bro 14. Bella infauſta gerunt, multumq; ab vtraq; cruoris Parte datur.

Item Statius libro 6. Thebaidis. Et infauſti cremet atra piacula belli.
25 ¶ ASPERVM. Oui.lib.2.Faſtorũ.Laſſabant agiles aſpera bella vi-
ros.Idẽ in Epiſtola Hermiones ad Oreſtẽ.Aſpera pro charo bella tu-
liſſe toro.Item T.Liuius libro 10. ab vrbe condita.Vbi vnũ bellum ſit
26 aſperum ac difficile. ¶ FERVM. Martialis libro 10. Pieria caneret
quum fera bella tuba.Item Ouidius libro 3. Faſtorum.Ipſe vides ma-
27 nibus peragi fera bella Mineruę. ¶ MARTIVM a Marte qui deus
bellorum fertur.Ouidius lib. 3.Faſtorum.Finierant lachrimis Martia
bella ſuis.Item Statius. Non ſolitas acies nec Martia bella paramus.
28 ¶ IRREQVIETVM.Ouidi.libro 2. de triſtibus.Bellaq; cũ mul-
29 tis irrequieta geris. ¶ MISERABILE. Ouidius in Epiſtola Lao-
domiæ ad Proteſilaum. Sed timeo quoties ſubijt miſerabile bellum.
30 ¶ FERREVM. Idẽ Ouidius in eadem Epiſtola.Ferrea ſanguinea
bella mouere manu.Idem libro 1. Elegiarum. Ferrea cum veſtris bella
valete modis.Item Pontanus libro 1.de amore coniugali.Mouit & au-
daci ferrea bella manu.Item Pamphilus Saxus libro 4. Epigramma.
Ferrea bella potens vel tãdem decide bellis: Vt tandẽ ceſſes ferrea bel-
la loqui.Item Carmelita in Parthenice Mariana libro 1. Quid ſint trã-
31 quillę commoda pacis Ferrea bella docent. ¶ FORTE. Ouidi. lib. 1.
32 de Remedio. Fortia Mœonio gaudẽt pede bella referri. ¶ ACRE.
Oui.in Ibin.Et pede quo debent acria bella geri.Itẽ Mappheus in 13.
33 Aenei.Bello acri defenſa Italã cũ ſanguine mixtam &c. ¶ ATRVM
Syllius lib.3.Tantus perdomitis decurres Alpibus atro Inuoluẽs bel-
34 lo Italiam. ¶ FERVIDVM. Syllius libro tercio. Feruida bella fe-
rens Balearis & alite plumbo. Idem libro 8. Augebat curis lentando
35 feruida bella. ¶ FVRIBVNDVM. Syllius lib.4. Ceu bella leones
36 Inter ſe furibunda mouent. ¶ FVRENS. Syllius libro 7. Obnixim
quũ bella furẽtia torquent. Itẽ Franciſcus Philelphus in prima De-
37 cade.Vertere res geſtas & bella furentia certant. ¶ FVRIALE. Syl-
lius libro 8. Implebit terras voce: & furialia bella Fulmine compeſcet
38 linguæ. ¶ REDIVIVVM.Syllius libro 10.Vmbrę ne Auſonię re-
39 diuiua in bella retractant Poſt obitum dextras. ¶ TVRBATVM.
Idem Syllius libro.11. Cecinit fatale cruenti Turbati ſignum belli.
40 ¶ RAPAX.Idem Syllius libro 11. In patria liceat non exhaurire ra-
41 pacis Impenſis belli vacuatos ſæpe penates. ¶ RAPIDVM. Idem
Syllius libro 15.Ambracioſq; ſinus, Pellęaq; litora bello Perfundit ra-
42 pido. ¶ PERFIDVM.quoniam(vt cõſtat) Nulla fides pietaſq; vi-
ris qui caſtra ſequuntur.Syllius libro.15.Duplica nunc perfida bella.
Et geminas arceſſe acies.Itẽ Statius lib.10.Theb.Cõſilia & monitus
43 quum perfida bella vetarẽ. ¶ INTESTINVM.Cicero in oratione.

pro Cn.Plautio . Cui quidem belli inteſtini & vaſtitatis metus infe-
rebatur.Itē Saluſtius ī Bello Catilinario. Huic ab adoleſcētia bella in-
teſtina,cędes,rapinę,diſcordia ciuilis,grata fuere.De Catilina loqtur.
Bella autē inteſtina dicūtur ciuilia,ſeu inter ciues fieri ſolita: q ſunt in
44 vna vrbe,vt inteſtina in vno vētre.❡HOSTILE.Frontinus lib.1.de
Re militari.Cap.3.Sicq; a domeſticis finibus hoſtile trāſtulit bellum.
45 ❡EFFERVM.Stati9 lib.3. Theb. Q; ſi bella effera Graios Ferre
vetas. Itē Philel. in.1.Decade.Valeatis & effera bella Qualia multa
46 premūt,fulua pulſare ſagitta. ❡SANGVINEVM,vbi multū ſan-
guinis effunditur.Quale fuit Hieroſolymitanū.in quo centena homi-
num milia partim ferro,partim fame perierūt.Qualis & illa Cānarū
clades.vbi tāta Romanorū multitudo oppſſa eſt: vt mortuorū nō ob-
ſcurę conditionis hominū anuli modiū impleuerit.Q; ſi alia huiuſmo
di exēpla ſuppeditare liceat:certū eſt in bello Tamerlanis vel(vt alij di
cūt)Tābularni Parthorū regis cōtra Pazaitē Turcarū regē, occiſa fu
iſſe ex Turcis ducentena milia.Quot etiā Perſarū cecidiſſe ferūtur in
Thomyris Scytharū reginę cōtra Cyrū cōflictu.Certāsī Dariū & Per
ſas Milciades 300.ex inimicis milia morti dedit. Martell9 Gallorū rex
irrūpētiū in Aquitaniā duce Eudone Saracenorū 385 milia oppreſſit.
In bello Benadab regis Syriæ cōtra Achab Iſraelitarū regē,cētū homi
num milia perierūt.In bello Papirij dictatoris contra Aethruſcos tre-
centena.In conflictu Gedeonis contra Madianitas, intefecta ſunt 220
hominum milia.Tenet me admiratio,quo tot corporū gregatim mo-
rientium ierint animæ . Quæ ſi turmatim quoq; in abyſſos & tene-
bras deſcenderint:miſeri cur nobis non timemus?quiem veniæ locum
nobis promittimus?Vbi erimus?quid agemus?Cur aliorum iactura
et periculo non reſipiſcimus? Prudenter certe faciebat rex ille Perſa-
rum magnipotens Xerxes : dum perſpectis ex eminenti loco militari-
bus copijs (quas ex toto oriente ſibi conflauerat) in lachrymas et ſu-
ſpiria prorupit:q ex tanto numero nullus poſt annum centeſimū eſ-
ſet ſuperuicturus.Et ſane vbi ſunt tot Myriades ? Vbi copiarum prin-
cipes?Vbi victi ?Vbi victores ? vbi qui caſtra euerterūt,qui tot vrbes
ſunt demoliti?qui ſubditos ſolo terruerūt ſupcilio? Mortui ſūt. Neq;
tamen tot humanæ calamitatis & miſeriæ occurrentibus argumentis,
malis rationibus finē facimus , quin deſipiſcimus ſemper:et quo ſeni-
ores ſimus,eo cæciores euadimus.Q; ſi attentius paulo & proſpicien-
ter magis noſtram hanc miſeriam examinaremus, ſi corporis vilita-
tem introſpiceremus :laborioſum ac difficile non eſſet, eas aſperna-
ri voluptates : momentaneis & euanidis quarum illecebris immor-
talem animarum ſalutē amittimus.nec amittimus tantum: ſed (quod

magis dolendum)perpetuum ipſi tormentum nobis fabricamus.Sor-
derent facile labiles iſtæ diuitiæ: quarum ſtudio alij aliorum corpori-
bus inſidiamur.& ita inſidiamur:vt nobiſipſis magis q̃ alijs ſimus per-
nicioſi. Nam dũ mortale vulnus alicuius corpori intentamus: anima-
bus noſtris paramus immortale. Miſeri quid agemus:dum ſtãte pro
tribunali ſummo iudice,nos ſuper omnibus quę perpetrauimus ad no
uiſſimum vſq; quadrantem ratiocinari cõueniet? Inficiabimur nos pec
caſſe? Cõuincet qui intima cordium & cogitationũ ſcrutatur penetra-
lia.Patẽte culpa flagellum & pœnam deprecabimur? At ſcimus nullũ
malum fore impunitum.Quare(vt eo redeamus vnde fueramus pro-
fecti)peſſime nobis video futurum:niſi & odijs parcamus, & alienum
ſanguinem appetere deſiſtamus.De Epitheto. Statius lib.5. Thebai-
dis.Sãguinei,mixtũ ceu fontibus ignẽ Hauſiſſent belli. Itẽ Valerius
Flac.lib.5.Argon.Canis vbi tollitur omnis Cãpus aquis,aut ſangui-
nei magna hoſtia belli.Itẽ Fauſtus in Panęgyrico ad Claudiam. San
47 guinei ignarã belli expugnaſſe puellam. ¶ FLVITANS.Cuius exi-
tus eſt incertus:& dubiũ,vtrã in partẽ ſeſe inclinet victoria.Statius lib.
48 7.Theb. Talis erat cãpo belli fluitãtis imago. ¶ TRVX.Statius lib.
4.Achilleidis. Veſtras peruenit ad aures Fama trucis belli regũ pla-
cidiſſime.Itẽ Val.Flac.lib.3.Argon. Tunc porta trucis coit infera bel-
li. Itẽ Aurelius Augurellus lib.3.Iambicorũ.Fruatur aurea Nunc pa-
49 ce,bello ſæuiat modo truci. ¶ LVCTIFERVM vocaui bellum ea-
dẽ forma,qua luctifer annus dicitur a Val.Flac.lib.3.vbi ait.Nullę ideo
50 peſtes,nec luctifer ingruat annus. ¶ ACERBVM.Valerius Flaccus
libro 6.Argon. Aut belli q̃tum iam reſtat acerbi. Item Cicero in ora-
tione pro M.Fonteio.Bella cum populo Romano acerba ac diuturna
geſſerunt. Itẽ Carmelita in Septẽbri. Pergeret in Gallos bellũ illatu-
51 rus acerbũ. ¶ FLEBILE.Claudia. lib.3. in Rufinũ.Flebile cũ tumi-
52 da bellũ Carthagine geſſi. ¶ LATRANS.Claudia.lib.2.in Eutro
53 piũ. Deficiũt ſepti latrãtibus vndiq; bellis. ¶ RABIDVM . Claudi
anus in Panęgyri de laudibus Stiliconis. Miramur rabidis hoſtẽ ſuc-
54 cũbere bellis. ¶ GETICVM. Thraces & Getę bellicoſi admodum
fuere;apud quos propterea Mars natus dicitur. Vnde etiã factus eſt
Epitheto locus.Claudianus in 6 .Honorij Cõſulatũ.Ille dabat tergũ,
55 Geticis hic pectora bellis. ¶ BARBARICVM , qđ a barbaris &
peregrinis geritur.Claudia.de victoria Stiliconis in Alaricũ.Barbari-
56 co Romana dedit diſcordia bello. ¶ REFVGVM ,quaſi rediui-
57 uũ.Sidonius.i 3.Panęg.Cõſilia & refugo laxauit mœnia bello. ¶ NE
FARIVM.Cic.pro Milone. Cn. Pompeio nefariũ bellum indixe-
58 rat. ¶ MISERVM.Cice.p Deiotaro. Ad eũ igitur rex Deiotarus

59 venit hoc miſero fatalíq; bello. Hic duo ſunt Epitheta. ¶PERNICI
OSVM.i. diſpēdioſum, nō bellātibus modo, ſed etiā a bello remotis.
Inde ſiquidē oritur fames, inde violēta nummorū exactio. Et vt inqt
Virgilius libro primo Georgicon.
Tam multæ ſcelerum ſpecies. non vllus aratro
Dignus honos, ſqualent abductis arua colonis.
Et curuæ rigidum falces conflantur in enſem. Cicero in ſecūda
Philipp. Tibi certe confitendū eſt, cauſam pernicioſiſſimi belli in per-
60 ſona tua cōſtitiſſe. ¶LVCTVOSVM. Idem Cicero ibidem. Sic hu
61 ius luctuoſiſſimi belli ſemē tu fuiſti. ¶PERICVLOSVM. Idē Cice
ro in 9. Philipp. Vt in bellis periculoſis obirēt homines legationis mu
62 nus audacius. ¶SACRILEGVM. Tanta eſt enim bellorum im-
pietas: vt nec ſacris quidē locis parcatur: neq; ſit veniæ locus ad ea cō-
fugientibus: vt etiam indicat Priami illius Virgiliani mors a Pyrrho
Achillis filio interfecti: Cui teſte Ouidio in Ibin, nihil Hercæi profuit
ara Iouis. De Epitheto. Cicero Actione 6. in Verrē. Iſte nefario quo-
dam furore & audacia inſtinctus, bellum ſacrilegum impiumq; ſem-
63 per habuit indictū. ¶INEXPIABILE. Cicero in 14. Philipp. Bel-
lum inexpiabile infert. Itē. T. Liuius lib. 4. ab vrbe cōdita. Ex quibus
pro certo habeat patres aduerſus quos tenderet, bello inexpiabili ſe
64 perſecuturos. ¶PESTIFERVM. Cicero libro 4. Epiſt. Familiariū.
Et abſens agnoſcebam, quę eſſet tua in hoc peſtifero bello cauēdo ſen
tentia. Idē libro 9. ad Atticum. Nec ſi poſſem (quū tam peſtiferū bel
65 lum pararet) adiuuandū putarem. ¶TVRBVLENTVM. Cicero
libro. 1. de Diuinatione. Cōſul nūciauit a dubitato ſalutis augurio, bel
66 lum domeſticum triſte ac turbulentū fore. ¶CRVENTVM. Quo
niā vt inquit Seneca in Hercule Furēte. Nec temperari facile nec repri
mi poteſt Stricti enſis ira, bella delectat cruor. Idē Seneca in eadem
67 Tragœdia. Cruento cecidit in bello pater, Cecidere fratres. ¶FER
ROCINCTVM, a cateruis militaribus, ferreis armis ac miſſilibus
inſtructis. In bello enim vtilior eſt lorica ferrea q̄ ſtola linea, inquit
Ambroſius libro. 1. de offi. Seneca in Hercule furente. Et cincta ferro
bella, in extremo abdita. ¶VIOLENTVM. Pōtanus. lib. 6. de Stel
68 lis. Pacē Italię pepit feſſę, violētaq; bella Suſtulit. Itē Luca. lib. 6. Qđ
nō vlla q̄at violēti machina belli. ¶INSANVM. Marul. in Hym-
69 nis. Ductātē rigidos inſana i bella maniplos. ¶SCELERATVM.
70 Idē Marul. in Hymnis. Hic verſū fas atq; nefas: ſceleratáq; bella In
uaſere. ¶SAEVIENS. Lactācius lib. 1. de Falſa religione, Cap. 20.
71 Nulla pax, nulla concordia publice bellis ſæuiētibus, priuatis inimici
72 tijs vſq; ad ſanguinē furētibus. ¶AVIDVM, Ab ipietate bellatorū

qui inimicum cruorem hauſerint. Mappheus lib.13.Aene. Diſcedens
voluiſti auidis te credere bellis.Item Architrenius lib.5.Hos auidi bel-
li Corinei robur auerno Prçcipites miſit. ℂLOETHALE.Pamphi
73 lus Saxus lib.1.Epigram.Quum miſcet bellum lœthale: furentes In-
trepidus turmas,agmen & omne trahit. ℂTRVCVLENTVM.
74 Idem Pamphilus.lib.4.Epigramma.Quiſquis bella timet noſtris tru
culenta ſub annis. ℂFVNEREVM.Idem Pamphilus de bello Tar
75 renſi. Aſt quum funereis opus eſt incumbere bellis. ℂBELLICVM.
76 Sabellicus Elegia.5. Neve Sabine tibi bellica bella moræ. ℂRIGI-
77 DVM.Io. Franciſcus Mirãdula lib.2.Hymnorũ.Nam qui iam legi-
78 bus vrbes Fundarunt:rigido ſtrauerũt mœnia bello. ℂAVDAX, ꝙ
oporteat milites bello ſe accingentes omnem formidinẽ exuere:& peri-
culis quibuſcũqꝫ vitã itrepide exponere. Propterea dicebat Ageſilaus,
duci tria eſſe neceſſaria. Erga inimicos audaciam, erga ſubditos bene-
uolentiã, erga temporum opportunitates rationẽ. Et Chabrias (vt ſcri
bit Plutarchus in Apophthegmatis) dicebat formidabiliorẽ eſſe ex-
ercitum ceruorum duce leone:q̃ leonum duce ceruo. Ad hũc locum fa-
cit dictum Q.Cornificij:qui prçfectus cohortium Romanarum, quũ
milites ignauos ac metu diffugiẽtes conſpiceret; eoſdẽ lepores galeatos
appellabat. De Epitheto Crinitus lib.2. poematũ. Lõgeqꝫ graui tor-
79 quere lacerto Spicula,& audaci fortes concurrere bello. ℂFEROX.
Franciſcus Philelphus in prima Decade. Prodeat in mediũ, tractetqꝫ
ferocia ſçui Bella fori. Itẽ Quintianus in Cleopoli. Flaccida prçcipites
80 bello dare terga feroci. ℂFREMEBVNDVM. F. Philelphus in
9.Decade. Quç bella tuis fremebunda triumphis Non tandẽ parere
81 doces? ℂCRVORIFLVVM, cruore & ſanguine ſtagnãs. Qua di
ctione vſus eſt Salmonius in Elegia de morte Chriſti. Ora cruorifluis
82 rorabant flammea guttis. ℂARMISONANS a me bellũ dicitur,
dictione Quintiani in Cleopoli ſcribentis. Nomina perpetuç dedit ar-
83 miſonantia famç. ℂMAVORTIVM, a Mauorte ſeu Marte bello-
rum deo. Carmelita in Cçcilia. Seu qui Mauortia bella Geſſere, inſpi-
84 cias. ℂSANGVINE STAGNANS. Carmelita in exhortatione
ad reges Chriſtianos, Europam,& multo ſtagnantia ſanguine bella.
85 ℂATROX. Idem Carmelita ibidem. Poſtq̃ bellũ atrox, quod iam
bis quatuor ante Sæcula ſuſceptum a proauis in tempora venit.
86 ℂEXANGVE, ꝙ milites reddat exangues & exanimes. Idẽ Car-
melita in Panegyrico. Et faciles myrtos, exanguis prçmia belli.
87 ℂPROFANVM. Carmelita de ſomnio Romano. Hic habitant
88 animæ illuſtres: quæ fata profanis Accipiũt bellis. ℂFORMIDABI
LE. Idem Carmelita libro 4. de Trophçis Gonzagæ. Vidimus illius

q̃ formidabile bellum Scimus. Idem in eodem opere, libro 5. Bellum
ingens Italis, heu formidabile & atrox. Itẽ Richardus Bartholinus.
89 Nec queq̃ timet, & iã formidabile bellũ. ¶ANIMOSVM. Carme-
lita lib. 2. Syluarũ. Quũ vehit Hiſpanas animoſa in bella phalanges.
¶LOETHIFERVM. Cantalycius de Parthenope bis capta, lib.
90 4. Dũ tam lœthiferis opponere pectora bellis Magna parãt. Itẽ Ri-
chardus Bartholin⁹ lib. 9. Auſtriados. Totaq; lœthifero mota eſt Ger-
91 mania bello. ¶PRAEFORMIDABILE. Richardus Bartholin⁹
92 lib. 6. Alterne preformidabile cædis Bellũ animo voluẽs. ¶CREPE-
RVM. i. dubiũ. Vnde Decrepiti ſenes appellati (iquit Pius in Lucre-
tium) q͛ in ancipiti vitę conſtituti ſint. Et bellum ideo creperum dicitur,
q͛ quũ dubia ſint omnia in humanis, & incerti exitus: nihil tamẽ bello
magis dubiũ. Propterea Ouidius ait. Inter vtrũq; volat dubijs victo-
ria pennis. De Epitheto Lucretius lib. 5. Exęquataq; ſunt creperi cer-
tamina belli. Qua etiam dictione vſus eſt Apuleius de Dæmonio So-
cratis. Itidem (inquit) cum rebus creperis & afflictis ſpectatores deli-
93 gendi ſunt: qui nocte intẽpeſta, caſtra hoſtiũ penetrent. ¶ANCEPS.
Quoniam vt ſcribitur lib. & cap. Regum ſecundis. Varius euentus eſt
belli: & nunc hunc, & nunc illum conſumit gladius. Item Iulius Celſus
de geſtis Cęſaris libro 6. Multũ tum in cæteris rebus, tum in re milita-
ri poteſt fortuna. Lucretius lib. 6. Ancipiti quoniã bello turbat̃ vtrimq;.
94 ¶HORRENDVM. Virgilius de vino & Venere. Perdidit horren-
95 do Troiam Venus improba bello. ¶GRAVE. Virgilius ibidem. Et
96 Lapithas bello perdis Iacche graui. ¶IMPORTVNVM. Virgil.
lib. 11. Aenei. Bellum importunum ciues cum gẽte deorum, Inuictiſq;
97 viris gerimus. ¶TERRIBILE. Politianus in Nutricia. Dulcia ter-
ribili mutans pſalteria bello. ¶AD hunc locum potes reducere quæ-
cũq; Epitheta ponẽtur in hijs dictionibus Certamen, Pugna, Pręliũ.
Quoniam autem hactenus de bello ſumus locuti: placuit exercendi
ergo ingenij, ſubſcribere bellici conflictus enarratiuum carmen a no-
bis tumultuarie editum.

Vnde repentinis palleſcit nubibus aer,
Qui modo purus erat? Patitur ne repulſus Eclipſim
Phœbus, & inſolita radios caligine mergit?
Vnde tenebroſum Chalybęa tonitrua cœlum
Horrificant? Surgit ne iterum Titania pubes
Cœligenas rediuiua deos in bella repoſcens?
Trinacrięq; nouos iterum factura triumphos?
Ecce diem video iactis tenebraſcere telis.
Et mihi raucarum clangor ſonituſq; tubarum.

Et caput, & ſtupidas iamdudum perculit aures.
Sed video, tanti quę ſit modo cauſa fragoris.
Martius in terras iam proſilit horror: & atrox
Armorũ rabies medijs bacchatur in agris.
Prodigaq; humani iam ſanguinis ardet Enyo,
Collectum patula deglubens fauce cruorem.
Sparſa comas, feruens oculos, armata veneno,
Ore ferox, nullo ſatiata cadauere, nullis
Corporibus. Sed quo maiorem creſcere ſtragem
Cernit: eo duris feruentior extat in armis.
Arcadicoq; lupo ſimilis: cui forte latrantem
Si premat eſuries ſtomachum: denteſq; rapaces
Affligat triduana fames: ingreſſus ouile
Non vno ventris rabiem ſaturauerit agno:
Quin ſemper creſcente ſiti, non ante quieſcet:
Vindictæ ignaras pecudes q̃ toruus ad vnam
Fuderit: eſuriemq; extremę in ſanguine claudat.
Prętерea nigris frontem redimita colubris
Exilit Alecto, maioris ſemina flammæ
Faucibus eructans, oleũq; datura camino.
Hæc vtraſq; acies animat: promittit vtriſq;
Victrices lauros: & vocis acumine dirę
Perſuadet, quicquid fieri cautiſſima ſuaſit.
In mortem currunt equites. Pediteſq; decorum
Perſuaſi, in media vitam dimittere pugna,
Vulneribus factis inhiant: in vtramq; parati
Fortunam: ſeu forte mori, ſeu viuere detur.
Parturit inſolitas nubes ſaxatilis imber
Telorum: tenebriſq; diem confuſus opacat
Horrificis: timidum faciens nigreſcere Phœbum,
Atq; iterum verſa curſum mutare quadriga:
Dira Thyeſtęæ velut olim fercula menſæ
Horrentem, ad primum fama eſt redijſſe cubile.
Vix bene (quę triplex viderunt Neſtoris æuum)
Sufficiunt iaculis quercus, vlmiq; parandis.
Non veneris Myrtos, non (quas turrita Cybele
Conſeruat) pinus, non quas Tirynthius heros
Diligit, altorum contemptrix ira deorum
Deſerit illeſas: quin ſpretis omnia truncat
Numinibus, ſacroſq; tibi Bacche optime lucos.

Igneſcunt Clypei. Galeas horrere videres
Pennicomas, rauco lituos incendia cantu
Spargere, & effuſis ſuperare tonitrua bombis.
Ferrea lunatus tot ſpicula proijcit arcus:
Vt nunc vnoculis requies ſit nulla miniſtris
Mulciberi, toto potius quin corpore Brontem,
Ac nudis liceat ſudare Pyragmona membris.
Concaua ferriſonis incudibus Aetna reſultat.
Hic Clypeos facit, hic galeas, hic fabricat enſes,
Conficit hic glandes, alius thoracas ahenos.
Ruſtica præfixis (miſerum) ſpoliantur aratra
Vomeribus: nec habet falcem gemebundus arator:
Maturas dudum qua ſcindere poſſit ariſtas.
Sed nec Amazoniã (qua findat ligna) ſecurim.
Omnia ſanguinei Martis ſibi vendicat vſus.
Qui belli comites? Furor in peiora paratus
Vulnera, diffuſo mergens in ſanguine fauces.
Quem iuxta ſequitur multis armata ſagittis
Impietas, ſerpentifera violentior Hydra.
Cornea cui fibra eſt, triplexq́ in pectore robur,
In venis ſilices, in toto corpore marmor,
Huic aliena mouent ſola infortunia riſum,
Atq́ etiam facto nunq̃ niſi vulnere gaudet:
Manſuetis precibus, lachrimiſq́ ignara moueri:
Quam neq́ vagitu reſupinus mitigat infans:
Nec qui decrepito veteranus corpore languet.
Vtq́ loquar paucis: rapit omnia Martis abyſſus.
Hic perit inter aquas, alius cõſumitur igni,
Huic iaculum fibras penetrat, cadit ille, cadentem
Nemo iuuat, medijs ſic interit obrutus armis.
Illos morſus equi, quoſdam necat vngula, multos
Armorum rimas quærens interficit enſis.
Hic vno, geminis alius priuatur ocellis.
Illis dextra manus, pleriſq́ ſiniſtra, quibuſdam
Vtraq́, nonnullis inhoneſto vulnere nares
Truncantur. Quoſdam contortæ in crura ſagittæ
Flexipedes reddunt, huic altera ſcinditur auris.
Quatuor hic digitos, tres hic, vnum ille reportat.
Traiectoq́ alius ſua conſpicit ilia ventre.
Et ne ſola hominum ſuccumbant membra ruinæ:

Inuentum Bombarda nouum radicitus vrbes
Diruit: eximijs veniam dare neſcia templis;
Neſciaq; auratis diuorum ignoſcere ſpectris.
Quæ ſi nubiuago tremefecerit aera fumo:
Nec tibi ſol clarus, nec erit tibi lucida Phœbe,
Tartareas mundo iurabis adeſſe tenebras.

BOREAS

1 Trux	22 Grauis	43 Ater
2 Thrax	23 Cæruleus	44 Efferus
3 Frigidus	24 Rigens	45 Sythonius
4 Edonus	25 Acer	46 Furens
5 Alpinus	26 Rigidus	47 Niuoſus
6 Thracius	27 Sarmaticus	48 Inſultans
7 Gelidus	28 Inſanus	49 Procelloſus
8 Sæuus	29 Arctous	50 Stridens
9 Nubifugus	30 Siccus	51 Caſpius
10 Sudificus	31 Algens	52 Nimboſus
11 Horrifer	32 Penetrabilis	53 Turbidus
12 Præceps	33 Niualis	54 Sonorus
13 Threicius	34 Immanis	55 Horriſonus
14 Odryſius	35 Sæuiens	56 Arcticus
15 Aemonius	36 Stridulus	57 Frigens
16 Rapidus	37 Ferus	58 Perflans
17 Aſper	38 Volucer	59 Serenificus
18 Scythicus	39 Violentus	60 Atrox
19 Niger	40 Immitis	61 Brumans
20 Hibernus	41 Ferox	62 Scoparius
21 Crudelis	42 Minax	

PRAEFATIO

PLERVMQVE ſum locutus, q̃ difficile ſit rem omnibus iucundam facere, ac nemini diſplicere. Erunt vt iam dixi, qui inanes cōmētarij dictiones faſtidiēt. Cōtra vero ſentio me nō cariturū oſtētationis ſuſpicione: ſi ſemper vt in prædictis vocabulis aliq̃tulū dicendi campū mihi indulſero, in hoc ſaltē fœtu, quē ego velut abortiuum (priuſq̃ parturirem) peperi. Quare quum ſit optimum non ſolum non præſtare culpam, ſed nec vmbram culpæ: occurramus ſi fieri poteſt (quod nūq̃ forte factum eſt) moroſis hominum iudicijs accenſuris. Sed quo pacto? Si dictionum mearum Epithetis (vt ſemper dixi) nihil vnq̃ prę luſero: frugi opus non videbitur. Et qui diligentiæ me commendauerint: eruditionem tamen mihi derogabunt. Si vero verboſis ſemper exordijs fuero commentatus: faſtidient quos oblectat breuitas. Vtriſq; gratulari & ſatiſfacere, non tam difficile eſt q̃ impoſſibile: quum etiam ſi opus ipſum ſuis quaquauerſum numeris eſſet abſolutum: reperiretur tamen, qui vel deeſſe aliquid, vel ſupereſſe contenderet. Sed certe ego ipſe magnopere deliro: ac tribus Anticyris caput inſanabile porto: ſi plauſibilē omnibus ac nemini culpabilē, fore me ſatago. Quod Venus illa Praxitelica formoſa alioqui, cōpoſiteq; ac circūſpecte vbiq; leuigata, conſequi nunq̃ potuit: cuius ſandaliū culpauit Momus: quum ipſam non poſſet Venerē. Veniamus propterea ad noſtrum Boream. Qui tametſi ventorum præcipuus, ramoſas arbores ab ſtirpe nonnunq̃ eruat: fortiſſimis interdum propugnaculis colluctetur: Oceanum cum ſuis Nymphis cōcutiat: & montium cauernas impetuoſus ſibi vēdicet: minoris tamen eſſe violētiæ, inſultuſq; multo debilioris fatēdū eſt: q̃ ſit minimus omniū inuidię Zephyrus. Quo Siculi maius non inuenere tyranni Tormentum. Alterutrum tamen feramus oportet. Si pauperes ſumus: huic nihil in nos fuerit iuris. At ille caſas noſtras populabundus, opertis lacero pāno corporibus inſultabit. Cui ſi fores occluſerimus: vel ſuis euertet cōflictibus: vel rimas (quibus ingrediatur) ſibi furioſus reperiet. Sin diuites: & vt cum Plynio loquar, fortunę alumni: ille quidem nō adeo nobis circūquaq; calidiſſime tunicatis moleſtus fuerit: at hic geminato diſpēdij fœnore

(quam nō intulerit ille)compenſabit iacturam. Et ſi corporibus nocere nequeat:famam (cui magis timēdum) non dimittet inculpatā. De hoc autem inuidiæ vento quoniam plura alibi ſumus dicturi: ſatis ſit nobis de noſtro Aeoli ſatellite in præſentiarū meminiſſe. Hic ergo qui boreas græce, Aquilo dicitur latine, ventus eſt violenti flatus & ſonori:vt docet Gellius lib.2.cap.22.dictus ἀπὸ τῆσ βοῆσ.i.boatu. Aliter vocatur ἀιρθηγερετὴσ.i.ſerenificus. Spirat inter Septētrionem & exortū ſolſtitialem, teſte Plynio lib.2. Natura ſua nubes diſſipat:& aquas gelu conſtringit. Mythologi & poeticarum ſcriptores fabularum, Aſtrei filiū faciūt: eiꝗ ſuſceptos ex Orithyia filia Ericthonij ſeu Erichthei Athenarum regis aſſignāt filios Zetum & Calaim. Fabulantur & pulcherrimas Dardani equas ab eo adamatas:ex quibus equos duodecim velociſſimos ſuſceperit. Adamatū itē Hyacinthū formę liberalis infantulū:quē(ꝗ magis Apollinis faueret amoribus)diſco ludentem interfecerit: licet(vt docuimus)ab ipſo Apolline interfectum dicat Lactancius. Vtrumꝗ quum ſit cōmenticiū: ſtultum eſſet ab hocne,an illo factum ſit,dubitare : & anxie magis in fabula veritatem rimari. Volo(vt ſitientibus ingenijs vberius ſatiſfaciam) in medium afferre:quæ de huiuſmodi vēto ſcripſit Ouidius lib.6.Metamorphoſeos,dum ita loquentem inducit.

Apta mihi vis eſt,qua triſtia nubila pello:
Et freta concutio,nodoſaꝗ robora verto:
Induroꝗ niues,& terras grandine pulſo.
Idem ego,quum fratres cœlo ſum nactus aperto:
(Nam mihi campus is eſt)tanto molimine luctor:
Vt medius noſtris concurſibus inſonet Aether:
Exiliantꝗ cauis eliſi nubibus ignes.
Idem ego (quum ſubij cōuexa foramina terrę:
Suppoſuiꝗ ferox imis mea terga cauernis)
Sollicito manes:totūꝗ tremoribus orbem.

Adijciam hoc vnum,duas eſſe dictiones a frequenti vſu ſatis alienas, a Borea deductas : quæ ſunt boræus adiectiue pro borealis: & Boreetis, cuius genitiuus eſt boreetidis. Harū illa vtitur Ouidius lib.4. de Triſtibus dicēs. Vita procul patria paragenda ſub axe boræo eſt. Hac autem Fannius Rhenius in Geographia Dionyſij Afri de ſitu orbis, vbi ait. Aſt aliæ Oceani iuxta Boreetidas Arctos Sunt geminæ.

¶PRAECEDENTIVM EPI-
thetorum Teſtimonia.

1 TRVX. Virg.lib.1.Georg.At Boreę de parte
trucis quum fulminat.Item Ouidius lib.3.de
Triſtibus. Cūq; truci Borea Męnalis vrſa vi
2 det. ¶THRAX, Spirat enim ex Thracia:
q̄ eſt in Septētrione. Virgil.in Battarū. Thra-
3 cis quū Boreę ſpirent immania vires. ¶FRI
GIDVS. Virgilius de glacie. Frigidus vt Bo
reas obſtupefecit aquas. Item Pontanus in
lib.Meteoro. Nubila de toto Boreas diſcuſ-
ſit olympo Frigidus. Item Crinitus lib.2.Poematum. Frigidus pen-
4 nis Boreas niuoſis Suſcipit ignem. ¶EDONVS.i. Thracius. Nam
Edon mons eſt Thraciæ. Virgilius. Ac velut Edoni Boreæ quum
ſpiritus alto Inſonat Aegęo. Vbi Donatus putat Edonij legēdū, non
Edoni, dicens ſecundā dictionis corripi:quod probat teſtimonio Lu-
cani ſcribētis. Edonis Ogygio decurrit plena Lyęo. Seruius tamē Do
natum carpēs, ait Lucanum feciſſe Syſtolen. Vterq; doctus eſt: ma-
5 gis tamen placet adhęrere Seruio. ¶ALPINVS. Cælius lib.8.anti-
quarū lectionū cap. 28. ait ſe inueniſſe apud Poſidoniū & Protar-
chū, Riphęos & Alpes, eoſdem dici mōtes:qui ab Hyperboreis in-
colātur:a quorum regione ſpirat Aquilo. Quibus verbis videtur innu
ere, Alpinum Boreā dici quaſi Hyperboreū. Virgilius lib.4. Alpini
Boreę nunc hinc nunc flatibus illinc Eruere inter ſe certant. Quo Vir
gilij dicto liquet dictionē Boreas pluralem admittere, eo quo Auſtros
6 & Zephyros dicimus modo. ¶THRACIVS, q; vt iam diximus,
ſpiret e Thracia regione Septētrionali. Lucanus lib.1. Q̄ītus pinifere
Boreas quum Thracius Oſſę Rupibus incubuit. Item Syllius lib.1.
Thracius hos Boreas ſcopulos, immitia regna Solus habet. Item Sa
bellicus in Cędem Sontiacam. Thracius ac Boreas fremat hinc, inde
7 vrgeat Auſter. ¶GELIDVS. Lucan9 lib.5. Occurrit gelidus Bore
as, pelaguſq; retundit. Item Ouidius lib.1.de Triſtibus. Nūc gelidus
ſicca Boreas bacchatur ab Arcto. Item Syllius lib.4. Ceu gelidus Bo
reas totum quū ſuſtulit imo Icarium fundo victor, mare. Item Ouidi
us in Elegijs lib.2. Et gelidum Boreā, pręcipitēq; Notum. Itē Statius
lib.1. Theb. Qualiter hinc gelidus Boreas, hinc nubifer Eurus, Vela
8 trahūt. ¶SAEVVS. Colu.lib.11. Alliget & ſęuus Boreas, Euruſq;
reſoluat. Catullus. Furi villula noſtra non ad Auſtri Flatus oppoſita
9 eſt, nec ad Fauoni, Nec ſęui Boreę. ¶NVBIFVGVS.i.ſerenificus:

quoniam(vt in præfatione diximus)nubes diſſipat. Columella lib. 11.
Nec tã nubifugo Borea Latonia Phœbe Purpureo radiat vultu. Vbi
10 inepte nubifico legũt nõnulli. ¶SVDIFICVS. Homerus apud Gel
liũ lib. 2. Cap. 22. Sudificuſq; ſimul Boreas mala plurima voluens. Itẽ
Sabellicus in Carnicum incẽdium. Sudifico cœlum Boreę conceſſerat
Auſter. Sudificus autẽ dicitur quaſi ſudũ ſiue ſubudũ reddens aerẽ.
Vnde Virgil. lib. 8. Aen. Arma inter nubem cœli regione ſerena Per
ſudum rutilare vidẽt. Et Politianus in Ruſtico. Suaue ciet tardos per
11 ſudum luna iuuencos. ¶HORRIFER, ab impetuoſo flamine. Oui
dius lib. 1. Meta. Scythiã ſeptẽq; triones Horrifer inuaſit Boreas. Itẽ
Ouidius libro 15. Horriferum contra Borean ouis arma miniſtret.
12 ¶PRAECEPS. Ouidius lib. 2. Meta. Ita fertur, vt acta Pręcipiti pi
nus Borea. Item Pontanus lib. 4. de Stellis. Ignea pręcipitem Boream
& minitãtia clauſtris Arctois ſigna emittunt. Item Syllius lib. 14. Nõ
aliter Boreas Rhodopes a vertice pręceps Quum ſeſe immiſit.
13 ¶THREICIVS. Ouidius lib. 2. de arte amandi. Nã modo Threi
cio Borea, modo currimus Euro. Item Sabellicus in Oraculo. Velaq;
14 Threiciũ Boreã fractura Notũq;. ¶ODRYSIVS. i. Thracius ab
Odryſijs Thraciæ populis. Syllius lib. 7. Odryſius Boreas & Syrtim
15 tollere pollẽs Africus. ¶AEMONIVS. i. Theſſalus, ꝙ etiã ex Theſ
16 ſalia ſpiret. Sylli9 lib. 10. Aemonio Borea, pennaq; citatior ibat. ¶RA-
PIDVS. Idem Syllius lib. 14. Quum rapidum hauriret Borean, &
cornibus omnes Colligeret flatus. ¶ASPER. Statius lib. 1. Thebai
dis. Diffunditq; imbres: ſicco quos aſper hiatu Perſolidat Boreas.
17 ¶SCYTHICVS. Q m̃ vt inquit Ouidius, Scythiam ſeptemq; trio
nes Horrifer inuaſit Boreas. Statius lib. 5. Thebaidis. Illis in Scythi-
18 cum Borean iter. ¶NIGER, ꝙ vt opinor, aquas maris reddat tur-
bulentas & obſcuras. Statius lib. 8. Thebaidis. Quum Lybię Boreas
Italos niger attulit imbres. Item Carmelita in Apolonia. Quum
19 niger inualuit Boreas, quum nubila regnant. ¶HIBERNVS. Sta-
tius in Syluis libro 5. Quid arctos, Quid Boreas hibernus agat.
Itẽ Carmelita in Alphonſo lib. 1. Nã nec Hyperboreis niuibus, quũ
20 gutture vaſto Sibilat hibernus Boreas: ¶CRVDELIS. Propertius
21 lib. 2. Crudelẽ & Boream Rapta Orithyia negauit. ¶GRAVIS.
Claudianus lib. 1. de raptu Proſerpinæ. Quũ grauis armatur Bore-
22 as: glacieq; niuali Hiſpidus. ¶CAERVLEVS, ꝙ mare reddat cæ-
ruleũ, & glauci coloris. Valerius Flac. lib. 7. Argon. Nix & cærulei Bo
23 reæ ferus abſtulit horror. ¶RIGENS. Manilius lib. 1. Aſtronomi-
24 con. Proxima frigentes Arctos, Boreamq; rigentem. ¶ACER. Ru
fus Feſtus in Arati Phænomenone. Deſuper acri Subrigitur Boreæ.

26 cubito inclinatur in Auſtrum. ¶RIGIDVS. Rufus i Arati Phęno:
27 Aut Boreæ rigidi, iaculetur luminis igne. ¶SARMATICVS.
flans a Septētrione, vbi ſunt Sarmatæ. Seneca in Thyeſte. Quas quū
28 Sarmatic⁹ tēpore frigido In ſummis Boreas cōpoſuit iugis. ¶INSA
NVS. Seneca in Hippolyto. Duros excipiūt notos, Inſani boreę mi
29 nas. ¶ARCTOVS, ſpirans ab Arcto ſeu Septemtrione. Seneca in
30 Troade. Arctoi Boreę diſſipat ipetus. ¶SICCVS. Idem Seneca in
31 Hercule Oethęo. Quicq̄d ſubiacet axib⁹. Et ſicc⁹ Boreas ferit. ¶AL
GENS. Pōta. in lib. Meteo. Hoc quoq; poſt Boreā algētē, atq; rigen
32 tia flabra. ¶PENETRABILIS. Ponta. in lib. Meteo. Flectere ſub
33 gelidū Boreę penetrabilis orbē. ¶NIVALIS, vel ab efficacia generā
darū niuiū, vel ꝙ eo tēpore ꝑflet maxime, quo niues decidūt. Pōta. lib:
.1. de Hortis Heſperidū. Afflatus caue Threicios, Boreāq; niualē. Itē
Anto. Sabellic⁹ Elegia prima. Nō pluuios lux illa notos, Boreā ve ni-
ualē, Sed molleis Zephyros ſēſit & Etheſias. Itē Richar. Bartho. lib. 5.
34 Auſtria. Humēteſq; ruūt Auſtri, Boreaſq; niualis. ¶IMMANIS.
Pōta. lib. 1. de Hortis Heſperidū. Auferat inducto Boreas imanis hia
35 tu. ¶SAEVIENS. T. Liuius lib. 1. de bello Macedonico. Ibi pau-
36 cos dies ſæuiēte Borea retenti. ¶STRIDVLVS. Pāphil. Saxus Ele
37 gia. 2. Quū Boreas Scythica ſtridulus arce furit. ¶FERVS. Idē Pā-
phil. Eleg. 8. Ecce ferus Boreas aia quatit alta furēti. Vbi animā ꝑfla
38 tu & ſpiramine poſuit. ¶VOLVCER. M. Anto. Sabel. in Cratere
39 Vicētino. Ad Boreā rurſus volucrē, gelidoſq; Triones. ¶VIOLEN
TVS. Idē Sabel. in Carnicū incēdiū. Boreas incēdia miſcet. Flāma-
40 rūq; eſtus tollit violētus ad auras. ¶IMMITIS. Idē Sabel. in Bar-
41 ionę Cymbā. Cōcidat immitis Boreas: vacuumq; relinquat. ¶FE-
ROX. Idē ibidē. Quoſq; ferox Boreas agitat: nō ꝓxima tātū Corri
puiſſe volūt. ¶MINAX. Cōradus lib. 1. Odarū. Nō minax vaſtum
42 Boreas per æquor Obuius ſæuit violētus auſtro. ¶ATER. Fran.
43 Philel. in 4. Decade. Nec nimijs Boreę deſperet fluctibus atri. ¶EF
44 FERVS. Salmonius in Genethliaco. Efferus Odryſia Boreas ſequi-
45 bat ab Arcto. ¶SYTHONIVS. Sythō mōs eſt Thracię, regionis
vt pote Septētrionalis, frigidiſſimę. Vnde & Virg. Sythonias appel-
lauit niues dicēs. Sythoniaſq; niues hyemis ſubeamus aquoſæ. Micha
el Anglicus de mutatione ſtudiorū. Nec fera Sythonij miteſcere fla-
bra tyrāni. Vbi tyrannū appellat Boreā. Et re vera Boreas princeps
fuit Thracię, q̄ regiā puellā ex Attica rapuit: q̄q̄ Platonicus Hermias
opinatus ſit puellam ipſam e rupe quadam, Borea vento in præ-
ceps actam. Quo factum, vt fabula emerſerit, Boream puellæ rapto-
46 rem extitiſſe. ¶FVRENS. Carmelita libro 1. Marianæ Partheni-
47 ces. Pomaq; Cydippes, Orithyāq; furēti Sublatā Borea. ¶NIVO-

SVS. Carme. ibidē. Nec metuūt pluuias hyemes, Boreāq; niuoſum
48 ¶INSVLTANS. Carmelita lib. 2. Marianę Parthenices. Fūdoq;
49 illiſa carina Dat gemitū: reſonāt Borea inſultante rudētes. ¶PRO-
CELLOSVS, ab excitādis ꝑcellis, eliciēdiſq; tēpeſtatibus. Carme-
lita in Alphonſo lib. 1. Atq; ꝑcelloſus Boreas, & nubifer Eurus. Idem
50 in Catha. lib. 2. Flāte ꝑcelloſo Borea, Symplegadas intrat. ¶STRI-
DENS. Idē Carme. de morte Petri Nebularij. Quū ſtridens Bore-
51 as niue cādidat Alpes. ¶CASPIVS. Caſpij mōtes ſunt Septētrio-
nales: a qbus (ꝙ illinc ſpiret) Epithetū ſortit̄. Carme. in Alphōſo lib.
1. Quos lucere polo videt. Hinc Mareoticus Auſter, Caſpi9 hinc Bo
52 reas. ¶NIMBOSVS. Carmelita in Alphonſo libro 2. Quas Bo-
reas nimboſus agit, vel turbine rauco Africus. ¶TVRBIDVS. Idē
53 Carme. in ſomnio Romano. Turbidus hiberno Boreas voluebat ab
54 axe. ¶SONORVS. Carme. lib. 3. Syluarū. Sępe ratē cōtra fluctus,
55 Boreāq; ſonorū, Impulſā valida vidimus ire manu. ¶HORRISO
NVS. Cātalycius lib. 4. de Parthenope bis capta. Quā nō horriſoni
56 Boreæ, nō imbrifer Auſter &c. ¶ARCTICVS. Richar. Bartho.
lib. 5. Auſtriados. Et fremit immēſum, Boreas velut arcticus inter Et
ſaxa & ſyluas. Ita autē dicitur: ꝙ vt iā diximus, ab Arcto Septētriona
li ſpiret. Idem Richardus lib. 6. Nāq; Arcticus vna Sepſerat & Bo-
57 reas, patriæ nō immemor oræ. ¶FRIGENS. Fauſtus in Aegloga
58 Morali. Frigentē ad Boreā durat, Zephyrumq; tepentem. ¶PER-
FLANS. Pontanus in lib. Meteo. Poſt Borea perflāte, ſolo cōcreta,
59 & iniquis Obſita frigoribus. ¶SERENIFICVS. Serenificū ſcite
& eleganter Boreā vocat doctiſſimus Beraldus in ſuis illis ſuper Ru-
60 ſticū Politiani cōmētarijs. ¶ATROX. Politianus in Ambra. Cæ-
61 cis an terga cauernis Subdat atrox Boreas. ¶BRVMANS, vel ab
excitanda bruma: vel ꝙ brumali tempore ſit vehemens. Architreni-
us lib. 4. cap. 1. Filia Caſtalij veris, marcētia fata Sub Borea bruman-
62 te gemit. ¶SCOPARIVS. Quū diuerſis appellationibus idē ſint
Boreas & Aquilo: placuit mihi Boreā vocare ſcoparium eadē ratio-
ne, qua beatus Hieronymus Aquilonē ſcopā viarū appellari volu-
it: ꝙ difflādo perpurget, qcquid in via temere obiacet: ſimulq; omnia
cū puluiſculo cōuerrat.

BABYLON.

1 Superba	6 Truculenta	11 Medamnis
2 Perſæa	7 Semiramia	12 Portentoſa
3 Alta	8 Eximia	13 Magnifica
4 Rebellis	9 Antiqua	
5 Potens	10 Purpurata Meretrix	

PRAEFATIO.

QVANTIS errorũ tenebris miſeri cęcutimus, q̃tũ dementimus, quantoq; victitamus lolio: dum vix bene ab ignorantiæ nebulis remoti, præcoces ętatis immaturæ fœtus blandiri nobis permittimus: qui prouectiores facti experimur nihil nos omnino ſciuiſſe, quo tẽpore tamen doctrinæ plurimũ nobis aſcribebamus: dignoſq; opinabamur: q(ſi dijs placuiſſet) omnes in noſtri duceremus admirationem. Quo animi morbo puerum me laboraſſe nunc ſatis ſuperq; periclitor: qui in prima illa ætate iam multũ me profeciſſe opinabar: quũ tamen facile videã, nihil vel parũ nunc eſſe, nedũ tunc fuiſſe in me doctrinę. Verſus tunc ſcribebã, ſonoros Iupiter, &(vt tũ mihi videbatur) elegantes: con fragoſiſq; dictionibus quandoq; inſtrepebã, ita vt Architæ crepitaculũ cõcutere, vel Claudiana viderer mouere tonitrua. Et vt vere fatear (quid enim ſtulticiã puerilẽ prodeſſet diſſimulare) mihi ipſe arridebã: magiſq; placebã, q̃ Peleus in machera. Sed quũ nunc eos ipſos inſpicio: a me velut ſpurios amolior & ablego. Quinetiã ex penu meo prodijſſe diffiteor: ne alijs non placeam, qui ſatis mihi diſpliceo. Interdum quoq; abortiuis illis carminibus fabulas immiſcebam: numeroſis quãdoq; hiſtorijs vtramq; faciens paginã, loquebar de orbis miraculis, alijſq; id genus permultis. Nunc tamen quum de Babylone ſcripturirem aliquid: vnde primum auſpicarer, neſciui penitus: quin vt Zenodoti Hipparchion, ſtupefactus obmutui. Quodq; deterius: reuolutis aliquot authoribus, fabuloſum hac in re comperi: quod prius verum eſſe ſuſpicabar, & habebam hiſtoriæ loco. Credebam imprimis vnam tantum fuiſſe Babylonem. Duas apud Cælium in lectionibus antiquis, & Volaterranũ in Geographia reperi. Tres quinetiam alibi. Vnam Aſſyriam, aliam Lybicam, terciam Aegyptiam: quę Nilibabylon ſit appellata. Nunc(vt ſcribit Ioannes Annius in Beroſum) Cairus dicitur. Opinabar Aſſyriam a Semiramide conditã Herodoti vexilla ſecutus. Id ego factum duobus ãnorum milibus(priuſq; regnaret Semiramis) inueni. Aſtipulabar Beroſo in antiquitatibus ſcribenti a Saturno Beli patre fundatam fuiſſe anno poſt diluuium cẽteſimo trigeſimo primo. Beroſum vileſcere mihi fecit Cælius libro 5. Lectionum antiquarum, cap. 11. Babylonem ſapiẽtiſſimum Medi filium eius authorem aſſerens. Videbatur mihi Semiramis fuiſſe, quæ

Babylon triplex.

Babylõ Aegyptia. Cairus

Babylonis pontem quinq; ſtadiorũ ſupra Euphratẽ condidiſſet. Reperi id a Nitocri regina factũ: q̃ quinq; poſt Semiramidem ætatibus regnauit in Aſſyria. Fecit hęc rerũ varietas, immo incertitudo, immo vero ignorantia, vt nihil ſcire me cognouerim: cui prius futiles nugæ blandiebantur: quiq; inanẽ doctrinę iuxta & eruditionis opinionẽ de me conceperam. Quoniam tamen vicium hoc omnibus commune video: minus me ſuppudebit aliquid adhuc ſuper hijs commentari.

Babylon Chaldęorũ Metropolis.

Babylonis ſitus.

PRIMVM omniũ ſatis cõſtat Babylonẽ vrbem fuiſſe Meſopotamiæ, Chaldęorũ Metropolim, tantæ celebritatis: vt Authore Plynio lib. 6. cap. 26. reliqua pars Meſopotamiæ & Aſſyriæ Babylonia ſit appellata. Fuit aũt in vaſta planitie ſita, figura quadrata, circuitu trecenta & amplius ſtadia faciente. Vrbis conditor quicũq; fuerit, illud

Babylon a Semiramide inſtaurata.

Babylonis muri

pro cõperto eſt, a Semiramide fuiſſe inſtauratã: muriſq; bitumine ferruminatis (Plynianũ eſt vocabulũ) decoratã, ducenos quidẽ pedes altis, quinquagenos latis, ita vt authore Volaterrano quadrigas inter ſe occurrentes reciperent: turreſq; haberent trecentas, plures multo habituri: niſi aliqua ex parte paludes pro mœnibus fuiſſent. Cui tanto tã q; portẽtoſo operi adhibita feruntur trecẽta hominũ milia. De Babylone, Propertius libro 3. Elegiarum ſic meminit.

Perſarum ſtatuit Babylona Semiramis vrbem:
Vt ſolidum cocto tolleret aggere opus.
Et duo in aduerſum miſit per mœnia currus:
Ne poſſent tacto ſtringere ab axe latus.
Duxit & Euphratem medium, qua condidit arces:
Iuſſit & imperio ſurgere Bactra caput.

Septẽ orbis miracula.

Hinc etiã opus ipſũ inter ſeptẽ orbis miracula merito ãnumeratũ eſt. Quę (vt locupletior a me diſcedat lector) ſunt, Tẽplũ Dianę Epheſiæ, Mauſoli ſepulchrũ, Coloſſus Solis apud Rhodios, Simulachrũ Iouis Olympici, Pyramides Aegypti, Domus Cyri Mœdorum regis, & (quorum nunc eſt mẽtio) Babylonis muri. De quibus etiã loquitur Ouidius libro 4. Meta. dicens.

Vbi dicitur altam
Coctilibus muris cinxiſſe Semiramis vrbem.

Lucanus item libro 6. Pharſaliæ dicens.

Nunc vetus Iliacos attolat fabula muros:
Aſcribatq; deis. Fragili circũdata teſta
Mœnia mirentur refugi Babylonia Parthi.

Noſter itẽ Quintianus in Cleopoli ſic. Nulla dies adimet Babylo-

nia mœnia, longis Indyta porticibus, varijſq; elata colũnis. Eraſmus adagiorum Centuria tercia quartæ Chiliadis, loco parœmiæ poſuit Mœnia Semiramidis. Quod de muris inexpugnabilibus ſolitum dici affirmat. Si nihil de murorum huius vrbis mẽſura ſcriptum vſq̃ inueniretur: hoc tamẽ argui poſſet ingẽs magnitudo, q̃ quũ numeroſo exercitui data eſſet prædę: poſt quadrageſimũ diem intacta pars eius cõperta ſit. Author Ariſtoteles lib. 3. Politicorũ. Sed ſunt qui de Aegyptia hoc intelligendũ putent. Non erit (vt opinor) diſſentaneũ: ſi auctarij quicq̃ adiecero. Blondus (vt ab vrbe ad incolas trãſeamus) libro. 9. de Roma triumphante ait primos omnium Babylonios picturę diuerſos colores intexuiſſe. Propterea Babylonicas veſtes in precio ſemper habitas fuiſſe docent ſcriptores. Martialis lib. 8. Veſtes Babylonicæ.

Non ego prætulerim Babylonica picta ſuperbe
Texta, Semiramia quæ variantur acu.

Et Plautus Babylonica vocat peripetaſmata & beluata tapetia. Petroni9 Arbiter. Clauſus (inquit) aureo plumato Babylonico. Ioſephus itẽ lib. 2. de Bello Iudaico. Aulęum lõgitudine pari, hoc eſt velũ Babyloniũ, Hyacintho, byſſo, et cocco & purpura variatũ. Fuerũt inſuper quũ Magiæ, tũ Aſtrologiæ peritiſſimi. Quod argui poteſt ex verbis Lucretij lib. 5. ſcribentis. Babylonij Aſtrologiæ periti.
Vt Babylonica Chaldęũ doctrina refutans Aſtrologorũ artẽ. Et Plynius lib. 6. cap. 26. ponit Belũ Nini patrẽ apud Aſſyrios ſyderalis ſcientiæ inuentorem. Herodotus ait Græcos ab eiſdẽ edoctos fuiſſe polũ, Gnomonẽ, & duodecim horas diei. Præcedentia hæc ſatis famæ Babylonijs peperiſſent: niſi tantũ nomẽ corruptorũ obſcuraſſet morum fuligo. Ferunt enim eos in vinũ prodiuiter fuiſſe effuſos: & fœminas (dũ in conuiuijs mero incaluiſſent) eo nonnũq̃ impudẽtiæ deueniſſe, vt & ſumma corporis exuerẽt amicula: ac pudore ſenſim profanato membrorũ ima, parteſq; illas genitales reuelare nõ erubeſcerẽt. Xenophon a Cælio citatus ait feſtũ apud eoſdẽ agi ſolitũ: in quo omnes vniuerſam noctẽ biberẽt, laſciuiſq; carminibus ac ſaltationibus indulgerẽt. Babyloniorũ temulentia & impudentia.
In ſacris literis verſutę meretriculę typũ ſemper habet Babylõ: quę gẽtib9 aureo poculo inſcitiã ꝓpinet: vnde poſtea pullulet flagiciorũ Lerna. Hinc etiã tractũ Adagiũ. Calix Babylonis aureus, pro maximo voluptatis illectamento. Quo vſus eſt beatus Ambroſius. Calix (inquit) Babylonis aureus de manu mea, inebriãs omnẽ terrã. Cui pene cõforme eſt illud ex Homeri deductum Iliade. Ceſtus Veneris. Calix Babylonis adagium.
Hoc quoq; relatu non eſt indignum, Babylonios venatui aſſuetos (ſiquando in ſyluis cibaria percoquendi non eſſet occaſio) cruda oua fundę impoſita, vertigine aſſidua tamdiu rotare cõſueuiſſe: donec coquerentur: atq; hoc modo inediã ſemper ꝓpuliſſe. De hoc iã ſatis.

¶PRAECEDENTIVM EPI-thetorum Teſtimonia.

1 SVPERBA. Lucanus libro 1. Quūq; ſuper-
ba foret Babylon ſpolianda trophæis Auſo-
nijs. Itē Carmedita libro 3. de Calamitate tem
porum. Clara iacet tellus vltra Babylona ſu-
perbam. Item Galterus libro 5. Alexandrei-
dos. Quum tot opibus Babylona ſuperbā,
Et reliquas vrbes ſine defenſore relictas. Tri-
2 brachus eſt in tercia carminis ſede. ¶PER-
SAEA dicta eſt: q̃ Babylonijs a Xerxe, Da
rio, & Cyro plerūq; domitis aliq̃diu præfuerint Perſæ. Lucanus lib.
3 6. Tunc Babylon Perſæa licet, ſecretaq; Mēphis. ¶ALTA. Ouidi-
us libro 4. Meta. Vbi dicitur altam Coctilibus muris cinxiſſe Semira
4 mis vrbem. ¶REBELLIS. Quoniā licet multis cōflictibus a Perſa
rum regibus ſuperata ſit: plerumq; tamen ab eorum ditione defecit.
Politianus in Nutricia. Vt quos Babylone rebelli Lābit in horriſonis
non noxia flāma caminis. Item Quintianus in Cleopoli. Alta rebel-
5 lis Sępe fuit Babylon: voluit Catilina ſenatū Prodere. ¶POTENS
diuitijs opulens. Politianus in Ambra. Aut q̃ ſic Babylonos texta po
6 tentis Sollicita pinguntur acu? ¶TRVCVLENTA. Pamphilus
Saxus de Bello Tarrenſi. Quid dubitatis adhuc? Babylon truculen
7 ta iacebit: Fœliceſq; cadēt Arabes. ¶SEMIRAMIA. Q; vt iam
docuimus, a Semiramide ſit inſtaurata. Cleophilus de cœtu poetarū.
Alta Semiramiæ qua mœnia diuidit vrbis Grādibus Euphrates qui
ſecat arua vadis. Item Galterus libro 5. Alexandreidos. Quūq; Se-
miramia tantum diſtaret ab vrbe. Item Richardus Bartholinus lib.
8 8. Auſtriados. Inde Semiramiam ex alto Babylona recenſet. ¶EX-
IMIA. Salmonius in Elegijs. Non huic Aegyptia Memphis, Nō
9 illi Babylon profuit eximia. ¶ANTIQVA. Stati9 lib. 3. Syluarū.
Bactra, ſacraſq; Antiquę Babylonis opes, & Zeugma, latine Pacis
10 iter. ¶PVRPVRATA Meretrix, dicitur a Hieronymo in Epiſto-
lis vbi ait. Quum apud Babylonem verſarer: eſſemq; purpuratæ me
retricis colonus. Cuius Epitheti ratio eſt talis. Quum Xerxes Perſa-
rum rex Babylonios rebelles plerumq; probaſſet: parta aliquādo (vt
prius) victoria, inſtituit & edicto cauit: ne in reliquum arma ferrēt: ſed
tibijs vterentur, ſcorta alerent, cauponæ indulgerent, & tunicis indue-
rentur laxis ac fluentibus: vt delicata illa mollitie omnium vires ener-
uarentur, fierentq; ſpadonibus fluxis euiratiores: vt hoc eos modo in

fide contineret. Quod etiam Cyrus Lydis imperaſſe fertur:vt docet apud Iuſtinum Herodotus lib.1.& Eraſmus in Cẽturia ſexta ſecũdæ Chiliadis. vnde natum ait Prouerbiũ.Lydus cauponatur. Alij dicunt Babylonicis mulieribus morẽ fuiſſe,cum hoſpitibus turpiter cõmiſceri:ad quos cum magno cultu purpuratę cõmeabãt & fucatę. Feruntq́ pecuniam(quam ab eiſdem accepiſſent)ſacram Veneri exiſtimatã fuiſſe. Hoc Cælio debemus.
11 ¶MEDAMNIS,a me dicitur Epitheto Meſopotamiæ aſcribi ſolito:ꝙ media ſit inter duos amnes Tigrim ſcilicet et Euphratem. Quod etiam dictionis demonſtrat etymum. Meſos enim medius,& Potamos fluuius dicitur. Carmelita lib.3.de Calamitate temporum.

Clara iacet tellus vltra Babylona ſuperbam:
Quam veteres ideo veſtri dixere medamnem:
Qz geminos inter late diffunditur amnes,
Scilicet Euphratem Tigrimq́, e fontibus hijſdem
12 Progenitos. ¶PORTENTOSA,ab immani illa & inuſitata (vt opinor) murorum magnificentia. Thomas Radinus in.1. Chroſdameuſi.Portentoſam Babylonem Idumęam de vicino monte Caſio
13 quarta vigilia ſolem per tenebras contuentem. ¶MAGNIFICA. Ego in meis Elegijs

Magnificæ Babylonis opes,bimaremq́ Corinthum
Inſaturata auidis contriuit dentibus ętas.

BRVMA

1 Intractabilis	10 Impotens	19 Rigens
2 Frigida	11 Madens	20 Intolerabilis
3 Riphęa	12 Stridens	21 Candida
4 Iners	13 Albens	22 Decembralis
5 Gelida	14 Rigida	23 Iniqua
6 Cana	15 Sæua	24 Alba
7 Pallida	16 Horrida	25 Frondiflua
8 Nimboſa	17 Glacialis	
9 Hiberna	18 Algida	

PRAEFATIO.

VEREOR ne ſim eorum ſimilis, qui dum gratulari volunt omnibus: in omnium tamen offenſionē ac tędiū impingunt. Hactenus ſemper in teſtimonijs dictionum quicq̄ praeluſi: ne non ieiunis ac moroſis ſatiſfacere ingenijs. Sed timeo ne peſſimi cōſulatur: qđ vt eſtimaretur boni, a me factū eſt. Quare ne omnimodū laborem ſibi detractum ęgreferant Lectores: reliquamus interdum vbi ſe exerceāt: ne ex cōmentario tātū ſapere videātur. Verūtamē ne nihil faciamus, monitos obiter volumus iuniores (qui ex inſcitię tenebris pedē nōdum extraxerūt) Brumā a breuitate dierum dictam, ſignificareq; non tā frigus, q̄ ipſam temporis breuitatē. Fit autē Bruma in Capricorno. Propterea antiqui portas ſolis vocarūt Cācrum & Capricornū: φ in Cācro fiat Solſtitiū, ī Capricorno Bruma ſeu breuiſſimus dies. Vnde etiā Apuleius lib. 9. de Aſino Aureo. Annus (īquit) ad hibernas Capricorni pruinas deflexerat. Plynius lib. 18. Cap. 25. ſcribit Democritum dicere ſolitum talem hyemē ſemper futuram, qualis fuerit brumę dies. Cicero lib. 2. de Diuinatione ait Brumali die Muſculorū iecuſcula augeri, pulegium aridum floreſcere, inflatas rumpi veſiculas, & ſemina malorū (quae in hijs medijs icluſa ſunt) in cōtrarias partes ſe vertere. Si quis in votis habeat plura ſuper hijs nouiſſe, vtpote quale ſit brumale tempus, qualis circulus, quale initiū, brumę tempore quid agricolam facere oporteat: non grauetur Plynium inſpicere.

Bruma vnde dicatur.

Portae ſolis.

¶PRAECEDENTIVM EPIthetorum Teſtimonia.

1 BRVMA INTRACTABILIS. Virgilius lib. 1. Georgi. Vſq; ſub extremum brumę intractabilis imbrem.
2 ¶FRIGIDA. Virgilius lib. 2. Aene. Frigida ſub terra tumidum quem bruma tegebat. Item Pamphilus Saxus lib. 2. Epigrā. Cur riget ęterno frigida bruma gelu. Itē Carmelita in Blaſio libro. 2. Cui neq; ver tepidum, nec frigida bruma, nec ęſtas Torrida. Idem lib. 2. Syluarum. Vbi frigida bruma Venit, & arua graui ſtringens Aquilone December. ¶RI-
3 PHAEA. Sed tunc pro hyeme ſignātius loquendo accipi debet, quaſi frigida, a Riphęis mōtibus Scythię in extrema parte Germanię: vltra quos iacet ora perpetuis demerſa nebulis, & niuibus aſſiduis obſeſ-

ſa. Valerius Flaccus lib .5. Argonauticon. Atq; vbi Riphęa ſtupue
rũt flumina bruma.Item Colu.lib.11.Poſt vbi Riphęæ torpẽtia frigo
ra brumæ. Item Politianus in Ruſtico .Sæuaq; Riphęæ labefactant
4 frigora brumæ.¶INERS.Ab effectu,q̃ hoies reddat inertes.Quo
etiam modo Virgilius frigus pigrum appellat.Horatius libro.4.Car.
Pomifer Autũnus fruges effuderit:& mox Bruma recurrit iners.Itẽ
M.Manilius lib.3.Aſtrono.cap. 9.Parte ex aduerſa brumã Capricor
5 nus inertem Per minimas egit noctes.¶GELIDA. Ouidius lib.4.
de Triſtibus.Bis me Sol adijt gelidę poſt frigora brumæ.Item Mar-
tialis lib.1.Herculeos colles gelida vos vicite bruma.Idẽ lib.10. Quã-
do breuis gelidæ miſſa eſt toga tempore brumæ.Itẽ Pontanus in Eri
6 dano lib.1.Ante fores iaceo gelidæ ſub frigora brumæ.¶ CANA.
Canere albere eſt:& cani capilli dicuntur albi.Statius lib.4.Thebai-
7 dis.Nec enim tibi cana reportat Bruma niues.¶PALLIDA.Stati
us libro .7 .Thebaidis. Qualis quum pallida cedit Bruma, reniden-
8 tes deducũt Strymona Cycni.¶ NIMBOSA. Statius libro primo
9 Syluarũ . Auia nimboſa reuocabũt litora bruma.¶ HIBERNA.
Id eſt hyemalis.Propertius lib.1.O vtinam hibernę duplicentur tem-
pora brumę.Item Cimbriacus. Nec magis hibernę ſęuiſſima frigora
10 brumæ. ¶IMPOTENS.Valde potẽs & vehemẽs, vbi in auget: vt
in multis dictionibus iam oſtendimus.Martialis lib.1.Epigrammatũ.
At cũ December canus & bruma impotens Aquilone rauco mugiet.
11 ¶MADENS.Martialis lib.decimo.Illi december lõgus,& madẽs
12 bruma , Clauſuſq; fornix triſte frigus extendat. ¶ STRIDENS.
Claudianus libro.1. in Rufinum. Bruma ve Riphæo ſtridẽs Aquilo-
13 ne retardat.¶ALBENS.Rufus Feſtus Auienus i Arati Phęnome
14 none.Pellitur, albenti quũ canẽt tempora bruma. ¶RIGIDA.Ab
hyemis aſperitate & frigoris vehemẽti rigore.Seneca in Medea.Aut
15 rigida quũ iam bruma diſcuſſit decus. ¶SAEVA. Idem Seneca in
16 Hercule Oethęo.Et ſæua totas bruma decuſſit comas.¶HORRI-
DA.Io.Iouianus Põtanus libro ſecundo de Stellis.Obliquat ſeſe in
17 Lybien:vnde horrida bruma Aduentat.¶GLACIALIS.Thomas
Radinus in.3.Chroſdameuſ.Inter niuales pruinas, & glaciales bru-
mas.Item Hieronymus Balbus.Sub Ioue nudus ago, glacialis frigo
ra brumę.Item Carmelita in Decembri.Noſtra nec auferret glacialis
ouilia bruma.Item Richardus Bartholinus lib.3.Auſtriados.Grami
18 na & arentes glacialem perdere brumã.¶ALGIDA. Aurelius Au
19 gurellus lib.2.Iãbicorũ.Amice bruma quũ propinquat algida.¶RI-
GENS. Carmelita lib. primo Agelariorum.Audierant brumęq; ni-
ues ſubiecta rigẽti.Idem de morte Ioannis Soreti.Quũ neq; bruma

20 rigẽs albis veſtita pruinis. ¶INTOLERABILIS. Carmeli. lib. 4.
21 Agelariorũ. Cœperat vrentẽ brumę intolerabilis ęſtũ. ¶CANDIDA. Carmeli. in Nicolao Tolẽtino. Tũ candida bruma per Alpes
22 Hibernabat. ¶DECEMBRALIS. Carme. de vita Ludouici Morbioli. Ipſe Decẽbrales brumas, & frigora Iani, In rudibus pãnis, ſim-
23 plicibuſq; tulit. ¶INIQVA. Carmelita lib. 2. Syluarũ. Non nimboſã hyemẽ, nec iniquæ frigora brumæ. ¶ALBA. Remacl⁹. Brumaq;
24
25 deſertum coxerat alba ſolum. ¶FRONDIFLVA. Frondibus fluens ac diſtillans. Boetius lib. 1. de conſolatione Philoſophiæ. Tu frondifluę frigore brumę Stringis lucem breuiore mora.

BILIS

1 Difficilis	Calida	21 Feruens
2 Splendida	12 Cærula	22 Cęrulea
3 Amara	13 Horrida	23 Acerba
4 Acris	14 Iniqua	24 Ardens
5 Vitrea	15 Atra	25 Flammata
6 Commota	16 Perurens	26 Acuta
7 Maſcula	17 Crocea	27 Pallida
8 Ardeſcens	18 Feruida	28 Mala
9 Flaua	19 Ferox	29 Irata
10 Nigra	Truculenta	30 Iracunda
11 Sicca	20 Rapida	31 Veſana

PRAEFATIO.

Bilis quid ſit

BILIS nihil eſt aliud (vt dicũt medici) q̃ humor fellis: qui iecori adhæret. Vnde Horatius lib. 1. Car. Ode 13. Feruens difficili bile tumet iecur. Cui cõforme eſt illud Iuuenalis in 1. Satyra. Quid referam q̃ta ſiccũ iecur ardeat ira? Eſt autem multiplex. Citrina, Vitellina, Rubra, Aduſta. Eſt & Praſina a viridi colore dicta: cuius viror Praſij ſimillimus eſt,

Multiplex bilis.

Sed tamen inter Biles, præcipuæ ſunt flaua & atra. Flaua bilis manat ex iecore: eſtq; calida & arida: qua qui afficiũtur, agiles ſunt, leues mẽte, ingenio celeres & iracundi. Atra bilis ea eſt, quam Græci Melãcholiã dicũt: manatq; ex Splene. Acuta eſt, & areſcit cũ frigiditate. Hæc ſi in homine exuberet: gignit mẽtis alienationẽ, & vlcerum eruptionem. Ariſtoteles in Problematis. Bilis frigida (iquit) ſtolidos & ignaros reddit, Calida ingenioſos & amentes. Nimia vero attonitos & timidos. Sunt qui atra bile erumpente, in morbum comitialem excidãt: alij attoniti fiãt. Propterea Plato in Timæo, Bilẽ morborũ cauſam eſſe refert. malaſq; ex eius intemperãtia gigni valetudines: quæ quũ expirat extrinſecus, varios tumores producit: intrinſecus vero cohibita, vrentes edaceſq; morbos generat. Plynius lib. 11. Cap. 37. Hinc & in mores (inquit) crimẽ, bilis nomine, adeo magnum eſt in hac parte virus: quũ ſe fundit in animum. Cælius lib. 2. Antiquarum lectionũ. Cap. 11. ſcribit atræ bilis ſordes fæculentas eſſe, diſſitas plurimum a vitæ principijs, lætitiæ hoſtes, ſenio & morti velut cognatione iunctas. Plato tamẽ in libro de ſcientia ſcripſit eos ingenio pollere, qui hac afficerentur paſſione, & furore quodam cõcitarentur. Democritum quoq; dixiſſe ferũt, vt quiſq; ingenioſiſſimus ſit, ita eum maxime furore moueri. Propterea Phauorinus Academicus heroicã hãc affectionem appellabat. Q ua etiã multos nois nõ obſcuri viros cõſtat laboraſſe. Q uales fuerũt Hercules, q ex nimia eius humoris copia morbo ſacro fuit obnoxius. Bellorophõ, qui (vt ſcribit Homerus) ſolus ob mœſticiam per vaſtas plerũq; ſolitudines vagatus eſt. Alcmæon itẽ, Socrates & Plato, Q uin etiã Malachus poeta in abſoluendo carmine tũ fuit præſtãtior: quũ mẽte penitus foret alienatus. Sicuti etiã de Phœmonoe Lucanus, Deiphobe Glauci, Caſſandra Priami Virgili⁹, aliſq; Phœbadib⁹ & Sybillis alij docuerunt poetæ. Q uas in dãdis vaticinijs tũ magis valuiſſe ſcribunt: quũ fanatico furore vrgerentur. Suppetunt mihi permulta ad manũ huiuſmodi exempla. Nã præter Eurylochũ & Speuſippũ Philoſophũ (de quibus iã memini) Cleomedes athleta, quum aduerſarij quẽ vnico ictu iterfecerat, inteſtina lateribus apertis exeruiſſet: ac propterea iudicum tantam execrantium feritatẽ ſentẽtia mulctæ eſſet deſtinatus: diſcedens per forũ, columnam (qua ludi literarij tectum fulciebatur) euertit: eaq; ruina pueros omnes obruit. Nero nũciata Galliarum defectione, diſcumbens menſam protinus deiecit: fregitq; magni precij pocula. Ferunt & Ecelinum tyrannum tanta quãdoq; ira excanduiſſe: vt vulnus in bello acceptum in morem ſæuientis feræ dẽtibus & vnguibus frendens laniauerit. Et Perſes rex duos ex domeſticis ira & dolore præcipitatus interfecit: dũ eundem a Paulo Aemylio

Bilis morborũ cauſa.

Billoſi ingenio claret.

Quorũdam nomina qui biloſi fuere,

victum ſolari vellent. Othomanus quoq; Mahometes quũ duos cucumeres in horto pubeſcẽtes a feris corroſos inueniſſet: duos eleganti forma iuuenes facti etiam ignaros gladio trãſuerberauit. Semiramidi circa cultum capitis occupatę, dũ nũciatum eſſet Babylonẽ in fide nõ cõſtitiſſe: ira feruens incompta capillorũ parte ad eam expugnãdam cucurrit. Quę omnia quũ doceãt, q̃ periculoſus ſit hic morbus: maxime nobis cauendũ puto, ne furori nimis indulgeamus: neu magis nos impetus regat: q̃ impetũ ipſi regamus. Quod ſi factu facile nobis eſſe velimus: vitanda erit rerum omniũ (quæ ſtomachũ ſolent mouere) occaſio. Vnde & Cothis Thracum rex quũ natura eſſet iracũdus, peregrino cuidam vaſa afferenti fictilia, ſpecioſa quidem ac politiſſime tornata, precium acceptorum dedit: vaſa tamen fregit protinus, ne ſi a miniſtris (ꝙ fragilia eſſent) rumperentur: furori non temperaret, quo minus in eos animaduerteret ſeuere nimis. Illud porro nõ omittẽdũ, bi-
Bilis ꝓ indignatiõe. lẽ ſępenumero pro indignatione accipi & iracũdia, cuius eſt effectrix: Horati. Iuſſit quoq; ſplẽdida bilis. Perſius. Calido ſub pectore maſcula bilis Intumuit. Tranquillus item in Cęſare Tiberio. Ac nõ tam ex animi ſententia, q̃ bile & ſtomacho fingerentur. Omiſeram quod apud Plyniũ memini me legere lib. 22. Cap. 24. Vſu deſpumati mellis bilem augeri, Raphano vero detrahi. Idẽ Cap. 13. eiuſdẽ libri ait, Naſturcium in aqua potum decem denariorum pondo, morbum hũc itidem detrahere: quem qui patiuntur, bilioſos appellare conſueuimus.

¶PRAECEDENTIVM EPIthetorum teſtimonia.

1 DIFFICILIS. Horatius lib. 1. Carminum, Ode. 13. Ferues difficili bile tumet iecur.
2 ¶SPLENDIDA. Horatius lib. 2. Carminum. Maledicit vtriq; vocãdo Hãc furiam, hunc aliud, iuſſit quod ſplẽdida bilis.
3 ¶AMARA. Habet enim amaritudinis multum. Vnde Apuleius lib. 2. Metamorphoſeos. Caue (inq̃t) ne nimia mellis dulcedine diutinam bilis amaritudinẽ trahas. Homerus apud Aulum Gellium lib. 31. Cap. 7. Scrutans, veſtigia ſi quo Verſa viri inueniat. Coquit illum bilis amara.
4 ¶ACRIS. Apuleius lib. 10. Meta. Sed medullitus dolore cõmotus, acerrimaq; bilis noxio furore perfuſus. Item Perſius Satyra ſecũda. Namq; eſt ſcabioſus: & acri Bile tumet.
5 ¶VITREA. Id eſt lucida & clara: ꝙ vt inquit Ioannes Britannicus in Perſium, hominem omnia effundere & aperire cogit: vel ꝙ ea affectus homo turgeſcat, vt inflatum ab artifice fiſtula vitrum. Perſius Satyra. 3. Turgeſcit vitrea bilis. Itẽ Frãciſcus Philel. in. 1. Decade.

6 Vitrea te bilis male turbat. ¶COMMOTA.Perſius. Sa.4. Ergo
7 vbi cõmota feruet plebecula bile. ¶MASCVLA.ꝗ fortaſſe fœmi-
neũ ſit nũꝗ̃ ira cõcitari.Perſi.Sa.5.Calido ſub pectore maſcula bilis In
8 tumuit. ¶ARDESCENS. Tho.Radi.in.4. Chroſdameuſi.Quę
ardeſcẽte bile paululũ incenſa,nec mihi(ait) deerũt mariti benigniores
9 placidioreſꝐ. ¶FLAVA.Carmelita in Nicolao Tolẽtino.Flaua bi
le tumẽt:ideo rapiũtur in iram. Itẽ Codrus Vrceus lib.2. Sylua. Phar
maca traxerũt flauã cũ phlegmate bilẽ.Itẽ Io.F.Mirã.lib.1.Hymno.
10 Flauã corporibus bilẽ eductura. ¶NIGRA.Codrus Vrceus Sat.2.
11 Pituitaꝗ & flaua bile nigraꝗ.¶SICCA & CALIDA.Codrꝰ Ibi
12 dem.Et ſicca & calida eſt bilis,quę flaua.¶CAERVLA,a Praſino
et ſubuiridi colore. Idem Codrus Saty.2.Salſum phlegma ſapit, ſed
cærula bilis acerbum . Idem in eadem. Flauos crines dat cærula bilis.
13 ¶HORRIDA.Pamphilus Saxus lib.2. Epigrammatum. Non in
14 flans humor pectus,non horrida bilis.¶INIQVA.Idem Pamphi
lus libro.4.Epigram. Non modulis citharę bilem preſſiſſet iniquam.
15 ¶ATRA.Crinitus. lib.3 de Honeſta diſciplina . cap.6.Eurylochũ
16 tradunt miris modis atra bile vexatum fuiſſe.¶PERVRENS.Frã.
17 Philel.in .3.Decade. Quę tibi pituitę glacies,biliſꝗ purẽs.¶CRO-
CEA.Idẽ Philel.in.4.Deca.Nõ croceã fortaſſe febris coq̃t arida bi-
18 lem.¶FERVIDA.Idẽ Fran.Philelphus in.6.Decade. Hinc fit Pi-
tuita exurens,hinc feruida bilis Aeſtuat.Idẽ in.9.Deca.Pituitę in quo
19 horret glacies,hinc feruida bilis Surgit. ¶FEROX. Idem Frãciſcus
Philel.i.7.Decade. Et riſus biliſꝗ ferox,& ſomnus,& ortus. Idẽ in.9.
Decade.Hãc tu pelle fame,bilis truculẽta feroxꝗ. Hic duo ſunt Epi
20 theta.¶RAPIDA.Idem Fran.Philelphus in.8.Decade. Hinc igi-
21 tur rapidam bilem,ſtomachũꝗ tenere Perge tuum.¶FERVENS.
Quintianus in Theoandrothanâto.Oculis retortis, bile feruenti tu-
22 mens.¶CAERVLEA.Carmeli.lib.1.Parthenices Marianę. Mox
23 iecur exemit monſtro,præcordia bile Cęrulea infecit.¶ACERBA.
24 Carme.in Apolo.Nil explere poteſt: Bilẽ nihil ęquat acerbã.¶AR-
DENS.Carme lib.1.de Cala.Tẽporũ.Nõ ſecus hæc rabies ardenti
25 percita bile.¶FLAMMATA.Valerãdꝰ Varanius lib.2.Talia flã-
26 mata mouerũt bile puellã. ¶ACVTA.Fauſtus in Buc. Dũ veſana
27 fames bilem ſtimularet acutã. ¶PALLIDA.Plyniꝰ.lib.28.Cap.6.
28 Eadẽ viridis morbũ viſcerũ,pallida bilis,rubẽs ſanguinis.¶MALA
29 Plau.i Mercatore. Mala bilis cruciat Me atꝗ exagitat. ¶IRATA.
30 Architrenius lib.1.cap.13.Ledit & irata bili quocũꝗ rotatur.¶IRA-
CVNDA.Ego i meis Elegiis.Bilis inhumani ſoror iracũda furoris.
31 ¶VESANA.Bap.Pius lib.1.Eleg.Oraꝗ veſana bile tremẽda pati

BLANDITIAE

1 Molles
2 Muliebres
3 Argutę
4 Floridę
5 Doloſę
6 Flagicioſæ
7 Leues
8 Tenerę
9 Procaces
10 Vxoriæ
11 Blandę
12 Dulces
13 Elyſię
14 Falſæ
15 Fallaces
16 Viroſæ
17 Cupidineę
18 Mellitæ
Syrenęæ
19 Lenes

¶PRAECEDENTIVM EPIthetorum Teſtimonia.

HIC ego curſim & in ſequēti dictione (vt breuius abſoluā)
Epithetorū teſtimonia ſine p̄fatione citabo. ¶BLANDI
1 TIAE MOLLES. Oui. lib. 2. de Arte amādi. Blāditias
molles, aureſq; iuuātia verba. Itē Fauſt. in Eleg. Heu fuge
blanditias molles: quas ſubdola Syrē Dulcibus illecebris in tua dāna
2 mouet. ¶MVLIEBRES. Titus. Li. lib. 7. Belli. Pu. Blāditijs mulie
bribus ꝓpulit eū ad ꝓditionē cuſtodię loci. Itē Porcius Latro in Catilí.
Omitto peſtis huius impuriſſimas voces, mollicīē ſcęnicā, obtuitus im-
3 pudicos, blāditias muliebres. ¶ARGVTAE. Prop. li. 1. Arguta re-
ferēs carmina blāditiā. Itē Salmo. in Eleg. Fūdit & arguta carmina blā
4 ditia. ¶FLORIDAE. Sidonius. Apol. lib. 7. Prædicat illas ſanctas
5 et floridas (quæ ꝓcedūt de tēperata cōmunione) blāditias. ¶DOLO
SAE. Idē Sidonius in. 2. Paneg. Si iubeas vtrūq; mori: ſed necte dolo-
6 ſas Blāditias. ¶FLAGICIOSAE. Cic. Actione. 4. i Verrē. Tātū
7 eius ſermo inquinatiſſimus, & blanditiæ flagicioſæ valuerunt. ¶LE-
VES. Pōta. lib. 2. de Amore cōiugali. Blāditiæq; leues, mollicieſq; de-
cens. Itē Marul. in Epigrā. Ite ꝓcul luſus, blāditięq; leues. Itē Codrus
8 Vrceus lib. 1. Sylua. Blāditięq; leues, & amātes ocia nugę. ¶TENE-
RAE. Pōta. lib. 3. de Amore cōiugali. Nec teneras tibi blāditias, nec
9 carmina bella Ingeminat. ¶PROCACES. Idē Pōta. lib. 2. Baiarū.
10 Dicas blanditias procaciores. ¶VXORIAE. quaſi connubiales.
Nulla em̄ cōcordi matrimonio voluptas maior. Diſcordi vero nulla
deterior calamitas. Tho. Radi. in. 3. Chroſdameuſi. Etſi vxorijs lenire
11 blāditijs, certe ſeruilibus p̄cibus propitiare ſtuduit. ¶BLANDAE.

Idē Thomas in.3. Chroſdameuſi. Et cū dicto blandis blāditijs mœ-
12 ſtitudinem vterq; diſſimulat. ¶DVLCES. Conradus lib.3. Odarū.
Dulces banditiæ tuę. Mellitæq; tui cordis ineptię, Mētem triſtitia le-
13 uāt. ¶ELYSIAE .i. Voluptificę inſtar Elyſij: qui deliciarū locus dici
citur. Aurelius Augurellus lib.1. Carminum. Non hoc Elyſiæ blandi
14 tię volunt. ¶FALSAE. Franciſcus Philelphus in.1. Decade. Quid
15 magis incautum fuerit, q̄ fidere falſis Blāditijs fortuna tuis? ¶FAL
16 LACES. Idem Franciſcus Philelphus in.3. Decade. Nun quod falla
17 cibus actus Blanditijs nimium tecū ſentire videtur. ¶VIROSAE.
18 Salmonius in Eleg. Ocia viroſis illita blāditijs. ¶CVPIDINEAE
19 Idē in Epig. Plena cupidinea carmina blāditia. ¶MELLITAE et
20 SYRENAEAE. A Syrenibus, q̄ ſuauitate & argutia vocis nautas
ſopire, ſopitos dicuntur immergere. Ego in meis Dialogis. Mellitas
21 Veneris, Syrenęaſq; caueto Blāditias. ¶LENES. Aurelius Augurel
lus lib.1. Car. Aut quid Lenibus accipimur Blāditijs gratę dominę.

BARATHRVM

1 Immane	8 Stygium	15 Squallens
2 Imum	9 Pręceps	16 Opacum
3 Tartareum	10 Tetrum	17 Caligans
4 Cæcum	11 Irremeabile	18 Triſte
5 Abruptum	12 Nigrum	19 Horrendum
6 Infernum	13 Ferum	20 Latum
7 Ferale	14 Paludoſum	21 Voraginoſum

¶PRAECEDENTIVM EPI-
thetorum Teſtimonia.

1 IMMANE. Virgilius lib.8. Aeneidis. Et regna reclu
dat Pallida dijs inuiſa: ſuperq; immane barathrū Cer
nitur. Itemq; Carmelita in Alphonſo lib.3. Tum ſe-
nior licet hoc inquit, tā immane barathrum, Terri-
2 ficūq; chaos nobis abſconderit aſtra. ¶IMVM. Co
lumella lib.11. Et imum Cōcutiēs barathrū Lethæas
3 terruit vndas. ¶TARTAREVM. Statius libro.1. Thebaidis. Da
4 Tartarei regina Baratri, Quod cupiā vidiſſe nefas. ¶CAECVM.
Statius lib.5. Syluarū. Cæco gemeret mors clauſa barathro Lōgius.
Item Pamphilus Saxus lib.1. Epigrā. Vt cæco iuuenē trahant bara-

tro. Carmē eſt Phalecium. Item Carmelita in Alphonſo. Et raptum
5 ex oculis cęco immerſiſſe baratro. ¶ABRVPTVM. Catul. Aeſtus
in abruptum detulerat baratrū. Item Aemylius Cimbriacus. Ducit
6 in abruptum duplicata nocte baratrum. ¶INFERNVM. Valeri-
us Flaccus lib.2. Argon. Inferni qualis ſub nocte baratri Accubat. Itē
Quintianus in Theonabaſi. Ruperat inferni pater antra horrenda
7 baratri. ¶FERALE. Claudia. lib.1. de Raptu Proſerpinæ. Iā quę-
8 cūq; latēt ferali monſtra baratro. ¶STYGIVM. a Styge inferni pa-
lude, Dij cuius iurare timent & fallere numē. Marul. in Epigrā. Mer
gere nos Stygio baratro. Itē Ioā.F. Miran. lib.1. hymnorū. Antra pe
9 tit Stygij ſemper tenebroſa baratri. ¶PRAECEPS. Stroza pater li
bro.4. Aeoloſticon. Pęcipitis necnō ima de ſede baratri. Item Carme-
lita lib.1. de Calamitatibus temporum. Fitq; ingens domus vmbra-
rum, pręcepſq; baratrū. Item Fauſtus in Panegyrico. Duceret in præ
10 ceps errantia corda baratrum. ¶TETRVM. Ioan.F. Mirandula li
bro.1. Hymnorum. Innumera & tetri metuunt quē monſtra baratri.
11 Item Theocritus in Thaliſia. Tetriq; videret mōſtra baratri. ¶IR-
REMEABILE. Ludouicus Bigus. Nec Venus in baratrum trahet
12 irremeabile Lethes. ¶NIGRVM. Cleophilus de Cœtu poetarum:
13 Ventum erat ad nigri ſquallentia tecta baratri. ¶FERVM. Quinti
14 anus in Theocriſi. Alios baratrum mergit abſorptos ferū. ¶PALV
DOSVM. Michael Anglicus Aegloga.2. Dura paludoſo reddētes
15 iura baratro. ¶SQVALLENS. Carmelita in Iulio. Vt fuit inclu-
ſus tandem ſquallente baratro. Idem in Apolonia. Mox de ſquallēte
16 baratro Per poſtica trahi facit ad tormēta puellam. ¶OPACVM.
Carmelita lib.2. Agelariorun. Mergat opes, baratroq; nefas abſcon-
17 dat opaco. ¶CALIGANS. Carmelita in Blaſio libro.2. In tene-
18 bris lateat ſub caligante baratro. ¶TRISTE. Carmelita in Catha-
19 rina lib.3. Intrat ad humentes vmbras, & triſte baratrum. ¶HOR-
RENDVM. Richardus Bartholinꝰ lib.1. Auſtriados. Arbiter hor
20 rendiq; Hecate regina baratri. ¶LATVM. Augurellus lib.2. Ser-
21 monum. Pręcipites latum baratrum quandoq; ferantur. ¶VORA
GINOSVM. Ego in Hendecaſyllabis. Intrauit baratri voraginoſi
Squallentes tenebras.

BIBLIS

1 Phœbeia 2 Inceſta 3 Sororia

4 Miletis

PRAEFATIO.

BIBLIS Mileti fuit filia & Cyanes:quę quũ fratrẽ Caunum miſere deperiret,eius tamen concubitũ non poſſet aſſequi:amoris impatientia,laqueo ſpiritum intercepit. Vnde Ouidius.

Biblida quid referam?vetito quę fratris amore
Arſit, & eſt laqueo fortiter vlta nefas.

Idem quoq; in Ibin de ea ſic meminit.

Biblidos & Canaces ſicut facis ardeat igne:
Nec niſi per crimen ſit tibi fida ſoror.

Fabulantur poetę eandem beneficio Nayadum in fontem poſt aſſiduas mutatam lachrimas:quũ videlicet a fratre neglectam ſe aliquãdiu indoluiſſet.Hoc locupletius docet idem Ouidius lib.9.Meta.dicens.

Biblis Apollinei correpta cupidine fratris — Ouidiani verſus de Biblide.
Nõ ſoror vt fratrem, nec qua debebat amauit.
Illa quidem primo nullos intelligit ignes:
Nec peccare putat,ꝙ ſępius oſcula iungat:
Q; ſua fraterno circundet brachia collo:
Mendaciq; diu pietatis fallitur vmbra.
Paulatim declinat amor:viſuraq; fratrem
Culta venit,nimiumq; cupit formoſa videri.
Et ſi quæ eſt illic formoſior:inuidet illi.
Sed nõdũ manifeſta ſibi eſt: nullũq; ſub illo
Igne facit votum:verũtamen æſtuat intus.
Iam dominũ appellat:iã nomina ſanguinis odit,
Biblida iã mauult,q̃ ſe vocet illa ſororẽ.
Spes tamen obſcœnas animo demittere nõ eſt
Auſa ſuo. Vigilans placida reſoluta quiete
Sępe videt quod amat:viſa eſt quoq; iungere fratri
Corpus:& erubuit,q̃uis ſopita iacebat.
Somnus abit:ſilet illa diu,repetitq; quietis
Ipſa ſuę ſpeciem,dubiaq; ita mente profatur.
Me miſeram,tacitę quid vult ſibi noctis imago?

Lachrimabiles eius & plenas commiſerationis ad Caunum literas,vide apud eundem Ouidium: qui rem ipſam graphice adeo & eleganter depingit:vt legẽti mihi lachrimas excuſſerit.De hac etiam meminit Calentius libro.1.Elegiarum dicens. — Verſus Calentii de Biblide.

Biblidaq; inſano prębentem pectus amori,
Et Phædram noſtris addite funeribus.

Item libro ſecundo.

Quas non per terras,quæ non per litora Biblis
Teq;,tuamq; gemens Caune ſecuta fugam eſt.
At tu ꝙ fugiẽs vitaras crimina:frater,
Q; te quęrebat,non erat illa ſoror.

ℂEPITHETORVM teſtimonia.

1 PHOEBEIA,Epitheto longe ſatis repetito,ſic dicta eſt: ꝙ Mileti filia fuerit:quę patrem habuit Solem ſeu Phœbum.Ouidius libro.9.Meta.

Sic lachrimis conſumpta ſuis Phœbeia Biblis
Vertitur in fontem:qui nunc quoq; vallibus illis
Nomen habet dominæ:nigraq; ſub ilice manat.

2 ℂINCESTA.Inceſtos vocamus:qui commerciũ cum affinibus ha
bent Venereum:aut ſaltem appetũt, licet non aſſequantur.Cuiuſmo
di fuiſſe Biblidẽ,teſtimonijs multorum cõſtat.Carmelita Aegloga.4.
Fratrem Biblis amat:ſubicit ſe Myrrha parenti. De Epitheto Idem
lib.1.Parthenices Marianę. Biblidaq; inceſtã, curas & vulnera Tyſ
3 bes.ℂSORORIA.Architrenius lib.4.cap.10.Gratior ipſa ſibi, Bi
4 bliſq; ſororia fratri,Gaudia mẽtitur.ℂMILETIS.Mileti filia.Oui
dius.lib.9.Meta.Tũ vero mœſtã tota Miletida mẽte Defeciſſe ferũt.

ℂBACCHVS

Liber
Mitis
Lenęus
Odoratus
Męonius
Nocturnus
Dulcis
Nyctileus
Dator lætitiæ
Nobilis
Bromius
Nyſius
Euchius
Echionius
Thyrſiger
Semeleius
Baſſareus

Puer Semeles
Euhius
Iocoſus
Calens
Euhan
Armiger
Bis genitus
Generoſus
Semeleia proles
Racemifer
Corymbifer
Candidus
Ogygius
Bicorniger
Tener
Aonius
Aæmonius
Dionyſius
Nyſęus

Marcidus
Inſanus
Fulmineus
Semeleius
Alũnus Dirces
Rotator Baſſaridũ
Agenoreus
Lætus
Intonſus
Proles Semeles
Viridis
Validus
Thyonęus
Sacer
Audax
Sæuus
Viticomus
Adoneus

Pantheus
Iuuenis
Nitidus
Mollis
Benignus
Lyçus
Ignigena
Dithyrambus
Bimater
Elleus
Hiacchus
Bryſęus
Hederiger
Præſignis
Martius
Bicornis
Femorigena
Myſticus
Soliuagus
Multiformis
Hymeneius
Nomius
Geminus
Hoſpitalis
Imberbis
Nitens
Precioſus
Iſmarius
Roſeus
Cadmeius
Pampineus
Blandus
Rubicundus
Calens
Vitifer
Leſbous
Eleleus
Vuifer
Thyrſifer
Vitiſator
Dircęus
Belliger
Racemipotens
Corniger
Taurominitanus
Lętificus
Spumās
Ebrius
Bacchapæan
Sebadius
Proſtaterius
Phleon
Brumus
Protryges
Staphyletes
Omphacites
Inuerecundus
Lydius
Vacillans

¶BLATTA

Lucifuga
Sordida
Pallida
Trux
Infeſta
Informis
Rodens

¶BIPENNIS

Valida
Dura
Sęua
Thermodontiaca
Fulgens
Aerata
Tartarea
Violenta
Fera
Acuta
Ferrea

¶Huc reducas Epitheta huius dictionis ſecuris.

¶BITVMEN

Nigrum
Pingue
Tenax
Liquidum
Lentum
Semiramium
Iudaicum
Babylonium

¶BVSYRIS

Illaudatus
Triſtis
Mareoticus
Cruentus
Ferus
Dirus
Durus
Inhumanus

¶BALSAMVM

Sudans
Geniale
Spirās
Odorum
Luxurioſum
Mite
Fragrans

¶BARBA

Prolixa
Impexa

Mœſta
Mollis
Hirſuta
Propexa
Hiſpida
Aſpera
Hirta
Fœda
Horrida
Fruticans
Comãs
Rigida
Dumeſcens

¶BACCA

Syluestris
Sanguinea
Sicyonia
Palladia
Bicolor
Amara
Turgens
Virens
Hederacea
Flaua
Arborea
Pinguis
Idumæa

¶BACCA gēma

Conchea
Candens
Fulgens
Turgens
Gangetis
Virens
Nitida
Flaua
Precioſa
Indica

¶BRIAREVS

Centimanus
Immenſus
Vaſtus
Sæuus
Centumgeminus
Terrigena

¶BALTHEVS

Sutilis
Pictilis
Cæruleus
Aſper
Pendulus
Auratus
Signifer
Diſcolor
Gemmatus

¶BVCCINA

Rauca
Inflata
Caua
Tortilis
Hoſtilis
Strepens
Canora
Tartarea
Terribilis
Sonax
Scabra
Sinuoſa
Mattia

¶Quæcũq; Epitheta ponētur in hijs dictionibus Tuba, Lituus, Claſſicũ, poſſunt huc reduci.

¶BETHIS fluuius

Heſperius
Vmbroſus
Tarteſſiacus
Iberus

¶BATAVI

Truces
Auricomi
Feroces
Indomiti
Belligeri

¶BIDENTES

Lanigeræ
Mites
Vagæ

¶BALISTA

Torta
Phocais
Ferrea
Fulminea

¶BIBLVS

Fluminea
Pharia
Niliaca
Paluſtris

¶BRAGADA

Turbidus
Cinyphius

¶BELVA

Sęua
Fera
Rabida

Immanis
Frendens
Atrox
Ferox

¶BVBO

Siniſter
Trepidus
Fœdus
Nuncius luctus
Ignauus
Profanus
Funereus
Raucus
Stygius
Damna canẽs
Infeſtus
Solicanus
Dirus
Luctifer
Mœſtus
Nocticanus
Ater
Feralis
Noctiuidus

¶BARBITOS

Leſboa
Facilis
Multiformis
Querula
Venuſina
Multichordis
Canora
Niuea
Mollis
Aeolia
Aurea
Aonia
Dulcis
Sonora
Arguta

¶BOSPHORVS

Iners
Thrax
Refluus
Thracius
Threicius
Cimmerius

¶BACCHAE

Thebanæ
Cadmçæ
Mœnalloneę
Ogygiæ
Entheæ
Fanaticæ

¶BETA

Candida
Venerea
Fatua
Viridis
Plebeia

¶BOS

Validus
Arator
Ruricola
Minax
Opimus
Aeripes
Ferus
Tardus
Grandæuus
Toruus
Profugus
Fortis
Mollipes
Piger
Corniger
Agreſtis
Petulcus
Cornupeta
Durus
Buccerus
Armoſus
Tumidus
Hirſutus
Agricola
Laborifer
Bicornifer

¶BRITANNI

Flaui
Caledonij
Feri
Remoti
Aequorei
Virides
Cõtẽti modica nocte
Horribiles
Infecti
Cærulei
Picti
Extremi
Pugnaces
Gelidi
Audaces
Semoti
Truces
Manducones
Occidui
Duri
Arctoi
Neptunicolæ
Sepoſiti
Fortes
Intonſi
Auriferi

Sagittigeri
Superbi
Elati
Brutigenæ

¶ Quæcũq; Epitheta ponuntur in dictione Angli, poſſunt huc reduci

¶ BVSTVM

Horrificum
Cauum
Inhonorum
Triſte
Saxeum
Putre
Illętabile
Tenebroſum
Miſerabile
Gelidum
Odoriferum
Vermigerum
Carioſum

¶ Huc reduci poſſunt Epitheta quædã harum dictionũ Tumulus, Sepulchrum, Sarcophagus.

¶ BOOTES

Piger
Tardus
Serus
Hyperboreus
Actæus
Nigrans
Gelidus
Rigidus
Lycaonius

Ferus
Glacialis

¶ Idem dicendum de Epithetis hui⁹ dictionis Arctophylax

¶ BACVLVS

Nodoſus
Teres
Acclíuis
Multinodis
Agreſtis

¶ BELLOROPHON

Caſtus
Tetricus
Pulcher
Iſthmiacus
Sthenobeius

¶ BOMBVS

Grauis
Mimalloneus
Raucíſonus
Terrens
Diſſultans
Horriſonus
Somnifer
Terrificus
Reſonans
Inornatus
Horrificus
Reſonus
Sonax

¶ BYSSVS

Tenuis
Canens

Candens
Mollis
Textilis

¶ BESTIA

Trux
Dira
Terribilis
Fera
Truculenta
Immanis
Noxia
Impura

¶ BAIAE

Liquidæ
Amœnę
Tepentes
Calentes
Salaces
Molles
Vaporiferæ
Aeſtuantes
Deſides
Illecebroſæ
Thermuleæ

¶ BELIDES

Danai puellæ
Impiæ
Sceleſtæ
Cruentæ
Danaides
Miſeræ
Iniquæ
Coniuratrices

¶ BELLARIA

Mellita
Adorea

Muſtacea
Caſeata

¶BYRSA

Tyria
Punica
Potens
Sidonia
Lybica
Barbarica
Eliſæa

¶Idem de Epithetis hui9 dictionis Carthago.

¶BELLATOR

Fortis
Eximius
Armipotens

¶BVLLA

Cærulea
Vitrea
Turgida
Tumida
Ventoſa

¶BELLONA

Furens
Tartarea
Haſtata
Atra
Mauortia
Vindex
Implacabilis
Impia
Ferox
Ardens
Triſtis
Inferna
Atrox
Infœlix
Fera
Sæua
Truculenta
Criſtata
Fremens
Turbida
Aſpera
Armipotens
Horrenda
Diſcors
Sanguinea
Impetuoſa
Violenta

¶Idem de Epithetis huius dictionis Enyo.

¶BVCCA

Tumida
Tumefacta
Inflata

¶BARBARIA

Inhumana
Ferina
Diſſona
Furens
Horrida
Cruda
Fera
Inculta
Inſuauis
Atrox

¶BVLBVS

Candidus
Salax

¶BALENA

Britannica
Aequorea

¶BASIVM

Blandum
Luctans
Laſciuũ
Aureolũ
Mordens
Dulce
Lætum
Morſicans
Furtiuum

¶Hijs conformia ſunt, quę ponentur in hijs dictiõibus, Oſculum & Suauium Epitheta.

¶BVXVS

Fragilis
Criſpata
Multiforis
Frondens
Criſtata
Tibicinea
Conſtrepens
Virens
Berecynthia
Pallens
Cithoriaca

¶BENIGNITAS

Clemens
Grata
Mitis

Humāna
Manſueta

¶BREVITAS

Laconica
Succincta
Pauciloqua

¶BRITANNIA

Sæua
Dira
Ignara luporum
Generoſa
Diues
Flaua
Arctoa
Gallis infeſta

¶Huc reducas Epitheta huius dictionis Anglia.

¶BRACHIVM

Forte
Leue
Candidum
Lacteum
Neruoſum
Venoſum
Candens
Fulgens

¶BOMBYX

Orontęa
Serica
Indica

¶BALNEVM

Tenebroſum
Dulce
Venuſtulum
Mulcens
Sudans
Vaporiferum

¶BRISEIS

Formoſa
Troia
Achillæa
Achillis amaſia

¶BISONTES.

Turpes
Villoſi

¶BVTYRVM

Acidum
Laſciuum
Molle
Retractum
Lacteum

¶BOMBARDA

Turrifraga
Flammifera
Sulphurea
Reboans

¶BERYLLVS

Glaucus
Inęqualis

¶BOHEMI

Sæui
Acres
Albicolę

¶BELGAE

Armiferi
Audaces
Pugnaces
Crudi

¶BVBVLCVS

Raucus
Ignauus
Durus
Vigil
Indocilis
Incomptus

¶BOATVS

Horrificus
Territremus
Terrificus
Horrifer

¶BASILISCVS

Funereus
Venenoſus

¶BENACVS

Vorticoſus
Piſcoſus

¶BARRHVS

Marmaricus

Vaſtus
Indicus
Lybicus

¶BASSARIDES

Entheæ
Tremulæ
Vagæ
Ebriȩ

¶BONVM

Volucre
Fluidum
Tranſitorium
Blandum

¶BVFO

Tumidus
Ventroſus

Saxicola
Supinus

¶BATHYLLVS

Samius
Formoſus

¶BACCAR

Frondens
Viridis

IOANNIS RAVISII
Textoris Epitheta
De Litera C.

CANIS

1 Obſcœnus
2 Amyclȩus
3 Moloſſus
4 Rabidus
5 Lacon
Epiroticus
6 Pulicoſus
7 Vigil
8 Acer
9 Venaticus
10 Rabioſus
11 Leuiſomnus
12 Sȩuiens
Aedituus
13 Immanis
14 Formidabilis
15 Horrendus
16 Paſtoricius
17 Villaticus
18 Ferus
19 Infeſtus
20 Celer
21 Dianius
22 Damnoſus
23 Citus
24 Auidus
25 Mænalius
26 Sagax
27 Lœthifer
28 Audax
29 Vocalis
30 Armillatus
31 Immitis
32 Atrox
33 Triſtificus
34 Horriſonus
35 Lymphaticus
36 Auritus
Horricomus
37 Odoriſequus

38 Vocifer
39 Hirſutus
40 Properus
41 Amarus
42 Fidus
43 Raucus
44 Mordax
45 Odorus
46 Fidelis
47 Salamantinus
48 Moloſſicus
Incõmodeſticus
49 Pernix
Vmber
50 Rapidus

PRAEFATIO.

REVOLVENTI mihi eos (qui de variis animantibus locuti ſunt) ſcriptores, multa certe vbiqꝫ occurrerunt: quibus niſi inexpugnabilis tantorum virorũ fidem feciſſet authoritas & teſtimonium: fabularũ verius q̃ hiſtoriarũ appellatione digna videretur. Sunt enim permulta ab hoim credulitate vſqꝫ adeo aliena: vt ipſi quidẽ Heracleto vel ardẽtiſſime ploraturiẽti riſum mouerent. Omniũ autem quę legenti admirationem auxerunt: illa fuerunt maxime, quæ de natura canum variis in locis reperi. Quæ ſi vera ſunt, vt locupletiſſimi teſtes vera fatentur: inficiari nemo poterit arctiori beneuolentiæ vinculo canes hominibus, q̃ ſibi ipſis homines cõiunctos. Afferamus (vt nihil videamur commenti) quæ maximus Phyſiologorũ Plynius ſuper hiis repoſuit. Fideliſſimi (inquit lib. 8. cap. 40.) ante omnia homini canes & equi. Et pugnaſſe aduerſus latrones canem pro domino accepimus: confectumqꝫ plagis a corpore non receſſiſſe volucres & feras abigentem. Ab alio in Epiro agnitum in conuentu percuſſorem domini, laniatu & latratu adactũ, vt cogeretur fateri ſcelus. Garamantum regem canes ducenti ab exilio reduxere, præliantes contra reſiſtẽtes. Propter bella Colophoniĩ itemqꝫ Caſtabalenſes cohortes canũ habuere. Hæ primæ in acie dimicabant nunq̃ detrectãtes. Hæc erant fidiſſima auxilia, nec ſtipẽdiorum indiga. Scribit idẽ canes defendiſſe Cimbros, cæſis dominis eorũ plauſtris impoſitis. Canem item Iaſone Lycio interfecto cibum capere noluiſſe, inediaqꝫ fuiſſe conſumptũ. Alium quoqꝫ accenſi regis Lyſimachi rogo ſe inieciſſe. Celebratur & Pyrrhus Gelonis tyranni canis. Alius item, qui Conſyngem Reginã ꝓpter liberiorẽ cũ marito Nicomede Bithynię rege ac laſciuiorẽ iocũ interfecerit. Volcatiũ e ſuburbano quũ adueſperaſſet) redeuntẽ canis a graſſatore defendit. Alius Cęliũ ſenatorẽ Placẽtię ab armatis oppreſſum: q nõ prius q̃ cane iterfecto ſit vulne-

Verba Plynij de Canũ fidelitate.

ratus. Puderet me cõtinuã tot exemplorum ſeriem ab authore vnico in meum vſum conſarcinare: ſi furtum(quod detego)lectori iniucundum fore ſuſpicarer. Res certe digna eſt:in qua ſtylo & verbis abunde indulgeatur:quum præſertim rerũ inuſitatarũ nouitas auribus voluptatem conferat. Ferunt Cyrũ Perſarum regem feris(quũ infans eſſet)deſtinatum, a cane lac pro nutricula ſuggerẽte educatũ. Iam diximus puerũ Xenophontis a cane adamatũ. Pyrrho regi in ſomnis terrore perçito vociferanti adfuit canis:qui & in defuncti Pyram ſe ſponte iniecit. Icarij canis fidem ob indicatũ filiæ, parentis cadauer, cœlo poſteritas intulit. Dariũ vltimũ ab Alexandro vulneratũ quũ milites omnes reliquiſſent:ſolus canis nõ deſeruit. Canẽ Athenieñſes publice alendũ mãdauerũt: ꝙ in Aeſculapij tẽplo cuſtos adhibitus cõpilãtẽ ſacra indicauerit. Scripſit homerus Vlyſſem poſt 20. annos domũ redeuntẽ a cane agnitũ. Certum eſt ex verbis Valerij Maximi Maſaniſſam regẽ Numydarũ(quũ parum fidei in hominũ pectoribus reponeret) corporis ſui cuſtodiã canibus commiſiſſe. Canẽ Aegyptij ſub nomine Mercurij venerantur:quẽ vocãt Anubim, ꝙ in exortu Caniculæ fiat inundatio Nili. Apud eoſdẽ tãta multis canibus docilitas fuiſſe proditur:vt Ptolomęo principãte ludere, ſaltare, & molliter ad Symphonię cãtũ moueri edocti ſint:ac vicẽ ſeruorũ pauperib9 domi aliquãdo pſtiterint. Herodotus in Euterpe ait in Aegypto canes ſacris loculis ſepeliri cõſueuiſſe. Hermippus apud Volaterranũ teſtis eſt gentẽ eſſe in parte Aethiopię, cui canis imperet, eiuſq́; quũ latratu tũ certis alijs ſignis iuſſa deprehendi. Neſcio an de hoc intelligi debeat, quod Plynius lib. 6. cap. 30. ſcribit. At ex Africę parte(inquit) Ptoembari, Tonemphoæ: qui canem pro rege habẽt, motu eius imperia augurãtes. In tẽplo Vulcani rotundo canes Romæ velut æditui habitabãt, ſacrilegis tantũ allatrãtes, cęteris blãdi. Cælius lib. 12. antiquarũ lectionũ ait apud Aethnam Siciliæ promontorium, templum fuiſſe, quod ſoli cuſtodirẽt canes:qui adeuntes (ſi caſte ac debite ijſſent)permulcerent, eiſq́; blãdirentur: Si contra manib9 impuris, in eos irruerẽt mordicus. Cuiuſmodi etiã in Appulia & in Mineruæ templo videbãtur. Heſiodo interfecto(vt pręcedẽtibus cõformia ſubijciamus exẽpla)aſſiſtẽtes canes, authores cædis coarguerunt latratu. Honori defuncti canis ciuitatẽ cõſtituiſſe magnũ Alexãdrũ ſcripſit Theopompus. Et ſi pphana ſacris copulare liceat:pro comperto eſt Benignũ martyrẽ(quũ nullis ad idololatriã tormẽtis poſſet impelli)ab Aureliano famelicis, & diuturna maceratis inedia canibus obiectũ, mortis tamẽ periculũ euaſiſſe. Interfectorum a Diocletiano Gorgonij & Dorothei Martyrum canes vel famelici multum, cadauera non attigere. Accepi a viris verborum non prodigis, ſyluam

Cyrus a cane nutritus

Docilitas canum

Hiſtoria memorabilis de cane

eſſe non procul Aurelia: vbi quum Graſſatores hominem quēdam
interfeciſſent: interfectum homicidij tegendi gratia inter frutices in-
humaſſent: canis (qui latronum viribus impar fuerat, neq; hiis potu-
erat reluctari) domini ſui domum propero curſu redierit: ac reiecto
(qui offerebatur) cibo velut lachrymoſus nūc egrediens, nūc reuertēs
non prius latrare deſtiterit: q̄ præſtita tanti infortunij cōiectura impe-
trauerit, vt redeūti ſibi ad domini cadauer aliquis daret comes. Hūc
ergo quum ſecutus eſſet vnus ex domeſticis famulus, ſequentem reuo
lutis vbiq; ſemitarum veſtigijs ad inhumati locum perduxit: vbi & vn
guibus ſcalpuriens & terrā dentibus effodiens occultum corpus indi-
cauit. Magnū certe cōmiſerationis argumentum: quum non ſolum vi-
uentem alūnū dilexerit: ſed mortui quoq; ſepulturā & exequias ſit pa
trocinatus. Videamus an ea ſit in hæredibus pietas, an tantus in mor-
tuos (relictis quorū diuitijs educantur) amor. Quis nūc inhumatorū
curioſus eſt? quis ſepultorum cōmiſeretur:? quis vel patri quidē tanta
ſuccurrit humanitate, q̄ta hic noſter canis domino? Merito ergo canes
& amandi & nutriendi ſunt: quos hominū ſubſidio toties fuiſſe palam
eſt. Nā (vt inquit Columella lib. 8. cap. 12.) quis hominū clarius aut tā-

Canes quare amādi

ta vociferatione beſtiā vel furē prædicat, q̄ canis latratu? Quis famu-
lus amantior domini? quis fidelior comes.? quis cuſtos incorruptior?
quis excubitor poteſt inueniri vigilantior? quis deniq; vltor aut vindex
conſtantior? Soli canes dominum nouere, & ignotum quoq; (ſi repen
te veniat) intelligūt. Soli nomina ſua, ſoli vocem domeſticā agnoſcūt,
itinera q̄uis longa meminere: nec vlli pręter hominē memoria maior.
Alumno ſi diſcrimen immineat: primi in vulnera deſiliunt. Vigilāti aſ-
ſiſtūt, pro dormiente excubāt. Et (quod vſu venire conſpicimus) eiuſ-
dem votū ex nutu aut geſtu cōcipiūt & augurātur. Plodat manuū cō-
tactu: ierint ꝓpere quoquo fuerit iuſſum. Clamore aut ſignis reuocet,
redibūt protinus gemulo velut latratu cōquerētes, ꝙ domino maius
obſequium nō præſtiterint. Pulſentur fores: exploraturi feſtināt, ami-
cus ne ſit an inimicus, qui aduenerit. Amicum ſi perceperint: introeūti
blādientur: ac effuſi (priuſq̄ quis eſſet agnoſceret) temere latratus ve
niam poſtulabūt. Sin inimicum nouerint: ſua morte domini & vitam
& fortunas tutabūtur: neq; veniētem hoſtem domo & limine tātum
detrudēt: ſed & omnibus pomerijs eidem interdicēt. Neq; tamē inte-
græ ac nūq̄ violatę fidelitatis magnam (vt iam docuit Plynius) merce-
dem ſibi poſtulant: Nā qualem? ſolum certe paſtum. Qualem inq̄
paſtum? eum Hercle qui neq; famulis neq; domino ſit curæ: ſed huic
& illis contemptui. quippe quibus ſit ſatis vel corroſis iam circunqua-
q; oſſibus nutriri, vel epularum omnium reliquias ſuſcipere. & ita ſu-

ſcipere, vt præſentes nunq̃ tamen niſi iuſſi capiant aut attingant. Quinetiam ſi vel panis, vel caſeus integer, aut quid aliud ſimile offeratur: erubeſcent capere, tanto velut ſtipendio indignos ſe iudicantes. Et quod hiãtem me ſæpenumero detinuit, ſi vel fuſtibus aut flagellis a domino vapulauerint: poſt acceptas tamen plagas eidem blandientur, accepti velut verberis immemores. Quid quęſo nos non pudet pigetq́ noſtræ immanitatis, quos inopum rationis animalium præuertit humanitas. Acceptorũ ad inteſtina vſq́ vulnerum canis obliuiſcitur: nos vel in minimo (vt ita loquar) offenſi digitulo pertinax & pluſq̃ Vatinianum implacabiles odium nutrimus. Vulneranti adulatur canis: nos accepta ſemel iniuria odioſum ſemper habemus qui intulit: tãtiſperdũ pedem (vt dici ſolet) in Cymba Charontis habeamus. Quo anguſtiarũ quum ſumus redacti: incipimus tunc primũ duci pœnitentia: quũ iam nocendi nobis nullus relinquitur locus. Et ſperamus deos (poetice loquor) nobis benefacturũ? putamus nos ſaluos futurum? qui non prius parcimus: q̃ quũ moleſtũ nobis retalliare nõ poſſumus. Veniã nobis pollicemur: quã alijs ad capulũ vſq́ denegauim⁹? Falſa ſit quę illata eſt iniuria, immeritũ (quo nobis officitur) detrimẽtũ: inuidus qui nocet: cui nocet̃ inuidioſus. Quid inde? Armis propterea cœlum territabis? Neſcis nos omnes ea lege natos: vt pauperibus nobis miſeria, doctis & diuitibus inuidia velut genuinum aliquid & peculiare ſint tolerãda? Nunc ne verborum impetus ab inſtituto longius vagantẽ me diſtrahat: licet tanta ſit canũ fidelitas, tantus in dominos amor: inoleuit tamen conſuetudo, vt iam vicioſum prope aut vanũ iudicetur canẽ alere, idq́ propter fucatam quorũdã hypocriſin, quos meretrices clanculum nutrire fortaſſis non ſuppudet. Iſtos certe ſimulatores, pellaceſq́ vulpeculas tantopere deteſtor: vt mei odium faciliꝰ, q̃ illorũ amor mihi induceretur. Dicite amabo ſanctiſſimi patres, & verborũ tenus impolluti, nũquid Thobias veſter canẽ habuit? Nũquid miniſtros ſibi & familiares coruos Helias in torrente Carith, & Paulus primus Anachoreta in Eremo? Nunquid ceruam Egidius Athenienſis, Mammes columbam, Macarius Leenã, Florentius Vrſum, Leonem Hieronymus, ſancti omnes, habuerunt? Mediuſfidius veſtra iſtęc prudentia ſtulticia eſt apud deũ. Vtilius eſt (fateor) pauperes q̃ canes paſcere: ſed quotuſquiſq́ veſtrũ hoc facit? Noſtrę (dicitis) elemoſynæ ſunt arcanę. Arcanę certe adeo: vt nec deo quidẽ cognitę. Sed tranſeamus: quum magiſtris noſtris & præceptoribus etiam diſcholis (eorũ & Pauli verbo vtor) obedire liceat: neq́ noſtra interſit (ſi hominem interfecerint) obgannire, aut Gry quidem facere. Liberior enim peccandi poteſtas illis, q̃ nobis conceſſa. Dormientibus eti-

am pellitis & tunicatis cœlum patefiet: nobis nec vigilantibus quidem. Redeamus ad noſtros canes: de quibus etſi multa iam dixerimus: tot tamen adhuc ſcribenda ſupereſſe video: vt nulla dicendi ſeries ſeruari poſſe videatur. Quare id ego lectorẽ precario velim oratũ: vt hac in re veniæ locum mihi faciat. vbi coactus pene deliquerim: & omnia velut in confuſum chaos compegerim. Canẽ Latini Lupercalibus immolabant menſe Februario. Lacedemonij vero Marti: eũq; tẽplis omibus (ꝙ impurũ ſit animal, ac palã coeat) arcebant. Cõſtat etiam Romanos placandis Caniculę ardoribus hoc animal immolaſſe: quod & Ouidius lib. 4. Faſtorum teſtatur dicens.

Canis in ſacrificijs

Pro cane ſydereo, canis hic imponitur arę:
 Et quare fiat, nil niſi nomen habet.

Hoc quoq; animal Dianę vt deę venatrici ſacrũ dixerũt poetę. Hinc Virgilius in Buc. Notior vt iam ſit canibus non Delia noſtris. Apuleius item lib. 2. Meta. Canes vtrimq; ſecus deę latera muniũt. Ouidius lib. 1. Faſtorum author eſt, canes Dianæ a nonnullis populis fuiſſe immolatos. Verba eius ſunt hæc.

Canes Dianæ dicant

Exta canum triuiæ vidi libare Sabęos.
 Et quicũq; tuas accolit Hęme niues.

Plynius i Prodigijs ſcribit canẽ quandoq; locutũ fuiſſe, vt & ſerpentẽ latraſſe ferũt, & Bouẽ dixiſſe, Caue tibi Roma, apud Valeriũ Maximum. Non omittã, quod omnium ſcriptis obuiũ eſt, canes quandoq; hoibus mortẽ intuliſſe, ſed aliorũ inſtinctu hominũ. Nã (vt de Actęone taceamus) Thraſus, Linus, & Euripides Tragœdiographus a canibus dilaniati ſunt, vt omnium meminit Ouidius in Ibin dicens.

Canẽ fuiſſe locutum

Occiſi a canibus

Prædaq; ſis illis, quibus eſt Latonia Delos
 Ante diem rapto non adeunda Thraſo.
Quiq; verecundæ ſpeculantem membra Dianæ,
 Quiq; Crotopiadem diripuere Linum.

Lucianus quoq; ſophiſta Samoſatenus (qui Traiani temporibus floruit) a canibus dilaniatus eſt, ſed non ſine diuinæ vltionis ſuſpicione. Nam Chriſtianus primũ, quũ a fide catholica defeciſſet: animũ & ſtylum ad lacerandam religionem conuertit. Quare nihil hæc omnia videntur innuere, quo minus fideles dicendi ſint canes: qui ſemper tantam homini humanitatem (qui ſibi ipſi eſt inhumanus) prętiterunt. Nunc dicendum puto, vbi terrarum præcipui & omniũ optimi canes habiti ſint. Generoſos imprimis animaduertimus Laconicos, Arcadicos, Locrẽſes, Celticos. Celebrant etiã Iberici, Cretici. Moloſſici, Eretrici, Orcani, Indici. Sũt & Elymęi canes a populis in meditullio Bactrorũ & Hircaniæ inquit Cęlius, Caſtorij autem, Menelaides &

Vbi canes generoſi

Harmodij a dominis appellationem traxere. Laconici ex canibus & vulpibus vocãtur Alopedes. Arcades ex canibus & leonibus dicũtur Leontomiges. Cyrenaici ex lupis & canib9 Crocutę. Caſtorides e Caſtore & Vulpe nati. Moloſſi ſeu Epirotici dicũt̃ prognati ex cane: quẽ Vulcanus. (vt volunt) fabricauit, fabricatũ aiauit, donoq; dedit Ioui. Ille Europæ, Illa Minoi, Minos Procridi, Procris Cephalo venatori. Canũ Creticorũ aliq̃ dicunt̃ Diaponi: q̃ ſemp̃ feris ĩ certamine cõgrediuntur. Alteri Parippi, qui equis curſu contendunt. Hæc Volaterranus ex Polluce. Plynius lib. 6. cap. 32. ponit Canariam vnam ex Fortunatis inſulis, a multitudine canum inuſitatę magnitudinis appellatã. Celtici ex Gallia Britãniaq; veniẽtes odoratu curſuq; ſunt inſignes. Indicos ex Tigribus concipi vult Plynius. Quorum vnius memorabile ponit exemplum Ariſtoteles: qui præſente Alexandro cum Leone congreſſus, prius expectauerit ſe a circumſtãtibus concerpi, q̃ raptam mordicus feram dimittere. Hunc Alexander tumulo & ciuitate honorauit. Sunt qui dicant Indicos ex Actęonis canibus prognatos: qui poſt rabiem in ſanitatem redeuntes Euphrate tranſmiſſo in India errauerint. Commẽdantur & Melitęi ex Melite inſula dominis ſuis iter delicias: quales eſſe puto paruulos illos, quos in lecticis cubilibuſq; ſecum habere conſueuerunt noſtrę dominæ: vt ſi quãdo pepederint (honos ſit auribus) culpam in brutũ reiiciant. Eraſmus in. 6. Centuria Chiliadis ſecundę ait nonnullas eſſe mulierculas: quæ Melitęis canibus maiorem habeant honorem, q̃ ipſis maritis. Propterea ponit Adagium. Canis digna ſede. Eſt & apud eundem aliud Melitęus catulus. quum quis ad voluptatem non vtilitatem nutritur. Varro Salamantinos etiam commendat lib. 2. cap. 29. Neq; poſtremi habẽtur nominis Albani, qui feris omnibus obijciuntur, tauros frãgunt, leones perimunt, retinentq; quicquid oblatum eſt. Author Solinus. De quibus etiam Carmelita Mantuanus lib. 1. de Calamitate tẽporum loqtur dicens. Lybicoſq; ęquare leones Viribus, albanoſq; canes dũ ſe putat. Sũt et apud Paludes Meridionales qui dicũtur Cynamolgi, frequẽti cũ Indicis bobus certamine memorabiles. Plynius tamẽ lib. 6. Cap. 30. Cynamolgos facit populos Indiæ caninis capitibus. Satis conſtat Hircanos & Bactrianos eo canes alere: vt eiſdẽ mortuorũ cadauera obijciant deuoranda. Demõſtrare volo quos magis poetæ ſcriptis ſuis celebrauerint. Virgilius imprimis lib. 3. Georgicon. ſcribit.

Exemplũ memorabile.

Canes Melitæi.

Carmẽ Virlii de Canibus.

Nec tibi cura canum fuerit poſtrema, ſed vna
Veloces Spartę catulos, acremq; Moloſſum
Paſce ſero pingui: nunq̃ cuſtodibus illis
Nocturnum ſtabulis furem, incurſuſq; luporum

Aut impacatos a tergo horrebis Iberos.
Sępe etiam curſu timidos agitabis onagros:
Et canibus leporem, canibus venabere damas:
Sępe volutabris pulſos ſylueſtribus apros
Latratu turbabis agens, monteſq; per altos
Ingentem clamore premes ad rhetia ceruum.

Seneca item in Hippolyto ſic ait.

Senecę verſus.

Canibus tacitis mittite habenas,
Teneant acres lora Moloſſos:
Et pugnaces tendant Creſſę
Fortia trito vincula collo.
At Spartanos (genus eſt audax,
Auidumq; feræ) nodo cautus
Propiore liga.

Canes plerunq; memorabiles.

Poſt communē de hijs ſermonē, paucorum volo me miniſſe: quos certis nominib9 celebrauerūt Authores. Nobilis eſt Atalantæ canis Aura nomine: quam quum Calydonia ſus peremiſſet: bruto ſepulchrū indigenę ſtruxere. Gerionis canis Gargittios nomine Cerberi frater, ab Hercule cęſus, in Iberia quoq; monumentum habet. Celebrantur & Actęonis canes: quorum nomina apud Cæliū ex Aeſchylo ſunt hæc. Corax, Harpya, Charon, Lycitas. Apud Ouidium vero lib. 3. Meta. hęc. Pamphagus, Dorceus, Oribaſus, Nebrophonos, Theron, Lelaps, Pterelas, Agre, Hylęus, Nape, Pœmenis, Ladon, Dromas, Canache, Stricte, Tigris, Alce, Leucō, Aſbolus, Lacon, Aello, Ptous, Harpolos, Melaneus, Lachne, Labros, Aglaudos, Hylactor. Virgilij ſunt in Buccolicis Hylax & Lyciſca: In Aeneide Vmber. Eſt & Codri poetæ canis apud Iuuenalem nomine Chiron.

Actęonis canes.

Carmelita libro quarto de Trophęis Gonzagæ alia his verſibus enumerat.

Verſus Carmelitæ de quibuſdam canibus.

Volat acer Hylax, volat ocyus Euro
Harpalagus, referenſq; lupum toruo ore Lyciſca,
Et Tigrina notis tergum maculoſa, Melampus
Aequiparans candore niues, veſtigia tantum
Ima niger, Falco leuis ilia, lumine ſerpens
Sanguineo, Mordax Ragonia, & Icthia regis
Deliciæ, nomen patriæ ſortita marinę.
Et truculentus Helor certare leonibus audens.

Ex Xenophonte.

Xenophō in lib. de Venatione alia enumerat. Sūt īquit eiuſmodi Pſyche, Thymus, Porpax, Styrax, Aechine, Lonche. Lochos. Phrura, Philax, Taxis, Xiphon, Phonax, Phlegon, Arce, Cheuthon, Hylæus, Medas, Porthon, Sperchon, Lorge, Bremon. Thybris, Thallon,

Rhome, Antheus, Getheus, Actis, Aron, Leuſon, Augo, Polyſibia, Stichon, Spude, Bryas, Hebaſterros, Crauge. Cęnō, Thyrbas, Sthenon, Aether, Noes, Gnomon, Stibon, Horme. Sed hęc nomina ſunt arbitrio ficta poetico. Fabuloſum non eſt Hippocentaurū Xenophōtis fuiſſe canem, ſicut Lethargum Hippammonis, qui etiam cum domino ſepultus dicitur. Eſt & apud Theocritum in Daphnide & Menalca Lampurus canis nomen, vt apud Herodotum Syagrus, apud Ariſtophanē Acalāthis, apud alios Catenarius & Lucernarius. Memoratur & canis Attali: qui cibum glutiebat, nō guſtabat. Celebratur itē Cydimachi canis Ariſtogiton nomine, ex audacia ita appellatus. Stroza pater vnius meminit, cui Volātes nomē fuerit. Hoc adhuc adiiciam⁹. Ferūt apud Moloſſos populos Canes ĩhumari ſolitos. Quod et Stroza filius in Epicedio, exequialiq; carmine canis cuiuſdam (cui Borgetus fuit nomen) teſtatur dicens.

Canes apud Moloſſos inhumanari.

Suos de more Moloſſa vetuſto
Condit terra canes, cineres nec ledit opertos.
Lucida quin meruit canis Erigoneius aſtra:
Atq; polos inter geminos nunc luce coruſca
Promicat, & terras fati grauis vltor herilis
Vrit: & in ſontes rapida face ſæuit agreſtes.

¶ Idem Stroza filius in eodem Epicedio alia multa ſcitu digna, de variis canum obſequiis, eorūq; fidelitate repoſuit. Quæ quoniā ad opus inſtitutum faciūt, confirmantq; & vera docēt quæ iam diximus, ac ſumus dicturi, ſubſcribenda voluimus. Neq; nos puduit lōgā eorū ſeriē emendicaſſe: quę nō tam nobis vſui, q̄ lectoribus voluptati futura cōfidimus. Sunt ergo hęc.

Strozę filii verſus de canibus.

Iam genus hoc titulos habet, & ſua faſtibus acta,
Et ſtudia inter ſe partitur, & omnia vitę
Munera. Nōne alius ceu ianitor, excubat ipſis
In foribus? fureſq; procul latratibus arcet?
Hic ſeſe ad numeros mouet, & mandata capeſſit.
Nare ſagax alius campiſq;, vndiſq; volucres
Quærit, & ad nutus huc indefeſſus, & illuc
Diſcurrit, neq; frigoribus, neq; vincitur æſtu.
Luſtra bonus ſcrutari alius, bonus ille fugacis
Siſtere iter Damæ, & celerem pręuertere ceruum.
Veloces illis lepores, hiis gloria magnos
Frangere apros, ſquos hiis debellaſſe leones,
Et molem ingentem Eoi proſtraſſe Elephanti.

Lanigeras alii pecudes, hirtoſq; tuentur
Nocte, dieq; greges, alii in deſerta ſequuntur
Armenta, incurſuſq; hominum, rabiemq; ferarum
Voce abigunt, aut dente premunt, certiſq; periclis
Obiectant vltro caput, & fera pręlia tentant.
Quin alii exciti ſæuo clangore tubarum
Caſtra adeunt, vigileſq; locant, & Martia ſigna,
Diſponuntq; acies in cornua, & ordine facto
Arma mouent, primaſq; cient ad claſſica pugnas.
Turpia nec videas quęq; dare terga, ſed hoſtem
Aut ſuperant, aut crebra animam per vulnera fundunt.
Has olim, haud dubium eſt, Regem Garamanta Cohortes
Exilio expulſum, ſolio impoſuiſſe paterno
Bella inter, Martiſq; vices, & funera mille.
Tale tibi auxilium Colophon, tibi tale paraſti
Caſpia Gens, partoſq; ęque partiris honores,
Et proauos inter villoſa cadauera condis.
Non & heros ſoliti defendere? & obuia fato
Pectora ferre truces animi? non ire rogales
In flammas auſi, & cineri ſeſe addere herili?
Non Domini ad buſtum immoti manſere? nec vllos
Accepere cibos? nec aquas hauſere, ſuperq;
Delictum hęrentes ſenſim occubuere cadauer?
Oebalis Herculeo non debet purpura tantum
Ingenio, quantum canibus: nec tincta rubenti
Murice fulgentes nunc lana laceſſeret ignes,
Ni canis æquorea concham infregiſſet arena.
Quis longum per iter melior ſub nocte ſilenti
Digredi, & ire domos ſua per veſtigia notas?
Quiſve adeo memor infixos ſub pectore vultus
Seruat? & in longos non obliuiſcitur annos?
De cane Vlyſſis Bis duo luſtra ierant, ex quo Laertius heros
Ilion inuadens Ithacenſia liquerat arua,
Cum per mille Maris, per mille pericula terrę
Conceſſere viro ad patriam pia fata relabi:
Palladis ille dolo graciles tenuatus in artus
Mutatuſq; comam, atq; oculos, rugaq; ſenili
Confectus, laceriſq; indutus veſtibus, ibat
Non tibi Laerte, tibi non Eumæ, neq; ipſi

Telemaco, neq; Penelope, at tantum agnitus Agro,
Agro, iam laſſis claudenti lumina fatis,
Quem ſyluis Ithacus paſcebat, in alta priuſq̃
Pergama fatalem Scyro eduxiſſet Achillem.
Quid tacitos linquam, quos veri haud inſcia Crete
Nec ſemper mendax, ait aurea templa tuentes,
Parcereq; haud vlli ſolitos (mirabile dictu)
Docta Thyanei ſtratos ſenioris ad ora
Non magico cantu, ſed quod diuinitus ollis
Inſita vis animo virtutis gnara latentis.
His auxere fidem, quos noſtro fulua ſub ęuo
Miratur, nutritq; Rhodos, cuſtodibus illis
Arua, et Carpathii defendit littora ponti.
It noctes animoſa Phalanx, innexa trilici
Pectora thoracum tunica, ſacrumq; profano
Seligit, et blande exceptum deducit ad vrbem,
Illum autem rapit, et morſu diſcerpit acerbo.
Nec fruſtra intactæ qui venit ab vrbe Sinopes
Litus ad Actæum, et doctas inſtruxit Athenas,
Spreuit et Aemathii qui ſceptra potentia regis,
A cane, non aliunde ſibi cognomina ſumpſit.
Perq; canem ſolitus morum iurare magiſter.
Aſſeruitq; Deis Pharii gens accola Nili,
Cumq; ſuo canibus fert pinguia thura Serapi.
Marmoreas ſtant fulua canum ſimulacra per aras,
Aurea templa illis ſtatuunt, atq; aurea vota.

Canes Cretica.

Rhodii canes

¶ Hęc omnia apud Strozā filiū: ex cuius agro tātam ſegetē nō meſſu iſſemus: niſi bonā eorū (q̃ diximus et ſumus dicturi) partē cōplecteref. Iā, vt video pportunū fuerit ad eorū naturam cōmigrare: in quo ne qd videar cōfinxiſſe: ea tātū afferā q̃ apud Ariſtotelē, Plyniū, Albertum magnum, Varronem, Catonem, Columellam & Palladium Rutilium ſcripta comperi. Plynius imprimis lib. 8. cap. 40. Canum generibus (inquit) annui partus, iuxta ad pariendum annua ætas. Gerūt in vtero ſexagenis diebus, Gignūt cęcos, & quo largiore aluntur lacte eo tardiorem viſum accipiūt. Non tamen vnq̃ vltra viceſimum primū diem, nec ante ſeptimum. Ait & in fœtu optimū eſſe: qui nouiſſimus cernere incipit. aut quem primū fert in cubile fœta. Mares quarto anno gignere incipiunt, fœminæ tercio vſq; in nonū. Ariſtoteles lib. 6. de natura animalium. cap. 20. ait catellos nō ante duodecimū diem viſum accipere, canes poſteaq̃ pepererint, ſexto menſe nec citius coire. Ait &

Plynii verba de canibus.

eſſe, quæ .71. diebus vterum ferant: quarũ catelli duodecim diebus luce carẽt. Alias tribus menſibus: quarum catelli .17. diebus cęcutiũt. Tẽpus quo toto canis libidine tenetur, diebus .14. magna ex parte deſcribitur. Nõnullę tamẽ ad ſextumdecimum pruriũt. Iudiciũ in mammis apparet, quum ętatem coeũdi iam habẽt. Canum q̃ cęterorum animalium lac craſſius eſt, excepto ſcrofę ac leporis. Fœminę vt plurimũ conſidentes meiũt, Mares crure potius elato. Parit canis duodecim interdum, ſed magną ex parte quinq; aut ſex, aut quãdoq; vnũ: quod prodigioſum (vt inqt Plynius) pleriq; putãt. Columella ait huic quadrupedi neq; mari neq; fœminę, niſi poſt annum permittẽdam eſſe Venerem. Nam ſi teneris conceditur: carpit & corpus & vires. Ait & catulos primis ſex menſibus (dum corroborẽtur) emitti nõ oportere, niſi ad matrem luſus & laſciuię cauſa. Eos autem (quorum generoſam volemus indolem) nũq̃ patiamur alienę nutricis vberibus educari: quoniam & lac & ſpiritus maternus lõge magis ingenij & incremẽta corporis auget. In his ætatis indicium ex dẽtibus percipitur. Dentes enim iuuenibus albi ſunt & acuti. Senibus nigri & obtuſi. Summa canũ ętas annorum quatuordecim. Nõnulli tamen ad viceſimum protrahũt vitam: vt canis ille, de quo iam ſumus locuti, qui poſt ãnos viginti Vlyſſem fertur agnouiſſe. Mutent nec ne dentes, in dubio eſt. Ariſtoteles ait non mutare, præterq̃ eos, quos vocant caninos. Varro lib. 1. cap. 9. duo ponit canũ genera. Vnũ venaticũ: quod pertinet ad feras ac ſylueſtres. Alterũ quod cuſtodiæ cauſa paratur: pertinetq; ad paſtorem. Boni canes facie debẽt eſſe formoſi, magnitudine ampla, oculis nigrãtibus aut Rauis, & naribus cõgruẽtibus, Labris ſubnigris aut rubicũdis, acutis (quos labro tectos habeant) dentibus, Capitibus & auriculis magnis ac flaccis, craſſis ceruicib⁹ & collo, Internodiis articulorum longis, cruribus rectis, pedibus magnis, digitis diſcretis, vnguibus duris ac curuis, talo nec vt corneo nec nimiũ duro, ſed fermentato ac molli, a fœminib⁹ ſummis corpore ſuppreſſo, ſpina neq; eminula, neq; curua, cauda craſſa, Latratu graui, hiatu magno, colore potiſſimum albo. Volũt & fœminas eſſe mammoſas, æqualibus papillis. Columella libro. 8. cap. 12. ſic. Canis villę cuſtos (inquit) eligẽdus eſt ampliſſimi corporis, vaſti latratus canoriq;: prius vt auditu maleficũ, deinde etiã cõſpectu terreat: & nõnũq̃ ne viſus quidẽ, horribili fremitu fuget inſidiãtem. Sit autem coloris vnius, magis tamen in paſtorali albus, in villatico niger eligatur. Capite tã magno, vt corporis videat̃ pars maxima. Deiectis & propẽdentibus auribus, nigris vel glaucis oculis, acri lumine radiantibus, amplo villoſoq; pectore, latis armis, cruribus craſſis & hirtis, cauda breui. Vult etiam vt neq; mitiſſimi ſint, neq; nimis crude

Margin notes: Lac Canũ craſſum — Aetatis indicium ex dentibus — Canum ætas. — Duo canũ genera. — Boni canis ſigna. — Canis villaticus qualis eſſe debeat.

les:ꝗ illis fures facile adulētur:hij domeſticos quoqꝫ inuadāt. Alia pro borū canū ſigna, ſed hijs nō diſſimilia enumerat ex Polluce Volaterranus: vt videlicet ſint toroſi, venoſa fronte ac lata, oculis nigris flāmeiſqꝫ, auribus tenuibus ac ꝓlōgis, collo itē prǫlōgo, pectore carnoſo, ſcapulis ab humeris paulū recedētibus, cruribus altis, altioribus tamē poſterioribus, laterib⁹ extātib⁹, coxis teretibus inter ſe diſtātibus, villo tenui ac dēſo, colore nō omnino vno. Xenophō itē in eo (quē iā predixi) libello, quales oporteat eſſe canes venaticos, hiis verbis aperit. Primū inqt magnos eſſe oportet, leuia deinde capita, Simos, articuloſos, ſub frōte venoſos, elatos oculos nigros, ꝓfulgidos, magnas frontes ac latas. Caua diſcrimina, breues aures, ac tenues, Poſteriora gracilia, Ceruices longas, molles ac teretes, Pectora lata & ab humeris nō macilenta, humerorum interualla parum diſtantia, Anteriora crura breuia, teretia, ſolida, Articulos rectos, latera non valde caua ſed coeuntia, Spinam carnoſam magnitudine mediocrem, Ilia nec mollia valde nec dura, inter magna & parua. Clunes obeſas, poſterius carnoſas, ſuperius vero aptas, interius contractas. Inferiora ventris cum ipſo ventre inania, Caudas longas, rectas, acutas, Fœmina nō dura, Suras longas, teretes, bene craſſas, Poſteriora crura prioribus multo longiora, ſed tamē idonea, Pedes rotundos. Et ſi eiuſmodi fuerint: fortes erunt, ſpecie agiles, habiles, celeres, alacres, roſtroqꝫ validi. Hæc Xenophon. Contra vero Plynius libro vndecimo. Capite. 51. Canum eos eſſe degeneres ſcribit, qui caudam ſub aluum reflectunt. Nominibus autem appellandi ſunt canes, non longiſſimis, nec breuioribus, q̄ quę duabus ſyllabis enuncientur: quo celerius quiſqꝫ vocatus exaudiat. Paſtoriciis ac venaticis collare addi volūt, quotquot de ruſticis rebus libros edidere: vt facilius retundi luporum poſſit impetus. Et Xenophon ipſe Collaria inter canū ornatus reponit. Hoc vinculum M. Varro Melium appellat. Infeſtantur autem tribus morbis vt docet Ariſtoteles libro. 8. cap. 22. de natura Animalium, Angina ſcilicet, Podagra & Rabie. Podagra non omnino medicinam neſcit. At Angina ſeu Cynanche euidens promittit exitium. Facit rabies furorem. Hoc affecti morbo quicquid momorderint rabiunt, id eſt in rabiem vertunt. Verbum eſt Ariſtotelis, qui etiam libro. 6. cap. 20. dixit Canire pro eo quod eſt apud Laberium Catulire. i. libidinari. Hoc malo intereūt canes & morſa omnia. Nec poteſt adhiberi remediū niſi homini. Idqꝫ nō facile. Albertus lib. 7. de Animalibus ait ſe hominē vidiſſe: cui in brachio morſum infixiſſet rabiēs canis: anno autem ſeptimo poſt, cicatricis locum intumuiſſe, atqꝫ intra biduū interiiſſe. Dioſcorides ſcribit Themiſonē quēdā demorſum in rabiem incidiſſe: qui poſtea euaſerit. Certū eſt homines ta-

Alia boni canis ſigna

Ex Xenophonte.

Canes Degeneres.

Canum morbi.

Rabire Canire.

bificam rabiēdi vim ſerius q̃ cętera animalia perſentire. Idq́ natur ę facit diſſimilitudo. Nam in contagioſis morbis homines ab hominibus et ſanguine coniunctis inficiuntur facilius. Ita quoq́ a canibus canes.

Signa Rabioſi canis

Canis rabioſi ſigna varia ſunt, vt ponit Dioſcorides lib. 7. cap. 1. Potū enim & eſcam auerſatur. Largam ſpumantemq́ Pituitam naribus & ore proijcit. Torue & ſolito triſtius ituetur. In omnes paſſim ſine latratu irruit. Aeque feras hoīeſq́ tā familiares q̃ ignotos mordet. Aquæ metu afficitur, ita vt ea viſa pili plerūq́ inhorreſcāt: & totus cōtremiſcat: & nōnūq̃ ex ea formidie moriatur. Vnde Luca. lib. 6. Nō ſpuma canum, quibus vnda timori eſt. Quo etiam metu afficiūtur ab hiis demorſi. Hunc Dioſcorides Hydrophobicum vocat, dicens hominem hoc poſſe liberari: ſi iecur rabioſorū huiuſmodi canum ſumpſerit. Cęterum rabies canū Syrio ardēte peſtifera eſt imprimis homini. Ad morſum vero vnicum eſſe remedium oraculo quodam repertū ſcribit Plynius. Ipſum eſt radix ſylueſtris roſę, quæ Cynorhoda appellatur. Cęlius lib. 9. Antiquarum Lectionū, cap. 52. ait in Rhodiginis paludibus diui Bellini templum miraculorum frequentia celeberrimum eſſe, vbi capſa marmorea incluſum aſſeruetur ſancti corp⁹, illicq́ inuocato p̄cibus diuo rabioſos purgari, qui clauē (qua ędis valuæ recluduntur) morſui applicuerint. Aedis autē erectæ cauſam hanc aſſignat. Pulſus (inquit) is diuus Patauio graſſantibus nobilium pleriſq́, ꝙ ſeuerius q̃ ab illis probaretur, Epiſcopum ageret: in locum quindecim milibus paſſuum Rhodigio diſtantem diuertit, vbi quum manus hominū euaſiſſe videretur, canum rabiem non euaſit, a quibus eueſtigio cōuulſus, in deorum indigitamēta relatus templum in illis emeruit locis. Eadē Gallis conſuetudo, quorū partim ad opificum diui Vberti numen ſpe cōſequēdi in hoc morbo remedij cofluūt, partim ad ædem Diui Dionyſij, tribus miliaribus Lutecia diſtantem confugiunt. Recordor me aliquādo monitum non extremi ad hoc eſſe remedij, ſi quis ad triduum (quo fuerit demorſus) aqua maris totus abluatur, & immergat̃. Laborant & ſcabie interdum canes, fiuntq́ quandoq́ pulicoſi, hiiſq́ vermiculis ſcatēt: quos Plynius libro. 22. cap. 18. Ricinos appellat. Eorū etiam aures muſcis per ęſtatem nonnūq̃ exulcerātur: quod ne fiat, amaris nucibus contritis liniēdas pręcipit Columella lib. 8. cap. 13. Qꝫ ſi vlceribus pręoccupatę fuerint: coctam picem cū adipe ſuilla ſtillare vulneribus cōueniet. Si pulicoſi fuerit: adhibēdū erit Cyminū tritū cū veratro & aqua mixtū, ſeu cucumeris anguinei ſucc⁹, vel vet⁹ amurca ꝑ totū corp⁹ infundēda. Si ſcabies ifeſtauerit: Gypſi & Seſammi tātūdem fuerit conterēdū, & cū pice liquida permiſcēdum. Plynius ait canum ſcabiē ſanari bubulo ſanguine recenti.

Ad morſū canis remedium.

Ricini canum vermiculi.

Velim nolim etſi fortaſſe intēpeſtiue loqui,&(vt cum Horatio dicā) vnum & alterum pannū aſſuere videbor, aliquid tamē pręcedētibus adhuc ſubiiciā neceſſe eſt. Cōmentarium hūc noſtrū de canibus huc-uſqꝫ impſſerāt iā & cōpleuerāt chalcographi, quū ſtati mihi meo more ꝓpēdēti eſſet ne aliq̄d omiſſum,q̄d ſilētio iuolui nō oporteret,occurrit hiſtoria ſcitu certe digna & iucunda relatu de Heracleto Epheſio inſigni philoſopho. Qui quū hydropicus eſſet, medicorū tamē opera nūq̄ vti voluit:efficax ſatis opinatus quod ſibi parabat remedium. Sed tamen ſuo ipſe periit medicamēto.Nā quū ſeuo bubulo ſe aliquādo vt prius inunxiſſet,ac dormiens apricāſqꝫ ſoli præbuiſſet exſiccandū:canum fato neſcio quo ſuperuenientiū morſu laniatus eſt.Incerti adeo ſunt noſtræ huius calamitoſę & miſerabilis vitæ exitus. Dignū certe genus mortis quod tātis deploretur lachrimis:quantis inanes & fluxas huius ſęculi vanitates prius ipe defleuerat Cæterū q̄m nullū aliud in hoc ope negociū mihi deſumpſi,ꝗ vt inexpertis ꝓdeſſē Tyronibus,non grauabor adhuc auocare Strozę filii verſus ex Epicedio,quo Borgeti canis mortē deflet:vt ſi quādo iuuenes ipſi ſimile q̄dam ſcripturi ſint, habeant quē imitentur .Nā parui non eſt momenti in prōptu reperire,cuius veſtigia ſequamur:quoqꝫ authore ſi inſolēs q̄cq̄ & inuſitatū dixerimꝰ poſſimꝰ nos tutari ac defēdere.Hac in re exemplo ſunt nobis maximi quiqꝫ poetarū,ꝗ ſēp in ſcribēdis opibus aliquē ſibi ꝓpoſuerūt archetypū. vt Virgilius Homerū,Heſiodū,Theocritum,Terentius,Menandrum,Pindarū Horatius,& alii eius centuriæ nō pauci.Quibus quū id feciſſe non detur vicio, neqꝫ vt opinor mihi probro dabitur, ſi eorū more rudibus pueris(quē ęmulentur)authorē propoſuero.Sic ergo de cane Stroza. Heracleti mors mirabilis.

Alii Strozę verſus de cane.

Quippe per horrendas Tigres,per ſęua luporum
Agmina,per Nomadumqꝫ feras illeſus abiſſet:
Et portentiferi naſſet vada noxia Nili.
Heu candore niues,illumqꝫ ante ibat olorem,
Formoſę meruit quo Iupiter oſcula Lædę.
Sępe toro Aonię medium accepere ſorores
Inſigni allectę forma.Tum candida ſuetę
Membra hederę foliis Baccaqꝫ ornare virenti
Pectereqꝫ,& ſacris gaudentem abſtergere lymphis.
Ibat hero comes vſqꝫ,comeſqꝫ arctoa ſubiſſet
Teſqua,& fluctiſono coeuntia ſaxa profundo,
Et Siculi horrificos latratus æquoris,& quę
Inuia fert ratibus metuenda pericula Syrtis,
Et q̄tum exigui ſineret vis corporis,acer

Iſſet in æratas nullo terrore cohortes.

Canem demum ſic alloquens inquit.

Siue Ocnça tamen, ſeu tu colis infera tempe,
Vſq; nouum Borgete tua ver fragret ab vrna,
Et precioſa fluant liquenti ſuccina buſto,
Teq; Poetarum celebret pia turba quotannis,
Et merito in longum tua nomina protrahat æuum,
Candida & ipſe legens tibi lilia, & alba liguſtra
Inter Apollineos recinã velut anſer olores.

¶ Hæc ſunt quæ de canũ fidelitate & natura lectorẽ monere volui. Cui ſi pauca nimis dixiſſe videor: habet vbi ſitim etſi hydropicus, explere valeat, Plyniũ, Ariſtotelẽ, reliquoſq; iã a me enumeratos. Neq; tamẽ prius finem ſum facturus: q̃ meo iure adagia quędam ex canibus deducta ſubiiciã. Sunt ergo hæc.

Adagia ex canibus deducta.

¶ Canis lapidẽ mordens. Prouerbium eſt poſitũ a Plynio lib. 22. cap. 18. In hoies maxime iracundos aut furioſos. Tractũ a canibus, qui quicquid in ſe iactum fuerit, furioſe mordẽt. ¶ Canis Attali. In homines voraces & flagricibas: qui collatino ventri deuoratum auide cibum deſtinãt: q; vt iam diximus, Attali canis paſtum degluberet. ¶ Rabidi canis morſus. In eos qui infecti ipſi malorũ cõgreſſu, alios itidem inficiunt. Adagii ratio ex pręcedentibus plana eſt. ¶ Quod cõmerciũ balneo & cani? Dicitur de hijs, quæ diſſociata natura ſunt: nec ſimilitudinem recipiunt aliquam vel vſum. Veluti ſi nauigandi imperitus nauẽ ſuis omnibus fultã inſtrumẽtis emeret: equitationis vero expers equum compararet Medum vel Cẽtauridem. Ridiculum vterq; ſe præſtaret: q; per imperitiam haud cõmode vteretur rebus. Hoc adagium ex Luciano ponit Cælius libro. 16. cap. 42. ¶ Canina facundia. In eos qui quicquid eloquentiæ ſibi comparauerunt: ad Satyras & inurenda alienę famæ ſtigmata conuertunt. Quod genus homines multos eſſe conſpicimus, quibus nihil aliud ſit negocii, q̃ vt nomen alienũ mordicus dilacerent, eoſq; factis multorũ ſcelerum rumoribus reddãt omnibus odioſos, vel ſuſpectos ſaltem: quibus inuideãt & aliter nocere nequeant. Apius apud Saluſtium. Canina inquit facundia exercebatur. Quo etiam vſus eſt Lactancius libro. 6. de Vero cultu. cap. 18. Sed quia (inquit) Ipſe caninam illã facũdiam exercuit: voluit quoq; canino modo viuere: vt remordeat laceſſitus. ¶ Caninum prandium. i. abſtemium & in quo nihil vini bibitur: q; a vino canes natura abhorreant. Gellius lib. 13. Cap. 29. Quid ſignificet inquit prandium caninũ rẽ leuiculã diu & anxie q̃ſiuimus. Prãdiũ autẽ abſtemiũ (in quo nihil vini potat) caninũ dicit. Cui cõforme eſt illud. Cereri ſacrificare: q; i ſacris Cereris vinũ deeſſet. Cani dare paleas, Aſino oſſa. Quũ res p̃po-

ſtere diſtribuuntur:veluti ſi quis erudito & in bonis exercito diſciplinis venabula mittat aut Rhetia, Venatori vero librariam ſuppellectilem. ¶Canem excoriatum excoriare. Dicitur vel quum quis afflicto miſeriā auget: vel quū in re nihili tempus conterir. Hoc apud Eraſmum habet Ariſtophanes. ¶Canis feſtinans cæcos parit catulos. in eos qui dum opus accelerant:imperfectum & ſuis non abſolutū numeris edūt veluti(inquit ille) ſiquis operis nō elimati pręcipitet editionē. ¶ Tāq̄ Canis e Nilo bibere. Conuenit hoc adagium hiis qui rei alicuius cutē et ſuperficiem tantum inſpiciunt,neq; diu medullæ immorantur:veluti ſi quis curſim nō mature Tullii orationes inſpiceret:Ille ex Tullio bibiſſe diceretur,tanq̄ canis e Nilo. Canes enim vel multum ſitiētes ſi in Nilo potauerint:id parciſſime & q̄ocyſſime faciunt metu Crocodilorum ibidem latentium. ¶In Puteo cum cane pugnare. Eſt cum litigioſo homine rixari ac ſimultates exercere, aut negocii aliquid habere. ¶Canis peccatum, Sus dependit. Quum quis pro alterius ſcelere dat pœnas. ¶ Canis panes ſomnians. Cōuenit adagium his, quibus per ſomnum ea occurrunt, quæ impenſe deſyderant. Quod ſæpenumero accidit. Vnde Claudianus in Præfatione tertij libri de raptu Proſerpinæ.

Omnia quę ſenſu voluuntur vota diurno:
  Tempore nocturno reddit amica quies:
Venator defeſſa toro quum membra reponit:
  Mens tamen ad ſyluas & ſua luſtra redit.
Iudicibus lites, aurigę ſomnia currus:
  Vanaq; nocturnis meta cauetur equis.
Gaudet amās furto, permutat nauita merces:
  Et vigil elapſas quærit auarus opes.

¶Canis mendico auxilians. Vbi quis nobis aduerſatur, inquit Eraſmus:& diuerſis ſtudet partibus is cuius auxilio nitebamur. Nā canes infeſti ſunt mendicis: niſi fruſto panis corrūpantur. ¶ Canis oculum habere, is dicitur qui nimio plus impudēs eſt. Tractum ex Homero. ¶ Canis reuerſus ad vomitū. In eos qui ad priſtina redeunt flagicia a qb⁹ tamē aliquādiu abſtinuerāt. ¶Canis ī p̄ſepi. De hiis qui quū re aliqua nō fruunt̄, alios quoq; frui nō ꝑmittūt:quēadmodū canis in p̄ſepi nec veſcit̄ hordeo, nec equū veſci patit̄. ¶Canis in vincula. Quum q̄s ſeipſum in ſeruitutē aut aliud malū ſua ſpōte iniicit. Tracta parœmia a canibus vltro ſe vinciēdos p̄bentibus. ¶Canis viuens e Magdalia. Adagium eſt in Paraſitos alieno victitātes cibo. Magdalia dicitur quaſi furfur:& manuū purgamētū. Euſtathius apud Eraſmū. ¶Canis ſęuīēs in lapidē. In eos q̄ mali ſui cauſam imputāt nō authori, ſed

alteri cuipiā. Nā canis quum eſt lapide percuſſus: nō tā qui percuſſit, q̄ lapidē petit. Complura maſculi canis cubilia. In homines mulieroſos, qui certo toro non contenti, per aliena cubilia paſſim volutari gaudent. ¶ ¶ Cum cane ſimul & lorum. Quoties ſimul omnia pereūt: vt nihil omnino ſit reliqui. ¶ In canis podicem inſpicere. Ariſtophanis eſt adagium, In cæcutientes dici ſolitum. ¶ Inuitis canibus venari. Dici poteſt quum a nolētibus aliquid extorquetur: aut quis nō ex animo operam ſuam nobis cōmodat. ¶ Obiicere canibus agnos. In eos qui imbellem & litium ignarū calumniatoribus obiiciunt. Reliqua vide apud noſtrum Eraſmum.

¶ PRAECEDENTIVM EPIthetorum Teſtimonia.

1 OBSCOENVS. Vel ꝙ palā coeāt canes, vt iā
diximus: vel ꝙ cadauerū per campos iacētium
carne veſcantur. Virgilius lib. 1. Georg. Obſcœ-
niq; canes, importuniq; volucres Signa dabāt.
Itē Luca. lib. 7. Tūc viſi latebras, obſcœni tecta
2 domoſq; Deſeruere canes ¶ AMYCLAE-
VS. i. Laconicus. Amycle autē ciuitas Laconiæ
eſt. Iā oſtēdimus canes eius loci fuiſſe optimos.
Virgilius libro. 3. Georg. Armaq; Amyclæumq; canē, Creſſamq; pha-
3 retram. ¶ MOLOSSVS. Eadem eſt huius, quæ & præcedētis ratio.
Moloſſia & Epirus partes ſunt Laconię, canum venaticorum fœtu ce-
lebres. Virgilius in Culice. Illum Scylla rapax canibus ſuccincta Mo-
loſſis. Item Horatius libro. 2. Sermonum Satyra. 6. Exanimes trepida-
re: ſimul dom⁹ alta Moloſſis Perſonuit canibus ¶ RABIDVS. Vir-
4 gilius in Cyri. Piſcibus & canibus rabidis vallata repente eſt. Itē Apu-
leius libro. 8. Metamor. Canes rabidos & immanes & quibuſuis lupis
et vrſis ſæuiores. Item Sabinus in Epiſto. Vlyſſis ad Penelopē. Et ſte-
tit in rabidā protinus acta canem. Item Ouidius lib. 2. de Arte amādi.
Fulmineo rabidos dū rotat ore canes. Itē Auſonius. Sus luculēta fu-
5 git: rabid⁹ canis īpete ſęuo. ¶ LACON et EPIROTICVS. Cau-
ſam iam toties diximus, vt repetere ſit ſtomachoſum. Varro libro. 2. de
re Ruſti. cap. 9. Itaq; a regionibus inquit appellantur Lacones, Epiro-
tici, Salamantini. Itē Io. F. Mirādu. in Hymnis. Nectere odoriſequos
loris aſſueta Laconas. Item Baptiſta. Pius libro. 3. Elegidiorū. Si iuuat
audaci luſtra Lacone ſequi. ¶ PVLICOSVS. A vermiculis vt opi-
6 nor: quos Ply. Ricinos appellat, Ad pulicoſę autē canis remedia ſume

7 Cyminũ tritũ paripõdere cũ Veratro. ¶VIGIL.q̃ p̄ foribus excu
bias agat:vt rẽ domini tutetur.Horati⁹ lib.3.Car.Ode.16.Robuſtęq;
fores & vigilũ canũ Triſtes excubię munierãt ſatis.Itẽ Ouidius libro
4.Faſtorũ.Tenebriſq; tegũtur Omnia,iã vigiles conticuere canes.Itẽ
8 Baptiſta pius lib.3.Eleg.Et vigil obſeſſa latrat i ęde canis.¶ACER.
Horatius in Epodo. Qui canis acer vbi lateat ſus. Itẽ Ouidius lib.7.
Metamor.Nec mecum famuli, nec equi, nec naribus acres Ire canes.
9 ¶VENATICVS.Horati⁹ lib.1.Epiſtolarũ.Epiſtola.2.Venaticus
ex quo Tẽpore ceruinã pellẽ latrauit in aula, Militat in ſyluis catulus.
Itẽ Plautus in Captiuis.Prolatis rebus paraſiti venatici canes ſumus.
Item Apuleius lib.9.Meta.Ardentiq; prorſus furore venaticos canes
inuaſiſſe.Itẽ Cicero Actione.5.in Verrẽ.Quo poſteaq̃ venerunt,mi-
rãdũ in modũ canes venaticos diceres. Item Carmelita de Bello Ve-
10 neto.Volat ſicut venatica damam Venatura canis.¶RABIOSVS.
Horatius libro.2.Epiſtolarum.Hac rabioſa fugit canis,hac lutulenta
11 ruit ſus.¶LEVISOMNVS.Qui ſomni ſint modici ac parce dormi
ant:quo ſecurius alũni domũ protegant. Lucretius lib.5.Et leuiſom-
12 na canũ fido cum pectore corda.¶SAEVIENS et AEDITVVS.
Hoc poſtremũ a tuendis & ſeruandis ædibus Epithetum ſunt ſortiti.
Gellius lib.7.cap.1.Aedituoſq; eius templi ſæpe demiratos eſſe:q; ſo
lum id temporis in Capitolium ingredientem canes,ſemper in alios ſę
13 uientes,neq; latrarẽt eum,neq; incurrerent.¶IMMANIS. Apulei-
us libro.9. Metamorphoſeos. Canes paſtoricios, villaticos feros atq;
immanes aſſuetos abiecta per agros exſiccare cadauera.¶FORMI
14 DABILIS. Idem Apuleius lib.6. Canis(inquit)prægrãdis, triiugo
et ſatis amplo capite præditus,immanis & formidabilis,conãtibus ob
15 latrãs faucibus.¶HORRENDVS.Idem Apuleius Ibidẽ.Offulæ
cibo ſopita canis horrendi rabie domũ Proſerpinæ penetrat.Sed hoc
de Cerbero intelligẽdum: cui melle ſoporatam & medicatis frugibus
16 offam Obtulit Aeneas. ¶PASTORICIVS.Paſtori ad cuſtodiã
armentorum ſeruiens.Epithetũ iam poſitum eſt numero.14. Itẽ Apu
leius lib .9. Metamor. Et de ore paſtoricii canis virens exiluit ranula.
17 ¶VILLATICVS,quaſi villæ cuſtos,qui qualis eſſe debeat, Ruſti-
carum rerum ſcriptores abunde docent.Epithetum vide numero.13.
18 ¶FERVS.Oui.lib.13. Meta. Illa feris atrã canibus ſuccingitur aluũ.
19 ¶INFESTVS.Ouidi.lib.3.de arte Amãdi.Nõ docet infeſtos cur-
rere ceruus canes.Idẽ lib.2.de Põto.Quæ fugit infeſtos territa cerua ca
nes.Itẽ Quintia. i Theoandrothanato. Quũ viſus agilis canib⁹ iſe
20 ſtis lep⁹.¶CELER.Oui. li.2. Faſto.Fulmineo celeres diſſipat ore ca
nes.Idẽ i Epiſt.Phędrę ad Hippo.Hortari celeres p̄ iuga ſũma canes

21 ¶DIANIVS.Ouidius lib.5.Faſtorũ canes appellat turbã Dianiã:
q(vt iam docuimus) Dianę vt deæ venatirici dicati ſint canes. Verba
eius ſunt hęc.Exagitant & Lar,& turba Diania fures. Peruigilãtq; la-
22 res,peruigilãtq; canes. ¶DAMNOSVS.Ouidi.lib.2.de Triſtibus
Quo poſſis plurima iactu Figere:dãnoſos effugiaſq; canes.Idẽ li.2.de
arte.Dãnoſi facito ſtẽt tibi ſępe canes.Itẽ Propꝑtius lib.4. Sẽper dãno
23 ſi ſubſiluere canes.¶CITVS.i.velox & volucripes. Ouidius in Epi-
24 ſtola Oenones ad Paridẽ.Sępe citos egi ꝑ iuga ſumma canes.¶AVI
DVS.Sabinus in Epiſt. Vlyſſis ad Penelopẽ. Illũ nõ auidis canibus
Nereia virgo Fregit.Idẽ in Ibin.Et ſcindẽt auidi perfida corda canes.
25 ¶MAENALIVS.i. Arcadicus a'Męnalo mõte Arcadię:q illic eti-
am optimi ſint paſtorum canes.Ouidius libro.1.de arte amandi.Mæ-
26 naliꝰ lepori det ſua terga canis.¶SAGAX. Vegeti.lib.4.de Re mi
litari. Illud quoq; vſus inuenit: vt acerrimos ac ſagaciſſimos canes in
27 turribus nutriant. ¶LOETHIFER. Lœthiferos canes appellat
Statius libro.6.Theb.q Linum interfecerint:vbi ait. Medio Linus in-
28 tertextus Achanto,Lœthiferiq; canes.¶AVDAX.Propertius lib.
2.Incipiã captare feras. & reddere pinu Cornua, & audaces ipſe mo-
29 uere canes.¶VOCALIS.Idem Propertius lib.4. Nec mora, voca-
30 les occupat enſe canes.¶ARMILLATVS.Ab armillis,quæ inter
canum ornamẽta numerãtur.Idẽ Propertius lib .4. Atq; Armillatós
31 colla Moloſſa canes.¶IMMITIS.Martianus Capella de Nuptiis
32 Philologię lib.9. Et lepus Immiti contulit ora cani.¶ATROX.Põ
tanus lib.i. de Amore cõiugali.Sęuiat in te atroxq; canis,rabieſq; leo
33 nis.¶TRISTIFICVS.Põtanus lib.2.Tumulorum.Triſtificũ fle-
34 ctens in mea vota canem.¶HORRISONVS.Idem Pontanus in
35 Eridano lib.1.Hęc ait,Horriſoni cõticuere canes.¶LYMPHATI
CVS,quaſi furioſus.Thomas Radinꝰ i.3.Chroſdameuſi,Lymphati
36 ci ſpuma canis,cerui ſerpẽte paſti medulla. ¶AVRITVS et Hori-
comis Idem . Cohortati canes venatici auritiilli & Horricomes.
37 ¶ODORISEQVVS.q vehementi ſint olfactu:& veſtigia ferarũ
facile inſequãtur.Liuius Andronicus.Dirige odoriſequos ad certa cu-
bilia canes.Verſus eſt Myurus ,iambum ſemper in vltima ſede admit
tens.Item Ioan.F.Mirãdula lib .3. Hymnorũ. Nectere odoriſequos
38 loris aſſueta Laconas.¶VOCIFER. Conradus lib.3. Odarũ. Tũc
39 capreas & oues cũ canibꝰ vociferis ſuis Luctari pauidos.¶HIRSV-
40 TVS.Ludouicus Bigus. Sis lepus,hirſutis te ſocias canibꝰ.¶PRO-
PERVS.Adrianus Cardinalis in libello de venatione . Dum certãt
41 properi canes natare.Sũmis naribus & reflãt hiãtes.¶AMARVS.
Quintianus libro .1.Orpheos. Viuentes nec adhuc canibus lacerãtur

42 amaris. ¶FIDVS. Frãciſcus Petracha, in ęgloga, quæ Argus inſcri-
bitur. Quem vigiles fidiq; canes? quem dulcis amica? Itẽ Statius lib.
.2. Syluarũ. Fidoſq; canes fleuere Moloſſi. Et volucres habuere rogũ:
43 ¶RAVCVS. Fran. Petrarcha Aeglo.6. At non ſiluere magiſtri. Nõ
44 rauci ſiluere canes. ¶MORDAX. Plautus in Bacchidibus. Meus
45 eſt iſtic clam mordax canis. ¶ODORVS. Fauſtus in ægloga Morali.
46 Ingentiq; canes clamore inſtigat odoros. ¶FIDELIS. Horatius lib.
47 .1. Car. Seu viſa eſt catulis cerua fidelibus. ¶SALAMANTINVS.
Varro lib.2. de re Ruſtica cap.9. Itaq; a regionibus appellantur Laco-
48 nes Epirotici, Salamãtini. ¶MOLOSSICI a Moloſſis Epiri popu-
lis vt iam docuimus, Incõmodeſtici ab inferẽdis incommodis. Plautus
in Captiuis. Quando rure redierũt Moloſſici; Odioſiq; & multum
49 incõmodeſtici. ¶PERNIX & Vmber ab Vmbria regione Italiæ. Syl-
lius lib.3. Ceu pernix quũ dẽſa vagis latratibus iplet Venator dumeta
50 Lacon: aut exigit Vmber Nare ſagax e calle feras. ¶RAPIDVS.
Bap. pius lib.5. Elegidiorum. Sedula turba, canes rapidi ſua terga ſe-
quuntur.

CAPRA

1 Laſciua
2 Sima
3 Hirta
4 Rorans lacte
5 Villoſa
6 Olida
7 Barbigera
8 Gracilis
9 Amans ſaxa
10 Hirſuta
11 Syluestris
12 Tegeatis
13 Querula
14 Sequax
15 Intonſa
16 Cinyphia
17 Timida
18 Cupida
19 Dumiuaga
20 Frondipeta
21 Pauida
22 Olenia
23 Repens
24 Petulca
25 Tondens
26 Virgultiuaga
27 Vaga

PRAEFATIO

LIBERIVS fortaſſe q̃ decuit de canibus loquẽs mihi & verbis indulſi: non ſane vt rudis & imperita idiotarũ plebecula in mei tranſiret admirationem, ſed vt inexplebilis eorum (quos nulla vnq̃ legendi capit ſatietas) reſiceretur aut minueretur ſaltem libido. Quibus ſi vel mediocriter ſatiſfactum cognoſcerem: rationibus meis pu-

tarem apprime conſultum. Contra vero ſiniſtre mihi cõtigiſſe: ſi quod ſcripſi, nauſeantibus animis faſtidirent. Enimuero quoniam rerũ naturalium cognitio ad cuiuſq; palatum facit maxime: putaui ſemper mea iſtiuſmodi ſcripta lectoribns voluptati futurum: ſi quod Phyſicam redoleret hiſtoriam, quandoq; inſectarer. Quare libet adhuc nonnihil de capris earumq; natura reponere: vt meo pręſidio defendatur animal: quod a multis velut olidum reprobatur & eſus inſipidi. Delicatiores Hercle Pauos, Perdices, Phaſianas volucres, & Numydicas gallinas caprina carne non diffiteor. Capris tamen eſſe vtiliores, nunq̃ nec conniuens quidem conceſſero. Sunt enim ea (quorum memini) volatilia non tam reficiendis apta corporibus: q̃ irritandis faſtiditorum & ſaturorum magnatum ſtomachis idonea. Hoc vero noſtrum animal etſi potentioribus inſuaue & iniucundum: obſcuræ tamen conditionis iuuat & nutrit familias: & primam illam hominum ætatem infantiam (qua nil debilius, nihil cibis concoquendis inutilius) vberibus lacte rorantibus paſcit ac refocillat. Ita vt vicaria eſſe videatur capra ingratis illis matribus, quæ natum ex ſe partum ſtatim abijciũt: cuiq; cognito & viuenti paſtum recuſant: quẽ prius in vtero, ſuo ſanguine paſcebant ignotum. Quaſi vero (dicebat Phauorinus Gellianus) natura fœminis mammarum vbera velut quoſdam Nęuulos venuſtiores, non liberorum alendorũ, ſed ornandi pectoris gratia dediſſet. Sed ne Gręcos imitari videar qui ex riuo pelagus, & muſca elephantem ſæpenumero confingunt: ad alia relicto hoc patrocinio commigremus, hoc vnum tamen obiter ac velut per tranſennã dicturi, quod poetæ omnes ſcriptis ſuis memorant, Iouẽ ſcilicet a caprã educatum fuiſſe, cui nomen Amalthea. Quod etiam de Aegyſto fertur: cui propterea nomẽ ſit inditum: q; ægos græce caprã latine ſignificet.

Capras eſſe vtiles.

Iupiter & Aegyſtus nutriti a capra.

Capra a carpendo

CAPRAS a carpendo nominatas, docet imprimis Varro lib. 2. Rerum Ruſticarum, cap. 3. q; in locis cultis virgulta carpãt, & agreſtibus paſcãtur fructibus. Propterea in locatione fundi apud ãtiquos excipiebatur: ne colonus capra natum in fundo paſceret: q; maleficũ ſit frõdibus animal & arboribus, Oliuę maxime: quam ſi lambendo lingua contigerit, depaueritq;: primo germinatu ſterileſcere author eſt poſt Varronem Plynius, poſt Plynium Blondus Foroliuienſis lib. 1. de Roma triumphante: qui propterea capram Mineruę immolari ſolitam dicunt. Amant autẽ Capræ (vt inquit Columella lib. 8. cap. 6) dumeta potius q̃ ſitum campeſtrem: aſperiſq; locis ac ſylueſtribus optime paſcuntur. Nam nec rubos auerſantur: nec offenduntur vepribus: quin frutetis arbuſculiſq; maxime gaudent. Citiſum maxime

Capræ morſus oliuæ pernicialis.

amant vt docet Virgilius in Buccolicis. Contra vero Ocimũ aſpernantur, vt docet Plynius. lib. 20. cap. 12. ꝙ inſaniam faciat, & Lethargicos, & iocineris vicia. Melius ad hibernos exortus ſtabulantur, ꝙ alſioſum ſit pecus & frigori obnoxium. Cuius qualia eſſe ſtabula, qualéve paſtum oporteat, graphice docet poeta Mantuanus, lib. 3. Geor. dicens.

Poſt hinc digreſſus iubeo frondentia capris
Arbuta ſubiicere: & fluuios præbere recentes,
Et ſtabula a ventis hiberno opponere Soli,
Ad medium conuerſa diem: quum frigidus olim
Iam cadit, extremoq; irrorat Aquarius anno.
Paſcuntur vero ſyluas, & ſumma Lycæi,
Horrenteſq; rubos, & amantes ardua dumos.
Atq; ipſæ memores redeunt in tecta: ſuoſq;
Ducunt, & pleno ſuperant vix vbere limen.
Ergo omni ſtudio glaciem, ventoſq; niuales
(Quo minor eſt illis curæ mortalis egeſtas)
Auertes: victumq; feres, & virgea lætus
Pabula: nec tota claudes fœnilia bruma.

Virgilii ver ſus de ſtabulo & paſtu caprarũ

Columella præcipit, vt diligens paſtor quotidie ſtabulum conuerrat, neq; patiatur ſtercus aut humorem conſiſtere, lutumve fieri: ꝙ cuncta hæc capris ſint inimica. Varro ait ſtabulũ caprile lapide aut teſta ſubſterni oportere: quominus ſit vliginoſum & lutulentum. Subſtituenda item eſſe virgulta: ne oblinatur. Huic præterea gregi glans non eſt permittenda: niſi affatim dari poſſit: quoniam citra ſatietatem data facit vt abortum pariant. Probantur quæ vberis ſunt maximi & lactis abũdantiſſimi. Forma videndum vt ſint firmæ, magnæ, corpus lene vt habeant pilo crebro, Sub roſtra duas vt mamillas penſiles habeant. Fœcundiores ſunt, quæ vbere ſunt grãdiore. Meliore ſunt ſemine, quę bis pariunt. Quod ad foeturam pertinet, deſiſtẽte Autumno exigũt a grege in campo Hircos in caprilia. Concipiunt Nouẽbri menſe, vt Martio pariant turgeſcentibus virgultis. Quæ concepit: poſt quattuor mẽſes reddit tempore verno: vbi optimus eſt partus frutetis gẽmantibus, ac germinantibus ſyluis. Pariunt ſi generoſa eſt proles, frequẽter duos & interdum quaternos: ſed raro admodũ, inquit Plynius. Ferũt quinq; menſibus vt oues: implentur terno aut quaterno coitu. Viuũt ad octonos cõplurimum annos. Coeunt q̃diu viuũt, vt oues. Crebro loca permutant: ſummaq; depaſtorum fruticum tantum contingunt. Nimia pinguedine ſterileſcũt. Propterea ſtrigoſæ (ſi non præter modũ) haud vſquaq; improbantur. Oculis non lippiũt: ꝙ herbas quaſdam comedant, cõtra lippitudinem efficaces. Cornibus inter ſe plerũq; pugnant

Signa bonę capræ

Tẽpus ad miſſuræ foeturæ & partus

Caprarũ vita & coitus

Capræ cur non lippiãt

Non tamen omnibus cornua. Sed quibus ſunt: in hijs & indicia anno rum cognoſcuntur per incrementa nodorum. Caprarum gregem ſatis magnum eſſe putant circiter quinquagenas. Nam quũ Gaberij equiſtis armẽtarius mille in ſuburbano coegiſſet: breui omnes morbo perierunt. In Salentinis tamen & in Caſinati paſcunt centenas. Sed numerum generis huius maiorem q̃ centum capitum ſub vno clauſo nõ expedit habere inquit Columella. Auribus eas ſpirare non naribus, ac nunq̃ febri carere, author eſt apud Varronem & Plynium Archelaus. Tradunt & noctu cernere non minus q̃ interdiu. Et ideo caprinum iecur ſi veſcatur (cum Plynio loquor) reſtituit veſpertinã aciem hijs quos Myctilopas vocant. Sole in occaſum decliui auerſæ iacent, ac ſeſe non cõtuentur. Dependet omniũ mẽto villus: quem Arũcũ dicunt. Hoc ſi quis earum vnã trahat: reliquas omnes ſtupefieri & attonitas reſpicere pro comperto eſt. Guſtato pulegio ad Balatum cõcitãtur. Aquam ſi biberint: in qua folia Rhododaphnes herbę maduerint: mori protinus dicuntur. Hoc autẽ differunt a capreis: ꝙ hæ ſylueſtres ſunt: illæ domeſticæ. In Africa naſcuntur agreſtes, equi altitudine. Sunt & in regione Caſpia eadem fere magnitudine ſine cornibus colore albo, villoꝙ longo: ac mollicie lanis Mileſijs certãtes: vnde Sacerdotes & inter Caſpios ditiſſimi elegãtes cõficiunt veſtes. Herodotus in Euterpe ait Mẽdeſios populos capras omnes atꝙ hircos venerari, & apud eoſdẽ caprarios maximo honore affici. Quorum vnus quum deceſſiſſet: ingẽs toti Mẽdeſiæ plagæ luctus extitit. Ait apud eoſdem contigiſſe, vt hircus cum muliere palam coierit. Calliſthenes apud Volaterranum tradit in parte Africæ capras ouium modo tonſili villo eſſe, ex quo nautę rudẽtes conficiant. Apud eundem Nymphodorus teſtis eſt Sardiniæ incolas caprarum pellibus pro veſtimentis vti. Scribit idem (quod ſępenumero mihi fuit admirationi) in regione Sybaritarum Italiæ rem accidiſſe memorandam. Ea eſt ad hunc modum. Paſtor quidam Crathes nomine capram amabat: quam vti concubinam lecto delicijſꝙ omnibus dignabatur. Ab hirco deinde Zelotypo ſæpe obſeruatus tandem aliquando inuaditur, & ab eodem impatientia libidinis ęſtuante cornibus inuidioſus occiditur. Qua re cognita accolæ interfecto paſtori tumulũ ſtruxerunt iuxta fluuiũ, quem ab eius nomine dixerũt Crathim. Vbi & capram humano finxerunt vultu: quã pro nympha & dea eius loci poſtea coluerũt. Quod ſi verum eſt: noſtris ſæculis gratulandum puto: ꝙ ſepulta ſit & apud nos inaudita iſtęc portentoſa libido. Neꝗ vſq̃ terrarum habeamus tales (vt cum Lampridio loquar) ſpintrias, & execrandæ Veneris repertores. Porro Capræ q̃uis optimæ atꝙ hilares quum peſtilentia vexantur: ſubito concidunt: quum tamen alią peco

Q̃tus caprarũ grex eſſe debeat.

Capræ auribus ſpirant

Capræ noctiuidæ

Capræ & capreæ differunt

Capræ Africæ tonſiles

Hiſtoriá de paſtore capræ amaſio

rum genera prius morbo & languoribus maceſcãt. Quã ob rem quũ
eas peſtis perculit:omnibus ſuadente Columella ſanguis detrahẽdus:
nec tota die paſcendæ:ſed medijs quattuor horis inter ſepta clauden-
dæ. Nunc omiſſis alijs earum morbis, cum Plynio miror qui fieri po-
teſt, vt mile prope remediorum & medicinarum ex hoc animali ſit in-
uentum:quum tamẽ febri negetur carere. Albertus magnus imprimis
libro de animalibus .22. ait ebulliẽte earũ ſanguine molliri adamãtem.
Fel quoqꝫ vaſe in terra cõcluſum ranas congregare, Iecur item comeſtũ
contra viſus valere obſcuritatem. Incinerato cornu ſi cõfricentur dentes
gingiuis prodeſſe. Ab eo (qui duos capri teſticulos comederit) maſculũ
generari. Et alia multa ſatis ridicula, neſcio an a fide aliena. Dioſcori-
des lib.2.cap.46. ait vngularũ caprinarũ cinere perunctas ex aceto Alo-
pecias ſanari, & Hircini iocineris cibo comitiales deprehendi. Quę ſe-
quũtur, ex Plynio ſunt medicinę. Caprarum cornu (inquit lib.28.cap.
.10.) vel pilis accenſis fugari ſerpentes dicunt. Cineremqꝫ eorũ potũ vel
illitum cõtra ictus valere. Fimus quoqꝫ caprarũ in aceto decoctus & il-
litus in ictus ſerpentiũ placet. Qui medicari efficacius volunt, occiſę ca
prę aluũ diſſectã cũ fimo intus reperto ſtatim illigant. Ad reliquos be
ſtiarum morſus caſeum caprinum cum Origano imponunt, & bibi iu-
bent. Lac caprinum contra Cantharidas remedio eſt. Caſeus recens
hijs qui viſcum biberint. Sanguis decoctus cum medulla contra toxi-
ca venena ſumitur. Lacte etiam caprino lendes tolli tradũt. Vrina cale-
facta inſtillata auribus prodeſt. Fel cum vino ſumitur contra cicatri-
ces, albugines & caligines. Talorum recentium cinis dentifricio pla-
cet. Hydropicis auxiliatur vrina veſicæ capræ paulatim data in potus.
Neruorum quoqꝫ doloribus fimũ caprinum decoctum in aceto vtiliſſi-
mum putãt vel putreſcente neruo. Caſeus etiam ſiccus ex aceto ac mel-
le purgat vlcera. Caprino cornu ſuffiri uuluã vtiliſſimum putant. Sylue
ſtrium caprarum ſanguis cum palma marina pilos detrahit. Profluuiũ
q̃uis immenſum vrina capræ pota ſiſti obſtetrices promittunt. Ferunt
& caprinum fimum inquietos infantes alligatum panno cohibere, maxi
me puellas. Lacte caprino perunctę gingiuę faciles dẽtiones faciũt. Ca-
præ ſacrificatę felle oculis dũtaxat illito vel ſub puluino poſito ſomnũ
allici dicunt magi. Hęc & alia multa habet Plynius. Quæ omnia vt fa
buloſa dicerem nihili faciendum:niſi tanti ſcriptoris, ſuſpicionem men-
dacij detraheret authoritas. Nunc caprarum medicinis adagia quædã
ſubijciamus:vt multiformis varietas faſtiditũ lectorem vegetet. ¶NA
TVS ſub ſydere capræ: Quicunqꝫ ſub capræ ſydere nati erunt: curio-
ſos omnium rerũ fore ſcribit Firmicus Maternus:vt ſemper noua quæ
qꝫ, curioſa deſyderij cupiditate ſectẽtur. Vnde tracta parœmia. ¶CA

Variæ ex capris medicinæ

Adagia q̃dam ex capris

PRA cœleſtis. Adagium eſt de fortunato dici ſolitum, cui præſto eſt quicquid concupiſcit. ¶HOMO Caprineus. In laſciuū & vehementi libidine prurientem. Tractum ab animalis natura adagium. Certū eſt ex Tranquillo Tiberium Cęſarem Caprineū fuiſſe appellatū, vel propter olentem foetutinamq́ꝫ caprarum naturam, quas obſcœnitate imitabatur: vel ꝙ Caprearū inſula (quę eſt in Neapolitano ſinu) oblectaretur: vbi etiam ſuperbis ædificijs magnificū ſibi fecit receptaculū. ¶CAPRA ad feſtum. Vbi quis cōmode in ſuam perniciē ſeſe offert inquit meus Eraſmus. Nam in feſtis maxime Bacchi, capram immolabant. ¶CAPRA gladiū reperit. In eū qui ſui infortunij eſt author: & patitur telis vulnera facta ſuis, vt cum Ouidio dicam. Sacrificaturis Iunoni Corinthijs quum gladius deeſſet: capra ad victimā ducta pedibus exſcalpens terra opertum eruit: & reperto a ſe cultro mactata eſt. ¶CAPRAM portare non poſſum, & imponitis bouem. Vbi grande aliquod onus alicui imponitur, qui leuiori multo ſuccumberet. ¶CAPRAM oriētem coeleſtē conſpicere. In eos qui omnia ex animi ſententia aſſequūtur. Antiquitus enim vulgi opinione comprobatū eſt, qui capram Iouis nutricē in ſydera relatam conſpexiſſent: quicquid votis conciperent, eius compotes futuros. ¶CAPRA Syria. De hiis a quibus emolumenti plurimū recipitur: propterea ꝙ eius regionis capræ maximā vim lactis reddere dicantur. Alias tamen rationes huic omnino ſenſui cōtrarias ponit ille. ¶CAPRARIVS in æſtu. De hiis qui intempeſtiuæ libidini vacant. Nam dum ſeductis gregibus caprarij in vmbra latitant, laſciuire ſoliti dicuntur.

Tiberi9 Cęſar Caprineus.

¶PRAECEDENTIVM EPIthetorum Teſtimonia.

1 LASCIVA. Virgilius æglo. 2. Florentē Citiſum ſequitur Laſciua capella. Itē Varro lib. 1. de Re ruſti. cap. 3. Qꝫ capræ Laſciuæ, & quæ diſpergunt ſe. Item Theocritus æglo. 3. Tityre laſciuas virgultis paſce capellas.
2 ¶SIMA. Virgilius æglo. 10. Dum tenera attondēt ſimæ virgulta capellæ. Item Ouidius lib. 2. de arte amandi. Suſtinet immundum ſima capella marē. Item Iouianus Pontanus in
3 Aconte. Finierat, Simę rupere ſilentia caprę. ¶HIRTA. Virgil. lib. 3. Georg. Lanigeros agitare greges, hirtaſq́ꝫ capellas. Itē Ouidius lib. 3. Meta. Lanigeræ carpſiſtis oues, hirtæ vecapellę. Item Codrus Vr-
4 ceus in æglo. Quot mihi ſint hirci, quot oues, hirtæq́ꝫ capellæ. ¶RORANS lacte. Virgilius in Culice. Illi ſunt gratæ rorātes lacte capel-

5 lę. ¶VILLOSA. Virgilius in Moreto. Liberat, & cinctus villoſę teg-
6 mine capræ. ¶OLIDA. Caprini generis odor fœdus ac graueolen-
tia prouerbio locum fecit. Nam hircus in alis cubare dicitur hijs qui-
bus alæ grauiter olent; Catullus. Qua tibi fertur Valle ſub alarũ trux
habitare caper. Et Horatius. Hircus cubat in alis. Itẽ Ouidius de arte.
Nec ledat nares virq; paterq; gregis. Ariſtoteles in Problematis author
eſt virus hirci illos redolere: qui rem agunt Veneream: quiq; ea ſunt ęta
te: quę Veneri ſufficiat. Inde fœtorem alarum hircum vocitamus: quę
omnium corporis noſtri partium maxime olent: propterea ꝙ immobi
les inexercitatæq; habentur. A Martiale Tragos græce nuncupatur
ſcribente. Inde Tragos celereſq; pili, mirãdaq; matri Barba. Qui au-
tem ita olent: aut olere incipiunt: caprire & hirquitallire dicuntur. De
Epitheto. Horatius Epiſtola ſexta lib. 1. Sed minus arcta premunt oli
dæ conuiuia capræ. Item Politianus in Ruſtico. Auidos olidũ pecus
accipit hircos. Idem in Epigrã. Educas olidæ marem capellæ. Itẽ An-
7 dreas Ammoniꝰ. Inſtãtes olidis Lupos capellis. ¶BARBIGERA.
Lucretius lib. 5. Quippe videre licet pingueſcere ſæpe cicuta Barbige-
ras pecudes. Itẽ lib. 6. Barbigeras Oleaſter eo iuuat vſq; capellas. Ego
in quodam Dialogo Morię. Vidi barbigeras volitare per aera capras.
8 ¶GRACILIS, ꝙ ſtrigoſæ ſint & corpore macilento. Ouidius lib. 1.
Meta. Et modo qua graciles gramen carpſere capellæ. Item Politia-
nus in Ruſtico. Fert ſobolem gremio: ſed ouem, gracilẽve capellã. Itẽ.
Quintianus in Theocriſi. Et reflorenti graciles capellæ Valle recum-
9 bunt. ¶AMANS ſaxa. Ouidius in Epiſtola Paridis ad Helenam.
10 Qui nec ouis placidæ, nec amãtis ſaxa capellæ. ¶HIRSVTA. Iu
uenalis Satyra. 5. Diſcit ab hirſuta iaculũ torquere capella. Item Guil
lermus Caſtellus in Buccolicis. Hirſutæq; capræ rurſum pecus omne
valete. Item Carmelita lib. 2. Parthenices Marianæ. Hiſpidus hirſutæ
11 villoſo tegmine capræ. ¶SYLVESTRIS. Plynius lib. 28. Nat. hiſto.
cap. 10. Sylueſtriũ caprarum ſanguis cum aqua marina pilos detrahit.
Itẽ Carmelita de Laude Ioãnis Baptiſtę. Hiſpida ſylueſtres tibi dãt
12 velamina capræ. ¶TEGEATIS. i. Arcadica a Tegeo Arcadiæ
promõtorio vel oppido capris abũdãte. Syllius lib. 13. Dextera laſciuit
13 cęſa Tegeatide capra. ¶QVERVLA. Martialis libro. 7. Epigram.
14 Et fœtum querulæ rudem capellæ. ¶SEQVAX. Vel ꝙ præuium
facile ſequat̃ armẽtariũ: vel ꝙ in dumos repat, ſequaturq; virgulta. Au
ſonius in Cœna nuptiali. Alituum pecudũq; genus, capræq; ſequa-
15 ces. ¶INTONSA. Ponta. in verſibus lyricis. Quis vel intonſæ in-
uideant capellæ. Sic autem dicitur: ꝙ noſtrates villoſi ſint haud quaq̃ ton
16 ſili. ¶CINYPHIA Cinyphs fluuius eſt authore Plynio lib. 5. Na-

tu.hiſto.cap.3.circa quem grandes capras naſci ferunt. Vnde & Ponta
nus Hircos vocat Cinyphes in verſibus lyricis ſcribẽs. Iure cui Marſi
17 inuideant,& ipſi Cinyphes hirci. ¶TIMIDA. Pacificus lib.1. Vtq;
18 lupo timidæ properant ad ouile capellæ. ¶CVPIDA. Fran. Petrar-
19 cha ægl.7. Hunc etiam cupidę metuunt perferre capellæ. ¶DVMI-
VAGA, vagans per dumos. Idem Petrarcha ægl.9: Quæ modo du-
20 miuagis fuerant anguſta capellis. ¶FRONDIPETA. Gaudet eni
virgultis vt iam diximus, frutetorum ſumma abrodens. Idem Petrar-
21 cha æglo.11. Et qui frondipetas nemoroſo monte capellas. ¶PAVI-
DA. Carmelita lib:2. Parthenices Marianæ. Dicitur & pluuias hya-
22 des, pauidãq; capellã &c. ¶OLENIA. Sed hoc Epithetũ de Amal-
thea capra venit intelligendum, quæ quod in Oleno Bœotiæ ciuitate
nutrita ſit, Olenia vocatur. Sunt tamen qui ab Oleno Vulcani filio de-
nominatam velint. Ouidius lib. Faſtorum.5. Naſcitur Oleniæ ſignum
pluuiale capellæ. Item Carmelita lib.3. Parth. Marianæ. Non erat Ole
23 niã fama hęc nutrire capellã. ¶REPENS. Fauſtus in Buccolicis. In-
24 uia non melius repẽtes ſaxa capellas. ¶PETVLCA. Glareanus lib.
25 .2. Elegiarũ. Sæpeq; balatu capra petulca ſuo. ¶TONDENS. Apu-
leius lib.5. Meta. Proxime ripam vago paſtu laſciuiunt comant fluuij
tondentes capellæ. Ita autem dicũtur: q vt iam docuimus, ſumma vir
gultorum & herbarum tondeant, & depaſcant. Vnde idem Apuleius
lib.10. ait. Capellæ pauculæ tondebant herbulas. Et Virgil. in Buc. Dũ
26 tenera attõdẽt ſimæ virgulta capellæ. ¶VIRGVLTIVAGA. Pla-
cuit mihi formare & effingere hoc Epithetum ad monetã & formam
27 illius Numero. 19. poſiti, quod a Fran. Petrarcha fictũ eſt. ¶VAGA
Virgil. in Culice. Dumiſq; vagæ iam vallibus abdunt Corpora, iamq;
omni celeres e parte vagantes Tondebant tenero viridantia gramina
morſu. Idem ibidem. Et iam compellente vagæ paſtore capellæ.

CVRA pro anxietate & prouidentia.

1 Triſtis
2 Ambigua
3 Inſomnis
4 Mordax
5 Vigil
6 Moleſta
7 Diligens
8 Sedula
9 Edax
10 Vicioſa
11 Atra
12 Sagax
13 Sequax
14 Frigida
15 Leuiſomna
16 Pauida
17 Acerba
18 Intolerans

19 Actis
20 Subtilis
21 Vigilans
22 Grauis
23 Sollers
24 Amara
25 Languida
26 Memor
27 Damnoſa
28 Attonita
29 Mœſta
30 Aegra
31 Auara
32 Arcana
33 Infanda
34 Deſes
35 Sollicita
36 Peruigil
37 Spinoſa
38 Turpis
39 Feruida
40 Rudis
41 Inquieta
42 Pallens
43 Pallida
44 Vrgens
45 Reſes
46 Implacida
47 Funeſta
48 Stimulans
49 Indaga
50 Perdia
Pernox
51 Dura
52 Excubialis
53 Anceps
54 Anxifera
55 Secreta
56 Leuis
57 Miſera
58 Grauida
59 Lugubris
60 Maleſuada
61 Profana
62 Sordida
63 Prouida
64 Maligna
65 Seuera
66 Flagrans
67 Anxia
68 Iniqua
69 Iners
70 Liuida
71 Tetrica
72 Vorax
73 Turbulenta
74 Premens
75 Mordica
76 Turbida
77 Ingrata
78 Noxia
79 Aeſtuans
80 Pernicioſa
81 Mordens
82 Laborioſa
83 Laborifera
84 Vrens
85 Nocens
86 Tacita
87 Obſcœna
88 Terreſtris
89 Flammans
90 Rodens
91 Atrox
92 Crucians
93 Inuida
94 Exanimalis
95 Dira
96 Attrita
97 Vltrix
98 Carnifex
99 Tenax

EPITHETORVM teſtimonia.

1 TRISTIS. Virgil. lib. 4. Georg. Nate licet triſtes animo deponere curas. Itē Lucanus lib. 8. Triſtes præſagia curas Exagitant. Itē Statius lib. 5. Syluarū. Luna videt reſidem: nullaq; Heliconide triſtes Solantē curas. Itē Catullus. Et triſtes animi leuare curas. Item Politianus in

2 ambra. Atq; adeo triſtes vt pectore curas Excutias. ¶AMBI-
GVA. Virgilius libro. 8. Aenei. Dum curæ ambiguæ, dum ſpes in-
certa futuri. Item Carmelita lib. 1. Syluarũ. Neſcio: & ambiguis titubat
3 ſentẽtia curis. ¶INSOMNIS. nihil eſt enĩ quod hominẽ a ſomno ma
gis diuertat ipſis curis & anxietatibus. Lucanus lib. 2. Inuenit inſomni
voluentem publica cura Fata virum. De Catone loquitur. Item Clau-
dianus in Rufinũ lib. 1. Inſomnes longo veniũt examine curę. Itẽ Mar-
tianus Capel. lib. 6. de nuptijs Philologię. Quod vigil inſomnes ducat
4 ſollertia curas. ¶MORDAX. Lucanus. lib. 2. Ora videns, curis ani-
mũ mordacibus angit. Item Martianus Capella lib. 2. Languida mor-
daces quum pulſant pectora curę. Itẽ Codrus Vrceus lib. 2. Syluarum.
Tunc ego mordaces cupiens ſecludere curas. Itẽ Fauſt. de Captiuitate
5 Ludouici Sphorciæ. Ambiguũ curis animũ mordacibus angit. ¶VI-
GIL. q; anxios dormire non ſinat. Lucanus lib. 8. Vigiles Pompeij pe-
ctore curæ Nunc ſocias adeũt Romani fœderis vrbes. Itẽ Syllius lib.
7. Quæ te cura vigil feſſum germane fatigat? niſi fortaſſe ad dictionẽ
germane referatur. Itẽ Ouidius lib. 3. Meta. Et tenuãt vigiles corpus mi
ſerabile curę. Item Martianus Capella lib. 2. Iſta peritis tribuit cura vi-
gil Lucernis. Itẽ Architrenius lib. 3. cap. 9. Cura vigil ſomno libros ope
rãq; miniſtrat. Itẽ Bap. Pius lib. 2. Elegidiorũ. Siue mea vigiles ſemper
pro Pallade curæ. Idẽ lib. 3. Iãpridẽ vigiles curæ, lachrimæq; perennes.
6 ¶MOLESTA. Lucanus lib. 8. Adeo ne moleſta Totũ cura fuit ſo-
cero ſeruare cadauer. Item Propertius lib. 3. Eſt neq; odoratæ cura mo
leſta domi. Item Ouidius libro 2. Elegiarum. Quod nimium dominæ
7 cura moleſta tua eſt. ¶DILIGENS. Sed tunc prouidentiam ſigni-
ficat. Columella lib. 8. cap. 4. Quam ob cauſam diligenti cura ſeruan-
8 dum eſt. ¶SEDVLA. Eiuſdem eſt ſignificantiæ Epithetum. Idem
Columella ibidem. Nec tamen ea minus ſedulam curam foris, ſed ma
iorem domeſticam poſtulat. Item Pontanus libro 4. de Stellis. Et ſyn-
cerus amor, penſi quoq; ſedula cura. Item Sabellicus Elegia. 2.
Nullaq; adhuc tanti ſedula cura fuit. Item Fauſtus in Buccolicis. Se-
9 dula ſollicito reparauit cura labore. ¶EDAX. Horatius lib. 2. Car.
10 Ode. 6. Diſſipat Euhyus Curas edaces. ¶VICIOSA Idẽ lib. 2.
11 Car. Ode. 16. Scandit æratas vicioſa naues Cura. ¶ATRA. Hora-
tius lib. 3. Car. Ode. 1. Poſt equitem ſedet atra cura. Sic autẽ dicitur ab
effectu. Idem in eodem lib. Ode. 14. Hic dies vere mihi feſtus atras
Eximet curas. Item Aurelius Augurellus libro. 1. Car. Interdum mo-
duletur & quod atras (Si quæ ſint) valeat leuare curas. Item Baptiſta
Pius libro 5. Elegidiorũ. Quo neq; vis peſtis, atra ve cura ſubit. Item
12 Boetius lib. 3. Tamẽ atras pellere curas nõ poſſe, potẽtia nõ eſt. ¶SA-

GAX.Horatiꝰ lib.4.Car.Ode.5.Et curæ ſagaces Expediūt per acu
ta bella.Itē Syllius lib.7.Senſit cura ſagax Pœni.Idē lib.7. Simul accē
dere ſagaces In ſubitū curas.Itē Seneca in ſua Hyppolito. Sagax pa-
13 rentū eſt cura.❡SEQVAX.ꝗ pertinaciſſime alūno ſuo inhęreat:ne-
ꝗ facile poſſit excuti.Lucretius lib.2.Re veraꝗ metus hominū,curaſꝗ
ſequaces Nec metuūt.Itē Politianus in Ruſtico.Quā metuant intrare
pauor,cureꝗ ſequaces.Curæ(inquit Beraldus in ipſam Ruſticū) nos
quoquouerſum eamus comitātur.Nā mutare quidē loca poſſumus:ani
14 mū curis ęſtuātē nō poſſumus.❡FRIGIDA.Curā vocat frigidā Lu
cretius lib.4.quę ceſſatores ab omni alio negocio reddit amātes . Vbi
15 ait. Stillauit gutta,& ſucceſſit frigida cura. ❡LEVISOMNA,a me
dicit dictione eiuſdē Lucretij,qua corda canū vocat leuiſomna lib.5.di-
16 cens.Et leuiſomna canū fido cū pectore corda.❡PAVIDA.Lucreti-
17 us lib.6.Cernentes pauida complebant corpora cura . ❡ACERBA.
Cn.Matius in Mimiābis.Quapropter edulcare cōuenit vitā,Curaſꝗ
acerbas ſenſibus gubernare.Hoc habet Gel.lib.15.cap.25. Itē Car . in
Auguſto.Triſtia fata gemēs pater Auguſtinus acerbas Incidit i curas.
18 ❡INTOLERANS. Gellius lib. 19. cap.7.Multa verba priſca ſa-
tis & inuſitata ex Neuio citat:Vbi ait eūdē ſcripſiſſe curis intoleranti-
19 bus pro intolerandis.❡ACRIS.Idē Gellius lib.17.cap.21.Vt acri at-
ꝗ ſubtili cura excellētiū in vtraꝗ gente hominū.Itē Syllius lib. 4:Itur
in acres Bellorū raptim curas.Itē Val.Fl.lib.5. Argon. Acribus aſt il-
los curis mora ſæua trahebat.Itē Augurel.lib.1.Iambicorū.Solatur a-
20 cres interim curas tamē.❡SVBTILIS.M. Manilius lib. 3. Aſtrono.
21 Nunc age ſubtili rē ſummā perſpice cura.❡VIGILANS.Ouid.lib.
22 2.Meta.Nec fruitur ſomno vigilātibus excita curis.❡GRAVIS.Vir
gil.lib.4.Aen. At regina graui iādudū ſaucia cura.Itē Ouid.9.Meta.
23 Pone graues curas,mādataꝗ falle mariti.❡SOLLERS. Ouid.lib.
1.de Ponto.Sæpe aliquē ſollers medicorū cura reliquit.Item M.Mani
lius lib.2.Aſtron.cap.7.Qđ ſi ſollerti circūſpicis omnia cura.Item Pon
ta. lib.2.de Hortis Heſperidum.Sūt qui lecta manu, ſollerti & ſemina
24 cura Contingūt.❡AMARA.Ouid.de Ponto lib. 1. Lōgus enī curis
viciatū corpus amaris.Item Carmelita in Maio. Debeat & curis ani-
mū cōſumit amaris.Itē Carme.lib.3. de Calamitate Tēporū . Turba
dabit:curiſꝗ breui tabeſcet amaris.Itē Fauſt. in Buccol.Ille deus curis
qui dulcia miſcet amaris Gaudia.Idē alibi.Cōueniēs curis modulādū
25 eſt carmē amaris.❡LANGVIDA.Ouid.lib.2.de Pōto. Deſerit an
26 partes lāguida cura ſuas.❡MEMOR.Idē Ouid.lib.3.de Pōto.Quę
tibi ꝗreba memorē teſtātia curā Dona.Itē lib.4. Carmia ſola tibi me-
27 morē teſtātia curā.❡DAMNOSA.Oui.lib.1.de Remed.Me duce
28 dānoſas hoīs cōpeſcite curas. ❡ATTONITA.Sylliꝰ lib.3.Aegrā-

29 ꝙ leuare Attonitis mētē curis. ¶MOESTA. Idē Syllius lib.6. Hæc
30 Marus:& mœſta refouebat vulnera cura. ¶AEGRA. Syllius lib.17.
Et ægra Expendit tacito cura ſecum ipſe volutans. Itē Pōta. in Lepidi
na. Et ægras Solātē curas, nec mitia fata gemētē. Itē Iuuēcus lib.1. Neu
faciles victus ægra diſquirite cura. Itē Baptiſta Pius lib.3. Eleg. Corda
31 tuos ict⁹ ęgris p̄mortua curis Sēſerūt. ¶AVARA. Stati⁹ lib.1. Theb.
32 Iā ſomnus auaris Inſerpit curis. ¶ARCANA. i. tacita & venis latēs.
Idem Statius lib.2. Theb. Quo ſerere arcanas, aptūꝙ euoluere curas.
33 ¶INFANDA. Idem Statius lib.5. Theb. Ignis & infandis venere
34 obliuia curis. ¶DESES. Dū hominē acerbe adeo p̄mit, vt nulli pror
ſus negocio accingere ſeſe valeat. Idē Statius lib.6. Theb. Dū deſide
35 cura Credo ſinus fidos altricis, & vbera mādo. ¶SOLLICITA. Idē
Statius lib.9. Verbaꝙ ſollicitas matrū ſolātia curas. Itē Sene. in Thye
ſte. Iā ſollicitas ponite curas. Itē Pōta. lib.1. Baiarū. Et blādę Charites
canūt, leuātꝙ Curas ſollicitas. Itē Codrus Vrceus lib.2. Syluarū. Hic
ego ſollicitas expellā pectore curas. Itē Carme. lib.1. de Calamitate Tē
porū. Sollicitæ ſubeūt curæ, trepidiꝙ pauores. Idē de Morte Ioannis
Soreti. Iam me ſollicitæ parcūt incēdere curæ. Itē Fauſt. in Buc. Curia
36 ſollicitis nō abſona noīa curis. ¶PERVIGIL Statius lib.3. Syl. An-
xia peruigili ducis ſuſpiria cura. Itē Sidonius lib.1. Cur adipiſcendę di
gnitati hęreditariæ, curis peruigilibus incūbā. Itē Pōta. lib.1. Baiarum.
37 Martini ſacer eſt dies: abite Curæ peruigiles. ¶SPINOSA, aculeis
& ſtimulis plena. Catullus, Spinoſas Erycina ſerens in pectore curas.
Item Michael Anglicus in Elegijs. Maſſica ſpinoſas abigant carcheſia
curas. Item Fauſt. in Buccolis. Spinoſaſꝙ meo curas de corde reuelli.
38 ¶TVRPIS. Tibullus Eleg.7. lib.3: Quid q̄ror infœlix? turpes diſce
dite curę. Itē Car, in Februario. Reijcimus turpes curas, & noxia vota.
39 ¶FERVIDA. Tibullus Eleg. vltima, lib.3. Ne tibi ſit mea lux æque
40 tam feruida cura. ¶RVDIS. Martialis. lib.1. Secreta quęrere carmina
41 & rudes curas. ¶INQVIETA. Idem Martialis lib.10. Et inquietas
feſſus exuit curas. Item Conradus lib.2. Inquietis mollē animū crucia-
42 re curis. ¶PALLENS. Martialis lib.11. Pallentes procul hinc abite cu
ræ. Item Pamphilus Saxus lib.1. Epigramma. I precor: & tandem pal
43 lentes exue curas. ¶PALLIDA. Martialis libro. 14. Non venit ad
44 duros pallida cura toros. ¶VRGENS. Valerius Flac. lib. 8. Argon.
45 Iam prior in lucos curis vrgētibus heros Venerat. ¶RESES. Idē Va
46 lerius Flac, lib.8. Soluere in hoc tādē reſides dux litore curas. ¶IM-
PLACIDA. Claudianus lib.1. de Raptu Proſer. Implacidas nullo
47 ſolabor pignore curas. ¶FVNESTA. Idē Claudia. lib.2. de Raptu.
Deſine funeſtis animū Proſerpina curis Et vano vexare metu. Itē Cri
48 nitus lib.2. Poematū. Ergo agite, iterea funeſtas pellite curas. ¶STI-

MVLANS.Claudia.lib.2.in Ruf.Ille diu curis animū ſtimulātibus
49 æger.¶INDAGA.Martia.Capella lib.1. Quodꝗ indaga veri Cu
50 ra facit dubiū.¶PERDIA & PERNOX.Idē Mar.Cap.lib.2.Iſta
51 peritis tribuit cura vigil Lucernis Perdia ꝑnoxꝗ.¶DVRA. Neme-
ſianus ęgl.1.Oratus duras docuiſti fallere curas. Itē Vir.lib.4.Aen.At
52 ꝗ alijs duras immittere curas.¶EXCVBIALIS, excubias agēs,ne
ꝗ lumina ſomno declinās.Sidonius Apollinaris lib.8. Si quid inter ex
53 cubiales curas vt pote in caſtris,ſaltē ſortito vacabis. ¶ANCEPS.
54 Cice.lib.1.Off.Afferatꝗ ācipitē curā cogitādi.¶ANXIFERA. Ci
55 cero lib.1.de Diuinatiōe.Anxiferas curas vrbis requiete relaxas.¶SE
CRETA.Seneca in Agamēnone.Magis exurūt,quos ſecretæ Lace-
56 rant curæ.¶LEVIS.Propertius lib.2. Et leuibus curis magna perire
57 bona.¶MISERA.Pōta.lib.2.de Stellis.Hęc miſeris vrebant pecto-
ra curis.Itē Augurel.lib.2.Sermonū.Perdita quot miſeris turbātur pe
58 ctora curis.¶GRAVIDA.Pōta.lib.2.Baiarū.Ipſius grauidas dolo
59 re curas.¶LVGVBRIS.Politianus in Epig.Quid curis animū lu-
60 gubribus teris?¶MALESVADA,quę mortales exagitat, & cōſu-
cit:& ad deſperationē & laqueū quandoꝗ adigit.Idē Politian⁹ in Ru
ſtico.Qua ponat canis hirritū: maleſuadaꝗ pectus Cura nimis lace-
61 ret.¶PROFANA.Marullus in hymnis.Pectoris motus agedū pro
fanis Exuit curis.Itē Petrarcha ægl.3.Quas nulla profanis Mens cu-
62 ris imbuta videt.¶SORDIDA.Stroza pater lib.1. Eroticon. Fata
63 nec ingeniū ſordida cura premit. ¶PROVIDA.Stroza pater lib.4.
Eroticō.Inſequit̄ ſaturi ꝓuida cura patris.Itē Carme.in Nicolao To
lētino lib.3.Nā dū tua ꝓuida cura Hęc fieri monumēta iubet.Itē Mi-
64 chael Anglicus.Clauſerit Hippc tadę prouida cura ducis.¶MALI-
GNA.Stroza filius.Vt ſcelera abſcedāt:curiſꝗ exuta malignis Pecto
65 ra &c.¶SEVERA. Stroza filius lib.1.Amorū. Si tenerū pectus cu-
ra ſeuera ꝑmit.Itē Cōra.lib.1.Pectus & curis vacuū ſeueris Vendica.
66 ¶FLAGRANS.Mappheus in 13. Aen.Flagrāteſꝗ agitāt curas, &
67 gaudia lōgis Parta malis.¶ANXIA.T.Liuius lib.1.ab vrbe cōdita:
Regis nō tā ſubito pauore perculit pectus:ꝙ anxijs impleuit curis.Itē
Pamphilus Saxus lib.6.Inuidiæ,rabies,æſtus,dolor,anxia cura.Item
Augurellus lib.2. Sermonum. Et ſenibus,pueriſꝗ: quibus fuit anxia
cura.Item Carmelita libro.1.de Trophæis Gonzagæ. Continuo an-
68 cipiti regem cura anxia caſu Perculit. ¶INIQVA. Sabellicus in
Hunnij Originem. Reſꝗ nouas animo & curas verſaret iniquas.
69 ¶INERS.Sabellicus ibidem.Ille inſtat contra,curaſꝗ remordet in-
70 ertes.¶LIVIDA, ab effectu.Sabel.Eleg.10.Liuida cura ſubit:necnō
71 dānata perēni Torpori facies.¶TETRICA Cōradus lib.1.Lauri-

ger curas tetricas fugabo. Item Fauſtus in Elegijs. At tua quum tetri-
72 cis laſſantur pectora curis. ¶ VORAX. Cõradus lib. 1. Lectus & cu-
73 ras releuet voraces. ¶ TVRBVLENTA. Idẽ Conradus lib. 2. Ho-
74 ſpes pererrans turbulentis Pectora non bene firma curis. ¶ PRE-
MENS. Conradus lib. 2. Odarum. Exues curas animum prementes.
75 ¶ MORDICA. Idem Conradus lib. 3. Exuta curis pectora mordi
76 cis. ¶ TVRBIDA. Augu. lib. 2. Iambicorum. Diuerſa curis mẽs exu
77 ta turbidis. ¶ INGRATA. Idem Augurellus lib. 1. Car. Quantum
78 eſt ingratas animo deponere curas. ¶ NOXIA. Idem Augurel. lib.
79 2. Car. Nam ſemel preſſis & humi relictis Noxijs curis. ¶ AESTV-
80 ANS. Crinitus lib. 2. Poematũ. Et puer curas mouet ęſtuãtes. ¶ PER
NICIOSA. Idem lib. 10. de honeſta diſciplina. Qui hanc imperandi
81 curam velut inquietam, æſtuantẽ ac pernicioſam refugerunt. ¶ MOR
DENS. Bebelius lib. 6. de Triumpho Veneris, Triſticias animi, mor-
82 dentes pectora curas. ¶ LABORIOSA. Salmonius in Endecaſylla-
83 bis. Aurũ ex ſtercore dixit Enniano Cura colligim⁹ laborioſa. ¶ LA-
BORIFERA. Quintianus in Cleopoli. Turba laboriferis poſitis
84 trahit ocia curis. ¶ VRENS. Fran. Petrarcha ægl. 8. Sed vrẽtes turba
bunt pectora curæ. Item Fauſtus de Captiuitate Ludouici Sphorciæ.
Maurea diſcruciant vrẽtes pectora curæ. Itẽ Baptiſta pius lib. 5. Eleg.
85 Vrentes curas, ſollicitoſq; dies. ¶ NOCENS. Carme. lib. 1. Partheni-
ces Marianę. Hos ſuperum facit immemores: curaſq; nocẽtes Ingerit.
86 ¶ TACITA. Idẽ Carme. lib. 2. Parth. Mar. Aegra fatigabat tacitis p̃
cordia curis. Idẽ lib. 1. de Cala. Tẽporũ. Et tacitis ardẽs curis ſublimia
87 ſemper Mẽs agitat. ¶ OBSCOENA. Idẽ Carme. lib. 3. de Trophę-
88 is Gonzagę. Viuit: & obſcœnis facit inuia pectora curis. ¶ TERRE-
STRIS. Idẽ in Apolonia. Terreſtres animo curas, ceu nubila quædã.
89 ¶ FLAMMANS. Idẽ lib. 1. de Cala. Temp. Sollicitũ pectus curis flã
90 mantibus vrget. ¶ RODENS. Idẽ ibidẽ. Nullaq; pax vicio rodenti-
91 bus intima curis. ¶ ATROX. Idem lib. 1. de Trophęis Gonzagæ.
92 Age atroces quę pectora curas Sollicitãt. ¶ CRVCIANS. Idẽ lib. 3.
93 Sic ſecũ, curis mentẽ cruciantibus ægrã. ¶ INVIDA. Idẽ Horatius
94 lib. 1. Epi. Eſt vbi diuellat ſomnos minus iuida cura. ¶ EXANIMA
LIS. Plautus in Rudente. Mihi multę in pectore ſunt curæ exanima-
95 les. ¶ DIRA. Conradus lib. 3. Odarũ. Qui ſolet diris ſtimulare curis.
96 ¶ ATTRITA. Architrenius lib. 2. Sudor & attritæ ſupereſt vigilã-
97 tia curę. ¶ VLTRIX. Virgil. lib. 6. Aen. Luct⁹ & vltrices poſuere cubi
98 lia curę. ¶ CARNIFEX. Baptiſta Pius lib. 1. Elegidiorum. Carnifi
99 ces curæ, & mẽtis ſententia diſcors. ¶ TENAX. Carme. in Alphon
ſo lib. 6. Hęc eſt cura tenax, ſtudiumq; immobile matri.

CASA

1 Humilis	12 Sordida	23 Curta
2 Cōtecta ſtramine	13 Tenuis	24 Turpis
3 Parua	14 Rureſtris	25 Pauper
4 Frondea	15 Viridis	26 Multiforis
5 Exigua	16 Lutea	27 Agreſtis
6 Inſons	17 Vilis	28 Caricea
7 Straminea	18 Rudis	29 Sylueſtris
8 Immunda	19 Columbifera	30 Secura
9 Putris	20 Frigida	31 Exilis
10 Scythica	21 Ruralis	32 Lacera
11 Anguſta	22 Lucifuga	33 Modica

PRAEFATIO

QVAM vellē (vt pleriſq; in locis facit Tragœdiographus Seneca) hic eam Ruſticorum vitam commendare: quę ab omni ambitione remota, ac rebus contenta modicis, neq; Regū diuitijs inuidet, neq; purpuratorum principum fucatis ęmulatur vanitatibus: ſed ſuis ſe caſis, agreſtibuſq; tugurijs beatā ducēs aulas tapetibꝰ cōſpicuas, magnifica ſimulachris veſtibula, Luxurioſas Cleopatricis dapibꝰ cœnas, cęteraſq; omnes id genꝰ voluptates nihili ducit. Sed verbis amplioribus laſciuire me prohibet, quod in huius opuſculi fronte facturum me cōſtitui. Neq; enim id ſum agreſſus, vt opus ipſum ſuis quaquauerſum numeris abſolutum facerē: ſed vt breue aliquod ſpecimen & velut exiles inūdaturi tandem pelagi pręmonſtrarem riuulos: Quare ne mihi non videar conſtitiſſe: faciam quod primi repertorē nauigii feciſſe ſcribit Claudianus. Qui eodem teſte

Tranquillis primum trepidus ſe credidit vndis,
Litora ſecuro tramite ſumma legens: Claudiani verſus.
Aſt vbi paulatim pręceps audacia creuit:
Cordaq; Languentem dedidicere metum:

Iam vagus irrupit pelago:cœlumq; ſecutus
Aegeas hyemes,Ioniumq; domat.
Sic ego in exiguo primum volo ludere portu:
Et modico ripas findere nauigio.
Aſt vbi maiores dederit facundia remos,
Auxerit & noſtri linthea remigij:
Et mare tunc velis ſectabor,& aera pennis,
Extenſis modici viribus ingenij.
Typhis ero Remis,ero ficta Dædalus ala,
Pennigeroq; vehar Bellorophontis equo.
Da veniam lector,nec noſtro iraſcere faſtu:
Nec tetricum obducas fronte ſupercilium.
Omnibus hæc ſi quidē labes genuina Poetis:
Commune eſt cunctis vatibus hoc vicium.

¶PRAECEDENTIVM EPIthetorum Teſtimonia.

1 HVMILIS.Virgili.Aegl.2.Atq; humiles habitare ca-
ſas,& figere ceruos.Item Ouidius in Epiſtola Oeno-
nes ad Paridem . Depreſſa eſt humili cana pruina
2 caſa.¶CONTECTA STRAMINE.Ouidius
lib.5.Meta.Colluerāt fontes:contectā ſtramine vidit
Forte caſam.¶PARVA.Ouidius lib.1.Faſto.Dū
3 caſa Martigenam capiebat parua Quirinum.Idem lib.3.Faſtorū.Et
pudet in paruis nomē habere caſis.Item Tibul.lib.i.Occupat in par
ua pigra ſenecta caſa.¶FRONDEA.Idem Ouidius lib.4.Faſto-
4 rum.Sūt quibus e ramis frōdea facta caſa eſt.Item Politianus in Ru-
ſtico.Statq; leui caſa frondea niſa tigillo.¶EXIGVA.Ouidius lib.
5 4.Faſtorum.Surge:nec exiguæ deſpice tecta caſæ.Itē Fauſtus in Buc
colicis.Exiguas habitato caſas,nidoq; relicto.¶INSONS.Quoni
6 am(vt inquit Seneca)ſcelera non intrant caſas.Ouidius lib.3.de Triſti
bus.Et cremat inſōtes hoſtica turba caſas.¶STRAMINEA.Oui
7 dius lib.2.Eleg.Stramineis eſſet nunc quoq; tecta caſis.Item Proper-
tius lib.2.Straminea poſſet dux habitare caſa.Itē Michael Anglicus.
8 Stramineę colui tecta caduca caſę.¶IMMVNDA.Propertius libro
9 2.Captus & immūda ſępe latere caſa.¶PVTRIS.Propertius lib.4.
10 Putris odorato luxerat igne caſa.¶SCYTHICA.Scythæ enim &
Getę caſas habēt ductiles & plauſtris ſuperpoſitas.Vnde Horatius
lib.2.Car.Campeſtres melius Scythæ(Quorū plauſtra vagas rite tra
hunt domos)Viuūt,& rigidi Getæ.Ad hoc etiā alludit Lucanus lib.

.1.Pharſalię dicẽs.Melius fortuna dediſſes Orbe ſub Eoo ſedem, geli-
daqꝫ ſub Arcto,Erranteſqꝫ domos: Latij q̃ clauſtra tueri.De Epithe-
11 to.Martialis lib.10.Et poterã Scythicas hoſpes amare caſas. ¶AN-
GVSTA.Claudianus lib.1.in Rufinũ.Et caſa pugnaces Curios an-
guſta tenebat.Item Pãphilus Elegia.15.Pulſat & anguſtæ limina par-
12 ua caſę.¶SORDIDA.Seneca ĩ Hercule Oethęo.Et ſyluis dabitur,
13 lapſaqꝫ ſordidę Fiẽt templa caſæ. ¶TENVIS.Pontanus libro.2.de
Amore coniugali. Nec puduit tenues accubuiſſe caſas. Item Salmoni-
14 us in Genethliaco.Smynthea quis tenui crederet eſſe caſa.¶RVRE-
STRIS. Thomas Radi.in.2. Chroſdameuſi. Et ſicut rureſtres caſu-
læ,parua gurguſtiola, craticiaqꝫ tuguriuncula cannulis temerè cõtegũ-
15 tur.¶VIRIDIS.Politia. in Epigrã. Captamus viridi tectus vterqꝫ
16 caſa.¶LVTEA,id eſt luto compacta.Stroza pater libro.4.Eroticõ.
Et luteam ſolita ſtruxerit arte caſam.Item Conradus lib.3.Et ſub lu-
17 teas caſas Culmis retectas ire iugaliter. ¶VILIS.Stroza filius in lib.
Car.Pauiſti vilis culmine tecta caſę. Itẽ Fauſtus in Elegijs. Ruſticus
ad vilem duxit Apollo caſam.Item Carmelita lib.2.de Cala.Tempo
18 rum.Tuta colam;vileſqꝫ caſas,ignota latebo.¶RVDIS.Stroza fili-
19 us lib.2.Amorum.Et peregrina rudi caſtra fouere caſa.¶ COLVM
BIFERA.Sabellicus in Carnicum incendium.Ecce columbiferas ca
20 ſulas noua flamma capeſcit.¶FRIGIDA.Conradus lib.1.Odarũ.
Frigidas fœlix caſulas ſubintras:Quas dolus nullus ſubit,aut ſceleſti
21 Pectoris aſtus.¶RVRALIS.Bebelius lib.5. de Triumpho Vene-
22 ris.Rurales aluere caſæ,Nec campus & agri.¶LVCIFVGA.Frã.
Philelphus in.5.Decade.Lucifugas habitare caſas.ſordeſqꝫ iacentes.
23 ¶CVRTA.Salmoniꝰ in hymnis. Cœleſteſqꝫ habuit tũc caſa curta
24 choros.¶TVRPIS.Frã.Petrarcha Aegl.1. Quid refugis?turpeſqꝫ
25 caſas.& tuta paueſcis Ocia.¶PAVPER.Carmelita lib.4.Syluarũ.
Prȩſertim in laceris pauperibuſqꝫ caſis.Item Carmelita de vita Ludo-
26 uici Morbioli.In lare fumoſo,paupibuſqꝫ caſis.¶MVLTIFORIS
Multa habens foramina.Carmelita de vita Ludo.Morbioli. Hoſpiti
27 um pallens.multiforemqꝫ caſam.¶AGRESTIS. Idẽ ibidẽ.Mœ-
28 nia & agreſtis culta per arua caſæ.¶CARICEA,Carice tecta.Eſt
autẽ Carex herba acuta.Vnde Virgilius.Et carice paſtus acuta.Car-
29 melita Aegl.9.Cariceę ſuccede caſæ,dum præterit ęſtus.¶SYLVE-
STRIS.Carmelita lib.4.de Trophęis Gonzagę. Sylueſtres per ru-
ra caſas. & agreſtia ſepta.Idem libro.3.Syluarum.Sylueſtreſqꝫ caſas,
æquoreaſqꝫ domos.¶SECVRA. Quoniam vt inquit Seneca,Nõ
30 capit vnq̃ magnos metus Humilis tecti plebeia domus.Fauſt.in Buc
colicis.Securas quicumqꝫ caſas & ruris amœni Vernantes contemnit

31 agros. ℭ EXILIS. Idē in Buccolicis. Parua ſed exilis tecta colenda ca-
32 ſę. ℭ LACERA. Vide numero. 25. in dictione pauper. ℭ MODI-
33 CA. Baptiſta Pius lib. 5. Eleg. Flectimus ad modicę tecta beata caſę.

CAMPVS.

1 Fertilis
2 Pinguis
3 Viridis
4 Patens
5 Gramineus
6 Iacens
7 Apertus
8 Frondens
9 Planus
10 Latus
11 Frumentarius
12 Herbidus
13 Vber
14 Vliginoſus
15 Lætus
16 Apricus
17 Herboſus
18 Virens
19 Fœlix
20 Lapideus
21 Paluſter
22 Humidus
23 Patulus
24 Arenoſus
25 Vdus
26 Veſtitus gramine
27 Florens
28 Paludoſus
29 Amœnus
30 Puluereus
31 Aquoſus
32 Frugifer
33 Vitifer
34 Perfluus
35 Opimus
36 Halans
37 Amplus
38 Floriger
39 Dulcis
40 Præpinguis
41 Spacioſus
42 Vernans
43 Ferax
44 Rudis

ℭ PRAECEDENTIVM EPI-
thetorum teſtimonia.

FERTILIS. Virgili. lib. 2. Georg. Quiq; frequēs her-
1 bis, & fertilis vbere campus. Item Seneca in Thebaide.
Rapiduſq; cāpos fertiles Hebr9 ſecat. ℭ PINGVIS.
2 Virgilius lib. 2. Georg. Quęre prius ſi pinguis agros
metabere campi. Itē Columella lib. 1. Cap. 2. Siccis ac
pinguibus campis melius q̄ præcipitibus locis conueni
unt. Idem lib. 2. Cap. 4. Pingues campi (qui diutius continēt aquam)
pręſcindēdi ſunt. Item Horatius libro. 1, Epiſt. An pingues Aſię cam

3 pi,colleſq; morantur.¶VIRIDIS.Virgilius libro.3.Georg.Et viri-
di campo templum de marmore ponam.Item Statius lib.12.Thebai-
4 dis.Icta gemit tellus: virides grauis vngula campos Mutat. ¶PA-
TENS.Virgilius.lib.4.Georg.Ergo vbi ver nactę ſudum,campoſq;
patētes.Item Carmeli. in Catharina lib.3.Robora,iuniperi ramos,cā
5 poq; patenti Conſtruxere pyras. ¶GRAMINEVS. Virgilius lib.
.5.Aen.Hoc pius Aeneas miſſo certamine tēdit Gramineū in campū.
Item Ouidius lib.3.Faſtorum.Altera gramineo ſpectabis equiria cam
6 po.¶IACENS.Lucanus lib.4.Pharſaliæ.Vrebant montana niues,
7 campoſq; iacētes. ¶APERTVS.Lucanus lib.4.Sic fatus,apertis In
ſtruxit campis acies.Item Virgilius lib.2.Georg.Et campo ſtetit agmē
aperto.Idem lib.9.Aeneidis.Campis exercitus ibat apertis.Idem Oui-
dius lib.5.de Triſtibus.Nec frōdes ſyluis,nec aperto gramina campo.
8 ¶FRONDENS.Lucanus lib.6.Pharſaliæ.Vngula frondentem de-
9 cuſſit cornea campum.¶PLANVS.Idem Lucanus lib.6.Cōſpicit in
planos hoſtem deſcendere campos.Item Pamphilus Saxus de Laudi-
bus Veronæ.Fronte ſub oppoſita plani ſedet æquore cāpi.Vbi ęquor
10 pro terrę planicie accipitur.¶LATVS.Lucanus lib.7.Obit latis pro
iecta cadauera campis.Item Virgilius lib.11.Aen.Et cum fratre Coras
latis diffundite campis.Itē Horatius lib.3. Car. Quæ velut latis equa
11 trima campis Ludit exultim.¶FRVMENTARIVS.Cato.Sexto
campus frumētarius,Septimo ſylua cędua.Itē Varro lib.1.de re Ruſt.
Cap.6.Sextus vbi campus frumentarius, Septimus vbi cædua ſylua.
12 ¶HERBIDVS.Idem Varro lib.2.Cap.1.In montoſis potius locis,
q̄ fruticibus,q̄ in herbidis campis. Itē Columella lib.7.Cap.25.Iam
lætis & herbidis campis poſt anni menſem paruo cū labore fœtū edu-
cent.Item T.Liuius lib.9.ab vrbe condita.In medio campus herbidus
aquoſuſq;.Item Sabellicus in Oraculo.Herbidus & tota cāpus deſer-
13 uiat ora.¶VBER. Colu.lib.2.Cap.9. Qui vberē campū in ſingula
14 iugera tritici obſerere præcipiūt.¶VLIGINOSVS.id eſt gleboſus.
Vligo enim,terrę pinguedinem ſignificat. Colu.lib.2. Cap.4.Igitur vli-
ginoſi campi proſcindi debēt poſt Idus menſis Aprilis.Idem Cap.19.
eiuſdem libri.Vallis & vliginoſi campi ſitu ſerimus etiam trigemmem.
15 ¶LAETVS.Columel.libro.7.Cap.25.Iam lętis & herbidis campis.
16 ¶APRICVS,Soli expoſitus.Horatius lib.1.Car.Ode.8.Cur apri-
cum oderit campum, patiens pulueris atq; ſolis.Idem in arte. Gaudet
equis, canibuſq;,& aprici gramine campi.Item Calphurnius Aegl.5.
17 Cernis in aprico decerpere gramina campo.¶HERBOSVS.Hora
tius lib.3.Car.Ludit herboſo pecus omne campo.Item Stroza filius li-
18 bro.2.Amorum.Nuda per herboſos & adhuc inglòria cāpos. ¶VI-

RENS.Lucretius lib.1.Frondiferaſq; domos auium,campoſq; viren
tes. Item Sabellicus in Cratere Vicentino. Frondentes paſſim lucos,
19 campoſq; virētes.¶FOELIX.Ouidius lib.5.Faſtorum. Chloris erā
20 Nymphe cāpi fœlicis:vbi audis.¶LAPIDEVS,pro lapidoſus.Ply
nius.lib.21.Nat.Hiſto.Cap.10.Thymis quidem nunc etiam lapide-
21 os cāpos in prouincia Narbonēſi refertos ſcimus.¶PALVSTER.
22 Idem Plynius lib.24.Cap.9.Naſcuntur in paluſtribus cāpis.¶HV-
MIDVS.Idē Plynius lib.25.Cap.6.Reperitur in Ponto campis pin-
23 guibus,humidiſq; guſtus amari.¶PATVLVS.Syllius lib.4.Illa vo
lans patuli longe per inania campi.Idem lib.6.Et ſtagnante vado pa-
tulos inuoluere campos.Item Claudianus in ſextum Honorij Cōſula
24 tum.Celſa dehinc patulos proſpectans Narnia campos.¶ARENO
SVS.Syllius lib.6.Lentus arenoſo ſpumabat Bragada campo.Itē Pro
25 pertius lib.4.Vidit arenoſis Taciū perludere campis.¶VDVS.Syl-
lius lib.8.Vrbib⁹ eſt illis caput,interiorq; per vdos Alba ſedet cāpos.
26 ¶VESTITVS GRAMINE.Claudianus lib.3.de Raptu.Itur in
27 ęterno veſtitos gramine campos.¶FLORENS.Martianus Capella
lib.1.Thalia derelicta in ipſo florētis campi vbere reſidebat.Item Stro
28 za pater lib.7.Eroticon.Florētes cāpos riguus perlabitur amnis.¶PA
LVDOSVS.Pōtan⁹ lib.3.de Stellis.Quamve paludoſis tellus alit
29 humida cāpis.¶AMOENVS.Thomas Radinus in.4.Chroſda-
meuſi.Relictis igitur amœnis campis ad horrificam & omnino priori
ſimilem deuenere voraginē.Item Pamphilus Saxus lib.4.Ad gelidos
30 fontes,ad amœni iugera cāpi.¶PVLVEREVS.Politianus in Ru-
ſtico.Tum ſola puluerei pingueſcūt arida campi.Item Sedulius lib.1.
31 Diuinorū Mirabiliū.Parcite puluerei ſqualentia iugera campi.¶A-
QVOSVS.T.Liuius lib.9.ab vrbe condita.In medio campus herbi
dus,aquoſuſq;.Item Carmelita lib.3.de Calamitate Temporū.Hæc
32 ait:& preſſas valles ſpeculatus,aquoſos Vidit adhuc cāpos.¶FRV-
GIFER.Sabellic⁹ in Genethliaco.Hincqua frugiferos ābit celer Ab
dua campos.Itē Carmelita in Exhortatione ad Inſubres.Gratulor &
33 tibi frugiferis Inſubria cāpis.¶VITIFER.Sabellicus in Carnicum
34 incēdiū.Et qua vitiferos mitis liquentia campos Irrigat.¶PERFLV
VS.Conradus lib.1.Odarum.Perfluus puris vbi campus vndis Fon-
tis æterni ſcaturit liquore.Vbi ſecundā dictionis Scaturio corripit:quā
35 doctiores ſemper longam faciunt.¶OPIMVS.Quintianus in The-
36 oenſi.Tellus campis vernat opimis.¶HALANS.Guillermus Ca-
ſtellus in Buc.Halantes campos,& amœna vireta piorum.¶AM-
37 PLVS.Carmelita lib.6.Agelariorum.Aſpicit hos inter populos cam-
38 po ęſtuat āplo.¶FLORIGER.Carmelita i Dionyſio lib.1.Aſpera

39 florigeris redolēs Academia campis. ¶ DVLCIS. Idem Carmelita
40 in quodam Panegy. O decor, o campi dulces, o gloria cœli. ¶ PRAE
PINGVIS. Cantalyci⁹ lib. 2. de Parthenope bis capta. Præpingues
41 vbere campos. ¶ SPACIOSVS. Cimbriacus. Quis ſpacioſi iugera
42 cāpi Currimus. ¶ VERNANS. Galterus lib. 1. Alexādreidos. Hic
43 vbi vernātes cereali gramine campos. ¶ FERAX. Fauſtus in Bucco.
Paſcua iamdudum campo meliora feraci. Idem ibidem. Granifer ū nō dāno ſolū, cāpoſq; feraces.

¶ CERVVS

Leuis
Viuax
Imbellis
Fugax
Pauens
Alipes
Velox
Quadrupes
Creſcens in cornua
Pauidus
Corniger
Volucer
Trepidus
Celer
Volucripes
Celeripes
Vagus
Timidus
Annoſus
Agilis
Fugitiuus
Volatilis
Velocipes
Errans
Aeripes
Ramoſus

¶ CORNIX

Siniſtra
Improba
Garrula
Annoſa
Vaga
Vetula
Rauca
Inuiſa Mineruę
Longæua
Fuſca
Sedula
Ingrata
Viuax

¶ CASEVS

Pinguis
Ouilis
Mollis
Candidus
Niueus
Venalis
Veſtinus
Rutilans
Preſſus
Molliculus
Lunenſis
Compactus

¶ CICADA

Rauca
Querula
Arguta
Concrepans
Choraliſtia
Rauciſona
Vocalis
Stridens
Dulcis
Reſonans
Dulciſona
Gracilis
Tithonis
Rauceſcens

¶ CACVMEN

Vmbroſum
Celſum
Montanum
Sublime
Acutum
Altum
Frondoſum
Nimboſum
Procerum
Saxoſum
Ventoſum
Viridans
Arduum
Nemoroſum
Suſpenſum
Dumiferum

¶ CONTAgium

Malum
Dirum.
Sordidum
Fœdum

Morbidum
Serpens
Morboſum

CALAMVS

Agreſtis
Niloticus
Paluſter
Leuis
Mollis
Gracilis
Loquax
Tenuis
Argutus
Dulciloquus
Canorus
Fragilis
Sonorus
Culmoſus
Raucus

CICVTA pro herba venenoſa & calamo paſtorali.

Fragilis
Viridis
Mœſta
Caua
Gelida
Arcadia
Paſtoralis
Leuis
Arguta
Syracuſia
Tenuis
Querula
Rauca
Dira

CITISVS

Florens
Viridis
Agreſtis
Tenuis

CASTANEA

Mollis
Hirſuta
Trux
Pungens
Spinoſa

CALTA herba

Luteola
Flammeola
Florens
Odorata
Vſta

COELVM

Altum
Profundum
Celſum
Nitidum
Sydereum
Stellans
Libratum
Purum
Volubile
Signiferū
Magnum
Pluuium
Liquidum
Conuexū
Fulgens
Igniferum
Pendens
Cęruleum
Sublime
Coloratū

Tacitū Verg. 3. Sidera cuncta notat tacito labētia coelo.

Splendidū
Stelligerum
Puniceum
Flāmigerū
Illuſtre
Supernum
Refulgens
Recauum
Pictum
Altiſonum
Aſtrigerum
Coruſciferum
Apertum
Nebuloſum
Soliuagum
Variabile
Beatum
Incuruum
Pulchrum
Flāmiferū
Rutilum
Obliquum
Coruſcum
Arduum
Stellimicās
Aſtriferum
Gemmeum
Aethereum
Tonātiſonū
Olympiacū
Recuruum
Verſatile
Picturatum
Omnipatens
Stelliferum
Decemplex
Nimboſum
Aſtrimicans

COLLIS

Apricus
Apertus
Supinus
Patulus
Curuus
Vmbroſus
Celſus
Spacioſus
Dumoſus
Viridis
Editus
Frigidus
Herbifer
Fœcundus
Latebroſus
Scrupuloſus
Frondoſus
Salebroſus
Abruptus
Nemoroſus
Accliuus
Oliuifer
Florens
Viridans
Cedrifer
Vitifer
Tumidus
Aerius
Bacchicus
Viteus
Obſcurus
Vernus
Frugifer
Prominens
Coloratus
Altus
Abietifer

¶Quæcunq; Epitheta ponũtur in dictione Mõs, poſſunt huc redigi.

¶CASTRA

Horrida
Hoſtilia
Turrita
Acerba
Nefanda
Frigida
Martia
Fulgida
Hoſtica
Sęua
Opulenta
Trepidãtia
Vallata

¶CAPER

Vir gregis
Libidinoſ9
Bicornis
Setiger
Bifrons
Hirſutus
Barbiger
Toruus
Corniger
Laſciuus
Acer
Olidus
Fœdus
Immundus

¶COLVMBA

Chaonia
Volucris
Mollis
Imbellis
Aeria
Blanda
Chaonis
Timida
Mollis
Cithereia
Dilecta Veneri
Idalia
Dionæa
Volucris
Torquata
Paphia
Tenuis
Gnydia
Cupida
Dodonis
Niuea
Pura
Dodonæa
Petulca
Pauida
Candens
Idalis
Mitis
Alba
Pulchra
Celer
Trepida

¶CERES

Flaua
Eleuſina
Munda
Falcifera
Legifera
Pulueruленta
Frugum genitrix
Pia
Ruricola
Munifica

Potens frugum
Eluina
Ennæa
Aetnęa
Actęa
Fœcunda
Spicifera
Alumna terrarum
Cincta ſpicis
Sicula
Ennenſis
Frugifera
Annoſa
Paleis armata
Cupida
Laborata
Triticea
Catanenſis
Aetnenſis
Flauens
Culta
Celenęa
Teſmophora
Sicana
Spicata
Luſia
Myſia
Rubicunda

COS

Dura
Scrupuloſa
Trita
Aſpera
Deucalionæa
Acuta
Scabra
Sipyleia

CRATES

Viminea
Arbutea
Texta
Dentata
Fraxinea
Rara

CONSTANTIA

Impenetrabilis
Inuicta
Infracta

CORNV PRO ARCV. ET TVBA

Parthum
Camurum
Naupactęum
Raucum
Recuruum
Aereum
Lycium
Toruum
Flexum
Tortum
Prominens
Procerum
Intortum
Patulum
Lunare
Flexile
Rigidum
Inflexum
Aduncum
Lunatum
Cydonęum
Durum
Gortynium
Curuatum
Ahenum
Terrificum
Martium
Flexuoſum
Horriſonum
Rauciſonum
Diſtortum
Ithuræum

CITORVS MONS

Vndans buxo
Buxifer

CVLMVS

Fragilis
Leuis
Cerealis
Vdus
Viridis
Tener
Lactens
Agreſtis
Flauens
Stridens
Pinguis

COTVRNVS

Sophoclæus
Cecropius
Colophoniacus
Tragicus
Grandis
Altus
Pictus
Lydius
Terrificus
Aeſchyleus
Magniloquus
Acer
Priſcus

Altiloquus
Altiſonus
Heroicus
Superbus
Melethæus
Stridens
Sublimis
Clamoſus

ℭCARINA

Curua
Panda
Inflexa
Celer
Vncta
Longa
Turrigera
Caua
Trepida
Picta
Incurua
Velifera
Audax
Profuga
Volucris
Miſera
Dubia
Bellatrix
Vaga
Coronata
Cita
Incauta
Leuis
Fragilis
Veliuola
Trepida
Tempeſtifera
Ventiſequa
ℭQuæcũque ponũtur in hijs dictionibus Nauis, Prora, Claſſis, Cymba poſſunt huc reduci.

ℭCOMETA

Dirus
Sanguineus
Mutans regna
Crinitus
Horrens
Candidus
Refulgens
Euerſor regnorum
Fatalis
Pręceps
Triſtis
Fulgens
Flammans
Lucens
Infœlix
Horrificus
Turbans regna
Rubicundus
Igniger
Clarus
Inauſpicatus
Lęuus

ℭCRETA

Tenax
Figlina
Figularis
Scaturiginoſa
Vliginoſa
Humida
Acida
Putris
Mollis
Samia

ℭCENTAVRI

Furentes
Biformes
Minaces
Nubigenæ
Bimembres
Ixionidæ
Semiferi
Sæui
Ixione nati
Semimares
Truces
Oſſæi
Feroces
Superbi

ℭCOLVBER

Longus
Tumidus
Lubricus
Cæcus
Hirtus
Noxius
Venenatus
Latens
Terrificus
Sæuus
Cęruleus
Meduſæus
Squamoſus
Triſtis
Cinyphius
Tortus
Ater
Lœthifer
Dirus
Lybiſſinus
Sinuatus
Mordens
Maculoſus

Tortilis
Gorgoneus
Niger
Venenoſus
Flexilis

¶CORYLVS

Dura
Fragilis
Flexilis
Sylueſtris
Lacernata
Ramoſa

¶CORNA

Lapidoſa
Autumnalia
Rubicunda
Rubẽtia
Saxea
Prædura
Lapilloſa
Scrupoſa

¶CONVALLIS

Caua
Depreſſa
Obſcura
Virens
Abrupta
Lacunoſa
Subſita
Laciniosa
Vmbroſa
Saxoſa
Vmbrifera
Pręceps
Ima
Curua

¶Eadem ratio de Epithetis huius dictionis Vallis.

¶CALIGO

Picea
Obſcura
Cęca
Atra
Craſſa
Terribilis
Nubila
Vaporoſa
Illuna
Nubiloſa
Pœnalis
Spiſſa
Opaca
Fumida
Nigrans
Obſtruſa
Furua
Fumoſa
Tenebroſa
Gelida
Nigra
Tetra
Turpis
Somnifera
Stygia
Præfurua
Obſcura

¶CAPREA

Celer
Sequax
Laſciua
Fugax
Imbellis
Sylueſtris

¶CONCHA

Squallens
Caua
Precioſa
Ventoſa
Vilis
Sonax
Sonans
Sidonis
Detrita
Marina
Tenuis
Torta
Inda
Erycina
Citheriaca
Breuis
Peloris
Ebria
Lucrina
Sidonia
Aequorea
Radians
Nitens
Picta
Oſcitans
Tortilis
Erithræa
Lucida
Salax
Spumans
Leuis
Aurata
Adunca
Neruoſa
Cithereis
Tenax

¶CORTEX

Pinguis

Cauatus
Viridis
Cauus
Tumidus
Rugoſus
Rimoſus
Turgidus
Arboreus
Rigens
Durus
Pumicoſus
Glaucus
Fragilis
Crudus

¶COLONVS

Fortis
Pauper
Inops
Miſer
Lacertoſus
Auidus
Hirſutus
Durus
Probus
Rudis
Piloſus
Sollers
Simplex
Sollicitus
Gnauus
Incultus
Parcus
Indecor

¶Quęcunq; Epitheta ponunt in hijs dictionib⁹, Agricola & Arator, poſſunt huc reduci.

¶CHARON

Portitor Orci
Horrendus
Squallidus
Auarus
Pallidus
Senex
Horridus
Dirus
Durus
Stygius
Lethæus
Triſtis
Tenebrans ora
Ater
Terribilis
Acherontæus

¶CAESARIES

Nitida
Rutila
Refuga
Radioſa
Pendula
Roſida
Flauicoma
Fluitans
Candida
Aurea
Genialis
Pulchra

¶CVCVMER

Tortus
Cæruleus
Anguineus
Intortus
Liuidus
Agreſtis
Niger
Maculoſus

¶CVRRVS

Præceps
Inſignis
Volucer
Rapax
Leuis
Aheneus
Citatus
Laborifer
Arduus
Falcatus
Citus
Agilis
Ales
Sonans
Citatus
Volans
Quadrupes
Celer
Clamoſus

¶CENTAVREA

Graueolētia
Theſſala

¶CRABRO

Aſper
Aeſtiuus

¶CEDRVS

Odorata
Olens
Enodis
Aeterna
Libanitis
Libana
Feralis

Viridis

CYCNVS

Niueus
Amyclæus
Raucus
Dircæus
Amans flumina
Albus
Cayſtrius
Flumineus
Mollis
Neptunius
Vagus
Blandus
Ledæus
Multiſonus
Apricus
Canorus
Sonorus
Dulcis
Argutus

Idem de Epithetis huius dictionis Olor.

CANICVLA

Aeſtifera
Sitiens
Flagrans
Icaria
Inſana
Damnoſa
Sicca
Aeſtiua
Ignicomãs
Maleſana
Feruida
Erigoneia

Veſana
Sitibunda
Ignea
Morboſa
Calorifera
Morbifica

CAESTVS

Crudus
Validus
Percalidus
Durus
Grauidus
Aeriſonus
Oneroſus

CAERA

Pinguis
Tenax
Liquida
Flaua
Odorata
Flauens
Dulichia
Hymetia
Phœnicea
Fragilis
Dulcis
Cecropia
Laborata
Attica
Tenuis
Mollis
Diues
Mantois
Sexangula
Hiblęa
Multiforis
Tenella
Lutea

Liquens

CVPRESSVS

Idæa
Conifera
Feralis
Funebris
Leuis
Acuta
Ardua
Mœſta
Tenera
Plorata
Aeria
Libanitis
Alticoma
Rorans
Odora
Viridis
Celſa
Nigra
Odorifera
Stygia
Deplorata
Rorulenta
Viridans
Atra

CROCVS

Rubens
Corycius
Cilix
Ruber
Tenuis
Puniceus
Liquidus
Spirans
Pallens
Sicanius
Auricomans

Mollis
Suauis
Sollemnis
Tharſeus
Rutilus
Purpureus
Redolens
Odoratus

¶CANCER pro Aquatili & ſigno.
Littoreus ouid. 3/ cōcaum
littorea f.c.c.
Calens
Rubens
Aduſtus
Torrens
Calidus
Ardens
Lernæus
Pluuialis
Aeſtifer
Rapidus
Scopuloſus
Cæruleus
Feruens
Aeſtiuus
Teſtudineus
Tardigradus
Ferus
Aequoreus
Humens
Rubicundus
Obſcœnus
Retrogradus
Multipes
Feruidus
Inflammans

¶CERBERVS

Inhians
Ingens
Ianitor orci
Immanis
Hians
Meduſæus
Vipereus
Tergeminus
Inſomnis
Impauidus
Atrox
Malus
Triſtis
Aſper
Improbus
Niger
Audax
Tartareus
Turbidus
Triceps
Ater
Peruigil
Stygius
Ferox
Infernus
Triformis
Inquietus
Terrificus
Cuſtos vmbrarum
Impius
Plutonius
Vorax
Trilinguis
Trifaux
Auernalis
Horridus
Cruentus
Inferus
Latrator
Horrificus
Sæuus
Triplex

¶CANOPVS

Pellæus
Peluſiacus
Famoſus
Amyclæus
Therapnæus
Inceſtus
Pharius
Lagæus
Iſiacus
Spartanus
Niliacus

¶CERTAMEN

Funeſtum
Martium
Trepidum
Aſperum
Alacre
Anhelum
Miſerandum
Auidum
Luctuoſum
Miſerabile
Validum
Lœthiferum
Durum
Gladiatorium
Bellicum
Acerbum
Laborioſum
Atrox
Anceps
Tumultuarium
Acre
Sæuū
Sanguineum

¶Ad hunc locum faciūt, Epitheta ha-

rum dictionum Bellum, Prēliū, Pugna.

¶CYCLOPES

Aetnæi
Infandi
Vaſti
Agreſtes
Vnoculi
Immanſueti
Aeriferi
Aeriſoni
Rabidi
Nigri
Portentoſi
Cruenti
Sanguinei
Feroces
Siculi
Lemniaci

¶COCCVS

Sanguineus
Ruber
Ardens
Rubens
Purpureus
Roſeus

¶CAVERNA

Tecta
Curua
Vmbroſa
Caua
Cæca
Vaſta
Exeſa
Effoſſa
Ima
Abrupta
Furua
Secreta
Vmbrifera
Infoſſa
Colubrifera
Caliginoſa
Tenebroſa

¶Huc redigas Epitheta harum dictionū, Speluca, Spelęū, Crypta, Antrum.

¶CVSPIS

Aurata
Ferrata
Acuta
Aerata
Preacuta
Aurea
Fera
Sæua
Fulgens
Dira
Procera
Infeſta
Valida
Violenta
Ahena
Rigida
Vulnifica
Minax

¶CANDOR

Niualis
Albus
Purus
Niueus
Conſpicuus
Argenteus
Lacteus
Igneus

¶Idem de Epithetis huius dictionis Splendor.

¶CHOREA

Ludens
Pernix
Ludicra
Feſta
Mollis
Cantatrix
Lepida
Socia
Dulcis
Lęta
Placida
Leuis
Facilis
Luxurians
Comes
Plauſa
Hilaris
Agilis
Alacris
Blanda
Stipatrix
Reuoluta
Saltans
Puellaris
Saltatrix

¶CARTHAGO

Lybica
Vrbs Agenoris
Tyria
Sidonia
Alta

Magna
Impia
Ferox
Perſida
Acerba
Tumida
Byrſica
Malicioſa
Præpotens
Potens
Didonia

¶Idem de Epithetis huius dictionis Byrſa.

¶CORYTVS

Leuis
Sagittifer
Scythicus

¶CAVLES

Patuli
Teneri
Protocomi
Pallidi
Turgentes
Pallentes
Virentes
Paluſtres
Folioſi

¶CVRRVS ſolis

Ignifer
Flammiger
Flammifer
Igniuomus
Radioſus
Luminoſus

¶CASIA

Olens
Halans
Rubens
Florens

¶CAEPA

Lachrimoſa
Rubens
Sordida
Acida

¶CORALIVM

Fragile
Puniceum
Liquidum

¶CHIMERA

Armata flammis
Triformis
Ignea
Tremenda
Ignifera
Lycia
Furens
Flammiuoma
Triplex
Fera
Rabida
Ardens

¶CARMEN

Dulce
Nobile
Mæonium
Gratum
Operoſum
Amabile
Suauiloquẽs
Phœbæum
Lene
Conſolabile
Venuſtum
Vocale
Querulum
Aonium
Molle
Sublime
Tenerum
Vigilatum
Caſtalium
Blandum
Doctum
Diuinum
Iocoſum
Bellum
Facetum
Viuidum
Fatidicum
Honorum
Threicium
Melicum
Modulabile
Aureum
Canorum
Excultum
Seuerum
Cultum
Amicum
Blãdiſonum
Nectareum
Compoſitum
Celebre
Præclarum
Garrulum
Lætificum
Sonorum
Floridum
Compactum

Libidinoſum
Expolitum
Lepidum
Leſbiacum
Leſbium
Dulciſonum
Altiſonum
Ingenioſum
Reſonum
Limatum
Feſtiuum
Mellitum
Grandiſonum

¶CARYBDIS

Metuenda
Implacata
Vaſta
Atra
Taurominitana
Inimica ratibus
Agitata
Irrequieta
Auida
Zanclæa
Panchæa
Torta
Dira
Sæua
Infeſta
Torua
Violenta
Immanis
Rapax
Oblatrãs
Humida
Sicula
Minax
Fremebunda
Furibunda

Concaua
Scopuloſa
Verticoſa
Impacata

¶CVBILE

Secretum
Pictum
Splendens
Latebroſum
Nebuloſum
Tenerum
Roſeum
Dulce
Nocturnum
Molle
Socium
Proliferum
Placidum
Ignauum
Coniugale
Plumoſum
Ocioſum

¶Idem de Epithetis hui⁹ dictionis Lectus.

¶CLADES

Tetra
Triſtis
Bellica
Mortifera
Cruciabilis
Acerba
Iniqua
Pernicioſa
Horribilis
Luctifica
Sæua

Funeſta
Aſpera
Miſera
Cruenta
Lœthifera
Atra
Funerea
Sanguinea
Crudelis
Infanda
Horrens
Hoſtilis
Amara
Impatibilis
Lugubris

¶COLLVM

Niueum
Eburneum
Candidum
Colũbinum
Argenteum
Niuale
Lacteum
Eburnum
Tenerum
Formoſum
Teres
Albens
Ardens
Turgidulum

¶CHORDA

Tenuis
Vocalis
Tinnula
Sonora
Querula
Reſona
Melliflua

¶CAPILLI

Formoſi
Roſei
Compti
Refugi
Nitidi
Molles
Odorati
Flaui
Rorantes
Crocei
Tenues
Purpurei
Adornati
Pulchri
Fuſi
Dulces
Teneri
Pexi
Refulgentes
Rutili
Cinnamei
Vdi
Ornati
Myrrhei
Effuſi
Niuei
Aurati
Ambroſij
Aureoli
Aurei
Tortuli
Intonſi
Calamiſtrati
Compoſiti
Redolentes
Fragrantes

¶CESPES

Viridis
Gramineus
Odoratus
Mollis
Téner
Odorus
Gelidus
Agreſtis
Herboſus

¶CVPIDO

Ferus
Flagrans
Feruidus
Sordidus
Ales
Dulcis
Formoſus
Volatilis
Gratioſus
Laſciuus
Volucer
Pharetratus
Paruus
Præpes
Aliger
Sagittis armatus
Idalius
Inceſtus
Illex
Procax
Proteruus
Sagittifer
Argenteus
Agilis
Immitis
Teliger
Tener
Impiger
Crudelis
Minax
Inſtabilis
Armatus flammis
Lacteus
Audax
Ludens
Ferox
Callidus
Mellifluus
Improbus
Impurus
Ignifer
Malus
Gnydius
Cautus
Pulcher
Sceleratus
Blandus
Titillans
Vanus
Trux
Atrox
Pharetriger
Spurcus
Sæuus
Rapax
Cæcus
Nectareus
Flammigena
Armiger
Edax
Dirus
Veſanus
Aureus
Paphius
Splendidus
Pennatus
Volans
Nudus
Cultus

R.j.

Inuictus
Verſiformis
Vagus
Ignipotens

Eadem ratio de Epithetis huius dictionis Amor.

CLAVA

Toroſa
Trinodis
Domitrix ferarum
Irraſa
Nodoſa
Herculea
Trabalis
Ferrata
Saligna
Cruenta
Grauis

CVCVRBITA

Prægnãs
Grauis
Viridis
Ventoſa
Syluestris
Vnca
Protenta
Ventroſa
Demiſſa
Tumida

CALATHVS

Vimineus
Raſilis
Virgatus
Virgineus
Vimine textus

Capax
Textilis

CAPRICORNVS

Tropicus
Aquoſus
Rigens
Gelidus
Hirſutus
Setoſus
Corniger
Imbrifer
Auritus
Horrendus
Minax
Frigidus
Atrox

CORVS ſeu CAVRVS Ventus

Repentinus
Violentus
Furens
Grauidus
Madidus
Rabidus
Sarmaticus
Inſanus
Imbrifer
Rapidus
Aſper
Nimboſus
Præceps
Immitis

CADVS

Picatus
Chius
Fragilis
Fumoſus
Ruber

Niger
Rubens
Tortus
Vetulus
Ilignus
Spumans
Vapidus

CITHARA

Aurata
Thraicia
Imbellis
Sonans
Sonora
Pieria
Threicia
Caua
Honora
Bicornis
Aonia
Reſonans
Dulcis
Canora
Mænalia
Eburna
Eburnea
Mollis
Blanda
Vocalis
Leſbiaca
Decens
Aurea
Teſtudinea
Docta
Arguta
Biſtonia
Deliaca

Idem de Epithetis huius dictionis Chelys.

¶CRISTA

Comans
Rutila
Terrifica
Plicatilis
Coruſca
Nutans
Alta
Rubens
Conifera
Horrens
Pićturata
Fulminea
Vndans
Micans
Tumefaćta

¶CIRCVLVS

Flexilis
Obliquus
Tortilis
Sinuoſus

¶CIRCE

Aeça
Solis filia
Dędalea
Vitrea
Titanis
Sole ſata
Titania
Parens Telegoni
Venefica
Doćta
Callida
Phœbeia
Magica
Herbipotens
Inſidioſa

¶CAVTES

Dura
Marpeſia
Cruda
Deucalionæa
Solida
Spinoſa
Sipyleia
Aſpera
Saxoſa
Rigida
Gelida
Scabra

¶CONNVBIVM

Stabile
Maritale
Lætum
Dulce
Fidum
Sociale

¶Idem de Epithe-tis huius dićtionis.
Coniugium.

¶CAVCASVS

Horrens
Inhoſpitalis
Ingens
Niualis
Multifidus
Frigidus
Aſper
Scythicus

¶CARCER

Cæcus
Sollicitus
Squallidus
Mœſtus
Niger
Piceus
Tenebroſus
Squallore repletus
Durus
Teter
Hoſtilis
Iners
Latebroſus
Abſtruſus
Anguſtus
Sæuus
Horriſonꝰ
Rigidus
Ferox
Solidus
Profundus
Ingratus
Infauſtus
Profanus
Obſcurus
Mœrens
Opacus
Cauus
Vmbroſus
Odioſus
Inuiſus
Ferratus
Robuſtus
Squallens
Horrendus

¶CAESAR

Troianus
Acer
Cruentus
Indomitus
Heſperius
Latius

Egregius
Inuictus
Ferox
Ferus
Magnanimus
Armiſonus
Tarpeius

CRINES

Intonſi
Myrrhei
Renidentes
Cinnamei
Vagantes
Penduli
Flaui
Diuidui
Ingenui
Decentes
Vagi
Roſei
Odorati
Flauentes
Compti
Anteuētuli
Flauicomi
Nitidi
Rutili
Aurati
Auricomi
Errabundi
Multifidi
Comantes

Ad hunc locū potes reducere Epitheta huius dictionis Capilli, & contra.

CHIRON

Armatus arcu
Semiuir
Arcupotens
Aemonius
Semifer
Phyllirius
Geminus
Phyllirides
Toruus
Doctor Achillis
Saturnigena
Peliacus
Biformis
Sagittifer
Herbipotens
Amithaonius

CARNIFEX

Cruentus
Crudelis
Miſer
Turbulentus
Flagellifer

CRVOR

Fluidus
Obſcœnus
Craſſus
Tepidus
Teter
Calidus
Sanguineus
Ater
Roſeus
Puniceus
Rutilus
Fumans
Sudus
Pinguis
Tener
Fœdus
Nigrans
Niger
Vndans

Huc reducas Epitheta hui⁹ dictionis Sanguis.

CATERVA MILITARIS

Florens ære
Fulgens ære
Spumans cæde
Enſifera
Audax
Hoſtilis
Armifera
Vaga
Inſana
Aerata

Idem de Epithetis harum dictionū Acies, Exercitus.

CASSIS

Aurea
Fulua
Cęlata
Criſtata
Aerea
Auricoma
Minax
Aurata
Nitida
Torua
Martia
Infeſta
Hirſuta
Obbata
Caua

Ferrea
Ahena
Aerata
Flammans

¶CVRSVS

Rapidus
Præceps
Celer
Subitus
Decliuis
Vagus
Infrenus
Viuax
Concitus
Furioſus
Defrenatus
Anhelus
Volucer
Properus
Lymphatus
Citatus
Pernix
Fulmineus
Præpes
Auidus
Strepens
Agilis
Alacer
Ales
Trepidus
Fragoſus
Audax
Incitus
Pronus
Irrequietꝰ
Ardens
Effuſus
Velox
Amens
Prærapidus
Multiuadus
Repentinus
Volans

¶CASSANDRA

Priameia
Phœbas
Pergamea
Iliaca
Phrygia
Effrena

¶CREVSA

Dardanis
Mater Iuli

¶CYBELE

Berecynthia
Turrita
Phrygia
Mater deum
Idæa
Peſinuntica
Turrigera
Cybeleia
Veneranda
Grandæua
Dindyma
Enthea
Dindymene
Torua

¶CADAVER

Informe
Mœſtum
Tetrum
Rancens
Rancidum
Turpe
Deforme
Exanimum
Rogale
Cineroſum
Putridum
Miſerandū
Fœdum
Odioſum
Gelidum
Triſte
Cruentum
Putre
Frigens
Funeſtum
Portandū ad Buſta
Vile

¶CAPHAREVS

Vltor
Importunus
Durus
Euboicus
Altus
Procelloſus
Fallax
Dirus
Scopuloſus
Triſtis

¶CLYPEVS

Leuis
Sanguineus
Dirus
Fulgens
Habilis
Septēplex
Aereus
Terribilis

Aeneus
Ardens
Grauis
Coruſcans
Ahenus
Aeratus
Durus
Cauus
Cruentus
Heptabœus

¶ Eadē ratio de Epithetis harū dictionū Scutū & Vmbo.

¶ CRATER

Ahenus
Inauratus
Capax
Signifer
Coruſcus
Cęlatus
Gemmeus
Aureus
Auratus
Corinthiacus

¶ CACVS

Semihomo
Semifer
Infidus
Flammigena
Ferox
Rapax
Flammiuomus
Immanis
Vulcanigena
Furtificus

¶ CERVA

Aeripes

Timida
Territa
Annoſa
Cornigera
Fugax
Viuax
Syluicultrix
Celer

¶ CHALYBS

Vulnificus
Candens
Noricus
Durus
Lœthifer
Strictus

¶ CAPITOLIVM

Altum
Aureum
Celſum
Iulium
Auratum
Arx Tarpeia

¶ CATENA

Teres
Grauis
Sæua
Nexa
Dura
Arcta
Ferrea
Lemniaca
Aerata
Valida
Ferrata
Adamantea
Solida
Stabilis

Nodoſa
Aerea
Adamantina
Ferruginea
Stridens

¶ Huc reducas Epitheta huius dictionis Vinculum

¶ CILIX

Vagus
Ferus
Intonſus
Croco madidus
Pyrata

¶ CVLTVS

Decorus
Prælautus
Diues
Nitidus
Decens
Superbus
Luxurians
Mundus

¶ CORVVS

Oſcen
Phœbeius
Latrans
Niger
Salutator
Vocalis
Crocitans
Garrulus
Nigrans
Querulus
Viuidus
Increpitans

Delphicus
Vilis
Feralis

¶CREPItaculum

Aereum
Blandum

¶CATVLVS

Lactens
Sagax
Luſor
Mordax

¶CORINthus

Bimaris
Nobilis
Ephyre
Pyrenis
Vncta
Clara
Ephyræa
Graia
Alta
Vetus
Fœlix
Opulens

¶COCYTVS

Ater
Inamœnus
Iners
Rigens
Paluſter
Niger

¶CANICIES

Moroſa
Sordida
Sancta
Lucida
Priſca
Turpis
Alba
Niuea
Candens
Impexa
Veneranda
Squallens
Reuerenda
Effœta

¶COPIA

Superflua
Faſtidioſa
Affluens
Diues
Inundãs

¶CYATHVS

Cõmodus
Rorans
Habilis
Capax

¶CONSILIVM

Arcanum
Prouidens
Prudens
Prouidum
Salubre
Vtile
Fidele

¶CLASSICA

Trucia
Feralia
Martia
Turbida
Perfida
Fera
Mauortia

¶CRIMEN

Noxium
Sęuum
Crudele
Famoſum
Turpe
Triſte
Nefarium
Nefandum
Fœdum
Prauum
Iniuſtum
Sceleratum
Mortiferum
Durum
Infandum
Funeſtum
Infame
Inquinatum
Doloſum
Damnabile

¶Hijs couformia ſunt, quę ponũtur in hijs dictionibus Scelus, Peccatum.

¶CLASSIS

Aerata
Lunata
Pauida
Volucris
Profuga
Veliuola
Fluminea
Curuata
Celer

Roſtrata
Nutans
Fugax
Aequorea

¶Idem de Epithetis harum dictionū, Nauis, Cymba, Carina.

¶CLEOPATRA

Aegyptia
Ptolemęis
Mœſta
Inceſta
Actias
Meretrix
Ferox
Scelerata
Infamis
Mollis
Pharia

¶CANNA

Paluſtris
Viridis
Craſſa
Arguta
Tenuis
Leuis
Paludigena
Stridula
Tremula
Longa

¶CARRAE

Aſſyriæ
Thurilegę

¶CYNTHIA

Pluuialis
Celer
Moderatrix noctis
Pura
Decolor
Vaga
Vagās
Volucris
Subrubens
Roſida

¶Idem de Epithetis huius dictionis Luna

¶CAYCUS

Gelidus
Teutranthæus
Dulciſonus
Olorinus

¶CARBASA

Fluxa
Vaga
Caua
Spumātia
Ventoſa

¶CUSTODIA

Peruigil
Vigil
Inſomnis

¶CEPHISUS FLUVIUS

Impiger
Cęruleus

¶COLLUVIES

Stercorata
Sordida

¶CAMINUS

Fumifer
Auidus
Calidus
Arcuatilis
Lambens
Furens
Terrificus
Horriſonus
Flāmifer
Rutilans
Ignitus
Metallificꝰ
Ardens
Flagrans
Igniuomus
Fumificus
Fuliginoſus

¶COMPAGES

Solida
Valida
Ferrea
Dura
Rigida

¶CATILINA

Minax
Sæuus
Sceleratus
Nefarius

¶CALYDON

Meleagræa
Monſtrifera
Aetola
Impia

¶CHALCIS

Euboica
Vndoſa
Fatidica

¶CETRA

Pugnax
Lorea

¶CERASTES

Lybicus
Vagus
Anhelans
Crinalis
Corniger

¶COLVMNA

Ferrea
Lapidea
Sublimis
Rigida
Celſa
Excelſa
Ferrata
Vmbroſa
Picturata
Nobilis
Idæa
Tenarea
Valida
Solida
Firma
Nitida
Paria
Fulgida
Aerea
Pulchra
Teres
Marmorea
Aurata
Longa
Ardua
Phrygia
Dardania
Coloſſea

¶CATINVM

Fictile
Anguſtum
Eſcarium

¶CRIBRVM

Farinarium
Loliarium
Ruderarium
Polinarium

¶CLVNES

Rotundi
Tremuli
Voluminoſi

¶CLIVVS

Pręceps
Opacus
Saxoſus
Leuis
Mollis
Teres
Pronus

¶CINIS

Fumans
Feruens
Exiguus
Ater
Immundus
Vermifer
Puluereus

¶CHAOS

Auidum
Vetuſtum
Antiquum
Inane
Cymmeriũ
Triſte
Horrendum
Profundum
Durum
Vmbriferum
Deforme
Atrum
Informe
Obſcurum
Voraginoſum
Cæcum
Tetrum
Horriferum
Nigrum
Vmbroſum
Longæuum
Inſcrutabile
Terrificum
Confuſum
Omnigenum

¶CATO

Inuictus
Durus
Intonſus
Grauis
Seuerus
Conſummatus
Rigidus
Antiquus
Pugnax
Tetricus
Doctus

Terribilis
Triſtis
Honorus
Sanctus
Moratus

¶CVPIDO pro Cupiditate

Occæcata
Miſera
Ieiuna
Cęca
Furioſa
Profunda
Furibunda
Improba
Auara
Imperioſa
Pręceps
Scelerata
Maleſana
Rabioſa
Nefanda
Prona
Lucri ſtudioſa

¶CVLTER

Acutus
Strictus
Petrinus
Fulgens
Cruentus
Vorax
Trux

¶CONCHYLIA

Lucrina
Lubrica
Coa
Marina
Lunata

¶COLVBRA

Herebęa
Viridis
Longa
Maculoſa

¶CANTVS

Orphęus
Tremulus
Apollineus
Argutus
Tener
Melicus
Doctiloquus
Reſonus
Lætus
Dulcis
Ambroſius
Mellifluus
Sonorus
Feſtiuus
Dulciſonus
Canorus
Doctus
Hiblæus
Genialis
Amœnus
Pierius
Lepidus
Blandiſonus
Multiſonus
Sonans
Acutus
Hymniſonus
Dulciſonans
Querulus
Syrenęus
Concinnus

¶CVRII

Graues
Pugnaces
Pauperes

¶CYPRVS

Cynarea
Rorulenta
Cithereia
Circumflua
Idalia
Fœcunda
Tellus Veneris
Beliaca

¶CALOR

Aeſtiuus
Feruidus
Feruuens
Validus
Vrens
Torrens
Ardens
Aetnæus
Vitalis
Ignitus
Viuificus
Flammans
Aridus
Rapidus

¶CARDVVS

Agreſtis
Aſper
Inſuauis

¶COLVMBVS

Cellaris

Dionæus
Niueus
Apricans
Mitis
Albulus

¶CLAVVS

Ferreus
Ahenus
Adamantinus
Aereus
Aeneus
Acutus
Horridus
Hebes
Validus
Firmus
Tenax

¶CAVDA

Setoſa
Piloſa

¶CORIVM

Ampullaceum
Phœnicium
Vnctum

¶CAEDES

Sæua
Impia
Dira
Furialis
Acris
Sanguinea
Fera
Dura
Miſeranda
Nefanda
Acerba
Feralis
Lœthifera
Infauſta
Crudelis
Cruenta
Funeſta
Effera
Calida
Violenta
Improba
Inſana
Atrox
Horrifica
Miſera
Trux
Horribilis
Infanda
Rubens
Cruda
Horrida

¶CRETA

Minoia
Circũſona
Aeria
Spacioſa
Cærula
Hecatompolis

¶CYRRHA

Scopuloſa
Apollinea
Opaca
Celſa
Docta
Parnaſſis
Phœbæa

¶CATARACTA

Præceps
Colluuialis

¶COSTVM

Eoum
Achemenium
Aſſyrium
Molle
Arabum
Indicum
Odorum
Odoratum

¶CONSVL

Imperioſus
Purpuratus

¶CIBVS

Inops Ovi: met: illas lõga domãt inopi ie/nia uictu

Conditiuus
Conditicius
Mitis
Dulcis
Electilis
Suauis
Lautus
Sapidus
Nectareus
Salſus

¶CANALIS

Plumbeus
Anguſtus
Flexuoſus
Irriguus
Patulus
Cauus
Occultus
Riguus
Multifidus
Demerſus

Agenorides
Agenore natus
Sidonius
Hiantius
Autonoeius
Exul
Gener Draconum
Vetus
Ditus
Trux
Aonius
Tyrius

¶CARMENTIS

Arcadia
Docta
Parrhaſis
Tegeęa
Mænalis
Fatiloqua
Veridica
Euandria

¶COMA

Nitida
Vncta
Prolixa
Flauens
Diuidua
Formoſa
Odorata
Ornata
Tenuis
Capillacea
Ambroſia
Mollis
Fluens
Contorta
Flexilis
Flaua
Humidula
Bracicata
Pexa
Splendida
Tenera
Culta
Odora
Pendula
Rutila
Promiſſa
Nitens
Florida
Micans
Aurata
Pulchra
Compta
Aureola
Lucida
Repexa

¶Idem de Epithetis huius dictionis Cæſaries

¶CONVIVIVM

Dulce
Vinoſum
Lætum
Luxurioſum
Lautum
Candidum
Sumptuoſum
Celebre
Iucundum
Magnificum
Dapſile
Pingue
Fœcundum

¶CAVNVS

Apollineus
Meandrius

¶CORYMBVS

Grauidus
Comans
Tener
Hederoſus
Baccheus
Textilis
Racemifer
Nyſæus
Bicolor
Tremulus
Spiſſus
Croceus
Viridis
Mollis
Niger

¶CALISTO

Nonacria
Lycaonia
Tegeęa
Lycaonis
Parrhaſia
Nonacris

¶CANISTRVM

Patulum
Latum
Grauidum
Vimineum

¶CYNOEDI

Socratici

Improbi
Obſcœni
Secreti
Mali
Sotadici
Semiuiri
Funeſti
Turpiculi
Pathici
Semimares

¶CAELVM

Polydetæum
Laboriferum
Phidiacum
Ferreum
Mentoreum

CHELYDRVS

Meduſæus
Fumiuomus
Fumoſus
Rigidus
Sinuoſus

¶CHLAMYS

Spartana
Depicta
Aurata
Sarrana
Picta
Odorata
Tyria

¶CLIENS

Querulus
Sordidus
Matutinus

¶CVSTOS

Vigil
Vigilans
Peruigil
Sedulus
Fidus

¶CAMPANIA

Diues opum
Pinguis

¶CARO

Coctibilis
Rubra
Mortalis
Fragilis
Rebellis
Maligna
Infirma
Aegra
Seditioſa
Nociua

¶CLANGOR

Raucus
Luctificus
Sæuus
Martius
Tremulus
Terrificus
Reſonans
Aeriſonus
Horriſonus
Horrificus

¶CICERO

Arpinas
Pater patrię
Diſertus
Facundus
Conſularis

Varicoſus
Diuinus
Doctus
Pater eloquij

¶CREON

Sęuus
Immanſuetus

¶CONIVRATIO

Scelerata
Nefanda
Clandeſtina
Impia
Catilinaria

¶CASSES

Arcti
Doloſi
Nodoſi

¶COHORS

Militaris
Numeroſa
Furiata
Armigera
Procera
Legionaria
Bellatrix
Tumida
Valida
Aerata
Armata
Alaria
Pharetrigera
Populoſa

¶CLOTHO

Ferrea
Grandęua

S.j.

Improba.
Sedula
Crudelis
Lanifica

¶CVPIDITAS

Inexplebilis
Effrenata
Cæca
Indomita
Furioſa
Improba
Inſatiabilis
Flagrans
Veſana
Auara.

¶CORNVS

na bello cornus

Tremebunda
Stridens
Accõmoda bellis
Stridula
Cydonia
Aſpera

¶CONOPAEVM

Teſtudineum
Sericum
Ductile

¶CHELYS

Odryſia
Aurata
Pindarea
Latoia
Arionia
Horriſona
Thracia
Canora
Threicia

Aonis
Eburna
Getica
Incuruata
Multiloqua
Pindarica
Sonora
Pieria
Culta
Dircæa
Aurea
Fatiloqua
Dulciloqua
Tenera
Illuſtris
Altiſona
Docta
Aonia
Apollinea
Caua
Leſboa
Blãdiſona
Orphæa
Lepida
Tremula
Arguta
Phœbæa
Blanda

Eadẽ ratio de Epithetis harũ dictionũ Cithara & Lyra

¶COLOSSVS

Marmoreus
Grandis
Altus

¶CYLLARVS

Ledæus
Spartanus

¶CORINNA

Tenuis
Antiqua
Pulchra
Docta

¶CALLIDITAS

Fraudulenta
Occulta
Proterua
Verſuta

¶CONTVMELIA

Grauis
Pudibunda
Infanda
Probroſa

¶CABALLVS

Piger
Fugax
Clitellarius

¶CONCENTVS

Muſicus
Flexanimus
Gratus
Lętus
Blandus
Loquax
Tremulus
Querulus
Mellifluus
Sonorus
Dulcis
Melicus

¶CENEVS

Phyleus

Elateius
Validus

¶CEYX

Trachinius
Oethæus

¶CEREBRVM

Molle
Calidum

¶CVMAE

Euboicæ
Conſciȩ fatorum
Veteres
Phœbæȩ
Fatiloquæ

¶CASTOR

Ledæus
Amyclęus
Oebalides
Therapnęus
Tyndareus
Oebalius
Lacon
Bonus frenis
Tyndarides
Cycnigena
Spartanus

¶CLAVIS

Ferrea
Stridula

¶COMMEN-TVM

Aſtutum
Dędaleum
Sinonium

¶CONTEN-TIO

Etheoclęa
Diſcors

¶CRETES

Sagittiferi

¶CREPVSCV-LVM

Opacum
Nocturnum
Veſpertinum
Nigrum
Dubium

¶COENA

Saliaris
Luxurioſa
Sumptuoſa
Opipara
Concinna
Dapſilis
Lauta
Nocturna
Mollis

¶CASTITAS

Pura
Illibata

¶CITHERON

Marcidus
Gelidus
Altus
Parnaſſius

¶CRVX

Dira
Arborea
Sęua
Funeſta
Probroſa
Horribilis
Horrenda
Rigida
Cruenta
Acris
Triſtis
Dura
Amara
Horrida
Miſera
Lurida
Funerea

CLITEMNESTRA

Sæua
Tyndaris
Formoſa
Adultera

¶CARMEN
pro incantamento

Aeęum
Theſſalum
Colchicum
Circęum
Theſſalicum

¶CATVLLVS
poeta

Laſciuus
Doctus
Tener
Facũdus
Argutus
Suauis
Nitidus
Audax
Mollis S.iij.

Doctiloquus
Salſus

¶CERAVNIA

Violenta
Alta
Scopuloſa
Prȩrupta
Excelſa

¶CYCLADES

Aegææ
Vadoſȩ
Altȩ
Sparſæ

¶CROESVS REX

Diues
Lydus
Potens
Dis
Temerarius
Nummoſus

¶CALYPSO

Aequorea
Pulchra
Atlantis
Famoſa

¶COR

Molle
Calens
Tenerum
Calefactum

¶CIRCVS

Celeber
Capax
Raucus
Clamoſus
Puluereus
Rapidus
Theatralis
Obliquus
Curuus
Signifer
Scænicus

¶CONCORDIA

Mitis
Fœlix
Conglutinata
Socialis

¶CREMERA FLVVIVS

Rapax
Turbidus

¶CYANEAE

Inſtabiles
Patulȩ
Errantes
Prȩcipites
Furentes

¶CALLIMACHVS

Clarius
Battiades
Romanus

¶CYLLENE

Cupreſſifera
Arcadica

¶CVMINVM

Gracile
Pallens

¶CVTIS

Tenera
Lactea
Tenella
Tenuis
Lauta
Ceruſata
Mollis
Leuis
Tenera

¶CAMOENAE

Dulces
Diuȩ
Aoniȩ
Caſtaliȩ
Cecropiȩ
Hiantiȩ
Vocales
Atticȩ
Multiloquæ
Sacræ
Pieriæ
Diuinȩ
Doctȩ
Ingenuȩ
Actæȩ
Aeternæ
Placidȩ
Lepidȩ
Argutæ
Molles
Italicæ
Mȩoniȩ
¶Ad hũc locũ faciunt Epitheta poſita in dictione Muſȩ.

¶CLAMOR

Abſonus
Vlulabilis
Flebilis
Diſſonus
Horrẽd⁹
Rabidus
Horriſonus
Terrificus
Altiſonus
Vagus

¶CIRCVITVS

Flexus
Obliquus
Incuruus

¶CRAPVLA

Madens
Grauis
Humens
Ebria

¶CVLEX

Malus
Informis

¶CERVIX

Lactea
Eburnea
Leuis
Argentea
Eburna
Candida
Nitens

¶CICATRIX

Fœda
Vulnerata
Marcida
Subliuida
Sublurida
Signata

¶CVRETES

Phrygij
Dictæi
Aeriſoni

¶CONVIVA

Auidus
Lætus
Comis
Facetus
Ebrius
Madidus
Dulcis
Loquax

¶CRVDELITAS

Sæua
Miſerabilis
Deteſtabilis
Nefaria
Immanis
Fœda
Odioſa
Inhumana

¶Eadẽ ratio de Epithetis huius dictionis Impietas

¶CLOACA

Immunda
Sructilis
Putrifica
Atra
Fœda
Olida
Colluuialis

¶Idem de Epithetis huius dictionis Latrina

¶COMPES

Dura
Valida
Lanea
Tenax
Sæua
Prædura
Firma
Adamãtea
Nefanda
Seruilis
Arcta
Craſſa
Ponderoſa

¶CYMBA

Sutilis
Adunca
Celer
Concaua
Fugax
Peruagabilis
Capax
Præceps
Cita
Leuis
Fluctiuaga
Inſtabilis
Caua
Fragilis
Natans
Humilis
Ferruginea

¶ Huc reducas Epitheta iſtarum dictionum, Na

uis, Claſſis, Puppis et hijs Synonymarũ

¶CYMBA LVM

Concauum
Raucum
Aereum
Corybantium
Cauum
Berecyntium
Sonorum
Splendens

¶COMPLEXVS

Auidus
Tenax
Mollis
Placidus
Nexilis
Arctus
Mutuus
Dulcis
Tener
Pruriens

¶CACHIN NVS

Dulcis
Licentioſus
Rigidus
Petulans
Tremulus
Argutus
Lætus
Tener
Molliculus
Subſannans
Mordax
Lepidus

Laſciuus
Ignauus
Mordens

¶CORPVS

Tenerum
Vegetum
Infirmum
Nitidum
Formoſum
Emollidum
Validum
Morbidum
Putridum
Mortale
Caducum
Candidum
Debile
Pulchrum
Terrenum
Fragile
Euanidum
Miſerabile
Iners
Aegrum
Tardum
Noxium
Graue

¶CHIRA GRA

Nodoſa
Lapidoſa
Dura
Effera

¶CRATINVS POETA

Audax
Compotor

Mordax

¶CATASTA

Rigida
Barbarica
Barbara
Auara
Arcana
Iners

¶CALCAR

Sæuum
Aeratum
Aculeatum

¶CENSOR

Rigidus
Sanctus
Tetricus
Seuerus
Triſtis
Naſutus
Moroſus
Auſterus

¶CARYSTOS

Saxoſa
Vndoſa
Ferax
Lapidoſa
Argiua
Graia
Titana

¶CALPE

Herculea
Tarteſſia
Occidua
Iberia
Maurußa

Heſperia
Excelſa

¶CORNIPES

Anhelus
Citatus
Vagus

¶Huc reducas Epitheta huius dictionis Equus.

¶COCHLEA

Fluuiatilis
Curua
Reptilis
Terrigena
Tardigrada
Domiporta
Nexilis

¶CATEIA

Panda
Teutonica
Vulnifica

¶CAPANEVS

Argolicus
Turbidus
Magnanimus
Ferus
Temerarius

¶CEPHALVS

Proles Cyllenia
Aeolides
Actæus

¶CYCLAS veſtis

Tenuis
Virens

Purpurea
Ventoſa
Aurata

¶CEMENTVM

Molle
Structile
Coctile

¶CLEMNTIA

Mitis
Hilaris
Facilis

¶CVNAE

Segmentatæ
Teneræ
Tepidæ
Dulces
Soporæ
Soporiferæ

¶CAPVA

diues +
Sublimis
Opima

¶CVLMEN

Altum
Arduum
Nimbiſonum
Aerium
Sublime
Vmbroſum
Nemoroſum
Montanũ.
Apricum

¶Huic loco faciunt Epitheta huius dictionis Cacumen.

¶CIMBRI

Terribiles
Bibaces
Belliſoni

¶COENVM

Craſſum
Tenax
Viridans
Graueolens
Olens
Olidum
Lutulentum
Paluſtre

¶COLCHI

Phrixęi
Truces
Sæui
Aeæi
Feroces
Phaſiaci

¶CETE +Vir: p? Geor: talem dri...

Scopuloſa
Grandia
Horrida
Immania

¶CALIX

Auratus
Perſpicuus
Signifer

¶CRASSVS

Diues
Elegans
Eloquens

Agelaſtus
Cupidus

¶CAYSTER

Gigæus
Mollis
Olorinus

¶CVRVLES

Eboratę
Trabeatæ
Geſtatoriæ

¶CAVSIDICVS

Raucus
Nũmiuorus
Latrator

¶COQVVS

Sæuus
Pinguis

¶CANI

Sordentes
Moroſi
Turpes
Niuei

¶CHRISTVS

Salutifer
Vnigena
Placabilis
Alexicacus
Sacer
Omnipotens
Potens
Coruſcus
Benignus
Soter
Bonus
Inſons
Scœptriger
Decorus
Aethereus
Inclytus
Altitonans
Triũphalis
Cœlipotẽs
Verbigena
Veridicus
Innocuus
Plagatus

¶CVLCITRA

Facilis
Plumea
Picta
Leuis
Mollis

¶CROCODILVS

Niliacus
Improbus
Nilicola
Pharius

¶CORDVBA

Facunda
Docta
Clara

¶CERASVS

Dulcis
Pueris amica

¶CAMERA

Eburna
Pendens
Repanda

Incurua

¶CYLINDRVS

Gemmans
Teres

¶CLERICI

Pſalmicines
Hymnidici

¶CVNNVS

Laſciuus
Fatuus
Clamoſus
Tener
Pecunioſus
Nũmatus
Prędiatus
Pathicus

¶CORYBANTES

Truces
Cybeleij
Clamoſi
Idæi
Armigeri

¶CRYSTALLVM

Aquoſum
Candidum
Glaciale
Gelidum
Tranſlucidum
Clarum

¶CYMBIVM

Spumans
Olens

Lactiferum

¶CVLINA

Nigra
Fumifica
Putida
Fumans
Pinguis

¶CYRVS

Titanius
Aſtyagis nepos

¶CALAMITAS

Atrox
Deploranda
Indiga rerum

¶CAVEA

Reſonans
Obſcura

¶CASSIOPE

Aſtrigera
Infortunata
Radioſa
Fulgens

¶CINNAMA

Pangæa
Vireſcentia
Odora
Redolentia
Tenella

¶CORONA

Sutilis
Gemmifera
Picta
Nexilis
Floricoma
Olympiaca
Nitida
Celebris
Stellata
Gemmea
Implicita
Fulgens
Inſignis
Auriuoma
Plectilis

¶CINYPHS

Vagus
Lybicus
Capriger

¶CLAVSTRVM

Ferreum
Tenax
Inexpugnabile
Ahenaum
Silens
Obſcurum

¶CAIETA

Dardanis
Aeneia
Dardana

¶CEPHEVS

Aequoreus
Iaſides
Stellatus
Impius

¶CONVICIVM

Crepulum
Raucum
Iniurioſum
Vagum
Aſperum
Ignominioſum

¶CITRVS

Mauruſiaca
Aphrodiſia
Cloneia
Adonias
Nyaſęa
Cleartias
Frondoſa
Odorata
Barbara

¶CAPVT

Rutilum
Auricomum
Honeſtum
Nitidum
Ambroſium

¶CENSVRA

Faſtuoſa
Triſtis
Grauis
Seuera

¶CALCAS

Teſtorides
Verus
Augur
Vates

COLVS

Palladia
Fragilis
Fœminea
Imbellis

CLAROS

Phœbæa
Facunda
Delphica

CANNAE

Cruentatæ
Celebres
Graues
Spumãtes ſanguine
Ferales
Sanguineæ

CVNEVS

Ahenus
Prædurus
Validus

CHARITES

Dulces
Blandæ
Cultæ
Decentes
Gratæ

CARBVNCVLVS

Igniuomus
Flammiuomus
Præfulgens
Radians
Rutilans

CORDOLIVM

Flebile
Triſte

CAPVLVS

Aureus
Eburnus

CANTHARVS

Ligneus
Spumans
Faginus
Turgidus
Dulcifer

COCLES

Ferox
Audax
Romanus
Magnanimus

CREPITVS

Horriſonus
Tremens
Sonorus
Tumultuoſus

CICONIA

Glotorans
Pietaticultrix
Gracilipes
Choraliſtria

CVLPA

Edax
Turpis
Miſeranda
Sordida
Horrens

Monſtrifera

CRVCIATVS

Sæuus
Terribilis
Fulmineus
Feralis
Atrox
Pœnalis

CAMILLA

Priuerna
Fortis
Volſca

CONTVS

Ferratus
Pugnax
Præpilatus
Trabalis
Teres
Prolixus

CHLORIS

Zephyritis
Candida
Verna
Florigera

COGITATIO

Vigilans
Tacita
Peruigil
Inquieta
Inquies

COMITIA

Centuriata
Conſularia

Prætoriana

¶CARDO

Belliferratus
Vagus
Ferratus
Durus
Aeratus
Stridens

¶CAMELVS

Hirtus
Deformis

¶CAPISTRVM

Nodoſum
Durum

¶CARTHAGINENSES

Duri
Audaces
Improbi

¶CAMILLVS

Fortis

Ferus

¶CHORVS

Sacrificus
Dulcicanens

¶CRYPTA

Tenebroſa
Caua
Latens
Silens

¶CYCONES

Feroces
Niuales

¶CAYPHAS

Turbidus
Superbus

¶CARIES

Senilis
Rodens

¶CREMONA

Culta

Pulchra
Frumentifera
Turrita

¶CILIVM

Seuerum
Imperioſum
Atrox
Nigrum

¶CVRTIVS

Impiger
Audax

¶CONATVS

Cupidus
Auidus

¶CAPRONAE

Fluidæ

¶COTVRNIX

Pia
Peregrina

IOANNIS RAVISII
Textoris Epitheta
De Litera D

DIANA

1 Delia
2 Dyctinna
3 Lucina
4 Caſta
5 Triuia
6 Cuſtos nemorũ
7 Cultrix nemorũ
8 Scythica
9 Mycenęa
10 Integra
11 Mõtiũ cuſtos
12 Triformis
13 Hilithia
14 Pharetrę ſtudioſa
15 Honeſta

16 Succincta
17 Dea ſyluarum
18 Pharetrata
19 Iaculatrix
20 Latonigena
21 Torua
22 Latois
23 Oreſtæa
24 Conſors Phœbi
25 Incincta
26 Agilis
27 Animoſa
28 Sancta
29 Thoantæa
30 Verecunda
31 Pulchra
32 Venatrix
33 Epheſia
34 Magneſia
35 Arcitenẽs
36 Latonia
37 Innupta
38 Potens nemorum
39 Nemoralis
40 Mitis
41 Niuea
42 Mænalia
43 Montiuaga
44 Auentina
45 Tiburtina
46 Piſæa
47 Lucifera
48 Clara
49 Candida
Regina Lycæi
50 Latoia
51 Vaga
52 Segeſtana
53 Omniuaga
54 Aſpera
55 Inuiolata
56 Syluipotens
57 Mænalis
58 Montanicola
59 Domina nemorũ
60 Syluicola
61 Monticola
62 Sagittifera
63 Nemoroſa
64 Nemoriſequa
65 Decora
66 Ortygia
67 Euxina
68 Faſcelis
69 Amazon
70 Syluestris
71 Pergæa
72 Tergemina
73 Enodia
74 Syluestris
75 Pharetrigera
76 Intemerata
77 Agrotera
78 Aricina

¶PRAEFATIO

SICVT teſte Fabio, ciborum diuerſitate reficitur ſtomachus, & pluribus minore faſtidio alitur: ita quoq; lectionũ varietas voluptati eſſe & oblectamento, faſtiditis conſueuit ingenijs. Cuius rei quum ſatis ſuperq; periculum fecerim: operam non infrugiferam aut ingratam fore duxi, ſi hiſtorijs fabulas difformi velut cõmentario quandoq; immiſcerẽ, & a ſerijs aliquãtiſper quieſcerem, imitatus artis culinariç peritos: qui quæ acida ſunt & acerba aliq̃tum eſculenta, mitioribus cõdimentis vt croco & ſaccharo edulcare conſueuerunt. Quos propterea ſecuti, poeticum aliquid prçcedentibus miſcellaneis adijciamus: ac primum dicamus quid ex Mythologorum promptuarijs in noſtrũ vſum de Diana conflauimus. Cicero imprimis lib. 3. de Natura Deorũ plures ponit Dianas. Primã Iouis & Proſerpinç filiam, quç pinnatũ Cupidinẽ genuiſſe dicitur. Secũdã maiorẽ, quã Ioue tercio & Latona natam accepimus. Terciç pater Vpis traditur, Glauce mater: quã tamen ſæpe Grçci Vpin paterno nomine appellant. Aeſchylus cõtra Cereris fecit filiam. Omniũ autẽ clariſſima eſt & nominatiſſima: quæ codẽ partu cũ Apolline ex Ioue & Latona dicitur nata. Hãc veteres perpetua inſignẽ virginitate voluerunt. Et quoniã quãq; peroſa Venerẽ ſpreto hominũ cõſortio ſyluas habitaret, vacaretq; venationi: eã arcu, ſagittis & pharetra cinxerũt. Quod indicat illud Ouidianũ. Arcus & arma tuæ tibi ſint imitanda Dianæ. Scribit Phædra ad Hippolytũ. Nemorũ præterea ac montiũ deã finxere, currũq; albis tractũ ceruis habere. ac multis ſtipari venatricibus itidẽ puellis ac virginibus fabulati ſunt. Ei prçterea ſicut iã docuim⁹, canes (qui eapropter poetica Periphraſi turba Diania appellantur) ſacros fecere. Quod totum vt opinor ex Virgilii & Claudiani lectionibus futurũ eſt nobis aliquanto notius. Quorũ hic in tertia Panegyri de laudibus Stiliconis ſic ait.

Dianæ plures. *Diana Iouis & Latonæ filia.* *Claudiani verſus de Diana.*

Dixit: et extemplo frõdoſa fertur ab Alpe
Trans pelagus: Ceruí currũ ſubiere iugales:
Quos decus eſſe deæ primi ſub limine cœli
Roſida fœcundis concepit Luna cauernis.
Par nitor intactis niuibus, frons diſcolor auro
Germinat, & ſpacio ſummas æquantia fagos
Cornua ramoſo ſurgunt procera metallo.
Opis frena tenet, Fert rhetia rara Lycaſte,

Aurataſq; plagas. Immortaleſq; moloſſi
Latrantes medijs circum iuga nubibus ibant.
Quinq; aliæ paribus (Phœbe ſic iuſſerat) armis
Diuerſa regione ruunt: ducitq; cohortem
Quæq; ſuam. Variæ formis & gente ſequuntur
Ingenioq; canes. Illæ grauioribus aptæ
Morſibus, hę pedibus celeres, hę nare ſagaces. At Virg. lib. 1. Aen. ſic.

Virgiliani verſus.

Qualis in Eurotæ ripis, aut per iuga Cynthi
Exercet Diana choros: quam mille ſecutæ
Hinc atq; hinc glomerantur Oreades. Illa pharetram
Fert humero: gradienſq; deas ſupereminet omnes.

Currus Dianæ.

De eiuſdē curru ceruis albis tracto ſic etiam Politianus in Ambra meminit. Lyncas agit Bromius, Pauos Saturnia pictos,
Tardos Luna boues, annoſas Delia ceruas,
Gryphas hyperboreos Nemeſis, Cyteræa columbas.
Mirandula item lib. 3. Hymnorum ſic.
Non volucres ſequitur ceruos pharetrata Diana,
Nectere odoriſequos loris aſſueta Laconas.
Non iunctis fertur Iuno ſuper æthera pauis.
Nidigius (vt eſt apud Macrobiū lib. 1. Saturnal. cap. 6.) voluit Apollinē Ianū eſſe, Dianāq; Ianā appoſita d litera: quæ ſæpe I literæ cauſa decoris admouetur, vt in hijs, redhibetur, redintegro. Quod ad dictiōis

Diana vnde dicatur.

Etymū ſpectat, varias (vnde dicatur) produt opiniones. Sunt qui a grę ca dictiōe Dios .i. Ioue, q̄ſi Iouinianā dictā putēt, ꝙ ſit Iouis & Latonę filia. Alij (inter quos Cicero) quia noctu quaſi diē efficiat, vel ꝙ noctu ſola luceat, quaſi lucens vna. Vel Diana quaſi Deuiana, ꝙ qui venantur per ſyluas, errare ac de via plerumq; ſecedere ſoleāt. Inuocatur

Diana a parientibus inuocatur.

a parientibus: adhibeturq; ad partus: ꝙ hii matureſcant authore Tullio, aut ſeptem nōnūq̄, aut plerumq; nouem Lunæ curſibus. qui quia menſa ſpacia conficiunt: menſes nominantur. In priſcorū cerimoniis obſeruatum legimus: vt ſemper in veneficiis ac rebus magicis inuocaretur. Certū eſt Deorū omniū (quos vmbraticis Dęmonū prçſtygijs eluſa venerata eſt antiquitas) nullū fere numē maiore cultu habitum, nulli grādioribus ſeruitū victimis vel honoribus: q̄ huic Dianæ. Cui quādo-

Hecatombœū centū victimarū ſacrificium.

q; cētū bobus immolatū nemo q̄tūlibet ignarus neſcit, eo (quod Hecatombœū vocat Iuuenalis) ſacrificio. Et ne quid ad ſuperſtitioſę veterū religionis manifeſtius deeſſet argumentum: eidem erecta ſunt incredibilis ſumptus ac non minoris operæ templa. Quorum omnium longe maximum ac celebratiſſimum extitit Epheſium illud, inter ſeptem. Orbis miracula annumeratum, ducentis & viginti annis tota Aſia

extruête peractû. Quod(vt docet Plynius lib. Nat.hiſt.36. cap.14.) in ſolo paluſtri fecerût:ne terrę motus ſentiret, aut hiatus timeret. Rurſus ne in lubrico atq; inſtabili fundamenta molis tantæ locarêtur:ante calcatis ea ſubſtrauere carbonibus:dein velleribus lanæ. Têpli longitudo (quoniã obiter in id incidimus) fuit.425.pedû. Latitudo.220. Colûnæ 127.a ſingulis regibus extructę,60.pedû latitudine. Cui quidê operi prę fuit Cteſiphon Architectus. Inuentus eſt nihilominus (inquit Valerius Maximus de Cupiditate glorię) qui têplum ipſum iucêdere vellet: vt opere pulcherrimo côſumpto nomê eius per totû terrarû orbê diffunderetur. quê quidê mêtis furorê equuleo impoſitus detexit. Sunt qui incendiariû illû Heroſtratû vocêt, vt Strabo lib.14. Alij Phlegiã appellant. Thimæus apud Ciceronê lib.2 de Natura deorû, ait têplû ipſum conflagraſſe, ea qua natus eſt nocte Alexâder:adiûxitq; minime id eſſe mirâdû:q; Diana(quû in partu Olympiadis adeſſe voluiſſet) abfuiſſet domo. Habuit prȩterea(vt reliqua abſoluamus) têplû in Taurica regione: vbi carne tantum humana litabatur. Ad quod alluſit Ouidius in Ibin dicens.

Therodamantæos vt qui ſenſere Leones,
Quiq; Thoanteæ Taurica ſacra deæ.

Hoc ſacrificij genus Perſes Oethę frater primus inſtituit:ſeu (vt alij malunt) Thoas:quû illuc a cæde Lemniaca perueniſſet, inquit Sulpicius in Lucanû. Memoratur & ædes alia eiuſdê deæ in Aulide, ante bellum Troianû ædificata. Alia itê in Perga Pamphiliæ oppido, vnde Pergęa ſit appellata. Triplicê eius poteſtatê, ad ſequêtia prorogabimus. Stultû eſt verbis âplioribus id velle côſequi:quod ex Epithetorû teſtimonijs, lippientibus quoq; luce clarius ſit futurû. Nô omittendû tamê veteres Dianã feciſſe viarû prȩſidê, eiq; canes immolaſſe. Vnde Ouidius lib.1. Faſtorû. Exta canû Triuiæ vidi libare Sabȩos: Et quicûq; tuas accolit Hȩme niues. Nûc quoniã Epithetorum explanatio nulla re magis q̃ poetarû carminibus clareſcit: afferamus quȩ apud noſtrû Quintianû de Diana recitat ac modulatur Orpheus ille Calliopeius lib.2. dicens.

Cynthia virgineo emergis celebrâda pudore:
Cui Venus hoſtis obeſt:quæ virginitatis amore
Non paſſa es vetitos ſpectare Actæona vultus.
Tu iaculo Eurotæ curuis animalia ripis
Traiicis:& flexo figis præcordia telo.
Virgo potens nemorum,& ſyluarum immenſa poteſtas.
Te Nymphæ venerantur Oreades:aurea veſtis
Te circûflexo decorans volat aere Limbo.
Diua laborâtes partu erûpente puellas

Epheſiæ. Dianæ Templum

Canes Dianæ victimę

Verſus Quintiani de Diana.

Triſti adimis fato:precibuſq; vocata, ſalubri,
Annuis auxilio. Salue Latonia proles
Tergemina, & noſtris adſis pia Cynthia votis

¶PRAECEDENTIVM Epithetorum Teſtimonia.

DELIA, a Delo inſula maris Aegęi, vna Cycladum:vbi
1 eodē cū Apolline partu nata credit. Virg. Aeg. 3. Noti-
2 or vt iā ſit canib⁹ nō Delia noſtris. ¶DICTYNNA.
q; rhetia inuenerit quæ græce dicuntur δίκτυα vt ſcri-
bit Diodorus. Vel(vt ſentit Domitius Calderinus) quia
virgo quædā Cretēſis ſuā virginitatē Dianę dicās, quū
a Minoe opprimeretur, & fugæ nulla pateret via:in mare ſe pręcipitē
dedit. poſtea eius cadauer rhete cōpertū fuit. Sed quum patria peſte
laboraret:reſponſum habuerūt, vt Dianę ædē cōſecrarēt. Quod faciē-
tes, Dianā Dictynnā vocauere. Callimach⁹ tamē voluit Dianā ipſam
rhetibus piſcatorijs, euaſiſſe violentiā Minois. De Epitheto Seneca in
Medea. Inq; auxiliū Dictynna tuū Precioſa ſonēt æra Corinthi. Item
Apulei⁹ lib. 11. Meta. Cyprij Paphiā Venerē, Cretes ſagittiferi Dictyn
nā Dianā, Siculi trilingues Stygiā Proſerpinā appellāt. Itē Tibullus.
Perq; ſuas impune ſinit Dictynna ſagittas. Itē Statius lib. 9. Theb. Per
te maternos mitis Dictynna labores. Itē Virg. in Cyri. Per tibi *Di-
ctynnæ* pręſentia numina iuro. Itē Ouid. lib. 2. Meta. Ecce ſuo comita-
ta choro Dictynna, per altū Męnalon ingrediēs. Itē Car. lib. 2. de Ca-
lamitate Tēporū. Cinoſiacos Dictynna lares, & rura Cayſtri. ¶LV-
3 CINA. q; partū in lucē prodat:quū a parturiētibus inuocatur. Hora
tius in Carmine Sæculari. Siue tu Lucina probas vocari, Seu genitalis.
4 Itē Virg. Aegl. 4. Caſta faue Lucina:tuus iam regnat Apollo. ¶CA-
STA. Virginitatis enim dea credita eſt. Baptiſta Pius lib. 4. Eleg. Su-
5 me ſinus caſtæ (ſed caſtior ipſa) Dianæ. ¶TRIVIA. a triplici pote-
ſtate inquit Seruius. In cœlo enī dicitur luna, in Syluis Diana, in infe-
ris Proſerpina. Bap. Pius ex Plutarcho, ait trophæū ſolitū in triuijs eri
gi in honorē Dianæ:quod Hecateſion appellarūt. Lucre. lib. 1. Aulide
quo pacto Triuiai virginis arā &c. Dięreſis eſt ſeu ſyllabę diuiſio. Itē
Virg. lib. 6. Tū phœbo & Triuię ſolido de Marmore tēpla Inſtituā. Itē
in principio eiuſdē libri. Iā ſubeunt Triuiæ lucos, atq; aurea tecta. Itē
6 Ouid. lib. 1. Faſtorum. Exta canū Triuiæ vidi libare Sabęos. ¶CV-
STOS NEMORVM. Cauſam iā dixim⁹. Virg. lib. 9. æn. Aſtrorū
7 decus, & nemorū Latonia cuſtos. ¶CVLTRIX NEMORVM.
8 Idē Virgi. lib. 11. Alma tibi hāc nemorū cultrix Latonia virgo. ¶SCY

THICA. Habuit enim templum in Taurica regione Scythiæ, vbi
ſanguine tantū humano litabatur. Lucanus lib.1. Et Taranis Scythi-
cæ non mitior ara Dianę. Idē lib.3. Qua ſublime nemus, Scythicæ qua
regna Dianæ. Itē Ouid.lib.14. Meta: Quæq; colunt Scythicæ ſta-
gnum nemorale Dianę. Itē Cimbriacus. Cęduntur'q; homines Scythi
9 cę de more Dianæ. ¶MYCENAEA. Quia ab Iphigenia & Oreſte
(qui Mycenęi fuerūt) poſt Thoantem Tauricæ regē occiſum, eiuſdē ſi
mulachrum raptum prope Ariciā collocatū eſt, mutato ſacrorū ritu.
Lucanus lib.6. Parua Mycenęæ quantū ſacrata Dianæ, Diſtat ab ex-
10 celſa nemoralis Aricia Roma. ¶INTEGRA. ꝙ dea ſit incorruptę
virginitatis. Cuius cauſam eſſe ſuſpicor, ꝙ minime ſit ocioſa. Quapro-
pter Venus apud Lucianū, Cupidinem ſic alloquitur. Cur Dianā nō
feris nate? Cupido reſpondet. Illam aſſequi non valeo. Erratica eſt, và
ga, fugax, & montiuaga: tum quia aliū quēdā ſibi peculiarē amorem co
lere decreuit. Hoc Pio Cacozeliæ amantiſſimo debemus. De Epithe-
to Horatius lib.3. Car. Ode.4. Notus et integrę Tentator Orion Dia
11 næ. ¶MONTIVM CVSTOS. Horatius lib.3. Car. Ode.22. Mon
12 tium cuſtos nemorūq; virgo. ¶TRIFORMIS. ꝙ vt iam diximus,
Luna in cœlo, Diana in terris, Proſerpina ſit in inferis. Orpheus tamē
voluit ideo triformē dici: quoniā tribus capitibus figuretur, equino, ca-
nino & humano. Apuleius lib.11. Meta. Seu nocturnis vlulatibus hor-
renda Proſerpina triformi facie laruales impetus cōprimens. De Epi-
theto Horatius lib.3. Car. Ode.22. Quæ laborātes vtero puellas, Ter
13 vocata audis, adimiſq; letho Diua triformis. ¶HILITHYIA. a
verbo græco ιλασκω, quod eſt deos benignos facio. Quo nomine ap-
pellabatur Diana parturiētibus prępoſita. Vnde & Ouidius lib.9. Me
ta. ſic loquentem inducit Alcmenā.

Faueant tibi numina ſaltem.
Corripiantq; moras, tunc quū matura vocabis,
Præpoſitam timidis parientibus Hilithyiam:

Quā mihi difficilē Iunonis gratia fecit. Itē Horati9 in Car. Sęculari.
Rite maturos aperire partus Lenis Hilithyia tuere matres.
14 ¶STVDIOSA PHARETHRAE. Homerus apud Gelli-
um libro 9. cap. 9. Montibus it qualis ſtudioſa Diana pharetræ.
15 ¶HONESTA. Idem Gellius lib.9. cap. 9. Tū ꝙ Homerus ſtudia
atq; oblectamenta in venādo Dianę honeſtę aptęq; dicit. poſſet tamē
16 & fortaſſe commodius legi honeſte & apte, vt ſint aduerbia. ¶SVC-
CINCTA. Ouid. lib.3. Meta. Nomine Gargaphiæ, ſuccinctæ cura
Dianę. Idem libro 3. Elegia. Talia pinguntur ſuccinctæ crura Dianę.
Idem libro 3. de Arte amandi. Altera ſuccinctę religetur more Dianæ.

17 ℭDEA SYLVARVM. Ouidius lib. 3. Meta. Hic dea ſyluarũ vena
18 tu feſſa ſolebat &c. ℭPHARETRATA. Idem Ouidius in eodem
lib. Ira pharetratæ fertur ſatiata Dianæ. Idẽ lib. 4. de Triſtibus. Cæde
pharetratæ ſpargitur ira deæ. Idem in Epiſtola Acontij ad Cydippẽ.
Sacra pharetratæ dum facis ipſa deæ. Idẽ lib. 1. Elegiarũ. Lege phare-
tratæ virginis arua coli. Item Statius lib. 1. Theb. Palladis armiſonæ,
pharetratæq́ ora Dianæ. Itẽ Fauſtus in Panegyrico. Adde ꝙ vmbli-
19 co pharetrata Diana pudico. ℭIACVLATRIX. Ouid. lib. 5. Me-
ta. Pallada nõne vides, iaculatricemq́ Dianã? Idẽ lib. 2. Faſtorũ. Inter
Hamadryadas, iaculatricẽq́ Dianã. Item Bap. Pius lib. 1. Elegidiorũ.
20 Pallada, Iunonem, iaculatricẽq́ Dianã. ℭLATONIGENA. Oui.
lib. 6. Meta. Et date Latonæ, latonigeniſq́ duobus. Idẽ Seneca in Aga
mẽnone. Quã fatorũ præſcia Manto, Sata Tyreſia, Latonigenas Mo
21 nuit ſacris celebrare deos. ℭTORVA, dum in feras iaculatur. Ouid.
22 lib. 6. Meta. Et nondum toruæ Calydon inuiſa Dianę. ℭLATOIS.
Latonæ filia. Ouid. lib. 8. Meta. Præteritas ceſſaſſe ferunt Latoidos a-
ras. Idem in Epiſtola Cydippes ad Acontium. Confiteor: timeo ſæuę
Latoidos iram. Itẽ Statius lib. 9. Theb. Nec mora: quum mœſtã moni
tu Latoida duro Increpat aſſiſtens. Item Pontanus lib. 4. de Stellis. Et
23 patri, proprios, & auo Latois honores. ℭORESTAEA. Ab Oreſte
qui vna cũ Iphigenia ſorore raptũ deæ ſimulachrũ a Taurica regione
Ariciam detulit. Ouid. lib. 15. Meta. Sacraq́ Oreſtęæ gemitu, queſtuq́
Dianę. Idem lib. 1. de Ponto. Cultaq́ Oreſtęæ Taurica terra deæ.
24 ℭCONSORS PHOEBI. Idẽ lib. 3. de Ponto. Cõſortẽ Phœbi gẽs
25 colit illa deã. ℭINCINCTA. Ouid. in Epiſtola Phædrę ad Hippo
26 lytũ. Quid iuuat incinctæ ſtudia exercere Dianæ. ℭAGILIS. Idem
27 Ouid. in eadẽ Epiſt. Sic tibi ſecretis agilis dea ſaltibus adſit. ℭANI-
MOSA. Idẽ Ouidius in Epiſtola Acontij ad Cydippẽ. Parce moue
28 re feros animoſæ virginis arcus. ℭSANCTA, ob caſtitatẽ perpetu-
am. Idẽ Ouid. in eadẽ Epiſtola. Quod quia ſit lectũ, ſanctæ præſente
29 Dianæ Eſſe tuã vinctã numine teſte fidem. ℭTHOANTAEA.
a Thoante rege Tauricæ regionis, vbi (vt iam diximus) templũ habuit
celebre: in quo non niſi cruore humano litabatur. Ouidius in Ibin. Qui
q́ Thoantęæ Taurica ſacra deę. Item Syllius lib. 4. Sacra Thoantęæ
rituſq́ imitata Dianæ. Idem libro 14. Mille Thoantææ ſedes faſcel-
lina diuæ. Item Valerius Flac. libro 8. Argon. Illa Thoantææ tranſ-
it deflexa Dianæ. Item Richardus Bartholinus libro 3. Auſtriados.
30 Quoſq́ Thoantææ populus vocat ara Dianæ. ℭVERECVN-
DA. ꝙ dum ſe nudam in fonte lauaret, ab Actæone conſpici eru-
buerit. Ouidius in Ibin. Quiq́ verecundę ſpeculantem mẽbra Dianę.

31 ¶PVLCHRA.Iuuenalis Satyra.10.Pulchra gaudet Latona Dia
32 na.¶VENATRIX.Idem Iuuenalis Satyra.13.Per calamos vena
tricis,pharetrāq; puellę.Item Carmelita lib.1.Agelariorū. Syluanū,
33 et Dryades,venatricemq; Dianam.¶EPHESIA. ab Epheſo vr
be Aſię,ab Amazonibus conditę:vbi habuit templum illud toto orbe
nominatiſſimum:quod ab operis pręſtantia inter ſeptē orbis miracu
la meruit annumerari.Plynius lib.14.Nat.Hiſt.Cap.1. Etiamnū ſca
34 lis tectum Epheſię Dianę ſcanditur vite vna Cypria.¶MAGNE
SIA.a Magneſijs Theſſalię populis, apud quos colebatur. Vitruui
us lib.3.de Architectura.Sed Magneſię Dianę Hermogenes Alabā
35 di & Apollinis a Mneſte facta ¶ARCITENENS.Arcu enī cin
gitur & pharetris. Statius lib.4.Theba.Gētibus arcitenens ſeu te La
tonia caſto De grege trāſmiſit thalamis.Item Seneca in Hippolyto.
Iuſtior nunq̄ focis Datus tuis eſt ſanguis arcitenens dea.Item Ponta
36 nus in Dialogo.Vobis Pyrene,arcitenens dea rettulit illi.¶LATO
NIA.a Latona matre.Virgilius lib.9.Aen.Aſtrorum decus & nemo
37 rum Latonia cuſtos.¶INNVPTA.Statius lib.7.Theba.Omē &
innuptę vetus excidat ira Dianę.Idem lib.9.Ingerit innuptæ comitē
38 Therona Dianæ.¶POTENS NEMORVM. Statius libro.9.
39 Theb.Virgo potens nemorum,cuius non mollia ſigna. ¶NEMO
RALIS.Stati9.lib.9.Theb.Quid in noſtris nemoralis Delia ſyluis,
40 Menades hoſtiles,Thebanaq; numina regnant?¶MITIS. Statius
41 in eodem.Per te maternos mitis Dyctinna labores.¶NIVEA.Idē
42 Statius ibidē. Aſpicit & niueę ſaxū maduiſſe Dianæ. ¶MAENA
LIA.i.Arcadica,a Męnalo Arcadię mōte,vbi colebatur.Statius lib.
43 12.Thebaidis.Agmina Męnalię ducit comes orba Dianę.¶MON
TIVAGA.Statius.lib.3.Achill.Litora multum Mōtiuagæ dilecta
44 deę, iuxtaq; Caphareus.¶AVENTINA.ab Auentino monte in
vrbe Roma,vbi olim templum habuit.Propertius lib.4.Phyllis Auē
tinæ quędam eſt vicina Dianæ.Item Martialis.lib.6.Epigrā.Laudat
45 Auētinę vicinus Sura Dianę.¶TYBVRTINA.Tybur vetus eſt
oppidum Italiæ in monte ſitum,ſexdecim milia paſſuū ab vrbe remo
tum:vbi etiā Diana colebatur.Martialis lib.7.Si Tyburtinæ creſcat
46 tibi ſylua Dianę.¶PISAEA.ꝙ itidē in vrbe Achaiæ Piſa nomine
coleretur,vbi quinto quoq; anno ludi in honorem Iouis Olympij ce
lebrabantur.Valerius Flac.lib.2.Argon. Templaq; Piſææ mergunt
47 obliqua Dianæ.¶LVCIFERA,vel ꝙ noctu luceat:vel ꝙ(vt prius
docuimus)a parietibus inuocata partū in lucē prodat. Valerius Flac.
lib.7.Argon.Tu face luciferę citus ad delubra Dianę.Itē Cicero lib.
2.de Natura Deorum.Itaq; vt apud Græcos Dianam,eamq; Luci

48 ferã, ſic apud noſtros Iunonẽ Lucinã in pariendo inuocant. ¶ CLA
RA. Valerius Flac. libro. 5. Argon. Hinc greſſibus hærens Pallados,
49 hinc claræ Proſerpina iuncta Dianæ. ¶ CANDIDA et Regina Ly
cæi. Claudianus lib. 2. de Raptu Proſerpinæ. Candida Parrhaſij poſt
hanc regina Lycæi. Secundi Epitheti ratio eſt: vel ꝙ in Lycæo Arcadiæ
promõtorio venari ſit ſolita, vel ꝙ ibidem dicatum ſibi templum habu
50 erit. ¶ LATOIA. Martianus Capella lib. 9. de Nuptijs Philologiæ.
51 Pallas coruſca, ac decens Latoia. ¶ VAGA. In perſequẽdis feris. Cõ
radus lib. 1. Odarum. Vel ſyluis comites vagæ Dianæ. Item Sidoni-
52 us Apollinaris. Phœbi laudibus, & vagæ Dianæ. ¶ SEGESTA-
NA. Cicero. lib. 5. de Oratore. Vt in quarto accuſationis de Ennenſi
53 Cerere, de Segeſtana Diana, de Syracuſarũ ſitu diximus. ¶ OMNI-
VAGA. Cicero lib. 2. de Natura Deorum. Diana (inquit) omniua
ga dicta eſt, non a venãdo, ſed ꝙ in ſeptem numeratur tanꝗ vaganti-
54 bus Diana dicta, quia noctu quaſi diẽ afficeret. ¶ ASPERA. Sene-
55 ca i Medea. Necnõ q Tripodas mouet Frater virginis aſperæ. ¶ IN
VIOLATA. Pontanus lib. 2. de Stellis. Palladis armiſonæ chorus,
56 inuiolataqꝫ Deli Virgo. ¶ SYLVIPOTENS. ꝙ ſit ſyluarũ dea. Idẽ
Põtanus lib. 4. de Stellis. Syluipotẽs dea, ſyluicolis dea cognita Nym
57 phis. ¶ MAENALIS. id eſt Arcadica, a Mænalo eiuſdẽ regionis mõ
te: vbi colebatur, aut venabatur. Pontanus lib. 1. Amorum. Virginitas
58 tua Cydippe, tua Mænali diua. ¶ MONTANICOLA. Idem Põ-
59 tanus lib. 2. Amorũ. Pan montanicolæ captus amore deæ. ¶ DOMI
NA NEMORVM. Pontanus lib. 3. de Amore Cõiugali. Et nemo-
60 rum dominæ, ſyluicolæqꝫ deæ. ¶ SYLVICOLA. Caletius lib. 2. Ele
61 giarũ. Quæ tibi ſyluicolæ ſerta, Diana feram. ¶ MONTICOLA.
Politianus in Nutricia. Vmbroſæ recolo te quondã vallis in atrũ, Mõ
62 ticolam traxiſſe deam. ¶ SAGITTIFERA. Stroza filius in vena-
63 tione. Nulla ſagittiferæ dilectior ora Dianæ. ¶ NEMOROSA. Pa-
64 cificus lib. 2. Arma deæ pones nemoroſæ ad tẽpla Dianæ, ¶ NEMO
RISSEQVA. Crinitus lib. 2. Poematum. Huc adſint nemoriſſequæ
65 Nymphæ, cum Satyris leues. Hoc ad Dianam referimus. ¶ DECO-
RA. Adrianus in venatione. Sponda ſe mediam locat Diana, Gem
66 mis ſplendidulis decora virgo. ¶ ORTYGIA. a Delo inſula, vbi eo
dem partu cum Apolline fertur nata. Delos autem prius Ortygia di-
cta eſt: ꝙ teſte Solino in ea primum viſæ ſint Coturnices, quas Græci
Ortygas vocãt. Carmelita in Alphonſo lib. 6. Hinc moles illa Orty-
67 giæ ſacrata Dianæ. ¶ EVXINA. per contrariũ boni hoſpitij dea. Cõ
ponitur enim dictio ab εὐ quod eſt bonum: & ξεῖνος id eſt hoſpes. quo
etiam modo Euxinũ mare dici monſtrat Ouidius lib. 3. de Triſtibus

dicẽs. Euxinus falſo nomine dictus, habet. Idẽ Carmelita in Alphõ-
68 ſo lib.6. Delphica & Euxinæ crudelia ſacra Dianæ. ¶FASCELIS.
a faſce lignorum, in quo abſconditum Dianæ ſimulachrum Oreſtes a
Taurica regione Ariciam detulit. Richardus Bartholinꝰ lib.1. Auſtri
69 ados. Quis Scytha, vel ſeuæ Faſcelidos ara Dianæ. ¶AMAZON.
Maſculeę virtutis, vel armis apta ferẽdis Scythicarũ inſtar Amazonũ.
Idem Richardus lib.3. Auſtriados. Branchiadęq; arcus, nec Amazo-
70 nis ara Dianę. ¶TAVRICA, a Tauro monte Scythię, vbi ſangui
ne placabatur humano. Fauſtus in Elegijs. Humano q̃d Taurica ſan-
71 guine gaudens Cynthia. ¶PERGAEA, dicta eſt a Perga Pamphi-
72 liæ oppido: in quo templũ habuit inſigne. ¶TERGEMINA, a tri-
plici poteſtate, quod iam toties diximus, vt repetere ſit moleſtum. Vir-
gilius lib.4. Aene. Tergeminãq; Hecatẽ, tria virginis ora Dianæ. Itẽ
Auſoniꝰ in Grypho numeri ternarij. Tergemina eſt Hecate, tria virgi
73 nis ora Dianę. ¶ENODIA, ꝙ ſit viarũ pręſes. Enodion enin Græ-
ci appellãt, quod in via eſt: vel etiam ꝙ venatoria nũcupẽtur Enodia.
74 Author Cęlius. ¶SYLVESTRIS. Ioãnes Sapidꝰ. Quã bene ſylue
75 ſtri cum lectis eſſe Dianę. ¶PHARETRIGERA. Baptiſta Pius
76 lib.3. Elegidiorum. Hęcq; deæ placuit diua Pharetrigerę. ¶INTE-
MERATA, Homerus apud Gellium. Talibus in famulis virgo in-
77 temerata decebat. ¶AGROTERA. Tranſmittẽtibus (ait Cęlius)
Hiliſſum terrę Atticę fluuium (vnde Muſę vocãtur Hiliſſiades) occur
rit regio, quã dicũt Agras: vbi Diana templum habuit: ꝙ e Delo pro-
fectã inibi primo venatam fabulentur, dictamq; propterea Agroterã.
78 ¶ARICINA, ab Aricia vbe Italiæ, in qua Oreſtes & Iphigenia
raptum Tauricę Dianę ſimulachrum locauerunt.

DIPSAS

1 Torrida	3 Rapida	4 Venenoſa
2 Torta		

¶PRAEFATIO.

DIPSAS ſerpens eſt vipera magnitudine minor, ad inferendã tamen perniciem celerior multo. Nam quos momorderit, ſiti inardeſcũt vehemẽtius, ad potũq; efferueſcũt adeo, vt paulopoſt moriãtur. Vnde & a naturę ratione ei nomen inditũ. διψα eni grecę, ſitis dicit latine: & διψάω ſitio. Eius cauda (vt fertur) duabus diſtinguit lineis nigris, quũ ſit alba, corpore quoq; reli

Dioſcorides de Dipſade quo albicāte. Dioſcorides lib.8.cap.10.de ea ſic meminit. Quos Dipſas percuſſit, intolerabilis ardor premit: ſitiſq; vſq; eo pertinax: vt ſatiari nō poſſit, ac ſine vlla intercapedie excruciet. Et ſi potū affatim trahant: illico in ęandem ſitim relabūtur. Hijs vero qui per initia nō hauſerint, ſimile quiddam prorſus accidit. Plynius lib.23. Cap.8. ait Lauri folia, corticem & baccas, ſerpētiū venenis reſiſtere, maxime Sepis, Dipſadis, & Viperę

¶PRAECEDENTIVM EPIthetorum Teſtimonia.

1 TORRIDA, ab effectu, q; torreat: & æſtuantem ſitim inducat. Lucan9 lib.9. Et torrida Dipſas, Et grauis in geminū ſurgēs caput Amphiſibena. De hoc genere ſerpētis in eodē libro ſic ait. Stabāt in margine ſiccæ Aſpides, in medijs ſitiebant Dipſades vndis. Carmelita itē in Alphonſo lib.4.ſic. Seſſilis ardenti ſcintillat lumine Bufo, Ventre bouem referens, & hiulco Dipſades ore. Item Michael Anglicus Aegl.2. Sub quo non torrida Dipſas, Non auidus Preſter, varius nec tergora Cenchris.
2 ¶TORTA. i. voluminoſa. Lucanus libro.9. Torta caput retro Dipſas calcata momordit.
3 ¶RAPIDA. Syllius lib.3. Quippe atro rapidas efferueſcente veneno Dipſadas, im
4 menſis horrent Garamātes arenis. ¶VENENOSA. Stroza pater in libro Epigram. Dira venenoſæ Dipſados effigies.

DOLOR

1 Crudelis	10 Vlulans	19 Memor
2 Grauis	11 Vndans	20 Fletifer
3 Sæuus	12 Inſanabilis	21 Grauidus fletu
4 Acer	13 Crudus	22 Acerbus
5 Intolerabilis	14 Rabidus	23 Intolerandus
6 Querulus	15 Aeger	24 Aſper
7 Mœſtus	16 Dirus	Odioſus
8 Infœlix	17 Miſer	25 Inconſolabilis
9 Sollicitus	18 Argutus	26 Inteſtinus

27 Frendẽs
28 Malus
29 Auidus
30 Ardens
31 Segnis
32 Acutus
33 Ingratus
34 Veſanus
35 Inſanus
36 Inquies
37 Lachrimoſus
38 Amarus
39 Indomitus
40 Trux
41 Rapidus
42 Violentus
43 Atrox
44 Gemebundus
45 Triſtis
46 Diſcors
47 Flebilis
48 Sçuiens
49 Funebris
50 Affligens
51 Impius
52 Saxeus
53 Erodens
54 Impatiens
55 Loquax
56 Inardeſcens
57 Anxius
58 Tabificus
59 Implacabilis
60 Improbus
61 Peruigil
62 Aridus
63 Funereus
64 Infandus

¶PRAECEDENTIVM EPIthetorum Teſtimonia.

1 CRVDELIS. Virgilius in Battarum. Cur ego crude-
lẽ patior tam ſæpe dolorẽ? ¶GRAVIS. Idẽ Virgi-
2 li⁹ de Liuore. Teſtat̃ gemitu graues dolores. ¶SAE
3 VVS. Idem Virgilius lib. 1. Aen. Nec dum etiã cau-
ſę irarum, ſæuiq; dolores Exciderant animo. Idem li-
bro. 12. Ille oculis poſtq̃ ſçui monumenta doloris, Ex-
uuiasq; hauſit. Item Lucanus lib. 9. Delituit, ſæuũq; arcte perfuſa do
4 lorẽ, Perfruitur lachrimis. ¶ACER. Virgilius lib. 7. Aen. Stetit acri
fixa dolore. De Iunone loquitur. Item Lucretius lib. 4. Pupillas inter-
fodiũt, acremq; dolorem Prębent. Item Pamphilus lib. 3. Immo dolor
5 crucians, nimium violentus & acer, ¶INTOLERABILIS. Apu-
leius lib. 9. Donec intolerabili dolore commotus, ſublato flebili clamo
re. Item Cicero lib. 1. Quęſtionũ Tuſcul. Illa ſuſpicio intolerabili do-
lore cruciat. Item Fauſtus in quadam Epiſtola. Sed premit humanos
6 dolor intolerabilis ęſtus. ¶QVERVLVS. Ouidius lib. 3. de Triſti-
bus. Et nunq̃ queruli cauſa doloris abeſt. Idẽ in Ibin. Nec corpus que-
rulo nec mens vacet ęgra dolore. Item Baptiſta Pius lib, 2. Elegidiorũ.

7 Pelle ſitum dominæ: querulum rape fauſta dolorē. ¶ MOESTVS.
Ouidius lib.4. de Triſtibus. Detꝗ tuis mœſti ſigna doloris amor. Itē
Rodolphus Agricola in Epicedio. Hæc ait. O nimium mœſto confuſe
dolore. Item Baptiſta Pius lib.2. Eleg. Mœſtus Ora notat violę tincta
8 colore dolor. ¶ INFOELIX. Ouidius lib.4. de Triſtibus. Induet in-
fœlix arma coacta dolor. Item Seneca in Agamēnone. Quid nūc pri-
9 mum dolor infœlix, Quidve extremum deflere paras? ¶ SOLLICI
TVS. Ouidius lib.3. de Arte. Iurgiaꝗ & rixæ, ſollicituſꝗ dolor. Item
Conradus lib.3. Odarum. Vt me ſollicito releues Henrice dolore. Itē
Baptiſta Pius lib.3. Elegidiorū. Corpora ſollicito mea ſic tenuata dolo
10 re. ¶ VLVLANS. Syllius lib.7. Amiſere, iacent portis vlulante dolo
11 re. ¶ VNDANS. Idem Syllius lib.8. Vndantes ęgro frenabat corde
12 dolores. ¶ INSANABILIS. Quintilianus lib.6. Inſtitutionū. Orat.
13 Functa inſanabilem attulit marito dolorē. ¶ CRVDVS. Statius li-
bro.3. Thebaidis. Turpe gemens, crudoſꝗ vetat ſentire dolores. Item
14 Auſonius. Non furor, aut læſo crudus amore dolor. ¶ RABIDVS.
Statius lib.6. Theb. Si damnis rabidum queat exſaturare dolorē. Itē
Seneca in Oedipode. Macieſꝗ & atra peſtis, & rabidꝰ dolor. Itē Frā
ciſcus Philel. in.3. Decade. Vtꝗ renaſcentem Tityon, rabidoꝗ dolori
15 Tantalon addictū. ¶ AEGER. Statius lib.2. Syluarum. Satiare ma-
16 lis, ęgrumꝗ dolorem Libertate doma. ¶ DIRVS. Idem Statius ibi-
17 dem. Plango lyra, at diri ſocium, comitēꝗ doloris Si merui. ¶ MI-
SER. Statius lib.5. Syluarum. Fundere, & incōpte miſerum Lauda
18 re dolorem. ¶ ARGVTVS. Propertiꝰ lib.1. Iuſſa neꝗ arguto facta
19 dolore queri. ¶ MEMOR. Tibullus lib.4. Quū memor accitos ſem-
20 per dolor admonet annos. ¶ FLETIFER, a me dicit̄ dictione Au-
21 ſonij ſcribentis. Gemmea fletiferi iaculatur ſuccina trunci. ¶ GRA-
VIDVS FLETV. Sidonius libro.4. Dolor fletu grauidus accendit.
22 ¶ ACERBVS. Cicero Actione.5. in Verrem. Sed magnū & acer-
bum dolorem commouent. Item Stroza filius in Epicedio. Accendet
gemitus, & acerbo verba dolori. Item Quintianus in Theoandrotha-
nato. O quas acerbus commouet dolor mei. Idem in Theocriſi. Dolo
23 re acerbo Impedior, horreſcūt comę. ¶ INTOLERANDVS. Ci-
cero Actione.6. in Verrem. O magnum atꝗ intolerandum dolorem.
24 ¶ ASPER. Cicero lib.2. Quęſt. Tuſcul. Sic vrgētibus aſperis & odio
ſis doloribus. Duo ſunt Epitheta. ¶ INCONSOLABILIS. Idem
25 Cicero lib.4. Epiſtolarum. Eſt omnino vix cōſolabilis dolor, tanta eſt
26 omnium rerū amiſſio. ¶ INTESTINVS. Idem Cicero lib.4. Epi-
ſtolarū. Quid eſt ꝙ tantopere te commoueat tuus dolor inteſtinus?
27 ¶ FRENDENS. Seneca in Hercule furēte. Metꝰ, pauorꝗ, funus,

28 et frendens dolor.¶MALVS.Idem Seneca in Troade.Et diras ma
29 li Doloris artes,& famem & ſæuam ſitim.¶AVIDVS.Idem Sene-
30 ca ibidem.Et āplexu vltimo Auidos dolores ſatio. ¶ARDENS.
Idem Seneca in Octauia. Tandem quod ardens ſtatuit vlciſci dolor.
31 ¶SEGNIS. Idem Seneca ibidē. Compreſſa metu, ſegniſꝗ dolor.
32 ¶ACVTVS.Pontanus lib.5.de Stellis.Vulnera queis,gemituſꝗ &
33 acuti in corde dolores.¶INGRATVS.Idē Pontanus lib.2.Amo-
34 rum.Hic loquor ingrato corda dolore leuat. ¶VESANVS. Ma-
35 rullus in Epigrā.Sume animos nec te veſano trade dolori. ¶INSA-
NVS.Idē Marullus lib.4.Epigrā. Tu tamen inſanos animo ſuperā
36 te dolores.¶INQVIES.Idē Marullus in hymnis.Quo nō metus,
37 non inquies penetrat dolor.¶LACHRIMOSVS.Stroza pater lib.
38 .4. Eroticon. Angele ſi quis erit, lachrimoſi plena doloris. ¶AMA-
RVS.Idem Stroza pater lib.5.Eroticon.Q; ſi nec cœlum, nec amaro
terra dolori.Subuenit.Item Ioānes Fr.Mirandula in quadam Sylua.
39 Et amaro verba dolore Saucia mēs fundit. ¶INDOMITVS.Stro
40 za pater li.6.Eroticō.Nūc ars idomito victa dolore perit.¶TRVX
41 Stroza filius in Epicedio.Sedauitꝗ truces hac voce dolores.¶RA-
PIDVS.Mappheus in 13.lib.Aen.Imbre trahens duros gemitus,ra
42 pidoſꝗ dolores.¶VIOLENTVS. Pāphilus lib.3.Immo dolor cru
43 ciās nimiū violēt9 & acer. ¶ATROX.Idē ibidē.Res mala te dāni,
44 me dolor anget atrox. ¶GEMEBVNDVS. Cōrad9 li.1.Odarū,
45 Suſpirās gemebūdulo dolore.¶TRISTIS.Baptiſta Pius lib.5. Ele
gidiorū.Horror,& horroris triſti cōmixta dolore Fama. Idē Cōrad9
lib.2.Odarū.Talē Penelopē carmina triſtib9 Cōfectā memorāt Gra
ia doloribus.Itē Aurelius Augurellus lib.2.Iābicorū.Nam capiet om
nes mox dolor tui triſtis.Itē Pacific9 lib.2.Triſtiꝗ dolore Quilibet op-
preſſus,mēte animoꝗ cadit.Itē Salmonius.Hinc triſtis dolor,& vari-
46 orū cauſa laborū.¶DISCORS.Pacific9.li.1.Et ardet Inſanę diſcors
47 in ſua facta dolor.¶FLEBILIS.Quintianus in Theoādrothanato.
48 Nil cōquueraris:flebilis ceſſet dolor. ¶SAEVIENS. Idē Quitianus
in eadem Tragœdia. Sæuiens ſummum dolor Deum micantis & po
49 li regem premit.¶FVNEBRIS.Idem ibidem.Nolite flere:funebris
50 ceſſet dolor.¶AFFLIGENS.Idem Quintianus ibidem. Accreuit
51 imo pectore affligens dolor.¶IMPIVS.Quintianus in Theocriſi.
52 Doloris impij molem vide. ¶SAXEVS. Inſtar ſaxi durus. Idem
53 Quintianus ibidem. Diſtorta labra ſaxeus torquet dolor. ¶ERO-
DENS.Quintianus libro ſecūdo Orpheos. Iraꝗ & erodens dolor,
54 & rabioſa cupido.¶IMPATIENS. Glareanus libro ſecundo Ele-
55 giarum. Sæpius impatiens prendidit oſſa dolor. ¶LOQVAX.

Frã.Petrarcha Aegl.12.Lachrimoſis parce querelis.Eſt dolor vſq; lo-
56 quax.¶INARDESCENS.Carmelita in Apolonia.Inardeſcens
57 dolor inteſtina,piamq; Crudeli laniatu animam diſcerpit.¶ANXI
VS.Carmelita lib.3.Marianę Parth. Cura vigil, labor oſſa domans,
58 dolor anxius,omnem Sollicitant hominum vitã.¶TABIFICVS.
Carmelita de morte Petri Nebularij.Cor deuotũ ſine fine dolori Ta
59 bifico.¶IMPLACABILIS.Idem in Alphõſo lib.3.Flet genitrix:
60 miſeram dolor implacabilis haurit.¶IMPROBVS.Idem Carmeli
ta libro.5.de Trophæis Gonzagę.Improbus exhaurit miſerã dolor.
61 ¶PERVIGIL.Cornelius Gallus ſeu alius in Eleg.Nam tibi perui
62 giles impendunt ſæpe dolores.¶ARIDVS.hominem enim atterit.
63 Plautus in Sticho.Aridi dolores mihi oboriũtur quotidie.¶FVNE
REVS.Baptiſta Pius lib.2.Elegidiorum.Peſtis,atrox luctus,funere-
64 uſq; dolor.¶INFANDVS.Virgilius libro.2.Aen.Infandũ regina
iubes renouare dolorem.

DIDO

1 Sidonia	7 Sidonis	13 Tenera
2 Pulchra	8 Miſerabilis	14 Furiata
3 Diues	9 Sanguinolenta	15 Tyria
4 Eliſa	10 Miſera	16 Lachrimoſa
5 Infœlix	11 Profuga	17 Phœniſſa
6 Cãdida	12 Aduena	

¶PRAEFATIO

AVDIO Diuum Auguſtinum (ſi quando lachrimoſa Didus ſuſpiria apud Maronẽ lectitaret) temperare ſibi nequiuiſſe: quo minus ſcaturientibus vbertim lachrimis triſtaretur ac doleret cordicitus. Me vero non tam flebiles eius querimonię, non exilium, non exitus vitæ miſerabilis perinde ad fletum & commiſerationem inducunt & prouocant: q̃ quę in eius pudicitiam figmentis ſunt excogitata poeticis. Nam quis tam ferreus aut inhumanus, qui nõ grauate ferat mulierem opulentam, quid opulẽtam? Reginam, meretricij concubitus inſimulari: quæ tamen caſtitatis fuerit obſeruantiſſima? Cui inq̃ non doleat, eius mortem libidini & amoris impatientiæ aſcribi: quæ

tamen ſeruandæ cauſa pudicitiæ, gladio ſe confoderit. Eſt ne id ipſum Herculem ignauiæ poſtulare? Nę ingrati ſumus: qui huic & alijs id genus hiſtoriis vtroq; cornu laborantibus, non ſuccurrimus: quiq; tot retroactis iam ſęculis adhuc ea in re cæcutire nō deſtitimus. Nā q̄ pridē noſtrę Didus illudit caſtitati? Iā diu ſane. Neq; vllus eſt terrarū angulus, quo nō cōmunis illa mēdacii labes ꝓuaſerit, omniūq; auribus ita ſeſe inculcauerit, vt iā nullis verborū cuneis ꝓpelli, nulliſq; eloquentię forcipibus erui poſſit, aut exculpi. Roget aliquis, Times ne Rauiſi, ne vicio tibi vertatur: ꝙ ea loco fabulæ & cōmēti ducas, quę tamen pro hiſtoria Virgilius, Ouidius, & alii plęriq; latinitatis architecti repoſuere? Reſpōdebo me Virgiliū & Ouidiū ita ꝓbare, vt demirer, ita demirari, vt ad cœlū ferre & cōmēdare nō deſinā. In hoc tamē (vt nihil diſſimulē) me offēdūt, cętera oīa mihi grati & iucūdi. Poſſet q̄dā tenꝰ eis aliquid, vt poetis cōcedi. ſed quū apud vnūquēq; fabulis fidē pręſtent hiſtoriæ, nō video quare ſit de via declinādū, etſi vtriuſq; maieſtas cuiuſdā numinis loco mihi ſemper extiterit. Tui miſerebor Dido, & quam ſcriptis ſuis tibi intulerunt maculā, meo qualicūq; patrocinio conabor eluere: tāetſi idipſum eo difficilius certo fore videam: quo eminētior eſt eorū (qui te culparūt) authoritas. Quod factū ſi arrogans nimis & temerariū videatur: hoc tamē culpā deprecari potero: ꝙ nihil ipſe meo Marte cōminiſcor: ſed aliorū teſtimonijs fultus, & (vt cū ātiquarijs loquar) Clypeatus, pedariam ſolū cum aliquot maioribus fero ſentētiā. Hiſtoria eſt Didon, Beli, ſeu (vt alij volūt) Carcedonis filiam, Sichęo inter Phœnicas Herculis ſacerdoti (quæ ſecunda fuit a rege dignitas) nupſiſſe. Qui quum teſte Virgilio, eſſet ditiſſimꝰ agri Phœnicum, theſauros (quos habebat plurimos) humi cōdidit, nō ignarus eos ſemper Tyrannis eſſe inuidioſos & ſuſpectos: quibus pecuniarum ſit abūde. Hoc factum etſi aliq̄diu ſecretum manſerit: tandem tamē (vt eſt veritas filia temporis) rumore paſſim diffuſo prodijt in lucem. Ea fama impulſus Pigmalion (quum eſſet auri cupidiſſimus) humāni iuris oblitus Sichæum auunculum nihil ſibi timentem, ſpe habendæ pecuniæ, gladio adortus eſt, & morti dedit. Dido re cognita quum dolorem aliq̄diu diſſimulaſſet: ſuppreſſiſſetq;, quod in fratrem Parricidij cauſa ſuſceperat odium: occultam interim molitur fugam, ac paratis primū nauibꝰ, quibus ſe in fratris domum ſimulabat ituram (is enim Tyrum incolebat) comites qui tyrannū oderāt, ſibi furtim copulauit. Neq; prius deſtitit, q̄ eiſdem perſuaſerit: vt ſe patria excedentem comitarentur, et alio commigrarent. Primo igitur curſu in Cyprū delati ſunt: vbi Dido ipſa indigenas 80. puellas (quæ patrio more quęſtum corpore faciebāt) corripuit, correptas nauibus imponi iuſſit: vt ſi quādo vrbē cōde-

Veritas

Sichæi mors.

Didus fuga

Dido. 80. puellas rapuit

re vellet: procreandæ ſoboli paratũ haberet ſeminariũ. Nã moris fuit apud Cyprios, virgines (priuſq̃ nuberent) proſtitui: vt meretricio illo corporis quęſtu dotalẽ ſibi mererẽt pecuniã. Dido quũ ex Cypro Libi cũ litus tãdẽ attigiſſet, eo loco (vbi ſita eſt Carthago) cõſedit: vbi quũ barbaros indigenarum mores inſpiceret: ne fortaſſe ab hijs loco detru deretur, tãtũ agri mercata eſt, quantũ corio bouis poſſet cõplecti. Quo in tenuiſſimas partes diſſecto, maiorẽ opinione cõplexa eſt areã: ibiq; vrbẽ cõdidit, cui poſtea ab re Byrſæ fuit nomen. Vnde & q̃diu reman

Carthago condita

ſit incolumis Carthago, pro dea culta eſt, vt docet Trogus. Sunt tamẽ q recẽtiorẽ vrbis faciãt originẽ, alioſq; velit cõditores. Philiſtous apud Euſebiũ teſtatur Carthaginẽ ipſam ab Azaro & Carthagine Tyrijs cõditã, regnãtib⁹ Athenis Theſeo, Mycenis Atreo & Thyeſte. Alij a Carcedone quodã factã volũt eo tẽpore, quo Aſſyrijs pricipabatur Eupales, Lacedemoniis Archeſtrat⁹, Dauid Hebręis, Sylui⁹ Latinis, Athenienſibus Medon Codri filius, & Corinthus Ixion. Appianus cõditores facit Xorũ & Carcedonẽ. Sed quũ hæc alio loci ſint transferẽda: veniamus ad ea, quorũ nũc meminiſſe noſtra refert. Præcedenti imprimis hiſtorię cõdeſcendit Virgilius libro. I. Aen. vbi ait.

Verſus Virgilii de morte Sichęi & fuga Didus

Imperium Dido Tyria regit vrbe profecta
Germanum fugiens. Longa eſt iniuria, longæ
Ambages: ſed ſumma ſequar faſtigia rerum.
Huic coniunx Sichęus erat, ditiſſimus agri
Phœnicum, & magno miserę dilectus amore:
Cui pater intactam dederat, primiſq; iugarat
Ominibus. Sed regna Tyri germanus habebat
Pygmalion, ſcelere ante alios immanior omneis,
Quos inter medius venit furor: ille Sicheum
Impius, ante aras, atq; auri cæcus amore
Clam ferro incautum ſuperat, ſecurus amorum
Germanę, factumq; diu celauit: & ægram
Multa malus ſimulans vana ſpe luſit amãtem. Hoc etiã Carmelita Mãtuanus lib. I. de Calamitate temporum docet: vbi de Auaricia loquens ait.

Baptiſtæ Mantuani verſus

Hęc eadem ſcelerum genitrix, fraudumq; magiſtra,
Reginam (Lybicis poſuit quę in collibus vrbem)
Aere, domo, patria ſpolians, peregrinaq; circum
Aequora, per rapidas Syrtes, per barbara pellens
Regna, diu profugam terris iactauit & vnda.

¶ Hæc omnia nemo eſt qui nõ vt vera recipiat. Verũ q; hoſpitio ſuſcęperit Aeneam, aut ſuę caſtitatis oblita cum eodem in ſpelunca ſe com-

miſcuerit, vt comminiſcuntur Maro & Naſo, quod diſcedentis dolorem quũ ferre nequiret, vita ſe ſpoliauerit: Fabulæ, fabulæ, vt rationibus demõſtrare nobis erit facillimum. Aut enim Carthaginem Dido condidit, aut non. Si cõdiderit: quęro quibuſnam factum ſęculis. Nũquid conſtantior tenet opinio id contigiſſe poſt euerſam Troiam annis .143. Ante Romam vero cõditam .72. Quis niſi delirus ad hęc tẽpora perueniſſe Aeneam non inficiabitur? quem ſatis conſtat fato immaturo periiſſe. Sed aſſentiamur Appiano Carthaginem conditã annis ante deſtructum Ilium .50. ſcribenti. Illis adhuc temporibus. & in ipſa vrbis origine ſi Didon vixiſſe fateamur: ſaltem ſenio confectam diffiteri non poterimus in aduentu Aeneæ. At credibile non eſt effœtam corpore mulierem eo furiarum ob libidinem deueniſſe: vt nimia illa incontinentia laqueo vitam interceperit, aut iam vetula prolem ſperauerit ex Aenea. Speraſſe tamẽ Virgilius docet, apud quẽ ſic loquit. Dido Aeneã nõ cognouit.

Saltem ſi qua mihi de te ſuſcepta fuiſſet
Ante fugam ſoboles: ſi quis mihi paruulus aula
Luderet Aeneas, qui te tantum ore referret:
Non tamen omnino capta aut deſerta viderer.

Et apud Ouidium loquens idem teſtatur.

Forſitan & grauidam Dido ſcelerate relinquis:
Parſque tui latitat corpore clauſa meo.

¶ Sin (vt partem aliam tueamur) non condiderit Carthaginem: quo ergo Aeneam ſuſcepit hoſpitio? Quis Virgilium de operis interruptione tutabitur loquẽtẽ, vbi ait? Pẽdẽt opera interrupta, minęque Murorũ ingentes, ęquataque machina cœlo. Quis alibi defendet ſcribẽtẽ? Vrbẽ pręclarã ſtatui: mea mœnia vidi. Quis pro Ouidio pignorabitur? apud quem quoque Dido ſic loquitur.

Vrbem conſtitui, lateque patentia fixi
Mœnia, finitimis inuidioſa locis.

At Dido (obiiciet aliquis) mortẽ ſibi cõſciuit. Negat ne vllus? Neque tamẽ propterea adhęrẽdũ Ouidio ſcribẽti.

Prębuit Aeneas & cauſam mortis & enſem:
Ipſa ſua Dido concidit vſa manu.

Quin cõſeruandę caſtitatis gratia ſe gladio traieciſſe cõtẽdimus. Nã quũ Iarbas Mauruſiorũ rex eam ſibi vxorẽ poſtularet, bellũ (niſi pareret) minitatus: cõſtitutã in penetrali ſuæ domus lignorum cõgeriem prætextu ſacrificii cõſcendit: ibique (ne a Tyranno vim pateretur) ſeſe transfixit. Quare Dido ſe occiderit.

O dignam æternis titulis famaque puellam:
O et magnanimi nobile cordis opus.
Dum fragili vegetans in corpore vita manebit:
Tu mihi virginei numinis inſtar eris.

Tu mihi magniloquo ſemper celebraberis hymno:
Et tibi inexhauſta voce patronus ero.

Supereſt vt Auſonij carmē afferamus, quo Didon ipſam tutatur, dū ſic loquentem inducit.

Verſus Auſonii de Dido

Illa ego ſum Dido, vultu quam conſpicis hoſpes:
Aſſimilata modis, pulchraq; mirificis.
Talis eram: ſed non (Maro quam mihi finxit) erat mens:
Vita nec inceſtis læta Cupidinibus:
Nāq; nec Aeneas vidit me Troius vnq̄:
Nec Lybiam aduenit claſſibus Iliacis.
Sed furias fugiens, atq; arma procacis Iarbæ,
Seruaui fateor morte pudicitiam.
Pectore tranſfixo caſtos q; pertulit enſes:
Non furor, aut læſo crudus amore dolor.
Sic cecidiſſe iuuat. Vixi ſine vulnere famæ,
Vlta virum, poſitis mœnibus oppetij.
Inuida cur in me ſtimulaſti Muſa Maronem?
Fingeret vt noſtrę damna pudicitię?
Vos magis Hiſtoricis Lectores credite de me:
Q̄ qui concubitus, furta deumq; canunt.
Falſidici vates, temerant qui carmine verum:
Humaniſq; deos aſſimilant vicijs.

¶Poſt Auſonium quoq; de ea ſic luſit Michael Marullus libro. 1. Epigrammatum.

Verſus Marulli de Dido

Tu qui me, caſuſq; meos, in imagine parua
Aſpicis: & digito triſtia fata refers.
Vera hæc effigies, Nex vera eſt hoſpes Eliſſę:
Sed non vera necis cauſa, pudendus amor.
Nec michi Phryx nocuit: nec enim Phryga nouimus vllum:
Cura ſed antiqui caſta, tenaxq; tori.
Quam ne coniugio Lybici violare Tyranni
Cogerer: hac cecidi fortiter vſa manu.
At vos o Vates, ſi ſunt hęc præmia laudi:
Quę feret inceſti fœmina adulterij?

¶Non ſit tibi ingratum lector, ſi finem ſtatim facturus, adhuc alia quædā etſi non omnino vera, de eius morte afferā teſtimonia. Ouidius imprimis lib. 14. Meta. ſic ait:

Ouidius

Excipit Aenean illic animoq; domoq;
Non bene diſſidium Phrygij latura mariti
Sidonis: inq; Pyra ſacri ſub imagine facta
Incubuit ferro: deceptaq; decipit omnes.

Syllius lib.2.ſic.

Ipſa Pyram ſuper ingentem ſtans ſaucia Dido
Mandabat Tyrijs vltricia bella futuris.
Ardentemq; rogū media ſpectabat ab vnda
Dardanus:& magnis pandebat carbaſa fatis.

Idē lib.8.ſic ait.

Iliaco poſtq̄ deſerta eſt hoſpite Dido,
Et ſpes abrupta e medio:in penetralibus atram
Feſtinat furibunda Pyrā.Tum corripit enſem
Certa necis,profugi donū exitiale mariti.

Angelus Politianus in Manto ſic.

At Phœniſſa rogum ſæuo furiata dolore
Inſcendet moritura:truceſq; in vota vocabit
Eumenidas.Mox & Phrygiū (proh triſtia dona)
Ah niueū per pectus aget miſerabilis enſem.

Rhemnius vero ſeu(ſi mauis)Priſcianus in Geographia Dionyſii de ſitu Orbis, de ea ſic & verius.

Q ua regnans fœlix Dido per ſęcula viuit:
Atq; pudicitiam non perdit carmine ficto.

¶PRAECEDENTIVM Epithetorum Teſtimonia.

1 SIDONIA.Sidon vrbs eſt Phœniciæ maritima,a
Phœnicibus condita : & ab vbertate piſciū nomen
ſortita,q eo nomine piſcem ibidem appellēt.Illinc
profecta eſt Dido,quę Sichæo nupſit.Vnde factus
Epitheto locus.Virg.lib.1.Aen. Hic templū Iuno-
ni ingens Sidonia Dido Cōdebat.Idē lib.9.Crate
ra antiquum,quem dat Sidonia Dido.Item lib.11.
Q uas illi lęta laborum,Ipſa ſuis manibus quondā
Sidonia Dido.Itē Syllius lib.15. Mihi cognatum Sidonia Dido No-
men.Item Statius lib.4.Syluarū.Regia Sidoniæ conuiuia laudat Eli-
ſæ.Hijs pręcedentibus teſtimonijs liquet ſecundā Epitheti ſyllabā eſſe
2 indifferentem.¶PVLCHRA.Virgilius lib.4.Aen.Ipſa tenens dex
tra paterā pulcherrima Dido.Item Auſonius.Aſſimilata modis,pul-
chraq; mirificis.Item Sabellicus in Cratere Vicentino.Forſitan & Bi-
3 tiæ hoc auro,iamq; hoſpite capta Pulchra propinauit Dido. ¶DI-
VES.Virg.lib.4. Diues quę munera Dido Fecerat:& tenui telas diſ-
creuerat auro.Itē Stati9 lib.3.Syluarū.Attulit Iliaco dū diues Eliſa ma
4 rito.¶ELISA ſeu Eliſſa propriū fuit Didus nomē, priuſq̄ vocaretur

Dido: quæ dictio Phœnicum lingua viraginē denotat. Virgilius lib.
4. Nec me meminiſſe pigebit Eliſæ. Item Ouidius in Epiſtola Didus
5 ad Aeneā. Ipſe ſono tenui dixit, Eliſa veni. ¶INFOELIX. Virgil.
lib. 4. Aen. Infœlix Dido, nunc te fata impia tangūt. Itē Syllius lib. 8.
6 Expoſuit cura lœthum infœlicis Eliſæ. ¶CANDIDA. Virg. lib.
5. Quem candida Dido Eſſe ſui dederat monumētū & pignus amo-
ris. Item Stroza pater lib. 1. Eroticon. Accēdit vultu candida Eliſa tuo.
7 ¶SIDONIS, eadē ratione, qua Sidonia. Ouidius lib. 14. Meta. Nō
bene diſſidium Phrygij latura mariti Sidonis. Itē Auſonius. Et Tyſ-
8 be, & Canace, & Sidonis horret Eliſa. ¶MISERABILIS. Ouidius
lib. 3. Faſtorum. Arſerat Aeneæ Dido miſerabilis igne. Idē lib. 2. Ele-
9 giarum. Quodq; tenens ſtrictum Dido miſerabilis enſem. ¶SAN-
GVINOLENTA, ſui ſanguinis prodiga. Ouidius lib. 3. Faſtorū.
10 Squallenti Dido ſanguinolenta coma. ¶MISERA. Ouidius lib. 2.
11 Elegiarū. Iam pius Aeneas miſeræ reſcripſit Eliſæ. ¶PROFVGA,
quoniam poſt interfectum a fratre maritū, patriā excedere coacta eſt,
& ab Aſia in Africam ſe recipere. Syllius lib. 1. Atq; ea dum profugæ
12 remis agitantur Eliſę. ¶ADVENA, eadā ratione dicitur, qua profu-
gā. Syllius lib. 4. Mos fuit in populis, quos condidit aduena Dido.
13 ¶TENERA. Ponta. lib. 3. de Stellis. Impleuitq; vterum teneræ le-
14 ue pondus Eliſæ. ¶FVRIATA. Politianus in Manto. At Phœ-
15 niſſa rogum ſæuo furiata dolore Incendet moritura. ¶TYRIA. Ex-
pulſi ſuis finibus Sidonij Tyrum condiderunt. Hinc Synonymice
appellantur Tyrii. Carme. in Hymno de ſancto Alberto Carmelita.
Atq; Didonis tyriæ ſuperbum Litus. Item Calētius lib. 2. Eleg. Quis
16 Tyriam Didon, quis Phyllida neſcit amantem. ¶LACHRIMO-
ſa. Idem Calentius lib. 3. Elegiarum. Impie Dardanide, lachrimoſam
17 in vulnera Dido Inijcis. ¶PHOENISSA. ex Phœnicia profecta.
Virgilius lib. 1. Aen. Hunc Phœniſſa tenet Dido: blandiſq; moratur
Vocibus. Idem in eodem. Expleri mentem nequit: ardeſcitq; tuendo
Phœniſſa.

DVMVS

1 Sylueſter
2 Spiſſus
3 Spinifer
4 Spinoſus
5 Hirſutus
6 Rigidus
7 Denſus
8 Acutus
9 Amans ardua
10 Silens
11 Excelſus

1 SYLVESTER.Virg.lib.8.Aen.Aurea nūc,olim ſyl
2 ueſtribꝰ horrida dumis. ¶SPISSVS.Syllius lib.10.
3 Deprendit ſpiſſis arcana cubilia dumis. ¶SPINI-
FER a me dicit̄ dictione M. Tullij in Arati Phęno-
menone ſcribētis.Spiniferam ſubter caudam piſtricis
4 adhęſit.¶SPINOSVS.Pōta.in Meliſeo.Ergo ſen
5 ta iacet, ſpinoſiſq; obſita dumis. ¶HIRSVTVS.Tho. Radi. in 3.
Chroſdameuſi. Ieiunis & ſquallētibus rupibꝰ,hirſutis dumis aſperat̄.
6 ¶RIGIDVS.Fran.Petrarcha Aegl.7.Premit horrida ſudor Muci-
7 dus,& rigidi cōfigunt tergora dumi.¶DENSVS.Carme.lib.1.Age
lariorū. Per cornua denſis Expediunt dumis immani corpore ceruos.
8 ¶ACVTVS.Rich. Barthol. lib.9.Auſtriados.Arma inter ſyluas,
9 & acutos ſumere dumos.¶AMANS ARDVA. Virg.3.lib. Ge-
10 org. Horrēteſq; rubos,& amātes ardua dumos. ¶SILENS. Virg.
11 lib.9.Aen.Veſtigia retro Obſeruata legit:dumiſq; ſilētibꝰ errat.¶EX
CELSVS.Virg.in culice.Et circa paſſim feſſæ cubuere capellæ Excel
ſiſq; ſuper dumis.

¶DRACO

Squamoſus
Immanis
Indicus
Criſtatus
Vuidus
Inſopitus
Cæruleus
Volucer
Titaniacus
Viridis
Tortus
Sæuus
Aliger
Maculoſus
Flexus
Toruus
Terribilis
Volaticus
Maſſyllus
Immitis
Viroſus
Intortus
Vorticoſus
Venenoſus

¶DORIS

Amara
Cærula
Spumoſa
Glauca
Formoſa
Diffuſa
Grandæua
Cærulea
Vagans
Diffluа
Neptunia
Humida
Auricoma
Aequorea
Oceaneia

¶DOLVS

Turpis
Malus
Aſtutus
Nocturnus
Occultus
Implexus
Callidus
Cautus
Peruigil
Illaqueans
Hoſtilis
Vafer
Compoſitus
Profanus
Sceleſtus
Fictus
Circęus
Varius
Falſus
Fallax

Confutus
Tacitus
Fictitius
Laſciuus

Eadem ratio de Epithetis, huius dictionis Fraus.

DELOS

Latonia
Ortygia
Erratica
Apollinea
Inſtabilis
Vaga
Candida
Diania

DIES

Aeſtifer
Lætificus
Clarus
Volucer
Almus
Nitidus
Lucidus
Candidus
Formoſus
Splendens
Purus
Ambroſius
Innubis
Purpureus
Inſtabilis
Roſeus
Clarus
Pronus
Rapidus
Phœbæus
Velox
Rubicundus
Celer
Nitens
Puniceus
Serenatus

DAMA

Timidus
Pauidus
Spurcus
Pauens
Territus
Tener
Agreſtis
Imbellis
Pronus in fugã
Errans
Fugax
Leuis

DISCORDIA

Demens
Effera
Exitiabilis
Ferox
Immoderata
Comes regnis
Nutrix belli
Pernicioſa
Parens belli
Sitibunda cruoris
Atrox
Improba
Veſana
Triſtis
Flagrans
Præceps

Idẽ de Epithetis huius dictionis Lis.

DEIPHOBVS

Priamides
Armipotens
Acer

DIOMEDES
Rex Aetoliæ

Tytides
Impius
Fortis
Aetolus
Oenides
Calydonius
Acer

DIOMEDES
Rex Thraciæ

Biſtonius
Fortis
Trax
Crudus
Geticus
Pharius
Sangineus
Cruentus
Immanis
Inhumanus

DOLIVM

Picatum
Spumans
Dulce
Fictile
Cauum

DENTES

Rabidi

Duri
Validi
Candentes
Auidi
Albi
Spinoſi
Candiduli
Vulnifici
Spumoſi
Minaces
Indici
Calceati
Candidi
Præduri
Præcandidi

¶DISCIPLINA

Illuſtris
Tetrica
Vigil
Seuera

¶DAMASCVS

Ventoſa
Speciosa
Fœcunda
Bellipotens
Peregrina
Palmifera

¶DANAAE

Acriſionæis
Acriſionęa
Argiua

¶DEMOCRITVS

Phyſicus
Abderites
Siccus
Prudens

¶DIRCE

Cadmęia
Iſinenis
Sonora
Cadmæa
Cærula
Anguſta
Aonia

¶DAPES

Saliares
Gaudiales
Opimæ
Ambroſiæ
Cleopatricæ
Lautæ
Superbæ
Gratæ
Viuificæ
Viſcereæ
Magnificæ

¶Idem de Epithe-tis harum dictionũ, Cibus & Epulæ.

¶DELICIAE

Popinales
Fluentes
Faciles
Regificæ
Geniales
Molles
Iocoſæ
Amœnæ
Blandæ
Caducæ
Supinæ
Mellitæ
Dulces

Regales

¶DIVITIAE

Improbæ
Miſeræ
Regales
Molles
Claræ
Potentes
Inuidioſæ
Opimæ
Diuites
Supinæ
Luculentæ

¶Idem de Epithe-tis huius dictionis Opes.

¶DIVI ſeu DEI

Morte carentes
Benigni
Inuicti
Domini terrarum
Sancti
Aſtriluci
Cœleſtes
Cœlites
Aeterni
Superni
Memores
Aetherei
Auricomi
Vani
Fœlices
Acuiterni
Aeuintegri
Cœlicolæ
Immortales
Saturnigenæ
Cõmentitij

Cœlipotentes
Syderei
Olympiaci
Profani

DARDANVS

Troiæ author
Phrygius

¶DELPHIN

Venerius
Amaſius
Curuus
Pandus
Laſciuiens
Blandus
Cęruleus
Viridis
Vagus
Incuruiceruicus
Arionius
Repandiroſtrus

¶DESIDIA

Improba
Inanis
Iners
Mollis
Imbellis
Mala
Faſtidioſa
Ignaua
Dānatrix laborum
Triſtis
Grauis

¶DANVBIVS

Profundus
Capax
Ferox
Rapidus
Rigens
Retortus

¶Ad hunc locum faciunt Epitheta huius dictionis Iſter.

¶DEDECVS

Turpe
Pudendum
Infame

¶Eadem ratio de hijs, Probrū & Ignominia.

¶DITHYRAMBI

Audaces
Temulenti

¶DEMENTIA

Exlex
Præceps
Ebria
Inſanabilis
Maleſana
Cæca

¶Idem de Epithetis huius dictionis Stulticia

¶DISSIDIVM

Perniciale
Flebile
Rixoſum
Turpe

¶DELVBRVM

Decorum
Sanctum
Religioſum
Præclarum
Diues
Sacrum
Candidum
Magnificum
Ornatum

¶Ad hunc locū potes reducere Epitheta huius dictionis Templum.

¶DICACITAS

Tinnulla
Scurrilis
Sordida
Importuna
Vernilis

¶DESIDERIVM

Cruciabile
Ardens

¶DVLCEDO

Mellita
Mollis
Nectarea

¶DILATIO

Spacioſa
Languida
Pigra

¶DOCTRINA

Laborioſa
Prouida

¶DAPHNE

Peneia

Penęis
Fugitiua
Rigida
Apollinea
Proterua
Fugax
Niuea
Phœbęa
Theſſalis
Odorata
Parnaſia
Luculenta

¶DEVCALION

Promethides

¶DEIANYRA

Calydonia
Aetolis
Formoſa
Oeneis

¶DECVS

Regale
Egregium
Superbum
Eximium

¶DISCVS

Latus
Oebalius
Spartanus

¶DAEDALVS

Ingenioſus
Faber volans
Volucer
Cres
Labyrinthæus
Callidus

Doctus

¶DEYDAMIA

Scyrias
Regalis
Scyria

¶DIGITI

Teretes
Impares
Eburni
Molles
Molliculi
Roſei
Subtiles
Dociles
Niuales

¶DOMINA

Emax
Pulchra

¶DRYADES

Semideæ
Cultæ
Formoſæ

¶DALMATIA

Montana
Frondens

¶DAMNVM

Triſte
Fatale
Ferale
Flebile
Turpe
Acerbum
Irreparabile

¶Idē de Epithetis huius dictionis Incō modum.

¶DECEMBER

Gelidus
Fumoſus
Grauidus mero
Canus
Horridus
Atrox
Brumalis
Lucifer
Piger
Stringens
Vinoſus

¶DISCRIMEN

Sæuum
Anceps
Lœthale
Durum
Dirum
Efferum

¶DEMOPHOON

Perfidus
Aegeus

¶DEVS

Infinibilis
Inſpector pectorū
Præpotens
Salutifer
Dulcis
Immortalis
Beneuolens
Aeternus
Fabricator
Vindex

Omnipotens
Acutus
Sempiternus
Immaterialis
Prouidens
Omniregẽs
Cœlipotẽs
Empyreus
Aſtripotẽs
Omniſator
Locuples
Triformis
Acer
Immotus
Panōphæus

¶DECOR

Conſpicuus
Roſeus
Mollis
Regalis
Gratus
Ambroſius
Purpureus
Lepidus

¶DINDYMA

Vlulantia
Celſa

¶DIOGENES

Fabro genitus
Cynicus
Animo fixus
Mobilis æde

¶DELIA

Potens nemorũ
Innuba

¶DOMVS

Superba
Marmorea

¶DEDITIO

Fœda
Ignominioſa

¶DANIEL

Vates
Fatidicus

¶DVCES

Cruenti
Belligeri
Honorati
Bellicoſi
Bellaces
Fortes
Intrepidi
Cruentati
Prępotẽtes
Potentes
Sagaces
Magnifici

¶DEA

Formoſa
Cœleſtis

¶DILVVIVM

Vagum
Deucalionæũ

¶DISPVTATIO

Subtilis
Litigioſa

¶DVMETVM

Horridum
Denſum
Aſperum
Auium
Florens

¶DARIVS

Perſa
Rex Perſidis

¶DELBORA

Bellatrix

¶DODONA

Fertilis
Glandifera

¶DRVYDAE

Seueri
Syluiuagi

¶DECII

Impauidi
Deuoti

¶DEBILITAS

Infirma
Inualida

¶DAEMON

Execrandus
Malignus
Peruerſus
Violentus
Rabidus
Teter
Ater

Horridus
Horrendus
Infernus
Toruus
Perfidus
Niger
Sauus
Peruigil
Ferox
Pullus
Syrpoſus
Fuliginoſus
Fœdus
Dirus
Cunctitenens
Omniſator
Simplex
Tergeminus
Malus
Multiſcius
Horrificus
Callidus
Fallax

¶DVRICIES

Adamantina
Acerba
Dira

¶DOLONES

Teretes
Horrifici

¶DISSENSIO

Armigera
Turbulenta

Peſtifera

¶DANAVS

Iaſides
Belides

¶DORCADES

Fugaces
Leues

¶DIONE

Iſthmia
Latia
Blanda
Aurea
Pulchra
Laſciua
Turpis
Terapnęa
Fœminea

¶DACI

Truces
Sparſi
Leues
Atroces
Syluicolæ

¶DEIPHOBE

Cumana
Filia Glauci
Cumæa

¶DAVID

Pſalmographus
Ieſſeia proles

Vaticinus
Fatidicus
Pius
Sanctus
Muſicus
Pſalmicen
Argutus
Reſonus

¶DEMOSTHENES

Tumultuoſus
Famigeratus
Grauis
Diſertus

¶DIADEMA

Sceptriferum
Inſigne
Ditiſſimum
Nobile
Regale
Nitidū
Coruſcum
Fuluum
Coruſcans
Verſicolor

¶DVELLVM

Sanguineum
Forte
Incertum
Dirum
Crudum
Acerbum

¶EPITHETORVM
De Littera D
FINIS

¶ IOANNIS RAVIISII
Textoris Epitheta
De Littera
E

EQVVS

1 Bellator
2 Arduus
3 Acer
4 Cornipes
5 Ardens
6 Fortis
7 Spumans
8 Sternax
9 Citatus
10 Alipes
11 Elæus
12 Fremens
13 Ferox
14 Sublimis
15 Fugax
16 Impiger
17 Duellicus
18 Mordax
19 Strigoſus
20 Quadrupes
21 Deſultorius
22 Velox
23 Anhelans
24 Animoſus
25 Cupidus
26 Citus
27 Rapidus
28 Aſper
29 Nobilis
30 Magnanimus
31 Terribilis
32 Volucer
33 Martius
34 Anhelus
35 Leuis
36 Difficilis
37 Ales
38 Quadrupedans
39 Immitis
40 Pręceps
41 Ignipes
42 Belliger
43 Furens
44 Intrepidus
45 Freniger
46 Minans
47 Armiger
48 Bellicus
49 Celer
50 Maſſilęus
51 Humens
52 Hinniens
53 Sudans
54 Venator
55 Potens
56 Clitellarius
57 Alacer
58 Pugnator
59 Audax
60 Pugnax
61 Currilis
62 Sarcinarius
63 Fumans

64 Spumifer
65 Inſultans
66 Aliger
67 Bellax
68 Aeripes
69 Rigidus
70 Generoſus
71 Comans
72 Squamiger
73 Iubatus
74 Aeriſonus
75 Membroſus
76 Validus
77 Inſiliens
78 Funalis
Habenalis
79 Ephippiarius
Dorſuarius
80 Phaleratus
81 Theſſalicus

¶PRAEFATIO

CVRAVI ſemper ſtudio q̃to potui maximo, vt ſi nõ ſermonis cultu, breuitate ſaltẽ placerent populo, quas feciſſem fabulas. Sed in nullius vnq̃ dictionis cõmentarium me impenetro, nihil intus & in cute ſciſcitor: quin eorũ (quæ dicẽda oculis gregatim obuerſantur) multitudo ita me terreat, ita ſtupefaciat grauitas: vt iã tum (priuſq̃ exordiũ ſcribendi fecerim) recantare, & me velut inanẽ voti (extra iocũ loquor) dare in pedes plerũq; cupiã, eorũ inſtar militum, qui initio cõfidentes (vbi campũ belli ingreſſi ſunt) ante tubam (vt eſt apud Virgiliũ) trepidant: canuntq; receptui, priuſq̃ bellicũ ſonuerit. Quod certe in huius literæ feciſſem principio: niſi me puduiſſet, in hoc turpiter luto manſiſſe, qui pręcedẽtibus iã ſalebris pedes vtcũq; expediuerim. Nã quũ de Equis pauca vellẽ reponere: putaremq; facilia, & in promptu mihi fore omnia: neq; quicq̃ eſſe arbitrarer, quod vel currentẽ quidẽ remoraretur: reperi ſtatim tã varia, tãq; cõfuſa: vt parũ abfuerit, quin incœptoq;, negocij & operis moles mihi interdixerit. Suſpicabar paucula quedã ſuper equorũ natura mihi dicẽdũ, neq; aliud eſſe putabam, quod me a ſtadij & laboris meta diuerteret, aut reuocaret: vltro tamẽ ac ne requirẽti q̃dẽ ſeſe ꝓtinus obtulerũt multa de eorũ laudibus, ac priuatis quorũdã nominibus, no ex fabulis modo, verum & ex hiſtoricorũ apotheca: q̃ cõſternati pene me fecerũt animi: feciſſetq;, niſi ſciuiſſem bonos & rerũ peritos lectores (nã iniqui ſi inſtar Horatiani Hiarbitę crepuerint, non laboro) nihil petere cõſueuiſſe: quod captum ſcribentis excedat. Quare iaciamus aleam: & ora ſoluenti bene precemur commentario.

OPINOR futurũ vtilius, ſi prius de eorum natura di-
Equi quando coeant. camus aliquid, q̃ ad alia (quę de hijs reperiuntur) cõmi-
gremus. Equi tam mares q̃ fœminę bimi coire incipiũt:
ſed hijs pullos generãt imbecilliores, qui trimi aut ſeti-
us. Coeunt ad annum vſq; viceſimum. Equa menſes vn-
decim fert vterũ, ac duodecimo parit. Columella ait fœ-
Tẽpus admiſſuræ. minã bimã recte cõcipere, vt poſt terciũ annũ enixa fœtũ educet. Vult
etiã vt circa vernũ æquinoctiũ maribus cõcedatur admiſſura vt eodem
tempore quo cõceperit fœmina, reuoluto annó partũ egerat iã lętis &
herbidis campis. Maxime quoq; curãdum præcipit, vt tã fœminis, q̃
admiſſarijs deſyderãtibus tũc tẽporis coeundi fiat poteſtas: q; id armẽ
tum (ſi prohibeas) libidinis extimulatur furijs. Vnde etiã veneno indi-
tũ nomẽ Hippomanes, q; equinę cupidini ſimilẽ mortalibus amorẽ ac-
cendat. Cõſtat fœminas tanto coeundi ardore plerũq; rapi: vt ſi marẽ
Equarũ libido vehemens nõ habeãt, nimia cupiditate venerẽ ſibi figurãtes vẽto cõcipiãt, autho-
ribus Plynio & Ariſt. Vnde etiã Solinus. In ꝓximis inquit Vlixippo
nis equę laſciuiũt mira fœcũditate: nã aſpirãte Fauonio vẽto concipi-
unt: & ſitientes viros, aurarũ ſpiritu maritantur. Varro quoq; dicit in
Equas vento cõcipere vlteriore Hiſpania verno tempore equas nimio calore cõmotas cõtra
frigidiores plagas & ventos ora patefacere, ad ſedandum calorẽ, & eas
exinde cõcipere, pulloſq; edere ſed non diu victuros licet veloces. Nã
triennio priuſq̃ adoleſcant, morte abſumuntur. Hijs quæ diximus cõ-
forme eſt quod ſcribit Virgilius lib. 3. Georg. dicens.

Virgiliani verſus de libidine equarum.

Scilicet ante omnes furor eſt inſignis equarum.
Illas ducit amor trans Gargara, tranſq; ſonantem
Aſcanium, Superant montes, & flumina tranant.
Continuoq; auidis vbi ſubdita flamma medullis,
Vere magis, quia vere calor redit omnibus, Illæ
Ore omnes verſæ in Zephyrum ſtant rupibus altis,
Exceptantq; leues auras, & ſæpe ſine vllis
Coniugijs vento grauidæ (mirabile dictu)
Saxa per & ſcopulos, & depreſſas conualles
Diffugiunt.

Et Horatius lib. 1. Carminũ, Ode 25. ait. Quum ti-
bi flagrans amor & libido (Quę ſolet matres furiare equorum) Sęuit.
Hanc autem equarum libidinem iuba tonſa extingui docet Plynius.
Equorũ & equarũ libido quomodo extinguatur. Apuleius vero lib. 7. Meta. ait equos deteſtatione. i. teſticulorum abſciſ
ſione mitigari. Verba eius ſunt hæc. Multos ego ſcio non modo aſi-
nos inertes, verũetiam ferociſſimos equos nimio libidinis calore laborã
tes, atq; ob id truces veſanoſq; adhibita tali deteſtatione mãſuetos, ac
mãſues exinde factos. Varro lib. 2. cap. 7. Dẽptis (inquit) teſticulis fiũt

quietiores,,& tunc Licanterij dicuntur, vt in ſuibus Maiales, in gallis gallinaceis capi. Hijs coitus non tam laborioſus eſt q̄ bobus. Pariunt equæ magna ex parte ſingulos, ſed gemellos quoq; aliquando procreāt. Ariſtoteles ait equo tempus eſſe idoneū maxime ad procreādū, quum annum quartum & ſex mēſes compleuit. Ait & equos ſeniores tam mares q̄ fœminas eſſe fœcundiores. Certe quadrupedes quū iacētes pariant: equa tamen inſtante partu ſe erigit: ſtanſq; enititur & emittit. Miror Plyniū dixiſſe mares ad annos 33. generare, fœminas annis omnibus ad quadrageſimum gignere: quū Ariſtoteles lib. 6. de Natura animalium. cap. 22. equis vitam annorum. 25. vt plurimū aſcribat, dicatq; permultos ad decimum octauū & viceſimum ætatem finire. Fatetur quidē ad annos 30. poſſe protrahi, & fortaſſe ad 50. ſed nō niſi maxima adhibeatur cura. Plynius contra, equum annis 75. prodit vixiſſe. Ariſtoteles ait mares minus temporis propter coitum viuere q̄ fœminas. Plynius quū maribus quinquagenos aſcribat annos, fœminas ſpacio minore teſtatur viuere. Quare alterutrū mētiri neceſſe eſt. Vter autem ſit, viderint qui profundius Phyſicas inueſtigant rationes. Vterq; tāti a me ęſtimatur: vt huic aut illi fauorē partiri niſi æqua lance non velim. Eſt tamen argumētum, quod ad Plynij partes me inducit: quum pręſertim Ariſtoteles ipſe dicat equum apud Opuntum gregarium fuiſſe: q. ānos 40 natus potuerit coire. Sed adhuc (vt neutri faueā) habet fortaſſe loco miraculi. Qui domi aluntur, minus viuūt q̄ gregarij. Fœminę quinquennio creſcendi finē capiunt: mares anno addito. In vtero citius q̄ fœminæ perficiūtur mares. Partu edito non ſtatim generoſa impletur equa: ſed itermiſſo tēpore, āno ſaltē vno, licet melius quarto & quinto. Equa dū peperit, venenum illud Hippomanes frōti partus adhærens deuorat: aut partum ad vbera non admittit, ſi quis præruptum habeat. Columella præcipit equū largo cibo roborari, eruoq; et hordeo ſaginari, eo tempore quo vocatur a fœminis: vt Veneri ſupſit. Nā quāto fortior inierit: eo firmiora prębebit ſemina futuræ ſtirpi. Prolem qui volet generoſam, fœminam ſupponat admiſſario, non paucіores quindecim, nec rurſus plures vigiti ānos nato. Admiſſarius ſi iners ad Venerem fuerit, odore perfricabitur terſis ſpongia fœminę locis et admota naribus equi. Rurſus ſi equa marē non patitur: detrita Scylla naturalia eius linantur. Ea res libidinem accēdet. Pullus cū matre in amplo & calido loco nutriendus eſt: ne aut frigidus, adhuc infirmo noceat: aut mater eum obterat in anguſto. Firmior factus, in eadem paſcua (q̄bus mater) dimittēdus eſt: ne deſyderio ſui partus laboret equa. Nā licet ad generandū paucis animaliū minor ſit fertilitas: tātus tamē illis in natos amor, vt abſentū deſyderio plerumq; macreſcant. Amiſſa

Equarum partus.

Equa quo modo pariat.

Finis creſcendi in equis.

Admiſſarius largo cibo roborādus.

Equis ad Venerem inertibus quid agēdū

Pulli equini quo modo alendi.

parente in grege armẽti reliquæ fœtæ educant orbũ:tãta eſt in hoc genere charitas. Quod dũ apud me preſſius voluto, nõ poſſum in ingratas illas matres nõ adhuc iterum exclamare: quę nõ ſolum non lactãt alienos, ſed ſuos quoq; nutrire, ludibrij neſcio cuius loco exiſtimãt. Fœta (ſi frigore hyemis herba defecerit) tecto cõtineatur, nõ tamẽ ãguſto, ne alię cõceptum elidãt. Preterea neq; opere neq; curſu exerceãtur. Nã hęc oĩa incommoda fœtũ abigũt. Democritus apud Columellã affirmat noſtri eſſe arbitrij, ſiue vt fœmina, ſiue vt maſculus cõcipiatur. Nã ſi marẽ progenerari velimus, inquit: ſiniſtrũ teſticulũ admiſſarij lineo funiculo aliove obligemus: quũ fœminã, dextrum. Pręgnãtem Varro neq; vult cibo impleri, neq; eſurire. Pullus terram triduo proximo q̃ ſit genitus ore non attingit. Equus bimus ad vſum domeſticum recte domatur. Certaminibus autem expleto triẽnio, ſic tamẽ vt poſt ãnum quartum labori cõmittatur. Dẽtes habet numero 40. Dum bimus eſt et ſex mẽſium: medii dẽtes & ſuperiores, & inferiores cadũt. Dũ quartũ agit: hiis (qui vocãtur canini) deiectis, alii naſcũtur. Intra ſextũ annum molares cadũt. Omnes ſeptimo cõplẽtur æqualiter. Et quũ cæteris animalibus ſenectute nigreſcant: equo fiunt cãdidiores. Plures maribus ſunt dẽtes, q̃ fœminis. Vitæ ſunt breuioris, quibus pauciores: viuacioris, quibus plures. Equi vel ſuas matres & filias ſuperueniũt: atq; tũc perfectum eſſe armẽtum videtur Ariſtoteli, quũ parẽtes ſuã ineũt prolem. Huic tamẽ dicto cõtrariũ eſt exemplum a Plynio & Varrone poſitum de quodam Scytha: qui quũ ex equa generoſum pullum ſuſcepiſſet: ac amittẽdę ſobolis metu natum primo recuſantem, mox capite inuoluto ad matris coitum induxiſſet: ab ipſo eodem equo, ſtuprũ et inceſtum amiculo remoto cognoſcẽte ſit interfectus. Aliud exemplũ ponit Ariſtoteles de quodã alio pullo, qui dũ opertam matrem neſcius ſuperueniſſet, agnito poſt modum coitu fugã celerauerit: ac ſe ipſum e ſaxi crepidine facti pœnitens miſerit in præceps. Plynius ait ſe inueniſſe equam eadem ex cauſa in Reatino agro vna cum auriga laceratam. Miſerum ergo hominũ genus, quos perpetrati q̃tumlibet execrãdi ſceleris ne quidẽ pudet: quũ tamẽ inops rationis animal ſui cũ matre coit⁹ (quem neſciens ſq; cõmiſerit) puduerit, piguerit q;. Sed ad alia. Scythę per bella fœminis vti malũt: quoniam vrinã non impedito curſu reddãt. Fama eſt Darium minorẽ equas a partu in bellum ducere ſolitum: vt ab illis (ſi tẽtãda eſſet fuga) abſentiũ pullorũ deſyderio tractis, celerius in caſtra ſua deferreñ, quod certe ignaui eſt animi, futuræ ſcilicet fugæ conſulere, priuſ q̃ rei diſcrimen apparuerit. Equum vt pecorum perniciſſimum Soli vt deorum perniciſſimo immolant Maſſagetæ, vt docet Herodotus in Clio. Quod etiam Perſas factitare docet.

Dẽtes equorum

Equi matres ſuperueniunt.

Exemplũ memorabile de quodam equo

Exemplũ pcedenti ſimile.

Scytharũ mos.

Equus ſolis victima.

Ouidius libro primo Faſtorum dicens.

Placat equo Perſis radiis Hyperiona cinctum:

Ne detur celeri victima tarda deo.

Feſtus ſcribit Romanos equũ dexteriorẽ bigę in campo Martio Marti immolare ſolitos. Lacedemonii in mõte Taygeto vẽtis immolabãt, ac eodem in loco adolebant:vt cinis diffunderetur. Rhodii ſingulis annis quadrigas Soli cõſecratas in mare iaciebãt: ꝙ is tali curriculo mũdum circũire dicatur. In equis gloriæ cupiditas experimento deprehẽditur:victores enim exultant, victi dolent, Authore Lactancio libro.3. de Falſa Religione, Cap.5. Vnde & Virgili.ait. Inſultare ſolo & greſſus glomerare ſupbos. Camelũ reformidãt authore Plynio adeo quidem, vt nec ſpeciem eius intueri, nec odorẽ ſentire ſuſtineãt. Eſt enim genuinũ neſcio quod in hiis odiũ, nec in hiis modo, ſed in variis quoqꝫ animãtibus. Nam alituum quoqꝫ perpetuum inter ſe bellũ gerũt Cornices & Noctuæ, Miluus & Coru⁹, Pyralles & Turtures, Brẽthus & Pagrus, Cloreus & Turtur, Aegipii & aquilę, Cycni & dracones. Ac etiã Tauri & Leones, Equi & Gryphes. Aſpides & Ichneumones, Aegithus & Aſin⁹, quo etiã rudẽte Aegithi oua & pulli pereũt. Leones itẽ & Galli, Hyenæ & Pardalis, Scorpius et Scalabores. Vulpes et Cycnus, Tauri & Cornices, Aquatilium item Delphinus & Balena, Ceſtres & Lupus, Murena & Congrus. Cogor nunc te per Apoſtropham cõuenire lector humaniſſime, tuęqꝫ cẽſuræ obeliſcos, ac trãſuerſi calami notas deprecari:ſi diſſitarum paſſim orationũ farraginẽ & globum fecero. Nãqꝫ factu mihi videtur difficillimum, ſeriem & filum ſeruare perpetuum:vbi tã varia ſuccreſcũt ſemper & enaſcũtur. Quod nec Plyniũ, nec Varronẽ nec Columellam (ſi proxime obſeruaueris) obſeruaſſe reperies. Quid autem de me pollicebor, quod non præſtiterint illi? Cęterum aquã limpidam quũ boues malint, equi more camelorum turbulẽtam magis potaturiũt ac ſuauius bibũt:quippe q ex fluuio nõ prius hauriãt, q̃ pede inturbẽt. Ariſtoteles ſcribit eos ſitim quatriduanam tolerare poſſe: ſed poſtea potare auidiſſime. Fruge & herba veſcuntur:ſed maxime potu pingueſcũt. Comperio tamen Celtas, Macedones, Lydos & Sybaritas, equos ſuos piſcibus pauiſſe. Coſſinitus (vt volũt) Thracię fluuius equos aqua ſua potos efferat. Equorum paſtor, Equiſio ſeu Equiſo et Equitarius latine, Hippophorbos gręce dicitur. Equitiũ, equorũ armẽtum, quo vocabulo iuriſperiti ſępenumero vtũtur. Equile, vocatur ſtabulũ. Equorũ medici, equinarii, veterinarii, manucalci, mulomedici appellãtur. Domitores, eporhedicas vocãt. Exanimato equorum corpore naſcũtur veſpę et crabrones, ſicut aſinorum ſcarabei. Fœminę caput affixũ palo in hortis fugat erucas. Equi

Equi gloriæ cupidi

Animaliũ inimicitiæ

Aqua turbulenta equis grata

no lacte & ſanguine pultē Sarmatæ cōficiūt. Plynius ſcribit lib. 8. cap. 21. Aethiopiā pēnatos equos generare & cornibus armatos: quos Pegaſos vocāt. Sūt & fluuiatiles, qui Hippotami appellant, vt dictionis mōſtrat ethymū ac ratio. Hæc de eorum natura dixiſſe ſatis habuero: modo aliquot adhuc teſtimoniis mōſtrauero, qualē eſſe oporteat boni equi indolem: quoq; id argumēto cognoſci valeat.

Equi pennati & cornuti in Aethiopia.

Varro lib. 2. Rerū Ruſticarum cap. 7. equū probat, qui ſit breui capite, oculis nigris, membris nō confuſis, naribus non anguſtis, auribus applicatis, non anguſta iuba, crebra, fuſca, ſubcriſpa, ſubtenuibus ſetis, implicata in dexteriorē partem ceruicis: qui ſit item pectore lato & pleno, humeris latis, vētre modico, lūbis deorſum verſum preſſis, ſcapulis latis, ſpina maxīe duplici, cauda āpla, ſubcriſpa, cruribus rectis ęqualibus, introuerſis, genibus rotūdis nec magnis, vngulis duris, toto corpore vt habeat venas, quę animaduerti poſſint.

Equi boni indoles & ſigna ex Varrone.

Columella lib. 7. cap. 27. ſic. Quum vero natus eſt pullus (inquit) cōfeſtim licet indolē exiſtimare, ſi hilaris, ſi intrepidus, , ſi neq; cōſpectu nouęq; rei auditu terretur: ſi ante gregem procurrit, ſi laſciuia & alacritate interdū & curſu certaminis æquales exuperat: ſi foſſam ſine cōtactione tranſilit, pontē flumēq; tranſcēdit. Corporis vero forma, cōſtabit exiguo capite, nigris oculis, narib9 apertis, breuibus auriculis, ceruice molli lataq; nec lōga, dēſa iuba & p dextrā partē profuſa, lato & muſculorū toris numeroſo pectore, grādibus armis & rectis, lateribus inflexis, vētre ſubſtricto. teſtibus paribus et exięuis, cauda lōga et ſecta criſpaq;, mollibus atq; altis cruribus rectiſq;, tereti genu paruoq; neq; introrſus ſpectanti, rotundis clunibus, fœminibus toroſis ac numeroſis: duris vngulis altis, concauis, rotundiſq;, quibus coronæ mediocres ſuppoſitę ſunt. Sic vniuerſum corpus cōpoſitum: vt ſit grande, ſublime, erectum, ab aſpectu quoq; agile, et ex lōgo (q̄tum figura permitttit) rotundū.

Ex Columella.

Volaterranus in Philologia ſic. Sit inquit potius vnius coloris, iuba dēſa, et ea exultāte, forti lumbo, breui capite, erecta ceruice, auribus pro portione capitis paruis.

Ex Volaterrano.

At Virgilius libro. 3. Georg. ſic.

Ex Virgilio

Continuo pecoris generoſi pullus in aruis
Altius ingrediturq;, et mollia crura reponit
Primus inire viam et fluuios tentare minaces
Audet, et ignoto ſeſe committere ponti:
Nec vanos horret ſtrepitus. Illi ardua ceruix,
Argutūq; caput, breuis aluus, obeſaq; terga:
Luxuriatq; toris animoſum pectus, honeſti
Spadices, glaucíq; color deterrimus albis
Et giluo. Tum ſi qua ſonum procul arma dedere:

Stare loco neſcit, micat auribus, et tremit artus,
Collectumq; fremens voluit ſub naribus ignem,
Denſa iuba, et dextro iactata recumbit in armo.
At duplex agitur per lumbos ſpina, cauatq;
Tellurem, et ſolido grauiter ſonat vngula cornu.

Horatius libro. 1. Sermonum. Satyra. 2. ſic.

Ex Horatio

Regibus hic mos eſt, vbi equos mercantur opertos,
Inſpiciunt ne ſi facies vt ſæpe decora
Molli fulta pede eſt, emptorem inducat hiantem.
Q. pulchræ clunes, breue q caput, ardua ceruix.

Iuuenalis Satyra. 8. ſic.

Ex Iuuenale.

Nempe volucrem
Sic laudamus equum: facili cui plurima palma
Feruet, & exultat rauco victoria circo.
Nobilis hic quocũq; venit de gramine, cuius
Clara fuga ante alios, & primus in æquore puluis.

Politianus vero in ſua Ruſtico ſic.

Ex Angelo Politiano.

Prata tener perſultat equus, libatq; volucri
Aequora ſumma fuga, aut alti ſubit aſpera mõtis
In iuga, ſaxoſumq; amnem pede plaudit inermi,
Cui pulchro micat acre caput, luduntq; decorę
Fronte comę, vibrant aures, atq; orbe nigranti
Pręgrandes extant oculi, tum ſpiritus amplis
Naribus it feruens, Stat ceruix ardua, qualem
Pręfert Marmaricis metuenda Leonibus ales,
Ales, quę vigili lucem vocat ore morantem.
Creſcunt ſpiſſa toris, lateq; animoſa pateſcunt
Pectora, conſurguntq; humeri, et iam ſeſſile tergum eſt:
Spinaq; depreſſos gemino ſubit ordine lumbos.
Et caſtigatum cohibẽt craſſa ilia ventrem.
Fundunt ſe lætæ clunes, ſubcriſpaq; denſis
Cauda riget ſetis, et luxuriantia crebrę
Velant colla iubæ, ac dextra ceruice vagantur.
Tum tereti ſubſtricta genu molliſſima flectit
Crura ferox, celſum ingrediens, fremituq; ſuperbit,
Grande ſonat tornata cauo breuis vngula cornu,
Ingenti referens Corybantia cymbala pulſu.

Quomodo Tyrones ad aſcẽdẽdos equos exercebantur.

¶ Non erit vt ſpero iniucũdũ: ſi modum adiecero, quo ad aſcẽdẽdos equos Tyrones olim exercebantur. Vegetius lib. 1. de Re Militari ait apud ãtiquos moris fuiſſe, vt equi Lignei hyeme ſub tecto, ęſtate in cã

po poneretur:ſuper quos iuniores primũ inermes cõſuetudine proficerent:demũ armati aſcendere cogerentur tanta quidẽ cura, vt nõ a dextris modo, ſed a ſiniſtris partibus et inſilire et deſilire diſcerẽt: euaginatos etiã gladios, aut q̃d ſimile manu tenẽtes. In domãdis porro equis iubẽt illi antiqui, vt aſper ab initio nõ ſit agitator, neq; curſu fatiget: ſed vt lente vtrimq; vertẽdo experiatur, neq; tam calcaribus q̃ virga caſtiget, neu nimis premat aut vrgeat: ſed ſe coxis ſuſtentet. Iam ne intempeſtiuas oculis trichas videamur obiicere, ſuccincte ex infinitis (quæ ſuperant) electiora decerpamus. Ac primum de equorũ vſu cõmẽtemur.

Primi equi vſus. Equus (vt dicũt poetę) primũ natus eſt in Theſſalia. Nam (vt ferunt) quũ Neptunus & Minerua de imponẽdo Athenis nomine contenderẽt: diis placuit, vt eius nomine appellaretur, q̃ munus melius mortalibus attuliſſet. Neptunus percuſſo litore equũ, Minerua haſta iacta creauit oleam. Ad quod alluſit Lucanus lib. 6. dicens.

Lucani verſus.

Hac tellure feri micuerunt ſemina martis.
Primus ab æquorea percuſſis cuſpide ſaxis
Theſſalicus ſonipes, bellis feralibus omen
Exiluit.

Scythius ſeu Syron equus Neptuni. Equum autẽ a Neptuno productũ alii Scythiũ, alii Syronem vocãt. Cęlius tamẽ lib. 6. Antiquarũ Lectionũ, Cap. 45. ait Marin quendã nomine (qui annos 123. vixit) primum equũ inſcendiſſe: quẽ propterea Antica corporis humana, poſtica vero eq̃na habuiſſe dicũt. Equo vehi teſte Plynio primus docuit Bellorophon. Frenos & ſtrata equorũ inuenit Peletronius. Pugnã equeſtrẽ Cẽtauri, qui propterea bicorpores ficti ſunt et ſemiferi. Equos & currus iũgere Ericthonius. Cuius etiam rei meminit Virgilius lib. 3. Georg. dicens.

Virgilii verſus.

Primus Ericthonius currus & quattuor auſus
Iungere equos, rapidiſq; rotis inſiſtere victor.
Frena Peletronii Lapithę, gyroſq; dedere
Impoſito dorſo, atq; equitem docuere ſub armis
Inſultare ſolo, et greſſus glomerare ſuperbos.

Eques pro equo. Vbi Virgilius equitẽ pro equo poſuit. Cõforme eſt quod ſcribit Sabellicus de inuentoribus Rerum dicens.

Carmen Sabellici.

Inſcius ante fuit ſonipes ſeſſoris, adactus
Bellorophonta tulit. Frenũq; induxit & ipſa
Strata Peletronius domitor, Martemq; ciere
Theſſalus vſus equo eſt primus: quem pura vetuſtas
Semiferum ſpectaſſe virum ſibi viſa, vocauit
Centaurum.

Vbi boni habeantur equi. Nunc de locis dicendum, qui equorum pręſtantia ſunt memorabiles. Herodotus in Euterpe ait in Papremitana Aegypti plaga equos eſſe fluuiales, vngulis bouinis: ſimo naſo: equina iuba,

eminentibus & cãcellatis dentibus, fulgida cauda, equina voce, magnitudine maximi tauri, tam craſſo corio, vt ex eo arefacto fiant pila miſſilia. Sed hij nihil ad eos, quorum nunc mentio. Idem in Polihymnia ait ingentem Mœdicæ regionis eſſe campum Niſeum nomine, in quo grandes ſunt equi, ex quo genere ſuo in curru vtebatur Xerxes. Certũ eſt Theſſaliam equorum valere pręſtantia. Vnde & idem Xerxes certamen curule ibidẽ loci feciſſe dicitur: vt ſuas illic experiretur equas, vbi Græcorũ optimas eſſe audiuerat. In precio ſunt Aſturcones ex Aſturia Hiſpanię regione, greſſus molliter glomerando ingredientes. Qui et Tollutarii dicũtur. De quibus Syllius de Aſturibus populis loquẽs ſic meminit. Equi Theſſali. Aſturcones

Hiis paruus ſonipes, nec Marti notus: at idem
Aut inconcuſſo glomerat veſtigia dorſo,
Aut molli pacata celer trahit Eſſeda collo.

Syllij verſus de Aſturconibus.

Martialis item in Apophoretis.

Hic breuis ad numerum rapidos qui colligit vngues:
Venit ab Hiſpanis gentibus Aſtur equus.

Martialis

Sũt Appuli quoq; & Roſeani bello aptiſſimi. Ex Tuni Africę ac Maſſylia Numydiaq; curſu pręſtãtes, quos vulgo barbaros vocãt. Ex Tyrrheni maris inſulis pręſertim Corſica & Sardinia breues admodũ, ſed animo generoſo atq; audaci igreſſu. Sũt ex Germania Succuſſarii qui ſubſultim ac moleſte ingrediũtur. Nonius tortores vocat, Plautus cruciantes, Succuſſarios Feſtus. Deſultorii equi ſine Ephippiis ad curſum apti erãt, quos Græci Celetas vocabant. Apud Pſyllos Indię equi eſſe dicuntur haud hircis maiores. Lybici negligentiam domini facile tolerãt. Nam graciles ieiunoſq; labores & curſus maximos perferũt. Pindarus laudauit equos Agrigentinos: quos qui ad Agones Gręcię mittebãt, victores inde reuertebãt. Hinc quũ in Cappadocia greges equorũ periiſſet: Apollinis Delphici reſpõſo alios ab Agrigẽto adduxerũt: ac amiſſæ ꝑlis ſeminariũ inde reparauerũt. Vñ & Virg. lib. 3. Aen. ait. Succuſſarii Agrigẽtini.

Arduus inde Agragas oſtentat maxima longe
Mœnia, magnanimum quondam generator equorum.

Argis quoq; pręſtãtes equos fuiſſe docet illud Horatianũ ex lib. 1. Car. Ode. 7. Aptũ dicit eqs Argos, diteſq; mycenas. Cui ſuccinit Marullus lib. 1. Epig. dicens. Non Ithace, prænobile equis nõ argos alendis. In Bilbili quoq; Celtiberiæ ciuitate præſtantes fuiſſe equos docet illud Martialis ad Licianum. Videbis altam Liciane Bilbilim Equis & armis nobilem. Equos Theſſalicos (de quibus iam ſumus locuti) commẽdat Plynius ſcribẽs Theſſalorũ eſſe inuẽtũ ex equis pugnare. Cęſar Dictator equorũ Theſſaliæ in tauros dimicãtium, eoſq; necãtiũ primus ſpectaculum

Romanis ferũt dediſſe. Strabo quoq; lib. 8. teſtis eſt Theſſaliam paſcen
dis equis cõmodiſſimã, qui Arcadicos & Epidauricos maxime pręcel
lãt. Herodotus in Melpomene ait apud Hippanim Scythię fluuium
equos eſſe ſylueſtres & cãdidos. Communi oĩm celebritati iã priuatas
quorũdã laudes ſubiiciamus. Memorabilis eſt ꝑter cæteros Alexandri

Equus Alexãdri Bucephalus.

equꝰ Bucephalas ſeu Bucephalus ex taurini capitis armo nomẽ ſorti
tus, ẽptuſq; talẽtis ſexdecim, q̃ authoribus Plynio & Gellio armatus
ad prælĩu a ſolo rege inſcẽdi ſeſe paſſus eſt, cęteros oẽs reiiciẽs. De quo
et illud fertur memorãdũ: ꝙ quũ in eo inſidẽs Alexãder bello Indico
in medios hoſtes incidiſſet, iactis vndiq; in regem telis cõfoſſus nõ pri
us ſpiritũ remiſerit, q̃ ſeſſorem e mediis hoſtibus viuaciſſimo curſu li
cet exanguis & iã ſemimortuus retulerit. Quo facto domini ſuperſtitis
iã ſecurus aĩam efflauit. Propter quæ mortuo exequias, & vrbẽ eiuſdẽ
nomini nũcupauit Alexãder. Ferũt & Cæſaris equũ neminẽ aliũ pręter

Equus Cæſaris.

dominũ dorſo admiſiſſe, ſimiles hoĩs pedes priores habuiſſe, & ea
dẽ effigie ãte Veneris genitricis ędẽ fuiſſe locatũ. Equo ſuo tumulũ ere

Equus Auguſti.

xit Auguſtꝰ. Agrigẽti cõpluriũ equorũ tumuli Pyramides habuerũt:
Equũ miræ pulchritudinis a Semiramide adamatũ vel ad coitũ vſq; te
ſtis eſt apud Plyniũ Iuba. Nõne & illud mirum, ꝙ Nicomedis Bithy

Equus Nicomedis.
Equus Antiochi.

nię regis equus interfecto alũno inedia ſeſe cõfecerit? Cẽtaretrius qui
dam e Galatis quũ Antiochi equũ lætus vt victor cõſcẽdiſſet: cõmotũ
indignatione brutũ ferũt domitis frenis in abrupta iiſſe, neq; prius de
ſtitiſſe, q̃ ſe vna cũ ſeſſore exanimauerit. Relictꝰ a Dionyſio (qui Syra

Equus Dionyſii.

cuſis tyrannidẽ exercuit) in cœno equus, vbi ſeſe euellit, domini etſi in
grata, veſtigia tamẽ ſecutus eſt. Animal alioqui docile adeo, vt & Sy
baritæ ſuos ad Symphonię cãtũ docuerint. Cuius rei memorabile exẽ

Equorũ docilitas.

plũ oculatꝰ ego teſtis afferã. Idq; nõ de alienigena, ſed noſtratiũ vno.
Dũ in aduentũ & gratulationẽ Mariæ puellę Britãnicę (quę Ludoui
co duodecimo Gallorũ regi nupſerat) ſpectacula illa (q̃ torneamenta
Legulei vocãt) Luteciæ frequenti rerũ omnium apparatu ęderentur:
viſus eſt mihi equus, q̃ ſeſſore hortãte reginã inclinatis plerũq; genibꝰ

Equorũ in dominos amor.

ſalutauerit: moxq; cõſurgẽs volucri ſaltu in aera ſeſe extulerit. Memo
rię quoq; proditum eſt equis tantam eſſe in dominos beneuolentiam:
vt proſperis eorum ſucceſſibus hilares adhinnire, ſiniſtros vero deflere

Equi flẽtes

ſępenumero viſi ſint. Acurſius legum interpres refert Cęſarem triduo
ãteq; moreretur, Aſturconẽ ſuũ flentẽ inueniſſe futurę quidẽ mortis i
diciũ. Q̃d fidẽ nõ caperet, niſi Trãq̃llus in eiuſdẽ vita ſimile quid teſta
retur. Proximis diebus (inquit) equorũ greges (quos in traiiciẽdo Rubi
cone Marti conſecrauerat, ac ſine cuſtodibus vagos dimiſerat) cõpe
rit pabulo ꝑtinaciſſime abſtinere, vbertimq; flere. Vnde nemini fabu

loſum videri debet, ſi Virgilius libro vndecimo ſcribat equum Palantis domini mortem defleuiſſe, vbi ait. Verg: li: 11/ Aethon Pallātis equus

Poſt bellator equus poſitis inſignibus Aethon
It lachrimans, guttiſq; humectat gradibus ora.

Et certe dū mortui (de quo iā diximus) Ludouici regis celebraretur exequialis pōpa atrati eius eſt flētes, aut ſaltē flentiū mihi videbātur ſimiles. Nā licet ea eſſent indole & forma, quā in generoſo equo pri⁹ poſtulauimus: ibant tamen demiſſis capitibus proni terrā inſpiciētes. Neq; frena mandebāt, neq; ſuperbos glomerabāt greſſus, ſed agniculis quietiores ac magis māſueti, ſeſe ab vno quoq; cōtingi, quid cōtingi? irruēte quandoq; agminatim populo impelli permittebant, quibus tamē viuente domino obuiū ſeſe cōmittere aut occurrere audebat nemo. Dicā adhuc, quod creditu difficilius eſt. Oculos plerūq; lachrimoſi retroflectebant: vt cadauer (quod poſt efferebatur) viderēt. Earū ego exequiarū quotieſcūq; reminiſcor, medi⁹ crepo & inſanio totus, q̄ ea ſit noſtri ſęculi ingratitudo: vt exterarū gentiū, Regū & Imperatorū facinora lucernis reuoluamus ꝑpetuis: noſtratiū vero hiſtoriarū negligentes famā noſtri ac noſtrorū cū corpore mori permittamus. Sed fortaſſe nō eſt ſcribendi nobis argumentū. Nō eſt Iupiter? Quid vnq̄ Romanis fuit pręclarius? Habent ſuā Romā, nos noſtrā Parrhiſium nec populi frequētia nec rerū omniū copia inferiorem. Strepūt illi & verbis ſeſquipedalibus ſuum ſenatū prædicant. Quando quæſo noſtri ſimilem habuerunt? Quādo tot conſules, quando tot viros & doctrina celebres & morum probitate cōſpicuos? Superbiunt ſuis Camillis, Fabiis, & Deciis: Gloriantur noſtram Galliam a Dictatore Iulio ſubactam. Quotuſquiſq; regum noſtrorum primo impetu (vbi fuit opus) Italiam totā nō peruagatus eſt? Quis niſi ieiunæ multū doctrinæ, ampliſſimū de hiis volumen non conficiat? At fortaſſe docti nobis deſunt. Cur autem deſunt, niſi quia nullum apud nos virtuti pręmium? Quis noſtrum principum fortunatis fauet ingeniis? Quis literatos amat? Vbi vbi ſunt illa ſęcula, quibus Imperatorum patrocinio poetis erigebātur ſtatuæ? Vbi Honorius qui Claudianū veneretur? Vbi qui Platonē ſuſcipiat curru Dionyſi⁹? Vbi qui Frōtoni philoſopho ſimulachrū erigat Antonius? Vbi qui Ennii ſtatuā ſepulchro ſuo imponat, Africanus? qui Euripidē ad cœnā iuitet, Archelaus? qui Sadrageſillo Ludimagiſtro ducatū (vt cū vulgo loquar) donet, Clotarius? Perierūt perierūt ea tēpora, quibus docti habebantur in precio. Et miramur pręclara Gallorum facinora perpetuis ſepeliri tenebris? Miramur iam Ludouici famam cum corpore extinctam, qui Romanis & Italis omnibus formidabilior fulmine toties viſus eſt? Miramur magnificos exequiarum apparatus

Ludouici 12 regis equi.

Docti in ꝓcio habiti

cum cadauere inhumatos:quos tamē ſi cuiq̃ ſuorum celebraſſet Italia, opꝰ Marſi Amazonide fuſius de hiis repoſuiſſet. Merito certe totí mo rimur, nec poſteris vllā noſtri memoriā relinquimus, qui diſpēſatores nois poetas, & oratores famæ largitores non pluris q̃ calones, aut mu los Marianos facimus. Quinetiā deterius multo cōtagiū p̱ noſtrā om niū ſerpit regionē. Nos Galli ea ſumꝰ dubiū magiſne leuitate an nequí cia, vt ſi quū doctū pro foribus noſtris habuerimus, ſtatim nobis ſorde at & vileſcat. Si cōtra neſcio quis ſemidoctus Canopi verna, aut eſuri ens Græculꝰ ad nos aduolauerit, mirabūdi ſtatim videdę cauſa beſtię accurrimus, hiātes erectis gutturibus audimus loquētē, volucri calamo (q̃cq̃d effutuerit) decerpētes, merū etiā ſtercus ſi dixerit olfactu dignū ducētes: quū ſi nr̄orū aliq̃s aut latie declamaret, aut p̱fiteret̄ doctiſſime, aut politiſſime ſcriberet: vix tamē poſſet reperiri q̃ id ipſum fracta nuce dignū fateret̄: ita vt alienę gētis formicas noſtratibꝰ tauris habeamꝰ po tiores. Sed ne lōgius ab anchora noſtra nos depellat verborū tēpeſtas, eo reuertamur, vnde ſumꝰ digreſſi, dicamuſq́ȝ de aliis quibuſdā equis, qui ſcriptorū monumētis celebrati ſūt. Memoratur Artybii Perſarum ducis equꝰ: qui prio pugnę cōgreſſu in hoſtes laniādos morſu aſſurge re, calcibuſq́ȝ & impulſu longe ac late ſtragē facere cōſueuerit. Equus itē Cn. Seii, de genere equorū Diomedis p̱genitus, a Cor. Dolobella centū milibus ſeſtercíis emptus, inuſitata quidē magnitudine: ſed eo ta mē fato, vt q̃ſq̃s eū haberet, is cū oim domo ac familia miſere periret. Cuius rei p̱iculū fecerūt poſt Seiū M. Antonius, Cor. Dolobella, C. Caſſius: qui omnes infortunatū ac miſerabilē vitæ exitū habuerūt. Vn de merito factus adagio locꝰ. Equū habere Seianum, dici ſolitum de calamitoſis. Cui ſimile eſt illud. Aurum habere Toloſanum. Celebra tur item alius in bello captus Alanico, certante in Alanos probo Impe ratore: qui captiuorum teſtimonio ferebatur centum milia paſſuū ſin gulis diebus perpetuo curſu cōficere. In eaq́ȝ celeritate octonos dies per ſeuerare. Quem tamen ſibi oblatum Probus recuſauit, teſt[illegible]us perni ciſſimum equum, fugaciſſimum decere militem. Nero ex agro Treue rico Hermaphroditas equas dicitur habuiſſe: quas carpēto ſuo ſubiu ges oſtentabat. Inter generoſos equos numerantur equæ Alcibiadis & Cimonis. Conſtat Alcibiadem ipſum nutriendis equis tantā adhibuiſ ſe operam, quantam ſui ſeculi vel regum, vel hominum priuatorum ne mo. In exercitu Xerxis (quem aduerſus prouinciam Græciam ſibi con traxerat) equæ partu leporem editum palam eſt. Quo genere monſtri ſignificatus eſt rerum euentus, vt docet Valerius in Prodigiis. Equum tanto artificio pinxit Apelles, & vt eo viſo adhinnierit alius Authore Cęlio. Tēpus eſt vt ad poetas ſtylū deflectamus: a quibus celebrātur

Equus Artybii.

Equus Seianus.

Adagium

Equæ Neronis hermaphroditæ.

Pegaſus Bellorophontis, Cyllarus Caſtoris, Xãthus Pollucis, Arion Adraſti, Martis Dimos & Phobos Homero authore, vel vt aliis placet, Terror & Pauor. Achillis Xãthus, Aethō, Podargus, Lāpus, Baliꝰ. Solis Pyroꝰ, Eous, Aethō, Phlegō. Plutonis equos Orneū, Ethonin, Nicteū, Alaſtrū facit Claudianus lib. 1. de raptu Proſerpinę. Alii Amatheū, Abaſtrū & Nouium. Laudātur a Virgilio in. 1. Aen. equi Rhœſi. In decimo Rhębus Mezētii. In vndecimo Aethon Palantis. In duodecimo qui Turni fuerunt, ex Orithya Boreæ vxore ſuſcepti; Statii ex ſexto Thebaidis ſūt Pholoe, Iris, Thoes, Aſchetos, Cygnꝰ Styrius, Bromius, Cydon, Podarces, Aethiō. Syllii ſunt, Tagus lib. 1. Garganus lib. 4. Lāpō, Melāpus, Pāchates, Pelorꝰ, Cāpaſus, Harpe, Cireus, Lamus, Sicoris, Ilerdas, Theron lib. 16. Iuuenalis eſt Corithe Satyra octaua. Martialis Hirpinꝰ lib. 3. Epigrā. De equo Troiano (quē Lucretiꝰ Durateū. i. ligneū appellat) quoniā ſuo in loco ſcripturi ſumus: nūc tacebimꝰ. Neqꝫ nuda hęc equorū; noīa ſine maiori explanatione reliquiſſemus: niſi de hiis in noſtris Ephemeridibus plura multo eſſemus locuturi. Poetę equos nocti nigros aſcribūt, Diei cādidos, Lunę nigrū alterū, alterū albū. Syllius lib. 3. fingit Neptuni currum trahi equis marinis, vbi ſcribit.

Non aliter quotiens perlabitur æquora curru,
Extremāqꝫ petit Phœbæa cubilia Tethyn
Frenatis Neptunus equis.

Equorū domitores & aurigæ fuiſſe dicuntur, Automedō Achillis, Ideus Priami, Turni Metiſcus, Myrtilꝰ Oenomai, Cebares Darii, Anniceris itē Cyreneus, & apud Virgiliū Picus, Meſappus, Lauſus, Apud Sylliū, Cyrnus, Durius, Atlas, Iberus memorant. Sed de hiis loq̄ ꝑ tp̄e ſupſedebimꝰ, vberius dicturi: quū de Aurigis faciemꝰ Catalogū. Ab eqs porro diſcerpti aut aliter occiſi ſūt, Glaucus quidā e Potnia ciuitate, dū (vt fabulant̄) ſacra Veneris prohiberet. Quo tormēto quū Licinius Imperator filiam Chriſtianæ religionis cultricē vellet interfici, ipſe a ſuorū vno morſu interfectus eſt. Metius itē Suffetius: ꝙ teſte Virgilio a Romanis ad Fidenates defeciſſet. Diomedes præterea ab Hercule ſuis equis in pabulū datus, eadē talione, qua in peregrinos ſæuire cōſueuerat, dicēte Seneca. Suiſqꝫ regē pabulū armētis datū. Hippolytus inſuꝑ Theſei filius a nouerca ſtupri immerito poſtulatꝰ. Hippomenes (vt ſcribit Oui.) Limonē filiā in adulterio dep̄hēſā equo famelico p̄buit deuorādā. Verba Oui. ſunt hęc.

Solaqꝫ Limone pœnam ne ſenſerit illam:
Et tua dente fero viſcera carpat equus.

Vnde facta parœmia, quam ex Diogeniano auocat Eraſmus. Magis impius Hippomene. Eſt eiuſdem nominis cū Phędræ Priuigno Hip-

Equorum quorūdam nomina.
Equi Achillis.
Solis
Plutonis
Currus Neptuni.
Equorum domitores.
Occiſi ab equis.
Limone Hippomenis filia.

polytus, quē ſub Decio Cæſare & Valeriano Præfecto pro Chriſtiana fide ab equis cōſtat diſcerptū. Plutarchus in Parallelis ponit Comminium quēdā Cōminii ex Aegeria filium, qui a Gidica nouerca (cuius votis parere noluerat) ſtupri inſtar Theſidæ accuſatus fugiens, ab equis ſit dilaniatus. Equos humana carne pauerūt Diomedes & Buſyris.

Pelias ab equa adamatus.

Cōtra vero Peliā Neptuni filiū ab equa adamatū fuiſſe, teſtis eſt Aelianus apud Volaterranū. Iam diximus Semiramidē Aſſyriorum reginā equi amore cōflagraſſe, & ad coitū.

Camilla equo lacte nutrita.

Metabus (vt eſt apud Virgiliū libro vndecimo Aen.) filiā Camillā equino lacte educauit. Verba eius ſunt hæc.

Hic natam in dumis, interq; horrētia luſtra
Armentalis equæ mammis & lacte ferino
Nutribat, teneris immulgens vbera labris.

Statuas equeſtres apud Romanos meruerunt Cocles, Chœlia, Q. Marcius Termulus, Domitianꝰ, & alii multi.

Mortui equorum lapſu.

Equorū lapſu perierūt apud Virgiliū, Nipheus, Leucagus, Liger, Clonius, Remulus, Amycus. Apud hiſtoricos Agenor, Fulco Hieroſolymorū, Philippus Ludouici Craſſi filius Gallorū, Bela Pānoniæ, reges.

Equi character.

Plutarchus in Nicia ait equi characterē alicuius frōti inuſtū, apud antiquos ſeruitutis fuiſſe argumentū. Iā pauca ex equis ſubiiciamus adagia: finē poſtea facturi.

¶ Equo Sophocleo ſimilis. In eos inquit Cælius, qui quū ſint effœto iam corpore & mēbris inualidis, adhuc tamē animi vigorē retinēt, Sophoclis iſtar, q; ſenio iā cōfectus Tragœdiā tamē (cui nomē Oedipus Coloneus) cōpoſuit, ac iudicibus recitauit. In adagio autē alluſum eſt ad Tragici Cothurni maieſtatē, qui ſit velut equeſtris, Comicæ humilitatis ratione. ¶ Equis albis præcedere. Vbi quempiā aliis aliqua in re longe ſuperiorē ac multo anteire interuallo ſignificare volebāt, hac vtebantur parœmia: vel q; albis equis triūphatores veherentur, aut q; omnium ſint optimi & auſpicatiſſimi albi equi. ¶ Equi ſenecta. In eos qui quū res præclaras in iuuētute geſſerint, vbi tamē conſenuerūt, ad ſordida negocia ſeſe demittūt & abiiciunt equorū inſtar, qui ſenio cōfecti ac propterea ad bellū & paleſtrā iutiles, ad piſtrinū, molas truſatiles, currum & quadrigam detruduntur. ¶ Equus me portat, alit rex. De hiis qui aliena nutriti pecunia in diē viuūt, futurorū nihil anxii. Cauſam vide apud Eraſmū. ¶ Equū habere Seianū. De calamitoſis, quibus omnia ſiniſtre & inauſpicate ſuccedūt. Cauſam iā diximꝰ. ¶ Ab equis ad aſinos. Vbi quis ab honeſta vitæ cōditione ad abiectiorē demittitur aut ab honeſtioribus ſtudiis ad parū honeſta deflectit. ¶ In planiciē equū: Quū quis ad id prouocatur, in quo excellit maxime. Equus enim in cāpo tanq̄ in ſua eſt arena. De hoc iam ſatis.

❡PRAECEDENTIVM Epithetorum Teſtimonia.

1 BELALTOR. Virgilius. lib. 2. Georg. Hinc bellator
equus campo ſeſe arduus infert. Idem lib. 10. Aen. Et in-
ter Bellatoris equi caua tempora coijcit haſtam. Idē lib.
11. Poſt bellator equus poſitis inſignibus Aethon. Item
Ouidius lib. 2. Faſtorum. Nec bellatoris terga premun-
tur equi. Idē lib. 15. Meta. Preſſus humo bellator equus
Crabronis origo eſt. Itē Valerius Flaccus lib. 2. Argon. Quem bella-
2 tor equus, longa quem frigida pace Terra iuuat. ❡ARDVVS. Ar-
3 chitrenius lib. 4. Cuſpis ineſcat, ignes equus arduus efflat. ❡ACER.
Virg. lib. 1. Aen. Effodere loco ſignum, quod regia Iuno Monſtrarat,
caput acris equi. Idem lib. 4. Aen. At puer Aſcanius medijs in vallibus
acri Gaudet equo. Idem lib. 8. Vtq; acres concuſſit equos, vtq; impulit
arma. Itē Lucre. lib. 4. Deniq; vbi medio nobis equus, acer adhęſit Flu
mine. Item Ouidius lib. 7. Meta. Acer equus quondam, magnæq; in
puluere famę. Item Syllius lib. 10. Milite non illo quiſq̄ fœlicius acri In
4 ſultaret equo. ❡CORNIPES. Virgilius. lib. 6. Aen. Aere & cornipe-
dū curſu ſimularat equorum. Idē lib. 7. Aen. Vnde etiā tēplo triuię,
luciſq; ſacratis Cornipedes arcentur equi. Item Ouidius lib. 1. de Arte
amādi. Fœmina cornipedi ſemp̱ adhinnit equo. Itē Salmoni⁹ in Ge-
5 neth. Cornipedes duro fune ligabat equos. ❡ARDENS. Virg. lib. 7.
Aen. Filius ardētes haud ſecius ęquore cāpi Exercebat equos. Itē Ma-
6 nili⁹ lib. 4. Aſtro. Ardētes & equos ad mollia ducere frena. ❡FOR-
TIS. Virg. lib. 11. Aen. Incipit hęc. Quid tā egregiū, ſi fœmina forti Fi
dis equo? Itē Lucre. lib. 3. Cōſimile i curſu poſſint ac fortis equi vis. Idē
lib. 4. Quippe videbis equos fortes (quū mēbra iacebunt) In ſomnis ſu
dare tamen. Itē Propertius lib. 3. Nec te fortis equi ducet ad arma ſo-
nus. Itē Calentius lib. 2. Elegiarū. Nō aurum, pictæq; iuuant puerilia
7 veſtes Pectora, nō clypeus, non fuga fortis equi. ❡SPVMANS. Vir-
gilius lib. 11. Aen. Inſignis longe Phrygijs fulgebat in armis, Spuman-
temq; agitabat equum. Idem lib. 12. Vectus equo ſpumante Sages. Idē
lib. 6. Aen. Seu ſpumantis equi foderet calcaribus armos. Item Con-
rad. lib. 1. Odarum. Et ſpumantis equi dediſſe gyrum. Item Carmeli-
ta de Somnio Romano. Equus ſpumans, æſtu atq; labore Victus. Idē
lib. 2. de Trophęis Gonzagæ. Et pedes & ſpumantis equi calcaribus
8 vrgens Ilia anhela. ❡STERNAX. A ſternēdo ſeſſore. Virgilius lib.
12. Aen. Et ſternacis equi lapſum ceruice Thimœthem. Itē Syllius lib.
9 1. Idē correptis ſternacem ad prēlia frenis Frāgere equum. ❡CITA-

TVS. Virgilius lib. 11. Aen. Ora citatorum dextra detorſit equorũ. Itẽ
Syllius lib. 10. Tum vero incubuit Lybies ſuper ipſe citato Ductor
equo. Item Claudianus in quartum Conſulatum Honorij. Volat ille
10 citatis Vectus equis, nullaq; latus ſtipãte caterua. ¶ALIPES, quaſi
habens pedes alatos ob miram leuitatem. Virgil. lib. 12. Alipedũq; fu-
gam curſu tentauit equorum. Item Carme. in Exhortatione ad Re-
ges Chriſt. Alipedes ſaliũt in equos, rapidiſſima tranant Flumina. Itẽ
Statius lib. 6. Theb. Alipedumq; fugam pręgreſſus equorum. Item
Valerius Flac. lib. 5. Argon. Pallas & alipedũ Iuno iuga ſiſtit equorũ.
11 ¶ELAEVS, ab Elide Acarnanię oppido, iuxta quod ludi quinquẽ-
nales curſu equorum percelebres in honorem Iouis Olympij fieri con-
ſueuerunt. Lucanus lib. 1. Quantum clamore iuuatur Elæus ſonipes,
12 q̃uis iam carcere clauſo Immineat foribus. ¶FREMENS. Lucanus
lib. 4. Pharſaliæ. Subitiſq; frementes Vorticibus contorſit equos. Item
Horatius lib. 4. Car. Vexare turmas & frementem Mittere equũ me-
dios per ignes. Idem in Epodo. Ad hunc frementes vertere bis mille
equos. Item Statius lib. 3. Theb. Et media q̃uis in cæde fremẽtes Hos
aſſiſtere equos. Item Sidonius Apoll. In Panegy. Inq; frementis equi
dorſum cum pondere compti. Item Calentius lib. 1. Eleg. Pellis erat
13 viui & ſępe frementis equi. ¶FEROX. Lucanus lib. 4. Nõ ſonipes in
bella ferox, non iret in æquor. Item Apul. lib. 7. Meta. Multos ego ſcio
non modo aſinos inertes, verum etiam ferociſſimos equos; Item Oui-
dius in Epiſtola Phædræ ad Hippolytum. Siue ferocis equi luctantia
colla retorques. Item Fran. Philel. in 8. Decade. Quidve boum, pe-
cudũq; greges, & grande ferocis Agmen equi. Item Fauſtus in Liuia.
14 Hinnit, & vda ferox frena remordet equus. ¶SVBLIMIS. Lucanus
15 lib. 7. Totũq; per agmen Sublimi prouectus equo. ¶FVGAX. Ho-
ratius lib. 2. Carminũ. Iam fulgor armorum fugaces Terret equos. Itẽ
Ouidius in Epiſtola Phædrę ad Hippolytum. Torquẽtem frenis ora
fugacis equi. Item in Epiſtola Herus ad Leandrum. Flectitis aut fre-
no colla fugacis equi. Item Propertius lib. 3. Tela fugacis equi, & bra-
chati militis arcus. Item Pontanus lib. 2. Amorum. Hinc Mauri nos
claſſe premunt, hinc Turca fugaci Vectus equo. Item Quintianus in
16 Theoandrothanato. Equo fugaci tranſiens dextrum latus, ¶IMPI-
GER. Horatius lib. 4. Car. Ode 3. Clarabit pugilem non equus im-
17 piger. ¶DVELLICVS, ad duellum aptus. Lucretius lib. 2. Lanige-
18 rę pecudes, & equorum Duellica proles. ¶MORDAX. Aulus Gel
lius lib. 4. Cap. 2. Vt equus mordax aut calcitro, vicioſus non morbo-
19 ſus. ¶STRIGOSVS tunc dicitur equus, quando eſt malicẽtus. Pro-
pterea Epithetum equo generoſo eſt contrarium. Gellius lib. 4. cap.

20. Equum nimis ſtrigoſum & male habitum, ſed equitem eius vberri
mum & habitiſſimum viderunt. Item Budeus lib. 5. de Aſſe. Sed ſtri-
goſis equis (quum longis itineribus fatiſcunt) auctarium noctu dari ſo
20 let. ¶ QVADRVPES. Ennius lib. 7. Annalium apud Gelliũ. De-
21 niq; vi magna quadrupes equus, atq; Elephãti Proijciũt ſeſe. ¶ DE-
SVLTORIVS. Deſultorij equi vocantur, ex quibus homines per
agilitatem corporis deſiliebant, & tranſiliebant in alios, qui & ipſi de-
ſultores dicuntur. Tranquillus de vita Cæſaris Dictatoris. Quadri-
22 gas bigaſq; & equos deſultorios agitauerũt nobiliſſimi iuuenes. ¶ VE
LOX. Ouid. lib. 8. Meta. Nec fortibus illic Profuit armẽtis, nec equis
velocibus eſſe. Idem lib. 1. de Remedio. Vt noua velocem cingula ledat
equum. Item Seneca in Agamẽnone. Vos Græciã nunc teſte veloces
equi. Itẽ Carmelita libro 21. Parthenices Marianę. Aut velocis equi
23 ſoboles animoſa. ¶ ANHELANS. Ouidius libro 4. de Triſtibus.
24 Sæuus anhelanti mœnia luſtrat equo. ¶ ANIMOSVS. Ouid. lib.
25 4. de Triſt. Tempore paret equus lentis animoſus habenis. ¶ CVPI
26 DVS. Ouid lib. 3. de Põto. Vt cupidi curſus frena retentat equi. ¶ CI-
27 TVS. Oui. lib. 4. de Põto. Ante citos q̃tũ Pegaſus ibat equos. ¶ RA
PIDVS. Ouidius in Epiſtola Deianyræ ad Herculẽ. Sitq; ſocer, rapi
dis qui tonat altus equis. Idem lib. 1. de Arte amandi. Hippolytum
rapidi diripuiſtis equi. Item Syllius lib. 16. Rapido certamina linquit In
latebras euectus equo. Item Germanus Brixius in Herueo. Rapido
28 q; animoſus in hoſtes Fert equo. ¶ ASPER. Ouid. lib. 1. Eleg. Aſper
equus duris contunditur ora Lupatis. Itẽ Syllius lib. 4. Impulit aſper
equus, feſſuſq; ſub ęquora merſit. Idem lib. 17. Corruit aſper equus, cõ
fixaq; cuſpide membra. Item Statius lib. 4. Syluarum. Seu frena ſonã
29 tia flectes. Seruiet aſper equus. ¶ NOBILIS. Ouid. lib. 3. Elegiarũ.
Non ego nobilium venio ſpectator equorum. Idem lib. 1. de Arte. Nec
30 te nobilium fugiat certamen equorum. ¶ MAGNANIMVS. Ouidi
us libro 1. de Arte amandi. Frenaq; magnanimi dente teruntur equi.
31 ¶ TERRIBILIS. Ouid. in Ibin. Vt qui terribiles pro gramẽ habẽti
bus herbis Impius humano viſcere pauit equos. Sed hoc de equis Dio
32 medis intelligit. ¶ VOLVCER. Iuuenalis Satyra 8. Nẽpe volucrẽ
Sic laudamus equum. Item Statius lib. 4. Theb. Volucres portis au-
riga ſub ipſis Comit equos. Idem lib. 10. Vertice ſic Pholoes volucrum
nutritor equorum. Item Claudianus lib. 1. in Rufinum. Volucris non
prępete curſu Vectus equi, non Pegaſeis adiutus habenis. Item Va-
lerius Flac. lib. 3. Argon. Dum volucri quatit aſper equo, ſyluaſq; fati-
gat. Item Carmelita in Auguſto mẽſe. Volucrũ curſu laceratus equo
rum Hippolytus. Item Stroza pater lib. 1. Eroticon. Atq; ait. O Iuuẽ

33 nis volucrum mirator equorum. ¶ MARTIVS. 1. bellicoſus, a Mar
te. Syllius lib. 1. Martius huic ſonipes campos hinnitibus implet. Item
Politianus in Epigrã. Illi mittit equos Francia Martios, Fœlix Frãcia
34 regibus. ¶ ANHELVS. Syllius lib. 1. Ipſe caput quaſſans circunlu-
ſtrauit anhelo Muros ſæuus equo. Item Statius lib. 1. Achil. Qualis va
da Caſtor anhelo Intrat equo. Itẽ Claudianus in ſextũ Honorij Cõ-
35 ſul. Prope captus anhelum Verbere cogis equum. ¶ LEVIS. Syllius
lib. 3. At non Sarmaticos attollens Suſana muros Tam leuibus per-
36 ſultat equis. ¶ DIFFICILIS. Syllius lib. 8. Ipſe humero exertus gen
37 tili more parentum Difficili gaudebat equo. ¶ ALES. Syllius lib. 12.
38 Rimaturq; omnia circum Alite vectus equo. ¶ QVADRVPE-
DANS. Idem Syllius lib. 15. Quadrupedante inuectus equo aduenta
re ferebat. Item Ludouicus Bigus. Vel magno vel equo quadrupedãte
39 vehi. ¶ IMMITIS. Syllius lib. 12. Immitem quatiebat equũ, ſpumãn
40 tia ſæuo Frena cruentantẽ morſu. ¶ PRAECEPS. Syllius lib. 15. Sic
vbi proſiluit piceo de carcere, præceps Ante ſuos it victor equus. Item
Valerius Flaccus lib. 6. Argon. Impulit aduerſo præceps equus Ochea
41 conto. Ocheus viri propriũ eſt. ¶ IGNIPES. Statius lib. 1. Theb. Li-
cet ignipedum frenator equorum Ipſe tuis alte radiãtem crinibus ar-
42 cũ Imprimat. ¶ BELLIGER. Statius lib. 7. Theb. Belligeroſq; hor-
tantur equos, hij pectora fletu Chara premũt. Idẽ lib. 3. Achil. Quod
muniat arma, Belligeros quod frenet equos. Item Ludouicus Bigus.
Martia belligero caſtra ſecutus equo. Itẽ Architrenius lib. 9. Belligeros
43 tranſumit equos, ſexumq; virili Occulit in cultu. ¶ FVRENS. Statius
lib. 8. Theb. Morientumq; ora furenti Hippomedon proculcet equo.
44 ¶ INTREPIDVS. Statius lib. 11. Et ad lituos hilarem, intrepidum
45 q; tubarum Proſpiciebat equum. ¶ FRENIGER a me dicitur ea-
dem forma, qua alæ frenigeræ a Statio lib. 3. Syluarum dicente. Quis
46 nam frenigeræ ſignum dare dignior alæ? ¶ MINANS. Statius lib.
5. Syluarũ. Troilus haud aliter gyro Leuiore minãtes Eludebat equos.
47 ¶ ARMIGER. Propertius lib. 3. Et ſolitum armigeri ducite munus
48 equi. ¶ BELLICVS. Propertius lib. 4. Bellicus ex illo fonte bibebat
49 equus. ¶ CELER. Tibullus lib. 4. Aut quis equum celerem ve arcto
compeſcere freno Poſſit. Vbi ve diminuit, vt in hac dictione veſtibulũ,
50 aut debet expungi, m. littera non eliſa. ¶ MASSILEVS. Maſſili Ly-
biæ populi equos habent optimos, quos virga non freno gubernant.
Vnde & Virgil. lib. 4. Aen. Infrenos vocat Numydas. Syllius quoq;
ait. Hic paſſim exultant Numydæ, gens inſcia freni. Quis inter gemi-
nas per ludum mobilis aures, Quadrupedem flectit non cędens virga
Lupatis. Martialis lib. 9. Epigram. Et Maſſileũ virga gubernet equũ.

51 ¶HVMENS.a ſpuma quam egerit.Claudianus lib.3.in Rufinum.
52 Humẽtes iam noctis equos Lethæaq; ſomnus Frena regẽs.¶HIN-
NIENS.Politianus in Epigram.Vel hinniente per forum vehi ca-
53 pax equo.¶SVDANS.Claudianus lib.2.in Eutropiũ.Ceruoq; fu-
54 gacior ibat,Sudanti tremebundus equo.¶VENATOR.Idẽ Clau-
di.de Nuptijs Honorij & Mariæ. Non illi venator equus, non ſpi-
55 cula curę.¶POTENS.Sidonius Apoll.lib.4.Emicatq; vt equi po-
56 tentis animoſitas.¶CLITELLARIVS.i.Sarcinarius a ferẽdis Cli-
tellis.Sed hoc generoſi equi nõ eſt Epithetũ.Quare teſtimoniũ ꝑter-
57 mittamus.¶ALACER.Cicero lib.1.de Diuinatione,Reſpexitq;,&
58 equum alacrem lætus aſpexit. ¶PVGNATOR. Pontanus lib. 3.
59 de Stellis.Pugnatoris equi coſtas,& terga fatigant.¶AVDAX.Põ
tanus lib.1.de Amore coniugali. Aſtat & audaci ſtrenua fertur equo.
60 Item Fauſtus in Elegijs. Curtius audaci præcipitatus equo.¶PV-
GNAX.Põtanus in Dialogo. At dorſo pugnacis equi dorſa aſpe-
ra pendẽt.Item Sabellicus in Hunnij Originem. Tum procul Oeno-
61 trio iacuit dux Hunnius ictu Pugnaci diſcuſſus equo. ¶CVRRI-
LIS.currui aptus. niſi Currulis quis dicere malit. Thomas Radi. in
4. Chroſ. Candore puro luminoſum & equis currilibus glorioſum.
62 ¶SARCINARIVS,a vectandis ſarcinis.Budeus lib.5.de Aſſe.At
huiuſmodi binos in dies cum auenæ ciſtellis tribus,equi ſinguli ſarcina
63 rij aut iugales poſcunt.¶FVMANS.Marullus in Hymnis.Suſpen
64 ſus cura fumantum totus equorum.¶SPVMIFER.Codrus Vrce-
us lib.1.Syluarum.Bentiuolus princeps,medijs in milibus altus Spu-
65 mifero portatur equo.¶INSVLTANS.Stroza pater lib.2.Eroticõ.
66 Hic fremit inſultãs,frenaq; mandit equus.¶ALIGER. a mira per-
nicitate equi interdum finguntur alati.Pamphilus lib.1. Epig. Aligeri
67 pueris exagitantur equi.¶BELLAX.Idẽ Pamphilus de Bello Tar
68 renſi.Pars bellacis equi duris premit ora Lupatis. ¶AERIPES, a
ferreis(quas habet)ſoleis.Io.Fran. Mirandula lib.2. Hymnorum.Et
æripedum fremitus ſeruabat equorum. Item Carmelita in Septẽbri.
Et ęripedes ferrata ad plauſtra iugatos Impellebat equos.Item Bapti
ſta Pius lib.2.Eleg.Et mixto æripedi ſemine Gryphes equo.Itẽ Bar-
tholinus lib.2.Auſtriados.Parte alia æripedem campo calcaribus au-
69 reis Vrget equum.¶RIGIDVS. Conradus lib.4.Odarum.Nec va
70 ſtam metuis Pallados ægida.Nec Martis rigidos equos.¶GENE-
ROSVS.Fran.Philelphus in Decade 10.Vt freno generoſus equus
71 parere ſueuit.¶COMANS.Quintianus lib.2.Orpheos.Litus equũ
72 genuit torua ceruice comantem.¶SQVAMIGER.Richardus lib.
4.Auſtria. Et magnis allabitur vndis, Squamigeris inuectus equis.

73 ¶IVBATVS. Richardus lib. 5. Atq; iubatorum phaleræ calcantur
74 equorum. ¶AERISONVS, a ſonitu, quem æreis facit vngulis. Ri-
chardus lib. 9. Auſtriados. Nam ſiue æriſoni pugnator in æquore cur-
75 ſum Flectat equi. ¶MEMBROSVS. Fauſt. in Liuia. Se male mē-
76 broſo te duce iunxit equo. ¶VALIDVS. Idem Fauſt. in quodā Pa-
77 negyrico. Et validis attractus equis, rectuſq; magiſtro. ¶INSILI-
ENS. Carmelita lib. 3. de Trophæis Gōzage. Cernere viſus erat ſtā-
78 tem ſe corpore nudo Inſilientis equi. ¶FVNALIS. q̄ fune traha-
tur. Beroaldus in Suetonium ait funalem equum eum fuiſſe, qui pro-
ximus triumphalem currum antecederet, quaſi fune coniunctus. Ha-
benalis aliter vocatur a Dionyſio. Tranquillus in Cæſare Tiberio.
Dehinc pubeſcens Actiaco triūpho currū Auguſti comitatus eſt ſini-
79 ſteriore funali equo. ¶EPHIPPIARIVS & DORSVARIVS.
Hoc a dorſo cui inſidet ſeſſor, illud ab Ephippijs equorum ornamen
tis tractū. Budeus in ānotationibus ſuper Pādec. Ephippiū inquit de
equo dicitur, nō ſella. Vnde Ephippiarij equi dicūtur vt Clitellarij &
80 Dorſuarij qui & doſſuarij dicūtur & iugales. ¶PHALERATVS.
Phaleris ornatus. Epithetū nō eſt perpetuū. Suetonius in Caligula.
Primo die Phalerato equo inſignis, quercicaq; corona, & cetra, & gla-
81 dio. ¶THESSALICVS. Quoniā teſte Plynio, ex equo pugnare,
Cētaurorū (qui ſunt in Theſſalia) eſt inuentum. Et iā docuimus pri-
mum equū in Theſſalia natū. Lucanus lib. 1. Theſſalicus ſonipes bel-
lis feralibus omen.

¶ENSIS

Rigidus
Nefandus
Coruſcus
Stellatus
Fulmineus
Falcatus
Aereus
Fatifer
Fulgens
Strictus
Crudus
Decorus
Latus
Fidus
Sæuus
Frigidus
Scelere imbutus
Grauis
Martius
Noricus
Diſtrictus
Ferreus
Bellicus
Nitidus
Ferus
Lœthalis
Sceleratus
Acutus
Violentus
Impius
Infauſtus
Improbus
Fragilis
Habilis
Vulnificus
Miſer
Sanguinis egens
Cruentatus
Infectus
Minax
Teres
Immitis
Horrendus

Sequax
Alacer
Inſanus
Rutilus
Dentatus
Infeſtus
Furens
Aheneus
Fulgidus
Audax
Fortis
Veſanus
Truculentus
Barbarus
Trux
Ferox
Cruentus
Truſilis
Fatalis
Feruidus
Micans
Nitens
Biſacutus
Terribilis
Durus
Belliger
Sonorus
Sanguineus
Vorax
Mundus
Pugil
Mauortius

ℭESSEDVM

Belgicum
Stridens
Volubile

ℭELEPHAS

Solidus
Candens
Barrhus
Niger
Anguimanus
Getulus
Clemens
Placidus
Lybiſſus
Ferox
Indicus
Nigrans
Marmaricus
Infrenis
Immanis
Trux
Turriger
Vaſtus
Niueus
Nitidus
Terribilis

ℭNe mireris lector ſi aliquot contrarij ſenſus, Epitheta hic inuenias. Elephas eniquãdoq; ꝑ Ebore, nũc pro animali ponit̃ & ſępius.

ℭEVPHRATES

Fertilis
Altus
Vagus
Tumidus
Celer
Flexuoſus
Eous

ℭEVANDER

Arcadius
Palatinus
Parrhaſius
Arcas
Exul
Nonacrius
Palantius

ℭELECTRA

Atlantis
Oceanitis

ℭERIMNYS

Triſtis
Feralis
Fera
Horrifera
Inſana
Atra
Crudelis
Vltrix
Tragica
Nocturna
Flammifera
Torua
Sæua
Minax
Tenebrarum incola
Anguibus implicita
Anguifera
Furialis
Stygia
Lœthalis
Immanis
Turpis
Dira
Impatiens
Funeſta
Rabida
Scelerata
Improba
Diſcors

¶ERROR

Dubius
Malus
Vagus
Fanaticus
Vanus
Temerarius
Neſcius
Inexplicabilis
Perplexus
Inobſeruabilis
Deuius
Inextricabilis
Nubilus
Furioſus
Prauus
Indelebilis
Deteſtabilis
Retrogradus

¶ERVCA

Reuocãs Venerem
Salax
Viridis
Frigorum cõtẽptrix

¶ERIDANVS

Rex fluuiorum
Violentus
Phaetontæus
Superbus
Venetus
Stellifer
Ferus
Rapax
Vagus
Nobilis
Ingens
Corniger
Princeps fluminum
Inundans
Turbidus

¶EXTA

Fumantia
Spirantia
Stridentia
Luſtralia
Lubrica
Calentia
Trementia

¶EBVR

Indicum
Nitidum
Candens
Aſſyrium
Sectile
Niueum
Leue
Splendidũ
Liquidum
Eoum
Attalicum
Expolitum

¶EVRVS

Animoſus
Riphæus
Stridens
Niger
Aquoſus
Pręceps
Trux
Proteruus
Indomitus
Sæuus
Tumidus
Aeolius
Volucer
Inſanus
Rapidus
Nubifer
Eous
Acer
Hiſpidus
Nabathæus
Rigens
Borealis
Phœbęus
Glacialis
Roſeus
Celer
Leuis
Immitis
Nebuloſus
Ferox
Horriſonus
Peſtifer
Indicus
Oriens
Impiger
Nimbifer
Velox
Furens
Citus
Præpes

¶EQVA

Armentalis
Indomita
Laſciua

¶EGESTAS

Vrgens
Sordida
Turpis
Acris

Dira
Procliuis
Crudelis
Triſtis
Dura
Immitis
Obſita pannis
Infœlix
Miſera
Pannoſa
Prædura
Infenſa
Ingenioſa

¶ Idē de Epithetis harū dictionū Paupertas. Calamitas.

¶ ELECTRVM

Pingue
Lachrimoſum
Roſidum
Pallens
Pallidum
Præfulgens
Liquidum

¶ EQVVS Troianus

Immanis
Fatalis
Arduus
Ingens
Durateus
Dardanius
Abiegnus
Ligneus
Fallax

EVRYSTHEVS

Argolicus
Durus
Stheneleius
Sæuus
Cruentus
Mycenęus
Crudelis.

¶ ELYSIVM

Amplum
Voluptificum
Molle

ERYMANTHVS

Gelidus
Phocaicus
Cupreſſifer
Monſtrifer

¶ EPIRVS

Herbida
Potens
Syluoſa

¶ ECHO

Reſonabilis
Garrula
Gracula
Filia aeris
Turbida
Canora
Gaudens antris
Vaga
Clara
Penetralis
Recinens
Cauernicola

¶ EVROPA

Tyria
Sidonis
Creſſa
Agenoris
Roſea
Agenorea

¶ ELEVSIS

Cerealis
Attica
Altrix frugum
Frumentifera

¶ EVROTAS

Tenareus
Frigidus
Aſper
Oliuifer
Viridis
Lacedemonius

¶ EXCVBIAE

Peruigiles
Madentes vino
Murales
Oculatæ

¶ ERICTHO

Theſſala
Theſſalis
Venefica
Profana
Triſtis
Impia

¶ EVMENIDES

Turbidæ
Sæuæ
Ferales
Stygiæ
Cruentæ

Anguicomæ
Truces
Tartareæ
Crudeles
Horrendæ
Atroces
Diræ
Furentes.
Colubricomæ

¶ Huc reducas Epitheta huius dictionis Furiæ.

¶ ERIGONE

Flebilis
Marathonia
Icaris

¶ ENYO

Sæua
Martia
Naualis
Furialis
Feralis
Crudelis
Dira

¶ Eadem ratio de Epithetis huius dictionis Bellona.

¶ EVRIPPVS fluuius

Tenuis
Euboicus
Fuſilis
Fugax
Aeſtuãs
Varius

¶ ERIPHILE

Perfida
Nefanda
Impia
Auara

¶ EPISTOLA

Verboſa
Internũcia
Pulchra
Miſſilis

¶ EVNVCHVS

Imbellis
Delicatus
Fluxus
Elumbis

¶ EVROPA terra

Potens
Diues
Populoſa

¶ EPHOEBI

Teneri
Molles

¶ EPVLAE

Dulces
Regales
Geniales
Dulcoratæ
Vnctæ
Solutæ
Lautæ
Eſculentæ

Lętæ
Leguminoſæ
Suaues
Opimæ

¶ EXCIDIVM

Miſerabile
Nefandum
Ruinoſum.

¶ EXHALATIO

Nebuloſa
Fumida

¶ ENIPHEVS fluuius

Aemonius
Theſſalicus
Tumidus

¶ EXVL

Vagus
Mœſtus
Miſer
Squallidus

¶ EXEQVIAE

Triſtes
Mœrentes
Piæ
Mœſtæ
Miſeræ
Atratæ

¶ EXQVILIAE

Gelidæ
Aquoſæ

¶ EQVES

Seuerus

Egregius
Loricatus
Haſtatus
Iaculator
Sagittarius
Cataphratus
Leuis
Bellator

¶ETHEOCLES

Labdacius
Durus
Infandus
Oedipodionius
Tyrius
Sæuus
Nefandus
Cadmæus

¶ERIX

Altus
Celſus
Inuius
Nimboſus
Siculus

¶ELEGIA

Flebilis
Blanda
Petulans
Parua
Impar

¶EPHYRE

Bimaris
Opulenta

¶Ad hāc dictionē faciunt Epitheta huius dictionis Corinthus.

¶EVADNE

Hyphias
Capaneia
Audax

¶EXVVIAE

Dites
Opimæ
Cruentę

¶ELOQVIVM

Liquidum
Melleum
Cultum
Vernans
Blandiens
Latiale
Puchrum
Beatum
Facundum
Excultum
Venuſtum
Clarum
Romuleum
Dulce
Vocale
Andinum
Fulmineum

¶ESCA

Dulcis
Ambroſia
Frugalis
Pinguis
Mollicula

¶EVA

Capta venenis
pulchra

Vana
Credula

¶ELATIO

Faſtuoſa
Anſata

¶EPIGRAMMA

Blandum
Aſtrictum

¶ESVRIES

Improba
Ieiuna

¶ENNA vrbs

Odora
Trinacris
Sicula

¶ERILVS

Triplex
Tricorpor

¶EXAMEN

Operoſum
Dædalum
Cæreum

¶EXERCITVS

Infeſtus
Fortis
Tumultuarius

¶Idem de Epithetis harum dictionū,
Acies, Agmen.

¶ECHINVS

Ruber
Hirtus
Aſper
Volubilis
Aequoreus

¶EXILIVM

Durum
Miſerum
Trepidum
Flebile
Acerbum
Vagum
Nefandum
Infoelix

¶ELIS

Nobilis equis
Olympiaca

¶EVENVS fluuius

Turbidus
Torrens

¶EPICVREI

Molles
Ventricolæ

¶EXCVBITOR

Peruigil
Inſomnis

¶EVRYDICE

Nitens
Niuea
Formoſa
Pulchra
Thraicia

¶ERITHRA

Barbara
Tepida
Sagittifera

¶EXAMETRI

Crepantes
Cothurnati
Superbientes

¶ENDECASYLLABI

Rotundati
Lubrici
Enodes

¶EVHAN

Semeleius
Thyrſifer
Vuifer

¶EPIDAVRVS

Medica

¶EPOS

Tenerum

¶ELENCHVS

Argutus
Captioſus

¶EQVI SOLIS

Alipedes
Animoſi
Volucres
Ignipedes
Alati
Radiantes
Purpurei
Niuei
Flagrantes
Lucentes
Anhelantes
Gemmei
Luciferi
Flammigeri
Flammipedes
Eoi
Fumantes

¶ELEGI

Miſerabiles
Exigui
Molles
Leues
Imbelles
Sonantes
Acuti
Propertiani
Philetæi
Parui
Triſtes
Flebiles
Impares
Faciles
Celeres

¶ENCELADVS

Iaculator
Audax
Ferox
Centipes
Trux
Atrox

¶EMPEDOCLES

Siculus
Agrigentinus

¶ELYCE

Parrhaſis

¶EXITIVM

Deteſtabile
Pœnale
Durum
Furiale
Crudele
Triſte
Infandum
Lachrimoſum

¶EBRIETAS

Turpis
Rubens
Improuida
Madens vino

¶EVRIPIDES

Alūnus Anaxagoræ
Cothurnatus
Grauis
Tragicus

¶ENNIVS

Grauis
Rudis
Arte carens
Rudiarū alumnus
Ferox
Difficilis

¶ENDYMION

Lathmius
Dormitor
Venator
Tener
Dulcis

¶ECHIDNA

Lernæa
Tumida
Fera
Herebæa
Furialis
Paretonia
Lœthifera
Triſtis
Lubrica

¶ERISICTHON

Driopeius
Sacrilegus
Profanus
Auidus

IOANNIS RAVISII Textoris Epitheta De Litera F.

FORTVNA

1 Rhānuſia
2 Omnipotens
3 Inconſtans
4 Perfida
5 Lubrica
6 Anceps
7 Infida
8 Fortis
9 Rapax
10 Manca
11 Superba
12 Cæca
Exoculata
13 Peruicax
14 Licentioſa
15 Sæuiens
16 Nefaria
17 Rhānuſis
18 Dubia
19 Ttriſtis
20 Acerba
21 Improba
22 Minax
23 Inſolens
24 Inſidians
25 Cauta
26 Dura

27 Sæua
28 Inuida
29 Noxia
30 Vaga
31 Fluibunda
32 Deſultoria
33 Lenocinans
34 Locuples
35 Fallax
36 Fragilis
37 Fatalis
38 Velox
39 Rapida
Leuis
40 Impotens
41 Labans
42 Potens
43 Sublimis
44 Mutabilis
45 Ambigua
46 Maligna
47 Imperioſa
48 Illudens
49 Inſidioſa
50 Caduca
51 Fugax
52 Volucris
53 Prҿceps
54 Bifrons
55 Aſpera
56 Inſtabilis
57 Inſana
58 Bruta
59 Iocans
60 Immoderata
61 Impudens
62 Audax
63 Multiformis
64 Truculenta
65 Verſuta
66 Inanis
67 Superba
68 Volubilis
69 Varia
70 Maleſida
71 Mobilis
72 Deceptrix hoĩm
73 Mendax
74 Magnipotens
75 Procax
76 Liuida
77 Iniqua
78 Influens
79 Lucrifica
80 Prominens
81 Incerta
72 Erratilis
83 Præneſtina
84 Varians
85 Aeſtuaria

❡PRAEFATIO

DOLOREM diſſimulare nequeo, quem ex quorundã tenebroſҿ neſcio cuius ac delirantis vitæ hominũ cҿcitate & vecordia ſuſcepi: quos quũ nõ lateat nihil in hoc ſҿculo a dijs immortalibus, mortalibus nobis nõ caducũ ac fragilius bulla cõceſſum, eo tamen erroris & ſtulticiæ fumo caligant, vt congerendis auri & argenti cumulis finem haud vnq̃ faciant: perinde ac æternas (quas congregãt, quibuſq; cõgregatis abſtinent ieiuni) diuitias ſibi pollicerentur: quas tamẽ in for

tunę nihil non voluētis arbitrio eſſe multorum naufragio didicerūt. Su-
dant miſeri, pnocteſq; & perdij lucro impallēt: vt cumulū ſemp cumu-
lo adaugeāt, Mecœnatis illi⁹ pene ſimiles, quē integrū (priuſq̄ obiret)
triēnium ferūt ſomnū oculis nō vidiſſe. Eſt & alteriuſmodi hominum
genus, q cōgregatis q̄dē rebus nō adeo parcūt aut abſtinēt: ſed (q̄d nō
magis pbo) partis adeo efferūt & ſupbiūt, vt neminē p̄ ſe ducāt homi-
nem. Qui ſi cōtra inſperati neſcio cuius infortunii iacturā ſenſerint: de-
ſperant atq; animo deijciūtur, nō minus q̄ ſi immortale quidpiam per- Dictū Cleobuli & Periandri.
didiſſent: etſi tamē dicat Cleobul⁹. In copia ne ſis animo elato: neq; in
egeſtate demiſſo. Et Periāder. Fortunatus modeſte agas: infortunatus
prudēter. Cuiuſmodi homines quonia magnopere aberrare mihi viſi
ſunt, volui tāq̄ ſanitatis poculū & cōſilij propinaturus, eoſdem monere
q̄ fragiles ſunt (quarū ſtudio macreſcunt, ac toti moriuntur) diuitię: q̄q;
inconſtans & varia (qua blandiente efferuntur, nouercante deſperant)
fortuna. Dabo pauperibus ſpei argumētū, ne diffidant: diuitib⁹ (ne in-
ſoleſcāt, aut cōmigrēt in leones) auferā ſuperbię & faſtus occaſionem.
Q d tamē de fortuna ſum dicturus, ne velim mihi ppterea ſuccenſeāt
et iraſcātur Theologi. Neq; enim ſum neſci⁹ ex verbis Auguſtini ea di-
uinę aſcribi debere potētię: quę a profanis authoribus fortunę impingi
ſolent. Verum quoniam poetā mihi formādū ſuſcepi: volens cū poetis
loquor. Delirare ſi quis dicat: volens quoq; id facio.

FORTVNAE ergo beneficio (vt illi dicūt) fuere pmul-
ti ignotis natalib⁹ orti, qui ex peregrina & abiectiſſima Qui ex humili loco clari euaſerūt et diuites.
cōditione ad prępinguē ſunt erecti. Quis enim neſcit fi-
lium Hiſtaſpis Dariū Cyri φαρετροφορου fuiſſe? Mace-
donum rex Archelaus Simiche ſerua muliere natus eſt.
Perſeus Argiuus genere, ignobili parēte pgnatus. Pho-
ciō patre fuit, q cochlearia cōficeret. Demetriū Phalereū ſeruiſſe apud
Timotheū & Conona proditur memorię. Epaminūdā obſcuris prog-
natū parētibus conſtat. Cleon Sicyoniorū tyrannus pyraticā prius ex-
ercuerat. Cyrus a cane, Teleph⁹ a cerua, Pelias ab equa, ab vrſa Paris,
Aegyſthus a capra, Romulus & Remus a lupa, a volucribus Semira-
mis nutriti, quo faſtigij & facultatū peruenerint, ignorat nemo. Patre fi-
gulo nat⁹ Agathocles, Siculis imperauit. Giges prius paſtor. Telepha-
nes antea currus factitās, Lydis vterq; pricipati ſunt. Marius ſenior hu-
mili natus loco ſepties cōſulatū aſſecutus, triūphauit de Iugurtha, Teu-
tonibus & Cimbris. Viriatus Luſitanus primum in Hiſpania ex paſto-
re venator, e venatore latro, e latrone dux poſtremo factus, vniuerſam
Luſitaniam occupauit. M. Ventidiū Prætorem fuſo eiuſdem exercitu
duxit captiuum. CL. Mimeriū & C. Nigidiū oppreſſit. Apſines Ga-

dareus ſophiſta,& Arrianus hiſtoricus Ludimagiſtri primum,viri deinde cõſulares facti ſunt, hic ſub Hadriano, ille ſub Maximiano. T. Corrũcanus ex humili plebe Pont. Max.euaſit. Terẽtius Varro ſordido nat9 loco quæſtor,ędilis,& ꝑtor factus eſt. Cicero homo nouus Arpinas(vt improperabant ęmuli)ꝑter multos Cõſulat9, eã domũ ſibi cõparauit: q̃ fuit M. Craſſi Romanorũ ditiſſimi. Incunabula Tulli Hoſtilii(inquit Valerius Maximus)agreſte cepit tuguriũ,eiuſdẽ adoleſcẽtia in paſcẽdo pecore fuit occupata:validior ætas Romanũ rexit imperium. Tarquinius Priſcus patre Demaratho etiã exule natus, Tullius Seruius verna,ancillę filius Romanis quoq; imperarũt. M. Perpẽna(qui peregrinus Romã venerat)tãdẽ Cõſulatu potitus eſt. Corneliũ Syllã ex Nicopolis meretriculę ſinu abſũptũ ſuſtollẽs fortuna ſuper Cimbricos Marij triumphos,ſeptemq; Cõſulatus, imperijs dictaturiſq; affecit. Lycaſtus & Parrhaſius a Philonomia matre expoſiti, et a Tilipho paſtore nutriti Arcadiæ regno tãdem pręfuerũt,teſte Plutarcho in Parallelis. Maximũs ſenior obſcuræ primũ cõditionis vt poſte armẽtarius & Vpilio teſte Herodiano, Imperator demũ factus eſt: Mauritius Cappadox poſt Tiberium Imperator Conſtantinopolitanus,ſcribam prius ſeu(vt cũ vulgo loquar)notariũ egerat. Gordium ex agricola Phrygię regẽ factũ volunt. Ptolemeus Lagi militis gregarij filius Aegypto ſua tãdẽ virtute pręfuit. Rhodope meretrix Pſamnitico Aegyptiorũ regi ob ſpeciẽ nupſit. Ioãnẽ Antoniũ Campanum paſcẽdis a puero gregibus intentum, Pius ſecũdus pręſulẽ fecit. Tãburlanus Bubulcus primũ,deinde miles gregarius Scytharũ imperium tandem adeptus eſt. Nicolaus quintus natione Lunẽſis,profeſſione medicus, Pius ſecundus ob parentum paupertatem aliq̃diu peregrinatus, Innocentius octauus pauper & viliſſimus Alphonſi regis Siciliæ bubulcus, Sixtus primus paſtorali ortus tugurio,ad ſummũ omnes põtificatum peruenerũt. Anſelmus ex monacho abbas,ex abbate Cantuarienſis Epiſcop9 factus eſt. Sadrageſillus Dagoberti pędagogus e Ludimagiſtro dux Aquitaniæ. Obrueret me exeplorũ huiuſmodi multitudo: ſi omnium(quorum me ſubit recordatio) vellem meminiſſe. Quis non dixerit clemẽtem hijs omnibus fortunam ſe præſtitiſſe,& quaſi nutricẽ iacentibus ſubſidio adfuiſſe? Miſeri ergo miſeri,qui miſeriam(ſi modo diuitiarũ penuria,miſeria dici debeat)ſibi perpetuã fore exiſtimãt.

Nam neq; perpetuas ſentit maris vnda procellas:
  Nec furit æternis Ennoſigæus aquis.
Nec ſemper nautis ratibuſq; odioſa Carybdis
  Murmurat aſſiduis improba vorticibus.
Fulminibus iactis,tonitruq; per aera moto

Tandem pacati deſinit ira Iouis.
Dum ſatis Aemonio Boreas certauit Olympo:
Aeolij tandem carceris antra petit.
Dūq; ſatis pluuię terris dedit imbrifer arcus:
Pura ſerenatis nubibus aura redit.
Sic vbi inhumanas fortuna exercuit iras,
Tota nouercali plæna fremenſq; odio:
Afflictis tandem pacato numine ridet:
Datq; adiutrices(quæ nocuere)manus.

Nunc ne inſolentius paulo criſtas erigant,quos benignior fortuna erexit,quibus blandita eſt:paucis doceamus exēplis quonāmodo ꝑmultos ab eqs ad aſinos(vt eſt in parœmia)demiſerit:quos prius ab aſinis ad equos extulerat. Hoc eni eſt mihi negociū,vt diuites a ſupbia,pauperes a deſperatione deterreā. Supcilio vt opinor facile moderabūtur, qui in ſublimi rerū faſtigio collocati ſūt,ſi primū omniū,nouercātis in Dionyſium Syracuſanū fortunæ luſum perpenderint:qui quū aliquādiu hæreditariæ patris tyrānidi præfuiſſet,vnicuiq; vel ſolo oculorū nictu formidoloſus,& ad digituli crepitū imperans: eo tādem anguſtiarum & infortunij redactus eſt: vt Syracuſis pulſus, Corinthi(vbi exulabat) famelicū agens Ludimagiſtrū pueros prima elemēta & muſicā mercede docuerit. Sed cuius oculis lachrimas nō excutiat Pazaites rex Turcarū:quē Tāburlanus Parthorū rex cū ducētis milibus profligatum dū cepiſſet captiuū,cauea inſtar feræ incluſum omnibus ſuis expeditionibus præ ſe egit. Et quod adhuc maioris multo impietatis mihi videtur,prandēs catena vinctum ſub menſa canis inſtar comedere iuſſit. Et quod item extremæ eſt ſęuicię, equū aſcenſurus,eo pro ſcabello vſus eſt. Valerianus quoq; Imperator a Sapore Perſarum rege ſuperatus,& capt9 in miſera ac perpetua periit ſeruitute:vt qui Perſam equū aſcendentē dorſo ad mortem vſq; ſuſtinuerit. Lachrimoſum certe vtriuſq; ſpectaculum:quodq; reges & Imperatores terrere multum debeat. Vtrāq; hiſtoriam Carmelita in opuſculo de fortuna Gonzagæ cōplectitur. Sic enim de Valeriano.

Qui ex ſūmo loco ad humilem redacti ſunt fortunam

Dionyſius iunior

Pazaites

Valerianus

Romulidum princeps,qui te Gallene recepit
In regni ſocium,Perſarum a principe captus
Vixit in ęrūnis,ſenuitq; in carcere longo.

Carmelitæ verſus de Valeriano et Pazaite

Sic autem de Pazaite.

Turcarum princeps Mahometicus Ildris
Arma ferens contra Scythicam Mauortia gētem,
Incidit in caſſes,caueiſq; incluſus ahenis
Admiranda dedit populis ſpectacula. Parthi

Armenii, Mœdi, Aſſyrii (quacũq; mouebant
Victores ſua caſtra Scythę) videre tyrannum
Squallentem in clatris, atq; in pedore ſepultum.

Bellisarii infœlix fortuna.

¶ Nec minus me ad cõmiſeratiõnẽ excitat Belliſarius Græcus, q̃ Romanis pręfectus copijs quũ Vãdalos deleuiſſet, de Perſis triũphaſſet, Italiam & vrbem Romã a barbaris crudeliſſima cęde nõ ſemel liberaſſet, poſt multas tãdẽ victorias, peractoſq; triumphos, Iuſtiniani Imperatoris iuſſu exoculatus, victũ domeſticatim emẽdicauit. Neq; aliã ob cauſam, q̃ ob liuoris improbitatem: qui ſemper ſublimia cõſueuit impetere. Sed ne prolixior nimis ſermo nõ placeat, alios quoſdã in medium paucis proferamus: quorũ iactura nobis exemplo fuerit nihil eſſe fortuna mutabilius aut incõſtans magis.

Sp. Caſſius. Cn. Carbo.

Sp. Caſſius qui bis triũphauerat, ter Conſulatu fuerat potitus, ſupplicio capitali vitam finiuit. Cn. Carbo terciũ itidẽ Cõſul, ventrem purgans (dictu mirabile) interfectus eſt.

C. Cotta. Caninius.

C. Cotta triũphaturus, ante diem triumphi mortuus eſt. Caninius eo die quo Conſulatum adeptus eſt expirauit. Vnde iocans Cicero vigilantiſſimum (dicebat) habuimus Conſulem Caninium: qui toto Cõſulatu nõ dormiuit.

M. Claudi9. P. Aemyli9.

M. Claudius Marcell9 qui Annibalẽ ſupauerat, Syracuſas expugnauerat, tandem apud Venuſiam interfectus eſt. Paulo Aemylio ne prior de Ligurib9, poſterior de Perſeo Macedonũ rege triumphi nimis blandirentur, aut faſtũ inducerent, filiorũ mortem immiſit fortuna. Vnde etiam quum in ipſis triũphis vrbẽ lęticia & feſtiuitate cõpleri aſpiceret, adhuc tamen fortunam ſibi ſuſpectã eſſe dixit: quã ſciebat nihil purũ, nihil ſine inuidia hominibus gratificari cõſueſſe.

Suadocupus.

Suadocupus rex Morauię & Bohemię ab Arnulpho Imperatore (cui tributum dari ſolitum recuſauerat) ſuperatus, mutata veſte incognitus cũ tribus heremicolis in deſerto cõſenuit.

Sũmmi põtifices.

Chriſtophor9 Papa ſummo põtificatu detruſus, Monaſticã egit vitã. Celeſtinus quintus, Ioannes primus, Ioãnes quartuſdecimus, in carcere perierũt. Benedictus quintus, Benedictus decimus, Martinus Tudertinus, Ioãnes duodecimus ſuo quiſq; põtificatu detruſi omnes in exilio conſenuerũt. Illud quoq; (vt antiquiora repetam) mirũ eſt Polycratem Samiorũ Tyrãnũ, fortuna opibuſq; clarũ, ac perpetua vſum fœlicitate, vt cui nihil vnq̃ ſiniſtrũ contigiſſet, nulla accidiſſet iactura, poſt multos arridẽtis fortunę luſus, ac lene ſpirantes fauonios, verſa poſtremo fauoris ac proſperitatis rota ab Orœte Cyri præfecto ſuperatum ſuſpendio vitam finiuiſſe. Vnde Carmelita Mantuanus.

Polycrates

Inuenies vnum (toto qui vixerit æuo
Liber ab aduerſis) Samię telluris alumnum,
Ac dominum: tanq̃ illius fortuna fuiſſet.

Immemor:at vitæ ſupremo in margine totum
Accepit, plenoq; hauſit cratere venenum.

Quæ omnia notiſſimo ſunt argumento, non nimis arridente fortuna ſuperbiendum, quam (ſi tantillum oculos deieceris) mutatã ſtatim et infeſtã videas: quã tamen paulo ante propiciã tibi experiebare. Diſcant nunc reges & Imperatores non tantum in fortunę eſſe arbitrio diuitias cõmutare, ſed victorias quoq; interdum victorib9 adimere. Nã (vt Catonis verſiculum verum eſſe doceamus ſcribẽtis, Victorem a victo ſuperari ſæpe videmus) Hector (qui Patroclum interfecerat) ab Achille, Achilles a Paride, Paris a Pyrrho, Pyrrhus ab Oreſte interfecti ſunt. Crœſus (qui Græcos ſibi fecerat tributarios) a Cyro Perſarum rege, Cyrus a Thomyri Scytharũ regina victi ſunt. Darius qui Babylonios ſubegerat, Ionas ꝑlio nauali ſuperauerat, a Milciade in cãpis Marathonijs ſuperatus eſt, deſyderatis e Perſarũ exercitu ducẽtis milibus. Xerxes qui Aegyptum ſubegerat, a Themiſtocle victus, ab Artabano præfecto interfectus eſt. Artaban9 item ab Artaxerxe occiſus. Mithridates rex Ponti qui annis 56. cum Romanis bellũ geſſerat, Aſiam occupauerat, Q. Oppium Proconſ. & Aquileium Legatum in vincula coniecerat, a Lucullo ptimum, demum a Pompeio ſuperatus, mortem ſibi intulit. Pompeius item qui Domitium expugnauerat, de Iarba rege triumphauerat, Sertoriũ in Hiſpania ſuſtulerat, Pyratas ſubegerat, Tigranem regẽ Armeniæ, Iberos itẽ, Albanos, Iudæos cum Ariſtobolo eorũdem rege debellauerat, & Mithridatẽ ad hauriendum venenum impulerat, a Cæſare in campis Philippicis profligatus, & a Ptolemeo Aegypti rege (ad quem cõfugerat) interfectus eſt. Cæſar poſtremo quũ de Gallis, Alexãdrinis, Ponticis, Africanis & Hiſpanis triumphaſſet: maximamq; terrarum orbis partem ſibi ſubieciſſet: tandem C. Caſſij & Decij Bruti coniuratione, tribus et viginti vulneribus in ſenatu confoſſus eſt. Quem vtriuſq; miſerabilẽ exitum ſcite admodum & eleganter deſcribit Carmelita in eo (quẽ prius auocaui) libello, vbi de inconſtantia & infidelitate fortunę loquẽs ait.

Victorias eſſe alternas

Fortunam antiqui vates dixere bifrontem.
Et modo terribiles in nos conuertere vultus,
Clementem modo ſeſe oculis promittere blandis,
Nec ſeruare fidem: ſed calliditate proterua
Principibus regniſq; graues inducere caſus.
Q; ſi ſcire velis non dementiſſe poetas
Authores documenti huius: lege temporis acta

Carmelitæ verſus de Cæſaris et Põpeii fortuna.

Inclyta præteriti, vetereſq; recurre per annos.
Aſpice Pompeium terra pelago q; ferentem
Victrices Aquilas, & mox quaſi fulmine miſſo
Cœlitus attonitum, magnoq; a Cæſare victum
Ire vagum, & tutas inueſtigare latebras
Incaſſum, dirũq; volentem euadere fatum.
Nec tibi læta magis Cęſar fuit: Omnia nãq;
Vt tibi ſubiecit terrarum regna: repente
In tua ciuiles armauit viſcera dextras.
Et q̃q̃ aduerſi veniſſet Epiſtola caſus
Nuncia: nil tanto tamen in diſcrimine iuuit:
Nãq; tuam mentem in vinclis fortuna tenebat.

Hęc & alia eiuſmodi exempla ponit Ouidius libro. 4. de Põto, vbi de fortuna ſcribens ſic ait.

Hęc dea non ſtabili q̃ ſit leuis orbe fatetur:
Quę ſummum dubio ſub pede ſemper habet
Quolibet eſt folio & quauis incertior aura,
Par illi leuitas improbe facta tua eſt.
Omnia ſunt hominum tenui pendentia filo:
Et ſubito caſu, quę valuere ruunt.
Diuitis audita eſt cui non opulentia Crœſi?
Nempe tamen vitam captus ab hoſte tulit.
Ille Syracuſia modo formidatus in vrbe,
Vix humili duram reppulit arte famem.
Quid fuerat magno maius? Tamen ipſe rogauit
Submiſſa fugiens voce clientis opem.
Cuiq; viro totus terrarum paruit orbis:
Indigus eſt factus omnibus ipſe magis.
Ille Iugurthino clarus, Cimbroq; triumpho,
Quo victrix toties conſule Roma fuit,
In Cœno Marius iacuit, cannaq; paluſtri:
Pertulit & tanto multa pudenda viro.

¶Multum ergo delirant maximi quiq; principes, ſi occurrentibus tot exemplis non facile credãt & fateãtur caducũ eſſe & pilę inſtar volubile, q̨cquid arbitrio fortunæ iacet. Cui quoniã quæcũq; hacten⁹ dicta ſunt, aſcribi video, volo paucis (quę legẽti mihi ſeſe obtulerũt) de ea cõmẽtari. Fortuna (inquit Lactãcius lib. 3. de Falſa Sapientia. Cap. 29.) eſt accidẽtiũ rerũ ſubit⁹ atq; inopinat⁹ euẽt⁹. Multa enim (inq̨t Cice.) efficit inopinata nobis ꝓpter obſcuritatẽ ignorationẽq; cauſarũ. Interrogat⁹ Chilo q̨d eſt fortuna, Ignar⁹ inq̨t medicus: multos enĩ excęcat

Fortunæ diffinitio.

fortunæ ſimulachrũ apud Scythas ſine pedibus fingebatur, vt manus tantum & pedes haberet. Apud Smyrneos eiuſmodi fuit, vt polum capite fulciret, manuũ altera ſuſtinẽs Amaltheæ cornu. Lactancius pictã a veteribus fuiſſe teſtatur cum copia & gubernaculo: tãq̃ opes tribuat, et rerum humanarũ teneat regimẽ. Vnde & omnipotẽs a pleriſq; vocata eſt, ꝙ ꝑ arbitrio poſſit diuitias cõmutare, victorias largiri, pauperẽ ſublimare, & opulẽtum deprimere. Propterea Saluſtius in Catilinario. Profecto (inquit) fortuna in omni re dominat̃. Plynı⁹ lib. 2. Naturalis Hiſtoriȩ cap. 7. ad Caſ. Veſpaſianum de eiuſdem poteſtate ſic inquit. Toto quippe mundo inquit & locis omnibus, omnibuſq; horis, omnium vocibus fortuna ſola iuocatur, & vna nominat̃, vna accuſatur, vna agitur rea, vna cogitatur, ſola laudatur, ſola arguitur, & cũ cõuicijs colitur. Volubiliſq;, a pleriſq; vero & cȩca etiã exiſtimata, vaga, incõſtãs, incerta, varia, indignorum fautrix. Huic omnia expenſa, huic omnia ferunturaccepta, & in tota ratione mortalium ſola vtrãq; paginam facit: adeoq; obnoxiæ ſumus ſortis: vt ſors ipſa pro deo ſit, qua deus probatur incertus. At Pacuuius de ea ſic ait. Verba Plynıı de fortuna.

Fortunam inquit inſanum eſſe & brutam perhibent Philoſophi:
Saxiq; ad inſtar globoſi prȩdicant eſſe volubilem. Pacuuiani verſus.
Quia quo ſaxum impulerit fors, eo cadere fortunam autumant.
Cæcã ob eã rem eſſe vocant, quia nil cernat quo ſeſe applicet.
Inſanam autem aiũt, quia atrox, incerta, inſtabiliſq; ſit.
Brutã, quia dignum aut indignũ nequeat internoſcere.

Interrogatus Apelles cur eam ſedentem pinxiſſet, quoniam inquit ſtare non poteſt. Socrates fauorem fortunȩ Theatro ſimilẽ eſſe dicebat, vbi indigni meliora plerũq; loca accipiũt. Cicero in Lelio. Non ipſa (inquit) ſolum fortuna cȩca eſt, ſed eos etiam plerũq; efficit cȩcos, quos cõplexa eſt. Itaq; illi efferũtur fere faſtidio & cõtumacia, nec quicq̃ inſipiẽte fortunato intolerabilius fieri poteſt. Apuleius libro. 7. Meta. de ea ſic inquit. Subibat me inquit non de nihilo veteris priſcæq; doctrinæ viros finxiſſe ac pronunciaſſe cȩcam & prorſus exoculatam eſſe fortunam, quȩ ſemper ſuas opes ad malos & indignos cõferat: nec vnq̃ iudicio queq̃ mortaliũ eligat. Immo vero cum hijs potiſſimum diuerſetur: quos procul (ſi videret) fugere deberet. Q̃ta ſit eius poteſtas, ſatis ſupq; indicat Diſtichõ Iuuena. Si fortuna volet, fies de Rhetore Cõſul, Si volet hȩc eadẽ, fies de Cõſule Rhetor. Plutarch⁹ in libello de Fortuna Romnaorũ ait delubra eximia & ãtiqua fortunȩ cũ primis fũdamẽtis erecta fuiſſe. Prim⁹ inqͭ fortunæ delubrũ Anc⁹ Marti⁹ ſubſtruxit, fortunãq; virili noie dicauit: ꝑpterea fortaſſe, ꝙ i victoria fortiter obtinẽda priores ſũt fortunȩ ꝑtes. Blõd⁹ li. 1. de Ro. triũphãte ſcribit apđ Nemoreſẽ lacũ fuiſſe tẽplũ Templa fortunæ.

fortunæ virilis: vbi virgines deæ immolarent. Certum eſt Tullum regẽ ſuos omnes actus fortunæ aſcripſiſſe, cuius beneficio ab ancilla matre ad regnum fuerat euectus. Fuit & apud Romanos fortunæ barbatæ ſimulachrum, quę cultoribus ſuis malas ſpecioſius veſtiret, ſe ſpernẽtes male barbatos glabroſq; redderet. Fuit et vtriuſq; fortunę ſimulachrũ bonæ ſcilicet & malæ. Ara vetus (inquit Cicero lib. 3. de Legibus) fuit in Exquilijs malę fortunę, deteſtatęq;. Plynius libro. 36. cap. 5. ait bonę fortunæ ſimulachrũ a Praxitele factũ, Romæ in Capitolio fuiſſe. Fuit & muliebris fortunę templũ quarto ab vrbe miliari. Viſcutæ quoq; fortunę ara dicata eſt: q illecebris ac velut viſco mortales capiat. Notiora vt opinor fuerit Epitheta, ſi authorũ teſtimonia adhuc pręmiſerimus nõnulla, q̃ prius a nobis dicta cõfirment. Seneca in Hippolyto ſic ait.

Senecæ verſus.

Res humanas ordine nullo
Fortuna verſat, ſpargitq; manu
Munera cæca, peiora fouẽs. Ouidius ſic.
Nempe dat, & quodcũq; libet fortuna, rapitq;,
Irus & eſt ſubito, qui modo Crœſus erat.

Cebes Thebanus ait fortunam neq; vituperandã, neq; laudandã. Nihil enim cũ ratione, ſed temere omnia facit ac fortuito. Martianus Capella deſultoriam fortunæ leuitatem nũcupauit dicens. Tũc etiã omnium garrula puellarũ, & cõtrario ſemper fluibũda luxu, leuitate pernix deſultoria geſtiebat. Quã alij ſortẽ aſſerũt, Nemeſin nõnulli, Tychen complures aut Nortiã. C. Piſo vir Hiſtoricus (vt eſt apud Plutarchũ) memoriæ prodidit Mariũ poſt cœnã cũ amicis deambulantẽ, ſępiuſq; de vtraq; fortuna diſputantẽ dixiſſe, nõ ſanę mẽtis hominẽ eſſe: qui fortunę ſeſe cõmitteret, q nullo trabali clauo ſua figat beneficia. Therame nes vn9 e trigĩta tyrãnis Atheniẽſibus, quũ ruina domus (in qua accũbebat) perijſſent omnes, ſolus ſupſtes exclamauit. Quo me fortuna reſeruas? Nec multo poſt tempore iterfectus eſt. Magnum & ſpacioſum dicendi pelagus ſcripturiẽti cuiq; in hoc argumento obuiũ eſt. Nã nullus eſt q̃tũuis ieiunus author: qui nõ aliquid ſuper hiis luſerit, quiq; vel non extulerit fortunã, vel maledictis nõ inceſſuerit. Mihi tamẽ erit ſatis Virgilii teſtimonium de ea loquentis citauiſſe, vbi ait.

Virgilii verſus de Fortuna.

Fortuna omnipotens inſipientibus,
Tantum iuris atrox quæ tibi vendicas.
Euertenſq; bonos, eligis improbos.
Nec ſeruare potes muneribus fidem.
Fortuna immeritos auget honoribus:
Fortuna innocuos cladibus afficit.
Iuſtos illa viros pauperie grauat.

Indignos eadem diuitijs beat.
Hæc aufert iuuenes, & retinet ſenes,
Iniuſto arbitrio tempora diuidens.
Quod dignis adimit, tranſit ad impios.
Nec diſcrimen habet, rectaq; iudicat.
Inconſtans, fragilis, perfida, lubrica.
Nec quos clarificat, perpetuo fouet:
Nec quos deſeruit, perpetuo premit.

¶ PRAECEDENTIVM EPIthetorum Teſtimonia.

1 RHAMNVSIA. Rhamnes oppidũ eſt in Attica, vel
(vt Straboni placet) vicus: vbi colebatᷓ Nemeſis, quæ ꝙ
nimia ſuperbos fœlicitate vlciſceretᷓ, eadẽ cũ fortuna cre
dita eſt. Phidias ſtatuarius Nemeſis ſeu fortunæ ſtatu
am denũ cubitorũ apud Rhãnũtẽ oppidũ fecit, quę in
manu mali ramũ tenebat, ex qua parua ſurgebat com-
plicatio. Q đ ſimulachrũ Agorãti Parij (quẽ diligebat) noie inſcripſit.
De Epitheto Virg. in Cyri. Haud fallor, ꝙ te poti9 Rhãnuſia fallar.
Itẽ Statius lib. 2. Syluarũ. Attẽdet toruo triſtis Rhãnuſia vultu. Item
Oui. lib. 5. Triſtiũ. Exiget ad dignas vltrix Rhãnuſia pœnas. Rhãnũ-
tẽ ſacrã fuiſſe Nemeſi, indicat Carmeli. lib. 5. Agelariorũ dicẽs. Rhã-
2 nũtẽq; ſacrã Nemeſi, Lacedemona & Argos. ¶ OMNIPOTENS
Virgi. de Fortu. Fortuna oipotẽs inſipiẽtibus. Itẽ lib. 8. Aen. Fortuna
3 oipotẽs & ieluctabile fatũ. ¶ INCONSTANS. et alia. Idẽ Virg. de
4 eadẽ. Incõſtans fragilis ꝑfida lubrica. ¶ PERFIDA. Itẽ Luca. lib. 9.
Qz te nõ paſſa eſt miſereri ꝑfida Magni viuẽtis. Itẽ Frã. Philel. in. 3.
Decade. Fortuna boni quũ ꝑfida tãtũ Polliceatᷓ. Itẽ Fauſt9 lib. 2. de
Nepolitana Victoria. Dexterior fortuna dabit, q̃ perfida tãtis Illa vi
5 ris dederit. ¶ LVBRICA. Stroza pater lib. 5. Eroticõ. Lubrica quẽ
nũq̃ potuit fortuna mouere. Itẽ Crini. li. 1. poematũ. Cur tã ꝑcaci Lu-
brica gaudio Geſtis potẽtũ vota repellere. Itẽ Car. de Sõnio Romano.
6 Spes hoim fragilis, fortunaq; lubrica, vanũ Cõſiliũ. ¶ ANCEPS. Lu
ca. li. 4. Vt nũq̃ fortuna labet ſucceſſib9 ãceps. Itẽ Carmeli. li. 2. in Gõ-
zaga. Hic fortuna viris vtroq; cadẽtibus anceps. Idẽ li. 5. Agelariorũ.
Hic fortuna diu varijs euẽtibus ãceps Luſit. ¶ INFIDA. Luca. li. 7.
7 Qĩq; fuit lęto ꝑ tres ĩfida triũphos Tã miſero fortuna minor. ¶ FOR
8 TIS. Nã (vt iqt Cice. lib. 2. Off.) Magnã vim eſſe in fortuna in vtrãq;
partẽ vel ſecũdas ad res, vel aduerſas quis ignorat? Siquidẽ quũ ꝓſpe-
ro flatu vtimur: ad optatos exitus prouehimur. Et quum reflauit: affli-

gimur. Columella lib.11. Et celebres fortis fortunæ dicite laudes. Item
9 Oui.li.6.Faſt. Q̃ꝫ cito venerũt fortunæ fortis honores. ¶RAPAX.
Horatius li.1.Car.Ode.34. Huic apicẽ rapax fortuna cũ ſtridore acu
10 to Suſtulit. ¶MANCA tũc dicit̃, quũ nocere neq̃t. Horati.lib.2.Ser
11 monũ. In quẽ mãca ruit ſemꝑ fortuna. ¶SVPERBA. Idẽ Hora.li.
12 1.Epiſt. An q fortunę te reſpõſare ſuꝑbę. ¶CAECA & Exocula-
ta, quia quod melius eſt, diſcernere non poteſt. Apuleius lib.7.Meta.
Subibat me nõ de nihilo veteris, priſcęqꝫ doctrinę viros finxiſſe ac pro
nũciaſſe cęcã & prorſus exoculatã eſſe fortunã. Itẽ Frã.Philel.in.6.De
cade. Nõ etenim fortuna ſuo te ſubdidit vnq̃ Cęca iugo. Itẽ Fran.Pe-
trarcha Aegl.12. Cæca rotat fortuna fidẽ: regit oĩa fatũ. Itẽ Cice.in Le-
lio. Nõ enim ſolũ ipſa fortuna cęca eſt: ſed eos etiã plerũqꝫ cęcos efficit,
quos cõplexa eſt. Itẽ Galterus lib.2. Alexãdreidos. Cęca ſedebat hu-
mi fortuna, aĩamqꝫ reſumẽs. Itẽ Glareanus lib.2 Eleg. Diuitiæ & cęcę
13 pẽdula regna deæ. ¶PERVICAX. Apuleius lib.7.Meta. Sed illa
14 fortuna meis caſib9 ꝑuicax. ¶LICENTIOSA. Nã vt inq̃t Martia
lis lib.4. Epigrã. Quid nõ ſęua ſibi voluit fortuna licere? Apuleius lib.
15 9. Tũc vnũ larẽ varie diſꝑgit, vẽditiõis icertę licẽtioſa fortuna. ¶SAE
VIENS. Idẽ Apul.lib.10. Quã fuga celeri ꝓcellã fortunę ſęuiẽtis eua
16 dere. ¶NEFARIA. Idẽ Apul.lib.11. Quid metus mortis quotidia-
17 næ, nefariæ fortunæ profuit. ¶RHAMNVSIS, Eadẽ ratione qua
Rhãnuſia. Oui.lib.14.Meta. Idaliã, memorẽqꝫ time Rhãnuſidis irã.
18 ¶DVBIA. Quoniã vt inquit Cice.in Paradoxis. Cui ſpes oĩs & ra
tio & cogitatio pẽdet ex fortuna: huic nihil certi eſſe poteſt. Oui.lib.9.
Faſtorũ. Serua q̃ Tullius ortus, Cõſtituit dubiæ tẽpla ſuperba deæ.
Itẽ Seneca in Thyeſte. Dubia violẽtę dom9 Fortuna reges inter incer-
19 tos labet. ¶TRISTIS. Oui.in Epiſt. Briſeidis ad Achillẽ. An miſe-
20 ros triſtis fortuna tenaciter vrget. ¶ACERBA. Oui.in Epiſto.Sap
ph9 ad Phaonẽ. An grauis icœptũ ꝑagit fortuna tenorẽ? Et manet in
curſu ſemꝑ acerba ſuo? Itẽ Cimbriac9. Talib9 icuſat rex idignat9 acer
21 bã Fortunã. ¶IMPROBA. Iuuẽalis Satyra.6. Stat fortuna iproba
noctu Arridẽs nudis infãtibus. Itẽ Frã.Philel.in.7.Decade. Nec for-
tuna iuuet, quæ multos fallere nouit Improba. Item Fauſtus in Buc.
Improba ne rerũ q̃ ſit fortuna mearũ Mopſe petas. Itẽ Galterus. lib.
22 2. Alexãd. Improba mobilior folio fortuna caduco. ¶MINAX. Iuue
nalis Satyra.10. Quũ fortunę ipſe minaci Mãdaret laqueũ. Itẽ Stroza
pater. Iuſticiã ſequi, nec vertere terga minaci Fortunę. Itẽ Carmelita in
Oratione ad virginẽ. Seu terris fortuna minax, ſeu ſęuiat alto. Itẽ Can
talycius libro.2. de Parthenope bis capta. Quem tibi cunqꝫ minax ca-
23 ſum fortuna dediſſet. ¶INSOLENS. Plynius lib.36.Nat.Hiſt.cap.

17. Hoc eſt inſigne venalicijs gregibus: opprobriũꝗ inſolentis fortunę.
24 ¶INSIDIANS. Nam plerumꝗ eis magnum minitatur infortuni-
um: quibus aliq̃diu blãdita eſt. Vnde Seneca ad Lucilium, Epiſtola 8.
Munera iſta (quę fortunę putatis) inſidiæ ſunt. Plynius lib. 37. cap. 14
25 In culinã domini rurſus fortunæ inſidiãtis manui reddidit. ¶CAV-
TA. Syllius lib. 7. Si factis nondum Minuti te cauta probare Erudijt
26 fortuna meis. ¶DVRA. Syllius lib. 10. Dura inter pauidos alitur
27 fortuna ſedendo, Et gliſcunt aduerſa metu. ¶SAEVA. Boetius lib. 2.
Epithetum & Epitheti rationem ponit dicens.

Hæc quum ſuperba verterit vices dextra:
Aeſtuantis more fertur Euríppi.
Dudum tremẽdos ſæua proterit reges:
Humilemꝗ victi ſubleuat fallax vultum.
Non illa miſeros audit, aut curat fletus:
Vltroꝗ gemitus dira (quos facit) ridet.

Item Martialis lib. 4. Quid
28 non ſæua ſibi voluit fortuna licere? ¶INVIDA. Valerius Flac. lib. 2.
Argon. Inuida donec Laomedontęos fugeret fortuna penates. Item
Claudianus lib. 2. in Ruf. Inuida proh q̃tum rapuit fortuna triũphũ.
29 ¶NOXIA. Claudianus lib. 1. de Raptu. Si nobis noxia vires Cum
30 cœlo fortuna tulit. ¶VAGA. quoniã (vt inquit Cicero lib. 2. de Di
uinatione) Nihil eſt tam contrarium rationi et conſtantiæ, q̃ fortuna.
Et lib. 3. de Natu. deorum. Fortunã (inquit) nemo ab inconſtantia &
temeritate ſeiũget. Manilius lib. 4. Aſtro. Nec fortuna probat cauſas, ſe
quiturꝗ merentes: Sed vaga per cunctos nullo diſcrimine fertur. Item
Frã. Petrarcha Aegl. 8. Fortuna vaga eſt: & protinus inter Quis preſ
31 ſa manus: ceu lubricus effluit anguis. ¶FLVIBVNDA, fluẽs & labi
lis. Martianus Capella lib. 1. Tunc etiam omnium garrula puellarum
& contrario ſemper fluibũda luxu, leuitate pernix deſultoria geſtiebat.
32 ¶DESVLTORIA, a deſiliẽdo. Baptiſta Pius lib. 4. Elegidiorum.
Hijs varia, incõſtans, fera, deſultoria, fallax, Nortia, quos rapidę vol-
33 uit ab orbe rotæ. ¶LENOCINANS, inſtar Lenonis blandiens.
34 Sidonius. Apoll. lib. 2. Fortunæ diu lenocinantis perfidus finis. ¶LO
CVLPES. Idẽ Sidonius. Nam locuples fortuna domus non paſſa la
35 tere. ¶FALLAX. Fortuna enim teſte Boetio ſpecie fœlicitatis quum
videtur blanda: mentitur, fallitꝗ. Seneca in Agamẽnone. O regnorum
magnis fallax Fortuna bonis, in pręcipiti Dubioꝗ nimis excelſa loco.
36 ¶FRAGILIS. Cice. lib. 3. De Oratore. O fallacẽ hominũ ſpẽ, fragi-
37 lẽꝗ fortunã. ¶FATALIS. Cicero pro P. Sextio. Sed fuit profecto q̃-
38 dam illa Reipub. Fortuna fatalis. ¶VELOX. Seneca in Hippolyto.
39 Nec vlli Præſtat velox fortuna fidẽ. ¶RAPIDA. Seneca in Medea.

40 Rapida fortuna ac leuis Præcepſq; regno eripuit,exilio dedit. ¶IM-
POTENS,nimis potens.Idem Seneca in Agamēnone . Tamē ſu-
perba & impotens flatu nimis Fortuna magno ſpiritus tumidos da-
41 ret.¶LABANS.Seneca in Octauia. Subito labantis ecce fortunæ
42 impetu Modo prępotentem cernat euerſam domum.¶POTENS.
Quid eſt enim(inquit Seneca Epiſtola 93.)quod non fortuna conuol
uat,& florētiſſimo detrahat:quodq; nō eo magis aggrediatur & qua-
tiat,quo ſpecioſius fulget: Quid illi arduum,quidve difficile eſt:De
Epitheto.Seneca Tragœd.in Octauia.Quid me potēs fortuna fallaci
mihi Blandita vultu.Item Stroza filius in Epicedio Borgeti canis. Et
43 arbitrium nimis incuſare potentis Fortunæ debes.¶SVBLIMIS.Se
neca in Hercule Oethęo. Quātos intus Sublimis agit fortuna metus.
44 ¶MVTABILIS.quoniam(vt dicebat Menander)permutat omnia
(quę ſunt in vita)parua fortuna.Sophocles in Aiace ſcribit immutabili
45 fortuna nullum eſſe peius hominibus malum.¶AMBIGVA.Quo
niā(vt ſcribit Ouidius) Paſſibus ambiguis fortuna volubilis errat. Et
manet in nullo certa tenaxq; loco.Politianus in Nutricia.Fortunas re
46 gum ābiguas,& ſcœptra tyrānnis Extorſere feris.¶MALIGNA,
Quę iuſtos premit,iniuſtos ad culmina rerū Erigit, & multo cumu-
lat variabilis auro. Marullus in Epigram. Fortunæ pariter malignæ
47 vterq;.¶IMPERIOSA.quoniam non rationem,non legem nouit
fortuna.Hominibus autē imperat proprijs ſine ratione fluxibus tra-
cta.Magis iniuſtis fauet,odit autem iuſtos,veluti oſtendens temerariā
potentiam. Et vt inquit Saluſtius in Catilina.Fortuna in omni re do-
minatur.Ea res cunctas ex libidine magis q̃ ex vero celebrat obſcuratq;.
Marullus in Hymnis. Et quorum imperioſa domi fortuna paternæ:
Et apud Galterum lib.2.Alexandr.Fortuna ſic inducitur loquens.
Inſcia mens hominum quanta caligine fati
Preſſa iacet:quæ me totiens iniuſta laceſſit.
Ius reliquis proprium licet exercere deabus
Me ſolam excipiunt:quæ dum bona confero: magnis
Laudibus attollor:Si quando retraxero rebus
Imperioſa manus:rea criminis arguor:ac ſi
Naturæ ſtabilis ſub conditione teneri
Poſſem.Si ſemper apud omnes vna manerem,
Aut eadem:iam non merito fortuna vocarer.
Lex mihi naturæ poſita eſt ſine lege moueri,
48 Solaq; mobilitas ſtabilem facit. ¶ILLVDENS.Lactancius lib.3.
de falſa Sapientia.cap.28.Non diſſimili errore credunt eſſe fortunam,
quaſi deam quādam res humanas varijs caſibus illudentem, quia ne-

49 ſciunt, vnde ſibi bona & mala eueniant. ¶INSIDIOSA. Stroza pa
ter lib. 3. Eroticon. Sed fortuna diu greſſu non pergit eodem. Speſq; ho
50 minum vanas inſidioſa facit. ¶CADVCA. Boetius lib. 2. Crede for-
51 tunis hominũ caducis, Bonis crede fugacibus. ¶FVGAX. Propter-
ea Carmelita monet. Fidite virtuti, fortuna fugacior vndis Nõ manet,
& certam neſcit habere domum. De Epitheto idem Carmelita ad Pã
philum Saxum. Fortuna fugax, ſecuraq; nunq̃ Proſperitas. Item Frã.
Philel. in 7. Decade. Atqui te nullo ductus ſplendore fugacis Fortunę,
te propter amat. Item Remaclus. Tu ſemper Fortuna fugax, nunq̃ ti-
52 bi conſtans. ¶VOLVCRIS. Sabellicus in Geneth. Huc quoq; defle
xit volucris fortuna parũper Lumina. Item Guillermus Caſtellus in
53 Epig. Vndiq; vinctis (Ne fugiat) volucris ſtringere colla deę. ¶PRAE
CEPS. Sabellicus in Cædem Sontiacam. Quo pręceps fortuna ruis?
quo pergitur vltra? Item Cimbriacus. Quo præceps fortuna ruis?
54 quo triſtia lætis Permiſces rebus? ¶BIFRONS dicitur: q; hijs ſere-
no vultu arrideat, contracto alios ſupercilio & caperata frõte intuea-
tur velut inimica. Conradus lib. 1. Odarum. Sæpe fortunæ memoras
bifrontis Perfidum ludum ſapientis eſſe Spernere. Item Carmelita:
55 Fortunam antiqui vates dixere bifrontem. ¶ASPERA, hijs quibus
aduerſatur. Conradus lib. 3. Odarum. Dijs eſt amicus, quem premit
56 aſpera Fortuna. ¶INSTABILIS. Vnde Apuleius lib. 1. de Aſino
aureo. Tu ne fortunarum lubricas ambages, & inſtabiles incurſiones
& reciprocas viciſſitudines ignoras? Conradus lib. 1. Odarum. Perge
fortunæ inſtabilis fauorẽ Spernere. Item Cicero lib. 4. Rheto. ad Herẽ
nium. Inſtabilis in iſtum plurimum fortuna valuit, Omnes inuidioſe
57 eripuit tibi bene viuẽdi caſus facultates. ¶INSANA. Pacuuius apud
Ciceronẽ. Inſanã autẽ aiũt: quia atrox, incerta, inſtabiliſq; ſit. Itẽ Frã.
Phil. in 5. Decade. Neq; enim noſtras inſana viciſſim Res fortuna pre
58 mit. ¶BRVTA. Pacuuius. Brutam dixerunt (inquit) quia dignum
59 aut indignum nequeat internoſcere. ¶IOCANS. Quoniam (vt in-
quit Iuuenalis Satyra 3.) Ex humili magna ad faſtigia rerũ Extollit,
quotiens voluit fortuna iocari. Crinitus lib. 11. de Honeſta diſciplina:
cap. 11. Vt iocantis Fortunæ aleã ac libidinem in conſpectu habere-
60 mus. ¶IMMODERATA. Decius Laberius in Mimis. Fortuna
61 immoderata in bono æque atq; in malo. ¶IMPVDENS, quam nõ
pudeat malis fauere, bonos perſequi. Crinitus lib. 1. Poematũ. Et nũc
62 probatos improbat impudens. ¶AVDAX. Idem ibidem. Extollit
63 audax obſequio leui Tardos, inertes, & fatuos ſimul. ¶MVLTI-
FORMIS. Crinitus lib. 11. de Honeſt. Diſcipl. cap. 11. In quis tam va
ria, tam promiſcua, & multiformis imperatorum fortuna appareat.

64 ¶TRVCVLENTA.Fran.Phil.In 4.Decade.Heu miſeri ciues,
65 quę tam truculēta ſubegit Vos fortuna? ¶VERSVTA.Quoniam
(vt inquit Carmelita in Opuſculo de fortuna Gonzagæ)
Fallit mille modis homines. Audacia quum vult
Corda facit:gelida quum vult formidine lentat,
Fraude potens magica, ſenſus circūuenit omnes.
Mille veneficijs agitat pręcordia, mille
Lumina pręſtigijs, falſis mille artibus aures
Faſcinat:irrhetitq; homines, vt aranea muſcas. De Epitheto Fran.
Philel.in 4.Decade.Humanas verſuta quidem ſurſum atq; deorſum
66 Res fortuna rotat.¶INANIS.Idē Fran.Philel.in 5.Decade.Quid
67 enim demēs te credis inani Fortunę. ¶SVPERBA.Idem in 7.De-
68 cade.Fortunam monui nō omnia poſſe ſuperbam.¶VOLVBILIS.
Ouidius lib.5.Triſtium.Paſſibus ambiguis fortuna volubilis errat.Itē
Quintianus.Mitigat atq; tuos fortuna volubilis orbes. Item Fauſtus
in Liuia.Ah nimis incerto fortuna volubilis orbe. Itē Pacuuius apud
Ciceronē.Saxiq; ad inſtar globoſi prędicant eſſe volubilē: Quia quo
69 ſaxum impulerit fors,eo cadere fortunā autumāt.¶VARIA.Quo-
niam(vt inquit Cicero lib.2.de Natura deorum)Fortuna amica varie-
tati,conſtantiam reſpuit. Quintianus in Cleopoli.Tamen ſi tempo-
70 ra prima reuoluas,Fortunæq; rotā variæ.¶MALEFIDA. Quan-
to maior eſt fortuna:tāto minus eſt ſecura,inquit Ariſtoteles lib.7.Ethi
corum.Carmelita lib.2. Agelariorum . Tādem malefida Cleomnem
In præceps fortuna tulit.Item lib.5.Malefida tibi fortuna repoſcet. Itē
Boetius lib.1.
Dum leuibus malefida bonis fortuna faueret:
Pęne caput triſtis merſerat hora meum.
Nunc quia fallacem mutauit nubila vultum:
Protrahit ingratas impia vita moras. Item Fauſt.in Elegijs.Hęc
71 leuibus malefida rotis fortuna reuoluit. ¶MOBILIS. Carme. lib.
72 2.Parthe. Marianę. Fortuna viceſq; Mobilis alternat. ¶DECEP-
TRIX HOMINVM. quoniam vt inquit Iulius Celſus lib.10.de
geſtis Cæſaris .Fortuna plerumq; eos (quos plurimis beneficijs orna-
uit)ad duriorem caſum reſeruat. Cui conforme eſt illud Claudiani in
Ruf. Iam non ad culmina rerum Iniuſtos creuiſſe queror: tolluntur
in altum, Vt lapſu maiore ruant. Carmelita in Epigrā. Deſine decep-
73 trix hominum fortuna minari. ¶MENDAX . Carmelita lib.1.de
Trophæis Gonzagæ.O ſemper mendax fortuna, labanſq; Spes ho
74 minum.¶MAGNIPOTENS.Galterus lib.9. Alexand. Magni-
75 potens fortuna duci prouiderat ante.¶PROCAX.Idem Galterus

lib.2. Alexandreidos. Diſcuſſit fortuna procax, quæ ſola tuetur Tuta,
grauata leuat, quaſſat rata, fœdera rumpit, Infirmat firmum, fixū mo
76 uet, ardua frangit. ¶LIVIDA. Fauſtus in quodam Panegy. Qꝫ Li
77 uida noſtris Detraxit fortuna bonis. ¶INIQVA. Seneca in Hercu
78 le Furente. Iniqua raro maximis virtutibus Fortuna parcit. ¶IN
FLVENS. Seneca in Thyeſte. Quis influētis dona fortunę abnuit?
79 ¶LVCRIFICA. Plautus in Perſa. Quę iſtęc fortuna lucrifica eſt?
80 ¶PROMINENS. Crinitus lib.1. Poematum. Fortuna celſo verti
81 ce prominens. ¶INCERTA. Plynius. Vaga, inconſtans, incerta, va
82 ria, indignorumq; fautrix. ¶ERRATILIS. Qꝫ varia res eſt & erra
83 tilis fortuna. dicebat Menāder. ¶PRAENESTINA. In Pręneſte oppido fuit eximium fortunæ templum, vnde certa edebātur oracula, vt ait Strabo. Vnde etiā Syllius ait. Celſiſq; dicatū Fortunę Pręneſte iugis. Hinc etiam poetę multi ſortes vocāt Pręneſtinas. Vnde & Carneadē dixiſſe ferūt, nuſq̄ ſe fortunatiorē, q̄ Preneſte vidiſſe fortunā. Lucanus lib.2. Pharſaliæ. Vidit fortuna colonos Præneſtina ſuos, cunctos ſimul enſe reciſos. Item Tranquillus in Domitiano. Tunc rurſus repēte torruit Præneſtina fortuna toto imperij ſpacio annum nouum, lætā eandemq; ſemper ſortem dare aſſueta. Qꝫ autem Numerius Suffuſtius Pręneſtinas ſortes primus inuenerit, tandem ſuo in loco dicemus. Sunt qui Sortes, & Nemeſin a fortuna alias eſſe dicant ac differentes,
84 neq; Rhānuſiam debere dici fortunam, ſed ſolam Nemeſin. ¶VARIANS. Rerum ſeriem mutans. Vnde Seneca. Ima permutat breuis hora ſummis. Et Virgilius lib.10. Aen.

Multa dies variuſq; labor mutabilis æui.
Rettulit in melius, multos alterna reuiſens
Luſit, & in ſolido rurſus fortuna locauit.

De Epitheto T. Liuius lib.3. Belli Punici. Cœptum propter vos cum Samnitibus bellum per centum prope annos variante fortuna euentum tulerimus. Item Plynius lib.7. cap.42. Cętera exempla fortunę variantis innumera ſunt.
85 ¶AESTVARIA. Fortuna ęſtuaria (inquit Eraſmus) dicitur volubilis & Eurippi inſtar reciproca: q; nunc huic fauere ſoleat, nūc illi.

fortuna ma virtutibꝫ r parcit.

¶FONS

Liquidus	Montanus	Viuus
Muſcoſus	Largus	Perlucidus
Gelidus	Putealis	Illimis, Oui: met: 3, Fons erat illimis nitidis argēte
Irriguus	Amœnus	Argenteus
Mundus	Largifluus	Spumiger
	Frigidus	Fœcundus
	Dulcis	Vmbroſus

Egregius
Conſpicuus
Bullis ſtillans
Piſcoſus
Nauigabilis
Subtilis
Purus
Perſpicuus
Nitidus
Rutilus
Placidus
Algidus
Lene fluens
Candidus
Vagus
Vitreus
Cæruleus
Salebroſus
Cauus
Lutoſus
Vaporoſus
Præceps
Lucidus
Lucens
Gramineus
Riguus
Limpidus
Purus
Illimus
Mellifluus
Fluidus
Sonans
Raucus

ℭFASTIDIVM

Superbum
Triſte
Inſuaue
Lentum

ℭFLAMMA

Tremula
Crepitans
Coruſca
Torrens
Virgea
Sequax
Stupea
Vaga
Acris
Celer
Calida
Ignea
Volans
Velox
Candens
Auida
Rutila
Viua
Rapida
Feruida
Rogalis
Vigil
Lucens
Roſea
Vorax
Multifida
Volucris
Errans
Micans
Tumida
Clara
Radians
Flagrans
Coruſcans
Fluctuans
Ferox
Agilis
Mobilis
Feruens
Rapax
Rutilans
Rubens
Vſtulans
Viuida
Aeſtuās
Torrida
Lucida
Relucens
Sæuiens
Exardens
Ardens
Nigrans
Sonora
Ignita
Sonax
Atrox
Aetnæa
Igniuoma
Stridula
Calens
Vndans
Audax
Comans
Mobilis
Vrens
Sonans
Fugans vmbras
Fulgens
Alacris
Furens
Crudelis
Terrifica
Populatrix
Fumoſa

ℭFLVMEN

Frigidum
Rorans
Cauum

Curuum
Herboſum
Labens
Vagum
Gelidum
Latebroſum
Liquens
Sonorum
Nauigabile
Rapidum
Validum
Torrens
Decliue
Limoſum
Circūfuſum
Obliquum
Refugum
Turbidum
Spumans
Molle
Concitum
Spumeum
Ductile
Arduum
Virens
Sinuans
Flexum
Fontanum
Properans
Caducum
Profundum
Citatum
Tumidum
Sinuoſum
Vitreum
Viridans
Nebuloſum
Cannoſum
Vdum
Humidum
Nitidum
Rigens
Perlucidū
Violentum
Vndans
Currens
Amœnum
Glaucum
Inflexum
Tumens
Purum
Liquidum
Horriſonū
Deflexum
Curuatum
Præceps
Fruticans
Reſonans
Algidum
Præciduum
Exundans

¶Idem de Epithetis harum dictionū. Fluctus & Fluuius.

¶FLVVIVS

Rapax
Liquens
Minax
Tumens
Gelidus
Spumifer
Humens
Trux
Minans
Lubricus
Citatus
Algens
Torrens
Sonans
Flexiuagus
Rapidus
Vorax
Nitens
Stagnans
Vndans
Furens
Spumans

¶FERRVGO

Obſcura
Atra
Picta
Scabra
Opaca
Picea
Pallens
Olida

¶FRETVM

Cæcum
Concitum
Torrens
Aeſtuoſum
Vaſtum
Sæuum
Longum
Rapidum
Iuſanum
Turbidum
Spumans
Neptunium
Hibernum
Curuum
Glaciale
Cæruleum
Horriſonum
Vndans
Tumidum

Profundum
Cærulum
Spumoſum
Salſum
Minax
Surdum
Ventoſum
Stagnans
Apertum
Viride
Fulgidum
Naufragum
Veliuolum
Feruidum
Tumeſcens
Fremeus
Rabidum
Saliens
Lubricum
Fumans
Vndoſum
Liquidum
Vndiſonum

¶Idem de Epithetis harum dictionũ Mare, Aequor, Pelagus.

¶FVLICAE

Marinæ
Paluſtres
Paruæ
Vagæ
Leues

¶FVMVS

Volucer
Sequax
Sublimis
Ater
Amarus
Niger
Graue olens
Sordidus
Lachrimoſus
Volans
Lœthalis
Tenuis
Calidus
Pinguis
Nubiuagus
Viridis
Piceus
Igniuagus
Triſtis
Fluctuans
Incoctus
Grauis
Arens
Tremebundus
Calens
Vndans
Tenebroſus
Peruolitans
Turbidus
Inanis
Leuis
Teter
Opacus
Moleſtus
Tepidus

¶FRENVM

Sonans
Spumans
Rigidum
Pictum
Lentum
Fuluum
Humens
Spumeum
Lubricum
Arctum
Subſtrictũ
Vdum
Difficile
Nodoſum

¶FEBRIS

Auida
Occulta
Calida
Recurrens
Interuallata
Rapida
Spirans
Flagrans
Anhela
Domeſtica
Vigil
Ardens
Moleſta
Maligna
Dira
Acerba
Inſana
Amara
Grauis
Iners
Torrida
Tremula
Horrida
Feruens
Phlegetontica
Edax
Ignea
Lœthifera
Recidiua
Violenta

Attica

FVNDA

Balearis
Stridens
Balearica
Torta
Voluta
Caua
Volubilis
Teres
Cita
Aeria
Leuis
Hiſpana
Contorta

FVRCAE

Bicornes
Ferreæ
Rapaces

FATVM

Inexorabile
Crudele
Miſerum
Sordidum
Impium
Ineluctabile
Acerbum
Viuax
Incertum
Miſerabile
Triſte
Præceps
Aemulum
Noxium
Rapidum
Cæcum
Graue
Iniquum
Inſuperabile
Ignauum
Auarum
Tenax
Inutile
Aſperum
Sollicitum
Cruentum
Occultum
Lachrimabile
Lachrimoſum
Horridum
Deflendum
Minitans
Crudum
Nulli mutabile
Inglorium
Inuidum
Feſtinans
Liuens
Latens
Impotens
Malum
Immite
Durum
Minans
Dubium
Ineuitabile
Ambiguum
Præcox
Dirum
Auidum
Violentum
Miſerandū
Rapax
Exitiale
Inſolabile
Nigrum
Properans
Horrendum
Potens
Inopinum
Peſtiferum
Immotum
Surdum
Malignum
Perniciofum
Perfidum
Secretum
Improbum
Myſticum
Propheticum
Lubricum
Vorax
Ferale
Trux
Ferox
Luctiſonum
Arcanum
Lamentabile
Dolorigerum
Iudecorum
Terribile
Adamantinum
Funereum
Ferreum
Fallax
Illætabile
Amarum
Atrox
Immobile
Flebile
Immane
Sydereum
Implacabile
Marcens
Siniſtrum
Lugubre

Veniens

FRVGES

Grauidæ
Hornæ
Vberes
Nitidæ
Lactentes
Spiceæ
Cereales
Herbidæ
Lætæ
Aureæ
Teneræ

FALX

Rigida
Procurua
Curua
Fœnaria
Stramentaria
Syluatica
Arboraria
Vericulata
Denticulata
Acuta
Obtuſa
Putatoria
Lunatâ
Rapax
Ahena
Adûca
Incurua
Agreſtis
Exacuta
Ferrea
Sæua
Dura
Peracuta
Aeſtiua
Saturnia
Panda
Vulnifica
Trux
Aenea
Dentata
Vncata
Fœniſeca
Recurua
Herbiſeca
Omniſeca
Habilis
Inflexa

FLABRVM

Leue
Tenue
Animoſum
Sæuum
Procax
Suſurrans
Petulans
Vagum

FRVMENTVM

Lactens
Purum
Flaueſcens
Germinans

FERAE

Horribiles
Fugaces
Montiuagæ
Horriferæ
Sequientes
Immanes
Rigidæ
Montanæ
Hirſutæ
Pugnaces
Sæuæ
Terribiles
Rapidæ
Auidæ
Rabidæ
Cruentæ
Crudeles
Latentes
Trepidæ
Truces
Timidæ
Pauidæ
Rapaces
Frementes
Quadrupedes
Immites
Hirtæ
Iubatę
Acres
Præcipites
Horridæ
Inhumanæ
Auritæ
Turbidæ
Indomitæ
Audaces
Minaces
Vagæ
Sylueſtres
Atroces
Belligeræ
Carniuoræ
Multiuagæ
Soliuagę
Monticolæ
Violentæ
Brutæ

¶FISCELLA

Iuncea
Fragilis
Cōtexta cānis

¶FORMIDO

Nigra
Turpis
Atra
Trepida
Miſera
Exanguis
Tetra
Pauida
Gelida
Horrida
Segnis
Sæua
Mœſta
Horribilis

¶Idē de Epithetis harū dictionū Metus, Timor, Pauor.

¶FORNAX

Caua
Vaſta
Calcaria
Calida
Terrena
Sulphurea
Vaporifera
Curua
Ardens
Abrupta
Occulta
Ignea
Picea
Rapida

¶FABVLA

Mendax
Anilis
Delira
Lepida
Incredenda
Sollers
Perita
Ficta
Bella
Cōmēticia
Vana
Expers veri
Garrula
Inanis

¶FOLLES

Taurini
Trementes
Ventoſi
Tenues
Caui
Reflatiles

¶FORCEPS

Tenax
Curua
Adūca
Denticulata
Supina
Habilis
Cæſiua

¶FVSVS

Grauidus
Verſatus
Teres
Succinctus
Prægnans
Leuis
Lanificus
Tortus

¶FERITAS

Torua
Sæua
Inamabilis
Inamœna
Scythica
Prodigioſa
Rabida
Immanis
Indocilis

¶Idem de Epithetis harum dictionū Impietas, Sæuicia.

¶FLVENTVM

Raucum
Procelloſum
Blandum
Tenue
Trepidans
Vndiuagum
Madidum
Amœnum
Glaucum
Piſcoſum
Sinuoſum
Cetoſum

¶FVLIGO

Atra
Madida
Pulla
Nigra
Tetra

¶FORMICA

Rapax
Paruula
Metuens ſenectę
Frugilega
Granifera
Repens
Sollers
Patiens laborum
Leuis
Parua
Breuis
Nigra

¶FLOS

Blandus
Rutilus
Lætus
Amicus apibus
Odoratus
Mollis
Candidulus
Niueus
Apricus
Suauis
Dulcis
Micans
Vernus
Aeſtiuus
Odorus
Pratenſis
Candidus
Specioſus
Odorifer
Sabæus
Elyſius
Atticus
Nectareus
Nitidus
Decens
Gratus
Fragrans
Illuſtris
Tener
Fulgidus
Decorus
Halans
Purus
Sonorus
Pulcher
Olens
Pictus
Melliger
Hiblęus
Coruſcus
Bene olens

¶FAGVS

Patula
Vmbroſa
Ardua
Rorans
Alta
Frondoſa
Teres

¶FISTVLA

Arguta
Ruſtica
Dulcis
Suauis
Caua
Garrula
Enodis
Paſtoralis
Leuis
Tinnula
Septiforis
Paſtoria
Rauca
Indocta
Blanda
Canora

¶FLEXVS

Sinuoſus
Vagus
Tortuoſus
Curuatus
Lunatus
Sinuatus
Labyrinthęus
Circularis
Multiuagus
Obliquus

¶FIMVS

Pinguis
Immundus
Vdus
Bibulus
Liquidus
Tenax
Abiectus
Putris

¶FRIGVS

Opacum
Penetrabile
Pluuium
Concretum
Contractum
Mordens
Hyemale
Brumale
Glaciale
Sterile
Scythicum
Hibernum

Torpens
Acerbum
Rigidum
Manabile
Acre
Durum
Ignauum
Iners
Inhabitabile
Malum
Gelidum
Roſidum
Animoſum
Improbum
Pallidum
Pigrum
Triſte
Riphæum
Tremulum
Dirum
Timidum
Pluuiale
Algidum
Lœthale
Intolerabile
Intolerandum
Arctoum
Strictum
Malignum
Crudum
Mordax
Sæuum
Horridum
Immite
Arcticum
Niuale
Horrens
Sterile
Intractabile
Boreale
Rhodopeium
Pallens
Iniquum
Boreum
Hyperboreum
Mortiferum
Canum

❡FVNVS

Crudele
Triſte
Acerbum
Miſerandum
Sęuum
Lachrimoſum
Atrum
Inhoneſtum
Miſerabile
Mœſtum
Iniquum
Properatum
Crudum
Dirum
Lachrimabile
Lamentabile
Auarum
Immite
Sanguinolentum
Lugubre
Flebile
Cruentum
Truculentum
Tetrum

❡FOLIVM

Molle
Tenue
Tenerum
Criſpum
Mobile
Caducum
Agreſte
Glaucum
Vernum
Opacum
Roſidum
Odoratum
Leue
Comans
Virens
Flexile
Tremulum

❡FARRA

Flaua
Robuſta
Adorea
Triticea
Aſpera
Pultifica

❡FRONDES

Virides
Caducę
Altę
Veſcę
Patulę
Tenerę
Lętæ
Tenues
Criſpæ
Arbuteæ
Agreſtes
Syluęſtres
Arboreæ
Flacceſcentes
Gramineę
Odoratę

Molles
Obſcuræ
Tremulę
Opacæ
Grauidę
Querulę
Deciduæ
Virentes
Peruenuſtę
Comantes
Comoſæ
Vmbroſę
Corymbiferæ
Vernantes
Glaucę

ℭFVROR

Validus
Impius
Mœſtus
Sęuus
Cęcus
Amens
Violentus
Ardens
Noxius
Miſer
Igneus
Dirus
Tygrius
Pręceps
Effrenus
Auidus
Horrēdus
Armifer
Exundans
Vecors
Indomitus
Improbus
Prætumidus

Rabidus
Effrenatus
Nefarius
Inflāmatus
Ignitus
Armatus
Proteruus
Rapidus
Lymphatus
Impotens
Deuians
Pertinax
Veſanus
Exitialis
Sāguineus
Pernicioſus
Inſanabilis
Irreuocabilis
Immitis
Atrox
Mauortius
Hoſticus
Cruentus
Ferreus
Vagus
Martius
Barbarus
Inſanus
Peſtifer
Hoſtilis
Iambęus
Venenoſus
Armipotens
Pronus in arma
Immanſuetus
Infrenus
Bellicus
Stygius
Tartareus
Impatiens

Flagrans
Fatuus
Barbaricus
Diſcors
Terrificus
Triſtis
Bacchans

ℭFVLGOR

Nitidus
Colorificus
Coruſcus
Calidus
Tremulus
Aureus
Niualis
Micans
Igneus
Ignifer
Roſeus
Splendidus
Coruſcus
Gemmeus
Rutilus
Radians
Flammeus

ℭFAVI

Preſſi
Melliti
Candidi
Flaui
Expreſſi
Nectarei
Hiblęi
Puri
Dulces
Theſæi
Siculi
Cecropii

Madidi
Ambroſij
Actæi
Grati

FAMA

Mendoſa
Mendax
Volitans
Prænuncia
Loquax
Volucris
Vaga
Incerta
Turbida
Turbatrix
Improba
Popularis
Garrula
Memor
Superſtes
Velox
Celebris
Inſignis
Maligna
Procax
Mũdiuaga
Mẽorabilis
Sagax
Viuax
Mobilis

FVLMEN

Horrendum
Pallenæum
Iracundum
Inimicum
Caducum
Clarum
Perterricrepum
Igniferum
Infeſtum
Vibratum
Ineuitabile
Micans
Penetrabile
Fictile
Sæuum
Temerariũ
Tortum
Aetnæum
Coruſcum
Tarpeium
Horridũ
Redolens
Hiulcum
Atrum
Rapidum
Horrificũ
Rutilum
Violentũ
Rutilans
Intortum
Calidum
Igneum
Terribile
Siniſtrum
Obliquũ
Triſulcum
Improbum
Dirum
Fugax
Terriſonum
Aerium
Crudele
Læuum
Trifidum
Præpes
Validum
Phlegræum
Miſſile
Ardens
Belliſonum
Ferreum
Tumidum
Cadens
Minax
Aethereum
Rabidum
Poſtularium
Aeſtiferum
Parentale
Horriſonum
Furibundum
Horribile
Acerbum
Comans
Ferox
Retonans
Cœleſte
Flagrans
Reſonans
Radians
Stridens
Flammiferum
Tonans
Latitonãs
Tetricum
Rubrum
Igniuomum
Sulphureum
Horrens
Acutum
Tetrum

FIDES

Cana
Sancta
Theſæa
Penelopæa

Pura
Tenax
Solida
Sacra
Sacrata
Impolluta
Iurata
Marita
Conſtans
Honeſta
Indiuidua
Pacta
Socialis
Intacta
Stabilis
Recta
Intemerata
Religioſa
Verax
Firmata
Syncera
Incorrupta
Candens
Ingenua
Vnanimis

FVRIAE

Vltrices
Diræ
Colubriferę
Infernæ
Vipereæ
Crinitę
Immanes
Tartareę
Horrendę
Stygię
Anguicomę
Alcmæonię
Ardentes
Deformes
Triſtes
Sonorę
Gygantæę
Rebelles
Squallidę
Miniſtræ ditis
Nefandæ
Noxiæ
Acerbę
Crudeles
Acherontigenę
Comantes
Præcipites
Seueræ
Hydrigerę
Atrę
Noctigenę
Profanę

FLVCTVS

Tumidus
Tumens
Reciprocans
Cauus
Multigtumus
Marinus
Spumans
Procelloſus
Surdus
Trux
Patulus
Ceruleus
Humens
Curuatus
Fluuius
Sonorus
Curuus
Spumifer
Altiſonus
Inquietus
Vaſtus
Penetrabilis
Salſus
Frigidus
Rapidus
Raucus
Madidus
Tremulus
Sonans
Humectus
Agitatus
Minax
Herboſus
Reſonus
Proteruus
Nimboſus
Aequoreus
Multiuagus
Saxifragus
Campiuagus
Grandiſonus
Liquidus
Supinus
Veſanus
Horrendus
Horriſonus
Vagus
Sonax
Fugax
Vitreus
Paluſter
Vndoſus
Saliens
Fremens
Natans
Arenoſus
Auſtralis
Vndans
Algidus

Liquens
Errans
Nauifragus
Vndiſonus
Pluuius
Profundus
Flexibilis

¶ Idē de Epithetis harum dictionū Fluuius & Fluctus

¶ FAMES

Dira
Obſcœna
Maleſuada
Rabida
Veſana
Peruſina
Sęua
Inſana
Ambitioſa
Miſera
Dura
Peſtifera
Ieiuna
Stimulans
Precioſa
Inops
Imperioſa
Atra
Saguntina
Irata
Cruda
Mœſta
Crudelis
Violenta
Anhela
Vrgens
Pernicioſa
Triſtis
Rapida
Tetra
Lenta
Grauis
Iners
Exanguis
Mœſtifica
Vorax
Tremula
Acerba
Funeſta
Importuna
Macra
Pręduria
Implacata
Auida
Alūna mortis
Aſpera
Nigra
Exeſa

¶ Eadē ratio de Epithetis huius dictiōis Eſuries.

¶ FAVNI

Syluicolę
Agreſtes
Bicornes
Cornipedes
Lycęi
Męnalii
Semicapri
Appœninicolæ
Placidi
Cornigeri
Ruricolæ
Cicuticines
Rigidi
Prodigioſi
Noctiuagi
Capripedes
Celeres
Leues
Frondentes
Salaces
Parthenii
Arcadici
Monticolę
Procaces

¶ FIDIS
ſeu fides

Theia
Canora
Aeolia
Cyllenia
Curua
Docta
Dulciſona
Sonora
Iocoſa
Querula
Aurata
Sonans
Blanda
Pindarica
Aonia
Dulcis
Lenis
Teſtudinea
Threicia
Harmonica

¶ FVGA

Furtiua
Trepidans
Præceps
Fœda
Celer

Pernix
Cita
Fœminea
Trepida
Pauida
Vaga
Aſtuta
Turpis
Mollis
Deſperata
Deſes
Iners
Volucris
Sollicita
Effuſa
Timida
Triſtis
Probroſa
Propera
Præcipitans

¶FEL

Atrum
Vipereum
Mordax
Triſte
Cæruleum
Nigrum
Amarum
Tumidum
Turgidum
Acidum
Malum
Aquoſum
Peſtiferum
Pituitoſum

¶FENESTRA

Caua
Anguſta
Patens
Patula
Excelſa
Magnifica

¶FAVILLA

Candens
Leuis
Calens
Feruens
Cana
Atra
Tenuis
Ardens
Candida
Thuricrema
Igniuaga
Fumans
Rutilans
Vaga
Incenſa
Rutila
Tremula
Altiuola
Crepitans
Calida
Volucris
Ignea
Volans
Flammans

¶FOSSA

Præceps
Subita
Prærupta
Hians
Ima
Madida
Putris
Caua
Cõcaua
Profunda
Obſcura

¶FVNIS

Tortus
Religatus
Loreus
Sparteus
Torculus
Intortus
Durus
Volutus

¶FRAGOR

Horriſonus
Perterricrepus
Triſtis
Vehemẽs
Horrẽdus
Fulmine9
Reſultans
Crepulus
Terriſon9
Raucus
Reſonus
Exſurdãs
Triſtificus
Terrificus
Horrific9
Moleſtus
Rabidus
Horridus
Reſonans
Altiloquus

¶FORNIX pro meretrice

Olida
Olens

Suburrana

¶FORNIX pro Teſtudine

Multicauus
Cauus
Cõuexus
Cauernoſus
Niger
Curuus
Camurus

¶FACVNDIA

Opima
Elocutilis
Piperata
Diues
Fallax
Captioſa
Sollers
Dulcis
Attica
Florida
Præſtans
Suauis
Fauiflua

¶FACINVS

Nefarium
Cruentum
Noxium
Triſte
Fœdum
Crudele
Flagicioſum
Obſcœnum
Tyrannicum
Efferum
Horrendum
Horridum
Nefandum
Atrox
Malum
Pudendum
Inexpiabile
Miſerabile
Indignum
Malignum

¶Huc reduci poſſunt Epitheta harũ dictionum Scelus, Nefas, Peccatũ, Crimen, Flagicium.

¶FAVONIVS

Candidus
Genitabilis
Spirans
Tenuis
Tepidus
Liquidus
Lenis
Genitalis
Florifer
Blandiens
Placidus
Floridus
Tepens
Serenus

¶FVR

Nocturnus
Vagans
Rapax
Crudelis
Sordidus
Cautus
Tacitus
Peruigil
Trepidus
Trifurcifer

¶Idẽ de Epithetis hui⁹ dictiõis Latro.

¶FOCVS

Calens
Calidus
Tepidus
Fumoſus
Mollis
Ardens
Odoratus
Accenſus
Thuricremus
Sacrificus
Vaporifer
Stridens
Lucens
Feruens
Flammiger
Igniuomus

¶FLATVS

Madidus
Violentus
Leuis
Rapidus
Stridens
Anhelus
Gelidus
Validus
Acer
Ventoſus
Sonorus
Viuificus
Aerius
Acutus
Præpes

FREMITVS

Horriſonus
Rapidus
Terrificus
Indignatus
Mugiens
Raucus
Inſanus
Horribilis
Horrificans
Seuerus

FOENVS

Auidum
Cumulatum
Occultum
Copioſum
Quæſtuoſum
Fœcundum
Ardens
Nefandum
Difficile
Turpe

FVRTVM

Pauidum
Nocturnum
Turpe
Impudens
Iniquum
Latebroſum
Infandum
Lachrimabile
Nefandum

FLETVS

Manans
Humens
Pius
Tremulus
Miſerabilis
Muliebris
Mœſtus
Luctiſonus
Acerbus
Miſer
Turgidus
Tepidus
Amarus
Irriguus
Amarulentus
Rorans
Tener

FACTIO

Veſana
Conſponſa
Inimica
Illicita
Fallax
Frendens
Rebellis
Improba
Seditioſa

FAX

Multifida
Coruſca
Fumida
Roſea
Noctiuaga
Auida
Lucens
Flammifera
Tepida
Fumans
Rutila
Fulgens
Ardens
Flammās
Rapida
Lucifera
Flammigera
Ignea
Flammea
Radiās
Lucida
Igniuoma
Splendida
Tremula
Calida
Feruida
Edax
Micans
Ignita
Præmicans
Flagrans
Flāmiuoma
Ignigena
Nocturna
Rapax
Igniflua

FICVS

Pinguis
Vireſcens
Pulla
Bifera
Cęrula
Lactens
Munifica
Nectarea
Ruminalis
Dulcis
Suauis
Fœcunda
Mollis

FLAGELLVM

Sanguineum

Prolixum
Horribile
Atrum
Cruentum
Horriſonum
Tortum
Viciosum
Dirum
Durum
Impium
Acre
Mortiferum
Graue
Atrox
Vulnificum
Triſte

ℭFOEMINA

Tenera
Candida
Culta
Læta
Prodiga
Imbellis
Callida
Luculenta
Dux malorum
Bella
Scelerata
Impudica
Mollis
Feſtiua
Fallax
Improba
Sæua
Amens
Infirma
Inſtabilis
Procax
Petulca
Importuna
Immitis
Maligna
Iniqua
Labilis
Inconſtans
Præceps
Mutabilis
Ardens
Inſulſa
Imprudens
Acerba
Ferox
Mobilis
Vaga
Garrula
Vana
Bilinguis
Imperioſa
Minax
Indignabunda
Cruenta
Auara
Rapax
Querula
Inuida
Credula
Mendax
Impatiens
Oneroſa
Bibax
Temeraria
Mordax
Ambitioſa
Leuis
Maga
Lena
Superſtitioſa
Deſidioſa
Vorax
Salax
Petulans
Dedita mollicici
Tenax odij
Infida
Ingrata
Impetuoſa
Audax
Fera
Litigioſa
Rebellis

ℭFARINA

Ordeacea
Siliginea
Minuta
Triticea
Puluerea
Dulcis

ℭFABER

Ferrarius
Scuus
Validus
Aeriſonus

ℭFERRVM

Nocens
Mordax
Durum
Validum
Fatiferum
Acutum
Solidum
Rigidum
Lœthale
Aſperum
Mortiferum
Sæuum
Graue
Infeſtum

Stridens
Immedicabile
Rubiginoſum
Triſte
Fatale
Rigens
Radians
Miſſile
Vulnificum
Gelidum
Sanguineum
Forte

¶FRVCTVS

Florens
Terreſtris
Syluester
Vber
Amœnus
Dulcis

¶FOENVM

Pratenſe
Autũnale
Molle
Aſperum
Rigens
Rigidum
Vile
Herboſum

¶FERVOR

Aeſtiuus
Calidus
Siccus
Igneus
Rapidus
Vehemens

¶FRAXINVS

Syluestris
Procera
Vtilis haſtis
Vmbroſa.
Alta

¶FVRFVR

Triticeus
Ordeaceus

¶FIBRA

Vitalis
Tenera
Spirans

¶FORES

Aſperæ
Robuſtæ
Obſeratæ
Rigidę
Difficiles
Surdæ
Pictę
Querulæ
Rimoſę
Durę
Aeratæ
Validæ
Cælatæ
Tumultuoſę
Aereę
Ferreę
Fortes

¶FAEX

Liquida
Crudelis
Viroſa

Cloacalis
Immunda

¶FVNALIA

Lucida
Clara
Cærata

¶FRAVS

Occulta
Maligna
Ingenioſa
Scelerata
Nefanda
Doloſa
Mala
Dira
Maſſylla
Infida
Clandeſtina
Tacita
Flexuoſa
Nefaria
Inexpiabilis
Impia
Commenticia
Turpis
Hoſtilis
Tartarea
Fallax
Latens
Cauta

¶FEMVR

Tenerum
Laſciuum
Hirſutum
Molle
Tremulum
Tumidum

Tenellum
Pathicum
Candidum

FVLGVR

Nictans
Rapidum
Micans
Clarum
Triſte
Rutilum
Iaculabile
Subitum
Igniferum
Ardens
Flagrans

FRVTETVM

Gemmans
Syluestre
Molle
Occultum
Virgultiferum

FVNGI

Pratenſes
Albi
Ancipites

FERVLAE

Minaces
Teneræ
Aculeatę
Triſtes
Inuiſę pueris

FILVM

Gracile
Tenue
Subtile
Prætenue
Teres
Leue
Sericum
Tortile
Nodoſum

FRAGA

Montana
Mollia
Rubentia
Rutila

FESTVM

Solenne
Inſigne

FIBVLA

Raſilis
Aurea
Mordax

FELES

Tectiuagi
Nocturni
Prędones

FASTVS

Tumidus
Sęuus
Terribilis
Iniquus
Proteruus
Inuiſus
Pompoſus
Inanis
Trux
Triſtis
Superbus
Tumens
Malignus
Potens
Grauis
Impotens
Terrenus
Ventoſus
Demens
Turgidus
Imperioſus
Rugoſus
Grandiloquus

FORMA

Eximia
Pulchra
Superba
Lauta
Decens
Generoſa
Egregia
Honeſta
Vitrea
Ignea
Anceps
Fugax
Argentea
Breuis
Velox
Precioſa
Caduca
Fluxa
Tenera
Nitens
Candida
Splendida
Decora
Venuſta
Placida
Fragilis
Lepida

Niuea

¶FRONS

Tenera
Decora
Honeſta
Honora
Lucida
Læta
Nitida
Flaccidula
Punicea
Berenicea

¶FVCVS

Roſeus
Cæruleus
Splendens
Tenax
Mendax
Vanus
Fallax
Phaleratus

¶FOEDVS

Sociale
Iugale
Concors
Socium
Dulce
Amicum
Stabile
Compoſitum
Coniuratum

¶FLAMEN

Incertum
Sonorum
Spumeum
Vehemens

Diſſonum
Reſonum
Spirans

¶FANVM

Sacrum
Myſticum
Religioſum

¶FABIVS

Sollers
Inuictus
Morans
Cunctator

¶FORFEX

Ferreus
Acutus
Auarus

¶FORVM

Litigioſum
Verboſum
Turbidum
Fremens
Inſanum
Triſte
Argutum
Clamoſum
Raucum
Stridulum
Legiferum
Venale
Iudiciale

¶FABRICIVS

Grauis
Pauper
Rigidus

Triſtis

¶FABA

Dura
Pallens
Picta

¶FIDVCIA

Pallens
Audax
Superba
Stolida
Temeraria

¶FOVEA

Putris
Atra
Effoſſa

¶FRVTEX

Ramoſus
Venoſus
Arboreus

¶FAMVLI

Herifugæ
Succincti

¶FVSCINA

Minax

¶FVLLO

Auarus

¶FLORA

Iocoſa
Ruſtica
Odora
Delicata

Decens
Zephyritis
Lacticina
Matura
Pulchra

¶FRANCI

Fortes
Rigidi
Acres
Horridi

¶FERETRVM

Nigrum
Durum
Marmoreum
Funereum

¶FLAGICIVM

Deteſtabile
Inſolens
Improbum
Dirum
Fœdum
Impium
Prodigiale

¶FABII

Strenui
Romulidæ
Deuoti

¶FOENERATOR

Auidus
Lucripeta

¶FALERNVM

Fumoſum
Campanum
Apricum
Molle
Nigrum

¶FALLACIA

Captioſa
Fallax
Falſidica
Falſa
Dædala

¶FASCIA

Tenuis
Gracilis
Sinuoſa

¶FRAMEA

Sanguinea
Martia

¶FACIES

Pulchra
Nitens
Decora
Candida
Egregia
Honeſta
Serena
Candens
Conſpicua
Coruſca

Amœna
Concinna
Venuſta
Bella
Inſignis
Dumeſcẽs pilis

FORTITVDO

Stabilis
Robuſta

¶FESTINATIO

Improuida
Cæca
Inconſulta

¶FEBRVARIVS

Brumalis

¶FERCVLVM

Illecebroſum
Dapſile

¶FIRMITAS

Saxea
Stabilis
Adamantina

¶FAESCENNINVS

Dicax
Iocoſus

¶FLEGMA

Vdidulum
Aquoſum

¶IOANNIS RAVISII
Textoris Epithetorũ
De Littera F
FINIS.

IOANNIS RAVISII
Textoris Epitheta
De Littera G

GALLI

1 Feroces
2 Truces
3 Bellicoſi
4 Romanis infeſti
5 Armorum auidi
6 Rebelles
7 Acres
8 Stolidi
9 Fortes
10 Tumidi
11 Leues
12 Alacres
13 Sæui
14 Atroces
15 Efferi
16 Ardentes

❡PRAEFATIO

VVM rerum clariſſime geſtarum celebritas diu nunq̃ lateat in obſcuro: miror & miror, quid fuerit cauſæ, vt Gallorum (qui totius orbis nedũ Europæ clariſſimi fuerunt & potentiſſimi) obſcura, ac velut neſcio quo obliuionis Conopęo ſepulta ſemper dormiuerit origo: neq; certũ aliquid nõ modo prioris ſæculi ſcriptores poſteris reliquerint: ſed nec liberis quidem nobis proaui noſtri verbum vnq̃ fecerint vllum. Nulla eſt ortus q̃tũ q̃tũ peregrini & obſcuri natio: quæ aliquam ſui ac principum ſuorum memoriam poſteritati nõ dimiſerit. Qui de Scythis (exempli gratia) agreſti tamen & barbara gente non loquatur, quiq; de eorũdem regina Thomyri non multa garriat, inuenitur nemo. Põticam gentem ſolus Mithridates fecit memorabilẽ. Colchos nulla re magis q̃ veneficio inſignes ſola Medea ſuis clarauit parricidijs. Sauromatę tractilibus caſulis, volubilibuſq; tugurijs famam ſibi compararũt. Troglodytas, Erẽbos, Aſtartas, Homeritas, Brachobios, Blẽmyas, Aethiopię gentes etſi remotiſſimas, memorant Coſmographi. De Getulis, Numydis Maſſylis, Mauris & Marmaridis Africę, loquũtur omnes. Gymnoſo-

phiſtæ, Bragmanes, Hermanes, Orithæ, Ichthyophagi, Cynamolgi, Indorum remotiſſimi etiam prędicantur. Arabiæ (quæ Petrea nuncupatur) Agrei, Gerrei, Ammanitę, populi etſi ignoti, nomē tamen meruerunt. Vt multa paucis perſtringā: Parthi, Mœdi, Babylonij, Aſſyrij, & alię cuiuſcp regionis gentes ſuis illuſtratę ſunt titulis, & ampliſſimis plerumcp voluminibus decoratę. Si ab Aſiaticis ad Europęos ſit veniēdū, Ethruſci, Piſani, Inſubres, Volſci, Hernici, Equi, Vmbri, Sabini, Picētes, Prętutini, Veſtini, Marſi, Samnites, omnes Italię populi ſcriptorum monumentis efferuntur. Spartanis, Athenienſibus, Mycenæis & Corinthijs quantum ampulletur & ſuperbiat Græcia, nemo nō nouit. Soli Galli omnium tanto nobiliſſimi, quanto rei bellicę peritiſſimi, omittuntur: ac velut incognita Dęmogorgonis ſpelunca inhumati, nihil omnino, aut certe parum in lucem adhuc emerſerunt. Magiſne iniuria temporum, an ſcriptorum negligentia contigerit: ignoro. Non ignoro tamen virtutum magnitudine, probitate morum, conſilio, prudentia, comitate, bellādi peritia, nullis vnq̄ terrarum populis fuiſſe inferiores. Neſcio ſi boni eſſe q̄ apparere maluerint. Scio tamen ſi eminere tantum, quantum Romani voluiſſent, nullam vnq̄ hominum memoria fuiſſe gentem, quæ ſublimioribus titulis potuiſſet illuſtrari: nullum potentis adeo ſcriptorē eloquij vixiſſe, cuius doctrina ſcribendæ Gallicorum facinorum particulæ ac minimę quidem portioni non ſuccubuiſſet exhauſta. Perpendamus in q̄tum excreuerit volumen Liuiana hiſtoria, q̄tum ſudauerit in Catilina & Iugurtha Saluſtius, Virgilius in Aenea, in Annibale Syllius, in Pōpeio & Cæſare Lucanus. Quāti tamen idipſum æſtimaueris: ſi ad Gallorum reges aciem ingenij conuertas: Quorū (ſi propius oculos adieceris) perpaucos reperies, omnibus Romanorum Imperatoribus non facile pręferendos. Dicerē Gallicum nomē diuina quadam vltione hactenus ſemper delituiſſe obſcurum: ſi regum noſtrorum aliquis pronus fuiſſet in ſtupra & rapinas vt Iulius, in adulteria vt Auguſtus, ebrietatem & commeſſationes vt Tiberius, vim ſororibus inferendam vt Caligula, ad crudelitatem vt Claudius. Si quis inq̄ matrem interfeciſſet vt Nero, Auariciæ ſtuduiſſet vt Galba, Sordidæ fuiſſet Gulæ vt Vitellius, portentoſæ libidinis vt Heliogabalus, Senatorum interfector vt Domitianus, vt Traianus & Diocletianus, Chriſtianorum homicida, Vt Adrianus Pædolatres, Aleator & popino vt Antonius Verus, Vt Cōmodus Neronis imitator, Parcus vt Aelius pertinax, Parricida & inceſtuoſus vt Caracalla, inſtar Maximini guloſus, inſtar Gordiani iunioris mulieroſus, cæterorū denicp inſtar omniū probroſis omne genus flagicijs adobrutus. Sed (quod vobis habeo gratiam O ſuperi) caruit hijs portentis

Obſcura Gallorum origo

Romani Imperatores ſcelerati

noſtra Gallia. Fœlix Gallia regibus, iquit Italus Politianus. Cauſam inq̃ reperire nequeo, propter quã ſepulta Gallorũ gloria nõ aliquan do ſurrexerit: quũ (vt iã dixi) magnarũ virtutũ perpetua nunq̃ ſit obliuio. Non defuit imprimis maioribus noſtris bellicæ virtutis peritia. Nam (quod maximũ eſt Pœnis præconium) Galli quinquies ante aduentum Annibalis Alpes traiecerunt. Quod quoniam vberius ſumus demonſtraturi in oratione de principatu regni Gallici & Romani imperij: loqui pro tẽpore ſuperſedebimus. Dicam paucis. Habemus incredibiles virtutum titulos, qui ſi Romanis contigiſſent, Dij boni q̃tũ laudum ſuarum pelagus effudiſſent: q̃tas verborum ampullas, quot inanes flauiſſent glorias: qũũ etiã Camillo vnico, duobus Decijs, paucis Fabijs, Scipionibus, Curijs, Coclite, Attilio, & Curtio ita efferantur: vt deos magis q̃ mortales ſe prædicent. Q̃ti ergo nos Galli, fulminantes per Italiam duce Brẽno Senonas æſtimare poſſumus? quorum fulgurantem impetum non prius retuderunt: q̃ (vt in ſuo ſterquilinio canes plurimum valent) Romam omnia populabundi intrauerint. Quid conniuemus oppreſſam a Gothis Italiam Merouei Gallorum regis (quum iam res Italorum proxima ruinæ, & ad Triarios videretur redacta) ſubſidio fuiſſe liberatam? Et obijcient nobis Dictatorẽ Iulium Galliarum domitorem? Qui (ſi preſſius animaduertant) plus multo laudis q̃ opprobrii Gallis attulit: quibus ſuperandis diutius q̃ in reliquis terrarum partibus deſudauit ac diurnauit: quorũq; magis q̃ Romanorum ſubſidio Pompeii copias attriuit. Quæ gloria nouem annos in gẽte vna contriuiſſe? quę toties anno vnico, quid anno? menſe ſolo, lapſus ſum: breui momento Italiam peruagata eſt, Romã terruit, concuſſit Græciam, fecitq; vt ſuos Camillos & Cæſares prius periiſſe non pœnituerit: q̃ ſuccũbentem Gallicę fortitudini contuerentur Italiam. Videbor fortaſſe patriæ ac terræ natalis trahi fauore: ſi no tam paucis hiſtoriam in teſtimonium produxero. Producã tamen, quum veritate armatis omnium rerum ſecuris eſſe liceat. Soli Niuernẽſes (Nouioduni prius dicebãtur) diutius Cęſari, numeroſoq; eius exercitui reſtiterunt: q̃ vniuerſa Italia regũ noſtrorũ vlli. Plerique ſuſpicarentur eſſe fabulas: niſi noſtro quoq; ſęculo ibidẽ loci plura multo q̃ alibi Galliarũ, ipſius Cęſaris eſſent propugnacula. Roget aliquis. Quidnã Cęſari apud Niuernos propugnaculis fuit opus? Sciebat eni gẽtẽ eſſe bellicoſam, impatientem ſeruitutis, ſanguinis ſui prodigam, in flãmas & ferrum pro ſuſcitanda patriæ libertate cateruatim ruituram. Quod etiam nõ ſine magna ſuorũ clade & ruina periclitatus eſt. Neq; enim Cæſarem ipſum prius perſequi & profligare deſtiterunt: q̃ poſt multas ſtrages poſtremo victorem (vt eſt ſemper nouerca bonis fortuna)

Niuernẽſiũ virtus in Cęſarem

ad incendiũ primariæ ſuæ vrbis compulerint. Quod ęgro tamẽ nõ tulerunt animo: vt qui mallent ſe ſuaqꝫ omnia morti deuouiſſe: q̃ Gallica libertate ſpoliari. Ea propter caſtra hiiſdem in locis erexit munitiſſima: vt ſi quando gens illa rebellis & inquaſſabilis fidei Romanas aggrederetur copias: eo ſe loci reciperet. Eſſet inq̃ qui mendacii me conuinceret: niſi caſtra ipſa latentes adhuc & ab ipſo Cæſare detortas hodie quoqꝫ ſeruarent Ethymologias. Quorum vnum noſtris etiam temporibus caſtrum caninum dicitur, vbi canes ſuos educabat Cæſar. Aliud Cęſariſſacrum nuncupatur, vbi Imperatorem ſuis numinibus immolaſſe, ac patrias ferunt cęrimonias factitaſſe. Eſt & aliud omniũ multo fortiſſimum, & (quod mirari debeas) quinquaginta & amplius circunquaqꝫ turribus munitum, & in edito loco mõtiſqꝫ eminentiſſimi faſtigio locatum: noſtri Mõtiſnũciũ vocant, ꝙ (vt credibile eſt) Romanorũ nuncii & legati eo ſe reciperẽt, aut illinc vt e loco eminentiſſimo (quæ in excubiis vidiſſent) Cęſari nũciarent. Alij tamẽ Nationiſmontẽ vocãt: ꝙ fortaſſe nouã nationem ſeu gentem conſtituerit ibidem Imperator. Id ipſum ſexto tantum miliari ab ortus mei natalis diſtat pago: qui Baiocum dicitur. Hodie quoqꝫ ſupereſt Bibracte prius oppidum, nunc ſolo religioſorum hominum (qui Chordigeri a nobis dicũtur) cœnobio memorabilis: vbi Cæſar concilium totius Galliæ coegit, vt eſt apud Volaterranum in Geographia. Sed (vt reliqua abſoluamus) ignauia fortaſſe & inſcitia bellandi nobis improperabitur: ꝙ Galliam noſtram (quã tãtopere demiror) quandoqꝫ ſuperauerint Angli, breuis alioqui populus, & modica terrę particula. Huic argumẽto reſpõdere eo mihi fuerit facilius: quo vnicuiqꝫ notius eſt, Anglos ea eſſe vel aſtutia, vel proditione, vt Gallos nunq̃ niſi aliis implicitos bellis, aliiſqꝫ diſtrictos negociis aggrediantur. Quod vt oculatis cõfirmẽ teſtimoniis: quo quęſo ſtratagemate Ludouicum duodecimũ Galliarum regẽ adorti ſunt? Nunnam alio triplici inuolutum certamine? Quid adhuc trophæi tamẽ retulerunt? Vrbem vnicam nomine Morinũ, & eam quidẽ breuem ac militibus paucis munitam (quã ſuo toto exercitu debellare nequiuerant, obſeſſorum inedia & fame (quę ſola, tutiſſima oppugnat) ad deditionem poſt ſex menſes coegerunt. Egregiam vero laudem & ſpolia ampla tulere. At gloriabuntur aliqui, ſuperioribus ſęculis Gallos Anglica debellatos virtute. Facile eſt ipſum etiãnum Herculem (ſi non obſtiterit) reſupinare. Exocularet non reluctantẽ Polyphemũ Pigmæus. Impeditã factionibus inteſtinis Galliam inuaſerunt, Principes noſtri bellis pluſq̃ ciuilibus inter ſe diſceptantes, venientibus non ſolũ non obſtiterunt, ſed (me miſerum) introeundi fecerunt copiam. Qui tãdem vbi diis volentibus fœdus vna ſanxere: quid de Anglis? Vnius

Cęſaris monumenta apud Niuernenſes

Anglorum Stratagema in Inuadẽdis Gallis

Angli a puella galli ca fugati

ſtatim mulierculę et eius quidem puſillæ virtute fugati,receptui proti-nus cecinerunt. Hæc Anglorũ virtus. Dicam hoc vnum. Si tale tamq̧ pertinax eſſet Gallis in Anglos,quale q̃q̧ obſtinatum Anglis in Gallos odiũ:certe leuiorẽ fulmine ruinã pateretur Anglia:neq̧ eſſet,quod Gallicis mulionibus reluctaret̃ biduo. Quid biduo? Nõ hercle tãtulo (q̃tulũ quęrit oculi nictus) momẽto. Sed genuina eſt Gallis humanitas, & ſuis fortaſſe alũnis pernicioſa. Perſerant vtcũq̧ voluerint:nunq̃ tamen(ſi me audiunt)ſibi ab Anglis timere deſiſtent,tantiſper dum Anglos ipſos toties prouocati eo anguſtiarum redegerint: vt inſtaurãdæ pugnę victis non ſit locus,poteſtas,occaſio. Niſi enim nobis caueamus:incumbent noſtris iugulis:neq̧ vnq̃ machinamentis finem faciẽt: niſi prius bibito (quem iãdiu ſitiunt)cruore. Inhumanum eſt fateor totius gentis ruinam appetere:bonum eſt tamen immanẽ illam vecordiã (quæ nullis vnq̃ fœderibus extingui potuit) quadãtenus retundere. Sed (vt eſt in adagio)Capra ſibi gladium. Argẽteas illis haſtas quotannis mittimus:tributarios nos facimus periclitaturi,poterit necne abo leri ſtirpitus inimicitiæ ſeminarium:ſed oleum camino addimus. Noſtris enim pecunijs(quas annuatim ſuſcipiunt)numeroſas ſibi conflant copias:quibus regnum noſtrum demoliri ſatagunt. Vobis certe non ſuccenſeo Angli:neq̧ regni veſtri eſurio iacturam:ſed(quoniã eo verborum incidimus) pudet me veſtræ immanitatis pigetq̧:qui Gallos gentem alioqui nulla in re vobis pernicioſam,toties prouocatis nõ laceſſiti. Vobis timẽdũ puto:ne rediuiuus aliquis Guillermus inſurgat, qui vos veſtraq̧ omnia eat demolitum.

Ludit in humanis diuina potentia rebus:

Et ſubito caſu quæ valuere,ruunt. Inquit Elegiographus. Caueте ex conſilio Valerij,ne quæ lento gradu ad vindictam ſui diuina procedit ira,tarditatem ſupplicij tandẽ grauitate compẽſet. Fruſtra Neptunum accuſat,qui iterũ naufragium facit,dicebat P. Mimographus. Non ignoratis quantã ab illo memorabili Normanorum duce cladẽ veſtri maiores acceperint. Cauete ne ſimilem adhuc aut deteriorẽ multo experiamini. Iam vt ad propoſiti filum redeamus,non poſſum non iraſci ſuperioribus noſtris,eoſq̧ acerbo ſatis deuouere cõuicio:qui ſua negligentia Gallicam gentem tot conſpicuis antiquiorum regum facinoribus illuſtratam, hiſtoricorum quoq̧ monumentis celebrari, & clarius aliq̃to poſteris noteſcere nõ procurauerint. Eſſet eſſet quo Romanam ſuperbiam deprimeremus: ſi veteres illi ſæcula noſtra relictis datatim rerũ geſtarum titulis tantum decoraſſent: q̃tum ſua egregijs excoluerunt virtutibus. Nihil haberent Græci,nihil Itali ſibi inuidendum. Neq̧ quicq̃ noſtræ Galliæ videretur defuiſſe:ſi penuria ſcriptorũ

ſcriptorum non laboraſſet. Quare autem laborauerit: id eſt quod anxie multum iamdiu inueſtigamus : neq; aliam huius rei cauſam arguere aut augurari poſſumus : q̃ ꝙ ſuperiores noſtri bellicis artibus vſq; adeo fuerint occupati: vt humanarũ artiũ & diſciplinarũ curã ac ſtudiũ a tergo reliquerint, ſe ſatis facturos opinati, ſi relicto Mineruę Gymnaſio, paleſtra Martis exercerẽt. Quid aũt dimiſſa illa cũ laruis & mortuis vmbratili pugna non exclamo potius in huius ętatis hoies: qui quum videãt maioribus noſtris vicio verti, ꝙ nullã niſi obſcurã ſui memoriã nobis reliquerint: magis tamẽ nihilo conſulũt poſteritati: neq; teſtari volũt ſe aliquãdo vixiſſe, aliarũ oĩno gẽtiũ diſſimiles. Habeat Romanꝰ formicã: faciet elephãtũ. Et (vt ĩquit Quĩtianꝰ in Cleopoli.)

Græca renaſcenti ſplendens facundia lingua,
Ex minimis maiora facit, Si fluminis vndas
Aggreditur: totũ videas conſurgere pontũ.

Soli Galli ſuas q̃tũcũq; eximias virtutes inhumari cũ corporibus permittũt. Cur autẽ permittũt? Hoc eni ſæculo quicquid ſtudij, famę & bonis litteris debet impertiri: q̃ſtui indulgẽt pecuniario. Deus te perdat auaricia, quę ſic alũnos tuos cogis obbruteſcere: vt nimiæ ſuæ cupiditati Endymionis ſomnũ indormiãt: & quo plus biberint, hoc grauius ſitiãt, nullius p̃ter te curioſi. Tui certe cauſa neq; doctis fauẽt ingenijs: neq; (ſi qui fuerit) amãtur docti. Quo fit, vt iã mirari deſinã, quod prius mirabar, Gallorũ facinora prius tenebris inuoluta, ne noſtro quidẽ ęuo propalari. Nã qui ſunt apud nos opulẽtiores, hij ſunt quorũ cõmercio interdicit literatis. Tãtum abeſt, vt more Romanorum demirentur eruditos : & magnis in ſuas familias & clientelas præmijs inuitent. Delirum eſſet contendere nullos eſſe, de quibus bene mereãtur diuites. Lucerent certe lucerẽt ingenia: ſi literarũ amantibus doctrinã nõ inuideret paupertas: ſi paupertatẽ fugaret regũ & opulentorũ hominũ liberalitas. Facerẽt vtinã dij immortales, vt beata illa redirent tempora: quibus principũ loco habebant literati. Emergerẽt emergerẽt ex noſtris, qui dubiã cum Romanis ſcriptoribus palmã facerent: & noſtrã Galliã omnibus terrarũ populis redderent inuidioſam. Neq; tamẽ q̃tũcũq; modica ſit apud nos literarum merces, adhuc fatebor maiores eſſe Romanis q̃ Gallis hominum eruditorũ centurias. Nã (ne quid æmulis noſtris videar cõceſſiſſe) adduci nequeo, eſſe in tota Italorum gente doctiſſimo Budeo nõ ſolum nõ præferendum: ſed nec longo quidem interuallo conferẽdum. Cuius rarã neſcio quã cũ incredibili eloquẽtia permixtã phraſin quotieſcũq; pitiſſo: totus vt a Dipſade ſerpẽte demorſus ardeo, ardẽs ſitio, ſitiẽs miſerũ me p̃dico: ꝙ nullo q̃tũuis p̃tinaci labore tãti viri ſimius eſſe valeam.

Sordent mihi(vt vere dicã)habita eius lectione quotquot offerũtur pter Ciceronẽ, Liuiũ, Fabiũ, & Saluſtiũ Romani authores. Nõ dubitauit Agamẽnõ quin breui Troiã eſſet capturus, ſi decẽ Neſtoris ſimiles ſibi darẽtur. Ita quoq; ſi Budei decẽ(alios tamẽ nõ aſpernor)eſſent nobis: facile ſperarẽ Gallicũ nomẽ Romano clarius ppe diẽ illuſtratũ iri. Nõ impune adeo nobis illuderent ſuis nugis neſcio qui nebulones: qui ſatyricis ſalibus velut eloquẽtię Gallicanæ ſecuri, & mortuã apud nos cũ muſis omnibus Mineruã opinãtes, nos perfricant. Si tædioſum eſt nobis famã regni noſtri propagare: oneroſum ſaltẽ eſſe nõ deberet partã tutari. Quorſũ vero hęc digreſſio, dicet aliquis? Ego me nuper(quũ de Gallis nõnihil ſcripturirẽ) in quorũdã neotericorũ impenetraui lectiones, viſurus eſſet ne aliquis, qui Gallos ipſos non pro rei dignitate (quod fieri nequit) ſed ſaltẽ ingenij captu cõmendaret. Nullũ reperi, qui niſi inuitus & aperta nimis coactus veritate de eiſdẽ bene ſentiat. Quin potius omnes ad delendũ nominis noſtri ſplẽdorẽ mihi videntur incubuiſſe. Heu ſomnolẽtos Glires. Licẽtiore calũnia in nos deſęuiũt: nec poſticis modo cachinnis, ſed apertis quoq; illuſionib⁹ noſtrũ quẽq; propalã irrident. Et quo tardiores ſumus ad intorquẽdas in vniuerſos obtrectationis tragulas: eo igneſcunt acrius: ſatyriſq; liberius indulgẽt: tanq̃ in ſinu Iouis poſiti a nobis audire nequeãt male. Neq; eloquẽtiæ modo gloriã & alias omneis bonas artes nobis derogãt: ſed & vniuerſam gentẽ ludibrio afficiũt, cõtumelijs inſectant, maledicis verbis commaculant. Sorbemus tamen has indignitates(inquit ille) ſtomachis cõcoctu difficiles. Reuoluebã nuper emẽdicatas &(vt dolori faueã) cõpilatas Sabellici hiſtorias. Reuoluẽti autẽ nihil vſq̃ locorũ occurrebat pręter ſequẽtia hęc in noſtrã(ſi dijs placet) infamiã cõmẽta. Galli vincunt. Gallorũ imanitas, Gallorũ cędes, Gallorũ mollicies, Galli deditionẽ faciũt, Gallorũ ſuperbia. Vt ſemel dicã, vbiq; certat ĩ nos mẽdacijs, q̃ bellica virtute ſuperari nõ poſſumus. Cõtuli me ad Volaterrani Geographiã: vbi ſcriptũ reperi. Alpes Italię contra Barbaros deus obduxit. Succeſſit manib⁹ meis Iulius Firmicus ad Mauortiũ Lollianũ ſcribẽs. Itali fiũt regali nobilitate pręfulgidi, Galli ſtolidi. Reuolui poſthęc Crinitũ ne dicã Cornutũ in honeſta diſciplina ſcribẽtẽ. Galli hoĩes ſũt ĩgenio barbaro. Itẽ alibi. Dignũ certe facinus ac memorãdũ cõtra inſolẽtiã Gallicã: q̃ ridẽdo fidẽ frãgit, & victis illudit. Itẽ. Sed eni(iquit) literę ipſę ac ſtudia bonarũ artiũ ſimul cũ Italię libertate cœperũt paulatim extingui barbaris ingruẽtibus. At Baptiſta pius mẽdaciorũ nõ minus q̃ verborũ innouator Gallos(inquit) Latinitas appellauit, q; vires habent Eunuchinas & imbelles: quod nomẽ Romanorũ cõuicio ſunt adepti. Apud eũdẽ Polybius Gallos crapulæ & ebrietatis inſimulat.

Qui gallis detraxerũt

Et Euſebius de præparatione Euangelica præpoſteræ libidinis labe
adeo maculatos fuiſſe ſcribit, vt vir viro nuberet. Pudet me permulto-
rū idgenus mēdaciorū Gallici nominis candorē mordicus vellicantiū:
quę quū a veritate remotiſſima videam9: nō ſolū tamē hircoſos iſtos fa
bularū propolas nō retaliamms, ſed (quod acerbius fel pituitoſum co-
git remorbeſcere) eorūdē nugas ſuccollamus, & vt obnoxij culpę āplec
tumur. Quaſi nō ſit nobis affatim iniuriarū, nō abunde ſatis verborū:
quibus eoſdē infinitorū prope ſcelerū arguamus & cōuincamus. Q uo-
rū fabuloſa in nos cōmenta velut clauū clauo trudētes qui reppulerint:
hijs certe Galliā tantū puto debiturā: q̄tū patrię libertatis authoribus.
Propterea non parū gratulor Longolio & ipſi (quem inaperto capite
nominare plane ſit nefas) Budeo: qui ſuis vterq; monumētis p Gallia-
rum nomine patrociniū ſumpſerunt: ac præter hoſtiles (quos retude-
runt) malleos docuerūt Galliā ipſam neq; ingenijs ſterilē eſſe: neq; elo-
quētię gloriā populo noſtro deſperādā. Quorū ego veſtigia ſed lōgiſſi-
mo (cur nō morior) ſecutus interuallo, duabus orationibus altera in An
glū, in Romanum altera pro Gallis quāta potui maxima certaui ſi nō
eruditione, ſaltem doctrina. Q uas quoniā chalcographorum typis vt
præcoces & incoctas mandare differo : non grauabor aliquid adhuc
huic noſtro cōmentario de Gallis adaugere.

COSMOGRAPHI pene oēs vniuerſę Gallię Triplex
tres faciūt partes. Q uarū vnā incolunt Belgę; gallia
Aliā Aquitani, Tertiā Celtæ. Celtas a Belgis
diuidunt Matrona & Sequana, Ab Aquitanis
Garūna, vt placet Imperatori Iulio: vel (vt
alij volunt) Ligeris. Belgas omniū fortiſſimos
facit idē imperator: ꝑpterea (inquit) q; quę ad
effœminādos animos pertinēt, minime ad eos
importētur: ſintq; Germanis proximi: quibuſ-
cū cōtinenter bellū gerūt. Huius terræ diuiſo quoniā Plynij, Ptolemei,
Strabonis, Pomponij Melę & multorū id genus ſcriptorū trita eſt, &
vnicuiq; vel elemētario perſpicua: ſatis fuerit nobis vniuerſatim de Gal
lis meminiſſe. Q uorū prima origo incerta adeo & obſcura mihi vide Obſcura
tur: vt fontē Nili facilius me putē reperturū. Sunt qui dicāt Gallos di Gallorum
ci quoq; Galatas a Galate filio Herculis: qui vt ſcribit Diodorus, de- origo
uicto Geryone in Galliam veniens, ex virgine quadam eius loci indi
gena Galatem genuit: qui regno pręfectus incolis dedit nomē. Q uod
& Beroſi verba cōfirmant ſcribentis. Celtas (qui ſunt Galatæ veteres)
conſtat a rege Galate, filio Herculis nūcupatos: a quibus etiā Galatæ

in Aſia, & Gallogræci in Europa dicti ſint. Appianus tamē Celtas a Celto Poliphemi filio putat appellatos. Ego vero ficta hæc omnia eſſe & commēta ſuſpicor, eorū ſcilicet arbitrio: qui vt docti apparerent, aut ſaltem lectores non viderentur deſtituiſſe, has pro animi ſententia fabricati ſunt origines. Verior nō videt̄ mihi ratio, vnde Galli dicti ſint, q̄ a niueo lactis colore, quod Galla dicitur: q̄ ſcilicet eorū corpora ob immēſam frigoris intēperiē modo lactis albeſcāt. Quod etiā nō diſcrepat a Virgiliano verſu. Virgatis lucēt ſagulis: tum lactea colla Auro innectūtur. Vnde etiā Carmelita (vt ſcripſimus) ait. Ignea mēs Gallis & lactea corpora, nomē A candore datū. Porro Gallorū prioris ſæculi mores noſtris fuerūt lōge diſſimiles. Liberos enim (quod etiā de Spartanis legimus) ad cōſpectū ſuū prius venire non patiebātur: q̄ per ætatē adoleuiſſent, ac ſubeundis militaribus periculis eſſent idonei. Viuentes amicis mutuo cōcedebāt: quæ apud inferos creditoribus exoluerēt debitores. Viri q̄tas ab vxore pecunias nomine dotis accepiſſent, tātūdem, domeſticarū fortunarū æqua æſtimatione cum dote conferebant. Quicquid inde fructuū ſuccreſcebat, aſſeruabatur: eratq; eius, qui alteri fuiſſet ſuperſtes. Viri in vxores, ſicut in liberos vitæ & necis poteſtatem habuere. Si qua veneficij fuiſſet cōuicta: a mariti ſui propinquis incendio aliiſq; cruciatibus conſumebatur. Quæ viuentibus chara fuiſſent, cum eiſdē defunctis in funere cremari conſueuerūt, vel ipſa etiam aīalia. De Republica niſi in publicis cōciliis nemini licebat loqui. Qui vltimus in cōciliū venerat, morti dabat̄. Ei qui tumultuatus eſſet, miniſter, publicus veſtes recidebat: adeo vt reliquę partes prorſus eſſent inutiles. Prolixas nutriebāt comas. Veſtes auro pictas geſtabant, & hirſutis vtebantur ſagulis. Iuuenalis propterea ſatyra 9. textorem appellat Gallū: vbi ait. Et male percuſſas textoris pectine Galli Accipimus. Viliores enī veſtes texebāt. De hijs Strabo lib. 4. ſic ait. Sagis veſtiuntur, comaſq; nutriūt. Promiſſis vtuntur fœminalibus, Pro tunicis vero ſciſſos gerunt amictus, vix pudēda nateſq; velātes. Lana quidē aſpera & oblongis villis. Ad quod alluſit Martialis dicēs. Me pinguis Gallia veſtit. Et lib. 4. Accipe Sequanicæ pinguē textricis alumnā. Virgil. item lib. 8. de eiſdē ſic meminit.

Veterum Gallorum mores

Virgili⁹ de Gallis

Aurea Cæſaries illis, atq; aurea veſtis.
Virgatis lucent ſagulis. Tum lactea colla
Auro innectuntur, duo quiſq; Alpina coruſcāt
Geſa manu, ſcutis protecti corpora longis.

Haſtas aliī, alii arcus, pleriq; fundas, nōnulli fuſtes in bella ferebāt, plōgiſq; vtebant̄ gladiis. Humi corpora reſupinabāt ad q̄etē. Strabonis ętate ſtramētis ſedētes cœnitabāt, lacte & ſuilla carne veſcebātur, feroci oēs ingenio. Bellorū

maius q̃ agri ſtudium gerebāt. Torques aureos pēſiles collo portabāt, victoria efferebātur, ſtupebant victi. Eorū (quos in bello cecidiſſent) capita, equorū ſuorū ceruicibus appendebant. Mercuriū præter cæteros venerabātur maxime: quem omnium artiū prædicabāt inuētorem. Ituri in pugnā, quicquid manubiarū inde retuliſſent, vouebāt Marti. Fraudātes aliquid ex prēda graui ſupplicio puniebant. Fuit etiā apud eos moris nullū abſq; philoſopho ſacrificiū facere. Exiſtimabāt eni per diuinę naturę cōſcios ſacra fieri oportere, tanq̃ dijs propinquiores. Horū interceſſione bona a dijs cēſebant petēda: quorū cōſilio in bello & pace vterentur. Vnde & Druydas (qui vetuſtiſſimi eorum ſacerdotes prędicātur) ſacrificia curare publica & priuata ſolitos, religiones item interpretari, adoleſcentes diſciplinis inſtituere, rerum naturaliū cauſas ſcrutari, de cæde, de finibus, cæteriſq; controuerſijs cognoſcere fama eſt: ita vt ſi quis ſiue publicam ſiue priuatam perſonā gerēs decreto non ſteuiſſet: eidē ſacrificijs interdicerēt. Hii omnē hominū congreſſum & ſermonē declinabāt: ne contagione polluerētur. Vnus oībus preerat: in cuius defūcti locū, ſuffragio alius ſufficiebat. Animas credebāt nō iterire: ſed in alia tranſire corpora. Multa de ſyderibus diſputabāt, de mūdi & terrarū magnitudine, de rerū natura & poteſtate. Sed quoniā alibi de Druydis vberius ſumus locuturi: ad alios Gallorū ritus deſcēdamus. Annotatū eſt eos ſagittas Heleboro cōſueſſe collinere: q; hiis in venatibus tranſfixis feris multo carnes efficiātur teneriores ad epularū vſum. Legi tantā fuiſſe Gallicarū mulierū virtutē: vt inter infeſtas ciuilis furoris acies immittere ſeſe cōſueuerit: ac lachrimis interdū, quādoq; etiā precibus obliterata diſcordia pacē procurare. Vnde & apud veteres Gallos mos diutiſſime ſeruat⁹ inoleuerat: vt quū de pace belloq; cōſultaret: mulieres adhiberētur. Si qua prætere (vt fit) inter ſocios incidiſſet controuerſia: mulieres ſedebant arbitræ. Propterea in fœdere (quod ſanxerunt cum Annibale) voluerunt, vt ſi quis Gallorum ſe a Carthaginēſiū aliquo iniuria affectū q̃reret: eius rei iudex eſſet Carthaginēſiū magiſtratus. Sin Carthaginēſiū quiſq̃ ab vllo Gallorū iniuſti quidpiā paſſus eſſet, Gallicas mulieres de ea re iudicium facere. Hęc Cęlius. Vehiculis ad hęc vtebant Galli (quę nos Eſſeda vocam⁹) apud Belgas primo repertus. Hinc Virgilius lib. 3. Georg. Belgica vel molli melius feret eſſeda collo. Syllius lib. 13. ait Celtas ex vacuis mortuorū parētū capitibus auro circū ornatis pocula ſibi factitaſſe. Verba eius ſunt hęc. At Celtę vacui capitis circūdare gaudēt Oſſa (nefas) auro: & menſis ea pocula ſeruant. Qđ autem ad reliqua ſpectat, tametſi artium ignari ac diſciplinarum a multis iudicati ſint: certum eſt tamen apud ipſos antiquius q̃ Latinos & Græcos literas floruiſſe.

Druydę

Mulierum gallicarum virtus

Eſſeda Gallorum vehicula

CC.iii.

Nam(vt Beroſus lib.5.antiquitatum ſcribit)anno 4. Nini, literis & legibus Celtas formauit Samothes Dis cognomento:& Celtiberos Tubal. A quibus demū mille poſt ānis nō a Cadmo(vt docet Ioānes Annius) ſuas acceperunt. Nam quas primū aduexit rudes quidem paulo ante excidium Troianum Cadmus quintus, eas a Galatis traxerat: quas Galatæ & Mæones prius a Gallis ſuſceperāt. Neq; ergo (inquit idem Annius)Galli a Græcis: ſed potius a Gallis Aſia & Græcia cum colonijs etiam literas & diſciplinas conſecutæ ſunt. Aliquot dein de annis poſt repertum literarū vſum regnauit apud Celtas Sarron: qui vt hominum tum recentum ferociam contineret: publica primus inſtituit Gymnaſia, a quo Celtarum Theologos & philoſophos vocauerunt Sarronidas, in maximo & præcipuo quodā honore habitos.

Sarronidæ Gallorum theologi.

Quin etiam dea illa dicendi præſes Pitho nomine, quā Ennius Suadam, Quintilianus perſuadēdi deā, Suadellā Horatius, Cicero Leporem, alij Flexanimā, Græci pſychagogon, quaſi ductricem animæ & oblectatricē vocāt, maximi loco numinis olim apud Gallos habita eſt: vt optime ex Luciano docet noſter Budeus. Arguat aliquis. Cur ergo priſca illa Gallicę gentis facinora ad poſteros clarius & notius multo non fluxerunt: quum tunc apud eoſdem literas dicam floruiſſe? Reſpondebo vel nulla omnino tanq̄ poſteritatis negligentes monumenta reliquiſſe: vel(ſi qua reliquerint) iniuria tēporū euanuiſſe. Supereſt mihi de bellicæ virtutis gloria dicendum aliquid: ne vlla in re exteris gentibus ceſſiſſe, aut herbā dediſſe videantur. Quo tempore rerū omnium ſumma & poteſtas Romanorū legibus paruit: nullam vnq̄ ſcriptorum memoria gentē cōſtat vixiſſe, Romano populo magis formidoloſam. Nihil Carthagineſiū furores, nihil orientalium motus obſtabāt, quo minus in vtrāuis aurem dormirent ocioſi. Nihili deniq; æſtimabātur omnium gentium vires, habita Gallicæ virtutis ratione & comparatione. Sciebant enim terribilē eſſe populū, auidum belli, & vtriq; paratū fortunæ. Cum nulla vnq̄ gente Romanus ipſe populus intra extraq; Italiam maiore hominum ſtrage maioribuſq; ducū & exercituum periculis debellauit. Et licet quandoq; ex eorū exercitu centū hominū milia deſyderata ſint: nihilominus tamē animoſi pugnam acrius inſtaurare, pudorē vlciſci, ad vnū interfici vel interficere ſemper ſtuduerunt. Quo apparet indomita bello ingenia ſcire tantū vincere vel mori. Certarūt Romani cum finitimis de principatu, cū Carthaginēſibus de imperio, cū Gallis de vita ſemper. Hoc eorum prçconiū fortaſſe videretur cōmentus: niſi Strabo lib.4. in hunc modū ſcriberet. Vniuerſa vero natio quam hæc ætas Gallicam vel Gallaticā nominat, Martis ſtudio & animorum ardet impetu, conferendæ pugnæ alacritate impigra.

Gallorum virtus bellica

ſemperq; ſpectantes in Boream, aut Oceano propiores cōſerendis pugnis ſunt audaciores. Florus itē de Senonibus ſic. Galli Senones (inquit) gens natura ferox, moribus incondita, ad hæc ipſa corporū mole perinde ac armis ingentibus adeo omni generi terribilis fuit: vt plane nata ad hominum interitū & vrbium ſtragē videretur. Hij quondā ab vltimis terrarū oris & cingente omnia Oceano ingenti agmine profecti quum media vaſtaſſent, poſitis inter Alpes & Padum ſedibus, ne hijs quidem cōtenti, per Italiam vagabantur. Romā quinetiā aggreſſi, vniuerſum populū in Capitolium ſe ſuaq; omnia recipere cōpulerunt. Vt paucis multa doceam: quaquauerſum tranſirent, non fulminantes ſed fulmina plane videbantur: dolebantq; ignaram cruoris victoriam ſibi cōcedi, & ſine ruina tranſitum patere. Et quod maximi terroris eſt indicium, pacem vnicuiq; empturiēti proponebant venalem. Neq; potētem adeo gentem reperiſſes: quæ non habito Gallorum præſidio & fauore ſecuram ſe credidiſſet. Merito propterea T. Liuius auidas armorum Gallicas gentes ſemper fuiſſe ſcribit. Idē quoq; habere (inquit) accolas Gallos inter ferrum & arma natos, feroces quum ſuopte ingenio tum aduerſus Romanū populū: quem captū a ſe auroq; redemptū haud vana iactantes memorant. Fuerunt etiam Galli tanta hominū frequentia & multitudine, vt trecenta & amplius armatorum milia gēs vna Belgica olim ad bellum mitteret. Eorum virtus (vt mea fert ſententia) apertius cognoſci non poteſt, q̄ lectione Trogi apud Iuſtinū lib. 24. ſcribentis. Galli abundanti multitudine (quum eos non caperēt terræ, quæ genuerant) trecenta milia hominum ad ſedes nouas quærendas velut peregrinatum miſerunt. Ex hijs portio in Italia cōſedit, quæ & vrbem Romam captam incendit, & portio Illyricos ſinus ducibus auibus (Nam augurandi ſtudio Galli præter cæteros clarent) per ſtrages Barbarorum penetrauit: & in Pannonia conſedit. Gens aſpera, audax, bellicoſa, quæ prima poſt Herculem (cui ea res virtutis admirationem & immortalitatis fidem dedit) Alpium inuicta iuga & frigore intractabilia loca tranſcendit. Ibi domitis Pannonijs permultos annos cum finitimis varia bella geſſerūt. Hortante deinde ſucceſſu, diuiſis agminibus alij Græciam, alij Macedoniam omnia ferro proterentes petiuere: tantuſq; terror Gallici nominis erat: vt etiam reges non laceſſiti vltro pacem ingenti pecunia mercarētur. Libro item 25. ait. Ea tēpeſtate Gallorum iuuentus tantæ fœcunditatis fuit: vt Aſiam omnem velut examine aliquo implerent. Deniq; neq; reges orientis ſine mercēnario Gallorum exercitu vlla bella geſſerunt: neq; pulſi regno ad alios q̄ ad Gallos confugerunt. Tantus terror Gallici nominis ſiue armorum inuicta fœlicitas erat: vt aliter neq; maieſtatem ſuam tutam, neq;

Florus de Senonibus

Iuſtini verba de Gallis

amiſſam recuperare ſe poſſe ſine Gallica virtute arbitrarentur. Itaq; in auxiliũ a Bithynię rege inuocati regnũ cũ eo parta victoria diuiſerũt: eãq; regionem Gallogræciam cognominauerũt. De Alpibus ab eiſdẽ quinquies ante Annibalem traiectis ſermonẽ in alium locum differo. Ne quis autẽ nimij cõuictũ fauoris reſtẽ me reſpuat, dicã etiã quę eiſdem (ſed certe pręter veritatẽ) ab æmulis probro datum. Liuius imprimis tanq̃ ſibi non conſtans ac duabus (quod dicitur) ſedens cellis, ait Gallorum corpora intolerãtiſſima laboris atq; æſtus ſenſim fluere: primaq; eorum prælia pluſq̃ virorum, poſtrema minus q̃ fœminarũ eſſe. Cui ſuccinit Sabellicus lib. 7. quintę Enneadis, vbi ait. Inde vero aſſiduis cladibus ita proſtrati cęſiq; ſunt a Romanis Galli: vt pene plures ex hac vna gente, q̃ ex reliquis omnibus (quæ in toto orbe ſunt) triumphi ſint Romæ acti. Etenim quum primũ illũ impetũ (quo feruida & cęca ira in pugnã ruunt) ſuſtinueris: fluunt ſudore & laſſitudine mẽbra. labant arma, molles & animi: vbi illa ira remiſit. Sol puluis ſitis (etſi ferrum non adhibeas) proſternunt. Hæc certe & huiuſmodi nugæ ſtomachum mihi mouiſſent, niſi apud me conſyderaſſem prudentis eſſe nihil omnino commotorum vel inuidia vel furore hominum verbis etiam fabuloſis concitari. Moleſte ferunt Romani ſcriptores noſtram Galliam ſuæ toties Italiæ fatalem fuiſſe: Certe quum nos non lateat difficillimum eſſe in ſua quẽq; iactura non triſtari: haud vſquequaq; videtur iniuſtum, vt aliquid eorum dolori & ægritudini condonemus: & mẽdacia ipſa bilioſo adhuc & feruente ructata ſtomacho aliquatenus excuſemus. Poſſem ſi cordi eſſet (dum ita in nos conuiciantur) eoſdem nõ inuidię tantum, ſed & ingratitudinis immodicę poſtulare, dum eos culpant: qui tamen Italicarum vrbium partem nõ minimã condiderunt: ſed hoc alias. Iam tamen ne quid adhuc murmurare pergant, Carmelitæ Mãtuani (qui vt Italus nobis nunq̃ fauere conſueuit) teſtimonium de Gallis & Gallia producam ex Dionyſio lib. 2. vbi terram ipſam & quoſdam populi mores in hunc deſcribit modum.

Sabellicus de Gallis

Verſus Carmelitæ de Gallis & Gallia

Gallia terreni pars eſt non infima mundi:
Sed longe lateq; patens. Hiſpanica tangit
Oppida ab occaſu: ſeſe coniungit ab ortu
Italiæ: noſtro hinc pelago (qua reſpicit auſtrum)
Clauditur: Oceano geminas qua reſpicit Vrſas.
Vnde venit Boreas, hibernaq; frigora ſurgunt.
Et vada Theutonici tangit vaſtiſſima Rheni.
Terra hominum, frugũq; ferax: armenta, gregeſq;
Vberibus paſcens glebis: non languida cœlo
Tabifico: non mortiferis infeſta venenis

Vt Lybie,non perpetuis adoperta pruinis
Sicut Hyperborei montes:non torrida ab æſtu
Qui faciat ſteriles(vt decolor India) campos.
Non etiam noctis pallens ſemeſtribus vmbris,
Quale ſub Arcturo poſitum mare,& vltima Thule.
Sed nec vt Aegyptus,quia fuſa paluſtribus vndis,
Sed cœlo,& teneræ fœcunda vligine terræ.
Inſita Gallorum ingenijs(q̃q̃ modo circa
Numina cum reliquis luſi mortalibus errent)
Relligio:Poſtq̃ fuerint ad ſancta redacti
Legis ſcita nouæ:nulli conſtantia maior,
Nulli maior erit pietas in numina genti:
Defendent mucrone fidem,belloq́ domabunt
Quoſcũq́ audierint Chriſtum ſe attolere contra.
Et certum munimen erunt:quod non ſinat iram
Barbaricæ gentis noſtros incurrere fines. Subiungit item.
Gallia fert acres animos,& idonea bello
Corpora: non illis auſit componere ſeſe
Thracia, quæ Martem genuit:non Parthia,verſis
Quæ bellatur equis fugiens:licet inclyta Craſſo
Facta ſit extincto:ſigniſq́ ſuperba Latinis.
Quas gentes olim non cõtriuere?per omnem
Inuecti Europam:quaſi grando Aquilone vel Auſtro
Importata graui paſſim ſonuere tumultu.
Scit Romanus adhuc:& quam Tarpeia videtis
Arx attolentem caput illo in monte ſuperbum.
Pannones, Aemathij norunt:ſcit Delphica rupes
Quæ niſi terrificis ſubito conuulſa ruinis
Oppreſſiſſet eos:non defendiſſet Apollo
Conferta argento templi ſacraria.& auro.
Intrauere Aſiæ fines:prope littora Ponti
In gentem creuere nouam:quæ tenditur vſq́
Ad iuga Pamphylum,Garamantica ſydera contra.
Inter Cappadoces poſita & Bithynica regna. Item in eodem libro
Ignea mens Gallis & lactea corpora:nomen
A candore datum populis,muliebria tingit
Ora color Tyrius.Paphium meditata decorem
Ex geminis fecit natura coloribus vnum.
Læti,alacres luſu,choreis & carmine gaudent.
In Venerem proni,proni in cõuiuia,proni

Ante dapes ad ſacra deum. Seruire, iugūq;
Ferre negant, fugiunt figmenta, & Hypocriſin, ore
Liberi, vt ingenuis mos eſt, tetricoſq; peroſi.
Venatu, aucupio cāpos, mōtana, lacuſq;
Sollicitant, bellandi vſu lætantur, equorum
Terga fatigantes. Loricæ, haſtilia, & arcus
Deliciæ genti: ſub dio ad ſydera ſomnum
Carpere, fuſcari ſole & ferrugine pulchrum eſt,
Puluere conſpergi, grauibus ſudare ſub armis.
Pro patria, pro cognatis, pro regibus ire
In pugnam & gladios, & morti occūbere dulce eſt.

Cæterum de Gallis Cybeles ſacerdotibus (quoniam id etiā præſentis non videtur negocij) ad tempus tacebimus.

¶ PRAECEDENTIVM Epithetorum Teſtimonia.

1 FEROCES. Luc. lib. i. Ruerēt in terga fero
ces Gallorū populi. Itē Car. lib. 1. de Calami
tate temporū. Quū Romana ferox circū Ca
pitolia Gallus. Itē Codrus Vrceus lib. 2. Syl-
uarū. Anguifer hinc acieſq; ſuas, Galloſq; fe
roces Dux trahit. Itē T. Liui9 lib. 7. ab vrbe
cōdita. Gēs ferox & ingenij auidi ad pugnā.
2 ¶ TRVCES. Luc. lib. 7. Inde truces Galli
ſolitū ꝓdiſtis in hoſtē. Itē Ouid. lib. 6. Faſto
rū. Cincta p̄mebātur trucibus Capitolia Gallis. Itē Claudia. lib. 2. in
Ruffinū. Inde truces flauo comitant̄ vertice Galli. Itē Pāphil9 Saxus
3 Eleg. 7. Sola poteſt Gallos vincere Roma truces. ¶ BELLICOSI.
Saluſtius in bello Catilinario. Pręterea ꝙ natura gēs Gallica bellicoſa
4 eſt. ¶ ROMANIS INFESTI. Idem Saluſtius ibidem. Gallorum
gentem, infeſtiſſimam Romano nomini ad bellum acceſſerunt. Item
Carmelita lib. 1. de Trophæis Gonzagæ. Gens infenſa Italis, euentu
5 elata ſecundo. ¶ ARMORVM AVIDI. T. Liuius. Conciturum
6 auidas ſemper armorum Gallicas gentes. ¶ REBELLES. Pamphi-
lus lib. 1. Hoc niſi rege potens Gallos ſic Roma rebelles Depulit.
7 ¶ ACRES. Idē Pamphilus lib. 3. Aeſarū, Lyrim, Tyberimq; Gal-
8 lus Poſſidet acer. ¶ STOLIDI. Epithetum non ſine liuoris acerbita
te a Iulio Materno in Gallos perperam ructatum, vbi ait. Quędam gē
tes ita a cœlo formatæ ſunt, vt propria ſint morū vnitate perſpicuę.

Scythæ immanis feritatis crudelitate graſſant. Itali fiunt regali ſemper
nobilitate pręfulgidi, Galli ſtolidi, Auari Syri, Acuti Siculi, Luxurioſi
ſemper Aſiatici, & voluptatibus occupati. Hiſpani elata iactantiæ ani-
9 moſitatę prępoſiti. ¶FORTES. Carmelita lib. 1. de Trophæis Gon
zagæ. Expulit ingenti fortem munimine Gallum. Itē Cantalycius lib.
10 4. Inſtant ardentes Galli, forteſq; repugnant. ¶TVMIDI. Carme-
lita lib. 2. de Trophęis Gonzagæ. Ite(ait) & tumidis Italos oſtendite
11 Gallis Fœmineū non eſſe genus. ¶LEVES. Idem Carmelita in eo-
12 dem. Perſuadens leuibus non fidere Gallis. ¶ALACRES. Valeran
dus Varanius lib. 2. de Ioanna Bellatrice.
Quinetiam nec vos Gallorū terreat ardens
Impetus. Eſt alacer Gallus, quum cœperit ipſa
Prælia moliri: ſed ſi generoſior hoſtis
Perferat inſultus primos: langueſcere vires
Incipiūt: & currit iners per corpora ſudor. Item Carmelita lib. 3. de
Trophęis Gonzagæ. Iam Gallis impune Itali, Galliq; Latinis, Mix
13 ti alacres ſermonē ineunt. ¶SAEVI. Calētius lib. 3. Elegiarū. Eripite
14 hanc animā ſæuis mea numina Gallis. ¶ATROCES. Cantalycius
15 lib. 2. Donec ſciret atrox quo verteret agmina Gallus. ¶EFFERI.
Idem Cantalycius lib. 2. Hiis ita diſpulſis conuerſo milite Gallus Effe
16 rus. ¶ARDENTES. Vide numero nono.

¶GALLIA

Fœcunda
Animoſa
Ferox
Diues
Armipotens
Fertilis
Eximia
Egregia
Impotens
Sæua
Fortis

¶GLACIES

Aſpera
Cærulea
Frigida
Hyperborea
Futilis
Aſtricta
Mœotica
Arctoa
Niualis
Alpina
Riphæa
Gelida
Pendula
Acris
Lubrica
Caucaſea
Fragilis
Torpens
Hiberna
Hyemalis
Triſtis
Arctica
Hiſpida
Hirſuta
Trux
Filia lymphę
Imperuia ventis
Rigens

¶GREX

Laniger
Villaticus
Laſciuus
Errans
Immundus
Tinnibulatus
Opimus
Opulentus
Corniger
Petulcus

Hirſutus
Hirtus
Villiger
Proteruus
Herbiuagus
Edax
Lanatus
Celer

GLANS

Chaonia
Querna
Hiberna
Querculana
Ilighea
Caduca
Vetuſta
Fagea
Pinguis
Frondoſa
Tenera
Sonora
Stricta
Decidua

GELV

Brumale
Pigrum
Acutum
Marmoreum
Aſtrictum
Canens
Gelidum
Putre
Concretum
Hibernum
Sæuum
Durum
Frigidum
Niuale
Horrens
Rigidum
Lœthalę
Riphæum
Scythicum
Arctoum
Boriſtheneum
Acre
Horrendum
Tremulum
Crudum
Geticum
Sterile
Iners
Glaciale
Boreale
Perſpicuum
Somniferum
Rigens
Sythonium

GYGANTES

Coniurati
Aetnæi
Titanij
Sæui
Terrigenæ
Rabidi
Ardui
Anguipedes
Serpentigeri
Vaſti
Tumidi
Phlegræi
Feri
Magnanimi
Pallenæi
Furentes
Indomiti
Audaces
Serpentiferi
Immanes
Centimani
Ventrimani
Superbi
Informes

GRVES

Strymoniæ
Aeriæ
Biſtoniæ
Aduenæ
Altiuolantes
Thracum volucres
Hibernæ
Threiciæ
Naupliadę
Rapidæ
Querulæ
Profugæ
Granilegę
Palamedis aues
Vagæ

GELONI

Acres
Sagittiferi
Volucres
Pharetrati
Sæui
Flaui
Imperioſi
Equimulgæ
Diſperſi

GLADIVS

Minans
Furens
Frigidus
Fulgens

Immanis
Minax
Triſtis
Pinguis cędibus
Nefarius
Impius
Hoſticus
Immitis
Mortifer
Strictus
Trux
Cruentus
Crudelis
Ardens
Gemmans
Acutus
Fatalis
Anceps
Cladis illatiuus

GARAMANTES

Nudi
Peruſti
Inculti
Matrimoniorũ exſortes
Sæui
Veloces
Inopes
Nigri
Vagi
Areniuagi

GAZA

Eoa
Perſis
Lyda
Nobilis
Externa
Ptolemæis
Perſica
Caduca
Aurea
Attalica
Crœſæa
Fluxa
Diues
Aſiatica

GEMMA

Colorata
Tumens
Nobilis
Florida
Lucida
Teres
Indica
Diues
Ignea
Eoa
Garamantis
Lactea
Perſpicua
Viridis
Fulgens
Ardens
Hidaſpęa
Erithræa
Precioſa
Radians
Nitida
Aurea
Culta
Flexuoſa
Scintillans
Radioſa
Multicolor
Fulgida
Dis
Niuea
Scythica
Candens
Inſignis
Lucens
Splendidula
Flammiuoma
Clara
Rutilans
Relucens
Micans
Honeſta
Fammigera
Rutila
Flammata

GERYON

Tricorpor
Tergeminus
Amplus
Iberus
Triformis
Ferus
Minax
Triplex

GVRGES

Cauus
Curuatus
Turbidus
Spumeus
Gelidus
Rapidus
Violentus
Arenoſus
Cæruleus
Limoſus
Cœnoſus
Spumans
Anhelus
Lucens
Gemmans

Curuus
Sinuatus
Canens
Flumineus
Viuus
Tumidus
Animoſus
Purus
Refluus
Vitreus
Celſus
Profundus
Raucus
Fluctigena
Intortus
Fumans
Vndoſus
Spacioſus
Præruptus
Piſcoſus
Multifidus
Præceps
Confluus
Fluctiuagus
Fluctuoſus
Fontanus
Irriguus
Liquidus

GANYMEDES

Dilectus Ioui
Troianus
Regius
Flauus
Pocillator
Catamytus
Phrygius
Raptus Ioui
Iliades
Idæus
Phryx
Spectabilis
Iliacus
Sangarius
Gracilis
Dardanius
Ephœbus
Laomedontiades
Troicus
Tros
Aureus
Cynœdus
Roſeus
Vrniger
Inſignis
Pulcher
Tener
Proteruus

GVTTA

Teres
Manans
Frigida
Turgens
Decidua
Irrigua
Fluitans
Nitida
Candida
Vaga
Lucida
Liquida
Exigua
Procidua
Humida

GENISTAE

Lentæ
Humiles
Virides

GRAMEN

Lætum
Viridans
Tenerum
Viride
Tenax
Molle
Montanum
Fertile
Aculeatum
Lubricum
Floreum
Roſidum
Odorum
Vernans
Frondens
Tenellum
Micans
Fœcundum
Pictum
Apricum
Rorulentũ
Virens
Florens
Iucũdũ
Odoratum
Agreſte
Odoriferum
Florigerum
Fruticans

GANGES

Pulcher
Rapidus
Spacians
Tepidus
Immenſus
Indicus
Corniger

Cæruleus
Vndans
Pulcher
Eous
Diues
Aurifer
Arenoſus
Torrens
Turbidus

ℭGLEBA

Putris
Iacens
Iners
Supinata
Pinguis
Vber
Effoſſa
Fœcunda
Friata
Eleuſina
Madida
Virens
Pumicoſa
Dis
Vuifera
Frugifera
Redolens
Picea
Fœlix
Obiacens
Fertilis
Diues
Vliginea
Humens
Ferax
Craſſa
Dulcis

ℭGRANDO

Crepitans
Dira
Hiberna
Brumalis
Colonis inuiſa
Dura
Aeſtiua
Concreta
Immitis
Sonora
Niuoſa
Lapidoſa
Gelata
Sonans
Terribilis
Glacialis
Saxea
Horrida
Reſonans
Horriſona
Stridula

ℭGALEA

Comans
Crinita
Terribilis
Nitens
Caua
Aerea
Leuis
Fulgens
Stellans
Pura
Radians
Coruſca
Horrida
Trux
Ferrea
Teres
Minans
Solidata
Victrix
Micans
Renidens
Minax
Rigens
Conifera
Tartarea
Aerata
Nexilis
Inſignis
Minitans
Criſtata
Lœthalis
Ardens
Lucens
Pennicoma
Dura
Flammans

ℭEadem ratio de Epithetis huius dictionis Caſſis.

ℭGERMEN

Molle
Turgens
Odorum
Floriferum
Micans
Nobile
Pingue
Ambroſium

ℭGENAE

Humentes
Pulchræ

Purpureæ
Molles
Teneræ
Conſpicuæ
Pubeſcẽtes
Ambroſiæ
Nitidæ
Leues
Turgidulæ
Niueæ
Roſeæ
Lacteolæ
Rutilæ
Decoræ
Candentes
Coloratæ
Blãdidulæ
Irriguæ
Ingenuæ
Sydereæ

¶GALLVS

Gallinaceus
Excubitor
Salax
Tanagricus
Melicus
Chalcidicus
Criſtatus
Gallinaceus
Metuendus leonib9
Nuncius lucis
Volucris Titania

¶GORGON

Sæua
Anguicoma
Maura
Aſpera
Anguifera
Phorcis
Rigida
Terrifica
Serpentigera
Cruenta
Dura
Garamantica
Saxifica
Rigida

¶GRANVM

Calloſum
Dulce

¶GYPSVM

Craſſum
Siccum
Tenax

¶GEMITVS

Mœſtus
Inſanus
Acerbus
Stridens
Tumidus
Lamentabilis
Flebilis
Fremens
Sæuus
Durus
Amarus
Grauis
Amarulentus

¶GALLINA

Tenera
Africana
Cohortalis
Numydica
Afra
Glociens
Glocitans
Querula

¶GADES

Tyriæ
Herculeæ
Tinnulæ
Occiduæ
Heſperiæ
Vadoſæ

¶GALBANA

Noxia

¶GVLA

Luxurians
Implacata
Damnoſa
Helluans
Turpis
Lata
Rapida
Nocens
Vorax
Improba
Rabida
Aperta
Deſes
Laſciua
Ventricola
Ardens

¶GETAE

Rigidi
Infeſti
Pharetrati
Crudi
Marticolæ
Stolidi

Squallidi
Duri
Inhumani
Hirſuti
Truces
Feri
Feroces
Indomiti
Diri
Intonſi
Sæui
Pelliti
Armiferi
Aſtuti
Flaui
Fortes
Vagi
Gelidi
Hiberni
Lactiuori
Belligeri
Martigenæ
Thraicij
Bacharici
Infrenes
Threicij
Baccati

❡GRAVITAS

Tarda
Frontoniana
Senatoria
Tetrica
Pompeiana
Matura

❡GAVDIVM

Lætum
Dulce
Candidum

Fugitiuum
Molle
Feſtiuum
Delicioſum
Beatum
Procax
Luxurioſum
Vagum

❡GRATIA

Grata
Blanda
Concors
Suauis
Pulchra
Triformis
Decens
Elegans
Vrbana
Mitis
Blandiens
Decora
Dia
Aurea

❡GRADVS

Penſilis
Celer
Præceps
Citatus
Properus
Pegaſeus

❡GARRVLITAS

Rauca
Odioſa
Intempeſtiua
Improba
Inſana

❡GRYPHES

Hyperborei
Obunci
Scythici

❡GNYDOS

Piſcoſa
Arũdinoſa
Aequorea

❡GRAVEDO

Somnolenta
Frigida

❡GRASSATOR

Nocturnus
Prædo

❡GERMANIA

Horrida
Fera
Rebellatrix
Dira
Perfida
Ferox
Audax
Flaua
Frigida
Nebuloſa
Effera
Diues
Bellax
Armipotens
Pugnax
Atrox
Fortis

❡GALERVS

Arcadius

Picturatus
Rutilus

¶GYRVS

Sinuatus
Lunatus
Curuus
Rotatilis
Volutus
Obliquus
Arctus

¶GRAMMATICA

Ars Palemonis
Palemonia

¶GLORIA

Perfuſa ſuco
Dulcis
Animoſa
Hortatrix
Ardua
Inanis
Triumphatrix
Ventoſa
Fragilis
Inuidioſa
Fallax
Viuax
Friuola
Sublimis
Nobilis

¶GVTTVR

Cauum
Patulum
Canorum
Hians
Vdum

Cycnæum
Sonorum
Concauum
Blandiſonum
Ambroſium

¶GRADIVVS

Trux
Atrox
Sæuus
Feruidus
Horrendus
Potens
Furens
Ferus
Fortis
Toruus
Fulmineus
Belliger

¶Idem de Epithetis huius dictionis Mars.

¶GRAECIA

Mendax
Fallax
Vindex
Sollers
Docta
Vltrix
Vana
Vetus
Hellas
Garrula

¶GARGARA

Ardua
Pangæa
Flaueſcẽtia

Culta
Priameia

¶GALATHEA

Nerine
Nereis
Viridis

¶GYGES

Centimanus
Tumidus

¶GALLVS

Poeta

Prodigus animæ
Doctus

¶GYARI

Breues

¶GALESVS

Therapnæus
Lacedemonius
Vmbroſus
Piger
Oebalius
Phalantæus
Liquidus

¶GESA

Rigida
Gallica
Ferrea
Alpina

¶GRACVLVS

Frigulans
Loquax

¶GRAII

Mendaces
Fallaces

¶Iddem de Epithe tis huius dictionis Græci.

¶GANNITVS

Conſtrepens
Dulcis
Tremulus

¶GLAVCVS

Euboicus
Biformis
Viridis
Minous

¶GENV

Inflexnm
Succiduum
Prociduum

¶GLIRES

Somniculoſi
Breues
Soporati
Hiberni

¶GRESSVS

Properus
Succiduus
Anhelus

¶GYMNAS

Proterua
Therapnæa

¶GARVMNA

Aequoreus
Validus
Veliuolus
Refluus
Defluus
Celer
Rapidus

¶GLANDES

Volucres
Ignitæ
Plumbatæ
Mortiferæ

¶GENIVS

Tutelator
Lucifugus
Hilaris
Aeuiternus

¶GOLIATH

Philiſtæus
Superbus

¶GLAREA

Flaua

¶GERMANI

Inuicti
Tranſrhenani
Atroces
Potentes
Feroces
Bellaces
Truces

¶GENVA

Armiſona

Potens

¶GENVENSES

Vaniloqui
Vani

¶GESTVS

Loquens
Petulans

¶GVSTVS

Acutus

¶GOTHI

Sæui
Armipotentes
Immanes
Infrenes
Barbari

¶GYMNOSO-PHISTAE

Syluicolæ

¶GRAECI

Parentes mēdaciorū
Loquaces

¶GOMORRA

Infamis
Poſtica

¶GEHENNA

Obſcura
Caua
Vltrix

¶GREMIVM

Pędulce

Dulce
Amœnum

¶GRABATVM

Tenue

Vile
Soporiferum

¶GERRAE

Ridiculæ

Leues

¶GRACCHI

Rabidi
Terribiles

IOANNIS RAVISII Textoris Epitheta De Littera H.

HOMERVS

1 Colophoniacus
2 Smyrnæus
3 Mæonius
4 Magnus
5 Vinoſus
6 Inſignis
7 Aeternus
8 Antiquus
9 Achęus
10 Cōditor Iliados
11 Magniloquus
12 Cęcutiens
13 Cæcus
14 Tonans
15 Oculis captus
16 Mæonides
17 Sapiens
18 Diuinus
19 Doctus
20 Salaminiacus
21 Sacer
22 Diuus
23 Graius
24 Grandis
25 Altiſonans
Argiuus
26 Altiloquus
27 Colophonis alūnus
28 Sublimis
29 Iucundus
30 Meleſigenes
31 Colophonius
32 Florens
33 Immortalis

¶PRAEFATIO

DICEBAM in commentario de Gallis habito me ſatis nõ poſſe mirari, cur Gallorum orbis alioqui totius potentiſſimorum ſecreta, ac poſteritati non ſatis nota ſemper hactenus delituerit origo. In cuiuſmodi quoq; admirationẽ me traxit Homerus: qui tametſi poetarum omnium non Græcorum modo, ſed & latinorum nemine inficias eunte doctiſſimus habeatur, & eminentiſſimus: eouſq; tamẽ dubius ſemper latuit eiuſdem natalis ortus: vt pleriq; non vltimi in ſcribendo nominis contractis ea in re multis ſudoribus & fatigato prorſus ingenio, adhuc tamen nihil certum eruerint. Nam & Plutarchus ipſe (qui poëtę vitam ſcripſit elegantiſſime) fidem nobis non fecit ſecurã & indubitatã. Antiquiores in hoc ſi conſulueris, vix duos conformi ſententia reperies. Nunc Smyrnęum, nunc Chiũ aſſeuerabit Pindarus. Si ad Antimachũ & Nicandrum retuleris; Colophonium iurabunt. Si Ariſtarchum & Dionyſium Thracium pro tribunali ſedere facias: iudicabunt Atheniẽſem. Ariſtoteles & Simonides conſulti, hic Argiuum fuiſſe contendet, ille Salaminiũ. Ephori Cumæi poſtulaueris arbitriũ, conciuẽ ſuũ fatebiť fuiſſe. Ciceronis roges opinionẽ: inter ſacrũ & ſaxũ te relinquet in oratione pro Archia dicẽs. Homerum Colophonij ciuẽ ſuum eſſe dicunt, Chij ſuũ vendicant, Salaminii repetũt, Smyrnæi ſuum eſſe cõfirmant. Atq; vt de genere & patria, ita & de tẽporibus (quibus fuerit) dubitatur. Eratoſthenes poſt centeſimũ Troianæ captiuitatis annum dixit floruiſſe. Philocorus Ionicę migrationis tempore, annis poſt captã Troiam 180. Apollodorus Athenienſis poſt euerſum Ilium ãnis 240. Solinus duos & quadraginta addit Agrippa Syluio Tyberini filio Albæ regnante, ãnis ante vrbem conditam 160. inter quem & Heſiodum annos 138. ſcribit interfuiſſe. Vtrumq; Herodotus quadringentis ante ſe non amplius annis ait floruiſſe. Saſſius apud Gellium annis 160. poſt bellum Troianum. Cornelius Nepos annis totidem poſt Romã conditã. Plures (inquit Plutarchus) cẽtum annis poſt Troiam debellatam. Hinc factum eſt vt poëtæ permulti quum certum aliquid & ſtatum non reperirent, incerta de eius origine ſcripſerint: vt apud Plutarchum ipſum Antipater Epigrammatiſta in hunc modum.

Variæ opiniones de Homeri patria.

Diceris a multis Colophonis alumnus Homere:
Hic te Smyrnæum credit. At ille Chium.
Quin & Ion quidam, quidam Salamina ſuperbam,

Theſſaliam multi te genuiſſe ferunt.
Sunt & qui memorent alijs te ſedibus ortum:
Sic variis natus crederis eſſe locis.
Dicere ſi liceat mihi Phœbi oracula: cœlum
Certa tibi patria eſt, Calliopęa parens. Hunc ęmulatus Marullus Tarchaniota lib. 3. Epigram. Homerum ſic inducit loquentē,

Verſus Marulli

Vane quid affectas patriam mihi dicere terram?
Metiriſq; hominum conditione deos?
Non me Smyrna creat, non me Colophonia tellus,
Non chios, æquoreis non Pylos icta minis,
Non Ithace, prænobile equis non Argos alendis,
Non quæ de dominę nomine dicta deæ eſt.
Non Salamis, non clara ſuo Rhodos aurea Phœbo,
Aut Ius, aut Pharii fertilis ora ſoli.
Mortalis ſunt iſta viri. Me lucidus æther
Parturit, enatum terra fretūq; colunt. Et Varro Gellianus Homeri imagini hoc Epigramma appoſuit.
Septem vrbes certant de ſtirpe inſignis Homeri
Smyrna, Rhodos, Colophon, Salamin, Ius, Argos, Athenæ. Quare periclitemur, poterimus necne labore conſequi: vt noctesſcentes illę tenebræ (in qua tot diuerſis opinionibus hucuſq; temporis caligatum eſt) adhibita quadam veritatis ſcintilla dieſcant ac refulgeant.

ERROR ille (vt mea, Beroſi, & cōmentatoris Annij ferunt ſententię) de incerta noſtri huius poetę & patria & ætate ex quorūdā inſcitia & immaturo pullulauit iudicio: qui multos diuerſorū temporū, variarū q; regionum Homeros fuiſſe, nō animaduertentes, vni omnia perperam aſcripſerunt, quę ad plures erāt referenda, eos fortaſſe imitati, quibus fuit perſuaſum vnicum extitiſſe Herculem, qui Antheum debellauerit, Centauros expugnauerit & Amazones, Hydræ capita meſſuerit, Geryonem & Burſyrim dederit morti, Cacum oppreſſerit, occiderit Harpyas, Taurum, leonem, Aprum iugulauerit, & cætera huiuſmodi fortitudinis Heroicę facinora geſſerit: quum tamen duos & viginti id nominis floruiſſe dicant penitioris homines doctrinæ. Dirigamus ergo velut præuij & anteambulones Andabatas illos, qui tantas mendaciorum tenebras & caligines excitarunt. Beroſus lib. 10. Antiquitatum Homeros octo fuiſſe ſcribit. Quorum primus fuit Smyrnęus Tentei regis Aſſyriorum præfectus, quo tempore Pyrrhus ab Oreſte interfe-

Octo Homeri

ctus eſt. Secũdus Chius,qui floruit arte medicinæ anno 19.Melãthis regis Athenarum. Tercius Cumęus artis magicę peritiſſimus:qui anno 24. Codri regis Athenarũ floruit. Quartũ Salaminenſes Cyprii ciuem ſuũ faciunt anno 8. Agaſti Athenienſis. Hunc biennio poſt ſecutus eſt quintus Colophonius pictoria arte & ſculptili clarus. Sextus fuit Athenienſis,qui ſub Archippo claruit. Septimum Argiui habuerunt muſicæ atq; Geometricæ diſciplinæ præceptis mirabilem anno 17. Diogeneti Athenienſis. Octauus & vltimus fuit hic noſter Homerus:qui Olympiade 23. Annis poſt Troiã captã 500. poſt Romã conditam 67. floruit:quo tempore regnabant apud Romanos Numa Pompilius, Apud Mœdos Diocles, Macedonas Perdica, Hebręos Manaſſes, Athenięſes Apſander, apud Lydos Gyges. Archilocus tẽporũ author(qui floruit Olympiade 29.)ſcripſit Homerum ſibi fuiſſe coętaneũ:quod nihil eſt ab hijs(quæ diximus)alienũ:ſi Homerũ aliquãto ſeniorẽ fateamur. Alium tamen Homerũ iuniorẽ reperio,patria Bizantium,patre natum Andromacho,qui Tragœdias 57. ſcriptas reliquit. Hunc ego eum fuiſſe exiſtimo:cui Ptolemeus Philopator templum dedicauit erexitq; ſtatuam. Nam ſi calculis Euſebianis tempora recte ſupputentur:idipſum ab Homeri noſtri poetarum maximi temporibus remotiſſimũ inuenietur. Aegyptiis enim principatus eſt Ptolemeus Philopator Olympiade 141. quę Homeri noſtri ſęculum annis 380. ſecuta eſt. Quare viderit Volaterranus hac in re delirãs:quid huic noſtro reſpondeat argumento. Reperta modo temporũ veritate,cætera(quæ noctuinis multorum oculis nondum patuerunt) effodiamus. Fuit noſter Homerus patria Mæon, Græcorum omniũ iudicio, poetarum celeberrimus:cui propterea ſoli ius tributum eſt ẽmẽdandi characteres, Græcam linguam, & nomina, quæ Cadmus Samothrax barbara & plena ruditatis attulerat. Grammaticæ quoq; pręcepta primus dedit:quũ antea quiſq; ſermone ſcriberet ſimul & loqueretur vernaculo. Natus eſt ex adulterio matris Critheidis virginis Cumanę, cuidam Cleonacti in ſponſam datæ. Quæ quum ob cõmiſſi adulterij pudorem Smyrnam ſe recepiſſet:apud fluuium Melen vrbi vicinum ſubito partus dolore intercepta enixa eſt Homerum non cæcum:cui ab initio Meleſigenes fuit nomen a fluuio quidem tractum. Quidam Mæonis cuiuſdam filium faciunt, vt docet Plutarchus. Puer demum quum optimæ indolis promitteret ac pręſeferret ſpeciem:ab Ariſteo Proconeſio vel(vt aliis placet) Fannio grãmatico (qui tunc Smyrnæ cęlebs agebat)cum matre educatus eſt & literis eruditus. Mercator deinde quidem Menthes nomine iuuenem virtutis(quam pręſeferebat)gratia diligens, cupidum alioqui viſendarum regionum per diuerſa orbis

Sęculũ homeri poetarum maximi

Homeri patria et ortus

Homerus vnde Meleſigenes

loca tranſuexit: quem tamen apud Ithacam morbo oculorum affectũ hoſpiti benigniſſime curandum reliquit:qui poſtea cõualeſcens Colophonem profectus, rediuiuo ibidem morbo cæcus effectus, rediijt ad Cumęos:apud quos Homeri nomen accepit. Cumęi enim & Iones, cęcos vocant ὁμήρους. Vnde autem morbum illum oculorum contraxerit, paucis adhuc annotatum eſt. Ouidius innuit ipſum (dum infans eſſet)ab apibus educatũ, & in ipſa educatione veneatis earũ aculeis fuiſſe excæcatum, aut ſaltem illo oculorum morbo affectũ. Verba eius in Ibin ſunt hæc.

Vnde dictus ſit Homerus

Inqꝫ tuis(opifex vati quod fecit Achęo)
Noxia luminibus ſpicula condat apis. Aetate poſtea prouectus quum poeticæ facultatis magnam iam gloriam promeruiſſet: Apollinem conſulens (vt eſt apud Plutarchum)quibuſnã parentibus, & qua patria ortus eſſet, hoc reſponſum fertur habuiſſe.

Ouidius

Inſula Ios matrem, nato factura ſepulchrum
Progenuit. Iuuenum tu vero ænigma caueto. Aliud item huiuſmodi habuiſſe ferunt.

Fœlix atqꝫ miſer, ſortemqꝫ ad vtramqꝫ parate
Noſſe cupis patriæ nomen Homere tuæ.
Inſula non longe Creta Minois ab Ampla
Dat matrem:ſed non eſt pater inde tibi.
Atropos hic dulcis tibi franget ſtamina vitæ:
Quum nodos iuuenum ſoluere non poteris;
Ipſa duas vitæ ſortes tibi fata dederunt:
Hæc obſcura quidem, par erit illa deis.
Immortalis eris viuus, morienſqꝫ: Magiſqꝫ
Poſt mortem nomen viuet in orbe tuum. Longo demum poſt tẽpore quũ e Chio Cumas, Cumis Athenas adnauigaſſet:feſſuſqꝫ in litore quieuiſſet: ſparſo protinus de eius aduẽtu rumore, egrediẽtes turmatim ex oppidis populi ad eũ vidẽdũ cõuolarunt. Quo quũ eadẽ de cauſa diuertiſſent piſcatores:litori appulſos ſtatim rogauit, nun aliquid haberent. Illi vero obſcuro ſatis reſponderunt ænigmate ſe(quecũqꝫ cepiſſent) reliquiſſe: quę vero non cepiſſent, habere. Significabant enim ſeſe purgaſſe pediculis:quorum captos in aquis reliquiſſent, non captos haberent in veſtimentis. Quod Homerus ad piſces reſpiciens mirabundus quum diſſoluere nequiuiſſet, pudore nimio morbum (vt dicunt nonnulli)ſibi contraxit, quo paulopoſt expirauit. Sunt qui velint ex nimia illa mentis ægritudine laqueo ſpiritum ſibi intercepiſſe. Quod ego fabuloſum omnino ſuſpicor, & a veritate remotũ. Neqꝫ enĩ credibile eſt tantum virum vſqꝫ adeo dementiſſe, aut eo inſaniæ deue

Reſpõſum Apollinis de ortu Homeri

Piſcatorũ Aenigma

Mors Homeri

niſſe. Vero longe propius eſt & germanū magis eūdē perpetuis peregrinationum laboribus & in ipſa tādem extrema ętate attritum periiſſe. Nam ſi nullus obtigiſſet morbus: adhuc tamen decrepita illa & capulo vicina ſenectus, eſſe ſatis ad mortem potuit. Valerius Maximus de eiuſdē īteritu ſic meminit. Non vulgaris (inquit) Homeri cauſa mortis fertur: qui in inſula (quia quęſtionē a piſcatoribus propoſitā ſoluere non potuiſſet) dolore aſſumptus creditur. Mortui tumulo impoſitū hoc Epitaphium ſcribit Plutarchus.

Val. Max. de morte Homeri

Conditur hoc tumulo vates diuinus Homerus:
Heroum cecinit qui bene geſta ducum.

Homeri Epitaphium

Ad extremā peruenit ſenectutem. Vixit enim (vt fertur) annos 108. Scripſit præcipua duo poemata Iliada & Odyſſeam. Iliadis exordium a nono belli anno auſpicatus eſt: quoniam quæ ante Achillis iram geſta fuerant, tenuia ſatis ac parum memoratu digna videbantur. Ilias geſta Græcorum & Barbarorum propter Helenæ raptum, ſed pręcipue Achillis cōtinet. Odyſſea vero Vlyſſis in patriam redeuntis labores. In Iliade nullum mali genus non recenſuit. Vnde ex hac docti putant Tragoediarū argumenta fuiſſe ſumpta, ſicut ex Odyſſea Comœdiarū. Ilias verboſum eſt opus viginti quatuor voluminib9 vix abſolutū. Propterea (ait Eraſmus) quāuis orationem plus ſatis prolixam, Iliade longiorem vocant. Prouerbii loco ponitur Ilias malorum, de calamitatibus maximis & plurimis: ꝙ (vt diximus) in eo opere nullum infortunij genus non recēſeatur. Finxit porro Homerus deos vti hominum conſuetudine atq; colloquiis: nonmodo vt eiuſmodi figmenta & delectarent, & admirationi eſſent: verum etiam vt per hoc deos curam rerum humanarū gerere doceret. Apud Athenienſes pro inſano habitus eſt: ꝙ deos inter ſe belligeraſſe diceret. Duo eius poemata non ab ipſo, ſed ab Ariſtarcho grāmmatico in numerū verſuū diuiſa ac diſtincta ſunt. Galato pictor Homerū meientē pinxit, iuxtaq; alios poetas vrinā eius legētes. Ab eo ſiquidem oēs alii poetæ velut a torrente, ſuos elicuerūt riuulos & operum traxerunt argumenta. Vnde Ouidius.

Homeri poemata

Adagium

Aſpice Mæoniden: a quo ceu fonte perenni
Vatum Pieriis ora rigātur aquis.

Non deſunt qui pręter Iliadem & Odyſſeā Homero Batracomyomachiā aſcribāt, exercitationiſq; gratia cōpoſitā ab eodē velint. Vt Eliſius Calētius in Croaco dicens.

Ille deos quondam ſolitus puppeſq; Pelaſgas,
Troianaſq; acies canere & Mauortia tela,
Interdum vacuus diuino carmine luſit,
Sūmiſitq; Lyram, & Ranarū prælia dixit.

Verſus Calentii

Hāc tamen Eliſii & aliorum ſententiam improbat Plutarchus. Q; autem orta eſt controuerſia

Homerus & Heſiod⁹ coætanei

vt ſcribit Gellius, vter prior vixerit Homerus ne an Heſiodus: ſi Plutarchū ſequamur, coętaneos faciemus, quū etiā eoſdē ex duobus genitos fratribus Heſiodū ex Dio, Homerū ex Mæone Dii fratre teſtetur. Satis conſtat hunc poetā plurimi ab antiquis ęſtimatū: quū Alexāder quoq; Macedo potentiſſimus orbis monarcha Sigæū Troię promōtoriū inuiſens, illicq; Achillis inſpiciēs monumētū, ſtatim exclamauerit, O fortunatū iuuenē: qui tuę laudis præconē Homerū habere meruiſti. Cuius rei meminit Carmelita Mātuanus, Alexandrū loquentē inducens hoc modo.

O fortunatū iuuenem: cui carmine (dixit)
Mæonio dici, tantoq; ad ſydera cantu
Cōtigit extolli, famaq; repellere mortē.

Alexander Homeri poematum amator

Q uinetiā (quod vtinā factitarent & imitarentur noſtri principes) Alexander ipſe Homeri poemata nō ſolū prę manibus vigilās, verū & dormiens eburneo clauſa ſcrinio ac puluillo ſuo ſuppoſita ſemper habuiſſe dicit. Alcibiades quū ad ludū literariū acceſſiſſet: ac Homericā poſtulaſſet Iliadē, magiſtro nihil Homeri ſibi eſſe reſpondēti colaphū infregit dicens. Ten imperite immunē tāti ſcriptoris theſauro Bibliothecā habere oportuit? Illud eſt argumento priſcos illos Imperatores artis literariæ nō minus q̄ bellicę fuiſſe obſeruantiſſimos. Vt paucis abſoluā, tātū honoris ātiquitas habebat Homero (queadmodū teſtat Macrobius) vt eiuſdē verſus prouerbij loco celebrarentur. Quorū paucos electiores ab Eraſmo in centuria ſeptima terciæ Chiliadis poſitos huic quoq; immiſcendos commentario duximus. Sunt ergo hij.

¶ Nullum ego ſum numen: quid me immortalibus æquas? Hominis laudem refutantis.

¶ Ne quis te a tergo fugientem cuſpide figat. Clancularias cauentis inſidias.

¶ Dentis clauſtra tui quę vox elapſa reliquit? In eū qui abſurde locutus eſt.

¶ Pugnā infrugiferāq; & inutile ducere bellū. Inanē operā ſignificās. ¶ Mox caput hocce aliquis mihi barbarus enſe recidat. Adiurantis ſe aliquid factirū. ¶ Ipſe age rex bene cōſulito, & pareto viciſſim. Conſulendum eſſe & cōſilijs parendum. ¶ Quot frondes, & quot ſunt verno tēpore flores. Vtq; globatarū muſcarū examina multa. De magno numero & ingenti rei alicuius multitudine. ¶ Iam ob ſenium bello emeriti, ſed dicere tantum Egregij. In ſenes loquaces. ¶ Nil tibi ego imputo: verū ipſis magis imputo diuis. Priamus ad Helenā. Fatis aliquid imputandū. ¶ Ipſa etiā dea ſum: genus inde mihi, Vnde tibi ortus? Generis commendatio. ¶ Nō ſecus ac dulciſſima nutrix Muſcā

arcet puero ſomno officioſa cubanti. De hiis qui alios ob omni vel etiam leuiculo tutant̃ incõmodo. Multa ſunt alia huiuſmodi apud Eraſmum: cui hęc referimus accepta. Cęterũ (quoniã ſemper comes eſt virtutis inuidia) Homerus inimicum habuit Zoilum: qui in eiuſdem libros ſcripſit: dictus ꝓpterea Homeromaſtyx. De quo Ouid. ſic ait.

Ingeniũ magni liuor detractat Homeri

Quiſquis es, ex illo Zoile nomen habes. Sed ecce nouus adeſt ſcrupulus. Ferunt Zoilũ inopia preſſum in paupertatis leuamẽ, Ptolemei ſubſidiũ rogauiſſe: cui rex ipſe reſponderit, Homerus multos paſcit: quare tu qui illo doctior es, ſaltẽ teipſum paſce. Iam diximus Homerũ floruiſſe Olympiade 23. qui fuit annus mũdi circiter 4505. Certũ eſt autẽ Ptolemeũ Lagi (qui gregari⁹ fuit Alexãdri miles) filiũ floruiſſe multis poſt ſęculis, vt pote circa Olympiadẽ 114. Inter quã & Homeri ſęculũ interſunt anni 370. aut amplius. Propterea dicendũ eſt Zoilum ipſum mortuo iampridem Homero inuidiſſe. Calumniari poſſet aliquis Homerũ noſtrũ ſerius q̃ dixerim floruiſſe. Nullũ tamẽ adhuc authorẽ reperiet, qui dixerit ad Alexandri nedũ Ptolemei veniſſe tempora. Quare inſurgant in me mille reclamatorũ cẽturiæ, totidẽ Ariſtarchorũ myriades: nullis tamẽ argumentis in mẽtẽ mihi inducẽt Homerũ ipſum poetarũ maximũ Zoilo fuiſſe inuidioſum: niſi fortaſſe (vt rei veritas eſt mea ſententia) dicãt mortuo multis ante tẽporibus poetæ veluti cũ laruis luctatũ inuidiſſe, vt iã diximus. Hanc ergo hereſim procul amoliãtur lectores: aut quare nõ ſit hereſis, me doceant. Eis ſaltẽ debebo aliquid, per quos tãtulũ profecerim. Zoilũ fuiſſe, nequaq̃ inficior: viuẽti Homero inuidiſſe, velut cõmẽtũ rideo. In mortuũ ſcripſiſſe, fieri poteſt, Ptolemeũ Zoilo dixiſſe Homerus multos paſcit, mortuũ multos pauiſſe ſuis poematis intelligo.

¶PRAECEDENTIVM Epithetorum Teſtimonia.

1 COLOPHONIACVS. Colophon vrbs fuit Lydiæ ſeu Mæoniæ: vnde a pleriſq; originẽ traxiſſe fertur Homerus, vt indicat ſequẽs Epigrãma ſtatuæ eiuſdẽ impoſitum authore Plutarcho.

Nate Mele decus, & Graiorũ ſplendor Homere,
Nobilitas patriam qui Colophona tuam,
Diuina geminas genuiſti mente puellas,
Semideum ſcribens inclyta geſta virum.
Altera multiuagi reditum cantauit Vlyſſis
Altera Graiugenas, Dardanioſq; duces.

Cyri. Quæ Colophoniaco Scyllæ dicuntur Homero. Item Baptiſta
Pius lib.4. Eleg. Et Colophoniaco iunctus Maro fulget Homero. Itē
Salmonius in Genethliaco. Os Colophoniaci ſi mihi Mæonidæ.
Itē Michael Anglicus. Seu Colophoniaco mellito ſtamine vati Verba
2 fluant. ¶SMYRNAEVS. Smyrna oppidū fuit in minori Aſia: vbi
etiā natus dicit̄ Homerus. Lucanus lib.9. Quātū Smyrnęi durabūt
3 vatis honores. ¶MAEONIVS. Mæonia regio eſt minoris Aſiæ, q̄
aliter Lydia vocatur. Illinc quoq; ortum volūt Homerū nonnulli. Ho
ratius lib.4. Car. Ode 9. Non ſi potiores Mæonius tenet Sedes Ho-
merus. Itē Columel. lib.1. de Re ruſtica. Nec parēs eloquētiæ deus ille
Mæonius vaſtiſſimis fluminibus facūdiæ ſuæ poſteritatis ſtudia reſtrin
4 xerat. ¶MAGNVS, ſtylo & grauitate ſublimis. Horatius lib.1. Ser-
monū. Tu nihil in magno doctus deprendis Homero. Itē Ouid. lib.
5 3. de Pōto. Magnꝰ Ariſtarcho maior Homerus erat. ¶VINOSVS.
6 Horatius lib.1. Epiſt. Laudibus arguit̄ vini vinoſus Homerus. ¶IN-
SIGNIS. Horatius in arte. Poſt hos inſignis Homerus Tyrtheuſq;
mares animos in Martia bella Verſibꝰ exacuit. Itē Varro apud Gel
7 liū. Septē vrbes certāt de ſtirpe Inſignis Homeri. ¶AETERNVS,
famæ immortalis. Ouid. lib.1. de Ponto. Tu canis, æterno quicquid re
8 ſtabat Homero. ¶ANTIQVVS. Ouidius lib.2. de Arte amandi.
9 Sit licet antiquo Nireus adamatus Homero. ¶ACHAEVS. i. Ar-
giuus. Ouid. in Ibin. Inq; tuis opifex (vati quod fecit Achæo) Noxia
10 luminibus ſpicula condat apis. ¶CONDITOR ILIADOS. Iu-
uenalis Satyra 11. Conditor Iliados cātabitur: atq; Maronis Altiſoni
11 dubiā facietia carmina laudē. ¶MAGNILOQVVS. Statius lib.
12 5. Syluarū. Fors & magniloquo non poſthabuiſſet Homero. ¶CAE
CVTIENS, q; vt docuimus, cæcus ſit factus. Martianus Capel. lib.
1. de Nuptijs Philologiæ. Poetæq; prçcipue Oeagriū Cithariſtā ſecu-
13 ti, cęcutiētiſq; Mçonii ſuauiloquā ſenectutē. ¶CAECVS. Idē Mar-
tianus Capella in eodē lib. Cæci poetæ Graiū verſum Mercurio pro-
bāte cōmemorat. Itē Carme. de Pręſidentia Oratoris & poetę. Muſęū,
14 Aſcręūq; ſenē, cęcūq;, Linūq; Cōmemorant. ¶TONANS. Sidoni-
15 us Apollinaris. Torrens Herodotus, tonās. Homerus. ¶OCVLIS
CAPTVS. Pōta. lib.5. de Stellis. Vnde oculis capto nomē permanſit
16 Homero. ¶MAEONIDES, eadē ratione q̄ Mçoniꝰ. Marullus in
17 Epig. Quęrite Mçonidē Muſę: redit alter Achilles. ¶SAPIENS.
18 Codr. lib.2. Syluarū. Mellifluo ſapiēs cātu illuſtrauit Homerus. ¶DI
VINVS. Idē Codrus ibidē. Cui vix exūdās diuini carmē Homeri
19 Sufficeret. ¶DOCTVS. Pāp. Saxꝰ lib.4. Epig. Ceciliꝰ Plautos, doc
tos Maro doctꝰ Homeros. Itē Glarea. ad Eraſmū. Septē vrbes certāt

20 docto quæ patria Homero. ❡SALAMINIACVS. Salamis vrbs
eſt,ſeu inſula in Mari Euboico:cuius incolæ Homerũ ſibi vendicant.
Io.Frã.Mirãdula lib.1.Hymnorum.Nec Salaminiaci numeroſa pre-
21 camina vatis. ❡SACER.Pacificus lib. 2 . Ille rogat ſacri referat vel
22 carmen Homeri. ❡DIVVS,quaſi diuinus. Fran.Philelphus in prin
23 cipio primæ Decadis.Eloquij partes diuo cõcedit Homero. ❡GRA
VIS.Fr.Phil.in ſexta Decade.Studijſq; grauis nec abhorret Home-
24 rus. ❡GRANDIS.Quintianus in Cleopoli.Grandẽ comitẽ Ho-
25 merum Ennius ipſe pater. ❡ALTISONANS.Idem Quintianus
lib.3.Orpheos.Quod bellum canet altiſonans Argiuus Homerus.
26 ❡ALTILOQVVS.Palladius Soranus lib.2.Spiritus altiloqui non
27 eſt infuſus Homeri. ❡COLOPHONIS ALVMNVS.Carmeli-
ta lib.1.de Calamitate tẽporũ.Seu Smyrnæ,ſeu Mæonij Colophonis
28 alumnũ. ❡SVBLIMIS.Fauſtus in Elegijs.Sic Maro ſublimẽ ſpe-
29 rans æquauit Homerũ. ❡IVCVNDVS. Quintilianus lib.10. Inſti-
tutionum Oratoriarum,de Homero iudiciũ faciens ſic ait.Hunc quẽ-
admodum ex Oceano dicit Aratus amnium vim fontiũq;,curſus initiũ
capere:omnibus eloquẽtiæ partibus exemplum & ortum dedit.Hunc
nemo in magnis rebus ſublimitate,in paruis proprietate ſuperauit.Idẽ
lætus ac depreſſus,iucundus ac grauis,tum copia tũ breuitate mirabi
30 lis,nec poetica modo,ſed oratoria virtute eminentiſſimus. ❡MELESI
GENES,a Melete fluuio: iuxta quẽ(vt prędixi)natus dicitur. Bap-
tiſta Pius lib.2.Elegidiorum.Noſtra Meleſigenes,non noſtra Oeagrius
31 Orpheus Dulcibus æquabunt plectra canora modis. ❡COLO-
PHONIVS,eadẽ ratiõe,qua & Colophoniacus.Idẽ Baptiſta Pius
32 lib.3.Cedit Apollinei vates Colophonius oris. ❡FLORENS.Idem
lib.4.Zoilus vt verſus ſemper florẽtis Homeri,Vt notet Andinę Mę
33 uius arma chelys. ❡IMMORTALIS. Idem Baptiſta Pius lib.3.
Eleg.Nirea diuinũ facit immortalis Homerus.

❡HERBA	Beneolens	Odorata
Suauis	Iucunda	Fertilis
Mollis	Pruinoſa	Cerealis
Viridis	Roſida	Decens
Tenera	Stercoroſa	Vda
Florens	Spinoſa	Tenuis
Læta	Viridans	Folioſa
Gemmans	Opaca	Fruticoſa
Agreſtis	Dulcis	Potens
Pubens	Pallens	Salutifera

Tenax
Salubris
Mitis
Medica
Rorans
Fluuialis
Bibula
Sylueſtris
Arenoſa
Flagrans
Florida
Tenella
Decidua
Olens
Verſicolor
Halans
Graminea
Odorifera
Roſea
Redolens
Sitiens
Sapida
Hortenſis
Virens
Multicolor
Odora
Irrigua
Tremula
Verſilis
Rudis
Pæonia
Edulis

❡HORTVS

Halans
Pinguis
Ferax
Mollis
Riguus
Irriguus
Florens
Sitiens
Frondens
Hilaris
Fœcundus
Excultus
Cultus
Fertilis
Septus
Pomoſus
Algens
Suburban9
Fœlix
Pomifer
Redolens
Odoratus
Inſignis
Fragrans
Occultus
Secretus
Floridus
Roſidulus
Apricus
Floridulus
Viridis
Placidus
Florifer
Genialis
Generoſus
Amœnus
Conſpicuus
Vernans
Viridans
Pictus
Albens
Specioſus
Lætus
Auricomus

❡HESIODVS

Aſcræus
Bœotius
Præceptor arandi
Agricola
Helyconius
Pierius

❡HYEMS

Aquoſa
Ignaua
Triſtis
Dura
Glacialis
Aſpera
Atra
Frigens
Acris
Informis
Iniqua
Crepitans
Lœthalis
Horrida
Adoperta gelu
Improba
Pigra
Deformis
Frigida
Prægelida
Pluuioſa
Sæua
Fera
Ventoſa
Atrox
Imbrifera
Immitis
Edonia
Ferrea
Aeolia
Sarmatica

Cæca
Aquilonia
Armata
Turbida
Vndoſa
Torrida
Periculoſa
Maligna
Ferox
Segnis
Cana
Grauis
Pluuialis
Gelida
Niuoſa
Oneroſa
Damnoſa
Borealis
Mala
Nimboſa
Inuiſa
Alpina

ℂHVMVS

Pinguis
Cretoſa
Vliginoſa
Lutoſa
Dulcis
Vda
Arenoſa
Diues
Humida
Herboſa
Dura
Picta
Viridis
Gelida
Graminea

Lata
Solida
Madida
Immunda
Limoſa
Comans
Frigida
Altrix
Foſſilis
Sitiens
Florida
Fœcunda
Gleboſa
Patens
Cærulea
Virens
Fruticans
Herbida
Limifera

ℂAd hunc locum reducas Epitheta harum dictionũ Tellus, Terra.

ℂHIRVNDO

Arguta
Garrula
Prænũcia veris
Vaga
Agreſtis
Ruſtica
Biſtonis
Peregrina
Triníans
Daulias
Laſciua
Pandione nata
Vocalis

ℂHEDERA

Errans
Victrix
Pallens
Ligans
Serpens
Virens
Laſciua. Ora: car: 1, ode 36 Laſciuis hederis …
Procera
Flexibilis
Grata Baccho
Bacchica
Rigens
Fruticoſa
Hilaris
Tenax
Crinalis
Leuis
Bicolor
Baccifera
Viuax
Frondens
Sequax
Albicans
Flexipes
Viridis
Præuiridis
Teres
Comans

ℂHYACINTHVS

Suaue rubens
Ferrugineus
Cæruleus
Corycius
Amyclides
Tænarides
Oebalides

Oebalius
Purpureus
Ephœbus
Blandus
Roſeus
Viridis
Florens
Tener
Purpuraſcẽs
Salaminiac9
Candidus
Mitis
Dulcis
Luteolus
Ruber

HOSTIS

Aduerſus
Infeſtus
Impius
Sæuus
Barbarus
Ferus
Cruentus
Perfidus
Neſcius miſereſcere
Pugnax
Trux
Callidus
Iniquus
Violentus
Lœthifer
Acerbus
Fallax
Ferox
Inuiſus
Inſolens
Truculentus
Perniciosus
Terriſonus

Dirus
Rixoſus
Belliger
Crudus
Peſtifer
Effrenus
Infenſus

HEBRVS

Oeagrius
Volucer
Gelidus
Lypareus
Arenoſus
Sacer
Corniger
Spumifer
Murmurans
Diues
Vndans
Spumans
Odryſius
Rapidus
Fluuialis
Getes
Vagus
Turbidus
Thracius
Impiger
Nitidus
Rhodopeius

HYDRVS

Immanis
Turpis
Stridens
Niger
Sæuus
Cadmæus
Echionius

Sons
Gorgoneus
Pinguis
Toruus
Liuens
Rabidus
Longus
Niligena
Cæruleus
Lybicus

Ad hunc locum reducas Epitheta harum dictionum Anguis, Serpens.

HVMOR

Gelidus
Tener
Aquatilis
Defluens
Pluuius
Exundans
Liquidus
Dulcis
Nebuloſus
Cõglobatus
Spumeus
Fumidus
Lucidus
Roſidus
Frigidus
Aquaticus
Pinguis
Tenax
Madidus

HOEDVS

Petulcus
Tener
Tenellulus

Petulans
Vagans
Corniger
Mollis
Lactens
Pinguis
Laſciuus

HERMVS

Turbidus auro
Lydius
Aurifer
Sordidus auro
Fœlix
Diues
Metallifer
Lydus
Vagus

HIBISCVS

Gracilis
Viridis

HYDASPES

Nyſæus
Fabuloſus
Gemmifer
Aurifer
Nabathæus
Leuis
Longinquus
Mœdus

HIRCVS

Corniger
Leuis
Grauis
Vilis
Annoſus
Horricomis
Immundus
Dux pecoris
Piger
Saliens
Setiger
Hirſutus
Cinyphs
Olidus
Auidus
Barbiger
Imbellis
Celer
Vagus
Olens
Procax

HELENA

Argiua
Tyndaris
Lacena
Ledęa
Spartana
Adultera
Infamis
Graia
Fugitiua
Tænarea
Oebalis
Therapnæa
Oebalia
Iliaca
Candida
Alūna Spartæ
Mœcha
Lacedemonia
Bis rapta
Infeſta
Pulchra
Iouenata
Perfida
Auricoma
Iniqua
Blanda
Formoſa
Cycno genita
Cycnigena

HERMIONE

Ledæa
Spartana

HYDRA

Renaſcens
Lernæa
Stridens
Immanis
Colubrifera
Dira
Vallata colubris
Ramoſa
Improba
Fœcunda
Virens
Argolis
Superba
Nocens
Ferox
Multiplex
Ferax
Horrenda
Septemplex
Frigida
Rediuiua
Tumens
Populoſa

HECATE

Tergemina
Perſeis
Triceps

Phœbæa
Perſeia
Nocturna
Triformis
Audax

¶Hijs conducunt Epitheta, quæ ponẽtur in dictione Proſerpina.

¶HASTILE

Præfixum ferro
Lentum
Longum
Criſtatum
Sanguinolentum
Picturatum
Dirum

¶Huc etiam potes reducere Epitheta huius dictionis Haſta.

¶HARPYAE

Stymphalides
Sæuæ
Rapaces
Arcadiæ
Tartareæ
Truces
Auidæ
Paluſtres

¶HYBLA

Crocea
Florida
Trinacris
Alta
Sicula
Mitis
Fertilis
Mellifera
Sicanis
Floricoma
Diues mellis
Herboſa

¶HECTOR

Ferox
Homicida
Priamides
Splendidus
Inclytus
Impiger
Flebilis
Fortis
Magnus
Ferus
Venalis
Setoſus
Armipotens
Sanguineus
Priameius
Viuidus
Atrox
Troicus
Belliger
Mauortius
Phrygius
Troius
Furibundus

¶HELLE

Nepheleias
Nepheleis
Phrixæa
Athamantis
Aeolia
Nereis
Pauida
Flebilis
Trepida
Infœlix
Trepidans

¶HORREVM

Penſile
Terrenum
Cereale
Ligneum
Diues

¶HORATIVS

Fidicen
Numeroſus
Vafer
Calaber
Mordax
Venuſinus
Acer
Doctus
Lippus
Suauis
Iracundus

¶HAMVS

Præroſus
Opertus
Curuus
Aduncus
Vncus
Fallax
Tortus
Prædans
Tenuis
Latens
Ferreus
Ineſcatus
Cardiulcus

Piſcarius

¶HELIADES

Climenides
Populeæ
Frondoſæ
Mœſtæ
Phaetonteæ

¶HIPPOCRENE

Aganippe
Camœnalis
Clara
Vitrea
Pallida

¶HOEDI

Nimboſi
Pluuiales

¶HORROR

Sæuus
Frigidus
Dirus
Niger
Acerbus
Tremulus
Luridus
Gelidus
Terribilis
Mœſtus
Ferus
Martius
Exanguis
Seruilis
Implacabilis
Tranquillus
Exitialis
Lugubris

Ater
Truculẽtus
Barbarus
Terrificus
Sonorus

¶HELENVS

Priamides
Troiugena
Dardanius
Phrygius
Troianus

¶HEROES

Magnanimi
Semidei
Magni
Inſignes

¶HELLESPONTVS

Rapidus
Longus
Leandræus

¶HIATVS

Vaſtus
Patulus
Cæcus
Vacuus
Cauus
Terrificus
Patens
Cauernoſus

¶HASTA

Longa
Rigida
Grauis
Martia
Immitis
Fraxinea
Bellica
Acuta
Valida
Fatalis
Raſilis
Rapida
Sæua
Intorta
Trabalis
Infeſta
Funeſta
Belligera
Stridens
Vibrans
Minax
Amentata
Cruenta
Sanguinea
Fulminea
Ferrata
Torta
Flammans
Velitaris
Prælonga
Fortis
Miſſilis
Teres
Oblonga
Biliquor
Vulnifica
Ferox

¶HYMETVS

Actæus
Florens
Dulcis
Cecropius
Olens

Theſæus
Vernus
Ericthçus
Pulcher
Viridis
Cerealis
Tepidus

¶HORA

Properans
Fugiens
Velox
Mobilis
Celer
Auricoma
Breuis
Agilis
Subita
Leuis
Rapida
Fugax
Mutabilis
Præceps

¶HERCVLES

Tirynthius
Amphitrioniades
Vagus
Magnus
Impiger
Alcmena creatus
Ioue natus
Laborifer
Clauiger
Oethæus
Truculentus
Falſiparens
Eximius
Magnanimus
Profugus
Intrepidus
Fortis
Anguitenens
Hirtus
Violentus
Ferox
Trux
Horridus
Indomitus
Domitor ferarũ
Victoriofus
Alexicacus
Tremendus
Bellipotens
Inuictus
Turbidus
Toruus
Doricus
Amphitrionius
Thebanus
Thyrſigena

¶Huc redigas Epitheta poſita in dictione Alcides.

¶HIPPOLYTVS

Virbius
Pudicus
Theſçus
Amazone nat⁹
Amazonius
Theſides
Miſerabilis
Seuerus
Caſtus
Intactus
Inſons
Rigidus

¶HECVBA

Ciſſeis
Priameia
Fœcunda
Troiana

¶HVMERI

Albi
Muſculoſi
Fortes
Cãdentes
Pulchri
Niuei
Candidi

¶HOSTIA

Pinguis
Tenera
Opima

¶Huic etiam dictioni ſeruire poſſunt quę ponentur in dictione Victima.

¶HAEMVS

Thracius
Gelidus
Oeagrius
Vmbroſus
Geticus
Nubifer
Niualis
Niueus
Virens
Viridis
Arduus
Latus
Squallens
Nubiger
Threicius

¶HIPPOLYTE

Magneſſa
Ferox
Thermodontia

¶HYMEN ſeu Hymenęus

Vinctus ſertis
Floricomus
Formoſus
Lætus
Pulcher
Mitis
Dulcis
Mollis
Blandus
Connubialis
Honeſtus
Tædifer

¶HYLAS

Tener
Multum quęſitus
Herculeus
Thyodamanthęus
Formoſus
Pulcher
Clarus
Paruus
Tirynthius
Thyodamãte genit⁹

¶HELYCON

Amœnus
Canorus
Pierius
Aonius
Sacer
Celſus
Laurifer
Virgineus
Doctus
Diuinus
Organicus

¶HYADES

Infrenę
Nymboſę
Pluuiæ
Triſtes

¶HIPPONAX

Acer
Ferus
Mordax

¶HEBE

Iunonia
Nobilis

HELLEBORVS

Triſtis

¶HABENA

Valida
Teres
Effuſa
Vaga
Stricta
Flexa
Anguſta
Cita
Facilis
Rapida
Vndans

¶HISPANIA

Horrida
Fertilis
Pugnax
Bellax

¶HVNNI

Turpes
Peſtiferi
Minaces
Feri
Torui
Belligeri

¶HIARBAS

Procax
Lybicus
Getulus
Maurus

¶HISTRIX

Hirſuta
Terribilis
Noxia
Aculeata
Spinoſa

¶HISTRIO

Ridiculus
Funepeus
Geſticulans
Auarus
Funambulus
Exoſſis

¶HIPPOCRATES

Cous
Medicus
Herbipotens

¶HETRVRIA

Sollers

CHINNITVS

Acer
Horriſonus
Equinus

HERES

Auidus
Hians

CHONOR

Egregius
Inuidioſus
Tumidus
Generoſus
Prodigioſus
Popularis
Ambitioſus
Terrenus
Sublimis
Celeber
Solēnis
Eximius
Fragilis
Conſpicu9
Fulgidus
Mundanus
Mirificus
Fugitiuus

CHOMO

Bipes
Nudus
Inops
Mendax
Senſibilis
Imbecillus
Irrequietus
Vilis
Fragilis
Caducus

Moribundus
Sagax
Acutus
Memor
Plenus rationis

CHIRVNDO

Paluſtris
Siticuloſa

CHYENA

Aemula vocis

HYDROPISIS

Tumida

CHERO

Seſtias
Seſtia
Seſta

CHEREBVS

Durus
Profundus
Dirus
Tenebroſus
Niger
Infernus
Silens
Triſtis

CHARA

Immunda
Humilis
Obſcœna
Moſtelaria

HERMAPHRODITVS

Satus Mercurio

Semiuir

CHIPSIPHILE

Thoantias
Pulchra
Lemnias
Lemnia
Effera
Thoantis

CHEREMITA

Soliuagus

HIPPOMENES

Aonius
Proles Neptunia
Megareius
Cupidus

CHELYCE

Torua
Gelida
Truculenta
Niuoſa

HIPPODAMIA

Piſça
Lyrneſſis
Athracis
Velox

CHESPERVS

Roſidus
Noctifer
Dilectus Veneri
Nuncius noctis
Lucidus
Florifer
Niger
Index noctis
Cithereius

HIPPODROMVS
Puluereus
Puluerulentus
Cinerulentus

¶HISPANI
Venales
Feroces
Elati

¶HOMICIDA
Nefarius
Cruentus

¶HARPE
Cyllenis
Adamantis
Incurua
Mænalia

¶HERODOTVS
Dulcis
Candidus
Effuſus
Torrens

¶HISTORIA
Arguta
Bella
Prȩterita
Seuera

¶HESPERIDES
Pomicolȩ
Citrigenȩ

¶HIERVSALEM
Opulenta
Magnifica

¶HERODES
Malus
Barbarus
Crudelis
Apella
Idumæus
Trux
Cruentus
Ferus
Turbidus

¶HYDROPICVS
Sitiens
Dirus

¶HYMNVS
Suauis
Almifluus
Iſmarius
Sacer
Alacer
Dulcis
Honoratus
Pſalmidicus

¶HOSPITIVM
Come
Dulce
Amœnum

¶HIACCHVS
Dulcis
Corymbifer
Mollis
Spumans
Vitalis

¶HOSTIVM
Rimoſum
Verſatile

¶HEREMVS
Vacua
Macra
Tacita
Vaſta
Sancta
Cæca

¶HAVSTVS
Auidus

HEMORRHOIS
Squamoſa

¶HELVETII
Feri
Armipotentes
Sæui
Duri
Truces

¶HOSPITALITAS
Comis
Hilaris

HIERONYMVS
Trilinguis

¶HARPALICE
Dura
Threiſſa

¶HYDRIA
Fictilis
Samia

¶HOLOCAVSTVM
Sacrum
Diuinum

¶IOANNIS RAVISII Textoris Epitheta De Litera I.

IGNIS

1 Torridus
2 Liquidus
3 Rutilus
4 Auidus
5 Edax
6 Fumifer
7 Siccus
8 Thuricremus
9 Coruſcus
10 Celer
11 Penetralis
12 Aeſtifer
13 Subtilis
14 Calidus
15 Tremulus
16 Volans
17 Flammeus
18 Leuis
19 Fumificus
20 Nitidus
21 Infeſtus
22 Ater
23 Rapidus
24 Odoratus
25 Aetnæus
26 Feruidus
27 Vulcanius
28 Impius
29 Auarus
30 Aeſtiuus
31 Roſeus
32 Acutus
33 Vorax
34 Effluus
35 Volucer
36 Feſtinus
37 Radians
38 Perſpicuus
39 Reſonans
40 Vagus
41 Incandens
42 Flammatus
43 Fumans
44 Violentus
45 Rubeus
46 Lucidus
47 Ardens
48 Flagrans
49 Splendens
50 Amoriſer
51 Acer
52 Vulnificus
53 Flammans
54 Flammiger
55 Flammiuomus
56 Lemniacus
57 Flammifer
58 Vigil
59 Fumoſus
60 Micans
61 Omnicremus
62 Puniceus

Carp. Vir. 4. 2 [illegible] recepitur igni. 74. Ianuarij. 19. die [illegible] in domo dom. Bartholomei [illegible] [illegible]

¶EPITHETORVM teſti-
monia.

PAVCAE admodum occurrũt mihi dictiones, in quas
non aliq̃tulę prętationis ſeſe offerat argumentũ. Ne q̃s
tamen exiſtimet, eas ſolum me delegiſſe quæ ampliſſi-
mum dicẽdi cãpum oſtẽtant, aut aliarũ (quas relinquo
nudas) non habere teſtimonia: volo interdum Epitheta
1 ꝑtinus ex ipſis authoribꝰ auocare. ¶TORRIDVS.
Virgilius de Signis Cœleſtibꝰ. Et Ledę ſoboles, & cãcri toridꝰ ignis.
2 ¶LIQVIDVS. Virgilius. Aegl. 6. Et liq̃di ſimul ignis, vt hijs exor-
dia primis Omnia &c. Itẽ Lucretius lib. 6. Deuolet in terrã liquidi co
3 lor aureus ignis. ¶RVTILVS. Virgi. lib. 1. Georg. Sin maculæ in-
cipiẽt rutilo immiſcerier igni. Figura eſt Paragoge. Idẽ li. 8. Aen. Ad-
diderãt rutili treis ignis, & alitis auſtri. Itẽ Ouidius li. 4. Meta. Lampa
4 des & rutilis collucẽt ignibus ædes. ¶AVIDVS. Virgilius in Aet-
na. Et circa geminos auidus ſibi tẽperat ignis. Itẽ Maphęꝰ in. 13. Aen.
5 Atq; auidos totis fugiebãt viribus ignes. ¶EDAX. Virgil. li. 2. Aen.
Ilicet ignis edax ſumma ad faſtigia vẽto Voluitur. Itẽ Ouidius lib. 9.
Meta. Pulmonibus errat Ignis edax imis, perq; omnes paſcitur artus.
Itẽ Baptiſta Pius li. 2. Eleg. Adiuuat ignis edax Aetnęos fortiter ęſtus.
Itẽ Germanus Brixius in Herueo. Ilicet ignis edax vdo ſub robore vi
6 res Colligit. ¶FVMIFER. Virgi. libro. 9. Aen. Et fumiferos infert
Mezẽtius ignes. Qua etiam dictione vſus eſt Lucanus lib. 7. dicẽs. Apo
7 nus terris vbi fumifer exit. ¶SICCVS. Lucanus li. 8. Quæ lacerũ cor-
8 pus ſiccos effũdat in ignes. ¶THVRICREMVS, a cremãdo thu-
9 re. Lucanus lib. 9. Votaq; thuricremos nõ irrita fũdit in ignes. ¶CO-
RVSCVS. Horatius li. 1. Car. Ode. 34. Nãq; Dieſpiter igni coruſco
nubila diuidẽs. Itẽ Ouidius li. 6. Faſtorũ. Signa dedit genitor tũc quũ
caput igne coruſco Contigit. Itẽ Syllius li. 11. Quũ frons propior, lu-
10 menq; coruſco Igne micat. ¶CELER. Horatius lib. 3. Car. Ode. 4.
11 Nec pedit impoſitã celer ignis Aetnam. ¶PENETRALIS. Lucre
tius lib. 1. Nec itẽ manabile frigus, Nec penetralem ignẽ: quibus omnia
12 conficiuntur. ¶AESTIFER, ab inferendo æſtu & calore. Lucretius
libro. 1. Aeſtifer ignis vti lumen iacit atq; vaporem. Item Palladius So-
ranus libro. 2. Epigram. Syrꝰ ęſtiferos mihi dum male porrigit ignes.
Item Cicero in Arati Phæno. Aeſtiferos validis erũpit flatibus ignes.
13 ¶SVBTILIS. Lucretius lib. 2. Dicere iã poſſis cœleſtẽ fulminis ignẽ
Subtilẽ magis. Idẽ lib. 6. Hũc tibi ſubtilẽ cũ primis ignibus ignẽ Cõſti-
14 tuit natura. ¶CALIDVS. Luc. li. 2. Deniq; iã calidos ignes, gelidãq;
pruinã. Idẽ li. 6. Excuſſit calidũ flãmis velocibꝰ ignẽ. Itẽ Se. in Troade.

Vt calidis fumus ab ignibus Vaneſcit ſpaciũ p̃ breue ſordidus. Itẽ Pō-
tanus lib.2.de Hortis Heſperidũ.Illa viri vt gremio intepuit,calidusq;
15 per oſſa Ignis iit. ¶TREMVLVS.Lucretij li.4. Iãq; rubrũ tremu
lis iubar ignibus erigere alte.Item Baptiſta Pius lib.1.Eleg. Sic nunq̃
16 tremulo laſciua rebulliat igne. ¶VOLANS.Lucretius lib.6.Vnde vo
17 lans ignis p̃uenerit,aut in vtrã ſe Verterit hic partẽ. ¶FLAMME-
VS.Apuleius lib.11.Meta.Luna flãmeos ſpirabat ignes.Itẽ Thomas
Radinus in.2.Chroſdameuſi.Luna aſtrios indicijs flammeos ſpirabat
18 ignes.¶LEVIS. Ouidi.libro.3.Meta.Igne leui cæræ matutineq; prui
19 næ Sole tepente ſolẽt.¶FVMIFICVS,a me dicitur eadem ratione,
q̃ mugitus ab Ouidio lib.7. Meta.vbi ait. Fumificiſq; locũ mugitibus
impleuere. Carmen eſt Spõdaicum. Quo etiã modo Antrum dicitur
fumificũ a Põtano in li.Meteororũ ſcribẽte. Tellus fumificis incendia
paſcit in antris.Hoc Epitheto vtit̃ Boetius dicẽs.Nec ruptis quotiens
vagus caminis Torquet fumificos Veſeuꝰ ignes.¶NITIDVS.Oui-
20 dius lib.8.Meta.Dũq; volãt gẽmæ:nitidos vertũtur in ignes. Itẽ Põta
21 nus lib.2.de Stellis.Educẽs ãtro caput,& nitido igne coruſcans.¶IN-
FESTVS.Ouidi.li.1.Triſtiũ .Me reor infeſto(quũ tonat) igne peti.
22 ¶ATER.Oui.lib.2.Faſto.Cõde tuas Hymenæe faces,& ab ignibꝰ
23 atris Aufer.¶RAPIDVS.Oui.lib.3.de Põto.Sic nũq̃ rapido lãpa-
24 des igne vacẽt.¶ODORATVS, quãdo thus urit̃ aut aliq̃d aliud
25 bene olẽs.Oui.li.3.de Põto.Omnis odoratis ignibꝰ ara calet.¶AET
NAEVS, ab Aetna Siciliæ mõte flãmas eructante,Syllius lib.8.Aet
66 nçosquoq; cõtorquẽs e faucibus ignes.¶FERVIDVS.Syllius li.10.
Tũ face cõiecta populat̃ feruidus ignis.Itẽ Seneca in Oedipode. Aut
feruido aliquis igne,vel ſaxo domet.Itẽ Pontanus lib.4.de Stellis.Ser
67 pat ſuccẽſis oſſibꝰ ignis Feruidꝰ.¶VVLCANIVS,a Vulcano:q de
us ignis dicitur.Statius li.1. Theb. Lacte nouo p̃fuſus edet Vulcanius
ignis. Itẽ Claudianus lib.1.de Raptu.Quę tãta cauernas Vis glome
28 rit:quo fonte ruat Vulcanius ignis. ¶IMPIVS.Statius li.5.Thebai
29 dis.Tẽpla Iouis(q̃d enim haud licitũ)ferat impius ignis. ¶AVA-
RVS.Propertius lib.2.Occidit.Has omnes ignis auarus habet.Item
Germanus Brixius i Herueo.Quippe eſſe in fatis reminiſcit̃ oia aua
30 ro Igne cremãda olim.¶AESTIVVS.Propti.lib.3.Tu quoq; q ęſti
31 uos ſpacioſius exigis ignes.¶ROSEVS.Claudia.de Cõſula.Probi.
32 Efflãtes roſeũ frenis ſpumãtibus ignẽ. ¶ACVTVS.a radijs q acuti
videtur.Rufus in Arati Phæno.Orbe ſed haud pleno ſinit igni ferue-
33 re acuto.¶VORAX.Idẽ Rufꝰ.Aſtra vorax ignis, flãmæ ſola cũcta
34 coq̃bãt.¶EFFLVVS Idẽ Rufꝰ.Cõcreſcũt fũgi:ſi flãmis emicet ignis
35 Effluꝰ.¶VOLVCER.Manili.li.1.Aſtrõ. Ignis i ęthereas volucer ſe

ſuſtulit auras.Idē in eodē.Q uę volucer paſcēs ignis ſequiturqꝫ fugitqꝫ,
36 ¶FESTINVS.Manilius lib.4.Feſtinos Capricorne foues penetra
37 lib⁹ ignes.¶RADIANS.Manili. lib.5.Gēmarūqꝫ Iuli radiātes lu
38 cibus ignes.¶PERSPICVVS.Martian⁹ Capella lib.8.de Nuptijs
Philologię.Et ecce glob⁹ quidā lucis ętheręę,& cōcaua perſpicui ignis
39 aggeſtio.¶RESONANS.Seneca in Thyeſte.Ignis æternis reſonās
40 caminis.¶VAGVS.Seneca in Hercule Oethæo.Hęrere amantes
poſt vagos ignes ſolent.Item Pōtanus lib.5.de Stellis.Illa quidem in-
certa eſt:vrit vagus ignis amantem.Item Carmelita lib.2.Syluarū.Tā
41 ti ſi credere fas eſt Eſſe vagos aſtrorū ignes.¶INCANDENS.Pō
tanus in lib.Meteo.Q uinetiam qua ſe incandens nocte extulit ignis.
42 ¶FLAMMATVS.Idem Pontanus ibidem.Multa etiam fomenta
43 ferens,concepit vbi ignes,Flāmatos ignes. ¶FVMANS.Pontanus
44 lib.2.Amorum.Eructanſqꝫ vomit fumantes pectoris ignes.¶VIO-
LENTVS.Pontanus in Verſibus Lyricis.Excoquit ſaxum violētus
45 ignis.¶RVBEVS.Thomas Radinus in 4.Chroſda.Qui nimio ru-
beoqꝫ igne rutilans,pręcipites,fragoſoſqꝫ curſus anhela trinodus ce-
leritate torquebat. Q uam ego dictionem apud nullum alium recep-
46 tę fidei authorē memini me legiſſe.¶LVCIDVS.Marullus in Hym
nis. Lucidum hunc ignem,mediaſqꝫ terras Arte ſuſpendit.Item Con-
47 radus lib.1.Odarum.Lucidos ignes maris atqꝫ terræ.¶ARDENS.
Pamphilus Saxus lib.3.Sudat ardenti retrahens ab igne Tela pyrag-
48 mon.¶FLAGRANS.Idem Pamphilus lib.4.Torqueor alma Ve-
49 nus,flagrāti torqueor igne.¶SPLENDIDVS.Augurel.lib.1.Iam-
bicorum.Domus renidet igne læta ſplendido.¶AMORIFER. Fr.
50 Philelphus in 3.Decade. Venis Hauſit amoriferos penitus flagranti-
51 bus ignes.¶ACER.Idem Fran.Philel.in.6.Decade.Q uam dū Ve-
nus acribus vrit Ignibus. Itē Carmelita in Supplicatione ad Virginē.
52 Q uod decies acri Torruit igne faber.¶VVLNIFICVS.Ioan.Cal
53 uinus. Tu quē vulnificis genitrix Cithereia torquet Ignib⁹.¶FLAM
MANS.Carmelita in Iulio.Eſt in cella igni ſubter flammante coac-
54 tus.¶FLAMMIGER.Carme.Aeg.10.Q ui traxit Olympo Flā-
55 migeros ignes,qui aſcendit in æthera curru.¶FLAMMIVOMVS.
Carmelita lib.2.Syluarū.Flāmiuomos altis ſpectāt in montibus ignes.
56 ¶LEMNIACVS,a Lemno inſula Vulcano(qui deus eſt ignis)ſa-
cra.Calentius lib.2.Elegiarum.Seu tibi Lemniacos libeat tranſire per
57 ignes.¶FLAMMIFER.Baptiſta Pius lib.3.Eleg.Det molles, det
58 flāmiferos,det pectoris ignes.¶VIGIL. Architrenius lib. 8. Eſt vbi
59 per quinqꝫ Phœbi vigil excubat ignis. ¶FVMOSVS. Calentius in
60 Croaco lib.1.Caſtaneęqꝫ iuuant,fumoſoſqꝫ obuius igni Caſeus.¶MI

CANS. Richar. Bartholinus lib.2. Auſtriados. Suſpēdūt lychnos,
61 atq; igne micāte tenebras Diſcutiunt noctis. ¶OMNICREMVS.
omnia cremans. Architrenius lib.7. Q̃ iecur omnicremo fricuiſſe libi-
62 dinis igne. ¶PVNICEVS. Baptiſta Pius lib.3. Elegidiorum. Puni-
ceo qualis candor in igne micat

¶IMBER

1 Ater
2 Frigidus
3 Fœcundus
4 Pluuius
5 Cæruleus
6 Effuſus
7 Turbidus
8 Deucalionæus
9 Hibernus
10 Edax
11 Intempeſtiuus
12 Gelidus
13 Vagus
14 Humidus
15 Aequoreus
16 Ventoſus
17 Inſanus
18 Saxeus
19 Repentinus
20 Spumeus
21 Effluus
22 Largificus
23 Sæuus
24 Madens
25 Saxatilis
26 Infeſtus
27 Defluus
28 Fluuialis
29 Sonorus
30 Niger
31 Viuificus
32 Niuoſus
33 Aquoſus
34 Fluidus
35 Pręceps
36 Vligineus
37 Terrificus
38 Decolor
39 Obſcurus

¶PRAECEDENTIVM Epithetorum Teſtimonia.

1 ATER. Virgilius lib.1. Geor. Cęrulea glacie concretæ,
atq; imbribus atris. Item in eodem. Et fœdam glome-
rant tempeſtatem imbribus atris. Item Valerius Flac.
lib.5. Argonauti. Atq; atris rorantes imbribus auras.
2 ¶FRIGIDVS. Virgi. lib.1. Georgi. Frigidus agri-
colam ſiquando cōtinet imber. Item lib. 3. Geor. Vbi
3 frigidus imber Altiꝰ ad viuū perſedit. ¶FOECVNDVS. Virg. lib.
4 2. Geor. Tum pater omnipotens fœcundis imbribus æther. ¶PLV-

VIVS.Pontanus in libro Meteororum. Soluitur,& pluuii rumpunt
5 de nubibus imbres.¶CAERVLEVS.Virg.lib.3.Aen.Tũ mihi cæ
ruleus ſupra caput aſtitit imber.Idem lib.5.Aen.Olli cæruleus ſupra
caput aſtitit imber.Item Ouidius in Epiſtola Didus ad Aeneam.Cę
6 ruleus ſubitis compulit imber aquis.¶EFFVSVS.Virgil.lib.5.Aen.
Vix hæc ediderat,quũ effuſis imbribus atra Tempeſtas ſine more ru-
7 it.¶TVRBIDVS.Virgil.lib.5.Aen.Ruit æthere toto Turbidus im
ber aqua,denſiſq; nigerrimus auſtris.Itẽ Carmelita in Catharina lib.
8 3.Nõ ſecus ac nautę,pelago quũ turbidus imber Ingruit.¶DEVCA
LIONAEVS.a Deucalione,ſub quo(vt ferunt) maxima per terras
inũdatio facta eſt .Lucanus lib.1. Deucalionęos fudiſſet aquarius im-
bres.Item Stroza pater lib.2. Aeoloſticon.Deucalionæos demittit Iupi
9 ter imbres.¶HIBERNVS.Lucanus lib.8.Et ſteriles egeant hiber-
nis imbribus agri.Item Columella lib.5.Cap.15. Ad inferiores perue
10 niet radiculas,& hibernos tranſmittet imbres.¶EDAX. Horatius
lib.3.Car.Quod non imber edax,non aquilo impotẽs Poſſit diruere.
11 ¶INTEMPESTIVVS.Lucretius lib. 2.Intẽpeſtiuis ex imbribus
12 humida tellus.¶GELIDVS.Lucretius lib.6.Stridit,vbi in gelidum
propere demerſimus imbrem.Item Statius lib.2. Theb.Gelidus cadit
imber ãhelo Pectore.Itẽ Valerãdus Varanius.Pullulat virtus gelidos
per imbres.¶VAGVS.Lucretius lib.6. Adde vagos imbres, tẽpeſta
13 teſq; volantes.¶HVMIDVS.Ennius apud Gellium lib.4.cap.17.
14 Humidus Vnde oritur imber ſonitu ſæuo & ſtrepitu. ¶AEQVO-
REVS.Ouidius lib.4.de Ponto.Aequoreo madidas quę premit im-
15 bre comas.¶VENTOSVS.Plynius lib.18.Cap.35. Corui ſingultu
quodam latrantes ſeq; concutientes ſi cõtinuabunt)ventos,ſi vero car-
16 ptim vocẽ reſorbebũt, ventoſum imbrẽ. ¶INSANVS. Syllius lib.1.
17 Excipere inſanos imbres,cœliq; ruinas. ¶SAXEVS. Syllius lib.13.
18 Tela ſimul,flãmęq; micãt:tunc ſaxeus imber Ingruit. ¶REPENTI
NVS.Vitruuius lib.5.de Architectura cap.9.Poſt ſcænã porticus cõ-
ſtituendæ:vt quum imbres repentini ludos interpellauerint:habeat po
pulus,quo ſe recipiat ex theatro.Itẽ Vegetius lib.1.de Re militari. Sę-
19 pe repentinis imbribus ſolent exundare torrentes. ¶SPVMEVS.
Statius lib.4.Theb.Exhalat calidam nubẽ,non ſpumeus imber.Item
Valerius Flac.lib.4. Argon. Effluit imber Spumeus, & magno pup
20 pem procul æquore veſtit.¶EFFLVVS. Rufus Feſtus in arati Phæ
21 no.Pax aderit:nuſq̃ mundo ruet effluus imber. ¶LARGIFICVS.
Cicero lib.3.de Oratore . Grando mixta imbri largifico ſubita præci
22 pitans cadit.¶SAEVVS.Pontanus lib.5.de Stellis. Nõ auſtrum vrẽ
23 tem,nõ ſæuos ſentiat imbres.¶MADENS.Pontanus lib.1.de Hor

tis Heſperidum. Arentes hortos, ſed calce, ſed imbre madenti Affer
24 opem. ¶ SAXATILIS. Thomas Radinus in 4. Chroſdameuſi. Ve-
rum rabidis canum morſibus & ſaxatili imbre protelādi. At imber ſa-
xatilis hic intelligi debet de lapidum multitudine, ſubito & imbris in-
25 ſtar vibrata. ¶ INFESTVS. Stroza filius in Venatione. Euocet, infe
26 ſtumq́ꝫ citet venantibus imbrem. ¶ DEFLVVS. Boetius lib. 4. Reme
27 at pomis grauis Autumnus. Hyemē defluus irrigat imber. ¶ FLV-
VIALIS. Pacificus lib. 1. Sic ſubitus torrens fluuiali concitus imbre.
28 ¶ SONORVS. Quintian⁹ in Theoādrothanato. Imber ſonorus ar
29 borum frondes domans. ¶ NIGER. Carme. lib. 6. Agelariorum. Fu
30 mat hyems, æther nigro ſubtexitur imbre. ¶ VIVIFICVS. Carme.
in Exhortatione ad Inſubres. Sub te viuifico madefacta repullulat im-
31 bre. ¶ NIVOSVS. Carme. lib. 3. Parthenices Marianæ. Chironē tor-
32 peregelu, caprūq́ꝫ niuoſis Imbribus. ¶ AQVOSVS. Carme. lib. 3.
Parthenices Marianæ. Et vicijs vmbrare animas, vt puluis aquoſo Im
33 bre coit. ¶ FLVIDVS. Carmelita in Alphonſo lib. 2. Exurgenſq́ꝫ ni
34 ger fluido Vulcan⁹ ab imbre. ¶ PRAECEPS. German⁹ Brixius in
Herueo. Præcipiteſq́ꝫ ruunt liquefactis nubibus imbres. Item Carme-
lita lib. 2. de Trophæis Gonzagæ. Et iam præcipiti Tarrus grauis im
35 bre ſonabat. Tarrus fluuii nomē eſt. ¶ VLIGINEVS. ꝙ agros vli-
gine & gleba pinguefaciat. Carmelita lib. 2. Syluarū. Atq́ꝫ vligineū bi
36 bulis radicibus imbrē. ¶ TERRIFICVS. Cimbriacus. Sic quos ter
37 rificis propriis premit imbribus vrſa. ¶ DECOLOR. Claudianus
38 lib. 2. in Eutropiū. Tū decolor imber, Infantūq́ꝫ noui vultus. ¶ OB-
SCVRVS. Bap. Pius lib. 1. Elegi. Funditur obſcuro nimbus teme-
rarius imbre.

IVNCVS

1 Limoſus
2 Mollis
3 Sterilis
4 Contortus
5 Tenuis
6 Paluſter
7 Odoratus
8 Leuis
9 Teres
10 Fluuialis
11 Cæruleus
12 Acutus
13 Bibulus

¶PRAECEDENTIVM
Epithetorum Teſtimonia.

1 LIMOSVS. Virgilius Aegl.1. Limoſoq; palus obducat
2 paſcua iunco. ¶MOLLIS. Nemeſianus Aegl. 2. Ipſe
ego nec molli iunco, nec vimine lento Perfeci calathos:
Item Virgilius Aegl.2. Viminibus, molliq; paras inte-
3 xere iunco. ¶STERILIS. Lucanus lib.5. Sed ſterili
4 iunco, cannaq; intexta paluſtri. ¶CONTOR-
TVS. Columella lib.11. Iam roſa deſtendat contorti ſtamina iunci;
5 ¶TENVIS. Palladius Rutilius lib.9. Iuncus tenuis, ſalix ſyluatica
6 alnus, vitis, arundo, Hedera &c. ¶PALVSTER. Ouid. lib.8. Me-
ta. Lenta ſalix, vluæq; leues, iunciq; paluſtres. Item Plynius lib.16. cap.
1. Vlua & paluſtri iunco funes nectunt, ad prętexenda piſcibus rhetia.
Item Adrianus Cardinalis in Venatione. Multa tectus arũdine & pa
luſtri iunco. Item Calentius in Croaco lib.2. Tegmina ranarum, Cly-
7 peos iuncoſq; paluſtres. ¶ODORATVS. Plynius lib.21. Cap.18.
Quidã & ſalẽ admiſcẽt, & anchuſam nõnulli, aut Sphaltũ aut iuncũ
8 odoratũ. ¶LEVIS. Propertius lib.4. Me notat, & iũco braſſica vin-
cta leui. Item Theocritus in Thaliſia. Lectus erat leuibus iuncis, &
9 frondibus illis. ¶TERES. Calphurnius Aegl.5. Succida iam tereti
10 conſtringere vellera iunco. ¶FLVVIALIS. Nemeſianus Aegl.1. Dũ
11 fiſcella tibi fluuiali Tityre iunco Texitur. ¶CAERVLEVS. Ponta
12 nus in Aconte. Virgaq; cęruleo miſcetur cãdida iunco. ¶ACVTVS.
Politianus in Ruſtico. Nocte autem ad lychnos aut iunco texit acu-
13 to Fiſcellam. ¶BIBVLVS. Fauſtus in Buccolicis. Et bibulis limum
iuncis diduco paluſtrem.

IRA

1 Acerba	6 Implacabilis	11 Vndans
2 Violenta	7 Bacchans	12 Rapida
3 Bellatrix	8 Odii parens	13 Acris
4 Effera	9 Sæua	14 Vltrix
5 Rabida	10 Sanguinea	15 Impia

16 Stygia
17 Improba
18 Audax
19 Noxia
20 Inſana
21 Diſcors
22 Immanis
23 Spumans
24 Cõmota
25 Indomita
26 Proterua
27 Venenoſa
28 Litigioſa
29 Inquieta
30 Triſtis
31 Horribilis
32 Calida
33 Cruenta
34 Capitalis
35 Tumida
36 Feruens
37 Memor
38 Cæca
39 Trux
40 Mœſta
41 Accenſa
42 Mobilis
43 Fulminea
44 Præceps
45 Fœda
46 Armigera
47 Rubens
48 Prompta
49 Crudelis
50 Terribilis
51 Hirta
52 Ardens
53 Furens
54 Fremens
55 Viuax
56 Minax
57 Auſtera
58 Indecor
59 Vicioſa
60 Horrida
61 Atrox
62 Fœta curis
63 Hoſtilis
64 Infrenis
65 Ferox
66 Flagrans
67 Phlegetontæa
68 Impatiens
69 Tartarea
70 Grauis
71 Flammigerans
72 Formidabilis
73 Celer
74 Fulgurans
75 Flammata
76 Torua
77 Nocens
78 Veſana
79 Comes furoris
80 Feruida

¶PRAECEDENTIVM Epithetorum Teſtimonia.

1 ACERBA.Lucretius lib.5.Quū tribuit facta, atq; iras
2 adiunxit acerbas.¶VIOLENTA.Ouid.lib.8. Me-
ta.Conſumptis precibus violentā tranſit in irā. Itē Syl-
lius lib.5.Huic immitit ouans violentas Appius iras.
Itē Pamphilus Saxus Elegia 2.Syluula te miſerā, tibi
3 quo violenta tumultu Ira fugat. ¶BELLATRIX.
Claudianus lib.2.in Rufinū.Ciuilia nuper Claſſica, bellatrixq; etiam
4 nunc ira caleret.¶EFFERA.Valeriꝰ flac.lib.5.Argon. Dat Scythi
cas ſociare domos,ſciat effera regis Ira mei.Itē Palladius Soranus lib.
5 2.Effera p̄cipiti corruat ira pede.¶RABIDA.Virg.lib.6.Aen.Rabi
da ex ira tū corda reſidūt.Itē Ouid.lib.7.Meta. Cerberon attraxit,ra
6 bida qui cōcitus ira Impleuit pariter ternis latratibꝰ auras.¶IMPLA
CABILIS.Virg.in Culice.Implacabilis ira iacet viui alitis eſca Item
7 Car.in Alph.lib.4.Pergeiterū:poſtq̄ tua iā implacabilis ira.¶BAC
CHANS.Car.in Catharina lib.3.Et placidis mulcet bacchātē voci-
8 bus irā.¶ODII PARENS.Architreniꝰ lib.6.Ira parēs odij,quod
9 proles tercia liuor Subſequit̄.¶SAEVA.Ouid.lib. 4. Triſtiū.Hoc
10 etiā ſæuas paulatim mitigat iras.¶SANGVINEA.Vale.Flac.lib.
11 7.Argon.Et q̄ ſanguinea Lunę diſtrixit ab ira.¶VNDANS.Clau.
12 lib.1.in Ruf.Error,& vndantes ſpumis furialibus irę.¶RAPIDA.
Statiꝰ lib.3.Theb.Sed ducis infandi rapidę nō hactenus irę.Itē Sido
nius Apollinaris in 3.Panegyri. Rapidam trux aſperat iram Victor.
13 ¶ACRIS.Lucretius lib.3.Quin prociuiꝰ hic iras decurrat ad acres.
Itē Syllius lib.9.Tū feruidus acrē Ingentis clypei tonitru prænūciat
14 irā.¶VLTRIX.Claudianus in terciū Cōſulatū Honorij. Enſis &
15 vltrices in ſe cōuerterat iras.¶IMPIA.Seneca in Thyeſte. Sic dirus
Atreus capita deuota impię Speculat̄ irę.Itē Bap.Pius lib.4.Eleg.Im
16 pia quam ſæui verberet ira maris. ¶STYGIA.quaſi Styge orta.
Carmelita in Georgio.Amphitrioniades Stygiam compeſcuit iram.
17 ¶IMPROBA.Stroza pater lib.6.Eroticon.Improba non te Trāſ-
18 uerſum attonitis ſenſibus ira trahit.¶AVDAX.Statiꝰ lib.7.Theb.
19 Stetit audaces effuſus in iras,Conſeruitq; manū.¶NOXIA.Conra
20 dus lib.3.Odarū.Libido feruēs,iraq; noxia. ¶INSANA.Statiꝰ lib.
5.Theb.Lachrimaſq; inſana reſorbet Ira patris.Itē Cimbriacus. For
21 titer iras Pertulit īſanas cōmuni fraude retētus.¶DISCORS.Stro-
za pater lib.2.Aeoloſticon. Iraq; diſcors Seruat deprēſas inter vtroſq;
22 rates.¶IMMANIS.Virgilius lib.9.Aen.Atq; immani cōcitus ira.
Dardaniā ruit ad portā.Itē Syllius lib.12.Atq; ira ſimul immani per

proxima motu Euolat. Itē Claudianus de victoria Stiliconis contra
23 Alaricū. Finxerat, imanią́ꝫ oculos infecerat ira. ¶SPVMANS. Car-
melita lib. 1. de Calamitate temporū. Auxiliiſq́ꝫ canū, ſpumanti conci
24 tus ira. ¶COMMOTA. Statius lib. 3. Theb. Obliquatq́ꝫ preces cō-
25 motę queſtibus irę. ¶INDOMITA. Ouid. lib. 5. Meta. Tū vero in-
26 domitas ardeſcit vulgus in iras. ¶PROTERVA. Augurell. lib. 1.
Carminū. Vt ſuos irę impatiēs proteruę Acribus fixit iaculis amores.
27 ¶VENENOSA. Car. in Cæcilia. Plura venenoſa mēbra afflictaue
28 rat ira. ¶LITIGIOSA. Ego in meis Elegiis. Litigioſa cauis horru
29 it ira oculis. ¶INQVIETA. Car. in Tragœdia, cui nomen Atila.
Nec tā truculēter vmbras Vexat īfernas, minus inquieta Fulminat ira
30 ¶TRISTIS. Virg. Aeg. 2. Nōne fuit ſatius triſtes Amaryllidis iras
&c. Itē Syllius lib. 10. Triſtē nō pertulit irā Conſul. Itē Bapt. Pius lib.
31 2. Eleg. Nox ſubit, occurrunt triſtes mihi Chloridos iræ. ¶HORRI
BILIS. Virg. lib. 3. Georg. Hoc quōdam monſtro horribiles exercuit
32 iras. ¶CALIDA. Lucanus lib. 2. Pharſalię. Rūpi Cæſar iter calida
33 prolatus ab ira. ¶CRVENTA. Horatius lib. 3. Car. Ode. 2. Quē
cruenta Per medias rapit ira cœdes. Item Richar. Bartholinus lib. 6.
34 Auſtriados. Dū ſæuit Bellona ferox, dūq́ꝫ ira cruēta Gliſcit. ¶CAPI
TALIS. Horati9 lib. 1. Sermonū, Satyra 7. Hectora Priamiden, ani-
35 moſum atq́ꝫ iter Achillē Ira fuit capitalis. ¶TVMIDA. Ouid lib. 2.
Meta. Excidit. Vtq́ꝫ animus tumida feruebat ab ira. Itē Claudianus
36 lib. 1. de Raptu. Dux Herebi quondā tumidas exarſit in iras. ¶FER-
VENS. Ouid. lib. 8. Meta. Sæpe ſuū feruēs oculis dabat ira ruborem.
Itē Fr. Philel. in 6. Decade. Macedo rex victus ab ira, Occidit feruen
37 te virū. ¶MEMOR. Ouid. lib. 12. Meta. Exercet memores pluſq̄ ciui
uiliter iras. Idē in Epiſtola Cydippes ad Acōtiū. Vtq́ꝫ cupis credi, me-
38 mori te vindicat ira. ¶CAECA. Ouid. lib. 1. Eleg. Cæcaq́ꝫ me prædā
fecerat ira ſuā. Itē Valerius. Flac. lib. 6. Argon. Inuenit, & cæca conſtri
39 ctos accipit ira. ¶TRVX. Ouid. lib. 3. de Arte amandi. Candida pax
hoies, trux decet ira feras. Itē Sylli9 lib. 9. Germanęq́ꝫ truces dic Pallas
mitiget iras. Itē Bap. Pius lib. 1. Eleg. Nec ābroſijs trux cadit ira genis.
40 ¶MOESTA. Sylli9 lib. 2. Correptos arcus ter mœſta mouit ab ira.
Idē lib. 12. Signa iubet caſtris, mœſtaſq́ꝫ reſuſcitat iras. Itē Val. Flac. lib.
41 7. Argon. Et mœſta ſtabat defixus in ira. ¶ACCENSA. Syllius
lib. 4. Senſit & accenſa ductor violentius ira. Item Claudianus lib. 2.
42 in Eutropium. Feruidus accenſam ſed qui bene decoquat iram. ¶MO
BILIS. Syllius lib. 8. Sed mobilis ira Turbati vulgi, ſignataq́ꝫ mente
43 cicatrix. ¶FVLMINEA. Syllius lib. 11. Fulminea toruum exclamat
Marcellus ab ira. Item Stroza Filius in Venatiōe. Sed neq́ꝫ fulmineā
44 ſubſiſtit robur ad iram. ¶PRAECEPS. Quintilianus lib. 8. inſtitu-

tionum Orat.Et orator præcipitē iram,hilarem adoleſcentiam,ſegne
ocium dicit.Item lib.9.Patris amor,ira præceps,temeritas, demētia.
Itē Statius lib.11.Theb.Fulmineos veluti pręceps quū cominus egit
Ira ſues.Itē Architrenius lib.9.Molliret,pręcepſq́ Iouis lēteſceret ira
45 ¶FOEDA. Statius lib.3.Theb.Perculerit,fœdaſq́ palā ſatiauerit
46 iras.¶ARMIGERA.Statiꝰ lib.6.Theb.Degere,& armigeras laſ-
47 ſare aſſueuerat iras.¶RVBENS.Statius lib.7.Theb.Primis ſalit im
48 petꝰ amēs E foribꝰ,cęcūq́ nefas,irę́q́ rubētes.¶PROMPTA.Sta
49 tius lib.11.Theb.Cōfeſſus timide,promptāq́ cohercuit irā.¶CRV-
DELIS.Statius lib.2.Syluarū.Nec fera crudeles Colchis duraſſet in
iras.Itē.Carme. in Alph.lib.4. Mars vbi crudeles bellando exercuit
50 iras.¶TERRIBILIS.Martialis lib.1.Epigrā.Oq̄ terribiles exarſit
51 pronus in iras.¶HIRTA.Valerius Flac.lib.2.Argon.Hirtęq́ genis
52 pallentibus iræ,Et dolus,& rabies.¶ARDENS.Val.Flac.lib.4.Ar
gon.Iunonem ardenti trepidam grauis increpat ira. Item Seneca in
Octauia.Ardēs ira iam victa malis.¶FVRENS.Claudianus de vi
53 ctoria Stiliconis cōtra Alaricū.Ira furens ſtrictis odio mucronibus ex-
plet.Item Rodolphus Agricola. Prędonum ve furens non minus ira
54 feris.¶FREMENS.Sidonius in 3.Panegyri.Stetit ira fremens,atq́
55 hoſte propinquo Cōſuluit ſolos virtus decepta lacertos.¶VIVAX.
Seneca in Hercule furente. Viuaceſq́ aget Violentus iras animus.
56 ¶MINAX.Sabel.in Oraculo.Vt virgo ſtet cincta rotis,iraſq́ mina
ces Negligat.Item Seneca in Agamēnone.Timent aut minaces victo-
57 ris iras.¶AVSTERA.Pōta.lib.3.de Stellis.Plectit,& auſteras p̄to-
58 ris cōcitat iras.¶INDECOR.ſine decore Pōta.in lib. Meteo. Mox
59 indecor ira Mōſtroſos partus, fumantēq́ obijcis Aetnā.¶VICIO-
SA.Lactancius in lib.de ira dei.cap.17.Ira eſt libido vleiſcendi. Iram
autem quam poſſumus vel furorem,vel iracūdiā nominare, hæc non
60 in homine quidem debet eſſe:quæ tota vicioſa eſt. ¶HORRIDA.
Stroza pater libro 2. Eroticon. Horrida Phlegræi fulminis ira petit.
61 ¶ATROX.T.Liuius lib.2.ab vrbe Cōdita.Ex hac clade atrox ira
maioris cladis cauſa,atq́ initiū fuit. Itē Car. in Ianuario.At iudex in
te crudelis atrocē Exſaturare ardens irā. Idē in Nicolao Tolēt. lib.1.
62 Reddit & atroci ſua dāna vleiſcitur ira.¶FOETA CVRIS.Sabel.
de Italiæ tumultu.Cui teror eunti It comes,& fœtę curis vltricibꝰ irę.
63 ¶HOSTILIS.Io.Fr.Mirād de Myſterio dominicę crucis.Senſit &
hoſtiles effugit principis iras.Item Car.lib.4.Agelariorum. Impiger
64 hoſtilē Mariꝰ cōpeſcuit irā.¶INFRENIS.ſine freno. Augurell.lib.
65 Iābicorū.Infrenis ira,ſpeſq́ inanis nō abeſt.¶FEROX. Quintianꝰ
in Theoādrothanato. Nunquid egregiū decus Sęuire in iſtud corpus

extinctum: Ferox nõdum ira cecidit. Item Carmelita in Alphõ. lib.3.
66 Hic coquitur ſcelus ira ferox. ¶FLAGRANS. Carmelita in Decẽ-
67 bri. Et quo flagrantem premeret proconſulis iram. ¶PHLEGE-
TONTAEA. Phlegetonte orta. Carme. lib.1. Parthe. Maria. Hijs
68 phlegetonteas iras inſpirat, olentem Cyprigenã. ¶IMPATIENS.
Carmelita in Lucia. Vel ira Impatiente aliis ſæui cruciatibus. Sęui ver
69 bum eſt non nomen. ¶TARTAREA. Carmelita in Cæcilia. Tor
70 ua tuens, ſpiranſq; oculis flammãtibus iram Tartareã. ¶GRAVIS.
Carmelita in Dionyſio lib.3. Sanguinolenta grauem diuum ſatiauerat
71 iram Vltio. ¶FLAMMIGERANS. Carmelita in Georgio. Cõti
72 nuo in furias ſurgẽs Datianus & iram Flãmigerantem. ¶FORMI-
DABILIS. Carmelita lib.1. de Cala. Temp. Vix ea finieram: quum
73 formidabilis iræ Caſtra ſequens. ¶CELER. Carmelita lib.2. de Ca
74 lamitate Temp. Celereſq; fremens Pluto induit iras. ¶FVLGV-
RANS. Idem lib.1. Syluarum. Ferre & accẽſo Ioue fulgurantẽ For-
75 titer iram. ¶FLAMMATA. Valerandus Varanius lib.3. de Ge-
ſtis Ioannæ Gallicæ. Inſpicit, vrget equum, & flammatam colligit irã.
76 ¶TORVA. Calentius in Croaco lib.3. Sauciat & torua correptum
77 ſtrangulat ira. ¶NOCENS. Richardus Bartholinus lib.5. Auſtria-
78 dos. Armorumq; minas, iramq; inferre nocentem. ¶VESANA. Idẽ
79 lib.6. Deſiſtunt venti & veſana Propontidos ira. ¶COMES FV-
RORIS. Galterus lib.5. Alexan. Comes indiuiſa furoris Præcipi-
80 tes agit ira gradus. ¶FERVIDA. Fauſt. in Liuia. Feruida ſuppreſ-
ſo compeſcitur ira palato.

¶ILEX

Caua
Nigra
Frondens
Opaca
Litorea
Nodoſa
Tremens
Viridis
Ramoſa
Curuata
Vmbroſa
Hirſuta
Plena fauis
Alta
Atra
Patula
Triſtis

¶ITALIA

Saturnia
Parens frugum
Grauida bellis
Fertilis
Terrarum alumna
Fortunata
Potens
Decora
Armentoſa
Sceptrifera

¶Huic loco ſeruiũt Epitheta huius dictionis Latiũ.

¶ISIS ſiue IO

Inachia
Pharia
Linigena
Inachis
Linigera
Niligena
Memphitis
Iſiaca
Niliaca

Argiua
Vaga
Phoronis
Argolica
Profuga
Candida

¶INGVEN

Setoſum
Obſcœnũ
Rubrum
Tumidum
Vdum
Craſſum
Vagum

¶INVIDIA

Obliqua
Acris
Nefaria
Gliſcens
Noxia
Sæuiens
Exitiabilis
Praua
Aegra lætis
Trux
Infœlix
Inhumana
Minax
Furens
Pectibilis
Comes virtutis
Inexpiabilis
Ardens
Faſcinatoria
Iniqua
Triſtis
Degener
Cæca
Pallida
Mordax
Liuens
Iners
Loquax
Morbificãs
Oblimans
Profana
Atra
Exanguis

¶Idem de Epithetis huius dictiõis Liuor.

¶IMPETVS

Amens
Sæuus
Viuidus
Vaſtus
Celer
Procliuis
Validus
Acer
Tremulus
Minax
Sæuiens
Caloratus
Furioſus
Veſanus
Vehemens
Viuus
Horribilis
Furibundus
Demens
Ferus
Violentus
Ferox
Iratus
Furialis
Effrenis
Procelloſus
Ebulliens
Vagus
Citatus
Hoſtilis
Feruẽs
Periculoſus
Temerarius
Infeſtus
Sceleratus
Fremẽs
Potens
Dirus
Sonorus
Præceps
Alacer
Stridens

¶IVBAS Rex

Sceptrifer
Infidus
Cinyphius
Maurus
Magnanimus
Potens

¶IVPITER

Chaonius
Dictæus
Coruſcus
Omnipotens
Saturnius
Idæus
Anxurus
Magnanimus
Latialis
Taranis

Caſius
Corniger
Dapalis
Dieſpiter
Fulminans
Tonans
Inuictus
Olympius
Lucetius
Procerus
Olympicus
Capitolin9
Ceneus
Panomphę9
Elicius
Tarpeius
Latius
Adulter
Herceus
Lybicus
Barbatus
Gnydius
Piſęus
Moloſſus
Minax
Seuerus
Agenoreus
Auſonius
Omniuolus
Antiquus
Elęus
Phidiacus
Feretrius
Pluuius
Pharius
Aethereus
Geneteus
Fœcundus
Terrificus
Altipotens
Aſtriſonus
Prouidus
Saturnigena
Stator
Dodonæus
Altiſonus
Præpotens
Minianus
Amator
Aeternus
Benignus
Mitis
Scœptriger
Maculoſus
Turpis
Salax
Creticus
Terribilis
Coruſcans
Fulmineus
Omiprocus
Vltor
Fulminator
Fulgurator
Tornitrualis
Serenator
Supernus
Arduus
Ignitus
Aequus
Altiſonans
Fulminiger
Omniparens
Scœptrifer
Aegiochus
Cūctitenus
Inceſtus
Phrygius
Laſciuus
Theutates
Opulentus
Aeuiternus
Elyſius
Perpetuus
Omniuolus

ILLECEBRAE

Dulces
Blandæ
Salaces
Facinoroſæ
Doloſæ
Molles
Cōcubinales
Suaues
Inanes
Petulantes
Muliebres
Enerues
Argentariæ
Mites

IVVENTVS

Patiens operum
Florens
Audax
Cæca
Rudis
Dulcis
Leuis
Imbellis
Docilis
Praui docilis
Prodiga
Gnaua
Viridis
Generoſa
Calida
Reſinata
Indetonſa

Toroſa
Furioſa
Furiata
Fulgens
Primæua
Pubeſcens
Tenera
Pulchra
Valida
Effrena
Vaga
Roſea
Radians
Petulans
Ignea
Procax
Delicata
Libidinoſa
Nitida
Frondeſcens
Virens
Lęta
Intonſa
Culta
Formoſa
Acris
Inurens
Ingenioſa
Mitis
Incauta
Profuga
Fragilis
Certa
Inſana
Imberbis
Flagrans
Laſciua
Ardens
Alacris
Altrix ſcelerum

Animoſa
Stolida
Pubens
Effrenis
Neruoſa
Mollis
Robuſta
Stulta
Reſes
Vernans
Hilaris
Paſſiua

IVVENCI

Tardi
Validi
Fortes
Torui
Laboriferi
Rudes
Teneri
Difficiles
Rabidi
Dociles
Inſani
Lactentes
Profugi
Fulminei
Aratores
Olidi
Saginati
Audaces
Pingues
Ruricolę

IACVLVM

Velox
Acutum
Stridens
Leue
Lœthale
Volans
Tremulum
Intortum
Maurum
Volucre
Ales
Aſperum
Lœthiferum
Gnoſiacum
Vulnificum
Cruentum
Fulmineum

Idem de Epithetis harum dictionū Spiculum, Telum.

ISTER FL.

Turbidus
Multifidus
Scythicus
Latus
Binominis
Gelidus
Barbarus
Frigidus
Septenus
Septēgemin9
Toruus
Vndans
Opacus
Sæuus
Septemplex
Canens
Torrens
Vagus
Mauortius
Sinuatus
Magnus

Rigidus
Septifidus
Fluctiuagus
Babylonius
Sonans
Currens
Glacialis
Corniger
Germanicus
Spumans
Vaſtus
Vndiſonans
Reticus
Arcticus
Algidus

¶Idem de Epithetis huius dictionis Danubius.

¶INGLVVIES

Atra
Vorax
Profunda
Fœda
Inexplebilis
Improba
Dira
Lurida
Patens
Acerba
Ebria
Prodiga

¶INFVLA

Lanea
Alba
Sacrata
Pulchra
Longa
Talaris

¶IVNO

Regia
Saturnia
Argiua
Lucina
Pronuba
Omnipotens
Gabina
Moneta
Feronia
Zigia
Lacinia
Iniqua
Sancta
Proſinnia
Scœptrifera
Romana
Germana
Pelaſga
Aſpera
Grauis
Samia
Argolica
Iouis cõiuga
Acerba
Furibunda
Faſtoſa
Iuga
Altitonans
Odora
Lucetia
Hilithia
Iterduca
Domiduca
Vnxia
Cinxia

¶IRIS

Taumantis
Nuncia Iunonis
Roſida
Taumantias
Aerea
Iunonia
Taumantęa
Succicta nubibus
Diſcolor
Creatrix nymborum
Imbrifera
Grauis
Velox
Volucris
Cicta nymbis
Curuata
Multicolor
Nata Athamantis
Decora

¶IVBAR

Rubens
Clarum
Flammiferum
Rubrum
Tremulum
Nitidum
Multifidum
Aeſtiuum
Rutilum
Igniferum
Purpureum
Coruſcum
Flammeum
Auratum
Syderale
Illuſtre
Formoſum
Perſpicuum
Candidum

Limpidum
Sublime
Effulgens
Solare
Flãmicomũ
Cœleſte
Apollineũ
Niueum
Alticomum
Aſtrifugum

¶INDI

Colorati
Sitientes
Poſiti ſub ignibus
Depexi
Decolores
Eoi
Nigri
Rubri
Odorati
Longinqui
Dites
Diſcolores
Longęui
Mẽnonij
Fluxi
Subditi phœ
bo
Bene olentes
Gemmiferi
Fuſci
Odoriferi
Extremi
Imbelles
Ardentes
Picti
Vſti

¶IDA

Phrygia
Frondoſa
Aquoſa
Humida
Vmbroſa
Ardua
Amœna
Opaca
Sacra
Alta
Pinifera
Cliuoſa
Nemoroſa
Dardania
Perfida
Viridis
Gelida
Rhœthæa
Fœcunda
Multifons
Frondifera
Sigęa
Cupreſſifera
Iliaca
Dardana
Phœbęa

¶IVGVM
Boum & ſeruitutis.

Loratum
Plauſtratum
Aheneum
Turpe
Curuum
Pandum
Adamantinum
Aſperum
Exitiale
Triſte
Ferreum

Sordidum
Intolerabile
Seruile
Inſuaue

¶IMPIETAS

Fera
Crudelis
Ingenioſa
Stulta
Dira
Temeraria
Cruda
Deteſtabilis
Execranda
Damnanda
Barbara

¶Idem de Epithetis harum dictionũ Crudelitas, Sęuitia, & Synonymis.

¶ICTVS

Validus
Mortifer
Vehemens
Durus
Lœthifer
Crepitans
Lœthalis
Reſonus
Vẽtoſus
Fortis
Horrificus
Reſultans
Incitatus
Flammeus
Violentus
Sonorus

Bombifer
Horriſonus

¶IASPIS

Fulua
Præclara
Eoa
Viridis
Rutila
Effulgens
Virens

¶ISTHMOS

Gracilis
Bimaris
Siſyphius
Doricus
Diues
Anguſtus
Exilis

¶INSANIA

Præceps
Scelerata
Furibunda
Miſeranda
Dira
Feruens
Titubans
Crucians

¶IVLVS

Regius
Dardanus
Aenides
Phrygius
Formoſus
Pulcher
Sacer

¶Huc reducas Epitheta huius dictionis Aſcanius.

¶IAMBVS

Criminoſus
Celer
Parius
Citus
Liber
Pugnax
Vltor
Trux
Volucripes
Præpes
Ferox
Ferus
Triſtis
Laſciuus
Echidnæus
Lachrimoſus
Tumultuoſus
Tragicus
Horrendus
Mordicus
Rabidus
Rabioſus
Lycambæus

¶INDVSTRIA

Sollers
Antelucana
Sedula
Vigilans
Sagax

¶IVSTICIA

Potens
Salubris
Aſtræa
Sacra
Inuiolata
Aurea
Inculpata
Sancta
Aequa
Diuina
Cœleſtis
Inſignis
Seuera

¶ICARVS

Dædaleus
Audax
Infœlix
Præceps
Dædalides

¶IANVS

Bifrons
Belliger
Matutinus
Anceps
Biceps
Biformis
Sacer
Patulcius
Cluſius
Clauiger
Geminus
Pacificus
Antiquus
Quadrifrons
Quirinus
Iunonius

¶IVGVRTHA

Triumphatus
Immanis
Naſamonius

Terribilis

¶IVSTITIVM

Ferale
Triſte

¶INSVLA

Nemoroſa
Diues
Saxoſa
Circumſona

¶IMAGO

Aurata
Cærea
Aerea
Picta
Sculpta
Decora
Lucida
Culta

¶IACCHVS

Dulcis
Ogygius
Leuis
Tumidus
Cornutus
Mitis
Corymbifer
Mollis
Spumans
Vitalis
Pulcher
Florens

¶Huc reducas Epitheta huius dictionis Bacchus.

¶INCVS

Sicula
Aeolia
Nigra
Horriſona
Rigida
Omnipara

¶ILIVM

Sacrum
Crematum
Vſtum
Superbum
Dardanium

¶Idem de Epithetis huius dictionis Troia.

¶INTEGRITAS

Illibata
Impolluta

¶INTYBVS

Sylueſter
Agreſtis

¶IVVENES

Feruidi
Imberbes
Læti
Barbatuli
Elegantes
Pubeſcentes
Petulci
Procaces

¶INDIA

Diues
Decolor

Toſta
Thyrſigera
Diſcolor
Prodiga
Fauſta
Nigra

¶INERTIA

Sepulta
Mollis
Stolida
Degener
Laſciua
Parca laboris

¶Idem de Epithetis harum dictionum Pigricia & Deſidia

¶ILIA

Troica
Romana
Dardania

¶IASON

Candidus
Clarus
Aeſonides
Aeſone natus
Aemonius
Aeſonius
Pagaſæus
Pelaſgus
Peregrinus
Fallax
Efferus
Aſper
Theſſalicus
Albanus
Achinus

Pugnax
Prędo
Magnanimus
Trux
Superbus
Acer
Armipotens
Periurus

¶IVS

Arctum
Rigidum
Sacratū
Sanctum
Integrum
Seuerum

¶IPHIGENIA

Mycenis
Pelopeia
Agamēnonia

¶IXION

Perfidus
Theſſalus
Dirus
Impius
Miſer
Centauriparens

¶IOLE

Eurytis
Coa

¶IMPERIVM

Durum
Magnificum
Violentum
Potens
Manlianum

Inſolens

¶INO

Flebilis
Nutrix Bacchi
Cadmęia
Memphitis

¶ISMENOS FL.

Celer
Rapidus

¶IVGVM montis

Accliuum
Montanum
Frondoſum
Saxoſum
Nemoroſum
Frondeum
Aſperum
Aquoſum
Muſcoſum
Pinoſum
Pineum
Comans
Sentum
Floreum
Præruptum
Niuoſum
Frondens
Sublime
Arduum
Piniferum
Apricum
Saltuoſum
Vernans
Aerium
Tetricum
Decliue

Cliuoſum

¶INFAMIA

Sordens
Inhoneſta

¶IVBA

Comans
Rigens
Terribilis
Rigida
Hirſuta
Minax
Horrens
Hirta

¶IVRGIVM

Inſanum
Ferum
Difficile
Aſperum
Rabioſum
Turpe
Malum
Probroſum
Improbum
Sęuum
Clamoſum
Immodeſtum
Nefandum
Veſanum

¶INSIDIAE

Clandeſtinæ
Nefariæ
Latentes
Turpes
Fallaces
Nefandæ
Bilingues

Viperinę
Crudeles
Abſcõditæ
Hoſtiles
Iniquæ
Sæuę
Obſcuræ
Triſtes
Truces

¶IDVME

Palmifera
Florens
Ferax
Fragrans
Impia
Trux
Crudelis
Atrox

¶IBERIA

Ferax
Venenifera

¶INGENIVM

Sollers
Velox
Eruditum
Acutum
Præſtans
Perſpicax
Acre
Memor
Aſtutum
Verſatile
Sagax
Mobile
Vegetum
Docile
Diuinum
Candidum
Horridum · Q · Curtius
li:4, c·27 / Sũt autẽ
bactriani inter illas gẽtes
promptiſſimi, horridis inge
nijs

Amœnum
Viuax
Præclarum

¶IRVS

Egens
Binominis
Dulichius
Famelicus
Miſer
Inops

¶IVVENCA

Cornigera
Mollis

¶INIMICITIA

Trux
Viperea
Hoſtilis

¶IARBAS

Maurus
Getulus
Procax

¶IANVA

Firma
Dira
Oppeſſulata
Aerea
Dura

¶INACHVS

Antiquus
Argiuus

INSOLENTIA

Superbiens
Faſtoſa

¶INFANS

Paruus
Flebilis
Vagiens
Tener
Paruulus
Blandus
Credulus
Stolidus
Balbus

¶INCENDIVM

Impium
Vagum
Vulcanium
Crudele
Atrum
Veſeuianum
Aſperum
Dirum
Furens
Impium
Veſanum
Potens
Furibundum
Triſte
Fumoſum
Flammatum

¶IVDEX

Grauis
Catonianus
Ingenioſus
Peritus
Aequus
Durus
Seuerus
Tetricus

Terribilis
Immobilis

¶IVDAEVS

Apella
Curtus
Recutitus
Superſtitioſus
Profanus
Verpus
Infidus
Leuigena

¶ITHYS

Iſmarius
Threicius
Triſtis

¶IOCVS

Scurrilis
Liberalis
Ridiculus
Venenatus
Iucundus
Dulcis
Lætus
Furtiuus
Mordens
Ridens
Hilaris
Vanus
Laſciuus
Blandiloquus
Mimicus
Blandus
Ornatus
Mollis
Gratus
Leuis
Solutus

Petulcus
Cupidineus
Venuſtus
Lepidus
Mellifluus
Argutus
Alacer
Pellax
Placidus
Humilis
Idalius
Cecropius

¶IGNAVIA

Torpens
Iners
Deſes
Turpis
Languida
Mater ſomni
Serpens humi
Pigra
Titubans

¶IVDICIVM

Acre
Cenſorium
Graue
Peracre
Horrificum

¶IECVR

Calidum
Palpitans

¶IDASPES

Nabathæus
Clarus
Tumidus
Longinquus

Rapidus

¶INIVRIA

Acerba
Atrox
Intolerabilis
Dura
Dira

¶INCESSVS

Pompoſus
Faſtuoſus

¶ILLVVIES

Fœda
Immunda
Improba
Obſcœna

¶IVVENALIS

Facundus
Aquinas
Turgidus

¶INCOMMODVM

Acerbum
Triſte
Damnoſum

ICHNEVMON

Pernicioſus
Sollers

¶IBERVS FL.

Diues
Tarteſſiacus
Veliuolus
Aurifer

¶IANVARIVS

Brumalis
Ninguidus
Gelidus
Torpens
Sterilis

¶INHVMANITAS

Impudens
Crudelis

¶IMMANITAS

Agreſtis
Horrida
Dira

¶INDAGO

Curioſa
Vigil

¶INFANTIA

Lactens
Vagiens
Primæua

¶INDVLGENTIA

Mitis
Blanda

¶IMPVDENTIA

Infœlix
Impudica

¶INCESTVS

Nefandus
Pollutus

¶ISMARVS

Nimboſus
Thracius

¶IVGERA

Florida
Culta
Pinguia
Aprica
Dumoſa
Herboſa

¶IVLIVS

Feruidus
Aeſtifer
Puluerulentus

¶ILIA

Ventoſa
Craſſa

¶IVNIPERVS

Viridis
Virens
Impenetrabilis

¶IACTVRA

Grauis
Flebilis

¶INVENTORES rerum

Ingenioſi
Sollertes

¶ILVA

Metallifera

¶IGNORANTIA

Stupida

¶INCVRIA

Diſſoluta
Diſcincta

¶IVDAS

Furens
Proditor
Nefandus
Iniquus
Auarus
Sceleſtus
Truculentus

¶IEIVNIVM

Languidum
Triſte
Macrum
Auarum
Atrum
Durum
Improbum
Macilentum

¶INFORTVNIVM

Graue
Crudum
Durum

¶INTERITVS

Fatalis
Grauis
Infœlix

¶INCLEMENTIA

Dira
Sęua

Torua

¶ITALI

Superbi
Præfulgidi

¶IDOLVM

Impium
Profanum

¶IOSEPH

Bonus
Formoſus

¶INFERNVS

Ater
Opacus

¶ISOPVS

Saporifer

¶INDIGNATIO

Præceps

¶IOPAS

Iucundus
Crinitus

IOANNIS RAVISII Textoris Niuernenſis Epitheta De Litera L.

LEO pro animali & ſigno cœleſti

1 Horrendus	15 Inſanus	29 Generoſus
2 Pœnus	16 Aſper	30 Indomitus
3 Terribilis	17 Rapax	31 Lybicus
4 Aeſtifer	18 Flauus	32 Toruus
5 Sęuus	19 Ingenuus	33 Frendens
6 Fulgens	20 Rapidus	34 Caſpius
7 Fuluus	21 Ferox	35 Ceſius
8 Getulus	22 Validus	36 Rigidus
9 Villoſus	23 Violentus	37 Trux
10 Vaſtus	24 Hirſutus	38 Idęus
11 Nemeus	25 Iracundus	39 Phrygius
12 Rabidus	26 Auidus	40 Aeſtiuus
13 Odoratus	27 Herculeus	41 Impatiens
14 Ferus	28 Tumidus	42 Animoſus

43 Dominus ferarũ
44 Audax
45 Prædator
46 Ardens
47 Flammiger
48 Calens
49 Flammifer
50 Cleonæus
51 Marmaricus
52 Iubatus
53 Fulmineus
54 Horridus
55 Horrificus
56 Furens
57 Feruidus
58 Maurus
59 Parthicus
60 Maſſyllus
61 Rabidus
62 Carniuorans
63 Lœthifer
64 Magnanimus
65 Impiger
66 Fremens
Auidus cruoris
67 Fortis
68 Terrificus
69 Rugiens
70 Molorchęus
71 Celer
72 Flammeus
73 Arens

PRAEFATIO

VO Rei cuiuſq; mirabilior eſt natura,eo magis requiri ſolet eiuſdem cognitio. Et hoc omnibus pene inſitum eſt,aut vſu cõmune: vt peregrinarũ rerum magiſq̃ domeſticarum olfactũ noſtrum irritet hiſtoria. Sic de Simijs,Pardali,Tigribus,Hyena,Salamandra ,alijſq; cuiuſvis elemẽti animãtibus externis,ſi habeãt lectio:mirabũdi ſtatim aduertẽt omnes: neq; verbum vllũ effluere permittent,quod aurium theſauro non inculcent auidiſſime. Si contra eorũ (quæ nobis affluũt)cadat in ſermonẽ mẽtio:faſtidiẽt omnes. Et vt anguſti oris vaſcula ſupfluũ humorẽ reſpuunt:ita quicquid ex hiſtoria noſtrate fuerit depromptũ:auerſabuntur & reuoment. Hoc ductus argumento volui de Leonibus(quorum nobis penuria)nõnihil ex authoribus diuerſis excerpere:&(vt creditoribus aſſurgã)ſuffurari. Nõ ſum ex eorũ genere,q(vt docti videãt)ſibi aſcribũt oia,quę verbatim aliũde corripuerũt et expilauerũt. Frugũ mearũ partẽ Ariſtoteli,ptẽ Plynio,partẽ Alberto Magno,ptẽ alijs(quos auoco)refero acceptã: ex quorũ omniũ cãpo hanc ego ſegetem mihi demeſſui & collegi.

Duo leonũ genera.

GENERA Leonum duo ponit Ariſtoteles libro. 9. de Natura Animaliũ, Capite. 44. Quorũ alterum breuius, criſpioreq́ pilo: quod ignauius eſt. Alterũ lõgius, piloq́ probiore: quod generoſius & ad vulnera promptũ magis. Præcipuã leoni generoſitatẽ facit Plynius lib. 8. Cap. 16. tunc quũ colla armoſq́ veſtiũt iubæ. Q đ ętate contingit e leone cõceptis. Nã quos pardi generauerint, hoc inſigni carent vt fœminæ. Leo pardi coitũ vbi ſentit in adultera: tota vi conſurgit in pœnã. Propterea vel culpã Leena flumine abluit: aut metu maſculi, fugientem procul adulterum comitatur. Leena primo fœtu parit quinq́ catulos: ac per annos ſingulos (vt vult Ariſtoteles) vno minus, ab vno ſterileſcit. Parit aũt adeo paruos, vt vix poſt ſecũdũ mẽſẽ poſſint ingredi. Partus contingit verno potiſſimũ tẽpore. Solũ hoc animal apertis oculis naſci ſcripſerunt Democritus & Aelianus. Vrinã mares crure ſublato reddũt vt canes, coeuntq́ auerſi. Rari ſunt in potu, Veſcunt alternis diebus. A ſaturitate interdũ triduo cibis carẽt. Soli dũ aliqd (qđ nõ capiat aluus) deuorauerit, iactis in fauces vnguibus euellũt: ne ſi fugiendum ſit, nimia illa ſatietas & ventris ſarcina fugam remoretur & impediat. Et licet in cũctis fere animãtiũ generibus mas cũ conſorte libenter, & vt plurimum viuat: Leo tamẽ nõ paſcitur cum Leena: ſed ſeparatim errat. Cauſa eſt fortaſſe, ꝙ vterq́ viribus fidens ad ſuam prædã ſe ſufficere opinetur. Camelorũ carnes maxime appetũt. Vnde & Herodot⁹ ait Leonẽ in Camelos Xerxis, frumẽtũ ferẽtes impetũ feciſſe citra aliorũ cõmeatuũ iacturã. Vrbes quãdoq́ adeũt & iniuriã hominib⁹ iferũt potiſſimũ ſenectutis tẽpore: vt author eſt Ariſtoteles & Polybi⁹ apud Plyniũ. Tũc eni ꝑ corporis ĩbecillitatẽ & dẽtiũ defectione venari nequeunt. Africanis ꝓpterea illã famis rabiẽ formidãtibus moris fuit captos leones ꝑ portis ſuarũ vrbiũ crucifigere: vt cęteros pœnę ſimilis metu abſterreret. Hãc feritatẽ ex diuturna fame ſibi induũt: Paſti eni faciles miteſq́ & exarmati eſſe conſueuerunt. Leena ſi pro catulis dimicet: oculorũ aciem in terram defigit: ne venabula expaueſcat. Caret iuba, quæ maris propria eſt. Leo eos ſolũ mutat dẽtes: qui quattuor numero canini dicũtur. Idq́ ſexto ſuæ ætatis mẽſe. Obliquo poſt partũ ingrediũtur itinere: ne cubile deprehendi, aut catuli adhuc exungues iuadi poſſint. Oſſa ſolida minimeq́ vacua habẽt. Dolis carent & ſuſpicione. Nec limis intuentur oculis, nec ſimili modo aſpici volunt. Feſtiui ſunt ludibũdi & beniuoli ſuis cũ ſocijs. Leo ſi in venatu videatur, nullo terrore vertit terga: ſed ſenſim ſeſe recipit: ſi multitudini cedere cogat, ac nõ ſit reſiſtẽdo. Sin virgulta ſyluaſq́ remotus ab aſpectu venantũ penetrauerit: acerrimo curſu fugam molitur, turpitudinem abſcõ

Leenæ partus.

Leo & leena ſeparatim viuũt.

Leões Camelorũ carnes eſuriũt

Africanorũ mos in terrendis leonibus.

ſiōe purgari exiſtimās. Dū q̄d inſectat̄: ſaltu iſilit, quo nō vtit̄ in fuga. Vulneratꝰ pcuſſorē obſeruat diligētiſſime: & in quātalibet multidīe appetit. Ad quod alludit Horatiꝰ in Epodo dicēs. Quid vt nouerca me intueris, aut vti petita ferro belua? Eū vero (a quo telis fuerit petitus. nec tamen læſus) ſi raptauerit, reſupinabit correptum, nec vulnerabit, æqua velut trutina compenſans iniuriā. Fugit interdū demiſſa inter crura cauda, vt canū degeneres. Infirmus eſt parte iliū cōtra ictus: ſed reliquo corpore multas patitur plagas, vimq; gerit in pectore ſummā. Os habet magnitudinis iuſtæ, faciem magis quadratam, non oſſeā valde, Superiorem maxillam non prominentem: ſed inferiori comparem. Charopos ſeu glaucos & ſplendeſcentes oculos, concauos, itē nō valde rotundos, neq; admodū proiectos. Quicquid vel momorderit, vel vnguibus lacerauerit, ater inde ſanguis profluit & ſanies pallens admodum. Cuiuſmodi vulnus eodē quo canini morſus vlcera, curatur remedio. Certum vitæ terminum eidem non aſcribunt Phyſiologi: hoc tamen argumento diu teſtantur viuere: ꝙ pleriq; reperiantur dentibus pre ſenio defecti. Vt de quodā ſcribit Ariſtoteles: qui huiuſmodi ſit inuetus. Porro hoſtē aggreſſuri caudæ flagello & verbere ad furorem ſeſe exacuunt, velut tali ſtimulo ad pugnam futuri acriores. Quod etiam innuit Lucanus lib. 1. Pharſaliæ. Cæſarem ante tranſitum Rubiconis de inuadenda patria cogitantem, Leoni comparans, vbi ait.

Leonis generoſitas

Leones caudæ verbere irā ſibi cōcitant

Lucani verſus

Inde moras ſoluit belli, tumidūq; per amnem
Signa tulit propere: ſicut ſquallentibus armis
Aeſtiferæ Lybies, viſo leo cominus hoſte
Subſedit dubius: totam dum colligit iram.
Mox vbi ſe ſæuæ ſtimulauit verbere caudæ,
Erexitq; iubas, vaſto & graue murmur hiatu
Infremuit: tum torta leuis ſi lancea Mauri
Hæreat: aut latum ſubeant venabula pectus:
Per ferrum tanti ſecurus vulneris exit.

Cui pene ſimilis eſt Turni ad leonem comparatio apud Virgiliū lib. 12. Aen. ſcribentem.

Pœnorum qualis in aruis
Saucius ille graui venantū vulnere pectus
Tum demum mouet arma leo: gaudetq; comantes
Excutiens ceruice toros: fixūq; latronis
Impauidus frangit telum, & fremit ore cruento:
Haud ſecus accenſo gliſcit violentia Turno.

Leones parū dormiūt

Sed iam ad reliqua feſtinemus. Somni ſunt modici Leones: ac minimū dormiūt: ſublucentq; quieſcentū oculi. Propterea in Agamēnonis ſcuto formidinem Leonino pictam capite apud Cælium ſcribit Pauſanias. Soporis indiciū in

Vbi Leones in Europa

hiis deprehenditur: ꝙ dormientibus cauda moueatur iugiter. Vnicus tantum Europæ locus Leones habet, ſed longe viribus præſtantiores hijs, quos Africa & Syria gignunt. Hoc habet Herodotus in Polihymnia. Nemo, inquit, ad auroram trans Neſtū vſq̄ gentium leonem vidit in Europa, aut trans Acheloum ad occidentem: ſed in horum fluuiorū medio leones gignuntur. Leonum animi index eſt cauda, ſicut & equorum aures. Immota enim clementię & tranquillitatis eſt argumentum: erecta vero & quaſi ſpineſcens, iracundiæ. Atq; hoc tale, tamq; ferox animal (inquit Plynius) Rotarum orbes circūacti, curruſq; inanes & Gallinaceorum criſtę, magiſq; etiam cantus terrent, ſed maxime ignes. De gallis alibi loquens. Itaq; terrori ſunt (inquit) leonibus generoſiſſimis ferarum. Albertus magnus lib. 22. de Animalibus prodit itidem Gallum album Leoni eſſe formidoloſum. Idē lib. 23. Album gallum inquit leo timere dicitur, forte propter ſpeciei contrarietatem: vel quia Baſiliſco ſimilis eſſe dicitur. Cui ſuccinunt Procli verba in libro de ſacrificio & magia dicētis. Deinde & animalia ſunt ſolaria multa, velut Leones & Galli, cuiuſdam ſolaris pro ſua natura participes. Vnde nimirū eſt quātū inferiora in eodem ordine cedant ſuperioribus: quāuis magnitudine potentiaq; non cedant. Hinc ferunt Gallum a Leone timeri q̄ plurimum & quaſi coli. Cuius rei cauſam a materia ſenſu ve aſſignare non poſſumus: ſed ſolum ab ordinis ſuperni contemplatione: quoniam videlicet ſolaris præſentia virtutis cōuenit gallo magiſq̄ leoni. Quod & inde apparet, ꝙ Gallus quaſi quibuſdam hymnis applaudit ſurgēti Soli. Propterea Pythagoras in Symbolis. Gallum inquit nutrias, neq; ſacrifices. Soli enim & Lunæ dicatus eſt. Præcedentia hæc confirmat Lucretius lib. 4. ſcribens:

Quę Leonē terreāt

Galli Leonib9 formidoloſi

Verſus Lucretii

Quinetiam Gallum nocte explaudentibus alis
Auroram clara conſuetum voce vocare,
Quem nequeunt rapidi contra conſtare leones
Inq; tueri: Ita continuo meminere fugai
Nimirum: quia ſunt Gallorum in corpore quædam
Semina: quæ quum ſint oculis immiſſa leonum:
Puppillas interfodiunt, acremq; dolorem
Præbent: vt nequeant contra durare feroces. Lucretium ſecutus in ſua Ruſtico Politianus ſic inquit.

Politian9

Naribus it feruens, ſtat ceruix ardua, qualem
Prefert Marmaricis metuenda leonibus ales,
Ales, quæ vigili lucem vocat ore morantem. Macrobius lib. 1. Saturnaliorum cap. 27. ait Aegyptios leonis ſignum in Zodiaco domicilium ſolis appellaſſe: quia id animal videtur ex natura Solis ſubſtantiam

deducere. Nam impetu & calore cętera pręſtat animalia, vti Sol ſydera. Validus pręterea eſt leo pectore & priore corporis parte, ac degenerat poſterioribus membris. Ita Solis vis prima parte diei ad meridiē increſcit: vel prima parte anni a vere in æſtatem deducitur: vel ad occaſum qui diei, vel ad hyemē, quæ āni pars eſſe videtur inferior. Præterea leo oculis patentibus atq; igneis cernitur ſemper: vt Sol patēti igneoq; oculo, conſpectuq; perpetuo & infatigabili terrā cōſpicit. Cæterum Cælius lib. 7. lectionū Antiquarum cap. 34. ait ſe legiſſe apud authorem fidei integræ, Ouem fuiſſe in Co inſula de grege Nicippi: quæ non ritu naturæ agnū, ſed mōſtrifico partu leonē pepererit, quod ipſi Nicippo Tyrannidem portendebat: quam mox aſſecutus eſt, quum tamen edito monſtro hominem priuatum adhuc ageret. Primus omniūm Hanno Carthaginenſis manu leonem māſuefecit attrectauitq;, miſſus propterea in exilium, q; id affectatæ tyrannidis ſpeciem præſeferret: vel (quæ Plynii eſt ſententia) q; videretur quicquid poſtulaſſet exoraturus & perſuaſurus: qui ignaras ſocietatis humanę beluas ita demulceret & exarmaret. M. Antonius primus (vt inquit idem Plynius) iugatos leones ad currum iunxit ciuili bello poſt pugnam Pharſalicam: & ab illis vectus eſt cum Mima Citharœda. At Heliogabalo nō ſatis fuit canes ad currum iunxiſſe, iunctis etiā quattuor ceruis in publicum proceſſiſſe, niſi leones quoq; & Tigres iugaret, Cybelem ſe & liberum patrem vocitās. Siquidem currum Bacchi Tigribus, Cybeles leonibus trahi fingunt poetę. Propterea de Cybele Virg. ait. Et iuncti currum dominæ ſubiere leones. Et Lucretius lib. 2.

Leo ex Oue natus

Quis prim⁹ Leonē māſuefecerit

Currus Cybeles trahitur Leonibus

Hanc veteres Graium docti cecinere poetæ
Sedibus in curru biiugos agitare leones.

Item Io. Fr. Mirandula lib. 3. Hymnorum

Nec Cybeles gemini coeunt ad frena leones:
Vt dominam, matremq; deum cum turribus altis
Excipiant, fictoq; vehant per inania curru.

Leonum pugnā Romę dedit Q. Sceuola. Cētum autem iubatorum primus omnium Sylla (qui poſtea dictator fuit) in Pręturа. Poſt eum Pompeius magnus in circo 600. ac in hiis iubatorum 215. Cęſar dictator 400. Leones interfecerunt Hercules & Samſon. Et Lyſimachus Agathoclis filius dum Calliſthenī philoſopho (quem ſæpius de virtute differentem audierat) ab Alexandro in fouea cum cane incluſo ad remedium miſeriæ, petenti venenum propinaſſet: ac propterea eiuſdem Alexandri factum ægreferentis iuſſu, leoni fuiſſet obiectus: rem toti memorabilē poſteritati egit. Manum ſiquidem amiculo inuolutam in os leonis intulit, arreptaq; lingua feram exanimauit. Fuit in Scythia aut (vt aliis placet) Numydia

Leonū interfectores

Lyſimachi factū memorabile

Therodamantis ſæuitia.

vir quidam ſæuiciæ incredibilis Therodamas nomine: qui leonibus (quos multos habebat in ſtabulis) præbebat homines deuorādos. Ad quod alluſit Ouidius in Ibin dicens.

Therodamantæos vt qui ſenſere Leones,
Quiq; Thoantęæ Taurica ſacra deæ.

Item in Ponto. Non tibi Therodamas cruduſq; vocabitur Atreus.

Occiſi a Leonibus

Occiſi ſunt a leonibus Paphages rex Ambraciæ, dum leenæ catulis ſtipatæ occurriſſet, dicente eodem Ouidio in Ibin.

Fœta tibi occurrat patrio popularis in aruo:
Sitq; Paphageæ cauſa Leena necis.

Hyas item frater Hyadū a leena interfectus eſt. Ignatius inſuper Epiſcopus Antiochenus Ioannis Euangeliſtæ diſcipulus, quum nullis tormentorū generibus a fidei noſtræ cultu poſſet diuerti: Traiani imperatoris mandato leonibus fame diuturna maceratis obiectus eſt. Satyrus quoq; & Perpetua Martyres pro Chriſtiana pietate certantes ſub Valeriani & Galleni imperatorū perſecutione itidē leonibus deuoti, & ab eis deuorati ſunt. Hactenus de leonum ſæuicia. Supereſt contra vt aliquid de eorūdem generoſa & nobili ira in medium proferamus.

Leonis clementia in proſtratos

Leoni tantum (inquit Plynius) ex feris clementia in ſupplices, proſtratis parcit. Et vbi ſæuit: in viros priuſq̄ in fœminas ſæuit. Infantes non niſi magna fame coactus aggreditur aut depaſcit. Credit Lybia intellectum precē ad leones peruenire. Vnde idem author ait ſe andiuiſſe captiuā Getulię fœminam multorum impetum & feritatem ſuaui alloquio in ſyluis mitigaſſe: dum ſe profugam, infirmam, ſupplicem, animalis omnium generoſiſſimi cæteriſq; imperantis indignam gloria prædam affirmaret. Certum eſt hoc animal (niſi longa nimis obſtiterit fames) ea eſſe generoſitate: vt victum re ſupinaſſe ſatis habeat. Neq; enim in vulnera aut morſus aſſurgit: ſi qui proſtratus eſt, quibuſdam indiciis victum ſe fateatur. Eam ob rem ferunt hoc diſthicon pro foribus Romani Palatii inſcriptum fuiſſe.

Iratus recolas q̄ nobilis ira leonis
In ſibi proſtratos ſe negat eſſe feram.

Quodq; non minus miror, ſi paruas & imbelles forte pecudes feraſq; repererit: aggredi dedignabitur vt indignā ſuis vnguibus prædam: niſi (quod ſemper intelligas) ieiunus multum eſuriat. Nam vbi impulerit fames, rapitur quo furor iuſſit, & qualicūq; paſtu propellit inediam, vt ſatis indicat M. Manilius lib. 4. Aſtronomicon dicens.

Verſus Manilij

Quis dubitet vaſti quæ ſit natura leonis?
Quaſq; ſuo dictet ſigno naſcentibus artes?
Ille nouas ſemper pugnas, noua bella ferarum

Apparat,& pecorum viuit ſpolio atq; rapinis.
Hoc habet,hoc ſtudium poſtes ornare ſuperbos
Pellibus,& captas domibus configere prædas.

Atq; parare metum ſyluis,& viuere rapto. Varia ſunt nihilominus exempla:quibus conſtat leones non ſolum ſupplicibus non nocere:verum etiam hiis(a quibus beneficium aut iuuamẽ acceperint) prodeſſe, & fœnore largo ſatiſfacere. At quoniam ſcriptores ãtiquiſſimi pleriſq; in locis mendaciorum ſunt ſuſpecti,afferemus cum profanis etiam recentiores hiſtorias:quibus nemo niſi contra ſolem oblocuturus reluctabitur. Mentor imprimis Syracuſanus leone obuio ſuppliciter ſe volutãte attonitus, quum refugienti vndiq; fera ſeſe offerret, & veſtigia lambe ret adulanti ſimilis:animaduertit in pede eius tumorem vulnuſq;, & extracto ſurculo liberauit cruciatu. Hui⁹ propemodi hiſtoria eſt apud Gelliũ lib.v.cap.14.de Androdo ſeruo. Hic a domino Africã prouinciam adminiſtrante dum quotidianis torqueretur verberibus ad fugam coactus,in tenebras & deſerta Lybię ſeceſſit. Vbi quum obuio forte leoni ad genua ſua prouoluto ingentem ſtirpem e cruento pede reuulſiſſet, conceptãq; ſaniem vulnere intimo expreſſiſſet: ferũt beſtiam in beneficiĩ hoſtimentum ipſi Androdo aliquot poſt annis comitem & cuſtodẽ adhæſiſſe,& opimiores(quas venaretur)carnes pręparaſſe. Pertęſus demum vitæ illius ferinę Androdus quum antrum reliquiſſet: fato neſcio quo & inauſpicatis auibus a domini ſatellitibus comprehenſus eſt:eiuſq; mandato feris adiudicatus. Vbi forte fortuna idem leo(qui in venatu captus fuerat)agnitum medicum a reliquarum iniuria beſtiarum & inſultu tutatus eſt:tantum abfuit,vt in eũ deſiliret. Petentibus propterea cunctis(qui aderãt)pœna ſolutus eſt Androdus:eiq; populi ſuffragiis donatus leo. Quem quum tenui loro reuinctũ compitatim per vrbem traheret: ſequentes agminatim cum plauſu dixiſſe ferunt. Hic eſt leo hoſpes hominis, Hic eſt homo medicus leonis. Hiſtoriã hãc ſcriptis ſuis confirmat Neotericorum doctiſſimus,dubiamq;(niſi obſtaret antiquitas) cum priſcis palmam facturus Iouianus Pontanus lib.i. Amorum dicens.

Exempla clementiæ & manſuetudinis in Leone

At quondam lybicis leo dum mugiret in antris:
Saucius Androdi munere ſenſit opem.
Inde comes ſocio permanſit fidus in antro.
Et precium victus,raptaq; præda fuit.
Quũq; cruentaſſet Romanum cęde theatrum
Abſtinuit medicas ille ferire manus.

Verſus pontani de leone Androdi

Alia eſt huic nõ diſſimilis apud Plynium hiſtoria de Helpi Samio:qui in Africã naue delatus, quum ibidem in litore os grande(quod morſu validiore leonis dẽtibus

Hiſtoria de Helpi Samio

inhęrebat, ipſumq́ animal cruciabat inedia) euulſiſſet, ferunt q̃diu nauis in litore ſtetit, retuliſſe gratiã venatus aggerendo. Qua de cauſa libero patri templũ in Samo Helpis ſacrauit: cuius præſidio ſe periculũ euaſiſſe putabat. Simili beneficio leonem ſibi demeruiſſe traditur Hieronymus: adeo vt aſinum clitellarium ſyluis ligna deferentem diu ſit comitatus, ſemperq́ domum reduxerit. Quem quum aliquando ſopitus a mercatoribus raptum perdidiſſet: perditi lubens operæ ſe ſuffecit: clitellisq́ lignum detulit, tantiſperdum paucis poſt diebus repertũ in ſtabulum fugatis latronibus adduxerit. Dariæ virginis ſub imperatore Numeriano beſtiis adiudicatæ Leena cellã ingrediẽs, puellam ab omni iniuria nõ ferarum modo, ſed ſatellitũ quoq́ tutata eſt. Macarius quum leenę (cuius cauernæ cellam habebat vicinam) catulos cæcos viſu donaſſet: belua pręſtiti obſequij gratiam referens, pelles ouium eidem plurimas memoratur attuliſſe. Irruẽtibus in Teclam virginem vrſa & leone, acerrimo cõflictu leena reluctata eſt, ſolo ſeruãdę puellæ deſyderio. Martinam viri conſularis filiam quum nullę terrerent catenæ, nulla a fide verbera dimouerent, nullæ ad Apollinis cultum pollicitationes inducerẽt: leo Alexandri imperatoris iuſſu cauerna eductus, ſeſe ad virginis pedes blandiente cauda, armiſq́ & iuba demiſſis inclinauit: qui tamen ad inferẽdam mortem fuerat ſolutus. Vitum Modeſtum, & Creſcentiam martyres quum Diocletianus leoni obieciſſet deuorandos: fama eſt beſtiam columba mitiorem ad eorum pedes ſupinam decubuiſſe, neq́ vlla in re ſanctis incõmodaſſe. Eleutherius & Priſca virgo leones (quibus hæc Claudii Cæſaris, ille Adriani mandato fuerant deuoti) manſuefecerunt, ſecureſq́ reddiderunt. Daniel propheta a Babyloniis in carcerem coniectus: famelicíſq́ leonibus (quibus dietim ad eſcã duo damnatorum corpora, ac totidẽ dabantur oues) deuotus, eiſdem tamen manſuefactis, periculum euaſit. Tharaco martyri blanditus eſt leo: cui tamen maximi præſidis iuſſu datus fuerat in pabulum. Antonio heremitæ quum ad excauandam foueam (qua Pauli primi Anachoretæ humaretur cadauer) ſarculum deeſſet: duo leones terram vnguibus effoderunt, ac foſſarii ſeu (ſi mauis) Libitinarii ſubierunt munia. Primo & Fœliciano martyribus educti ad tormentum leones, nihil tamen nocuerunt. Ferunt itidem leonem pedibus terram effodiſſe, vbi conderetur Marię Aegyptiacę cadauer, idq́ Zozimæ abbatis mandato. In regione Elymæa Adonidis templum eſſe dicitur: vbi leones manſueti hoſpitibus blandiuntur, ex eorũq́ manibus cibum capiunt. Hæc omnia docent animal feris omnibus formidoloſum, clemẽtiæ tamen non eſſe ignarum. Quod vtinam principibus noſtris eſſet exemplo: qui ne ab innocentibus quidem vngues abſtinent: hoc abeſt, vt ſibi iniurios donent

Leo Hieronymi

Daria

Macarius

Tecla

Martina

Vitus

Modeſtus

Creſcẽtia

Eleutheri9

Priſca

Daniel

Tharacus

Paulus primus heremicola

Primus

Fœlicianus

Maria Aegyptiaca

venia. Cæterum qui in caueis leonum curam gerunt, Leontocomi appellantur. Diſſident inter ſe Thoes & leones authore Ply. lib. 10. cap. 74. In Syria tantum nigri leones inueniũtur. Leonis adeps cum Roſaceo cutem in facie cuſtodit a vitiis, candoremq; ſeruat & ſanat adusta niuibus, articulorumq; tumores. Magorum vanitas (inquit Plynius) perunctis eo adipe faciliorem gratiam apud reges populoſve promittit. Fel eiuſdem aqua addita claritatẽ oculis inunctis facit. Cor in cibo ſumptum quartanis medetur. Adeps cũ Roſaceo quotidianis febribus. Eo perunctos beſtiæ fugiunt. Reſiſtere etiam inſidiis videtur. Leones vnguiũ mucronem in corporis vaginas (ne refringantur aut hebetentur) retrahunt, nec niſi aliquid appetant, prætendunt. Abamantide herba Armeniæ, Cappadociæq; alumna reſupinari leones cum hiatu laxo teſtis eſt idem Plynius lib. 24. cap. 17. Idem lib. 6. cap. 30. ait in Aethiopia populos eſſe Agriophagos: qui Pantherarum & leonum carnibus veſcantur. Q̃ʒ autẽ ad leonem ſpectat, qui in cœlum relatus dicitur, dicunt poetæ duos leones ab Hercule interfectos, vnũ apud Theumeſiũ Boetiæ montem ſeu oppidum, & hunc eſſe volunt, quẽ Iupiter in cœlum tranſtulerit: vt ſcilicet Herculis (qui feram inermis occiderat) gloriæ conſuleret. Higinus tamen alium fuiſſe tradit: quem ſcribit a Luna iuſſu Iunonis in Arcadia nutritum, & deinde in exitium Herculis dimiſſum: quem quum Hercules interfeciſſet, ab indignata Iunone in ſydera relatum ferunt. Sed vt breuitati ſtudeamus, hac in re ſequamur paucis vexillum Germanici in Arati Phænomenone ſcribentis. Leonẽ beneficio Iunonis inter aſtra collocatum dicitur, eo q̃ virtute feras omnes præcellat. Periander Rhodius refert eum ob primos labores Herculis memoriæ cauſa honorifice aſtris illatum. Nigidius refert hunc leonem nutritum apud Lunam iuſſu Iunonis in terra Arcadia, & in regione Nemeæ ad Herculis exitium: quem tamen Hercules iuſſu Euriſthei interfecit cum Molorcho hoſpite. Quapropter leonem cœleſti memoria dignatum voluntate Iunonis nos arbitramur. Hic notabilis & maximus inter ſigna eſt, habet ſtellas 3. in capite, in collo 2. In pectore claram vnam, in ſpina tres, In cauda media vnam, in vltima cauda claram vnam, in medio ventre vnam, ſub pectore duas, in priore pede claram vnam, in genu poſteriori vnam, fiunt omnes 19. Sol quum ad eius ſignum peruenit menſe ſcilicet Iulio, tunc æſtatis calor vehementiſſimus terras adurit, exſiccat flumina, & fruges concoquit: vt eiuſdem Germanici verba teſtantur dicentis.

Dicitur impersonale

Horrenteſq; iubas, & fuluum cerne leonem,
Hunc vbi contigerit Phœbi violentior axis:
Accenſa in cancro iam tunc geminabitur æſtas.

Verſus germanici

Tunc lymphæ tenues, tunc eſt triſtiſſima tellus.
Et denſas lætus ſegetes bene condit arator.
Ne mihi tunc remis pulſet vada cærula puppis:
Dem potius ventis excluſo vela rudente,
Excipiāq; ſinu Zephyris ſpirantibus auras. Sed de hoc iā ſatis: quo non diuertiſſemus ſermonē: niſi pręcedentia Epitheta partim animali, partim ſigno cōuenirent. Superſunt adagia quædam ex leonibus deducta, quæ (vt lectoribus inquiſitionis tædioſæ adimeretur labor) ſubſcribenda voluimus. Sunt ergo hæc.

Adagia ex leonibus facta

¶ Leonē radere, hoc eſt operā moliri: in qua multū ſit diſcriminis: fructus vero & emolumēti nihil omnino.

¶ Ex vngue leonē deſcribere, per adagiū dicimus: quum certioribus argumentis quidpiā demonſtrari ſignificamus, aut a proprietate apertiſſima.

¶ Leo Bracteatus, in eū qui peregrinis excultus eſt ornamētis & naturali deſtitutus generoſitate: quoniam gloriari nemo niſi ſuo debet.

¶ Leo riſit. Si quando rugatioris frontis & Catonianæ ſeueritatis homines matutinam exporrigant grauitatem: & hilarius ſolito comes ſe pręſtent: competet hoc adagium.

¶ Hinnulus leonem vicit. Dū prępoſtero rerū ordine qui viribus multo eſt inferior, ſuperat potētiorem.

¶ Indutus leonis exuuium. In eū qui alienis facultatibus ſuperbit, aut qui ſupra conditionē ſuā ſe gerit. ¶ Leonē vellicare. In eos qui potētē aut ſuapte natura ferocem ad irā prouocāt, & in ſuū diſpendiū irritāt. ¶ Ne Caprea cōtra leonē, hoc eſt Qui inualido eſt corpore & viribus infirmis, ne cum potentiore decertet. ¶ Senecta leonis pręſtantior hinnulorum iuuēta. Si exercitū ſenē & adhuc labori nō ſuccubētē ignauæ quorūdam iuuentuti præferre voluerimus: conueniet hæc parœmia. ¶ Leonē ex vnguibus æſtimare: eſt ex leuicula quapiā cōiectura negocium vniuerſum perpēdere. Tractum adagium a Phydia ſtatuario: qui inſpecto leonis dūtaxat vngue, quātus eſſet totus leo perpēdit. ¶ Leonem larua terrere dicitur qui inanes minas effutiunt, & friuolis quibuſdam terriculis formidoloſi eſſe cupiunt. ¶ Leonina Societas, Dum quicquid eſt in re aliqua fructus & emolumenti ad vnum redit, reliquis omnibus vi fraudatis. Cauſa adagii eſt nota. ¶ Leonis catulū nutrire, dicitur qui de ingrato bene meretur, a quo nō ſolum nihil cōmodi, ſed & detrimēti plurimū ſit accepturus. ¶ Leonis veſtigia quęrere. In eū qui verbis ferox eſt, re timid9. Tractū ab Aeſopico venatore, cui leonem quærere ſimulanti quum paſtor obuius veſtigia indicaſſet, Satis eſſe dixit. Alia ſunt apud Eraſmum, ſed minus vſitata.

¶PRAECEDENTIVM Epithetorum Teſtimonia.

1 HORRENDVS. Virg. de Signis Cœleſtibꝰ. Horrē
duſq; leo ſequitur cū virgine ſancta. Itē Manilius lib.
2. Aſtron. Nā neq; taurus habet comitē, neq; pingit̃
2 vlli Horrēdꝰ leo. ¶POENVS. i. Punicꝰ, q̃ i Africa
multi ſint leones. Virg. Aegl. 5. Daphni tuū pœnos
etiā ingemuiſſe leones Interitū. Idē in Cyri. Ille etiā
pœnos domitare leones, Et validas docuit victas mā
ſueſcere Tygres. Itē Ouid. lib. 4. de Triſtibꝰ. Tēpore pœnorū cōpeſcit̃
ira leonū. Itē Claud. lib. 3. de Raptu. Quē lupus aut rabies pœnorū ina-
3 opina leonū. ¶TERRIBILIS: Virg. de Signis Cœleſtibus. Tū leo
4 terribilis veniens, atq; innuba virgo. ¶AESTIFER, ferens æſtum.
Sed tunc de Signo debet intelligi: quo regnāte vehemētiſſimus eſt ęſta
tis calor. Idem Virg. ibidē. Aeſtifer inde leo mixta cū virgine fulgens.
5 ¶SAEVVS. Idē Virg. ibidē. Inſequit̃ leo ſęuꝰ, & almę virginis aſtrū.
Idē lib. 9. Aen. Ceu ſęuū turba leonē Quū telis premit infenſis. Item
6 Lucanꝰ lib. 9. Pharſalię. Qui primū ſæuos cōtra videre leones. ¶FVL
GENS. Vide in dictione Aeſtifer ex teſtimonio Virgilii de Signis cœ
7 leſtibꝰ. ¶FVLVVS, a fuluo colore. Virg. lib. 2. Aen. Fuluiq; inſternor
pelle leonis. Idē lib. 4. Optat aprū, aut fuluū deſcendere mōte leonem.
Itē Ouid. lib. 1. Meta. Nat lupus inter oues, fuluos vehit vnda leones:
8 ¶GETVLVS. Getulia pars eſt Africæ Garamātibus finitima: vbi
itidē frequēs eſt leonū copia. Virg. lib. 5. Aen. Sic fatus, tergū getuli im
manē leonis Dat Salio. Itē Horatius lib. 1. Car. Ode. 23. Atqui nō ego
te Tygris vt aſpera Getuluſve leo frāgere perſequor. Item Seneca in
Hippolyto. Tua Getulos Dextra leones, tua Cretæas ſequit̃ ceruas.
9 ¶VILLOSVS. Virg. lib. 8. Aen. Pręcipuūq; toro & villoſi pelle leo-
nis Accipit Aeneā. Itē Rufus feſtus in Arati Phęn. Aduenięte dehinc
10 villoſo colla leone. ¶VASTVS. Virg. lib. 8. Tu Creſſia mactas Prodi
gia, & vaſtū Nemeę ſub rupe leonē. Itē Propertius lib. 2. Nō tamen vt
11 vaſtos auſim tētare leones. ¶NEMEAEVS. Nemea ſylua eſt in Ar
cadia, in qua Hercules leonē maximū (qui Molorchi hoſpitis ſui filium
interemerat) ſuffocauit. Luca. lib. 1. Si ſęuū p̃meres Nemeęū Phœbe leo
12 nē. ¶RABIDVS. Luca. lib. 6. Ac medios ignes cœli, rabidiq; leonis
Solſtitiale caput. Itē Sidoniꝰ Apoll. Seu contra rabidi leonis æſtus Ve
ſtit frigore marmorū penates. Itē Calētiꝰ in Hectore. Proh ſcelꝰ. O ra
13 bido facinus crudele leoni. ¶ODORATVS. Claret enī olfactu vt
diximus, adeo quidē vt adulteriū leenę cū pardo, odore ſentiat. Luca-
nus lib. 7. Tabemq; cruētæ Cædis, odorati Pholoen liquere leones.
14 ¶FERVS. Columella libro vndecimo, Narciſſiq; comas, & hiantis

ſæua leonis Ora feri. Item Syllius lib.5. Leo nũc ferus alta Surgentes
ceruice toros &c. Idẽ lib.16. Aurifero perfuſa Tago, villoſa leonis Ter
15 ga feri. ¶INSANVS. Horatius lib.1. Car. Ode.16. Et inſani leonis
16 Vim ſtomacho appoſuiſſe noſtro. ¶ASPER. Idẽ Horatiꝰ lib.3. Car.
17 Ode.2. Spõſus laceſſat regius aſperũ Tactu leonẽ. ¶RAPAX. Hora
18 tiꝰ i Epodo. Habitãdaq; fana Apris reliquit & rapacibꝰ lupis. ¶FLA
19 VVS. Horatiꝰ ibidẽ. Credula nec flauos timeãt armenta leones. ¶IN
GENVVS. i. generoſus, q; ſatis habeat victũ ꝓſternere. Horatiꝰ lib.2.
20 Sermonũ. Aſtuta ingenuũ vulpes imitata leonẽ. ¶RAPIDVS. Ho-
ratiꝰ in arte. Dictus ab hoc lenire Tygres, rapidoſq; leones. Itẽ Statiꝰ
lib.7. Theb. Pectoris impulſu rapidi ſtrauere leones. Itẽ Lucretiꝰ lib.
21 4. Q uẽ nequeunt rapidi cõtra conſtare leones. ¶FEROX. Idẽ Lucre
tius ibidẽ. Acremq; dolorẽ Præbent: vt nequeant cõtra durare feroces.
22 ¶VALIDVS. Lucre. lib.5. Et validos partim ꝑ ſe miſere leones. Itẽ
Fr. Petrarha Aeg.11. Validũ prius ægra leonẽ Sternet ouis, prius armi
23 gerum Philomela tonantis. ¶VIOLENTVS. Ouidius lib.2. Meta.
Aemonioſq; arcus, violẽtiq; ora leonis. Itẽ Pãphil. Saxus de bello Tar
24 reſi. Forteſq; iuuencos In cladẽ violẽtꝰ agit. ¶HIRSVTVS. Ouid.
lib.14. Q uũ ſuper ipſe iacẽs hirſuti more leonis. Idẽ in Epiſt. Deiany
ræ ad Herculẽ. O pudor, hirſuti coſtis exuta leonis. Itẽ Stroza filius in
Epig. Alcidẽ grauis hirſuto ſpoliaſſe leone Et grauior tecũ dimicuiſſe
25 labor. Vbi dimicuiſſe poſuit, pro dimicaſſe, quod nollẽ imitari. ¶IRA
CVNDVS. Ouid. lib.15. Meta. Armeniæ Tygres, iracũdiq; leones.
26 ¶AVIDVS. Ouid. in Epiſt. Deianyrę ad Herculẽ. Inter ſerpentes,
aproſq; auidoſq; leones. Itẽ Martialis lib.1. Epig. Vnde poteſt auidus
captæ leo parcere prædę. Itẽ M. Manilius lib.4. Aſtro. Si quis per ſum
27 mas auidus produxerit vndas Ora leo. ¶HERCVLEVS. ab Her-
cule, qui vt iã diximus duos inuſitatę & portentoſę magnitudinis ſtrã-
gulauit. Ouid. lib.1. de arte Amãdi. Q uũ ſol Herculei terga leonis ad-
28 it. ¶TVMIDVS. Idẽ Ouid. lib.2. de arte. Tygreſq; domat, tumidoſ
q; leones. Itẽ Fr. Philel. in 8. Decade. Nã culicũ morſus tumidi fugere
29 leones. ¶GENEROSVS. Plyniꝰ de Gallis gallinaceis. Itaq; terro-
30 ri ſunt (inquit) leonibus generoſiſſimis ferarum. ¶INDOMITVS.
Syllius lib.3. Indomitiſq; loqui & ſedare leonibus iras. Itẽ Pontanus
lib.4. de Stellis. Hiis ſęuum genus, indomitos curare leones Cura ſit,
31 ¶LYBICVS a Lybia Africę parte. Syllius lib.7. Iam cernes lybicũ
huic vallo aſſultare leonẽ. Itẽ Martialis lib.12. In tauros lybici ruũt leo-
32 nes. ¶TORVVS. Syllius lib.7. Aut fremuit toruum mutatus mem
bra leonẽ. Item Statius libro 9. Theb. Toruuſq; nouos reſpexit ad
vngues. Itẽ Martialis lib.1. In tres ampla licet torui lepus ora leonis.
33 ¶FRENDENS. Syllius lib.10. Et ſtetit ante oculos frendens leo,

Itē Pāphil.Saxus de bello Tarrenſi.Vt leo Marmarici per feruida iu
34 gera campi Dētibus horrendū frendens.¶CASPIVS.Stati⁹ lib. 8.
Theb.Cæde redit,ſic Hyrcana leo Caſpius vmbra.Dicit̃ autē Caſpi
us quaſi Armenius,a Caſpiis montibus, qui ſunt in ſeptētrione haud
35 procul Armenia & Hyrcania.¶CAESIVS.cęſiorū oculorū.Cęſius
enim dicitur oculorū color cęruleus ſeu Glaucus.Catullus.Solus in Ly
36 bia,Indiaq; toſta Cęſio veniā obuius leoni.¶RIGIDVS.Martia-
37 lis lib.10.Nec Dorcas rigido fugax leoni.¶TRVX.Valeri⁹ Flac.lib.
8.Argon.Plena lupis,quaterentq; truces ieiuna leones Ora.Itē Fr. Pe
trarcha Aeg.12.Quiq; truces cātu ſolitus mulcere leones. Itē Carme.
38 in Alph.lib.5.Trux leo,dēte minax aper,& leuis ilia Pard⁹.¶IDAE
VS.quaſi Cybeleius,ab Ida Phrygię mōte matri deū ſacro.Iā docui
mus Cybeles currū trahi leonibus.Hinc factus Epitheto locus.Clau-
dianus libro 3. de Raptu . Verberat Idęos torua cum matre leones.
39 ¶PHRYGIVS. eadē ratione qua Idæus, vel q leones multi ſint
in Phrygia.Claudianus lib.3.Iungebā Phrygios(quū tu raperere) leo
40 nes.¶AESTIVVS.Sed tunc pro ſigno capitur, quod æſtiuo tēpore
vt pote mēſe Iulio regnat.Claud.lib.2.in Ruf.Qua vergit in auſtrum
Signifer,æſtiuo ſedes vicina leoni.Itē Sene.in Hippolyto.Nūc arbuſtis
41 redeāt vmbræ,Nūc æſtiui colla leonis. ¶IMPATIENS. Claudia.
lib.2.in Ruf.Vacuo qualis diſcedit hiatu Impatiens remeare leo.
42 ¶ANIMOSVS.Claud.lib.3. i Ruf.Inuicto clypeoq; animoſi teſte
43 leones.¶DOMINVS FERARVM.Claudia.lib.1.in Eutropiū.
44 Dominūq; ferarū Creſcere miratur genitrix Maſſylla leonē. ¶AV-
DAX.Claudia.lib.2.in Eutropiū.Emicat extemplo cūctis trepidāti-
45 bus audax Craſſa mole leo. ¶PRAEDATOR. Manilius lib.2.
46 Aſtron.Prędatorq; leo, dumoſis ſcorpius aruis.¶ARDENS.tūc de
ſigno intelligi debet aut poteſt.Manilius lib.3.Sex partes,ſextāq; ardē
ti trade leoni.Itē Seneca in Thyeſte.Leo flammiferis æſtibus ardens.
47 ¶FLAMMIGER.Signi cœleſtis itidē eſt Epithetū:cuius cauſam
præcedentia docent,Rufus feſtus in Arati Phæno.Maxima flāmige
48 ri mundus trahit ora leonis.¶CALENS.Rufus. At circulus ima ca
49 lentis Pectora,perq; aluū pcul in poſtrema leonis Succedit.¶FLAM
MIFER.Idē Feſtus.Olli cancer ineſt,leo flāmifer, Attica virgo.Item
50 Pāphil.lib.4.Epig.Quū ſol flammiferi terga leonis habet.¶CLEO
NAEVS.Cleone oppidū eſt Arcadię,Nemeę ſyluę pximū:vbi Her
cules vaſtiſſimū leonē ſuffocauit.Auſonius de laboribus Herculis..Pri
51 ma Cleonęi tolerata ærūna leonis.¶MARMARICVS.Marmari
dę populi ſunt Afrorū,Aegypto cōtermini:qui vſq; ad maiores Syrtes
protēdunt̃ authore Plynio.Apud eos vt in aliis Africę partibus leones

eſſe feruntur. Nemeſianus Aegl.11. Et ſua Marmaricos coget iuga fer-
re leones. Itē Seneca in Agamenone. Marmaricus leo Morſus cruētos
52 paſſus audacis leæ. ¶IVBATVS. Seneca in Thyeſte. Sylua Iuba-
53 tus qualis Armenia leo In cæde multa victor armēto incubat. ¶FVL
MINEVS. In modū fulminis impetuoſus. Seneca in Agamēnone.
54 Te ſenſit Nemeæus arcto Preſſus lacerto fulmineus leo. ¶HOR-
RIDVS. Seneca in Hercule Oethæo. Horrido tantum procul a leo-
ne Det pater ſedes. Item Pamphilus Saxus lib.1. Epig. Sæuis Tygri-
55 bus, horrido leone. ¶HORRIFICVS. Pōta. lib.5. de Stellis. Suſci-
56 tat, imperiiq; animos accēdit ad arma Horrificus. ¶FVRENS. Cim
57 briacus. Iā ſine patre furēs, luſtrat leo tecta ferarum. ¶FERVIDVS
Ponta. in lib. Meteororum. In nymbos. Et ſole tamen leo feruidus ar-
det. Idē in Eridano lib.2. Dū fremit horrenti feruidus ore leo. Itē Pam
philus lib.1. Cogit linquere feruidi leonis Aeſtas ſpicea. Hic pro ſigno
58 debet accipi. ¶MAVRVS. a Mauritania leonū ferace. Ponta. lib.1.
59 Amorū. Sed prius aut Mauro veniā fera præda leoni. ¶PARTHI-
CVS. a Parthia regione Aſiatica. Omnia hęc Epitheta a locis (in qui-
bus leones reperiūtur) tracta ſunt. Marullus lib.2. Hymnorū. Quos fœ
60 ta Tygris, quos leo Parthic⁹. ¶MASSYLLVS. a Maſſyllia pte Afri
cę Mauritaniæ vicina, vbi acerrimi naſcūtur leones. Codrus Vrceus in
61 Epig. Ante pauēs capiet Maſſyllū dama leonē. ¶RABIDVS. Idē
62 Codr. ibidē. Illa feros hoies traxit rabidoſq; leones. ¶CARNIVO
RANS, a vorandis carnibus. Lactanci⁹ lib.7. de Diuino pręmio cap.
24. Vrſi cū vitulis, ſimul omnibuſq; animalibus carniuorās leo come-
63 det paleas ad præſepia. ¶LOETHIFER. ab inferendo lœtho. Pā
philus Saxus lib.2. Illis muneribus latent ſub angues Diri: lœthiferi la
64 tent leones. ¶MAGNANIMVS. Idem Pamphilus lib.3. Nec leo
magnanim⁹ clauas timet iſte ſalignas. Itē Car. de Bello Veneto. Ibat
in hoſtiles, velut in pecuaria fortis Magnanimuſq; leo, liber formidine
65 turmas. ¶IMPIGER. Sabel. in cęde Sontiacā. Nunc hos tauros,
66 nunc ipīger illos Inſequit. ¶FREMENS. Idē Sabel. ibidē. Carpitq;
67 fremens auiduſq; cruoris. Duo ſunt Epitheta. ¶FORTIS. Crinitus
68 lib.17. de honeſta Diſcip. cap.2. Leo fortis eſt: & tamē occidit. ¶TER-
RIFICVS. Salmonius in Anterotico. Et qui terrificū Nemees ſub ru
69 pe leonē Ac fera Mænalii cōtudit ora ſuis. ¶RVGIENS. Quintia
nus in Theocriſi. Cœpit humanum genus Trahere ad frequentes ru
giens ſpecus leo. Sed hoc metaphorice de Cacodęmone intelligit.
70 ¶MOLORCHAEVS. a Molorcho Herculis hoſpite: cuius ſua-
ſu Hercules ipſe leonem in Nemea ſylua occidit. Carmelita libro 2.
Parthenices Marianæ. Atq; Molorchæum ſtellata fronte leonem.

71 ¶CELER. Cantalycius lib.2. Veluti celeres quũ ſepta leones Ple-
72 na boum inuadunt. ¶FLAMMEVS. Architrenius libro.4.cap.15.
73 Reptat in vmbone leo flammeus. ¶ARENS. Iam diximus pręce-
dentium Epithetorum partem Signo cœleſti, partẽ animali eſſe aſcri
bendam. Quod lectorum iudicio reliquimus ſeligendum. Hoc poſtre-
mum de ſigno intelligitur. Põtanus lib.1. De Amore Coniugali. Et
placet (arenti ſitiunt quum rura leone) Vmbra.

LEENA

1 Torua	6 Sęua	11 Ferox
2 Getula	7 Audax	12 Africa
3 Lybica	8 Dura	13 Marmarica
4 Hyrcana	9 Immanſueta	14 Cauernicuba
5 Fulua	10 Dira	15 Trux

¶EPITHETORVM Teſtimonia.

1 TORVA. Virgilius Aegl.2. Torua leena lupũ ſequi
2 tur, Lupus ipſe capellã. ¶GETVLA. Prius di-
ximus Getuliam Africæ regionem leones gignere.
Horatius lib.3. Car. Ode 20. Non vides q̃to moue
3 as periclo Pyrrhe Getulę catulos leenæ. ¶LYBI-
CA. Ouidius libro.5. Faſtorũ. Ipſe fuit Lybicæ pręda
4 da cruẽta leę. Epitheti ratio prius poſita eſt. ¶HYRCANA. Stati-
us lib.5. Theb. Non aliter Scythicos armẽta per agros Hyrcanę clau
5 ſere leæ. ¶FVLVA. Tibullus lib.3. Armenias Tygres, & fuluas ille
6 leenas Vicit. ¶SAEVA. Val. Flac.lib.6. Argon. Tygridis aut ſęuæ
7 profugi cũ prole leenę. ¶AVDAX. Seneca in Agamennone. Mor
8 ſus cruẽtos paſſus audacis leæ. ¶DVRA. Pamphilus Saxus lib.4.
Epig. Durior dura poteris leena, Triſtior triſti poteris colubro, Sæ-
9 uior ſęua poteris videri Tygride & vrſa. ¶IMMANSVETA. Be
belius lib.6. de Triumpho Veneris. Infernus Pluto, velut immanſue-
10 ta leena. ¶DIRA. Theocritus in Aepolo. Diræq; lactauere lee-
11 næ Montibus Hyrcanis, nutriuit & improba mater. ¶FEROX.
Hieronymus Balbus. Non non humani te progenuere parentes. Sed
12 lupus, aut dura rupe Leena ferox. ¶AFRICA. Quitian⁹ in Theo
13 androthanato. Iudæa peior gens leena eſt Africa. ¶MARMARI-

CA. a Marmaridis Africæ populis. Idem ibidem. Leæ morſu mar-
14 maricæ vorēt. ¶CAVERNICVBA, cubans in cauernis. Michael
15 Angli. Aegl. 1. Antra cauernicubas meli⁹ clauſura leenas. ¶TRVX
Carmelita in Septembri. Denudata trucem iuſſa eſt equitare leenam.

¶LABOR

Improbus
Durus
Mœſtus
Auſterus
Inquies
Aerūnabilis
Acer
Diligens
Siſyphius
Catenatus
Predurus
Peruigil
Noctiuagus
Inceſſabilis
Statarius
Operoſus
Sedulus
Aerūnalis
Aeger
Lucrificus
Vigil
Sollers
Anxius
Rigidus
Honorifer
Inſomnis
Aerūnoſus
Sudatus
Miſer

¶LIGNVM

Fiſſile
Roboreum
Sectile
Ramoſum
Tonſile

¶LVCVS

Sonans
Silens
Caligans
Frondoſus
Virens
Opacus
Viridis
Conſitus
Iucundus
Niger
Ater
Prænubilus
Fatidicus
Sonorus
Altus
Arcanus
Iners
Pallens
Vocalis
Sublimis
Mollis
Sacer
Caſtus
Myrteus
Vmbrans
Horrens
Pomifer
Viridans
Fragoſus
Obſcurus

¶Idem de Epithetis harū dictionum Sylua, Saltus, Nemus.

¶LAVRVS

Parnaſia
Fragilis
Viridis
Viridans
Sacra
Theſſalica
Delphica
Syluatica
Tenera
Apollinaris
Innuba
Parnaſis
Nitida
Palatina
Vda
Apollinea
Phœbæa
Triumphalis
Humida
Latifolia
Sylueſtris
Pacifera
Grata
Opima
Indica
Odorata
Chalcidica
Imbellis
Procera

Agreſtis
Caſta
Peneia
Fatidica
Ramalis
Crepitans
Pythica
Enthea
Opaca
Virens
Frondens
Permeſſis
Virginea
Longæua
Innupta
Pieria
Patula
Phocaica
Myſtica
Peruirens
Amœna
Triumphans
Vireſcens
Pendula
Virgo
Frondoſa
Redolens
Aonia
Frondea

ℂLACVNA

Caua
Tepens
Salſa
Vaſta
Bibula
Cæca
Fœda
Piſcoſa
Vda
Limoſa
Cærulea
Craſſa
Iners
Deuexa
Inundans

ℂLENS

Peluſiaca
Teres

ℂLEPVS

Auritus
Pauidus
Fœcundus
Pronus
Sollicitus
Sagax
Villoſus
Vagus
Furax
Callidus
Velox
Paruus
Leuipes
Tremebundus
Paruulus
Volucripes
Tener
Meticuloſus
Vagiens
Fugax
~~Pauidus~~
~~Fœcundus~~
Pauens
Excornis
Timidus
Rapidus
Velocipes

ℂLIGVSTRVM

Candidum
Niueum
Canum
Album

ℂLVNA

Menſtrua
Obnoxia ſoli
Roſida
Dictynna
Errans
Radians
Lucida
Cynthia
Silens
Semiformis
Pura
Noctiluca
Bicornis
Vaga
Rubens
Pręmicans
Soſpitatrix
Aurea
Niuea
Alta
Candida
Globoſa
Ignea
Moderatrix noctis
Noctiuaga
Soror Phœbi
Latonia
Turbida
Glomerabilis
Pernix
Rutilans
Ventoſa

Lactea
Varia
Seneſcens
Velox
Nitens
Nocturna
Fulgens
Intermeſtris
Latois
Cornigera
Gelida
Pernox
Frigida
Radioſa
Pallida
Micans
Inſtabilis
Argentea
Gubernatrix tenebra rum
Coruſca

¶LVPVS

Vlulans
Raptor
Martius
Martialis
Appulus
Acer
Rapax
Proceros
Cautus
Sarcinoſus
Aſper
Auidus
Infeſtus
Cupidus cruoris
Montanus
Inſatiabilis
Sæuus
Trepidus
Agreſtis
Expugnator pecoris
Cruentus
Infeſtans
Rapidus
Degener
Nocturnus
Celer
Inhumanus
Mœſtus
Spumiger
Ferus
Infrendens
Rabidus
Vorax
Triſtis
Durus
Rabioſus
Carniuorus
Indomitus
Immitis
Sanguinolentus
Improbus
Ieiunus
Prędo
Sanguineus
Rauus
Edax
Inſidiator
Trux
Atrox
Fameſcens
Eſuriens

¶LOLIVM

Infœlix
Amarum
Nociuum

¶LVTVM

Croceum
Corycium

¶LVMEM

Candidum
Roſeum
Flammans
Clarum
Coruſcum
Fulgidum
Candens
Radians
Flammeum
Tremulum
Igneum
Flagrans
Volucre
Multifidum
Radiatum
Turgens
Vdum
Stellans
Vagum
Gratum
Glaucum
Rutilum
Lacteum
Prominulum
Inexpletum
Rutilans
Lucidum
Venuſtnm
Nitidum
Radioſum
Albens
Lynceum
Viuidum

¶LATEBRA

Effoſſa
Demiſſa
Cæca
Saxoſa
Obſcœna
Turpis
Vilis
Occulta
Labyrinthęa
Olens
Nigra
Caua
Curua

¶LAPYTHAE

Centaurę i
Sæui
Semiferi
Syluestres
Peletronij
Truces

¶LYMPHA

Suſurrans
Currens
Fugax
Loquens
Manans
Putealis
Liquida
Gelida
Fluuialis
Pura
Cęrulea
Viua
Argentea
Garrula
Perſpicua
Vitrea
Labens
Scatens
Vndās
Virens
Irrigua
Fontana
Piſcoſa
Lacuſtris
Mobilis
Dulcis

¶Idem de Epithetis huius dictiōis Aqua

¶LAVS

Magnifica
Celebris
Inſignis
Superba
Egregia
Faſtuoſa
Blanda
Illuſtris
Hymniſona
Eximia

¶LOTHOS

Impia
Aquatica
Amara
Mygdonia
Phrygia
Amica
Multiforis
Vnca
Capillata
Aquatilis
Sacrata

¶LACVS

Gelidus
Limoſus
Cœnoſus
Patulus
Cauus
Spurcus
Sonorus
Tranquillus
Imus
Torpens
Segnis
Profundus
Limpidus
Madidus
Nitidus
Piger
Flumineus
Defluus
Voraginoſus
Vliginoſus
Liquidus
Latus
Humens
Tumidus
Perſpicuus
Vaſtus
Herbifer
Piſcoſus
Cauernoſus
Vndans

¶LANA

Mollis
Succida
Rudis
Medicata fuco
Bibula
Tincta murice

Sordida
Lingonica
Sequax
Fœcunda
Arachnæa
Tenuis
Diſcolor
Verſicolor
Caledonia
Camiſina
Textilis

LEBETES

Dodonçi
Curui
Caui
Fului

LARISSA

Potens Achille

LVCTVS

Crudelis
Mœſtus
Turpis
Aeger
Auarus
Exanimis
Triſtis
Edax
Acerbus
Atrox
Tumidus
Sæuus
Segnis
Miſer
Iners
Auidus
Liuidus
Ater
Acer
Vrgens
Horrificus
Impotens
Flebilis
Horribilis
Informis
Querulus
Rigidus
Fatalis
Reſonans
Alcyonæus
Vndans

LILIVM

Candidum
Vernans
Virens
Breue
Canens
Album
Lucidum
Argenteum
Canum
Roſidum
Candens
Pictum
Molle
Rutilans
Fulgens
Aureum
Albicomum
Hians
Florens
Lacteum
Vernum
Fragrans
Formoſum

LIBIDO

Veſana
Indomita
Rixoſa
Tetra
Vicioſa
Damnoſa
Dira
Furioſa
Illicita
Probroſa
Occulta
Monſtroſa
Praua
Infrenata
Deformis
Perinicioſa
Scelerata
Mala
Venerea
Sæua
Segnis
Lucroſa
Intemperans
Corrupta
Nefaria
Refrenanda
Effrenata
Intolerabilis
Tenebricoſa
Flagicioſa
Auida
Tenera
Perdita
Inexplebilis
Vecors
Infamis
Stimulans
Petulans
Furens

Immoderata
Fœda
Inceſta
Proſtituta
Violenta
Turpis
Fallax
Spurca
Illecebroſa
Feruens
Intemperata
Nefanda
Impudens
Immunda
Rabida
Obſcœna
Atrox
Vana
Animoſa
Perſonata
Improba
Impetuoſa
Noxia
Blanda
Aſtuta
Inconſulta
Acrumnoſa
Inſana
Odioſa
Præceps
Carnis amica

LABRVM

Tenerum
Molle
Modicum
Purpurans
Purpureum
Vdum
Roſeum
Blandum
Tremulum
Crepitans
Turgens
Succi plenum
Humidulum
Preſſulum
Roſidulum
Mordax
Promulum
Suauifluum
Dulce
Floreum
Blandiloquū
Mellifluum
Coralium
Decorum
Argutum
Tenue
Lętum
Tenellum
Coralinium
Mollicellum

LINX

Maculoſa
Timida
Fugax
Effrena
Imbellis
Turgida
Verſicolor
Sacra Baccho

LITVS

Spumans
Curuum
Procuruum
Saxoſum
Vdum
Fluctifragū
Incuruum
Refluum
Iuncoſum
Frigidum
Molle
Bibulum
Arenoſum
Portuoſum
Tacitum
Raucum
Vagum
Fluentiſonū
Spumoſum
Surdum
Apricum
Sinuoſum
Sinuatum
Procelloſum
Vndoſum
Fumans
Cauum
Madidum
Fœtum portubus
Amœnum
Concauum
Cliuoſum
Humidum
Reſonans
Vndiſonum
Naufragum

LIMVS

Leuis
Niger
Informis
Cœnoſus

Mollis
Viridis
Lentus
Putris
Paluſter
Tepidus
Facilis
Prometheus
Bibulus

¶LIGVRES

Aſſueti malo
Alpini
Indomiti
Rebelles
Vani

¶LIQVOR

Fluidus
Vitreus
Gelidus
Nitidus
Effluens
Riguus
Dulcis
Vagus
Ruriuagus

¶LANX

Panda
Librans
Aequa

¶LVXVS

Iners
Furens
Nepotalis
Turpis
Populator opum
Deſes
Mollis
Agilis
Regius
Fluens
Deſidioſus
Malus
Achemenius
Menſarius
Putris
Regalis
Faſtuoſus
Splendidus
Nocens
Fœdus
Fœmineus
Nociuus
Effuſus
Dionæus
Scænicus
Segnis
Infrenis
Exlex
Inſanus
Attalicus

¶LORVM

Vndans
Tremulum
Tardans
Nodoſum
Flexile
Hamatum

¶LAGVS

Pharius
Peluſiacus

¶LVXVRIA

Prodiga
Efferueſcens
Petulans
Popinalis
Miſera
Nocitura
Fucata
Blanda
Sæuiens
Mala
Fœda
Famoſa
Atra
Nitens
Maculata

¶LANCEA

Torta
Hiſpanica
Venatoria
Vibrans
Atrox
Improba
Acris
Longa

¶LIBRA

Iuſta
Fabrilis
Pendula
Anceps
Aequa

¶LVPATVM

Sanguineum
Durum
Rigidum
Spumans

Strictum
Arctum

❡LOETHE

Stygia
Soporifera
Secura
Inferna
Atra
Præceps
Mala
Tranquilla
Quieta
Torpens
Tartarea
Obſcura
Somnifera

❡LVTVM

Paleatum
Craſſum
Molle
Facile
Saguntinum
Promethæum
Samium
Turpe
Pingue
Madidum
Putre

❡LABES

Peſtifera
Dira
Peſtilens
Pernicioſa
Turpis
Nigra
Impura
Sordida

Maligna

❡LAC

Ouilum
Caprinum
Dulce
Vaccinum
Tepidum
Niueum
Hœdinum
Purum
Nutans
Tremulum
Liquens
Amicum
Fumans
Candens
Tenerum

❡LIBER

Humidus
Succoſus
Arbuteus
Vagus
Viridans
Vdus
Fungidus
Scaber

❡Idem de Epithetis huius dictionis Cortex.

❡LAPSVS

Mollis
Celer
Pronus
Præceps
Volucer
Vagus

Præpes

❡LATERES

Coctiles

❡LIVOR

Edax
Iners
Tumidus
Malus
Cupidus
Acerbus
Anxius ſecundis
Ater
Mordax
Exanguis
Obliquus
Semianimis
Niger
Tabificus
Malignus
Iniquus
Procax
Amarus
Rabidus
Improbus
Impius
Pallidus
Neq̄
Tartareus
Degener
Frendēs
Vrens
Rabioſus
Impurus
Atrox
Minax

❡Huc reducas Epi

theta huius dictionis Inuidia.

¶LYBIA

Aeſtifera
Sitiens
Arens
Arida
Scopuloſa
Sterilis
Flaua
Anhelans
Aduſta
Ardens
Calens
Feruens
Sicca
Peruſta
Arenoſa
Potens
Torrens
Flagrans

¶LEMANNVS

Cauus
Liquidus
Gelidus
Oſtrifer

¶LYRA

Imbellis
Curua
Iocoſa
Eburna
Aurata
Caua
Aemonia
Pindarica
Threicia
Phœbæa
Aeolia
Aonia
Inaurata
Arionia
Pieria
Mollis
Cuans
Orphæa
Amphionia
Aganippæa
Teſtudinea
Docilis
Sonans
Biſtonia
Canora
Cyllenęa
Mercurialis
Nectarea
Rauca
Biſtonis
Querula
Aurea
Arguta
Operoſa
Apollinea
Ianthæa
Vocalis
Perplacida
Dulcis
Mulcens
Philetæa
Dulcicanens
Arcadica
Thracia
Eburnea
Dulciſona

¶Eadē ratio de Epithetis huius dictiōis Cithara.

¶LINVM

Tenue
Humidulum
Madens
Peluſiacum
Albens
Nitens

¶LYCVRGVS vterq;

Acer
Sęuus
Trux
Bipennifer
Penthides
Inachius
Sacrificus
Magnanim9
Amyclæus
Veſanus
Fortis
Legifer
Securiger
Veridicus
Rigidus
Therapnęus
Illaudatus
Lacedemonicus

¶LORICA

Rigens
Sanguinea
Bilix
Torta
Teſtacea
Grauis
Bellicoſa
Sagittis inuia
Micans

Cruenta
Fulua
Ahena
Trilix
Candens

¶LATIVM

Heſperium
Forte
Antiquum
Agreſte

¶LIGO

Durus
Longus
Incuruus
Exeſus
Immitis
Grauis
Scaber
Rigidus
Obtuſus
Attritus
Flexus

¶LIMEN

Ferreum
Durum

¶LOETHVM

Informe
Crudele
Horrificum
Infeſtum
Dirum
Velox
Gelidum
Triſte
Ignauum
Inſtans
Acerbum
Atrum
Miſerum
Miſerabile
Trux
Funereum
Commune
Pręceps
Deforme
Infœlix
Infame
Horrendum
Cruentum

¶Huic loco conueniũt Epitheta huius dictionis Mors.

¶LYAEVS

Ogygius
Iocoſus
Dulcis
Corniger
Mollis
Madidus
Comeſſator
Campanus
Viticomus
Formoſus
Thyrſiger
Vndans
Pampineus
Vetus
Lętus
Mitis
Ardens

¶Huc reducas Epitheta huius dictiõis Bacchus.

¶LACERTI

Fortes
Validi
Teneri
Teretes
Niuei

¶LINGONES

Pugnaces
Indomiti
Validi

¶LINGVA

Ventoſa
Dędala
Prodiga
Infrenis
Intēperans
Stolida
Blanda
Garrula
Subdola
Amara
Bleſa
Proterua
Procax
Vaga
Mellita
Humidula
Clamoſa
Interp̄s animi
Improba
Blandula
Facunda
Effrena
Diſerta
Doctiloqua
Peſtifera
Stulta

Petulans
Mordax
Exculta
Verboſa
Loquax
Audax
Vaniloquax
Liuida
Largiloqua

¶LVES

Tabida
Peſtifera
Dira
Atra
Acerba
Inimica
Scelerata
Sęua
Impura
Violenta
Fœda
Miſeranda
Miſera
Veſana
Perniciosa
Humens
Funeſta

¶LVX

Nitens
Penetrabilis
Præclara
Lucida
Syderea
Candida
Purpurea
Coruſca
Aetherea
Tenuis
Clara
Ignea
Ignipotens
Rutila
Aurea
Gemmata
Radians
Phaetontis
Honora
Decora
Rutilans
Solis comes
Filia ſolis
Phœbæia
Nitida
Phœbęa

¶LAMPAS

Ardens
Nocturna
Ferrea
Ignea
Roſea
Pinguis
Coruſca
Ahenea
Fumans
Ignifera
Rutilans
Fumifera
Clara
Rutila
Candens
Aeſtifera
Torrida
Splendens
Calens
Roſida
Tremula
Fulgida
Radians
Nitens
Flammigera

LACHRIMAE

Manantes
Salſæ
Rorantes
Importunæ
Cadentes
Piæ
Rigantes
Turpes
Triſtes
Simonideæ
Supplices
Rudes
Lugentes
Vdæ
Miſellę
Amaræ
Funebres
Teneræ
Miſeræ
Mites
Aegræ
Mœſtæ
Madidæ
Feruidæ
Graues
Duræ
Acres
Tepentes
Stillantes
Redundantes
Liquentes
Fluentes

¶LVPA

Raua

Rapida
Romulea
Martia
Inhumana
Spurca
Volſa
Immanis
Obſcœna
Trux
Fœda
Olida

¶LACTVCA

Frondens
Syueſtris
Seſſilis
Viridis
Mollis

¶LVCERNA

Vigil
Viua
Clara
Lucida
Feruens
Præmicans
Matutina
Marceſcēs
Perita
Pinguis
Nocturna
Igniuoma
Fulgens
Vda

¶LAPILLI

Virides
Lybici
Teretes
Picti

Peregrini
Eoi
Indici
Erithræi
Perlucentes
Saphirati
Leues
Idaſpæi
Colorati
Cyanei
Niuei
Nitidi
Nitentes
Scythici

¶LICENTIA

Laſciua
Indomita
Euagans
Effrena
Obſcœna
Effrenata
Effuſa
Furibunda
Furioſa
Veſana

¶LAGENA

Habilis
Saguntina
Vapida
Catenata
Fumoſa
Spoletina
Dulcis

¶LIS

Moleſta
Iniqua
Atra

Tetrica
Amara
Vana
Funeſta
Rabioſa
Clamoſa
Inſana
Veſana
Maligna
Cruenta
Rapida

¶Huc reducas Epitheta huius dictionis Diſcordia.

¶LATRATVS

Canorus
Clarus
Sæuus
Vagus
Vigil
Feruidus
Horriſonus
Multiſonus

¶LACERTA

Viridis
Picta

¶LENIMEN

Dulce
Blandum

¶LAOMEDON

Fraudulentus
Idæus
Periurus

¶LVCILIVS

Lutulentus
Auruncæ alumnus
Amarulentus
Aurũcanus

¶LEGVMEN

Terreſtre
Pingue

¶LVPINVS

Madidus
Pallens
Tepens
Feralis

¶LIMAX

Implicitus

¶LEARCHVS

Inous

¶LECTVS

Eburnus
Genialis
Conſtratus
Perlucidus
Tumidus
Floridus
Teres
Socius
Auratus
Tremulus
Mollis
Gemmãs
Fulgens
Iugalis
Cubicularis
Tepidus
Delicatus
Pulcher

¶Idem de Epithetis huius dictionis Thalamus.

¶LEPOS

Muſæus
Atticus
Cęcropius
Vrbanus
Scurrilis
Dulcis
Tener
Procax
Gratus
Blandus
Periclæus
Mellifluus
Iucundus
Purus
Gratus
Ingenuus
Comicus
Suauis
Tibullæus
Comis
Facilis

¶LEGES

Validæ
Iudiciariæ
Seueræ
Iuſtæ
Duræ
Aequæ
Tetricæ
Sanctæ
Sacroſanctæ
Salutiferæ
Rigidæ

¶LIBITINA

Acerba
Triſtis

¶LVDVS

Inſolens
Iocãs
Iocoſus
Solẽnis
Vigil
Mollis
Lætus
Tener
Dulcis
Celeber
Leuis
Placidus

¶Huc potes reducere Epitheta huius dictionis Iocus.

¶LATRO

Infeſtus
Sollicitus
Furioſus
Perditus
Funeſtus
Nefarius
Sceleratus
Lucripeta
Sceleroſus
Aſtutus
Sæuus
Sanguinolẽt⁹
Cruentus
Inſidiator

Sceleſtus
Sacrilegus
Impius
Fallax
Graſſans

¶Idem de Epithetis harum dictionū Fur & Prædo.

¶LANVGO

Mollis
Tenuis
Candida
Ridens
Gracilis
Fruticans
Infruticans
Tenera

¶LEVITAS

Volucris
Agilis
Deſultoria
Plumea
Vaga
Celer
Ventoſa

¶LARDVM

Pingue
Graue
Rubens
Opimum

¶LATEX

Fontanus
Vitreus
Cæruleus
Spumans
Humens
Rorans
Liquēs
Amœnus
Flumine⁹
Gelidus

¶LVSVS

Grauitate carens
Innocuus
Mollis
Tener
Placidus
Procax
Gratus
Inanis
Blandus
Facilis
Iocoſus
Suanis

¶LVCIFER

Vigil
Nitidus
Albus
Præuius auroræ
Cithereius
Nitens
Roſeus
Rutilans
Paphius
Roſidus
Aureus
Clarus
Serenus
Citheræus
Nūci⁹ auroræ
Fulgens
Soci⁹ auroræ
Ardens
Matutinus
Almus

¶LATRINA

Cœnoſa
Olida
Spurca

¶Huc reducas Epitheta huius dictiōis Cloaca.

¶LEVCOTHOE

Thebana
Candida

¶LYCIA

Chimerifera

¶LVCRVM

Dulce
Quæſtuoſum

¶LAPIS

Aſper
Durus
Muſcoſus
Rigidus

¶LENO

Inſidioſus
Auarus
Impurus
Cautus
Verſutus
Perfidus
Importunus

¶LEMVRES

Nocturni

Nigri
Phlegetontiaci
Atri
Mendoſi
Mali

LYCHNVS

Pendens
Auratus
Ardens
Lucens

LAMENTVM

Spirans
Miſerum
Mœſtum
Turbidum
Clarum
Fœmineũ
Querulum
Triſte
Miſerandũ
Funeſtum
Aſperum

LOCVLVS

Eburnus
Auratus

LESBOS

Methymnæa
Seuera
Bacchica
Superba

LVROR

Buxeus
Piceus

LVPANAR

Spurcum
Sordidum
Calidum
Oblitum
Putidum
Turpe
Infame
Commune
Immundum

LIBVM

Cereale
Calens
Myſticum

LACHESIS

Dura
Inuida
Ferrea
Immitis
Immanis

LATONA

Titanis
Gemellipara
Filia Cei
Calaurea
Puerpera
Candida

LASCIVIA

Læta
Hilaris
Mollis
Profana

LEMNOS

Vulcania

Hipſyphilæa
Aeriſona
Circũflua
Aequorea
Ardens
Fumida
Vulcanis

LADON FL.

Arenoſus
Rapax
Apollineus
Parrhaſius

LINTERNVS

Lentiſcifer
Stagnoſus
Paluſter

LYNCEVS

Proles Aphareia

LYCORMAS FL.

Flauus
Centauræus

LATINVS

Faunigena
Auſonius

LOQVACITAS

Inanis
Stulta

LAERTES

Socer Penelopes

¶LAVACHRVM

Molle
Abundum
Collucens
Nitidum
Calidum

¶LVPERCI

Succincti
Agiles

¶LENA

Improba
Calida
Spurca
Multibiba
Maleſuada
Leuiſida

¶LYCEVS

Vmbroſus
Palemonius
Gelidus
Piniger
Parrhaſius
Anguſtus
Nemoroſus
Cyparifer
Horrens
Excelſus

¶LABYRINTHVS

Curuus
Recuruus
Inextricabilis
Secretus
Monſtroſus
Cæcus

Dædaleus

¶LVCRETIVS

Sublimis
Doctus

¶LVMBI

Teneri
Laſciui
Salaces
Calidi

¶LAQVEARIA

Aurata
Celſa
Coruſca
Aurea
Picta

¶LERNA

Cærula
Nocẽs
Fœcunda veneno
Gelida
Impacata
Trux
Stagnans
Arcadia

¶LAMINA

Mollis
Tenuis
Aerea
Flexilis
Bracteata

¶LEDA

Fœcunda

Pulchra
Formoſa
Candida

¶LINVS

Crotopiades
Inachius
Inachides
Thrax

¶LYCOPHRON

Coturnatus
Ater
Obſcurus

¶LESTRIGONES

Immanes
Duri
Inculti

¶LINTER

Vmbrifera
Celer
Cauata
Curua
Rimoſa

¶LITVVS

Sonorus
Acer
Terribilis
Strepens
Tortilis
Sonans
Adũcus
Aereus

¶LACERNA

Tyria
Aurata
Agenorea
Purpurea
Coa
Roſea
Pinguis

¶LVCANVS

Ardens
Concitatus
Doctiloqu9
Anneus
Hiſpanus

¶LEANDER

Abydenus
Ephœbus
Audax
Naufragus
Pulcher
Infœlix

¶LAPPA

Tenax
Rigida

¶LAODOMIA

Aemonis
Phylaceia

¶LIMBVS

Pictus
Mæonius
Picturatus
Villoſus

¶LYCAON

Arcadicus

Sæuus
Immanis
Ferus

¶LIMA

Aſprata
Vigil

¶LVSTRVM

Elæum
Piſæum

¶LAQVEVS

Validus
Tenax
Arctus
Noxius
Fallax
Durus
Tetricus
Trux
Infamis
Doloſus

¶LVSTRVM

Deſertum
Horridum
Horrens
Deuium
Opacum
Syluestre
Pineum
Nemoroſū
Tenebroſū
Inuium
Olenticum
Obſcurum
Inhoſpitum
Cœnoſum
Syluestre

¶LYPARE

Fumoſa
Aeolia
Vulcania

¶LEVAMEN

Dulce
Mite
Molle

¶LAIS

Ephiræa
Ephiręia

¶LACEDEMON

Libidinoſa
Armipotens
Priſca
Clara

¶Idem de Epithetis huius dictionis
Sparta

¶LVCRINVS

Mollis
Baianus

¶LICTOR

Clamoſus
Sæuus

¶LYDIA

Diues
Ferax

¶LECTOR

Studioſus
Vigilax

¶LATERNA

Dux viæ
Ardeſcens
Nocturna

¶LINTHEVM

Villoſum
Cauum
Tenue

¶LIBER

Vagus
Argutus
Laboratus
Lepidus
Voluminoſus

¶LIBERTAS

Effrena
Vegeta

¶LAIVS

Labdacides
Scœptrifer

¶LOQVELA

Verboſa

¶LAETICIA

Fxultans
Titillans
Geſtiens
Luxurioſa
Mutabilis
Sonans

¶LANGVOR

Piger
Frigidulus
Lœthifer
Noxius
Amarus
Iniquus
Sepultus
Grauis
Somnifer
Frigidus
Acerbus

¶LARIX

Longæua
Robuſta

¶LATROCINIVM

Nefarium
Funeſtum
Nocturnum

¶LABRVSCA

Vber
Sylueſtris

¶LVDIBRIVM

Dirum
Aſperum
Noxium
Crudum
Turpe

¶LOCVSTA

Rauca
Tenuis

¶LEPRA

Lurida
Edax

¶LVCRETIA

Bella

¶LAMENTATIO

Lugubris
Mœſta

¶LVTECIA

Populoſa
Opulens

¶LARVAE

Terribiles
Acherontigenæ
Errantes
Procaces
Inanes
Vanæ
Vmbratiles

¶LACONES

Breuiloqui

¶LIVIVS

Patauinus
Antenorides

¶LARES

Diales
Familiares
Saxicolæ

¶LVCTA

Herculea
Athletica

IOANNIS RAVISII Textoris Niuernēſis Epitheta De Litera M

MORS.

1 Frigida
2 Rigida
3 Acerba
4 Nigra
5 Crudelis
6. Indomita
7 Sæua
8 Certa
9 Violenta
10 Stygia
11 Dura
12 Exanimis
13 Cruenta
14 Luctifica
15 Effrena
16 Vltrix
17 Effera
18 Squallida
19 Siniſtra
20 Turbidula
21 Miſera
22 Profana
23 Pallida
24 Gelida
25 Leuis
26 Famoſa
27 Immatura
28 Turpis
29 Inopinata
30 Properata
31 Importuna
32 Aſpera
33 Cruda
34 Ignaua
35 Communis
36 Subita
37 Mœſta
38 Inexpleta
39 Fera
40 Amara
41 Immitis
42 Rapax
43 Dira
44 Fœcunda
45 Damnoſa
45 Inuida
47 Nefaria
48 Miſerabilis
49 Indiuidua corpori
50 Aequa
51 Abominanda
52 Triſtis
53 Inferna
54 Horrida
55 Inopina
56 Improba
57 Improuida
58 Tenebris operta
59 Surda
60 Truculenta
61 Auida
62 Properans
63 Sanguinolenta
64 Gemebunda
65 Profunda
66 Informis
67 Intempeſtiua
68 Terribilis
69 Feralis

70 Iniqua
71 Funeſta
72 Ferox
73 Acris
74 Tremula
75 Seuera
76 Minax
77 Liuida
78 Rapida
79 Atrox
80 Horrifera
81 Falcata
82 Occulta
83 Terrifica
84 Impia
85 Infeſta
86 Auara
87 Cita
88 Inſperata
89 Pallens
90 Horrenda
91 Horribilis
92 Frigens
93 Ferrea
94 Armata
95 Præſens

PRAEFATIO

ORTVS & occaſus Phœbi, Septemq́ triones,
Et plaga, q̃ mediũ cernis aduſta diẽ,
Oceani fines, extremaq́ litora mundi
Audite horrẽdę fulmina rauca tubę.
Quicq́d fœta ſuo partu natura creauit:
Vaſta ſuo quicq́d terra dedit gremio,
Seu ſit homo, ſeu vermis edax, ſeu nata cauernis
Belua, ſeu ſerpẽs, ſeu draco, ſeu volucris.
Siue aliud lato mũdi quod viuit in orbe
Naturæ genitum ſemine multiparæ.
Omnia mors quærit, mors omnia cõuocat, omnes
Expectat, Reges, pontifices, inopes:
Lentius aut citius cuncti properemus oportet
Ad formidandæ claſſica militiæ.
Decrepitis ſeniũ, pueris infantia, nudis
Paupertas, rerum copia diuitibus,
Armatis clypei, cautis ſtratagema, puellis
Forma, nihil fati legibus obſtiterint.
Iam mortem video tortis ſe armare flagellis,
Sęuiat vt noſtris improba corporibus.
Ecce gerit colubros, crines ſerpentibus armat:
Et capiti noſtro iam parat inſidias,

Et dormimus adhuc viciis ſomnoq; ſepulti?
Semper & antiquis obruimur vicijs?
Hæc refugo certum eſt iam ſpicula præparat arcu,
Molitur laqueos, fabricat & furias:
Vnde ergo cæcutit homo, ſi more procellæ
Ad noſtrum miſeri currimus interitũ?
Eſt ne aliquid, tumidas quod nobis tollere criſtas
Debeat, aut tetricum forte ſupercilium?
Vita eſt plena malis, vitæ mors inſidiatur,
Nictu oculi moritur, qui modo ſanus erat.
Quũ tam multa hominẽ miſerum tormenta fatigẽt:
Vnde ergo obducta fronte ſuperbit homo?
Vnde ſuperbit homo, cuius conceptio culpa,
Naſci pœna, labor vita, neceſſe mori?
Vnde ſuperbit homo, cui corpus debile, tempus
Labile, mens fragilis, ſtercore plena caro?
Vnde ſuperbit homo, cui membra caduca, voluptas
Lubrica, forma fugax, flebilis interitus?
Vnde ſuperbit homo, quẽ nunc mala torquet egeſtas,
Nunc rerũ ambitio, nunc maleſuada fames?
Vnde ſuperbit homo, cui milia multa malorũ,
Milia morborũ plurima ſunt comites?
Cur ita diuitiis pernox incumbit auarus,
Lydiacis Hydrops inſaturatus aquis?
Quum tamẽ hoc olidũ corpus, miſerũq; cadauer
Nil præter pãnũ deferat in cineres?
Cur ita ſcortatur, Veneriſq; libidine prurit,
Nocturno inuigilans totus adulterio?
Cur ita macreſcit morbo liuoris iniqui,
Obliquaq; fremens æſtuat inuidia?
Cur adeo indulget ventriq;, gulæq; voraci,
Corporeas veluti natus ad illecebras?
Cur adeo torua bacchatur flãmeus ira?
Plumoſæ ſeruit cur ita pigriciæ?
Quũ tamen & regum turres, inopũq; tabernas
Pulſatura graui mors properet iaculo:
Sitq; ad ſupremũ ratio reddenda quadrãtẽ
Ah formidandi iudicis ante pedes.
In ſuperbũ exclamatio — Quid tu, qui picti pauonis more ſuperbis,
Deſpicis & toruo quẽq; ſupercilio,

Quid referes? quid promiſſis vnguenta capillis,
Quid nitida fucus proderit in facie?
Quidve iocabundi titillans riſus ocelli?
Compta quid artifici pectine cæſaries?
Tu quæcũq; adhibes membris pigmenta caducis,
Omnia (ſi neſcis) ſunt nocitura animæ.
Me miſerum, quid ages immundi paſtio vermis,
Dum tibi quas fabricat, mors feret inſidias?
Q̃ ſtuduiſſe voles animæ, ſpreuiſſe venuſtam
Mundiciam, & vani corporis illecebras.
Sed iam non fuerit tempus: quum rapta procellis
In miſero ſtabunt carbaſa naufragio.
In media ſerum eſt mare deuouiſſe Charybdi:
In mediis lentum pœnituiſſe malis
Et tu tot poſitis locuples in fœnore nũmis, In Auarum
Qui tot habes terræ iugera, tot loculos,
Qui numerare nequis aurum tellure ſepultum:
Queq; facultatum copia magna latet:
Quid dices? quo more ſitim excuſare furentem
Hanc poteris? Pro te nemo patronus erit.
Tu vigilas, cumulum cumulo ieiunus adauges:
Te ſaturare nequit diuitis arca Mydæ.
Si biberis Hermum: quæres ſitibundus Hydaſpem:
Quæretur poto diues vtroq; Tagus.
Quo tibi tot cenſus, quum mors inopina ſequatur,
Donatura breuem nil niſi Sarcophagum?
Credis ſubſidio nũmos tibi forte futuros?
Deciperis: mortem flectere nulla queunt.
Te miſerum. q̃ tunc cuperes ſpreuiſſe fugaces
Diuitias, aurum poſthabuiſſe animæ:
Sed iam tempus erit tardum poſt vulnera mortis,
In mediis lentum eſt pœnituiſſe malis.
Et tu quem Veneris titillat ſpurca libido In Laſciuũ
Laſciuo pigritans Sardanapale toro,
Formidas ne tuæ tempus lachrimabile mortis?
Quæ quas portendat (te latet) inſidias.
An tantis ſepelit tenebris te deuius error?
Aeternam vt ſperes hanc tibi molliciem?
Si ſperas: Proh quanta tuæ vecordia mẽtis.
Cæcutis cæco non minus Andabata.

Mors venit, aſpectatq; fores, domuiq; propinquat:
Quid domui? corpus iam rapit, & perimit.
Et potes in molli Veneris torpeſcere pluma?
Et potes interitus non meminiſſe tui?
Tempus erit, quum tu Venerem execrabere, & omnes
Blanditias, omnes corporis illecebras.
Sed iam non fuerit tempus poſt vulnera mortis.
In mediis lentum eſt pœnituiſſe malis.

In inuidū

Zoile quanta tibi (miſerum me) incendia, quātas
Præparat infernus Iupiter heu furias.
Mille tuæ inuidiæ colubros, & mille Chimeras,
Mille flagelliferas pręparat Eumenides.
Et potes inſtantis fati ſpreuiſſe ſagittas?
Et mortis demens non memor eſſe tuæ?
Lux aderit, qua te pigeat riſiſſe propinqui
Aerūnā, & viſis indoluiſſe bonis.
At mœror nimium tardus tua facta ſequetur.
In mediis lentum eſt pœnituiſſe malis.

In Gulosum

Reſponde tu ventripotens, qui tanta palato,
Ac tam lauta auidæ das alimenta gulæ.
Cui corpus paſcis, cui nutris ilia? nunquid
Carniuoris terræ ſunt ea vermiculis?
Tu ventrem inuitas precio, terraq;, mariq;.
Ignotum populo quæris habere cibum.
Sydereæ Iunonis aues tibi tempore ſordent,
Portentoſa modum non capit ingluuies.
Nec ſatis ad ventrem gallina eſt Afra, nec ales
Phaſidis, externæ deſpiciūtur aues:
Quęruntur piſces, quos educat alta Propontis:
Ignotus remis quos alit Oceanus.
Lydorum mollis vileſcit Caryca, & omnes
Pontificum cœnæ vix tibi ſufficiunt.
Sed quis finis erit? Dum mors tibi clauſerit annos:
Venerit & vitæ linea ſumma tuæ?
Cui nulli ſatis eſſe queunt luxuſq; epulęq;:
Contentum anguſto corpus erit tumulo.
Hei miſer. Illecebras q̃tum ſpreuiſſe fluentes
Atq; auidam velles corporis ingluuiem.
At non tempus erit, dum mors te miſerit Orco
In mediis lentum eſt pœnituiſſe malis.

Et tu, fulmineas raperis qui pronus in iras: In Iracũdũ
Cui tumido vehemens ardet in ore furor,
Ad ſubitę ne vides te ſpicula mortis iturum?
Spicula, quæ nullos non perimunt homines.
Tu iuras, verbiſq; Iouem terrere videris.
At tu dum loqueris, mors venit & properat.
Mors ꝑperat, mors heu ꝑperat. Potes ergo ſupmi
Viuere ſic demens immemor interitus?
Q̃ velles (vbi mors aderit) meminiſſe dierum
Qui pereunt, ſolitis abſtinuiſſe malis.
Sed iam mœror erit tardus poſt vulnera mortis.
In mediis lentum eſt pœnituiſſe malis.
Surge piger, medio cœli iam Phœbus in axe In pigrum
Heſperium pronus vergit in Oceanum.
Quid? reqeſcis adhuc? Dũ dormis, mors vigil aſtãs
Pro foribus, tacitis durat in excubijs.
Me miſerũ, Reqeſcit adhuc piger & dormitat.
Nec meminit ſubitæ mortis adeſſe diem.
O cæcum mortale genus, licet ocyus Euro
Et leuius ſubitis tempus eat Zephyris:
Sintq; veneniferis obnoxia corpora fatis:
Momentoq; fluat vita caduca breui.
Nemo tamen mortis meminit, rebuſq; futuris
Prouidet: aut ſummum curat adeſſe diem.
Nos morimur tamen, & tacitis diſcedimus annis:
Horaq; præteritam nunc peritura fugat.
Nonne vides quercum vacuo ſterileſcere trunco,
Quæ prius vmbriferis verna fuit folijs?
Nonne etiam areſcit cito vinea, quæ modo ramis
Vina dabat ſummo non renuenda Ioui?
Graniferam nunquid caneſcere cernis ariſtam,
Quę viridis verno tempore tota fuit?
Nonne hominem pariter cana dumeſcere barba?
In quo lanugo nunc iuuenilis erat?
Vidi ego decrepitum prono curueſcere dorſo,
Qui modo robuſtis vexerat arma humeris.
Vidi qui fuerit fracto perterritus vtre,
Cui modo terrori nec tuba triſtis erat:
Hæc exempla docent hominis decreſcere vires,
Atq; inſperatæ finis adeſſe diem.

Nos tamen inuoluit tantis caligo tenebris,
In tantas cadimus ſtulticiæ latebras:
Vt velut æterno victuri tempore, mortis
Non formidemus tela ſagittiferæ.
Heu populum incautum. Proauos, abauos, tritauoſq;
Cernimus immundis vermibus eſſe datos.
Nec nos efficiunt aliena pericula cautos:
Sed ſolitis miſeri vidimus in maculis:
Viuimus? at morimur potius, capuloq; paramur.
Nos iam dimidios cymba Charontis habet
Eſſet, quo noſter ſeſe defenderet error,
Si cuiq; fati parceret impietas:
At (quis non lachrimis gemituq; indulgeat) omnes
A ſummo ad minimum vertimur in cineres.
Nec diadema iuuat reges, nec forma puellas:
Nec prodeſt virtus bellica principibus.
Nec ſua laurigeros redimit doctrina poetas:
Nec Parcas flectit pauperies inopum.
Si licet exemplis percurrere ſingula: nobis
Spicarum granis maior erit numerus.
In medium veniant forma cādente puellę,
Et pueri niuea conſpicui facie.
Quæ mundi latebræ, quæ crypta, quis inde receſſus
Egregiæ formam non cecinere Helenę?
Et tamen interijt, pauitq; cadauere vermes.
Nunc vbi tam pulchri corporis eſt anima?
Ho dolor, horreſcunt tota ceruice capilli:
Dum fluit e tremulis hic mihi ſermo labris.
Ille deum ſummus tonitru qui verberat auras,
Terret & ignitis omnia fulminibus,
Creditur Idęi ſpecie flagraſſe miniſtri:
Nec tamen hūc dominus, forma nec eripuit.
Quid quæ belligerum incendit Bryſeis Achillem?
Nonne data eſt vermi fœtida pręda ſuo?
Quis non Hermiones inſpecto corpore, formam
Optaſſet minimi pulicis in thalamo?
Et tamen interijt, pauitq; cadauere vermes.
Eſtq; ſepulchrificis tradita carceribus.
Quoq; prius fœlix fuerat ſub corpore pluma,
Hoc ſuper incubuit marmor & atra ſilex.

Magniloquo Nireus vbi decantatus Homero?
Cum Phryge pincerna putruit in tumulo.
Fidite nunc vanæ mortales fidite formæ:
Durat enim, vt liquidæ ſole calente niues.
Sed fortaſſe aliꝫ poſſunt obſiſtere dotes,
Quo minus ad fatum currat inanis homo:
Quę dotes? Vires? Vbi Samſon, Hector, Achilles?
At fortaſſe lepos oris: Vbi Cicero?
Diuitiæ ne aliquid proſunt? Vbi Craſſus? & ille
Munifico Xerxem qui capit hoſpitio?
Omnes naturę commune dedere tributum.
Noſq; ſequi fas eſt, quam docuere viam.
Nec tamen extremi finem perpendimus æui:
Sed dubię mortis viuimus immemores.
Ludimus, obſequimur votis, ſeruimus amori,
Sollicit pompę, ſollicitiq; gulę,
Verum tempus erit, quo nos & ſeria ludo
Et lachrimas pigeat poſthabuiſſe ioco.
Sed lentus nimium dolor heu peccata ſequetur:
In medijs ſerum eſt pœnituiſſe malis.

QVouſq; tandē in hoc dicendi argumento nobis indulgebimus? quouſq; dolorē ſęuire ꝑmittemus? quouſq; ſuſpirijs habenas laxabimus? Satiſne lachrimoſis exclamationibus iā conceſſum? Satis certe & plus ſatis. Sed quū ego īpetuoſos verborū aculeos reuocare, ac velut quadā vagina ſilentij vellē recōdere: ecce tibi ſolito maior & oppidoq̄ vehemēs doloris rabies me inuaſit: quę nō paſſa eſt, vt modū eiulatiōibus illis præſcriberē. At quo magis appetebatur earundem finis, eo acriores animum meum euerberabant ſcuticę. Sileam autem, an adhuc vberius loquar, non video. Eſt fateor ampliſſima dicēdi area, & in qua ſcriptor quoq; macilentus non exhauſta verborum apotheca ſermonem perpetuare valeat: ſed quū ad longius cōmentarium me accingo: erumpit protinus oculis meis riuus lachrimarum: quæ pręterq̄ ꝙ papyrum humectant & maculant, ingeniū quoq; ita confundunt, ita neruos dicendi reprimūt: vt dolori parere nō valeam. Paream tamen oportet. Nam nec adhuc cordolio ſatiſfactū eſt, nec ſatiſfiet quidem, tantiſperdum fuero cōſecutus: vt qui hactenus in cæcitate ſua obliti mortis occalluerunt & induruerunt, mollita ſenſim duricie reſipiſcant: & effluentis vitę properantiſq; dierum termini reminiſcātur cautius. Age ergo faciamus, vt qui nullum tēporis punctū

peccato forte vacuum prius dimiſerunt, relictis tandem aliquando vitiorum nebulis lucem inquirāt, & frequētius animaduertāt ſeſe morituros. Sed dum ad me redeo, quid eſt quod molior? An vero me præterit eam nemini noſtrū non eſſe caliginē, vt ſi neſcio quo ducti ſpiritu humanæ conditionis miſerias & temporis noſtri leuitatem perpendamus, breui tamen poſt momento (ſi oculum clauſeris, aut verteris manum) mortis obliti iam ad priorem vomitum redeamus gallinarum pene ſimiles, quibus ſi raptor miluus pullū fortaſſe ſuſtulerit, tūc quidem dolorem glociēdo teſtabūtur: at raptus ſtatim oblitę reliquos pullos euagari temere permittent: neq; futuris iā cauebūt inſidijs. Ita quoq; ſi miſeris nobis momentanea fati recordatio forte fortuna inciderit, aut ſi iſpectū vicini cadauer ad fletū nos prouocauerit: occurrat mox neſcio q̃s funābulus hiſtrio aut nugiuēdulus præco, dicto citius vel etiam muſca præteruolāte deluſi in primas tenebrarū foueas reuolabimus. Q̃ tūcūq; tamen modica finis recordatio (vt propterea non deſiſtam) hominū mētes pupugerit: id ipſum nō poterit nō multū prodeſſe: tunc ſaltē cōmiſſorū prius ſcelerum mouebūtur pœnitētia. Huc uſq; fuerā locutus, & iā futuris verbis cōſulebā velut dubius vnde primū declamarē et exordirer: quū mihi ſtatim rumināti nouus argumētum caſus attulit. Aduenit ſiquidē qui quinto Martij Calendas hora poſt meridiem circiter ſecunda, mihi hæc ſcribenti Fauſti poetæ mortem nūciauerit in Bibliotheca: quē tamen poſtridie q̃ moreretur ridētem cū vicinis, & vt cōſueuerat cauillis iocantē in vico pleriq; viderāt, immo ipſe viderā, dū illac ad meos itarem chalcographos. Quin & paulo ante mutuis me verbis conuenerat, promiſeratq; Epigrāma ſedaturū, quod mei huius operis inſcriberetur veſtibulo. Sed ecce inopina morte docuit ille homo frugi, q̃ verū ſit dictū illud Catonis apud Gelliū. Multa cadūt inter calicē ſupremaq; labra. Docuit nq̃ eius interitus ſpē hominū duris parcarū legibus interrūpi ſępenumero, eoſq; inuerſo rapi digito, qui vel exporrecta fronte, aut alacritate corporis longā ſui copiā promittūt. Quis enim iudicaſſet virū illū publico adhuc auditorū emolumēto profitentē, reconditaſq; permixtis nonnūq̃ ſcōmatibus euētilātē diſciplinas tā cito piturū? Perijt tamē citius multo, q̃ ſibi pſuaſiſſet q̃ſq̃. De me nihil certe vnq̃ bene meruit: neq; eni opa eius mihi fuit opus, nihilominus audita eius morte lachrimis tēperare non potui. Nam et ego cōſueui doctos omnes genuina quadā cōplecti beniuolentia: qui ſuis ſtudijs Rempub. adiuuerunt, & bonas literas ab iniuria barbarorum vindicarūt. Cuiuſmodi fuiſſe Fauſtum norunt omnes: qui ſenio iam attritus, adhuc tamen idipſum quod ſuperabat virium communi ſtudioſorum lucro impendebat lubens. Fa-

Fauſti poetæ mors

ceſſant neſcio q̃ laruarũ impugnatores, buſtuarijq; carnifices: qui huic crimini vertunt, q̃ verbis quãdoq; ludicris laſciuiret, qui quare hoc faceret, non vident. Neq; enim eo cauillis iocabat: vt caſtis moribus eſſet detrimento: ſed vt ſomnolentũ & nocturnis fatigatũ ſtudijs auditorẽ ſuſcitaret: quod periti eſſe rhetoris nemo neſcit: cui authore Gellio conceſſum eſt qualicũq; aſtu ad aures ſibi demerẽdas irrepere. Sed iã ſtemus promiſſis: ne ſermonis (quẽ affatim dolor ſuppeditat) parci videamur & illiberales.

Partim Theologorũ mortẽ ponũt triplicẽ. Primã culpæ & peccati: de qua Ezechielis. 18. Cap. ſcribit. Anima quę peccauerit, ipſa morietur. Secundã naturæ. De qua ſcribit Pſalmographus. Quis eſt homo qui viuet, et non videbit mortem, eruet animã ſuã de manu inferi? Tertiã dãnationis & gehenæ. de qua intelligendũ eſt, quod capite lamentationũ Hieremię tertio colligitur. Mortui ſunt in doloribus peſſimis. Partim addunt mortẽ gratię: quũ ſcilicet frequẽti & lõgo certamine carnis aculeos ita repreſſimus, ita titillantes coherciumus voluptates: vt iã peccati ſeminariũ ab ſtirpe videat in nobis eradicatum & demortuũ. De hac locutus eſt Paulus ſexta ad Romanos Epiſtola, vbi ait. Qui eni mortuus eſt, iuſtificatus eſt a peccato. Si autem mortui ſumus cũ Chriſto: credimus quia ſimul etiam viuemus cũ illo. Subiungit itẽ. Ita & vos exiſtimate vos mortuos quidẽ eſſe peccato, viuentes autem deo. Hęc vnicuiq; appetenda eſt, cui curę eſt ſua ſalus. Plato in Phœdone triplicẽ ponit. Quũ per moralẽ actionem vicia in nobis extinguũtur, deinde quũ per contemplationẽ deo coniungimur. Poſtremo quũ anima per corporis mortem ſeparatur. Lactãcius libro. 2. de Origine erroris duplicem tãtum ponit, inferni ſcilicet & naturę. De hac poſtrema dixiſſe ſatis habuero. Nullus eni poteſt eſſe delectus, vbi de multitudine certat. Mors naturę (i. q. t idẽ) eſt receſſus animæ a corpore. Vel ſic. Mors eſt corporis animæq; ſeductio. Vel ſic. Mors eſt naturę animantium diſſolutio. Hanc Statius lib. 8. Theb. ſic deſcribit.

Mors quotuplex.

Mortis diffinitio.

Statii verſ. de morte

Stygijſq; emiſſã tenebris
Mors fruitur campo: bellatoremq; volando
Campum operit, nigroq; viros inuitat amictu.
Nil vulgare legens, ſed quę digniſſima vita
Funera, præcipuos annis animiſq; cruento
Vngue notat.

Secundus philoſophus ab Adriano Imperatore interrogatus quid eſſet mors, reſpõdit, Aeternus ſomnus, diſſolutio corporum, diuitum pauor, pauperum deſyderiũ, ineuitabilis euẽtus, in-

certa peregrinatio, latro hominis, ſomni pater, fuga vitę, viuorū diſceſ-
ſio, reſolutio omniū. Mortem hāc poetę filiam noctis & herebi dicūt:
ꝙ quaſi emergens tenebris ictu feriat impræuiſo. eāq; faciunt quando-
q; violentam, quandoq; naturalē. Violēta eſt quę vel ferro vel igni aut
Mors violē ta — quouis tormenti genere ante pręſcriptū naturę infertur. Naturalis ve-
ro qua non corpus ab anima relictū, ſed anima a corpore dimiſſa eſt
Naturalis — exhauſto iam membris humore deficientibuſq; elementis. Mortēquę
Matura — ſenio confectos abſumit, veteres maturā dixerunt, quæ iuuenes rapit
Fatalis. — immaturā, quę pueros acerbā. Fatalē alij addūt, quę iuuenibus & ſe-
nibus & cuiuſvis ętatis hominibus citra ſuū tempus occurrit. Certe
qualiſcunq; homini ſit futura, hoc tamē rebus noſtris vigilātius & pro
ſpicienter magis debemus conſulere, ꝙ quū dubio procul venturā ſci-
amus, quando tamem ventura ſit, ignoremus: nec diem (quo corporis
parietes aggreſſura eſt) videamus. Nam frequens oculis tuis (quicunq;
es lector) periculū obuerſatur multos quotidie migrare vita, quos pri-
die ſui deceſſus incolumes & diu victuros acerrimo cōtēdiſſes iuramē-
to. Q uinetiā multos neq; percepto morbi contagio, neq; animaduer
ſa ægritudinis coniectura momento perire, vſu venit quotidiano. Re
cens meis verbis adducam teſtimonium. Oppidulū eſt in Burgūdiæ
finibus vigeſimo ab Eduis (qui prius Anguſtudunenſes vocabantur)
miliari ſitum Corbinū nomine, diui Leonardi corpore (quod in cōti-
Hugo viturellus Rauiſii pceptor — guo quieſcit cœnobio) famatiſſimū: Vbi & nos prima literarū elemē
ta ſub præceptore doctiſſimo & diſcipulornm ſuorū nulli ſine hono-
ris præfatione nominando Hugone Viturello noſtrate didicimus. In
eo vir fuit ditiſſimus ætatis ſatis maturæ Ioannes Guilmerius cogno-
Ioā. Guilmerii mors repentina — mēto: qui anno domini. 1512. ſextodecimo calendas Februarij, dū tem
plū beato Sequano dicatū adiiſſet, ibiq; orationi ſe accingēs genua vel
let complicare: nullo præuio morbi aut imminentis fati argumēto ani-
mam cunctis ſtupentibus ac prius nihil vnq̄ tale futurum ſperantibus
efflauit.

Tam cito Guilmeri te cœli acceperit aula,
  Q̄ cito mors iaculis inuida corripuit.
Tam cito parta ſalus animæ, requieſq; perennis:
  Q̄ cito rapta tibi corpore vita fuit.

Mortui morte ſubita. — At quoniā vetuſtioribus exēplis fides maior adhiberi ſolita: aliis ad-
huc teſtimoniis cōfirmemus hominis vitam vitro fragilius quaſſari &
vaneſcere. Momentanea morte perierunt authore Plynio Diodorus
dialecticę profeſſor luſoria Stilbonis quæſtione non protinus diſſo-
luta. Duo item Cæſares matutino dum calciantur, Prætor & Prætu-
ra fūctus dictatoris Cæſaris pater, hic Piſis ille Romę. Q. quoq; Fa-

bius in conſulatu pridie Calendas Ianuarij. Item Vulcatius Gurges ſenator, omnes adeo ſani atq; tempeſtiui, vt de progrediēdo cogitaret. Legatus quoq; (qui Rhodiorū cauſam in ſenatu magna cū admiratione orauerat) in limine curiæ protinus expirauit. Cn. Bebius Pāphilus, dū a puero quęſiſſet horas. A. Pompeius, quū deos ſalutaſſet. M. Iuuētius Thalna, quū ſacrificaret. C. Seruilius Panſa, M. Terentius Corax, dū hic tabellas in foro ſcriberet, ille ibidem ſtaret. Bebius Iudex, dū vadimoniū iuberet differri. C. Iuli9, dū ſpecillū inungeret, A. Manlius Torquatus cōſularis, dū in cœna placentā appeteret. L. Dutius medicus, dū mulſi hauriret potionem. Ap. Saufeius, dū balneo reuerſus ouum ſorberet. P. Quintius Scapula, quū apud Aquiliū Gallum cœnaret. Decimus Saufeius ſcriba, quū domi ſuę pranderet. Taceo Andebūtum Anglorū, Gandaricū Vādalorum, Alphonſum ſeptimū Hiſpanorū, Alaricum Gothorū reges, Aureliū Carū & Anaſtaſium Imperatores. Itē Egeā proconſulē, & Eupolidē poetā morte omnes ſubitaria interceptos. Rebus quoq; minutulis & ad auiculę & formiculæ interitū vix ſufficiētibus hominē perire documēto ſunt Q. Aemylius Lepidus incuſſo pollice limini cubiculi exanimat9, C. Aufidius, quū in ſenatū iret, offenſo pede in comitio. Anacreō acino vuę paſſæ, Fabius ſenator in lactis hauſtu ſuffocati. Quid ergo tantopere ſuperbim9, quos muſcularū quoq; morſus enecāt? Quid ita anſati efferimur? quid Pauonis flabellū pferētes nos demiramur? qd inſoleſcimus? quū q corporis viribus fidit, q ſe nę alūnum qdē fortunę exiſtimat, ſed partū: cui ſemp in victoria mēs, q ſe deū credit aliquo ſucceſſu tumēs, pire minoris poſſit q̄tulo ſerpētis ictus dēte. Accedit etiā (quod terrori maximo nulli nō eſſe debeat) mile morborū, mile diſcriminū: quę hominē quoquo ierit, vbicūq; fuerit, comitant. Rideat, epuletur, laſciuiat: ſuo ſemper capiti mortem habet imminentem. Peregrinetur, nauiget, peruagetur ſyluas, ędificet, terram fodiat, quieſcat, vigilet: cuicūq; intentū operi, ſola mors nō deſerit. Et quod miſerrimum eſt, inauditū vitę terminū forte molitur: ita vt certum fati gen9 nemo ſibi tuto promittat. Alios aquis ſubmergit, plerōſq; inſidijs latronum deſtinat, alios furcis deuouet, quibuſdā venenū pparat, multis murorum ruinam minatur, illos militaribus reſeruat periculis. Alios infinitis omnegenus morbis. Vt laconnm breuitati ſtudeā, quaquauerſum ſęuire decreuerit, habet vnde ſęuiat. Volenti nunq̄ deeſt interficiendi modus aut occaſio. Bene propterea Hugo de Clauſtro animæ & ſcite admodum tres mortis nuncios ponit, caſum ſcilicet, ęgritudinem, et ſenectutem. Caſus dubia, ægritudo ſeu (vt idem ait) infirmitas grauia, Senectus certa denunciat. Caſus nunciat mortem latentem,

Mors hōis comes.

Varia vitæ diſcrimina

Tres mortis nunci.

ęgritudo apparentẽ, Senectus pręſentem. Horũ vnum ſi effugeris: al terutrum duorum nõ potes. Aut enim te rapiet caſus: aut ſuffocabit ægritudo, aut multis ante malis atteret ſenectus. Senectutem omnes appetũt, aſſequũtur pauci. Q qui aſſecuti ſunt, ei⁹ tamẽ deteſtanẽ mi ſerias. Paucis nihil video, quod me a Solonis ſententia diuertat dicen tis neminẽ ante obitũ dici oportere fœlicẽ: quũ etiã teſte Herodoto in hac vita breui nullus adeo fœlix reperiatur, quẽ mala nõ circũſtẽt plu rima. Ipſæq; & calamitates & morbi accedentes vitã ipſam q̃uis bre uem, longã videri faciũt. Q uẽ Martialis imitatus ait. Si cõputẽtur fe bres & mali dolores: Pueri ſum⁹ & ſenes videmur. Si cui hęc pauca ni mis videanẽ ad demõſtrandos vitę multiformes exitus: oculis ſuis pro ponat, q̃ variis caſibus naturæ cõceſſerint veterũ pleriq;. Reuolutis ali

Mortui di- uerſis caſi- bus.

quot hiſtorijs cognoſcet multos icẽdio perijſſe, vt Empedoclẽ, Euad nẽ, Sardanapalũ. Multos aquis fuiſſe demerſos, vt Euenũ, Palinurũ, Leandrũ, Miſenũ, Tyberinũ, Menãdrũ, Pharaonẽ. Alios inedia con ſumptos, vt Eriſicthonẽ, Eratoſthenẽ, Cherilũ. Quoſdam lapidibus obrutos: vt Polydamãtẽ pugilẽ, Stephanũ & Elphegũ martyres. Nõ nullos in actu Venereo interfectos, vt Gallũ equitẽ Ro. Q. Hateriũ, Alcibiadẽ, Phaonẽ, Rodoaldũ Longobardorũ regem. Q uoſdã mu rorũ ruina, vt Aledicẽ filiã Alebę Lariſſęi. Quoſdã tegularũ caſu, vt Pyrrhũ Epyrotã. Permultos veneno ſuffocatos, vt Alexãdrũ Mace donẽ, Socratẽ, Ariſtobolũ. Pleroſq; ſuſpendio, vt Erigonẽ, Phyllida, Achęũ Lydorũ, Polycratẽ. Samiorũ reges, & Daphitã grãmaticũ. Quoſdã etiã morbo pediculari vermiculis toto corpore ſcatẽtib⁹ cor roſos, vt Pherecydẽ, Syllã, Herodẽ, Platonẽ, Antiochũ Epiphanem. Crucifixos quoſdã, vt Polycratẽ Samiorũ tyrãnũ. Alios fulmine per cuſſos, vt Zoroaſtẽ, Tullũ Hoſtiliũ, Adimãtũ Phileſiorũ regẽ, Riſu alios, vt Chilonẽ, Philemonẽ, Sophoclẽ, Diagorã, Philippidem, Pe ſte nõnullos, vt Zoem Impatricẽ & extinctũ cũ magna literarũ iactu ra Hermolaũ Barbarũ. Q uoſdã terra abſorptos, vt i Biblijs Dathã & Abyrõ, apud poetas Amphiaraũ. Nonnullos hauſtu vini ſuffoca tos, vt Archeſilaũ, Andebũtũ regẽ ãglorũ. alios vẽtris pfluuio, vt Tra ianũ, Hẽricũ Septimũ Impatores, Dagobertũ & Philippũ Gallorũ reges. Alios ſãguinis fluxu, vt Grimoaldũ Lõgobardorũ, Athylã Pã nonię reges. Quoſdã iugulatos, vt Galbã Impatorẽ, Clephẽ Lõgo bardorũ, Andreã. Appuliæ reges. Alios itercutis morbo, vt Heracliũ Imp. & Crantorẽ philoſophũ. Q uoſdã podagra, vt Tyrãnionẽ grã maticũ. Alios Dyſẽteria, vt Albertũ Auſtrię ducẽ & Michaelẽ thrau lũ Imperatorẽ. Reperiunẽ etiã caſu ſcalarũ mortui, vt Elpenor. Q uiđã dolore veſicæ, vt Gregorius vndecimus Pont. Max. Q uidã Para

lyſi,vt Lacydes.Alij pleureſi, vt Carolus Magn⁹, Stranguria plerique vt Ariſtonymus poeta. Alij morbo lento vt Pericles.Nonnulli vomitu,vt Timagenes Alexandrinus.Quidam Apoplexia,vt Valentinianus Gratiani filius,Paulus ſecūdus Ponti.Fr.Petrarcha.Febre alii, vt Alexander Ariſtoboli frater,Serena Imperatrix, Antipater Sidonius. Reperies etiam pleroſque a diuerſis animantibus interfectos:vt Opheltem,Laocoōtem,Eurydicem,Heſperiam,Cleopatrā,Ariſtochiū poetā a ſerpentibus.Thraſum,Acteonē,Linū,Euripidē, Lucianū Sophiſtā a canibus,Limonē Hippomenis filiā,Glaucū,Hippolytū,Ezechielē,Liciniū Imp.Metiū Suffetium ab equis. A leonibus Pāphagē,Hyātē,Satirū,Perpetuū,Ignatiū martyres.A Leopardis Reuocatū & Fœlicitatē. Ab apris Brutē, Adonidē,Carydemū.Ab vrſis Faſillā Hiſpanorū regē & Euphemiā martyrē.Dircem a tauro, Orionem a Scorpione,Milonē Crotoniatem,Priſcum itē,Maleum, Germanicū,Syluanū, Blandinū, Baſilidē & alios pmultos a diuerſis beluis. Omitto Arriū fluentibus in latrinam inteſtinis mortuum, Minoem in thermis ſuffocatū, Q.Luctaciū carbonū vapore, Zoem Nicoſtrati martyris vxorem fumo extictos,Heliogabalū & Cn.Carbonem in cloaca interfectos.Si reliquorum (quæ in promptu ſuppetunt,exemplorum numerus mihi ſit finiēdus:cū Iuuenale promptius expediam,quot amauerit Hippia mœchos,Quot Themiſon ægros Autūno occiderit vno. Omiſeram(quod omniū noſtræ infœlicitatis maximū eſt argumentū)multos ętūnoſę huius vitę pertęſos ſua ſponte mortē ſibi intuliſſe:quales feruntur a poetis Euadne.Eſacus, Erigone,Phyllis,Pyramus,Tyſbe,Hercules,Phædra,Biblis, Bubalus,Aegeus,Iphis,Aiax Telamonius,Deianyra,Dido,Sappho, Iocaſta,Iuturna Vergilij,Tyburna Syllii,Hero itē,Stenobea,Halcyone, Dedaliō & Canace.Ab hiſtoricis vero Cleopatra, Bonoſus et Nero Imp.Democles,Cleantes,Cato Vticenſis,Lucretia, Annibal,Ariſtarchus grāmaticus,Charondas Tyrius,Cleomenes,Cor. Gallus,Licinius Craſſus, Dinocrates Meſſenius, Dolobella, Menippus, Mithridates,Critolaus,Nicias,Pomponi⁹ Atticus, Otho Syluius,Metrocles,Lucretius & Syllius poetę,& alii permulti:quorum nudaque nomina in amplum ſatis exreſceret volumē.Ferreus eſt, triplexque gerit ſub pectore robur:qui ſiccis oculis hæc omnia naturæ diſcrimina nō videre modo,ſed & audire poteſt.Ille inquā mihi tres Anticyras ſorbere dignus videtur:q(quū proxim⁹ ardet Vcalegō)adhuc tamen pedibus dormit exporrectis:neque piculo reſipiſcit alieno.Speram⁹ mortē nobis q̄ aliis clemētiorē futurū? Certe(iqt)Tragœdiographus,ęqua mors eſt.Neque eīn(vt iam dixi)regū mitigat̄ diuitiis: neque

Occiſi a diuerſis aialibus.

Qui mortē ſibi cōſciuerunt.

militū iaculis terretur, neq; paupertatis inopū miſeret. Omnes ſua fal ce demetit, omnibus inſidiatur. Neq; vlla eſt recondita q̄tūuis cauerna: quā nō penetret. Hoc veteres omnes ſcriptis ſuis cōfirmāt. Homerus in Odyſſea ſic. Sed certe mortē q̄dē moleſtā, neq; ipſi dei Et amico viro poſſunt remouere. Sic Menander. Mortalibus omnibus mori neceſſe eſt. Catullus. Nobis quū ſemel occidit breuis lux Nox eſt perpetua vna dormiēda. Sic Horatius. Pallida mors æquo pulſat pede pau perū tabernas, Regūq; turres. Itē lib. 1. Car. Ode. 28. Mixta ſenū ac iuuenū denſantur funera: nullū Sæua caput Proſerpina fugit. Idē in arte. Debemur morti nos noſtraq;. Mors (inquit Bernard9) nullius inopię miſeretur, nec diuitias reueretur, nec generi cuiuſlibet aut moribus, nō ipſi deniq; parcit ętati. Scienter propterea ſic monet Auguſt. in lib. de natura & gratia. Si de diuitijs & honoribus & nobilitate te iactas, de patria & pulchritudine corporis, & honoribus, qui tibi ab hominibus exhibentur: reſpice te ipſum, quia mortalis terra es, & in terrā ibis. Circūſpice qui ſimilibus fulſere ſplendoribus. Vbi ſunt quę ambiebant curtum poteſtates? Vbi inſuperabiles Imperatores? Vbi ſunt qui conuētus diſponebant & feſta? & equorū ſplendidi nutritores? Vbi nūc veſtes & ornamēta peregrina? vbi ſeruorum turba? Vbi iocus & lęticia? Vbi exercituū duces? Vbi Satrapæ & tyranni? Nōne omnia puluis & fauilla? Reſpice eorū ſepulchra, & vide q ſeruus, & qui dn̄s, q diues, q pauper. Diſcerne (ſi potes) victum a rege, fortē a debili, pulchrū a deformi. Hæc omnia Auguſti. cuius verba ſi quis non ad cutē ſed medullas vſq; introſpiceret: ſolito prudētius ſe gereret, aſpernaretq; plurima: quorū prius vanitate ineſcatus fuerat & irrhetitus. Reges nō induerent exuuiū leonis, milites ſæuire deſiſterēt, pontifices gregē tutarent diligentius, iudices a muneribus manus abſtinerent, finem ſuis dolis facerent mercatores, omnia paſſim & ab omnibus nō raperēt auari, fuco puellę parcerent, ſuperbis deprimeretur ſua criſta, paleſtram Veneris deteſtarentur laſciui, non creparent inuidi, iracūdi furorem reprimerēt, edaces non indulgerent ventri, pigri a plumis Sardanapali expergiſcerentur, Ludimagiſtri maiore zelo diſcipulos erudirent. Pueros neq; adularentur, neq; adulatoribus aures præſtarent gymnaſiarchæ, finem omnes malis rationibus facerent. Sed heu dementiam. Non prius tenebris viciorum ſtudemus emergere, q̄ quum demerſis funditus ſurgēdi non ſit poteſtas: vixq; adhuc benefacere cœpimus, quū iam hinc alio migrandum. Vtinam ex prophetæ conſilio ſaperent homines & intelligerēt, ac nouiſſima prouiderent. O fœlix mortale genus: ſi ſemper haberes æternum præ mente bonum, mortemq; timeres (inquit) Galterus. Si quis me interroget, vtrumne bonum ſit

Verba Auguſtini.

Vtrū mors ſit bonū an malum.

mors an malũ, reſpondebo cũ Lactancio qualitatem eius ex vitę ratio ne pẽdere. Sicut enim vita ipſa bonum eſt, ſi cum virtute viuatur: ma lum, ſi cum ſcelere: ſic & mors ex pręteritis vitę actibus ponderãda eſt. Si vita in dei religione tranſacta ſit, mors non eſt malum, quia tranſla tio eſt ad immortalitatem. Si aliter, malum ſit neceſſe eſt: quoniam ad æterna tranſmittit ſupplicia. Vnde idem Auguſtinus libro. 1. de Ciui tate Dei. Mala mors (inquit) putãda nõ eſt: quã bona vita præceſſit. Idem de doctrina Chriſtiana. Nõ poteſt male mori, qui bene vixerit: et vix bene moritur, qui male vixit. Fuere qui optimum non naſci cre derent, aut q̃ ocyſſime aboleri. Inter quos Plynius. quapropter (inq t) hoc primũ quiſq; in remediis animi ſui habeat ex omnibus bonis quę homini tribuit natura, nullum melius eſſe tempeſtiua morte. Trophi mus ſeu Trophoni⁹ & Agamides templo in Apollinis honorẽ Del phis erecto quum pręmium laboris deum poſtulaſſent, & quod homi ni eſſet optimum: ſeptimo poſt die perierunt. Cleobis & Biton fratres quum matrem ſacerdotem curru (vt moris erat) in templũ Dianæ traxiſſent, ac propterea mater deam oraſſet, vt quod vtiliſſimum vide retur filiis, immiteret: poſt epulas ambo ſtatim fatis cõceſſerũt autho rib⁹ Plutarcho, Herodoto, & Cicerone. Ad quod etiã alluſit Claud. in Epigram. dicẽs. Si vetus Argolicos illuſtrat gloria fratres: Qui ſua materno colla dedere iugo. Exempla hæc videntur innuere mortẽ eſſe optimam. Vtrum autem formidanda ſit ac refugienda, an etiam appe tenda: dubium quoq; pleriſq; viſum eſt. Non pauci fuerunt qui appe tẽdam cenſuerint duobus maxime ducti argumentis, aſſequendæ ſci licet immortalitatis cauſa, & exuendarum (quæ per ſingulas horarũ minutias vndatim emergũt, & mortalium fœliciſſimos peſſime diſtor quẽt) calamitatum. Nam & reperire eſt qui hac & illa ratiõe ducti, eã nõ ſolum cupiuerint, verumetiam præuenerint. Vtriuſq; fidẽ faciam⁹: ne vitiligatoribus vlla in re lata videatur murmurandi occaſio. Theõ brotus quum a Socrate animarum didiciſſet immortalitatem: ex Am bracię promontorio ſe pręcipitauit. Ouidio in Ibin ad hoc alludente.

Optimum nõ naſci.

Mors Theõmbroti

Vel de pręcipiti venias in tartara ſaxo:

Vt qui Socraticum de nece legit opus.

Hoc & Quintianus in Cleopoli cõfirmat. Nec ſe miſiſſet ab arce Pręcipitẽ, lecto ſpreuit q̃ fa ta Platone. Hegeſias quoq; Cyrenaic⁹ dũ immortales p̃dicaret aĩas: audiẽtiũ multi vitam ſpõte reliquerũt. Quorũ vnus memorat̃ Cleõ brotus: q̃ hui⁹ rei cauſa gladio ſe cõfecerit. Alij vt dictũ eſt tędio cala mitatũ quę nos circũueniũt, aut ignominię maiorisve tormẽti pauore mortẽ ſibi cõſciſcũt. Hoc hiſtorijs doceam⁹. Ariſtarchus Alexãdrin⁹, pater Licinij Cecinę, Heratoſtenes Cyrenę⁹, Põponius Atticus, Syl

lius Italicus, Metrocles Philoſophus partim vitę, partim morborum tædio gladijs ſuis incubuerũt. Cõtra vero Seneca eplã ad Luciliũ. 119. Nihil inqt turpius mihi videt, q̃ optare mortẽ. Equidem (vt Tullij ſequar opinionẽ) mors negligenda eſt; ſi aliquo ducit vbi ſis futur⁹ ęternus, neq; terribilis eſt hijs: quorũ laus emori nõ poteſt. Multũ vero illis formidãda, quorũ cũ vita omnia extinguuntur. Hoc certe incõcuſſo vultu expectãda & minime expaueſcẽda eſt: q; (vt dicebat Publius) ſtultum ſit timere, quod vitare nequeas, tum etiam q; ad ęternam gloriam (quos vitiorũ maculis corripit impollutos) ſit perductura. Quis mortem (inquit Caſſiodorus) tẽporalẽ metuat, cui ęterna vita promittitur? Propterea inuicti illi pugiles & Athletę martyres quũ ad ſupplicia vocarẽtur, mortem ipſam cũ plauſibili quodã gaudio geſtientes perferebant, neq; ferreis tyrãnorũ cratibus aut equuleis carceribuſq; terrebantur. Thracum populis mos inoleuit, vt natales hominũ proſequãtur lachrimis: exequias vero cũ hilaritate celebrẽt. Q đ Carmelita in conſolatione ſuper morte Collę ſic teſtatur.

Mos Thracum.

Threicios imitare Getas: qui extrema ſuorum
Lęticia celebrant, & dulci funera cantu.

Apud Indos, Gymnoſophiſtę caſte & cum virtute viuentibus mortis diem natalẽ putant. Quo loci quoniam deſcẽdimus, ſuperuacaneum vſquequaq; non fuerit varios inhumãdi ritus ex Syllij verbis inſeruiſſe lib. 13. ſcribentis.

Syllii verſ⁹ de vario inhumãdi ritu.

Tumuli et cinerum ſententia diſcors.
Tellure (vt perhibent) is mos antiquus Ibera:
Exanima obſcœnus conſumit corpora vultur.
Regia quum lucem poſuerunt membra: probatum eſt
Hyrcanis adhibere canes. Aegyptia tellus
Claudit odorato poſt funus ſtantia ſaxo
Corpora: & a menſis exanguem ſeparat vmbram.
Exhauſto inſtituit Pontus vacuare cerebro
Ora virum: & longum myrrhata reponit in ęuum.
Quid qui recluſa nudos, Garamantes arena
Infodiunt? Quid qui ſæuo ſepelire profundo
Exanimes mandant Lybicis Naſamones in oris?
At Celtę vacui capitis circundare gaudent
Oſſa (nefas) auro: & menſis ea pocula ponũt.
Cecropidę ad patriam in Mauortis ſorte peremptos
Decreuere ſimul communibus vrere flammis.
At gente in Scythica ſuffixa cadauera truncis
Lenta dies ſepelit putri liquentia tabo.

Apud Tauros quum rex moritur: chariſſimi quiq; ſimul ſpōte cōmoriuntur. Sindi populi tot piſces in ſepulchrū mittūt: quot inimicos mortui interfecerūt. Phryges marmoribus pro ſepulchro ſuſpēdūt. Maſſagetæ eos qui morbo pereunt, tanq̄ impios canibus obiiciunt in prędā: in bello vero extinctos aut quouis modo interfectos magnificis proſequuntur exequiis. Perſę & Aegyptiorum nonnulli ſub dio iacentes dimittunt ſolibus ſiccandos & abſumendos. Funerare in bello corpora primus docuit Hercules: quum antea proiicerentur hoſtes interfecti. Apud pleraſq; gentes vngebantur cadauera, & cum aromatis condebātur: tanta quidem cura, vt multis poſt temporibus ſepulchris effoſſis integra reperta ſint & vermibus intacta. Plynius lib. 36. cap. 17. Chemitē lapidem ait eſſe ebori ſimillimum: cui alligata mortuorum corpora diu integra conſeruentur. in quo & Darium conditum ſcribit. Ab eodē ponitur contrariæ naturæ Sarcophagus: qui intra quadrageſimum diē exceptis dentibus abſumit. Fuerūt qui mortem ſuam lachrimis carere noluerint, vt Solon. Cōtra vero Enni9 iuſſit, Nemo me lachrimis decoret, nec funera fletu Faxit. cur? volito docta per ora virū. Cyrus quoq; moriens apud Xenophontem ſic loquitur. Meū corpus pueri quum deceſſero, nolite neq; in auro neq; in argento neq; in aliquo alio lapide collocare: ſed terræ ſtatim reddite. Quid enim beatius q̄ terrę cōmiſceri, quę tot pulchra nutrit ac parturit? M Aemyli9 Lepidus ātēq̄ expiraret, pręcepit filiis lecto ſe ſtrato ſine lintheis ſine purpura efferrent: in reliquū funus ne pluſq̄ æris denos conſumerent. Cicero de legibus excitari vetat ſepulchrū altius, q̄ quod dieb9 quinq; abſoluat. Apud veteres mortuos humare fuit religioſum. propterea Thobias ſepeliendis mortuis ſemper vacabat. Iudas Machabeus poſt prelium contra Gorgiam commiſſum iuſſit proſtratorum corpora mandari ſepulturæ. Ieu rex Iſrael Ieſabelem hoſtem ſepeliēdum curauit. Creontis nulla maior impietas credita eſt, q̄ ꝙ mortua in bello Thebano corpora ſepeliri non permiſiſſet. Certū eſt paterni ſepulchri antiquitus ſummam fuiſſe religionē: ita vt qui intemperiis ageretur: cuiq; omnia ſiniſtre contegerint, in patrios cineres minxiſſe diceretur: vt Horatiana teſtatur lectio. Defunctos primus Pericles in bello Peloponneſiaco pro cōcione laudauit. Noſtro ſæculo inualuit mos improbandus, vt cum ſumptuoſo & magnifico rerum omnium apparatu principum cadauera cōdantur humi. In cuiuſmodi pompas & vanitates oratione ſatis prolixa declamarem: ſi inſtituti ratio pateretur. Ludibrio habet Plynius vetuſtiſſimos Aegypti reges: qui vel ad æternam ſui memoriam, aut inanem diuitiarum oſtentationem marmoreas illas Pyramides tanto ſumptu ſuis tumulis curauerunt imponendas. Locus porro in quo humari corpora conſueuerunt,

ſepulchretum ſeu tumuletum vocatur latine, Polyandrium græce. Pollinctores dicuntur, qui funera morientium curant, quaſi pollutorũ vnctores. Libitina dicit͛ exequiarum dea. hinc Libitinarii qui exequiis præ ſunt. Redeamuſq; ad ſcopum, & pauca adhuc teſtimonia de hiis proferamus, qui mortem nihil expauerunt. Nam et hoc prius nobis fuerat argumentum: q̃ ad hæc digrederemur. Diogenes moriens iuſſit vt inhumatus proiiceretur. Tum ſciſcitantes amici volucribus ne & feris dixerunt? Minime inquit, ſed bacillum prope me ponitote. Ad quid inq̃ bacillum inquiunt? mortuus nihil ſenties. Quid igitur (reſpondit) mihi ferarum laniatus oberit nihil ſentienti? Theodoro philoſopho. Cyreneo quum rex Lyſimachus crucem minaretur: quęſo (inquit) horribilia iſta minitare purpuratis tuis. Nã Theodori nihil intereſt, humi ne an ſublime putreſcat. Teramenes philoſophus 30. tyrannorum iuſſu in carcerem miſſus, venenum conſtantiſſime hauſit: Critię quoq; (cuius mandato interibat) propinans. Anaxarchus quũ in lapidea pila iuſſu Anacreontis Cyprii tunderetur: non ſolum nõ doluit in tormentis: ſed ad mortem quoq; ſibi inferẽdam tortores animauit. Credibile eſt hiis omnibus ſpem immortalitatis futuræ maximã fuiſſe: qui læti adeo & nihil omnino meticuloſi mortem exceperũt. Fuit & aliud hominum genus, qui quum animaduerterent hominẽ mũdi huius velut breuis exilij momẽtaneũ incolã, fugitiuũq; peregrinũ: liberorũ ſuorũ & propinquorũ mortem cõtracto minime vultu immoti pertulerint. Dion in cubiculo ſedens cũ amicis vbi filiũ e ſummo culmine prolapſum audiſſet: nullo mœroris indicio mortuũ ad ſepulturã ferri iuſſit, interpollatũ ſermonẽ repetens. Horatius Puluillus pontifex ędem Iouis in Capitolio dedicans nũciato filii interitu ſacrificium tamen non interrupit. Pericles eodem tempore quo duobus filiis orbatus eſt, vultu priſtinum habitũ retinente declamauit. Xenophon numina teſtatus dicitur maiorẽ ſe ex filii in bello occiſi virtute voluptatẽ, q̃ ex morte amaritudinem ſenſiſſe. Anaxagoras itidem audita filii morte nihil ſibi nouũ nũciari dixit: q; ex ſe natum mortalem ſciret. Rutilię poſt amiſſum filium (quem in exiliũ fuerat ſecuta) lachrimas nemo vidit. Symphoroſa Getulii martyris vxor mortẽ filiorũ pro fide occũbentiũ non ſolũ non ægre tulit: ſed ad hoc ipſum animauit. Sophia quoq; tres filias ſub Adriano pro Chriſti nomine iugulatas hilariter conſpexit. Quid plura? Satiſne hæc faciunt ad docendum mortẽ pleriſq; veterũ formidoloſam non fuiſſe? Neq; tamen præuenienda eſt aut arripienda: lex enim prohibet ſeipſum interficere, inquit Ariſtoteles. Vnde & Hieronymus. Nõ eſt noſtrũ (inquit) mortem arripere: ſed illatam ab aliis libenter accipere. Saltim iam reliqua (quę adhuc ſuperãt) decurram⁹. Signa mortis inter alia ex Hippo

cratis diſciplina ſunt,ſi aſpectũ auditũq; ſine cauſa morbo affectus re fugit:ſi album oculorũ glaucefcit,ſi ſemiapertis dormit oculis,ſi reſu pinus iacet,ſi præter decorem membra detegi non curat, ſi in ſomno dentes collidit. Ad hæc ſtragulæ veſtis plicatura,motus arteriarum dẽ ſus. Itẽ quũ interrogatus verbis reſpondet a propoſito alienis, dũ gra cileſcunt labia ac retrahũtur,ſi dentes ſolito magis albeſcunt. Illa quo q; mortis indicia ſunt inquit Celſus lib.2. Medicinę,ſi manibus quis in veſte floccos legit,fimbriaſve diducit,vel adiuncto pariete ſi qua emi nent,carpit. Sputum etiam bilioſum & purulentũ interitus periculum oſtendit. Et quũ innumerabilia ſint mortis ſigna(inquit Plynius)ſalu tis ſecuritatiſq; nulla ſunt. Idẽ lib.4.cap.12.ait Hyperboreos non niſi ſatietate vitæ epulatos mori: ita vt ſenes luxu delibuti ex quadam ru pe in mare deſiliant. Ait quoq; lib.6. eſſe in India populos:qui volunta ria morte vitã accenſo prius rogo finiant. Præterea lib. 25. quorũdam meminit,qui mortui herbis ad vitam reuocati ſint. Sed hoc neq; Græ canica Theophraſtus aut Pericles, neq; latina Tullius mihi perſuaſe rint eloquentia. Hactenus de morte naturali. Cuius ego ſagittas mi noris q̃ formicarũ aculeos vnicuiq; dicerẽ formidandas:niſi ſequeretur æterna, vbi fletus & ſtridor dentiũ,vbi incredibilis tormentorũ acerbi tas,requies nulla,nullus dolori finis vnq̃ futurus. Huius ego quotienſ cũq; reminiſcor: meis ſemper auribus videtur intonare terribilis illa Hieronymi tuba,omnes ad ſupremũ & ipſis quoq; angelis futurum terrori iudiciũ cõuocatura,quando ſcilicet cœli mouendi ſunt & terra, quando ſæculũ igni iudicandum, quãdo ſuper vita erit vnicuiq; ratioci nandũ. Iam ne loquaciores impendio videamur:falcem in meſſem alie nam mittere deſiſtamus.

Hyperbo reorũ vita lõgiſſima

¶PRAECEDENTIVM Epithetorũ Teſtimonia.

1 FRIGIDA. quoniã deſtitutũ calore naturali corpus in morte frigeſcit. Virgil.lib.4. Aen. Et quũ frigida mors anima ſeduxerit artus. Itẽ Val. Flaccus lib.5. Argon. An
2 te alios ſupereſſe volunt,mors frigida cõtra Vrget. ¶RI GIDA. Lucreti⁹ lib.6. Nec nimio rigida poſt artus mor
3 te iacebunt. ¶ACERBA. Ouid.lib.14. Meta. Vt vero fuga vos ab acerba morte reduxit. Item Ponta.lib.1. Amorũ. Quis cauſa meæ fueris tu mortis acerbæ. Item Politianus in Albierã. Mors
4 cuncta immiti carpſit acerba manu. ¶NIGRA. Statius lib.5. Theb. Funeris & nigræ præcedunt nubila mortis. Item Quintianus lib.2.

5 Orpheos. Debent cuncta tibi, ſub te mors nigra vagat̃. ¶CRVDE
LIS. Virg. lib. 10. Aen. Dum furit, incautū crudeli morte ſodalis Exci-
6 pit. ¶INDOMITA. Horatius lib. 2. Car. Ode. 14. Nec pietas mo-
7 ram rugis & inſtanti ſenectæ Affert, indomitæq́ morti. ¶SAEVA.
Lucanus. lib. 3. Diſcreuit mors ſæua viros, vnumq́ relictū. Item Ouid.
lib. 1. Triſtium. Vos animā ſæue feſſam ſubducite morti. Item Valeri-
us. Flac. lib. 7. Argon. Vt tamen hoc ſæua corpus de morte receptum.
8 ¶CERTA. quoniā vt ſcribit Paulus ad Hebræos. Statutū eſt homi
nibus ſemel mori. Lucanus lib. 9. Me non oracula certū: Sed mors cer
9 ta facit. pauido fortiq́ cadendū eſt. ¶VIOLENTA. Nā vt inquit
Seneca Epiſtola 65. Quæ latebra eſt in quam non intret metus mortis?
quæ tam emunita & in altum ſubducta vitæ quies. quam dolor non
territet? Gellius lib. 13. cap. 1. Nihil autē dubiū eſt, quin violētam & in-
opinatam mortē ſignificauerit, quæ quidē poteſt recte videri accidere
præter naturam. Item Antonius Militianus. Et ditum menſas mors
10 violenta rapit. ¶STYGIA. Styge orta. Fingitur enim a poetis Here
bi & noctis filia. Ouid. lib. 13. Meta. Cruciataq́ duris Corpora tormen
tis Stygiæ dimittite morti. Item Politianus in Epigram. Nam quoniā
11 Stygiā facile eſt tibi pellere mortē. ¶DVRA. Virg. lib. 3. Georg. Sub-
eunt morbi, triſtiſq́ ſenectus, Et labor & duræ rapit inclemētia mortis.
Item Lucanus lib. 6. Quiſquis vera petit, duræq́ oracula mortis For-
tis adit. Item Statius lib. 4. Theb. Duræ q̃ mortis limite manes. Item
12 Claudianꝰ lib. 2. in Ruf. Duræ quis terminus vnq̃ Mortis erat? ¶EX
ANIMIS. Ego in quadem funebri nænia. Exanimis cupido mors
inuitabat hiatu. ¶CRVENTA. Lucanus lib. 9. Sed qua nō vlla cruē
13 tæ Tantū mortis habet. Item Conradus lib. 3. Odarū. Corporis mor-
tem tulerat cruentam. Item Carmelita de Fortuna Gonzagæ. Auguri
14 um, finem infauſtum, mortēq́ cruentam. ¶LVCTIFICA. Quintia
15 nus in Theocriſi. Mortis luctificę ſpicula cernimus. ¶EFFRENA,
ꝙ nullis frenis aut obicibus cohiberi valeat. Seneca in Hippolyto. Mo
16 derare alūna mortis effrenæ impetus. ¶VLTRIX. Valerandus Va-
17 raniꝰ lib. 4. de Ioāna bellatrice. Sontes mors vltrix puniet auſus. ¶EF
FERA. Quintianus lib. 3. Orph. Orpheos ad magni triſtes peruene-
rat aures Coniugis extinctæ mors effera. Item Cantalycius lib. 1. Non
18 ne ſatis fuerat, modo ꝙ mors effera patrem Suſtuleras? ¶SQVAL-
LIDA. Seneca in Medea. Tartari ripis ligatos, ſquallidę mortis ſpe-
19 cus. ¶SINISTRA. Statius lib. 10. Theb. Quinā ille ſiniſtræ Depu-
20 gnet morti iuuenis. ¶TVRBIDVLA. Virg. in Cyri. Turbidulāq́
21 videt labi per viſcera mortem. ¶MISERA. Virg. lib. 11. Aen. Nec mi
ſeram effugiunt mortē, ſed limine in ipſo. Item Lucanus lib. 8. Ordinis

22 æterni miſeræ vicinia mortis. ¶PROFANA. Lucanus lib. 9. Quic-
23 quid homo eſt, aperit peſtis, natura profana Morte patet. ¶PALLI-
DA. Horatius lib. 1. Car. Pallida mors æquo pulſat pede pauperum
tabernas, Regumq́ turres. Item Seneca in Hercule furente. Et quum
mors auidis pallida dentibus Gentes innumeras manibus intulit. Itē
Carmelita lib. 3. Parth. Maria. Pallida præteriti ſpacium mors occupat
24 æui. ¶GELIDA. Horatius lib. 2. Car. Ode. Gelidaq́ diuos Morte
carentes. Item. Ouid. lib. 15. Meta. O genus attonitum gelidæ formidi-
ne mortis. Idem lib. 2. Eleg. Stulte quid eſt ſomnus, gelidæ niſi mortis
imago? Item Fauſtus in Epiſtola ad Annam Reginā. Noſtra videba
tur gelidæ quaſi mortis imago. Item Glareanus lib. 2. Eleg. Pende pre
25 cor gelidā quā non potes abdere mortem. ¶LEVIS. Horatius lib. 3.
26 Car. Ode. 27. Leuis vna mors eſt Virginū culpæ. ¶FAMOSA. Ho
27 ratius in arte. Fiet homo, & ponet famoſę mortis amorem. ¶IMMA
TVRA, dum iuuenes rapit. Lucretius lib. 5. Cur anni tempora mor-
28 bos Apportant? quare mors immatura vagatur? ¶TVRPIS. Lucreti
us lib. 6. Et paulopoſt turpi morte malaq́ Deſertos, opis expertes.
29 ¶INOPINATA. Vide ex Gellii teſtimonio, in dictione Violenta.
30 Numero 9. ¶PROPERATA. Ouid. lib. 3. Triſtium. Vel præceſſiſ-
31 ſet mors properata fugam. ¶IMPORTVNA. Ouid. lib. 3. Elegia-
32 rum. Scilicet omne ſacrum mors importuna profanat. ¶ASPERA.
Carme. de morte Federici Spagnoli. Aſpera mors claris de tot mihi
33 fratrib⁹ vnū Abſtulit. ¶CRVDA. Syllius lib. 5. Primę vos iuuenes,
mortiſq́ in limine crudæ. Itē Io. Fr. Mirand. lib. 2. Hymnorū. Vulnera
34 mox luſus, & crudæ opprobria mortis Perpeſſus. ¶IGNAVA. Syl
35 lius lib. 9. Ignauam mortem compreſſo mœret hiatu. ¶COMMV-
NIS. Syllius lib. 13. Mors cōmunis agit, deſcendūt cuncta, capitq́ Cā-
pus iners q̃tū interiit. Itē Claudianus de victoria Stiliconis cōtra Ala-
36 ricum. Sed tot cōmuni populos ſub morte iacētes. ¶SVBITA. Quin
tilianus lib. 7. Inſt. Orat. Liberior adhuc in vtrāq́ partem diſputatio: ſi
tantum ſubita mors in quæſtionem venit. Itē Thomas Radinus in 3.
37 Chroſ. Sicq́ veluti ſubita & improuida morte ſublatū. ¶MOESTA
Statius lib. 1. Theb. Sero memor thalami mœſtę ſolatia morti Phœbe
38 paras. ¶INEXPLETA. Statius lib. 4. Theb. Tartareę ſedes, & for
39 midabile regnum Mortis inexpletæ. ¶FERA. Statius lib. 10. Theb.
40 Vita fugit, mortiſq́ feræ lucrata dolores. ¶AMARA. Propertius
41 lib. 1. Tum mihi non vllo mors ſit amara loco. ¶IMMITIS. Tibul-
lus lib. 1. Hic iacet immiti conſumptus morte Tibullus. Itē Fr. Philel.
42 in 8. Decade. Me miſerū, q̃to me mors immitis amico Priuauit. ¶RA
43 PAX. Tibullus lib. 1. Illic eſt cuicūq́ rapax mors venit amanti. ¶DI

RA. Tibullus lib. 1. Tunc breuior diræ mortis aperta via eſt. Item Se
44 neca in Hercule furēte. Et ſacra diræ mortis in aperto iacēt. ¶FOE
CVNDA. Claudianus in 2. Paneg. de laudibus Stiliconis. Sic vbi fœ
45 cunda reparauit morte iuuentam. ¶DAMNOSA. Claudianus in
ſextū Honorii Conſ. Ipſaq; per cultas ſegetes mors noſtra ſecuto Vi-
46 ctori damnoſa foret. ¶INVIDA. Nemeſianus Aegl. 1. Quam ſi flo-
rentes mors inuida pelleret annos. Item Pontanus lib. 2. Amorū. Inui-
47 da præripuit lætæ mors gaudia menti. ¶NEFARIA. Cicero lib. 3.
de Oratore. Cui mœrori etiam C. Carbonis inimiciſſimi hominis eo-
48 dē illo die mors nefaria fuiſſet. ¶MISERABILIS. Cicero in vnde-
cima Philipp. Magno in dolore ſum P. C. vel mœrore potius, quem ex
49 crudeli & miſerabili morte C. Trebonii accepimus. ¶INDIVI-
DVA CORPORI. Seneca in Troade. Mors indiuidua eſt noxia
50 corpori. ¶AEQVA. Seneca in Troade. Certe æqua mors eſt, tur-
51 bat atq; agitat Phrygas. ¶ABOMINANDA. Seneca in Troa
52 de. Nec abominandæ mortis hoſpitium pauet. ¶TRISTIS. Sene
ca in Octauia. Niſi morte triſti noſtra finiri mala. Item Pamph. Saxus
53 Elegia. 19. Et tu mors nimiū triſtis, nimiūq; cruēta. ¶INFERNA.
Cauſam priꝰ poſuimꝰ. Seneca. Nec me mortis infernę locus, Nec mœ
ſta nigri regna cōterrēt Iouis. Itē. Quintianꝰ in Theoanabaſi. Corpꝰ
54 & infernæ proſtrata palatia mortis. ¶HORRIDA. Seneca in Her
cule Oethæo. Fractaq; non ſemel eſt mors horrida. Item Salmonius.
55 Atq; adoperta caput furuo mors horrida peplo. ¶INOPINA. Pon
tanus lib. 2. Amorū. Perq; omnes ſæuit mors inopina vias. Item Fauſt.
56 in Epiſtola ad Annam. O dubia incerta mors inopina fide. ¶IM
PROBA. Pontanus lib. 2. de Amore Coniugali. Iſta ſenes nos fata
manent, mors vſq; vagatur Improba. Item Stroza filius in Eleg. Et ſi
57 mul vna duas raperet mors improba laurus. ¶IMPROVIDA, ꝙ
58 homines aggrediatur incautos. Teſtimonium vide numero 36. ¶TE
NEBRIS OPERTA. Politia. in Albieram. Luctuſq; & tenebris
59 mors adoperta caput. ¶SVRDA. Marul. in Epig. Infanda caſus dā
60 na nec ſentis tui. O ſurda mors precantibus. ¶TRVCVLENTA.
61 Pāph. lib. 4. Nunc truculēta poteſt illū mors perdere tantum. ¶AVI
DA. Io. Fr. Mirād. Hymno 2. Atq; auidæ quondā mortis Spartana
62 iuuentus. ¶PROPERANS. Propterea Eccleſiaſtici cap. 14. ſcriptū
eſt. Memor eſto quoniam mors non tardat, & teſtamentum inferorū.
Et Seneca Epiſtola 24. Quotidie (īquit) morimur, quotidie demitur
aliqua pars vitæ: & tunc quoq; quum creſcimus, vita decreſcit. Hunc
ipſum quem agimus diem cum morte diuidimus. Architrenius libro
63 7. Noctua præcedit properāti morte propinquos. ¶SANGVINO

LENTA.Ludouicus Bigus.Perpeſſum Chriſti mors ſanguinolenta
meretur.Item Carmelita in Catharina lib.2. Debita ſanguineo mors
64 ſanguinolenta tyrãno.¶GEMEBVNDA.Ludouic9 Bigus in Epi
65 taphiis.Iniecit timidas mors gemebũda manus.¶PROFVNDA.
Sedulius lib.4.Mirabiliũ diuinorũ.Et tremuit lœthale chaos,mortiſq;
66 profundę Lex perit.¶INFORMIS.Iuuẽcus de paſſione domini.In
67 formẽ rapuit ficus de vertice mortẽ.¶INTEMPESTIVA, ꝙ in-
ſperata veniat: & plerũq; nihil ſibi timẽtes adoriat.Vnde Matth. 24.
cap.ſcribitur.Vigilate, quia neſcitis qũa hora dominus veniet.Et Au-
guſtinus in lib.de diſcipli.Chriſtiana. Latet inquit vltimus dies: vt ob-
ſeruentur omnes.Sero parãtur remedia,quum mortis imminet pericu-
lum.Crinitus lib.4.de poetis latinis in vita Valerii Flacci. Scripturus
erat multo plures libros:niſi mors intẽpeſtiua eum nobis eripuiſſet.
68 ¶TERRIBILIS.Salmoni9 in Hymnis.Nã qui terribilẽ ſub iniquo
iudice mortẽ,Qui tulerat preſſa ſpinea ſerta coma.Itẽ Carme. in Apo
lonia.Nã pœna,dolorq; Nõ vt cæca hominũ putat ignorantia,mors
eſt.Q uã modo falcatã fingunt,modo arũdine & arcu Terribilẽ:met9
69 eſt,mortem qui fecit acerbã. ¶FERALIS. Q uintianus in Theoan-
70 drothanato.Mox vbi feralẽ Chriſt9 p tartara mortẽ Fregerit.¶INI-
Q VA.Idẽ Q uintianus ibidẽ.Mater Ieſu Neſcit iniquę Tẽpora mor
71 tis.¶FVNESTA.Idẽ. Q uis ſupremo deferam terras die Mutẽq;
72 vitã morte funeſta.¶FEROX.Q uintian9 in Agathembaſi.Nã quũ
73 feroci morte morereẽ tonãs.¶ACRIS.Idẽ in Theoanaſtaſi. Et acrẽ
74 Pectore cõcuſſo per plurima vulnera mortẽ. ¶TREMVLA,ab effe
75 ctu.Q uintian9 in Theocriſi.Sic mors tremula eſt omnib9 æqua.¶SE
VERA.Idẽ lib.2.Orpheos.Fac noſtra ſeuerã Vita parũ curet mortẽ.
76 ¶MINAX. Rodolphus agricola.Et labor & dolor & mors fera dẽ-
77 te minax.¶LIVIDA.Palladius Soranus in Elegiis. Omnibus ęqua
manet mors liuida, quẽ dedit auctor, Diſſimili meta cõprimit ille diẽ.
78 ¶RAPIDA.Fr.Petrarcha Aegl.2.Hæc licuit rapidę ſacro de corpo-
79 re morti. ¶ATROX.Carme.lib.1. Agelariorũ.Sunt quę ſtare diu
80 neget Atropos, iſta ſeuero Mors atrox ꝑmit ingenio. ¶HORRI-
FERA,horrorẽ incutiẽs. Timor eni de futura morte inquit Auguſt.
mẽtẽ neceſſario cõcutit: & quaſi clau9 carnis oẽs motus ſuperbię ligno
crucis affigit.Carme.lib.3.Parth.Marianę.Nõ triſtis imago Horriſe-
rę mortis,nec honor,nec fama mouebat.Idẽ lib.1.de Calamitate Tẽpo
rũ.Progeniẽ horriferæ genus implacabile mortis.Itẽ in Epig.ad Falco
81 nẽ. Horriferã mortẽ (viuis q̃ maxima pœna eſt) Trãſiit. ¶FALCA-
TA, Falce armata.Idẽ in Apolonia.Q uã modo falcatã fingũt,modo
82 arũdine & arcu Terribilẽ.¶OCCVLTA. Ad hoc inq̃t Greg.lib.12.
Moraliũ, Cõditor noſter latere nos voluit finẽ noſtrũ, diẽq; noſtrę mor

tis eſſe incognitũ:vt dũ ſemper ignorat̃,ſemper ꝓximus eſſe credat̃, &
tanto quiſq; ſit feruentior in operatione,q̃to incertior eſt de vocatione.
Carme.lib.1.de Calamitate tẽporũ. Virus & occultę inſidias cõtẽnere
83 mortis.¶TERRIFICA.Carme.de cõtẽnẽda morte.Terrificã mor
84 tẽ facit ignorãtia rerũ.¶IMPIA.Idẽ de morte Federici Spagnoli.Re
85 feram quod me modo macerat vnũ Impia mors.¶INFESTA.Idẽ
Carme.ibidẽ.Impia mors modo ſurripuit, mors inuida noſtris Mors
86 infeſta bonis.¶AVARA,quæ nullis cadaueribus ſatiari poteſt.Car
melita de morte filii Ioannis Sabadini.Hunc igitur rapiens lex ferrea
87 mortis auarę.¶CITA.Carmelita in Sõnio Ro. Finiat illuſtrẽ cita
88 mors & ſplendida vitam.¶INSPERATA.Cantalycius lib.1.Atq;
89 inſperatã victoribus addere mortẽ. ¶PALLENS.Cimbriacus.Et pa
90 lenti condere morte Tela cruenta manu.¶HORRENDA. Fauſt.
in Panegy.ad Claudiã.Monſtroſa horrendæ nõ liuor imagine mortis
91 Territus accedit.¶HORRIBILIS.Fauſt.lib.1.de Victoria Forno
uienſi.Horribilis viſa terremur imagine mortis.Item Carme. in Bla-
92 ſio lib.1.Nec horribilis viſa eſt,ſed ſponte cucurrit.¶FRIGENS,ab
effectu. Fauſt.in Panegy.ad Claudiã.Mortis tanta eſt frigentis ima-
93 go.¶FERREA.Fau.de morte Frãciſci Britãniæ ducis.Impia(ſi ne
94 ſcis)ſurdas mors obſerat aures:Ferrea nec blãda flectit̃ illa p̃ce.¶AR
MATA.Architre.lib.8. Feruẽtq; in funera toto Mors armata mari.
95 ¶PRAESENS.Virg.lib.1.Aen.Pręſentẽq; viris intẽtãt oĩa mortẽ:

¶MONS

Gelidus
Aerius
Lauricom9
Lapidoſus
Incultus
Altus
Nemoroſus
Vmbroſus
Saxoſus
Sublimis
Aſper
Opertus
Intonſus
Excelſus
Opacus
Frondoſus
Floridus
Nimboſus
Herbidus
Cliuoſus
Arduus
Cauus
Horridus
Syluoſus
Rigidus
Tumidus
Frigidus
Procerus
Adeſus
Aethereus
Niuoſus
Nubifer
Vmbrifer
Saxeus
Terroſus
Pręruptus
Deuexus
Durus
Inacceſſus
Nudus
Exeſus
Viridis
Scopuloſus
Altiſonus
Supinus
Auius
Confragoſus
Elatus
Obſcurus
Prominens
Nebuloſus
Dumoſus
Tetricus

Apricus
Ferax
Albicomus
Falcatus
Saltuoſus
Cauernoſus
Herboſus
Pruinoſus
Abruptus

¶MVSAE

Sicilides
Libethrides
Aoniæ
Dulces
Modulantes
Pegaſides
Heliconiades
Heliconis alũnæ
Paleſtinæ
Cothurnatæ
Iocoſæ
Geniales
Heliconides
Pieriæ
Aonides
Pimplęæ
Caſtalides
Pimpleides
Lętæ
Laboriferæ
Docticanæ
Solicanæ
Fontigenæ
Muſicæ
Hiantiæ
Hiantęæ
Loquaces
Doctiſonæ
Canoræ
Camœnę
Aſcręæ
Aganippęæ
Sebethides
Querulæ
Sacræ
Theſpiades
Aganippides
Sedulæ
Libethręæ
Laurigeræ
Mæoniæ
Dicaculæ
Aeternæ
Corycides
Ardalides
Vocales
Amœnæ
Placidæ
Hippocrinides
Hippocriniſatæ
Mæonides
Cyrrhęæ
Teneræ
Stridulæ
Tetricæ

¶Idem de Epithetis huius dictionis Camœnæ.

¶MEL

Roſidum
Aerium
Tenax
Dulce
Spumans
Fragrans
Liquens
Siculum
Liquidum
Atticum
Purum
Hymetium
Muſæum
Aetnæum
Montanum
Flauum
Redolens
Splendidũ
Aureum
Humens
Gnoſium
Prædulce
Mopſopiũ
Hyblæum
Cecropium
Flauens
Arũdineũ
Cęreum
Syluestre
Sicanum
Pingue
Floreum
Nectareum
Leſboum
Arabum
Lepidum

¶MORA fructus

Sanguinea
Cruenta
Nigra
Pendentia
Caduca
Nigrantia

MYRICAE

Humiles
Tenues

Fragiles
Teneræ
Graciles
Steriles
Syluestres
Paruæ

MAHVMETVS

Fallax
Nefandus

MILES

Impius
Sceleratus
Indomitus
Strenuus
Maniplaris
Martius
Generoſus
Fortis
Durus
Gradiuicola
Vagus
Pharetratus
Rabidus
Robuſtus
Braccatus
Rudis
Superbus
Profugus
Legionarius
Sæuus
Dirus
Acer
Claſſiarius
Egregius
Acerbus
Auarus
Tumultuarius
Mercēnarius

Auidus prædæ
Ferox
Cruentus
Profanus
Sanguineus
Intrepidus
Ferus
Impiger
Crudelis
Præpotēs
Validus
Furens
Rigidus
Immanis
Truculētus
Furioſus
Scutatus
Furibūdus
Rapax
Cæſariatus

MALA
pro pomis

Roſida
Syluatica
Granata
Rotunda
Orbiculata
Redolentia
Syluestria
Fragrantia

MARMOR

Leue
Parium
Candens
Porphireticū
Mygdonium
Purum
Liguſticum
Numydicum
Hymetium
Dalmaticum
Nobile
Pictum
Surdum
Cærulum
Operoſum
Gemmeum
Leuigatum
Durum
Gelidum
Idæum
Phidiacum
Oebalium
Spartanum
Coruſcum
Caryſtium
Pentelicū
Phrygium
Superbum
Frigens
Muſcoſum
Sterile
Lucens
Rigidum
Algens
Lacedemonium
Maculoſum

MYRTVS

Tenera
Paphia
Amans litora
Spartica
Syluestris
Pulla
Litorea
Metuens frigora
Cytherea

Viridis
Nigra
Dionæa
Frondês
Amathuſis
Sopora
Virens
Cypria
Florens
Præuiridis
Pallida
Redolens
Ruſtica
Vmbroſa

¶MAIVS
menſis

Floriger
Herbicomus

¶MVREX

Rubens
Tyrius
Fulgens
Afer
Fragilis
Baianus
Getulus
Phocaicus
Lybicus
Intortus
Radiatus
Tarentinus
Sydonius
Aſſyrius
Roſeus
Oebalius
Stellans
Sarranus
Rutilus
Auratus

Ardens
Purpureus
Puniceus
Flagrans

¶MAENALVS

Pinifer
Altus
Frondens
Vmbrans
Horridus
Tegeæus

¶MVSTVM

Dulce
Tortiuum
Pingue
Mite
Amynęum
Arbuſtiuū
Lene
Feruidum
Nouum
Auſterum
Deciduum
Candidum
Sordidum
Odorum
Saliens
Liquatum

¶MOLOSSVS
canis

Acer
Leuis
Inſanus
Latrator
Mordax
Trux
Armillatus

Fortis
Latrans
Ferus
Sæuiens
Rapax

¶MESSIS

Triticea
Spicea
Opima
Frugifera
Vber
Afra
Crepans
Odorata
Frugipara
Vegrandis
Lybica
Beata
Cana
Pinguis
Fertilis
Grauida
Odorifera

¶MELAMPVS

Amithaonius
Amithaone natus
Vates

¶MORBVS

Dirus
Exanguis
Cæcus
Acutus
Moroſus
Pernicioſus
Iners
Stridens

Triſtis
Pallens
Fluens
Peſtifer
Lœthifer
Lœthi fabricator
Auidus
Sæuiens
Tenax
Fœdus
Malus
Graſſans
Teter
Indecens
Crudelis
Impatiens
Grauis
Fletifer
Corporeus
Obſcœnus
Periculoſus
Mortifer
Inſanabilis
Tremens
Furens
Latens
Lœthalis
Trux
Infandus
Perniciális
Violentus
Sitiens
Peſtilens
Fluidus
Tabificus
Amarus
Atrox
Ater
Querulus
Immedicabilis
Acerbus
Fatalis
Acer
Durus
Malignus

¶MELICERTA

Inous

¶MOEDIA

Ferax
Barbara

¶MARE

Pronum
Auidum
Veliuolum
Liquidum
Vaſtum
Sollicitum
Profundum
Rapidum
Effuſum
Ventoſum
Obſtrepens
Saxoſum
Turbidum
Canum
Exaſperatum
Refluum
Iratum
Stagnans
Auarum
Infidum
Tremulum
Humidum
Dubium
Tumidum
Neptuniũ
Immẽſum
Sæuum
Naufragũ
Tumultuoſum
Incertum
Nauigerũ
Incõgelabile
Nauſragũ
Latum
Cauum
Iniquum
Planum
Vorticoſum
Vadoſum
Nauigabile
Salſum
Tranſlucidũ
Spumeum
Fluctiſonũ
Inſiliens
Aſperum
Importuoſũ
Circũfuſum
Refugum
Amarũ
Fluentiſonũ
Gẽmiferũ
Indomitũ
Arduum
Spumoſum
Glaucũ
Portuoſum
Scopuloſũ
Infeſtum
Murmurãs
Turbatum
Lucidum
Intortum
Cæruleum
Inquietum
Procelloſum

Cæcum
Horriſonū
Vndiuomū
Arenoſum
Vndiſonū
Commotū
Truculētū
Aeſtuoſum
Fluctuoſū
Vndoſum
Gelidum
Inſanum
Ventiſonū
Fluctiuomū
Vndifluū
Toruū
Sonorū
Refugum
Vndifragū
Fluctiuagū
Veſanum
Vrens
Vndabundum

¶MARS

Potens
Egregius
Toruus
Rigidus
Vagus
Sęuus
Laſciuus
Enſifer
Bellator
Odryſius
Sāguineus
Seuerus
Vitricus
Armipotens
Velox
Bellicus
Efferus
Rapax
Infauſtus
Ferox
Amarus
Biſtonius
Romanus
Inclytus
Aſper
Magnanimꝰ
Belliger
Homericus
Durus
Impius
Quirinus
Inſanus
Cæcus
Bellipotēs
Cruentus
Dubius
Funeſtus
Nefandus
Ferox
Impauidꝰ
Ferus
Terribilis
Ambiguus
Incertus
Armiger
Deploratꝰ
Triſtis
Infidus
Anceps
Geticus
Audax
Turbidus
Luctifer
Infeſtus
Bellifer
Violentus
Generoſus
Sythonius
Threicius
Bellorū au-
thor
Crudus
Homicida
Indomitus
Horrendus
Truculentus
Armiſonus
Inuictus
Improbus
Rabidus
Ferreus
Acer
Lœthalis
Hoſtilis
Atrox
Armiſonans
Fulmineus
Superbus
Horridus
Iniquus
Veſanus
Saturnigena
Furens
Horrificus
Fremens
Implacabilis
Immanis
Inhumanus
Immitis
Strymonius
Feruens
Horrifer
Fortis

¶MVRMVR

Garrulum
Argutum
Loquax
Ventoſum
Spumoſum
Raucum
Stridens
Rapidum
Tremulum
Fragoſum
Querulum
Reſonum
Reſonans
Crepitans
Diſſonum
Horriſonũ
Terriſonum
Rabioſum
Inſolens
Minax
Reboans
Sonans
Horrificum
Clamoſum
Multiuagum
Confuſum
Sonorum

MINERVA

Oleæ inuentrix
Caſta
Innupta
Armipotens
Troiana
Cecropia
Operoſa
Prҿliaris
Clara
Bellica
Bellatrix
Phrygia
Armiſera
Armigera
Ingenioſa
Pugnax
Tritonia
Biſtonis
Tritonis
Laomedōtҿa
Dorica
Tyrrhena
Vnigena
Coa
Palatina
Tetrica
Ferox
Aegiſona
Aurata
Galeata
Actæa
Dҿdala
Nitida
Aonia
Altiloqua
Latia
Facunda
Cruda
Culta
Lanifica
Prouida
Aetherea
Truculenta
Artidoca
Athenҿa
Oliuifera
Graia
Virgo
Dulcis
Docta

Idem de Epithetis huius dictiõis Pallas

MORA

Segnis
Tarda
Annoſa
Longa
Lenta
Ignaua
Turpis
Iners
Deſes

MVCRO

Strictus
Ferreus
Mortalis
Aſper
Acutus
Anceps
Preacutus
Martius
Infeſtus
Turbinatus
Fulgens
Ferus
Breuis
Tener
Furens
Cruentus
Diſtrictus
Corneus
Retuſus
Horrendus
Tetricus
Durus
Rutilus
Fulgidus
Ardens

Nitidus
Minax
Auratus
Lœthalis
Lœthifer

¶MODESTIA

Pręclara
Inſignis
Diuina
Humilis

¶MVS

Exiguus
Ridiculus
Breuis
Auidus
Opicus
Terreſtris
Paruus
Niger
Improbulus
Rodens
Querulus
Cautus
Timidus
Infeſtus
Obſcœnus

¶MERGI

Celeres
Aprici
Marini
Piſcantes
Edaces
Turpes
Incolæ aquæ

¶MACIES

Horrida
Infœlix
Fœda
Turpis
Miſera
Scabioſa
Aegra
Informis
Ieiuna
Decolor
Gracilenta
Squallida
Tetra
Triſtis
Sterilis
Pallens
Ingloria
Attrita

¶MINOS

Gortynius
Europęus
Dictæus
Gnoſiacus
Legifer
Agenoreus
Magnanimus
Arbiter
Niger
Iuridicus
Gnoſius
Rigidus
Toruus
Funereus
Cretenſis
Iuſtus
Cydoniacus

¶MERCVRIVS

Maia genitus
Cyllenia proles
Teutates
Cyllenius
Celer
Author citharę
Facundus
Vocalis
Atlantiades
Deus Arcadiæ
Caducifer
Nepos Atlantis
Alipes
Maia creatus
Pacifer
Pleiade natus
Impiger
Volucer
Tegees alũn9
Mænalius
Aliger
Tegeaticus
Arcas
Galeritus
Tegeęus
Maiugena
Cyllenides
Filius Maiæ
Penniger
Sollers
Argicida
Lucrificus
Fur
Vafer
Vagus
Decorus
Talariger
Altiſonans
Furax
Callidus
Venator opum

Atlantius
Magiſter furum
Trigrandis
Memphiticus

¶MYTRA

Mçonia
Picta
Subtilis
Teres
Radians
Tyria
Biuertex
Textilis

¶MENNON

Niger
Filius Auroræ
Eous
Coloratus
Noctícolor

¶MICA

Tenuis
Paruula

¶MONSTRVM

Immane
Informe
Fatale
Deteſtabile
Exitiabile
Infandum
Lamentabile
Execrabile
Rabidum
Efferum
Infame
Trux
Sæuum
Ferum
Palans
Gorgoneum
Minax
Terrificum
Horrificum
Furiale
Capitoſum
Dirum
Fœdum
Prodigioſum
Horrendum
Crudum
Peſtiferum
Ferale
Implacabile
Turpe
Damnabile
Impium
Immite
Horribile

¶MANES

Nigri
Acerbi
Infeſti
Stygij
Imi
Triſtes
Muti
Fatales
Horrendi
Mœſti
Nigrantes
Nocturni
Silentes
Obſcuri
Diri
Tartarei
Profundi
Inferni
Lethęi
Atri
Elyſii

¶MINIVM

Rubens
Iberum

¶METVS

Acer
Amens
Degener
Segnis
Lymphatus
Pauidus
Trepidus
Sollicitus
Gelidus
Vigil
Parens odii
Exanguis
Glacians
Anceps
Niger
Sæuus
Humilis
Languens
Malus
Horribilis
Frigidus
Ignauus
Pendens
Turpis
Triſtis
Stupidus
Aſper
Feruidus
Dubius
Rapidus

Horrificus
Terribilis
Pauens
Conſcius ſceleris
Tacitus

¶Idem de Epithetis harum dictionum, Timor, Pauor, Formido

¶MONILE

Baccatum
Gemmoſum
Auratum
Gemmatum
Fuluum
Indum
Contextum
Fulgens
Candidum
Decorum
Precioſum
Aureum
Lucidum
Diues
Stellatum

¶MEMBRA

Moribunda
Argentea
Candida
Delicatula
Decora
Tenella
Cornea
Toroſa
Calentia
Languida
Caduca
Lactea

¶MYRRHA

Arabs
Pinguis
Cynarēa
Achaia
Cynarēis
Stillata
Fulua
Lachrimata
Olens
Maculoſa
Orontis
Aſſyria
Vndans
Libidinoſa
Scelerata
Sęua
Stillans
Inceſta
Orontæa

¶MEGERA

Tartarea
Torua
Atra
Rapida
Improba
Scelerata
Ferox
Sæua
Tetrica
Virulenta
Dira
Venenoſa
Viperea
Crinita colubris
Odioſa
Infirma

¶MANIPLI

Armati
Crudeles
Rigidi
Truces

¶MEZENTIVS

Tyrrhenus
Ferox
Sacrilegus

¶MYCENAE

Agamēnoniæ
Thyeſtęæ
Dites
Pelopeiades
Magnæ
Veteres
Caligantes
Diræ
Inachiæ
Lacedemonię
Fortes
Claræ
Indignæ ſole

¶MVLVS

Clitellarius
Clitellis aptus

¶MAVORS

Sanguineus
Armipotens
Inſanus
Sęuus
Rapidus
Durus
Indomitus
Leuis
Furibundus
Bellicus

Rutilus
Bellipotẽs
Homicida
Marſpiter
Impius
Fremẽs
Belliger
Ferox
Acer
Atrox
Iniquus
Rigidus
Acerbus
Ferus
Thracius
Audax
Cupidus cruoris
Furens
Ferreus
Dirus
Ater
Geticus
Crudus
Concitus

¶Eadẽ ratio de Epithetis harũ dictionũ, Mars & Gradiuus

¶MALVS nautic⁹

Velifer
Rigidus
Vagus
Tremulus
Teres

¶MENELAVS

Atrides
Doricus
Mycenæus

¶MVLIER

Doloſa
Neq̃
Fallacioſa
Procax
Temeraria
Delicata
Callida
Aſtuta
Pruriſcens
Sceleſta
Polluta
Specioſa
Multiuola
Nefaria
Amens
Impudica
Garrula
Malicioſa

¶Huc reducas Epitheta huius dictionis Fœmina.

¶MOEROR

Grauis
Paſtus fletu
Miſerabilis
Anxius
Edax
Acerbus
Sollicitus
Malus

¶MERCES

Venales
Vendibiles
Fugaces
Externæ
Peregrinę

Eoæ

¶MERVM

Feruidum
Liquidum
Purpureum
Annoſum
Campanum
Methymnæum
Fluidum
Dulce.
Nardinum
Molle

¶MOTVS

Auctificus
Senſifer
Tremulus
Vitalis
Lubricus
Irrequietus
Inquietus

¶MORSVS

Validus
Venenatus
Ferus
Auidus
Hians
Spumoſus
Aſper
Edax
Acerbus
Tenax
Rabidus.
Liuidus
Veneficus
Rigidus
Rapax
Acer

Auarus

¶MOEDI

Pharetra decori
Braccati
Pugnaces

¶MVNDVS

Patulus
Capax
Falſus
Fluidus
Fallax
Cæcus
Spacioſus
Patens
Omnipatens
Labilis
Profugus
Stultus
Incautus
Puераſcẽs
Rotatilis

¶MAIA

Atlantis
Sata Pleyone
Pleyas
Lucida
Eoa
Formoſa
Atlãtica
Atlãtæa
Atlãtias
Florifera

¶MILVVS

Auidus
Rapax
Raptor

¶MENSA

Superba
Acerna
Lauta
Ornata
Maurufiaca
Opulenta
Nitida
Teres
Pinguis
Fœcunda
Auara
Gemmifera
Gemmata
Citrea
Ebria
Picta
Faginea
Citrina
Dapalis
Hilaris
Dulcis
Mollis
Effuſa

MOMENTVM

Rapidum
Leue
Inſtabile

¶MILO

Crotonienſis
Fortis
Crotoniates

¶MEMPHIS

Aegyptia
Vana ſacris
Barbara
Dis
Dædala
Babylonia
Fatidica
Nilotica
Torrida

¶MVGITVS

Terrificus
Luctiſonus
Fumificus
Dirus
Raucus
Ferox
Prolixus
Reſultans
Querulus
Fremens
Horrendus

¶METALLVM

Rutilum
Graium
Viride
Fuluum
Flauum
Ramoſum
Anaglypticũ
Ponderoſum
Durum
Croceum
Dalmaticum
Spartanum
Fulgens
Viruoſum
Hyperboreũ
Temeſeum
Fuſile

¶MVSCA

Infeſta

Turpis
Parua
Sitiens cruoris
Sordida
Volans
Proterua
Puſilla
Volucris
Multipes

¶MOLES

Oneroſa
Saxea
Grauis
Operoſa
Ardua

¶MEDIOCRITAS

Aurea

¶MINAE

Tumidæ
Rigidæ
Sæuę
Truces
Triſtes
Rapaces
Diræ
Intortæ
Hoſtiles
Rabidę
Impiæ
Horrendæ
Superbæ
Terribiles
Terrificę
Prædirę
Improbę
Turgidæ
Spurcæ
Feroces
Inſanę

¶MEDEA

Colchis
Laſciua
Atrox
Venefica
Sequax
Sagax
Effrena
Ferox
Barbara
Impudica
Inuicta
Aetias
Phaſias
Callida
Fallax
Impia
Adultera
Phaſis
Torua
Fera
Aetis
Turbida
Noxia
Infeſta
Dira
Nefanda
Furibunda
Docta
Profuga
Cruenta
Furiata
Maga
Iniqua
Saga

¶MENSIS

Pronus
Leuis
Morbidus
Lunigena

¶MERCATOR

Impiger
Auarus
Lucripeta

¶MVRI

Validi
Ahenei
Coctiles
Turriti
Erecti
Alti
Excelſi
Teſtacei
Aerati
Aerij
Sublimes
Marmorei
Inexpugnabiles
Lapidei
Penduli
Fictiles
Tenaces
Solidi

¶MINISTER

Succinctus
Sedulus
Celer
Lautus

¶MEDVSA

Saxifica

Phorcinis
Stillans
Horrenda
Gorgon
Inuiſa
Sæua
Gorgonea
Anguitenens

¶MEANDER fl.

Errans
Phrygius
Vagus
Sinuoſus
Sibi obuius
Pinguis

¶MOLA

Truſatilis
Aſinaria
Scabra
Punicea
Verſatilis
Ruſtica

¶MARIVS

Ferox
Trux
Triſtis
Acer

¶MITHRIDATES

Indomitus
Rex Ponti
Ponticus

¶MISSILE

Tremulum
Tinctile

¶MERETRIX

Periura
Arguta
Mercabilis
Impudica
Summenia
Diobolaris
Cellularia
Famoſa
Adultera
Obſcœna
Sordida
Salax
Effrena
Expoſiticia
Laſciua
Perfida
Blitea
Lutea
Lena
Procax

¶MALVA

Leuis
Salubris
Viridis
Mollis

¶MILITIA

Acris
Sæua
Tumultuaria
Trux

¶MOESTICIA

Pauida
Acerba

¶MVSTELLA

Pauida
Introrepens
Velox

¶MVSCVS

Turpis
Mollis
Virens
Fragilis
Viridis
Tenax
Flauens
Tenuis

¶MELAS.fl.

Migdonius
Palladius
Graius
Flauus

¶MENANDER

Cephiſieus
Iucũdus
Facundus
Doctus
Mundus
Amabilis

MENDACIVM

Impium
Prodigioſum
Turpe
Impudens
Fallens
Vanum
Subdolum
Callidum

¶MODVLI

Mellei
Dulces
Mulcentes
Blandientes
Canori
Blandi
Dulciſoni
Suaues
Organici
Concordes
Pindarici
Pierij
Altiſoni

¶MANTO

Sata Tyreſia
Venturi præſcia
Innuba
Phœbæa
Vittata
Præſcia
Fatidica
Ogygia
Fatorũ gnara
Enthea
Cadmeia
Inclyta
Thebana

MINISTERIVM

Sedulum
Seruile

¶MOBILITAS

Lubrica
Volucris
Agilis

¶MEDELLA

Salubris
Salutifera
Salutaris

¶MELEAGER

Calydonius
Oenides
Mauortius
Theſtiades
Calydone ſat⁹

¶MYDAS

Berecynthius
Diues
Migdonius
Auritus
Miſer
Cupidus
Marmoreus
Prædiues
Magnificus

¶MACAREVS

Oebalides
Peletronius
Neritius

¶MENTA

Virens
Inolens
Torta
Syluestris
Ructatrix

¶METHRA

Eriſicthone ſata
Driopęis

¶MALEA

Curua
Spumans
Rauca
Vndiſona
Recurrens
Truculenta
Horrida
Spartana
Sæua
Oebalia

¶MORPHEVS

Simulator figuræ
Fictor hominum
Leuis

¶MOMVS

Ater
Mordax

¶MACHINA

Lenta
Saxea
Stridens
Muralis
Aerea
Aenea
Horrifica
Noxia
Sæua
Turrifraga
Truculenta
Bellica

¶MEDVLLA

Tenuis
Tenera
Dulcis

Mollis
Intima
Calens
Interna
Occulta

¶MOENIA

Turrita
Vallata
Ardua
Lapidea
Coctilia
Spacioſa
Sublimia
Fortia
Alta
Turrigera

¶MASSA

Dura
Plumbea
Ferrea

¶MISENVS

Aeolides
Tubicen

¶MESSOR

Durus
Peruſtus
Frugilegus

MINOTAVRVS

Semibos
Semiuir
Semifer
Gnoſius
Biformis
Creſſius
Labyrinthæus

¶MYRON

Operoſus
Doctus

¶MENTVM

Tornatile

¶MOECHA

Zelotypa
Putida
Famoſa
Faſtoſa
Obſcœna

¶MELOS

Pegaſeium
Omniſonum
Pindaricum
Lepidum
Suaue
Atticum
Caſtalium
Palladium
Entheum
Tenerum
Dulcifluum
Gratum
Liquidum
Dulciſonum
Myſticum
Dulce
Canorum
Argutum
Placidum
Bellorophontęum
Smyrnæum
Celebre
Cynnameum
Nectareum

¶MOLARES

Aſperi
Sonori
Stridentes
Sulphurei

¶MACVLA

Atra
Nigra
Spumigera
Immunda

¶MAGISTER

Barbatus
Clamoſus
Tumidus
Garrulus
Acerbus
Miſer

¶MEMBRANA

Tenuis
Præmollis
Tranſlucida
Fragilis

¶METHYMNA

Ferax
Leſbia

MOLORCHVS

Cleonæus
Pauper

¶MINYAE

Fortes
Magnanimi

MEPHITIS

Sulphurea
Triſtis
Putida
Olida
Graueolens
Micta
Sordens
Sæua

MALLEVS

Ferreus

MARGARITA

Indica
Inda

MORTALITAS

Fragilis
Laborioſa

MARCOR

Turpis

MAENADES

Euanthię
Hederigerę
Entheę
Furentes
Euanthes

MARO

Cothurnatus
Sacer
Nitidus
Facundus
Immenſus
Altiſonus
Andinus
Fatidicus
Martius
Magnus
Doctus
Grandiſonus
Sonorus
Altiloquus
Caſtalius
Myncigena

Huic loco ſeruiunt Epitheta huius dictionis Virgilius.

MECOENAS

Tener
Tuſcus
Munificus

MVLCIBER

Flamneus
Igneus
Fulminoſus

MANVS

Canæ
Teneræ
Tenellæ
Marmoreæ
Formoſę
Lacteolę
Candidulę
Candentes
Ramoſę
Furtificę
Albentes
Niueę
Ambroſiæ
Auarę

MAMMAE

Pannoſę
Niueę
Protuberantes
Sororiantes
Pendulę
Teretes
Tumentes
Molles
Irriguę
Pomuloſæ
Gemipomulæ

MEROE

Cephæa
Niliaca

MASSICVS

Vuifer

MENANIA

Nebuloſa
Taurifera

MENTVLA

Luxurioſa
Salax

MYNCIVS Flu.

Flexuoſus
Tardus
Piger
Pulcher

MVRENA

Delicata
Tarteſſia

MAPPA

Cretata

¶MOLLICIES

Eneruis
Dulcis
Eblandita
Iners
Decens
Procax
Pigra

¶MAGALE

Getulum
Paruum
Obſoletum
Durum
Ruſticum

¶MASSAGETAE

Audaces
Incurſaces

¶MODVLATIO

Canora
Docta
Dulcis
Symphoniaca

¶MONETA

Opuleta
Fulua
Flaua

¶MYSTA

Pius
Infulatus
Sacroſanctus
Sacrificus

¶MODVLAMEN

Doctum
Sonorum
Lene
Dulce
Feſtiuum

¶MAIESTAS

Regia
Regalis
Luculenta
Imperioſa
Reuerenda
Venerabilis
Sublimis
Celſa
Tremenda

¶MVLA

Lutulenta
Biformis
Hiſpana
Strigoſa

¶MALVM

Ferale
Fatale
Triſte
Portentiferum
Sæuum
Nefandum
Nefaſtum
Venenatum

¶MVNVS

Opulentum
Precioſum

¶MEOTIS

Gelida
Scythica
Pigra

¶MARGO

Spumans
Frondoſus
Lapidoſus
Fruticoſus
Viridis

¶MANTILE

Album
Canum
Nitidum

¶MAMILLA

Tumida
Altrix
Tenera
Mellita

¶MOYSES

Radiatus
Legifer
Typicus
Clarus
Signifer
Sacer
Fatidicus
Corniger
Bleſus

¶MIMI

Proterui
Molles
Teneri
Leues

Inſulſi

¶MVLCTRA

Olida
Spuman

¶MORVS

Ambitioſa

¶MORTALES

Miſeri
Caduci
Sceleſti
Aegri

¶MAGISTRATVS

Egregius
Vrbanus
Inſignis

¶MARTIALIS

Mordax
Bilbilicus
Cultus

¶MALICIA

Verſutiloqua
Verſuta
Callida

¶MVNIFICENTIA

Vber
Regia

¶MARTYRIVM

Flebile
Salutiferum

Cruentum

¶MANTVA

Vetus
Præpotens
Aquatica
Turrigera

¶MEDICAMEN

Validum
Artifex
Salutiferum

¶MANCIPIVM

Abiectum
Vile

¶MONEDVLA

Laſciua

IOANNIS RAVISII Textoris Niuernēſis Epitheta De Litera N

NEMVS

1 Pomiferum
2 Altum
3 Atrum
4 Frondeum
5 Vmbriferum
6 Odoratum
7 Auium
8 Opacum
9 Solum
10 Grauidum
11 Gelidum
12 Vacuum
13 Frondiferum
14 Frondoſum
15 Syluoſum
16 Vmbroſum
17 Denſum
18 Tonſile
19 Celſum
20 Profundum
21 Tenerum

22 Amœnum
23 Laureum
24 Arduum
25 Obſcurum
26 Auricomum
27 Argutum
28 Pictum
29 Virens
30 Viridans
31 Lauriferum
32 Populeū
33 Purpureum
34 Apricum
35 Myrteum
36 Frondifluum
37 Aerium
38 Comans
39 Cæcum
40 Oliuiferum
41 Silens
42 Surdum
43 Odorum
44 Multicomum
45 Horrendum
46 Odoriferum
47 Floriferum
48 Inuium
49 Horrificum
50 Horridum
51 Tacitum

¶PRAECEDENTIVM Epithetorū Teſtimonia.

1 POMIFERVM,a ferendis pomis:Martialis lib.1. An
næ pomiferum nemus perennæ.Item Stroza pater lib.
6.Eroticon, Pomiferi nemoris te protegat vmbra per
æſtum.Idem lib.1.Aeoloſt.Atriaq; & fontes,pomiferū
2 q; nemus.¶ALTVM.Virg.lib.3.Georg.Nō vmbræ
altorum nemorum, non mollia poſſunt Prata mouere
animū. Item Syllius lib.1.Quales Threiciæ Rhodopē, Pangæaq; lu
3 ſtrāt Saxoſis nemora alta iugis.¶ATRVM.Virg. lib.1. Aen. De
4 ſuper horrentiq; atrū nemus imminet vmbra. ¶FRONDEVM.
Idem Virgil.ibidem.Tum vulgus & omnē Miſcet agēs telis nemora
inter frondea turbam.Itē Carmelita lib.1.Syluarū. Prata & Hama-
5 dryades nemora inter frondea ludūt.¶VMBRIFERVM. Virgil.
lib.6.Tandē corripuit ſeſe,atq; inimica refugit In nemus vmbriferū.
6 ¶ODORATVM.Idem Virgil.in eodem.Lętumq; choro Pæana
canentes Inter odoratum lauri nemus.Item Fauſtus in Elegijs.Inter
7 odoratū turba canora nemus.¶AVIVM.Virgil. lib.7. Tū quorū
attonitæ Baccho nemora auia matres Inſultant thyaſis. Item Lucre-
tius lib.2.Vt quæ peruolgant nemora auia peruolitantes. Idem lib.5.
Auia per nemora ac ſyluas,ſaltuſq; reperta.Itē.Quintianꝰ in Cleo-
8 poli.Hamatis luſtrat nemora auia telis. ¶OPACVM.Virg.lib.5.

Aen. Vt celſas videre rates, atq; inter opacũ Allabi nemus. Item Stro
za filius in venatione. Haurit iter pubes, nemoriq; aduẽtat opaco. Itẽ
Theocritus in Aepolo. Et tua furta Venus, nemori cælantur opaco.
Item Quintianus in Theoandrothanato. Per alta ſaxa, per opacum
nemus. Item Carmelita de morte Petri Nebularij. Siue feræ incurſu
9 ſeu vi latronis opaco In nemore amittat comitẽ. ¶SOLVM. In quo
nullius alterius rei colorem et aſpectum tenebræ et arborum denſitas
permittunt. Virgil. lib. 11. Aen. Ipſe ſinu præ ſe portans iuga longa pe
tebat Solorũ nemorum. Vel ſolum nemus dicitur quaſi deſertũ et in-
10 habitatum. ¶GRAVIDVM, fœtũ fructu. Palladius Rutilius. Et
11 varia grauidum pingere fronde nemus. ¶GELIDVM. Horatius
lib. 1. Carmi. Ode. 1. Me gelidum nemus, Nympharumq; leues cum
Satyris chori Secernunt populo. Itẽ Carmelita lib. 1. Agelariorũ. Sed
12 gelidum nemus ingreſſi videre per herbam. ¶VACVVM. Hora.
13 lib. 3. Car. Ode 25. Ripas & vacuũ nemus Mirari libet. ¶FRON-
DIFERVM. Lucretius lib. 2. Completq; querelis Frondiferum ne
mus aſſiſtens. Item Bap. Pius lib. 4. Eleg. Frondiferum nemus, & ne
14 moris non obuia luſtra. ¶FRONDOSVM. Apuleius lib. 4. Meta.
15 Aliquãto longius video frondoſi nemoris cõuallẽ vmbroſam. ¶SYL
VOSVM. Idẽ lib. 7. Circa montis illius ſyluoſa nemora, vnde lignũ
16 puer ſolebat egerere. ¶VMBROSVM. Ouidi. lib. 7. Meta. Quas
nemus vmbroſum, ſecretaq; ſylua tegebat. Itẽ Claud. de nuptijs Ho-
norij & Mariæ. Vmbroſumq; nemus, quo non admittitur ales. Item
Seneca in Oedip. Pauide latebras nemoris vmbroſi petũt. Item The
ocritus in Thaliſia. Hic nemus vmbroſum, præſtabat plurima frõde.
Item Carmelita de morte Ioannis Soreti. In nemus vmbroſum, et cõ-
cluſas vndiq; valles. Item Pamphilus Saxus de bello Tarrenſi. Per ne
mus vmbroſum, piceas petere antra per auras. Item Adrianus Cardi
nalis in venatione. Vmbroſi nemoris fugatus antro. Item Baptiſta Pi-
us libro 2. Elegidiorũ. Aut petere vmbroſi nemoris non obuia luſtra.
17 ¶DENSVM. Ouidius lib. 14. Iuſſit & in denſum trabibus nemus
18 ire videri. ¶TONSILE, in quo tondentur & amputantur rami. Ply
nius lib. 12. Cap. 2. Cn. Matius ex equeſtri ordine diui Auguſti amicus
19 inuenit nemora tõſilia. ¶CELSVM. Syllius lib. 7. Dũ nemoris cel
20 ſi ꝓcera cacumina ſenſim. ¶PROFVNDVM. Statiꝰ lib. 5. Theb.
Horruit infœlix viſu, longoq; profundum Impleuit clamore nemus.
21 ¶TENERVM. Martialis lib. 8. Epigrã. Mordeat et tenerum for-
22 tior aura nemus. ¶AMOENVM. Idem Martialis lib. 9. Tu colis
23 Elyſios, nemoriſq; habitator amœni. ¶LAVREVM. Martia. lib.
24 10. Et delicatę Laureũ nemus Floræ. ¶ARDVVM. Val. Flac. lib.

1. Argon. Aut Athon, aut Rhodopen, mœſtę nemora ardua Piſæ.
25 ℂOBSCVRVM. Seneca in Theb. Noua præda canibus, qua per
obſcurum nemus. Itē Pacificus lib. 2. In nemore obſcuro, cęcoq́ recō-
25 ditus antro. ℂAVRICOMVM. Pontanus lib. 2. de hortis Heſpe
27 ridum. In manibus nemus auricomū, Chariteiaq́ arua. ℂARGV
TVM, ab auium concentu. Pontanus lib. 2. Amorum. Phœbus & ar
28 gutum concitat aura nemus. ℂPICTVM, varijs floribus ornatum.
Politianus in Epigram. Floribus hiis pictum poſſidet aura nemus.
29 ℂVIRENS. Marullus in hymnis. Vaſtata & nemorum ſtrage virē-
tium. Item Crinitus lib. 1. Poe. Quid hic virētia nemora & vagos ſal-
30 tus fonteſq́ dicā. ℂVIRIDANS. Lactancius de Dominica reſurre
31 ctione. Iam reparat viridans frondea tecta nemus. ℂLAVRIFE-
RVM. Stroza pater lib. 6. Eroticon. Vmbraſq́ ſubire Lauriferi nemo
32 ris, ſedeſq́ habitare beatas. ℂPOPVLEVM, populis arboribus fe-
33 rax. Idē Stroza ibidem. Et veteres fagos, populeūq́ nemus. ℂPVR-
PVREVM, a purpureis et rubris florib9. Idē. Nūq̄ purpureū nem9
34 Lecturus violas petas. ℂAPRICVM, Soli expoſitū. Aurel. Augu-
rellus lib. 2. Qua per apricum nemorum vireta, Qua per florentum
35 medios odores. Apricū pro apricorū poſuit. ℂMYRTEVM. Idem
36 Augurel. Vel intra hoc myrteū ferri nem9. ℂFRONDIFLVVM
Crinitus lib. 2. Poematum, comā vocat frōdifluam. Quod Epithetū
nobis viſum eſt huic dictioni aptiſſimū. Verba eius ſunt hæc. Cinxit
37 frondifluā mihi Myrto pręuiridi comā. ℂAERIVM. Fran. Petrar-
cha Aegl. 4. Eſt nemus aerium, trabibus quo frigida quercus Sūmo-
38 uet vmbra diem. ℂCOMANS. Carmelita in Maio mēſe. Hæc ne
morum vobis damus ornamēta comātum. Item Carmelita in Dio-
39 nyſio lib. 3. Atq́ virens decus agrorum, nemorūq́ comantū. ℂCAE
CVM. Carmelita libro 1. Agel. Brachia certatim ſaliunt in vulnera cæ
40 cum Per nemus. ℂOLIVIFERVM. Idem lib. 4. Agel. Baccatū ra
41 dijs & oliuiferum nemus omnes Surgere per cāpos. ℂSILENS. Idē
Carmelita in Blaſio lib. 1. Vt vētū in ſaltus, nemorum per opaca ſilen
42 tum Luſtra. ℂSVRDVM. Idem ibidem. Hac duce perluſtrāt ſur-
43 dū nemus, & gradiētes In ſua vota vocāt Hecatē. ℂODORVM.
Carme. in Georgio. Per Hiericōtinos frutices, & odora cucurrit Per
44 nemora. ℂMVLTICOMVM. Carmelita in libello cōtra impudi-
45 ce ſcribentes. Sunt iuga, ſunt valles, multicomumq́ nemus. ℂHOR
RENDVM. Idem in Quercu Iulia. Quę nemus horrēdum & lu-
46 cos tenuere ſilētes. ℂODORIFERVM. Carmelita lib. 3. Syluarū.
47 Spargit odoriferū myrtea ſylua nemus. ℂFLORIFERVM. Ca-
48 lentius lib. 1. Eleg. Liliaq́ & violas, floriferūq́ nemus. ℂINVIVM.

Richardus Bartho.lib.5.Auſtriados.Non ſecus Aethiopū fuluo ne
mora inuia tauro Turbantur.Item Bap.Pius lib.1.Eleg.Si fugiāt, ſi
49 ſenta colāt,nemora inuia.¶HORRIFICVM.Richardus lib. 11.
50 Auſtriados.Vt nemus horrificum et lucos ſubiere cruētos.¶HOR
RIDVM. Thomas Radinus in 3.Chroſ.Hunc montem aſcende-
tis: at latere ab illo,quod horridis nemoribus, ſyluis crudeſcentibus,
ieiunis et ſqualentibus rupibus , hirſutis dumibus aſperatur.Vbi du
51 mibus pro dumis audacule vſus eſt. ¶TACITVM.Virgil. lib. 6.
Aen.Per tacitum nemus ire,pedemq; aduertere ripę.

¶NOX

Nigra
Intempeſta
Cærula
Obſcura
Languida
Atra
Vaga
Silens
Tranquilla
Humida
Occidua
Madida
Algida
Stelliparens
Somnifica
Importuna
Nigrans
Cæca
Mater Eumenidum
Sola
Sopora
Fumifera
Opaca
Flāmifera
Latebroſa
Caliginoſa
Gelida
Operoſa
Pruinoſa
Arcana
Furtiua
Laſciua
Lethæa
Reuerenda
Tranquilla
Roſida
Soporifera
Somni genitrix
Tacita
Titanis
Quieta
Tenebroſa
Proterua
Illumis
Fœda
Fœcunda
Brumalis
Tartarea
Terrifica
Picta
Luciparens
Cōnubia
Furua
Euanida
Concubia
Stellans
Horrenda
Subluſtris
Madens
Fuſca
Nigricans
Fuſcula
Somnifera
Frigidula
Vdula
Fallax
Tacens
Horrifica
Stellifera
Soporata
Profunda
Vagans
Horrens
Humens
Pallida
Stellata
Taciturna
Vmbroſa
Rorifera
Horrifera
Trepida
Triſtis
Tænarea
Stygia
Humecta
Syderea
Pallens
Mōſtripara

Timida

NAVTA

Timidus
Miſer
Pendens
Tremens
Sollicitus
Callidus
Audax
Sulcator ponti
Pauidus
Vagus
Incertus
Trepidus
Fluctiuagus
Perfidus
Iactatus
Citatus
Pauens
Mœſtus
Fluitãs
Auidus
Leuiſomnus
Vigil
Pontiuagus

NOVALIA

Culta
Rigua

NVBES

Alta
Cærulea
Aetherea
Vmbrifera
Aquoſa
Atra
Nigra
Liquida
Aerea
Cærula
Gelida
Cæca
Squalens
Imbrifera
Ardua
Volans
Valida
Caua
Picea
Bibula
Grauida
Opaca
Sonora
Maculoſa
Humens
Nigrans
Obſcura
Vndans
Calida
Montana
Aſpera
Glauca
Volucris
Fumans
Vmbroſa
Fugax
Ignota
Caligans
Diſploſa
Imbrificata
Deformis
Squalida
Pallida
Ventoſa
Fumida
Procelloſa
Leuis
Ignicolor
Turbida
Torpida
Vaga
Cœliuaga
Multicolor
Lurida
Altiuola

NILVS

Stagnans
Septẽgeminus
Laggus
Tepidus
Diuiduus
Vagans
Tumidus
Septẽfluus
Septemplex
Papyrifer
Aduena
Diues
Tepens
Fœtifer
Sacer
Aeriſonus
Placidus
Refluus
Vndoſus
Paretonius
Paludoſus
Aeſtifer
Fertilis
Imbrifer
Apricus
Torrens
Aeſtiuus
Deuius
Arcanus
Pharius

Latus
Longifluus
Portentificus
Limoſus
Vagus
Memphiticus
Vndans
Sonans
Pellæus
Præceps
Limifer
Auſtralis
Pinguis
Irriguus
Ferax

NAPEAE

Faciles
Teneræ
Placidæ
Virides
Formoſæ
Pictæ
Laſciuæ
Dulces
Innocuę
Hilares

NARCISSVS

Purpureus
Comans
Cephiſius
Perſpicuus
Hians
Filius Lyriopes

NIX

Alpina
Sythonia
Riphęa
Scythica
Hiberna
Gelida
Brumalis
Madens
Pura
Caduca
Tenera
Getica
Biſtonia
Meotica
Horrifera
Othryſia
Cana
Pruinoſa
Deflua
Cimbrica
Maligna
Montana
Apenninicola
Liqueſcens
Infirma
Algens
Alba
Candida
Rigida
Sarmatica
Hyperborea

NEREVS

Grandęuus
Spumeus
Violentus
Cærulus
Magnus
Cæruleus
Profundus
Placidus
Aduena
Velifer
Ventoſus
Trux
Vagus
Refuſus
Frequens ſcopulis
Spumans

NOVERCA

Iniuſta
Sæua
Mala
Immitis
Infauſta
Cauta
Dira
Monſtrifera
Cruda
Terribilis

NIDVS

Dulcis
Loquax
Concauatus
Pendens
Querulus
Tepens
Algens
Vernus
Excelſus
Gracilis
Implumis
Altus
Fragrans
Textilis
Inuolucer
Tepidus
Cauatus

NEBVLA

Atra

Madens
Humens
Aeria
Tenuis
Obumbrans
Stridens
Leuis
Turpis
Nigra
Tetra
Volans
Opaca
Inanis
Volucris

¶NEMESIS

Adraſtæa
Rhānuſia
Exoſa
Vehemens
Potens
Sæua
Trux
Calua

¶NEBRIS

Erithræa
Maculoſa
Villoſa

¶NVMYDAE

Infreni
Vagi
Fugaces
Mauruſii
Indomiti
Belligeri
Infrenes

¶NAXOS

Bacchata
Theſæa
Genialis
Bacchica
Vitigena

¶NESTOR

Pylius
Canus
Annoſus
Ter ęuo functus
Triſſeclis
Dulcioriloquus
Facundus
Neleius
Fidus
Longæuus
Prudens
Nelides
Decrepitus
Grādęuus
Maturus

¶NERVVS Citaræ & arcus

Tortilis
Gelidus
Lœthalis
Validus
Oeagrius
Turgens
Sinuatus
Canorus
Reſonās
Stridens
Apollineus
Vocalis
Blandiloquus
Reſonus

Threicius
Tortus
Grandiſonus
Ithuręus
Concinnatus
Alacer
Sonans
Tremens

¶NATRIX

Violator aquæ
Infector aquarū
Inimicus aquis

¶NOVACVLA

Sæua
Stricta
Acuta

¶NARDVM

Florens
Achemenium
Liquidum
Indicum
Purum
Tyrium
Diues
Odorum
Arabum
Madens
Lene
Redolens
Fragrans
Aſſyrium

¶NVMA

Sacrificus
Munificus
Intonſus
Pacificus

Fatidicus
Sanctus
Legifer
Romuleus
Oebalius
Iuſtus
Antiquus
Scœptrifer

NASAMON

Inops
Pauper
Durus
Aequoreus
Bellator
Semihomo
Alacer
Latro

NVMEN

Auxiliare
Exorabile
Venerabile
Sanctum

NVCES

Auellanæ
Caluæ
Preneſtinæ
Tarentinæ
Thaſiæ
Fagineę

NASTVRCIVM

Viride
Humidum

NECESSITAS

Sæua
Dira

NVX arbor

Viridis
Patula

NAVIS

Bellica
Oneraria
Aerata
Nautica
Roſtrata
Curua
Cita
Hoſpita
Longa
Velox
Veliuolans
Tumida
Præceps
Anxia
Fluuiatilis
Piſcatoria
Actuaria
Pontiuaga
Volucris
Phereclæa
Omniueha
Aequorea
Veliuola
Celer

NATVRA

Parens rerum
Diues
Creatrix
Fœcunda
Dædala
Initialis
Nouatrix rerum
Edax
Sollers
Ingenioſa
Omniferens
Omniparens
Sapiens
Fragilis
Imbecilla
Sedula
Officioſa
Prouida
Callida
Potens
Sagax
Compotẽs
Imperioſa
Operaria
Laruoſa
Larga
Reuerenda
Prægnatiua

NATATVS

Liquidus
Volucer

NECTAR

Dulce
Odoratum
Cœleſte
Hyblæum
Bacchęum
Opimianũ
Nobile
Medicatum
Idalium
Cytheriacũ
Liquidum
Rubicũdum
Maſſicum

difficilis: Sappho. si mihi difficilis

Atticum
Theſæum
Empireum
Rubrum
Aethereum
Beàtum
Præſuaue

ℭNEPTVNVS

Saturnius
Aequoreus
Pater ventorũ
Maris deus
Hibernus
Furens
Terriquaſſo
Tellurimotor
Cæruleus
Tridentifer
Rector maris
De⁹ æquoris
Ennoſigæus
Rex maris
Tęnarius
Vndiſonus
Glaucus
Arbiter pelagi
Minax
Atrox
Fluctiuomus
Gelatus
Parens aq̃rũ
Spumans
Liquẽs
Profundus
Salſipotens
Multipotens

ℭNATES

Turpiculæ
Candidæ
Molles
Turpes

ℭNAVSEA

Fluens

ℭNEFAS

Maculoſum
Crudele
Vipereum
Cruentum
Atrox
Execrandũ
Impium
Infandum
Horrendũ
Triſte
Graue
Indignum
Terrificum

ℭNVGAE

Canoræ
Argutæ
Bullatæ
Peregrinę
Dulces
Gaudioſæ
Amantes ocia
Leues
Vaniloquæ
Vulgares
Fœmineæ
Futiles
Loquaces

ℭNODVS

Tortilis
Contortus
Flexilis
Durus
Lacertoſus
Difficilis
Strictus
Irreſolubilis
Tenax
Obſtrictus
Nexus
Latens
Anceps
Arctus
Ahenus
Solidus

ℭNITOR

Aureus
Flammeus
Tremulus
Purus
Rutilus
Sydereus
Placidus
Nitidus
Peſtanus
Lacteus
Niueus
Albus

ℭNIGREDO

Coruina
Picea
Obſcura

ℭNYMBVS

Nigrans
Obſcurus
Aethereus
Niger
Volans

Rigans
Hyemalis
Auſtralis
Subitus
Torrens
Ater
Piceus
Tenuis
Præceps
Hiulcus
Vibratus
Hibernus
Vndans
Fumificus
Trux
Fulmineus
Horriſonus
Gelidus
Glacialis
Leuis
Stillans
Algens

¶NOTVS

Præceps
Ater
Rapidus
Vdus
Furens
Terribilis
Procelloſus
Nubifer
Aeolius
Madidus
Triſtis
Stridens
Hibernus
Sæuus
Pluuius
Vndãs

Acer
Inſanus
Lubricus
Aerius
Iratus
Violentus
Nymbiſonus
Tumidus
Leuis
Turbidus
Pluuius
Imbrifer
Sonorus
Fugax
Fluctiuomus
Volucer
Inflatus
Celer
Vanus

¶NYMPHAE

Teneræ
Niueæ
Aequoreæ
Nereiæ
Glaucæ
Cæruleæ
Dulces
Virides
Blandæ
Fluctigenæ
Humentes
Flucticolæ
Formoſæ
Nitidæ
Cęrulæ
Candidæ
Decoræ
Amatrices
Laſciuæ

Prænitentes
Lætæ
Nemoriſſequę
Vitreę
Oceanitides
Florilegæ
Verecundæ

¶NVBILA

Fuſca
Denſa
Caua
Turbida
Picea
Nymboſa
Frigida
Concaua
Vaga
Tetra
Humida
Triſtia
Atra
Nigrantia
Nigra
Sublimia
Ardua
Opaca
Pallida
Cæca

¶NIOBE

Tantalis
Triſtis
Sipyleia
Superba
Mœſta
Frigida
Infœlix
Ardua

¶NOCTVA

Noctis auis
Palladis ales
Garrula
Solicana
Noctiuida
Improba
Fera
Lucifuga
Prænuncia fati

¶NESSVS

Ferox
Violentus
Lernifer
Semifer
Perfidus
Sæuus
Trux
Biformis

¶NAYADES

Aequoreæ
Lubricæ
Dominę vndarum
Cærulæ
Vdæ
Procaces
Fugaces
Vndoſæ

¶NAR

Præceps
Sulphureus

¶NVTVS

Tacitus
Facilis
Loquax
Geſtuoſus
Subuaſer

¶NYSVS

Hyrtacides
Phrygius
Purpureus

¶NASO

Tener
Pelignus
Doctus
Ingenioſus

¶Idem de Epithetis huius dictionis Ouidius

¶NAENIA

Funebris
Miſera
Iners

¶NASVS

Madidus
Turpiculus
Rorans

¶NIPHATES

Tigrifer

¶NEX

Infanda
Stygia
Dura
Neſanda
Impia
Perfida
Hoſtilis
Sanguinea
Lœthalis
Tetrica
Amara
Cruenta
Horrida
Miſera
Violenta
Crudelis
Lurida
Turpis
Obſcœna
Mœſta
Cruda
Obſcura
Acerba
Horrenda

¶NERO

Caluus
Sæuus
Ingratus
Ferus
Piger
Crudelis
Matricida
Dirus
Inceſtus
Prauus
Inuiſus
Inhuman9
Crudelis
Durus
Indignabundus
Sanguineus
Superbus
Crudus

¶NEMEA

Frondens

Frondoſa
Syluoſa
Cleonça
Frondifera

¶NVNCIVS

Velox
Volucer
Celer
Aeripes

¶NEREIDES

Virides
Aequoreæ
Laſciuæ
Vdæ
Oceanitides
Pictæ

¶NOTA

Informis
Turpis
Infamis
Obſcœna
Olens

¶NVMERI

Blandi
Dulces
Molles

¶MVMMVS

Aureus
Argenteus
Iurgioſus
Auarus
Iners

¶NEAPOLIS

Cumęa
Inquieta
Sinuoſa

¶NOVEMBER

Pruinoſus

¶NEPA

Viroſa

¶NVGATOR

Graphicus

¶NIREVS

Diuinus
Formoſus

¶NVTRIX

Sedula
Blanda
Lacte fluens

¶IOANNIS RAVISII Textoris Epitheta de Litera. O

OCVLI

1 Humentes
2 Vitrei
3 Glauci
4 Orbiculares
5 Venuſti
6 Igniti
7 Teneri
8 Vagi
9 Roſei
10 Ebrij
11 Ludibundi
12 Luciduli
13 Vigiles
14 Sequaces
15 Gemmantes
16 Morſicantes
17 Micantes
18 Proterui
19 Arguti
20 Tumidi
21 Molles
22 Nitidi
23 Albicantes
24 Flagrantes
25 Blandi
26 Turgiduli
27 Melliti

28 Compoſiti
29 Acres
30 Ardentes
31 Auari
32 Stellantes
33 Nictantes
34 Decori
35 Purpurati
36 Protuberantes
37 Rutilantes
38 Radiantes
39 Placidi
40 Madidi
41 Nitentes
42 Cupidi
43 Splendiduli
44 Petuli
45 Laſciui
46 Faciles
47 Dulciculi
48 Procaces
49 Flammei
50 Flammantes
51 Craſſiculi
Eminentes
52 Rubelli
53 Syderei
54 Acuti
55 Fulgidi
56 Pulchri
57 Curioſi
58 Auidi
59 Impudici
60 Idalij
61 Lubrici
62 Serenati
63 Amabiles
64 Cupidinei
65 Cœleſtes
66 Comes
67 Conniuentes
68 Acidalij
69 Ignei
70 Lucentes
71 Ridentes
72 Lucidi
73 Promicantes
74 Præfulgentes
75 Tremuli
76 Pæti
77 Amœni
78 Herbei
79 Procliues
80 Emiſſicii

¶PRAECEDENTIVM Epithetorum teſtimonia.

1 HVMENTES. Lucanus lib. 4. Ante ducis voces ocu-
lis humentibus omnes Aſpicerent. Item Ouid. lib. 11.
Suſtulit illa Humentes oculos. Item Statius lib. 5. Syl
2 uarum. Cineremq; oculis humentibus hauſi. ¶VI-
TREI. Pontanus lib. 2. Baiarum, Ni reddis mihi vi-
3 treos ocellos, ¶GLAVCI. i. ſubuirides. Salmonius

in hymnis. Sugit, & arridet glaucis tibi mater ocellis. Idē in Geneth.
4 Nunc tenerum ridet, nunc glaucis ſpectat ocellis. ¶ORBICVLA
RES.i.rotundi. Ego in Elegiis meis. Q uum nutū dominæ facit or-
5 bicularis ocellus. ¶VENVSTI. Cicero lib.5. Q uęſt. Tuſcul. Hæc
quæ ſunt minima, tamen bona dicantur neceſſe eſt, candiduli dentes,
6 venuſti oculi, color ſuauis. ¶IGNITI. Marullus in Epig. Ignitos
quoties tuos ocellos In me vita moues. Itē Carmelita in Catha. lib.1.
Et furor ignitis oculis & fronte minaci Excandeſcit. Item Architre.
7 lib.5. Candet & ignitis oculis prognoſticat irā. ¶TENERI. Ouid.
lib.3. Eleg. Q uid fles & lachrimis teneros corrūpis ocellos? Idē lib.1.
de Arte. Atq; ita. Quid teneros lachrimis corrūpis ocellos? Itē Pon-
tanus lib.3. de Amore Coniugali. Prima Venus teneris legem pręſcri
8 pſit ocellis. ¶VAGI Boeti⁹. de Diſcipl. Scholaſt. Et hoc vagis ocu
9 lis & effrena lingua, petulanti animo, vultu incōpoſito. ¶ROSEI.
Martianus Capella lib. 9. Aurora exoriens roſeis ſpectabit ocellis.
10 ¶EBRII. qui aliquātulum humecti ſunt & ludibundi, ſic appellan-
11 tur. Catullus. Et dulcis pueri ebrios ocellos. ¶LVDIBVNDI, qui
geſtu grato ſpectantes alliciunt. Gellius lib.3. cap.5. Nam quum vocē
eius infractam, capillumq; arte compoſitum, & oculos ludibūdos, at-
12 q; illecebrę voluptatiſq; plenos videret. ¶LVCIDVLI. Pontanus
13 lib.1. Amorū. Et quū lucidulos in me cōuertit ocellos. ¶VIGILES
14 Archi. lib.5. Quū lōgo vigiles ſomno ſuffundit ocellos. ¶SEQVA
CES, longo aſpectu rem ſibi iucundam proſequentes. Statius libro
15 3. Theb. Perlegere animis oculiſq; ſequacib⁹ auras. ¶GEMMAN
TES. Colu. lib.5. cap.24. Ne ſuper, lachrimet, & gēmātē cęcet oculū.
16 ¶MORSICANTES. Oculi enī venuſti mordēt & alliciūt, ac po
tētiſſimū amoris incitamentū pariunt. Ita vt eorum fulgor & amabi-
lis intuitus quaſi quodā morſu vitalia populetur. Apuleius lib.2. Me-
ta. Tum illa ceruicem intorſit: & ad me conuerſa limis & morſicanti
bus oculis. Idem lib. 10. Molles interdum voculas & dulces gannitus
17 cum morſicantibus oculis interauerat illa. ¶MICANTES. Idem
Apul. lib.3. Meta. Sic tuis iſtis micātibus oculis, & rubentibus buccu
lis, & renidentibus crinibus, & hiantibus oſculis, & fragrātibus pa-
pillis in ſeruilem modū addictū atq; mancipatū teneas volentē. Item
Ouidius lib.1. Meta. Videt igne micantes Syderibus ſimiles oculos.
Item Carmelita in Iulio menſe. Torua ſuperciliis, oculi ſplendore mi
18 cantes Sanguineo. ¶PROTERVI. Ouidius in Epiſtola Helenæ
19 ad Paridem. Tu modo me ſpectas oculis laſciue proteruis. ¶AR-
GVTI. Ouid. lib.3. Eleg. Riſit & argutis quiddā ꝓmiſit ocellis. Itē
Cicero lib.1. de Legibus. Nam & oculi nimis arguti quemadmodum

animo affecti ſumus loquuntur.Item Pōtanus in Lepidina. Riſit &
20 argutos in te dea flexit ocellos. ¶TVMIDI.Ouid. lib. 3. Eleg. Et
vellem tumidis prætēdit ocellis. Item Pōtanus lib.1. Amorū.Interea
21 tumidis ſtillat tibi riſus ocellis. ¶MOLLES. Ouid.lib.1. de Reme
dio. Mollibus eſt oculis,quod fleat illa refer.Item Architre. Molli-
22 bus occurrit oculis,& lumina lumen Elidunt maiora minus. ¶NI-
TIDI.Iuuenalis.Satyra.6. Turbauit nitidos extinctus paſſer ocel-
los.Item Pontanus lib.1. Amorum.Hęc te in delicijs habebit,hæc te
23 Præponet nitidis ſuis ocellis.¶ALBICANTES.Plyni9 lib.2.cap.
24 10.Beli oculus albicans pupillā pingit nigrā.¶FLAGRANTES.
25 Syllius lib.17.Cerno flagrantes oculos,vultūq; timendū. ¶BLAN
DI.Statius lib.2.Syluarū. Nec petulans acies, blandiq; ſeuero Igne
oculi.Item Thomas Radinus in.1.Chroſ.Blādoſq; intorquētes ocel-
los prouehunt.Item Marullus in Epig. Mi ſi cor quæſitum animā,
ſi cor quoq; blandis Captum oculis.Item Bap.Pius lib.1.Eleg.Ob-
nubitq; caput,blandos obnubit ocellos.Item Architre.lib. 9. Reſpi-
26 cit & blandis epulas percurrit ocellis.¶TVRGIDVLI. Catullus.
Flendo turgiduli rubent ocelli.Item Pontanus lib.2. de Amore con-
27 iugali. Turgiduloſq; oculos,turgidulaſq; genas.¶MELLITI, mel
le liti ac delibuti.Catullus.Mellitos oculos tuos iuuenci Si quis me ſi
28 nat vſq; baſiare.¶COMPOSITI.Propertius lib.1.Compoſitos le
29 uibus radijs patefecit ocellos.¶ACRES.Valeri9 Flac.lib.6.Argo:
30 Ac ſimul acres Huc oculos ſenſuſq; refert,animumq; fauētē.¶AR-
DENTES.Val.Flac.lib.6.Perſequitur luſtrans, oculiſq; ardenti-
bus hæret.Item Bap.Pius lib.4.Eleg.Parce per ardētes oculos,duo
31 ſydera noſtra.¶AVARI,videndarū rerū cupidi.M. Manilius lib.
32 5.Aſtron.Verticibus mediis oculos emittet auaros. ¶STELLAN-
TES,in modum ſtellæ micantes. Martianus Capella lib.1. de Nu-
ptiis Phil. Quos ſtellātibus oculis interſtinctos crebri vibratus igniū
33 luminabāt.¶NICTANTES,Ide Martianus Cap.lib. 9. Nictā
34 tes oculos reprimit ſtupefacta vapore.¶DECORI.Idē lib.9. Ocu
35 los delecta decoros Reconde mētis intimo.¶PVRPVRATI.Idē
Martianus Cap.lib.9.Nec poſſe purpuratis nimium placere ocellis.
36 ¶PROTVBERANTES,turgidi & aliquātum inflati.Protube-
rare enim tumere eſt. Sidonius lib.8.Etenim protinus argumēto fue-
37 re liuida cutis,oculi protuberantes. ¶RVTILANTES. Pontan9
38 lib.1.de Stellis. Quid dicā,quum plena oculis rutilantibus. ¶RA-
DIANTES.Idem Ponta.ibidem. Mille micent oculis paſſim radi
antibus ignes.Item Marullus in hymnis.Puerum forma præſignem
39 & radiātibus oculis. ¶PLACIDI.Pōta.lib.3.de Stellis. Torpeſcūt,

placidos flectis quum lenis ocellos. Idem lib. 2. Amorū. Sancta fauet,
iamꝗ et placidis arriſit ocellis. Idem in verſibus lyricis. Huius e vultu
40 placidiſꝗ ocellis Inſtruit ſeſe Venus & Cupido. ¶MADIDI. Pon
tanus in Lepidina. Ah miſer, vt madidis vultum demiſit ocellis. Itē
Pamphilus Elegia. 2. Quo lachrimæ ſemper madidis ſpargūtur ocel-
lis. Item Bap. Pius lib. 2. Elegi. Flebo ego, tu flenti madidos ſicca-
41 bis ocellos. ¶NITENTES. Pontanus lib. 1. de Amore Coniugali.
Ne lachrimis, ne fœda oculos formoſa nitentes. Fœda verbum eſt.
42 ¶CVPIDI. Architrenius lib. 2. Cernendiꝗ fauum cupidis delibat
ocellis. Item Pontanus lib. 1. de Amore Coniugali. Nam ſibi dum cu
43 pidiſꝗ oculis, nutuꝗ loquuntur. ¶SPLENDIDVLI. Idem Pon-
44 tanus lib. 1. Baiarū. Et qua ſplēdidulos moues ocellos. ¶PAETV
LI. i. procaces & petulantes. Idem Ponta. ibidem. Nigra & lumina,
pętulos ocellos Colla & cādida, veſculas papillas. Idē lib. 2. Sed quū
45 lumina pętuloſꝗ ocellos Hucilluc agis, & ſubide rides. ¶LASCI
VI. Idē Ponta. lib. 2. Baiarū. Laſciuos cohibe focilla ocellos: Ne per-
46 das miſeros videndo amātes. ¶FACILES. Idem Pontanus ibidē.
Nec ſpōde faciles benigna ocellos: De ſpe ne perimas benigna amā
47 tes. ¶DVLCICVLI. Idem Pontanus ibidem. In te dulciculis tu-
48 ens ocellis, In te lacteolo ſinu refuſa. ¶PROCACES. Pōta. lib. 2.
Baiarū. Exercete oculos ſimul procaces. Exercete iocos benigniores.
49 ¶FLAMMEI. Thomas Radi. 2. Chroſ. Quæ dū totius corporis
50 ornatū, flāmeos oculos in occipitio gereret. ¶FLAMMANTES.
Carme. in Cęcilia. Torua tuēs, ſpirāſꝗ oculis flāmātibus irā Tarta
rèam. Idem in Brixia. Vnde ferūt oculis quōdam flammantibus hy-
51 drū Egreſſum. ¶CRASSCICVLI. Thomas Radinꝰ in 3. Chroſ.
Rugoſus vultulus, craſſiculi & eminētes oculi indecitanter & inepte
52 corrugati. ¶RVBELLI. Idem Thomas ibidem. Surſum vorſis ru-
53 bellis oculis, ore amplo, oblongis caninis dentibus. ¶SYDEREI.
Politianus in Epigram. Aſpice ſydereis vt blandū arridet ocellis. Itē
Pamphil, Saxus Elegia 20. Cui cū ſydereis oculis facieꝗ ſerena Dul
citer incipies dulcia verba loqui. Item Bap. Pius lib. 2. Eleg. Sydereis
habitat cum genitrice oculis. Idē lib. 3. Sydereos oculos, ſydereaſꝗ ge-
54 nas. ¶ACVTI. Politianus in Ruſtico. Aeſtuat, atꝗ aliena oculis
bona limat acutis. Itē Plautus in Pſeudulo. Magno capite, acutis ocu
55 lis, ore rubicundo admodum. ¶FVLGIDI. Marullus in Epigrā.
Amorem ocellis inſidentem fulgidis Vidi beatę Ruuerę. Ruuera pro-
56 priū eſt mulieris nomē. ¶PVLCHRI. Codrus Vrceus lib. 1. Sylua
57 rū. Pulchriſꝗ oculis afflauit amores Cypris. ¶CVRIOSI. Lactā-
cius lib. 3. de falſa Sapientia cap. 20. Qꝫ in ſecreta illius cœleſtis proui

58 dentiæ curioſos oculos voluerunt immittere. ¶AVIDI. Stroza filiꝰ
in Epigrã. Hinc auidos explere oculos, hinc frigida fas eſt Haud ſe-
59 mel hauſta labris hauſta calere tuis. ¶IMPVDICI. Boetius de Di
ſciplina Scholaſtica. Supercilio mutilato, oculo impudico, faſtuoſoq;
60 inceſſu ſemicirculariter icedere gaudet. ¶IDALII. ab Epitheto Ve-
neris, quę Idalia dicitur, quaſi Venerei. Achilles Bochiꝰ. Illa illa ida
61 liis potẽs ocellis. ¶LVBRICI. Bap. Pius lib. 1. Eleg. Nã mõ me do
62 minę male lubricꝰ ăgit ocellus. ¶SERENATI. Idẽ ibidẽ. Blãda ſe
renatis incedit gratia ocellis. Idẽ lib. 4. Quodq; ſerenatis infers mihi
63 vulnus ocellis. ¶AMABILES. Bap. Pius lib. 1. Eleg. Cuius ama-
bilibus Phlegeton Cocytus ocellis Manat. Idẽ lib. 3. Inter amabilibꝰ
64 poſitus tamen vror ocellis. ¶CVPIDINEI. i. laſciui & illecebroſi.
Idẽ Bap. Piꝰ lib. 1. Eleg. Illa cupidineis aim deuinxit ocellis. Idẽ lib.
65 2. Corda cupidineis tua ſubdita rebar ocellis. ¶COELESTES.
66 Idẽ Bap. Pius lib. 4. Quã mihi cœleſtes illi videantur ocelli. ¶CO-
67 MES. Idẽ lib. 1. Comibꝰ heu fateor domię pelleƈtꝰ ocellis. ¶CON
NIVENTES. Architre. lib. 3. Progrediẽte notat & cõniuẽtis ocelli
68 Inuidia mordet. ¶ACIDALII. Bap. Pius lib. 4. Lumina acidaliis
canimus cõtẽdere ocellis. Dicũtur aũt Acidalii quaſi Venerei ab Epi
69 theto Veneris: quod ſuo loco ſumus declaraturi. ¶IGNEI. Pãphil.
70 Saxus lib. 1. Plenis faucibꝰ, igneis ocellis. ¶LVCENTES. Cõrad.
71 lib. 1. Odarum. Fronte lucentes oculi coruſcant. ¶RIDENTES.
Augurellus lib. 2. Iambicorum. Quæ mihi menutu ſolo ridẽtis ocel-
li. Item Architrenius lib. 4. Omne domus viciũ ridẽti mordet ocello.
Item Bap. Pius lib. 1. Eleg. Nulla mihi poſthæc ridentibus aſtet ocel
72 lis. ¶LVCIDI. Augurellus lib. 1. Car. Humentemq; oculis deſine
73 turbidam Nubem tendere lucidis. ¶PROMICANTES. Crini-
tus de Maximino Cæſ. Statura fuit ingenti, oculis promicantibus,
74 capillo criſpo. ¶PRAEFVLGENTES. Idem Crinitus lib. 25.
75 cap. 16. Oculi præfulgentes, clariſſimũ Solis lumen. ¶TREMVLI.
Idem Crinitus lib. 2. Poematum. Quum tremuli ſeſe oculi exerunt,
Primæuumq; auidi percipiunt diem. Item Michael Anglicus. Par-
76 te alia tremulis blanditur Cypris ocellis. ¶PAETI. i. petulantes &
laſciui. Salmonius in hymnis. Flauicomos crines, pætum qui laudet
ocellum. Item Baptiſta Pius libro 4. Elegidiorum. Illa notat pętoſq;
77 oculos, nutuſq; loquaces. ¶AMOENI. Carmelita in Nicolao To-
lentino, libro 3. Amœnis Subridens oculis & mẽte arcana volutans
78 ¶HERBEI. i. glauci & herbæ inſtar virides. Plautus in Curgul. Cũ
79 collatino ventre atq; oculis herbeis. ¶PROCLIVES, in terrã pro-
ni, Architrenius lib. 8. Procliues oculos leuat Architrenius, inſtar Sy-

80 deris ardeſcens. ¶EMISSICII. i. exiliētes, ab emittendo. Plautus in Aulularia. Circūſpectatrix cum oculis emiſſicijs.

¶OLIVA
Frondens
Licinia
Opaca
Pallens
Teres
Tarde creſcens
Pinguis
Viuax
Viridis
Pacifera
Caduca
Venafrana
Pacalis
Palladis arbor
Sylueſtris
Mitis
Nitida
Popularis
Pacata
Albens
Piſæa
Palladia
Canens
Glauca
Supplex
Inſons
Imbellis
Vmbroſa
Vernicoma
Virens
Viridans
Picena
Attica
Pacifica

¶ORCVS
Formidabilis
Lethæus
Pallidus
Stygius
Pallens
Nil miſerans
Luridus
Niger
Rapax
Formidabilis
Fuſculus
Sæuus
Sceleratus
Niger
Furuus
Immenſus
Tenebroſus
Dirus
Auarus
Fœdus
Turbidus
Miſer
Vmbroſus
Tartareus
Infernus
Trepidus
Improbus
Triſtis
Immobilis
Luctiſonus
Vorax
Aetnæus
Durus
Inuiſus
Teter
Nigrans
Monſtroſus

¶OAXES fl.
Rapidus

¶OCIVM
Ignobile
Tranquillum
Molle
Ignauum
Segne
Infœlix
Diſcinctum
Liberum
Luxurioſum
Languidum
Sordidum
Marcidum
Blandum
Dulce
Oblectabile
Gratum
Iners
Pingue
Calamitoſum
Facile
Lene
Languens
Lætum
Garrulum
Deſidioſum
Fœdum
Amœnum
Pigrum
Quietum
Pernicioſum
Genioſum

¶OVIS
Balans

Lanigera
Pellita
Infirma
Cornigera
Placida
Pauida
Immunda
Canuſina
Imbellis
Blanda
Tenella
Hirſuta
Gracilis
Mollis
Mitis
Velligera
Saliens
Manſueta
Scabra

¶OBSONIVM

Opiparum

¶OLYMPVS pro cœlo & monte

Frondoſus
Celſus
Clarus
Deuexus
Aethereus
Omnipatens
Opacus
Altus
Vaſtus
Volucer
Magnus
Curuus
Fuluus
Cæruleus
Gelidus
Pruinoſus
Rapidus
Stellans
Conuexus
Flammiger
Splendens
Atlantiacus
Ignifer
Stellifer
Aſtriger
Obliquus
Nemoroſus
Aemathius
Profundus
Sydereus
Sublimis
Flammifer
Glacialis
Ardens
Pulcher
Rigens
Cœleſtis
Aſtrifer
Fulgens
Aemonius
Vitalis
Flammans
Radians
Stelliger
Lucens
Splendens
Mollis

¶OESTRVM

Horribile
Diuinum
Rapidum
Pierium
Aeſtiuum
Volucre

¶OLEVM

Pingue
Liquidum
Palladium
Viride
Tardum
Inolens
Leue
Calorificum
Venafranum
Syrium
Odoratum
Vnctum
Cæruleum
Liquens

¶OSCVLVM

Furtiuũ
Luctans
Obuium
Roſidum
Inſidioſum
Dulce
Fragrans
Hians
Molle
Anhelum
Supinum
Charum
Humidum
Dilectum
Blandum
Gratum
Pugnans
Ebrium
Laſciuum
Semiulcum
Preſſum
Mulcens

Amicũ
Delicioſum
Mite
Pudibundum

¶Huc reducas Epitheta huius dictionis Baſium.

¶CORNVS

Rigida
Sterilis
Iners
Peliaca
Excelſa
Aeria
Procera
Annoſa
Viridis
Dura
Solida
Frondoſa
Montana
Teres
Comans

¶COLOR

Argutus
Albus
Innocuus
Niueus
Amyclęus
Plumeus
Ales
Candidus
Paphius
Terapnæus
Phœbęus
Apollineus
Candens
Reſonus
Nitidus
Lædęus
Argenteus
Imbellis
Lacteus
Vocalis
Aonius
Cayſtrius
Cantor

¶Idem de Epithetis huius dictionis Cycnus

¶COSTRVM

Sarranum
Tyrium
Purpureum
Sydonium
Aſſyrium
Superbum
Sanguineum
Pœnũ
Imbelle
Puniceum
Coruſcum
Agenoreum
Rutilum
Regale
Nitens
Precioſum
Pictum
Ardens
Getulum

¶COPES

Attalicę
Auidæ
Magnificæ
Superbæ
Miſerę
Regales
Crœſiæ
Dariæ
Fluxæ
Leues
Auratæ
Dites
Viſcoſæ
Iniquæ
Inopes

¶Idem de Epithetis huius dictionis diuitiæ.

¶CORBIS

Intortus
Tortus
Apertus
Spacioſus
Flexus
Curuus
Frugifer
Globoſus
Circulatus
Refugus
Obliquus
Sinuoſus
Tripartitus
Auarus
Lunaris
Patulus

¶CODIVM

Fuſcum
Lœthale
Occultum
Recrudeſcens

Iniquum
Crudele
Aſperum
Nefandum
Internecinũ
Immortale
Pertinax
Profanum
Igneſcens
Improbum
Vatinianum
Aegrum
Impacatum
Hoſtile
Acerbum
Inimicum
Amarum
Inexpiabile
Atrox
Lugubre
Pertinax
Inteſtinum
Exacerbatũ
Cruentum
Malum
Triſte
Peſtiferum
Feruens
Cæcum
Furens
Flagrãs
Malignum
Tranquillũ
Capitale
Exitiale
Crudum
Siniſtrum
Sæuum
Fatale
Perniciosſum

¶OS oris

Dulciſonum
Eburnum
Clamoſum
Ambroſium
Melleum
Pulchrum
Iucundum
Sydereum
Album
Roſeum
Niueum
Loquax
Blandum
Fulgidulum
Canorum
Nitens
Renidens
Purpureum
Argutum
Formoſum
Nitidum
Mellifluum
Rotundatũ
Facundum
Diſertum
Dulciloquũ
Lepidum
Suauiloquũ
Lacteum
Rubicundũ
Flexanimũ
Serenatum
Querulum
Rutilum
Cycnęum
Dulce
Harmonicum
Melicum

Idalium

¶ORESTES

Furijs agitatus
Agamẽnonius
Triſtis
Sceleratus
Inſanus
Agamẽnone natus
Tantalides
Vltor patris
Argolicus
Sarmaticus
Inanis mentis
Miſer
Turbidus
Matricida
Rapidus
Pauidus
Furioſus
Argiuus
Sæuus
Timidus

¶ORION

Nymboſus
Aquoſus
Enſifer
Rapidus
Infeſtus
Pallidus
Niger
Nubilus
Fulgens
Rutilans
Rutilus
Aureus
Triſtis
Obſcurus
Venator

Atrox
Inſanus
Pluuioſus
Toruus
Superbus
Neptunius
Occiduus

ORPHEVS

Thracius
Threicius
Vocalis
Rhodopeius
Apollineus
Iſmarius
Geticus
Oeagrius
Odryſius
Blandus
Cithariſta
Biſton
Melliflüus
Dulciſonus
Lepidus
Melicus
Sonorus
Blandiloquus
Dulcicanens
Pangæus.
Riphæus
Fertilis
Biſtonius
Thrax

OSSA

Dura
Nodoſa
Candida
Nodata
Solida
Pura
Prædura

OCEANVS

Refuſus
Ingens
Beluoſus
Circũuagus
Senex
Glacialis
Nympharũ genitor
Aduena
Raucus
Sonorus
Rex vndarum
Vaſtus
Circũfluus
Vitreus
Canus
Reciprocãs
Stagnans
Immenſus
Vndoſus
Vagus
Amplus
Refluus
Lubricus

OCREA

Leuis
Ferrea
Renitens
Fulua
Teres

ORONTES fl.

Celer
Babylonius
Syrus
Eous
Imbellis
Myrtifer
Mitis
Longinquus
Rapidus

OSSA mons

Pinifera
Ardua
Arctoa
Gelida
Frondens
Aeria
Nemoroſa
Threſſa
Theſſala

OMASVM

Pingue
Vile
Centipelle

ORDEVM

Triticeum

OETHA

Herculea
Nemoroſa
Alta
Ardua
Frondoſa

OTHRYS

Nemoroſus
Niualis
Canus
Piniger
Aemathius
Niuoſus
Theſſalicus

Nubifer
Gelidus

¶OBSIDIO

Arcta
Dura
Captiua

¶OSYRIS

Sanctus
Pius
Frugifer
Pharius
Auricomus
Cœleſtis
Lacer
Corniger
Nudus

¶OENEVS

Parthaone natus
Calydonius
Superbus

¶OMPHALE

Mæonis
Lyda
Lydia

¶OPS

Turrigera
Idæa

¶OENONE

Pegaſis

¶OLITOR

Sedulus

¶ODOR

Sabæus
Pulcher
Liquidus
Cinnameus
Iucundus
Achemenius
Aſſyrius
Syrius
Panchæus
Mollis
Arabus
Charitæus
Arabs
Cyprius
Corycius
Myrrheus
Vagus
Arabicus
Beneolens
Ambroſius
Balſameus
Nectareus
Amœnus
Eous
Fragrans
Thymbræus
Arabius
Myrrhinus
Gratus
Genialis

¶OVIDIVS

Peligni alumnus
Laſciuus
Pelignus
Sulmonis alumnus
Inops
Ingenioſus
Præceptor amoris

¶Idem de Epithetis huius dictionis Naſo.

¶OREXIS

Rapida
Feruida
Olens

¶ORBILIVS

Beneuentanus
Plagoſus

¶OLVS

Agreſte
Niliacum
Rigidum

¶OREADES

Agreſtes
Comptæ
Salientes

¶ODA

Pulchra
Dulcis
Lyrica
Lepida
Terſa

¶ORACVLVM

Delphicum
Diuinum
Veridicum
Pythicum
Sacrum
Sanctum

¶ORATOR

Vehemens
Cathedrarius
Suauis
Canorus
Volubilis
Sermone potens

¶ORATIO

Flexanima
Subtilis
Conciliatrix
Compta
Mitis
Ornata
Numeroſa
Diſerta
Perblanda
Benigna
Blandiloquens
Incitata
Volubilis
Redūdans
Circūfluens

¶OPS pro auxilio

Medica
Salutifera
Innocua
Machaonia

¶OTHO Imp.

Vanus
Mollis
Laſciuus
Sæuus
Famoſus
Pulcher

¶OLLA

Fictilis

¶ORTVS pro oriente

Eous
Puniceus
Roſeus
Rutilus
Phœbæus
Lucifluus
Nitidus

¶OBLIVIO & Obliuia

Pigra
Deſes
Lethea

¶ORGIA

Thebana
Mollia
Baccheia
Obſcura
Myſtica
Delicioſa

¶OPOBALSAMVM

Candidum
Gratum

¶OVVM

Leue
Teres
Tractabile

¶ORGANA

Hydraulica
Diſſona

¶OSTREA

Delicioſa
Baiana
Spumoſa

¶ORCADES

Naufragæ

¶OVILE

Tenerum
Lanigerum

¶OCCASIO

Calua

¶ORICHALCVM

Durum
Nitidum

¶ONYX

Lubricus
Murrheus
Craſſus
Leuis
Candidus
Candicās
Ardens

OBSEQVIVM

Blandum

Manſuetum

¶ORNAMENTVM

Pulchrum
Superbum

¶OMEN

Occultum

¶ORBITA

Curua

¶OEDIPVS

Miſer
Impius
Cæcus
Infauſtus
Parricida
Orbus

¶ONVS

Vaſtum
Sarcinoſum

¶ORYTHIA

Aeumolpis
Aeumolpæa

¶OLEA

Glauca

¶OPPROBRIVM

Amarum

¶ORYSON

Decliuis

IO. RAVISII TEXTORIS Epitheta de Litera. P.

PAX

1 Innoxia
2 Placida
3 Tranquilla
4 Tuta
5 Incruenta
6 Concors
7 Candida
8 Quieta
9 Serena
10 Compoſita
11 Alma
12 Bona
13 Togata
14 Læta
15 Aurea
16 Blanda
17 Ignaua
18 Fœlix
19 Amica
20 Sancta
21 Mitis
22 Dulcis
23 Niuea
24 Syderea
25 Innocua
26 Syncera
27 Laurigera
28 Genialis
29 Amœna

¶PRAEFATIO.

HAEC ego raptim & tumultuarie ſcribebam adeo quidem, vt foliatim lineatimq; crudum opus & indigeſtū manibus meis extorquerent Chalcographi. Quod ægreferentes pleriq; non poſtremi inter amicos meos loci, conſuluerunt vt iam præfari deſiſterem, nō tam meorum miſerti laborū, q̄ veriti ne præcipitata illa & præcox editio, cenſorum (qui diſtorta corrigere, expungere ſuperuacua, amoliri duriora, & rotundis quadrata mutare conſueuerunt) lituris eſſet obnoxia. Quibus quum reſpōderem male me auditurum, niſi ſolito ſemper more in vna quaq; litera oſtentum aliquod velut obſidem promiſſi operis arram elargirer: dixerunt præcedens ſpecimen ſatis eſſe: quod incredulis quoq; pacti fidem faciat. Quare ne ex eorū viderer numero, qui ſoli ſibi ſapiunt: hoc ego honori meo conſulentibus putaui relinquendum. Aequi ergo lectores conſulant, quod inſtinctu fecim9 alieno. Nā (ne quis fortaſſe nos mēdacij ſuſpectos habeat) non deerat aſſuēdi (vt cum Horatio loquar) vnius & alterius pāni occaſio, quum inſpicienti proxime, tercio quoq; vocabulo occurrat latiſſima dicēdi materia. Aliqua tamē Epithetorū teſtimonia vbiq; (ſicuti prius) afferemus: vt typum ſemper iuniores habeāt, quo poetarum veſtigia conſequantur.

¶PRAECEDENTIVM
Epithetorum teſtimonia.

1 INNOXIA. Virg. ſeu ali9 quiuis author in Aetna.
Tanta quies illi eſt, q; pax innoxia rapti. ¶PLACI
2 DA. Virgilius lib. 8. Aen. Sic placida populos in pa
ce regebat. Idem lib. 1. Aen. Nunc placida compoſtus
pace quieſcit. Item Lucretius lib. 1. Funde petens pla
cidam Romanis inclyta pacem. Item Bap. Pius lib. 1.
Eleg. Pax ſit, & in placida pace benigna Ceres. Item Ouidius lib. 4.
de Ponto. Dij modo feciſſent, placidæ ſpem poſſet habere Pacis.
3 ¶TRANQVILLA. Lucanus lib. 1. Non erat is populus, quem
pax tranquilla iuuaret. Item Lucretius lib. 1. Nam tu ſola potes tran
quilla pace iuuare Mortales. Idem lib. 2. Nā pro ſancta deū trāquil
la pectora pace. Item. Statius lib. 4. Achill. Tranquilla ſub pace ſilet.
4 ¶TVTA. Lucanus lib. 2. Da mihi caſtra ſequi: cur tuta in pace re
5 linquar? ¶INCRVENTA. Columella lib. 10. cap. 10. Itaq; ſi cō

6 ſtat principibus gratia, maneat pax incruēta. ¶CONCORS. Oui
7 dius lib.1. Meta. Diſſociata locis concordi pace ligauit. ¶CANDI
DA. Calphurnius Aec. 1. Candida pax aderit, nec ſolum candida
vultu. Item Pontanus de laudibus Diuinis. Sit bellum peſtiſq; pro-
cul, pax candida nobis Adſit. Itē Bap. Pius lib.3. Eleg. Cādida pax,
hilaris vultus, moreſq; benigni. Idē lib.5. Candida pax trahitur paſ-
8 ſis in terga capillis. ¶QVIETA. Syllius lib.17. Pacemq; quietam
Pro facili curſu reputat ſalis. Item Frā. Phil. in.6. Decade. Quattuor
autūnos fruimur dū pace quieta. Item Seneca in Thyeſte. Sordidus
9 pacis vicio quietæ. ¶SERENA. Statius lib.3. Theb. Et nunc veſtra
10 quidem maneant in pace ſerena Mœnia. ¶COMPOSITA. Pro-
11 pertius lib.2. At me compoſita pace fefellit amor. ¶ALMA. Tibul-
12 lus lib.1. At nobis pax alma veni, ſpicāq; teneto. ¶BONA. Auſoni
us in monoſyllabis. Quem nunq̄ pietas, nunq̄ bona ſollicitat pax. Itē
13 Marul. in Epig. Seu bello man⁹ apta, bonæ ſeu pectora paci. ¶TO
GATA. a toga veſte Romanorum communi: qua quoniā in pace tā
tum vtebantur: factum eſt, vt toga pro pace poneretur. Vnde tractum
Epithetum. Calphurnius Aecl.4. Qui populos, vrbemq; regit, pa-
14 cemq; togatam. ¶LAETA. Pontanus lib.3. de Amore Coniugali.
Fūde puer, bonus annus eat, pax læta ſequatur. Itē Heſiodus. Vrbs
15 viget, augetur ſoboles, pax læta vagatur. ¶AVREA. Politianus in
16 Ambra. Maieſtas ſanctoq; nitet pax aurea vultu. ¶BLANDA.
Marullus in Epigram. Cunctaq; lætícia & banda reſonantia pace.
17 ¶IGNAVA. Codrus Vrceus lib.1. Syluarum. Quare age dux ſa
18 piens ignauam reijce pacē. ¶FOELIX. Mappheus lib.13. Aen. Et
19 iam compoſitos fœlici in pace regebat Dardanidas. ¶AMICA. Pā
philus Saxus Elegia 20. Et mulcere animos, & amica iungere pace.
20 ¶SANCTA. Conradus lib.3. Odarū. Nullāq; ſeruant inde ſan-
ctam Sęcula deteriora pacem. Item Germanus Brixius in Herueo.
Sanctam odium in ſæuum pacem conuertit, & audet Sanguineas ar
21 mare manus. ¶MITIS. Augurellus lib.1. Iambicorū. Hijs bella mi
22 tis arcet ex oris procul Adaucta pax fœlicib⁹. ¶DVLCIS. Idē Au
gurellus lib.2. Sermonum. Alma quies dulci dudū ſub pace fouebat.
Item Salmonius in Geneth. Ocia erunt terris, dulci omnia pace vi-
23 gebunt. ¶NIVEA. Salmonius in Geneth. Omnis erat niuea pace
24 quiet⁹ ager. ¶SYDEREA. Quintianus in Theoanabaſi. Qui fera
25 ſydeream temerant per prælia pacem. ¶INNOCVA. Carmelita
26 in Carmine Panegy. Innocuę paci molem rex Flauius altā. ¶SYN-
CAERA. Carme. lib.3. Syluarum. Libera mēs vicijs ſyncęra in pa
27 ce quieſcit. ¶LAVRIGERA. Valerandus Varanius lib.1. de Ioā-

18 na Gallica. Ocia laurigerę pacis belliq; faceſſent Semina. ❡GENIALIS. Baptiſta Pius libro 2. Eleg. Quam mihi ſollicito pax ſit genia-
49 lis amore. ❡AMOENA. Fran. Phil. in 4. Decade. Flagrantiq; ſalo nec amœna pace potiri.

❡PARIS

Dardanius
Phrygius
Perfidus
Famoſus
Alexander
Troianus
Priamides
Idæus
Adulter
Phryx
Laſciuus
Priameius
Troicus
Iudex dearũ
Laomedontius
Temerarius
Potens
Inceſtus
Prædo
Fatalis
Iliacus
Roſeus
Mœchus
Procax

❡PALVMBES

Raucæ
Aeriæ
Torquatæ
Plauſitantes

❡PATRONVS

Ingenioſus
Sollicitus

❡PRATVM

Molle
Formoſum
Gemmans
Irriguum
Herboſum
Raucoſum
Tenerum
Apricum
Floridum
Herbans
Viride
Lætum
Humidum
Vdum
Croceum
Vernicomum
Comans
Gemmeum
Decens
Aeſtiuum
Florens
Roſidum
Vernans
Virens
Herbidum
Vernum
Canorum
Amœnum
Floreum
Lætum
Luridum
Rorans
Viridans
Cultum
Amplum
Rorulentum
Florens
Fruticans
Gramineum
Olens
Sitiens
Pingue
Pubens

❡POCVLA

Fagina
Curua
Dulcia
Spumantia
Fumantia
Aurea
Rorantia
Munda
Gemmata
Gemmea
Lucida
Caua
Frigentia
Aruiſia
Superba
Candida

❡PAN

Cuſtos ouium
Tegeæus
Lycęus
Hirtuoſus

Ruſticus
Deus pecoris
Velox
Montanus
Pecorum de9
Proteruus
Arcadius
Syluester
Potẽs nemorũ
Mȩnalides
Telluriſter
Sylucola
Semifer
Capripes
Mõtiuagus
Arcas
Cicuticen
Pauidus
Mõtanicola
Rureſter
Cornua lõg9
Barbã ꝓlix9
Pedes capre9
Rubens
Ruricola
Bicornis
Arcadicus
Soliuagus
Syluiuagus
Aruiuagus
Corniger
Lupercus
Agreſtis
Semicaper
Querulus

¶POMA

Mitia
Agreſtia
Lapidoſa
Turgentia
Rugoſa
Turgida
Lenia
Dulcia
Rubentia
Cerealia
Cærea
Matureſcẽtia
Olentia
Pendentia
Radiantia
Grata
Roſida
Pendula
Vireſcentia
Sylueſtria
Phæacia
Verſicoloria
Viridia

¶PINVS

Nautica
Florida
Syluestris
Virens
Pontica
Hirſuta
Acuta
Amãs litora
Odora
Conigera
Caua
Garrula
Multifida
Capillata
Cybeleia
Berecynthiaca
Conifera
Picea
Pinguis
Nutans

¶POPVLVS arbor

Alcidæ grata
Bicolor
Nutrita vnda
Alba
Phaetontias
Glauca
Frondens
Ardua

¶PLAVSTRVM

Voluens
Graue
Stridens
Robuſtum
Stridulum
Arboreum
Roboreum
Tremens
Tardum
Sarmaticum
Querulũ
Sonorum

¶PLATANVS

Sterilis
Inſignis
Vmbrans
Procera
Alta
Nutans
Syluestris
Vmbrifera
Lata

Genialis
Frondens
Opaca
Comans

PAVOR

Humilis
Moleſtus
Gelidus
Horribilis
Trepidus
Fœmineus
Luctificus
Penetrans
Cæcus
Dubius
Terrificus
Sollicitus
Degener
Lymphatic⁹
Amens
Tremulus
Exanimis
Acerbus
Exanguis
Elinguis
Piger
Triſtis
Sæuus
Timidus

Huc reducas Epitheta harum dictionum Formido, Metus, Timor.

PHOEBE

Aurea
Latonia
Innupta
Iaculatrix
Lucida
Gelida
Nemoralis
Clara
Candida
Nocturna
Innuba
Menſtrua
Pallida
Vaga
Argentea
Pulchra
Lathmia
Velox
Humida
Multiuaga
Titania
Montiuaga

Idem de Epithetis huius dictionis Luna.

PYRA

Syria
Sylueſtria
Inſitiua
Cruſtumina

PRVINA

Arctoa
Vitrea
Brumalis
Cana
Riphæa
Concreta
Gelida
Hiberna
Nocturna
Rigida
Acris
Matutina
Rorata
Roſida
Scythica
Albicans
Canens
Stricta
Algens
Othryſia
Triſtis
Sæua
Caucaſea
Candens
Hyperborea
Alpina
Niualis
Niuea
Ignaua
Sarmatica
Sythonia
Candida
Rigua
Strymonia
Denſata
Borealis
Vrens
Glacialis

POMPA

Solennis
Vana
Aurea
Victrix
Diues
Superba
Popularis
Splendida
Laurigera
Inanis

Decora
Præſignis
Triumphalis
Regalis

¶PANCHAIA

Pinguis
Odorifera

¶PECVS

Grauidum
Molle
Imbecillum
Vagum
Turpe
Pingue
Lanigerum
Pauidum
Infirmum
Vētri obediēs
Fœdum
Laſciuum
Lanatum
Efferum
Montiuagū
Cornigerum
Vile
Luſitans
Sordidulum

¶PALVS

Craſſa
Placida
Laxa
Pigra
Torpens
Limoſa
Stagnans
Liquida
Vda

Caua
Vaſta
Nigra
Fœda
Lenta
Sordida
Putida
Bibula
Lata
Acida
Piſcoſa
Cœnoſa
Madida
Curua
Spurca
Limoſa
Torrida limo

¶POLLVX

Amyclæus
Tyndarides
Ledæus
Pius
Oebalides
Therapnæ9
Oebalius
Lacon
Tyndareus
Cycnigena

¶PALMES

Lætus
Methymnæus
Viridis
Tener
Longus
Fructuoſus
Vber
Grauidus
Nyſæus

Vitifer
Lentus
Opacus
Racemifer
Frondens
Fructuarius
Vernus
Nobilis
Phalernus

¶PLANTA pedū

Tenera
Niuea
Modicula
Pernix
Celeris

¶PLVVIA

Tenuis
Leuis
Hyemalis
Triſtis
Hiberna
Brumalis
Cærulea
Madens
Obſtrepeſcens
Dulcis

¶PALMA

Ardua
Olympiaca
Nobilis
Florida
Victrix
Foliata
Virens
Rugoſa
Viridis
Vmbroſa

Idumæa
Elæa
Roſea
Agreſtis
Procera
Tremula
Egregia
Amœna
Aegyptia
Triumphalis
Fulua

¶PELAGVS

Patens
Sonans
Apertum
Spumans
Nauigabile
Iacens
Spumoſum
Inſanum
Tumidum
Vndoſum
Sinuoſum
Vagans
Tumens
Stagnans
Surdum
Furens
Infidum
Vaſtum
Horriſonum
Sonorum
Minax
Fluctiſonum
Vndans
Humens
Deucalioneũ

¶Idem de Epithetis harum dictionũ Aequor, Mare.

¶PAPAVER

Cereale
Veſcum
Lethæum
Fœcundum
Soporiferum
Luteum
Purpureum
Grauidum
Plenum ſopore
Agreſte
Frigens

¶PALEA

Pinguis
Leuis
Inanis
Exigua
Minuta
Horna
Exilis
Fertilis
Volans
Stridens
Triticea
Ordeacea

¶PENSA

Mollia
Reuoluta
Longa
Ferrata
Volubilia
Voluta

¶PLANTA

Ferax
Odorata
Roborea

¶PIX

Naricia
Idæa
Liquida
Dura
Cruda
Coracina
Atra
Illyrica
Pinguis

¶PROCELLA

Abrupta
Stridens
Aeolia
Vehemens
Velox
Inſana
Vaſta
Hiberna
Præceps
Aduerſa
Volucris
Minitans
Immanis
Rapida
Vndans
Sæua
Picea
Intorta
Subita
Furens
Tumida
Ventoſa
Turbida
Triſtis

Aquilonia
Gelida
Fera
Dura
Tumeſcens
Horribilis
Impotens
Nigrans
Aequorea
Horriſona
Immitis
Inundans
Feruens
Nymbiſona
Trux
Rigens
Terribilis
Vndiſona
Mortifera
Grauis
Celer
Crudelis
Funeſta
Nigra

¶PHARETRA

Creſſa
Inſignis
Gnoſa
Sagittifera
Picta
Cydonea
Capax
Scythica
Reſonans
Amyclæa
Apollinea
Lycia
Leuis
Pendens

Decora
Sæua
Gnoſia
Eoa
Habilis
Immanis
Aurata
Venatrix
Hamata
Venenifica
Nitida
Trux
Sætoſa
Mœdica
Verſicolor
Nitens
Pendula
Grauida
Agilis
Mucronigera
Thrax
Minax
Amazonia

¶PVMEX

Cauus
Leuis
Latebroſus
Multicauus
Exeſus
Fragilis
Muſcoſus
Aridus
Scaber
Muſcidus
Aſper
Cauernoſus

¶PESTVM

Tepidum
Odoratum
Aequoreum
Biferum

¶PVPPIS

Patula
Aerea
Picta
Curua
Cærulea
Turrita
Caua
Adunca
Aerata
Recurua
Dubia
Cærula
Concaua
Naufraga
Profuga
Peregrina
Pheredæa
Labora
Celeris
Cærata
Vaga
Aequorea
Agilis
Cita
Prona
Fragilis
Omniueha
Velifera
Natans
Roſtrata
Tumida

¶PVLVIS

Exiguus
Aeſtiuus

Niger
Cæcus
Immundus
Putris
Glomeratus
Siccus
Exiguus
Tenuis
Ater
Turpis
Leuis
Sordidus
Obſcurus
Coctus
Ruralis
Glebaticus
Pertenuis
Luteus
Sitiens
Opacus

¶PISCIS

Aquoſus
Fluuialis
Lampſacius
Mutus
Vagus
Squamiger
Saliens
Tacitus
Aequoreus
Tortilis
Pinniger
Edax
Fugitiuus
Cæruleus
Auidus
Amnigena
Squamifer
Vndicola
Fluctigena
Fluctícola
Vudiuagus
Tener
Saporus
Vitreus
Fluctiuagus
Cupidus
Squamoſus
Natitans

¶PRIAPVS

Helleſpontiacus
Salax
Ruber
Rubicundus
Ruricola
Lãpſacides
Lãpſacenus
Procerus
Neruoſus
Hortorum cuſtos
Alacer
Frugifer
Orneates

¶PODAGRA

Turpis
Nodoſa
Tarda
Fœda
Sæua
Dira
Cruda
Dura
Atrox
Tardigrada
Calida

¶PERSIS regio

Pharetrata
Danaeia
Barbara
Eoa

¶PONTVS

Vaſtus
Trux
Spumans
Cæruleus
Vorax
Relabens
Tumidus
Dubius
Scatẽs beluis
Vitreus
Apertus
Tumefactus
Liquidus
Immenſus
Minax
Scythicus
Euxinus
Latus
Tremulus
Perſpicuus
Rabidus
Hibernus
Iacens
Vagus
Ventoſus
Veſanus
Arduus
Sarmaticus
Horrendus
Infeſtus
Grauidus
Veliuolus
Glaucus
Rabidus

[illegible]

Rauciſonus
Mobilis
Scythes
Inſanus
Frigidus
Aſper
Vndiſonus
Viridis
Horriſonus
Piſcoſus
Marmore⁹
Vndoſus
Rapidus
Scopuloſus
Vndiuagus
Spumoſus
Gelidus
Niualis
Algens
Furens
Viroſus
Sonans
Surdus
Tumens

¶POENA

Triſtis
Crudelis
Horrifica
Grauis
Amara
Acerba
Dura
Cruciaria
Languida
Cruenta
Horrida
Seuera
Opprobrioſa
Vltrix
Immitis
Noxia
Miſera
Vindex
Horrenda
Impia
Furens
Terribilis
Immanis
Atrox
Sequax

¶PARTHI

Leues
Pugnaces
Animoſi
Feroces
Sagittiferi
Pileati
Refugi
Fugaces
Martii
Truces
Volucres
Potentes
Celeres

¶PROTEVS

Cæruleus
Aequoreus
Carpathius
Leuis
Ambiguus
Vdus
Marinus
Famoſus
Sceleratus

¶PALES

Fœcunda
Ruſtica
Paſtorũ domina
Fera
Tellureſtris
Grandæua
Montana

¶PISCATVS

Hamatilis
Saxatilis

¶PLVTO

Immitis
Ater
Stygius
Sæuus
Dirus
Profundus
Opertus
Mœſtus
Lethæus
Illachrimabilis
Niger
Imus
Saturnius
Infernus
Rex vmbrarum
Sumanus
Tartareus
Toruus
Regnator noctis
Infernus
Elyſius
Dis
Dux herebi
Ferus
Arbiter noctis
Tertius heres
Animarũ rector
Teter

Ferox
Auidus
Opacus
Ve Iouis
Auarus
Horridus
Vmbroſus
Superbus
Crudelis
Cupidus
Furueſcens
Implacidus
Rapax
Ferreus
Tremendus
Phlegetōtęꝰ
Auernalis
Flammifer
Lachrimabilis
Adamātinus
Impius
Cæruleus
Immanis
Seuerus
Calidus
Sulphureus

¶PHOCAE

Turpes
Deformes
Immanes
Tetræ
Celeres

¶PRAELIVM

Horridum
Durum
Sæuum
Dirum
Sceleroſum
Triſte
Impium
Acre
Ferum
Aſperū
Improbum
Fœdum
Crudum
Commotum
Turpe
Infandum
Funeſtum
Spumeum
Turgidum
Crudele
Violentum
Horridum
Proteruum
Anceps
Aſperum
Martium
Efferum
Cruentum
Sæuiens
Dānoſum
Atrox
Horrens
Raucum
Forte
Diſcors

¶PVRPVRA

Rubra
Melibœa
Laconica
Coa
Fulgens
Ardens
Getulica
Rubeſcens
Læta
Delicata
Ignea
Rutilans
Conſularis
Picta
Tyria
Texta
Mollis
Regalis
Vernans
Dipapha
Oebalis
Grata
Rubens
Nitens
Precioſa
Sanguinea
Aeſtuans
Villoſa
Candens

¶POLVS

Aſtriger
Stellifer
Ardens
Signifer
Sydereus
Rotundus
Conſpicuus
Aſtrifer
Celſus
Stellans
Stelliger
Rutilus
Nitidus
Præceps
Purus
Aethereus
Nitens

Serenus
Micans
Fulgicans
Apertus
Cœleſtis
Ferrugineus
Rapidus

¶PELTA

Lunata
Aerata
Amazonica
Thermodontíaca
Informis
Amazonia
Horrida
Falcata

¶PENNA

Præpes
Leuis
Trepidans
Picta
Mobilis
Præceps
Alacris
Velox
Vaga
Verſicolor
Volucris
Pegaſea
Stridens
Volitans
Celeris

¶PLVMA

Mollis
Leuis
Tenella
Delicata

Tremula
Penſilis
Trepida
Blanda
Tenuis
Verſicolor
Amiclæa
Volucris
Anſerina
Tepens

¶PELLIS

Lanata
Laxa
Hirſuta
Villoſa

PHASIS

Ponticus
Limoſus
Niuoſus
Ferus
Horridus
Gelidus
Colchus
Magnus
Aſper
Rapidus
Scythicus
Cœnoſus
Rigens
Barbarus
Altus

¶PHRIXVS

Nubigena
Aequoreus
Profugus
Grauis
Aeolius

Portitor Hellęus
Portitor Helles

¶PYROVS

Rutilus
Rubens

¶PARCAE

Concordes
Iniquæ
Veraces
Veteres
Nentes
Duræ
Nigræ
Immites
Celeres
Nocentes
Inimicæ
Sæuę
Graues
Lanificæ
Tetricæ
Veridicæ
Auidæ
Malignæ
Crudeles
Inuidæ
Seueræ
Impiæ
Feræ
Immotæ
Tenaces
Inamatæ
Stygiæ

¶PHLEGETON

Furens
Vaſtus
Tartareus

Sæuus
Ardens
Fumidus
Apertus
Sonorus
Inamœnus
Igneus
Violentus
Ater
Amarus
Rapidus
Stygius
Niger
Infernus
Flãmeus

¶PEDES

Teneri
Ambroſij
Vagi
Fugaces
Celeres
Albentes
Nitidi
Niuei
Tenelli
Lacteoli
Candentes
Agiles
Faceti

¶PVELLA

Pauida
Tenera
Mendax
Candida
Dicacula
Hilaris
Trepida
Placida
Compta
Verecũda
Timida
Bella
Blanda
Laborans vtero
Immunis belli
Ingenua
Laſciua
Facilis
Culta
Scelerata
Lacteola
Florida
Leuis
Vaga
Periura
Auida
Fallax
Formoſa
Vana
Pruriens
Pulchra
Mollis
Luculẽta
Scrupoſa
Roſea
Dia
Imbellis
Vinula
Lactea
Dulcicula
Tenella
Decora
Spernax iuuenũ
Cupida
Nitida
Perfida
Simplex
Niuea
Fucata
Proterua
Amabilis
Multiuola
Fragilis
Nubilis
Pathica
Viridis
Vda, Mart. uda puella leges [illegible] licet

¶PERNICIES

Grauis
Inſanabilis
Tremenda
Graſſans
Triſtis

¶PALLOR

Viridis
Terribilis
Obſcurus
Albus
Luteus
Buxeus
Marcidus
Buxans
Exanguis
Deformis
Informis
Luridus
Similis buxo
Tacitus
Terribilis
Truculentus
Exanimis
Gelidus
Languidulus
Marcidus
Albeſcens
Sepulchralis
Plumbeus

Liuidus

¶PELORVS

Piſcoſus
Auguſtus
Siculus
Auſonius
Celſus
Sicanius
Tumidus
Altus

¶PROGNE

Daulias
Querula
Impia
Rhodopeia
Pandionia
Getica
Sæua
Dura
Attica
Minuriens
Cruenta
Iſmaria
Garrula
Domeſtica
Acerba
Cecropis

¶PORRVM

Sectiuum
Sectile
Tarentinũ
Sectum

¶PVGNA

Anceps
Iniqua
Triſtis
Gladiatoria
Acris
Ferox
Aſpera
Miſera
Dura
Sæua
Fortis
Cæca
Ardens
Calamitoſa
Infauſta
Minax
Cruenta
Trux
Atrox
Funeſta
Horribilis
Sanguinea
Fera
Acerba
Terribilis

¶PRVNA

Cærea
Damaſcena
Liuentia
Syluestria
Autumnalia
Cana
Rugoſa
Dulcia

¶PHOENIX

Reparabilis
Viuax
Nobilis
Pharius
Longæuus
Vnicus
Auis ſolis
Gangeticus
Rarus
Aſſyrius
Soligena

¶PENTHESILEA

Furens
Martia
Mæotis
Sanguinolenta
Fera
Furibunda

¶PYGMALION

Impius
Auarus
Paphius

¶PALLAS

Docta
Sæua
Armiſona
Tritonia
Bellipotens
Belli preſes
Intacta
Bellica
Tritonis
Baccifera
Bellatrix
Torua
Seuera
Innuba
Aegiſona
Innupta
Aſpera
Coruſca
Armata

Doctiſica
Prudens
Animoſa
Bellicoſa
Filia Iuppitris
Fera
Furens
Caſta
Mopſopia
Munichia
Doctiloqua
Auſonia
Amœna
Armigera
Belligera
Anguitenens
Dædalea
Prædocta

¶ Ad hunc locū referas Epitheta huius dictionis, Minerua.

¶ PHILOMELA

Daulias
Pandione nata
Pandionia
Getica
Aedonis
Querula
Flebilis
Aedon
Attica
Triſtis
Iſmaria
Dulcis
Garrula
Sibilans
Torua

¶ PSALTERIUM

Argutum
Hymnidicum

¶ PHOEBUS

Aureus
Candens
Roſeus
Fatidicus
Calidus
Tener
Augur
Decorus
Inſignis
Canorus
Laurifer
Saluber
Terrificus
Doctus
Superbus
Lauriger
Fatificus
Multifidus
Parnaſſæus
Coruſcans
Potēs muneris
Auricomus
Sagittarius
Vulnificus
Flammilucus
Palatinus
Ephebus
Candidus
Actiacus
Lycius
Rutilans
Salutifer
Sagittifer
Sonorus
Sublimis
Purus
Crinitus
Velox
Caleſcens
Intonſus
Nitens
Nitidus
Igneus
Vaniloquus
Radioſus
Lucifluus
Calens
Clarus
Rubicundus
Feruidus
Ignifluus
Omnimouens
Roſidus
Vagans
Lucidus
Fulgidus
Radians
Flāmifer
Flammiger
Rapidus
Delphicus
Chryſocomus
Comatus
Ardens
Clarius
Mytra
Vagus
Phanes
Pulcher
Genialis
Coruſcus
Comoſus
Titanius

¶Eadē ratio de Epi-thetis huius dictio-nis Apollo.

¶PROSERPINA

Inferna
Ennęa
Furua
Sæua
Horrenda
Stygia
Phlegetontis
Auerna
Sicula
Triformis
Aetnæa
Profunda
Infera
Gemina
Noctis hera
Ferox
Plutonia
Perſephonęa
Inuida
Tartarea
Phlegetontęa
Imperioſa
Lurida
Torua
Trinacria

¶PECTEN

Eburnus
Argutus
Cytoriacus
Rarus
Amphionius
Niliacus
Garrulus
Dulcis
Lenis
Orphæus
Auratus
Eburneus
Canorus
Aureus
Blandus
Prænitens
Dentatus
Reſonans
Volucer
Vocalis
Tyrius

¶PRIAMVS

Laomedontiades
Diues
Dardanius
Potens

¶PRORA

Aerata
Curua
Acuta
Citata

¶PERICVLVM

Sæuum
Dubium
Anceps
Exitiabile
Inextricabile
Amarum
Atrox
Exitiale
Triſte
Horrendum
Laboriferum
Funeſtum

¶POSTES

Fulti
Duri
Aerati
Rigidi
Mauri
Rauci
Aheni
Ferrati
Nitidi
Marmorei
Stridentes

¶PACHYNVS

Trinacrius
Siculus
Craſſus

¶PECVDES

Lanigeræ
Mutæ
Stolidæ
Auidæ
Terreſtres

¶PROLYXENA

Priameia
Audax
Formoſa

¶PALINVRVS

Iaſides
Infœlix

¶PAPYRVS

Bibula
Aegyptia
Niliaca
Apollinea
Tenuis

¶PLVMBVM

Solidum
Liquidum
Fuſcum
Liuens
Fluxile
Graue
Vulnificum

¶PALESTRA

Graminea
Olympiaca
Liquida
Nitida
Vncta
Pinguis
Catenata
Nuda
Ledæa
Mollis
Fortis
Herculea
Argiua
Dura
Graia
Spartana
Graminea
Madida
Agilis
Decora

¶PAVPERTAS

Fœcunda virorum
Plebeia
Sæua
Audax
Horrida
Infœlix
Ambitioſa
Sana
Aeris inops
Maligna
Sobria
Inuida
Dura
Humilis
Vaga
Mala
Indiga

¶PROFVNDVM

Vaſtum
Pronum
Tumidum
Indomitum
Immenſum
Iactatum
Latum
Fluctiſonum
Sæuum
Procelloſum
Inſanum
Algoſum
Rapidum
Trux
Arenoſum
Salſum
Creperum

¶PISAE

Alphęæ

¶PLEBS

Auida
Ieiuna
Ventoſa
Humilis
Pauida
Indiga
Clamoſa
Imbecilla
Rudis
Igloria

¶PATIENTIA

Lenta
Fortis
Inuicta
Tranquilla
Conſtans

¶PLANCTVS

Sæuus
Triſtis
Peruigil
Segnis
Illiſus
Fœmineus
Flebilis
Fœdus
Querulus

¶PVDOR

Timidus
Tacitus
Tener
Purpureus
Caſtus
Verecūdus
Ingenuus
Virgineus
Stolatus
Sollicitus
Triſtis
Aeger
Ambroſius
Honeſtus
Conſcius
Sanctus

Infans Oratij Satyra 6/ Infans namq; pudor prohibebat plura profari

Mitis
Pallens
Pallidus
Impollutus
Turpis
Rubeſcens
Niueus

PANACEA
Herba

Odorifera
Potens

PHALARICA

Vibrata
Metuenda
Contorta
Rotata

PESTIS

Fluida
Ignea
Noxia
Sæua
Gelida
Atra
Rapida
Feruida
Inimica
Auida
Crudelis
Tabida
Miſera
Stygia
Immanis
Importuna
Horribilis
Infeſta
Flammifera
Anxia
Funeſta
Dira
Triſtis
Acerba
Fera
Lœthalis
Atrox
Mortifera
Violenta
Improba
Maligna
Minans
Dura
Damnoſa
Fœda
Grauis
Turbida
Lethæa
Lœthifera
Tetra
Aeria

PARDVS

Celer
Volucer
Fulmineus
Viridis
Pernix
Leuis

PORCVS

Sectarius
Saginatus
Immundus
Vdus
Ignauus

PRAESTER

Torridus
Auidus

PHALERNVM

Indomitum
Seuerum
Ardens
Vetus
Forte
Surrentinum
Albanum
Liquidum
Vetulum
Acre
Annoſum
Nigrum
Setinum
Nectareum
Calidum
Fumoſum
Molle
Lene
Campanum
Dulce

PTOLEMEVS

Niliacus
Pharius
Pellæus
Phrygius

PONDVS

Durum
Graue
Solidum
Vrgens

Idem de Epithetis huius dictionis, Onus.

PLEYADES

Imbriferæ

Lucidæ
Atlantęæ
Aquoſæ
Nubilæ
Aſperæ
Madidæ
Triſtes
Pluuiæ
Vernæ

PRODITIO

Nefanda
Infida
Clandeſtina
Blanda
Comis
Subdola

POPLES

Tremulus
Nodoſus
Succiduus
Incuruus
Sinuatus

PAEAN

Potens veri
Canorus
Iucundus
Sacer
Herculeus

PYRENE

Aeria
Pallida
Niuoſa
Fera
Ferox
Occidua

PONS

Saxeus
Validus
Roboreus
Celſus
Marmoreus
Penſilis
Solidus

PADVS

Tumens
Populifer
Phaetontæus
Gelidus
Celer
Vagans
Toruus
Torrens
Rapax
Venetus
Exundans
Trifidus
Præpes

PVERI

Puſilli
Molles
Laſciui
Impuberes
Venuſti
Pulchelli
Impubes
Leues
Dulces
Teneri
Rudes
Memores
Blandi
Paruuli
Melliti
Inſcioli
Calamiſtrati
Decori
Proterui
Imberbes
Imbelles
Intonſi

PAVIMENTVM

Teſtaceum
Theſſelatum
Sectile
Marmoreum
Vermiculatum

PAPILLA

Tenuis
Decora
Habilis
Tumida
Roſea
Lactans
Candens
Vndiflua
Aureola
Tenera
Lacteola
Candida
Veſcula
Gemmea
Niuea
Bella
Inſignis
Furtiua
Altrix
Subluſtris
Lactea
Teres

Gemípoma
Horrídula

¶PAMPINVS

Tener
Prorepens
Viridis
Vinifluus
Mitis

¶PANIS

Triticeus
Furfureus
Prædulcis
Frumentatus
Iurulentus
Rubidus

¶POLENTA

Caſeata
Ordeacea
Viſcoſa

¶PALLVS

Teres
Salignus
Ligneus

¶PECTVS

Muſculoſum
Eburnum
Nitidum
Pulchrum
Niueum
Candens
Eburneum
Decorum
Delicatum
Candidulum
Calidũ
Candidum
Tenerum

¶PAVPERIES

Importuna
Dura
Immũda
Inculta
Gracilis
Iniqua
Aſpera
Arcta
Verecunda
Popularis
Humilis
Improba
Exilis
Indiga rerum
Atra

¶Huc reducas Epítheta huíus dictionis Paupertas.

¶PROMETHEVS

Callidus
Igniger
Satus Iapeto
Dirus
Miſer
Iapetionides
Vigil

¶PENELOPE

Difficilis procis
Candida
Icaris
Icariotis
Pudica
Caſta

¶PHASELLVS

Fragilis
Fictilis
Curua

¶PASCVA

Læta
Herboſa
Roſida
Frigida
Pinguia
Viridantía
Fœcunda
Fruticantía

¶PECVNIA

Mutuaticia
Formoſa
Funeſta
Obſcœna
Precioſa
Genitrix luxus
Parens vitij
Imperioſa
Regina
Iocunda
Dilecta

¶PICVS

Læuus
Martius
Roſtricauus
Mauortius

¶POMARIA

Vda
Pendula

PARIES

Lateritius
Teſtaceus
Muſcoſus

PYRVS

Lapidoſa
Syluestris
Grauida

PYTHAGORAS

Panthoides
Samius
Prudens
Doctus
Celeber
Cous
Diuinus

PLAGA rhete

Teres
Nexilis
Nodoſa
Mollis
Sonans
Maligna
Doloſa

PHAETON

Ambuſtus
Magnanimus
Sole ſatus
Clymeneius
Proles clymeneia
Infœlix
Hyperionius
Flammatus
Encauſtus
Pronus
Audax
Deuius
Rutilus
Errans
Stolidus
Temerarius
Puer Clymenes
Impudicus
Clymenesfilius
Combuſtus

PVLEX

Paruulus
Infeſtus

PERNA

Fumoſa
Debilis

PITVITA

Moleſta
Humida

PILEVS

Textilis
Seruilis

PVLLI

Implumes
Plumantes
Inuolucres
Trepiduli
Deplumes

PELLEX

Probroſa
Horrida

POEMA

Laſciuum
Pulchrum
Dium
Facetum
Doctum
Nobile
Delicatum
Diuinum
Sacrum
Tornatum
Nugoſum

PYROPVS

Clarus
Imitans flãmas
Ruber
Lucens
Rutilans
Flammiuomus
Rutilus
Flammiger
Igneus
Splendens
Igniuomus
Flammans
Ardens
Gratus
Flagrans

PLANGOR

Vlulabilis
Sæuus

PROVENTVS

Lucroſus
Proſper

PRAEDO

Famoſus

Acerbus
Nefarius
Sceleratus
Impius
Vagus
Nefandus
Crudelis

¶PVTREDO

Carioſa
Occulta

¶PESTILENTIA

Lœthalis
Vrens

¶PLATEA

Populoſa
Ampla
Lata

¶PASIPHAE

Aſinaria
Filia ſolis
Minoia
Monſtrifera
Gnoſia
Mœcha
Dira

¶PRAECORDIA

Tenera
Arcana
Mollia

¶PLAGA vuln⁹

Hians

Mollis
Maligna
Inſanabilis
Nefanda

¶PRAEDA

Fructuoſa
Sordida
Feralis
Diues
Horribilis

¶PROBITAS

Generoſa
Dulcis
Alma
Ingenua
Inculpata
Vnicolor

¶PILA

Volubilis
Leuis
Rotunda

¶PRINCEPS

Venerabilis
Purpuratus
Pellitus
Arduus
Superbus

¶PETVLANTIA

Profana
Dulcis
Probroſa

Salax

¶PIGRICIA

Iners
Lenta
Delicata
Noxia
Criſpa
Pallens
Impexa
Immunda
Illota

¶Idem de Epithetis harum dictionū Deſidia, Segnicies.

¶PAVO

Volucris ſaturnia
Pictus
Laudatus
Iunonius
Auis iunonis
Pythagoreus
Crinitus
Gemmeus
Eximius
Sydereus
Regius
Rotans
Speculoſus
Pupillans
Oculeus
Samius
Superbus
Inachius

¶PERSEVS

Ioue ſatus

Inachides
Abantiades
Fugax
Danaeius
Acriſioniades
Aurigena
Aureus
Ales
Celer
Daphneius
Volucer
Pennipes
Neptunius
Aerius
Inachius
Alatus
Stenobeius
Ferox
Abantius
Aliger
Natus Danaes
Fulgens
Danaea propago
Acriſionęus

¶PATROCLVS

Actorides
Menetiades

¶PIRITHOVS

Ixionides
Ixione natus
Audax

¶PHILOCTETES

Pęante ſatus
Laertiades
Pęantius
Pęantiades

¶PARMA

Caua
Fulua
Bellica
Picta
Aerea
Cruda
Cælata

¶PALAMEDES

Naupliades
Nauplius
Miſer

¶PARNASVS

Arduus
Biceps
Bicornis
Biuertex
Niualis
Bifidus
Bicollis
Gorgoneus

¶PYRRHA

Epimethis
Titania

¶PYTHON

Tumidus
Terrigena
Viridis
Cæruleus
Immanis
Atrox
Sanguinolentus
Horrens
Deucalionæus

¶PENTHEVS

Echionides
Exlex

¶PYLOS

Nelęa
Neſtorea
Neleia
Senilis

¶PERDIX

Garrula
Picta
Cacabans

¶PROCVSTES

Immitis
Trux
Toruus

¶PRECES

Sollicitæ
Blandæ
Doctæ
Supplices
Molles
Humiles
Sacrificæ
Mellitæ
Benignę
Blandiloquę
Supplicuæ
Dulces

¶POPINA

Immunda
Vncta
Calida
Tepida
Sellariola
Tenebricoſa
Fumans
Madida
Saporifera
Pinguis

¶PLACENTA

Mellita
Dulcis
Fatua
Picentina
Tenera

¶PVTEVS

Patens
Capax
Profundus
Altus

¶PABVLVM

Pingue
Lætum
Dulce
Herbidum
Cereale
Mite

¶PERSAE

Infidi
Vaniloqui
Achemenij

¶PARASYTVS

Edax
Impurus
Cynicus
Inanis

¶PEGASVS

Ales
Volaticus
Aerius
Pennatus
Meduſæus
Præpes
Gorgoneus
Volans.
Cornipes
Fremens
Volucer
Celer
Aliger

¶PVLVILLVS

Sericus
Tumens
Mollis

¶PORSENNA

Minax
Magnanimus
Thuſcus

¶POETAE

Audaces
Amaſij
Venerij
Sollertes
Præſtantes
Veſani
Sacri
Docti
Teneri
Celebres
Noti
Falſi
Municipales
Sancti
Nobiles
Sacrifici
Culti
Inſani
Facundi
Emuncti
Pierij
Mendaces
Generoſi
Diuini
Illuſtres
Lepidi
Grandiſoni
Phœbicolæ
Eximii
Belliſoni
Honorati
Leues
Altiloqui
Vocales

¶PERGAMA

Alta
Neptunia
Teucria
Roetheia
Dardania
Phœteia
Ardua
Laomedontia

Troica

¶PHAEDRA

Scelerata
Paſiphaeia
Creſſa
Minoia
Gnoſiaca
Theſæa
Funeſta
Inceſta

¶PATELLA

Pura
Pinguis
Lauta
Rubiginea

¶PALATIVM

Altum
Venerandum
Ornatum
Nobile
Fuluum
Splendens
Aureum
Saxeum
Turritum

¶PYLADES

Phocæus
Natus Strophio
Aemonius
Fidus

¶PHILETAS

Cous
Samius
Dulcis

¶PELOPS

Tantalides
Truncatus
Periurus
Dardanius
Sæuus

¶PROPERTI-VS

Blandus
Tener
Laſciuus
Facundus
Amabilis
Eneruis

¶PVLMENTVM

Mellitum
Vnctiuſculum

¶PHALARIS

Siculus
Tyrannus
Crudelis
Immanis
Trux
Sæuus
Ferox

¶PERILLVS

Tauri fabricator
Violentus
Opifex tauri
Infœlix

¶PVLMO

Mollis
Sanguineus

Timidus
Anhelus

¶PHYLLIS

Rhodopeia
Threicia
Sythonis
Miſella
Frondoſa
Impatiens
Miſera

¶POENI

Perfidi
Fallaces
Infidi
Truces
Leues
Fœdifragi
Rebelles
Fulminei
Feroces

¶PYRRHVS

Achilleides
Moloſſus
Syrius
Ferox
Aeacides
Grauis

¶PROTHESI-LAVS

Aemonius
Phylacides
Magnanimus

¶PERSEPHONE

Acerba
Seuera
Mala
Turbida
Regina herebi
Sedula
Callida

¶PELEVS

Pthius
Aemonius

¶PAROS

Marmorea
Candens
Rigida
Delphica
Niuea

¶PELION

Altus
Vmbroſus
Gelidus
Theſſalicus
Frondoſus
Frondifer
Aemonius
Lapidoſus

¶PHOCVS

Aeacides
Nereius

¶PASSER

Argutus
Saltitans
Cantilans
Soliuagus

¶PATERA

Spumans
Micans
Patens
Capax
Gemmans
Nitens
Effigiata
Aurea
Aurata

¶PHALANTVS

Tanagræus
Ledæus
Clarus

¶PRAELVM

Falernum
Pingue
Campanum
Ebrium

¶PVLVINAR

Geniale
Lene
Amœnum
Molle
Auratum

¶PICA

Improba
Salutatrix
Loquax
Garrula
Diſerta

¶PLAVSVS

Peruigil
Blandus
Sonorus
Lætus
Altiſonus
Alacer
Canorus

¶POEDOR

Fœdus
Carcereus

¶PELVSIVM

Paludoſum

¶PRVNA

Calida
Calens
Ardens
Torrens
Flagrans

¶PROSPERITAS

Anguſta
Fortunata

¶PERVICACIA

Adamantina
Tenax

¶PISTOR

Farinulentus

¶PLANICIES

Supina
Vaſta
Aperta

¶PARTVS

Grauidns
Fœtifer

¶PHOEBAS

Effrena
Enthea

¶PINETVM

Nuciferum
Virens

¶PROPOSITVM

Tenax
Conſtans

¶PACTOLVS

Rubens
Diues
Lydius
Radians

¶PRAEDIVM

Cultum
Ruſticum
Precioſum
Amœnum
Omniferum
Ferax

¶POTESTAS

Inuidioſa
Imperioſa

¶PYGMAEI

Parui
Breues
Cubitales

¶PIMPLA

Pieria

¶PENEVS

Stagnans
Theſſalus
Canorus

¶PROPHETA

Sacer
Veridicus
Vaticinans
Pharius
Sanctus
Fatidicus
Iuſtus
Fatiloquus

¶PRAECEPTOR

Tetricus
Seuerus
Clamoſus

¶PRVDENTIA

Perſpicax
Sollers

Vigil
Matura
Simplex
Vigilans

¶PETRA

Scyronis
Scyronia

¶PHARAO

Aegyptius
Demerſus
Pharius
Superbus
Sæuus

¶PROCERES

Egregij
Magnanimi
Purpurati

¶PYTTACVS

Satus Leſbo
Mitylene ſatus
Leſbius

¶PYRATA

Vagus
Barbarus
Nefarius

¶PANNVS

Textilis
Villoſus

¶PHILOSOPHVS

Seuerus

Grauis
Tetricus

¶PASSVS

Rapidus
Volucripes

¶PYRAMIDES

Phariæ
Superbæ
Nubigeræ
Celſæ

¶PERSICA

Dulcia
Mitia

¶PETRVS

Clauiger
Idumæus
Hamiger

¶PAPHOS

Florifera
Cypria
Celſa

¶PHANTASMA

Nigrum

¶PHLEGMA

Salſum
Aquoſum
Vdidulum

¶PRAESTIGIAE

Magicæ

¶PHAO

Conſpicuus

Marmoreus

¶POESIS

Phœbæa
Pictūrata
Sacra
Sancta
Multiuaga

¶PVLTES

Madidæ
Candidæ

¶PLAVTVS

Iocoſus
Difertus
Salſus

¶PERFIDIA

Punica
Fallax
Tartarea
Subdola
Latens

¶PATIBVLVM

Execrabile

¶PRANDIVM

Lautum
Geniale
Sumptuoſum
Dulce
Vnctum

¶PRAESIDIVM

Salutare
Validum

¶PASCHA

Sublime
Sacrum
Sacratum

¶PSALMVS

Dulciſonus
Hymniſonus

¶PERSIVS

Nebuloſus
Tenebroſus

¶PARTHIA

Mendax
Sagittifera

¶PALMA manꝰ

Albens
Tenella
Venoſa

¶PARRHISIVS

Potens
Celſa
Ardua
Fulgens
Conſpicua
Repleta bonis
Specioſa
Magnipotens
Fœcunda
Diues
Ferax
Nemoroſa racemis
Plena feris
Piſcoſa
Volucroſa
Munda
Fortis
Pia

Dulcis
Amœna
Iucunda
Illuſtris
Ardua
Candida
Numeroſa
Armata catenis
Enſe ferox
Facunda
Conſpicua
Frequens populo
Lucroſa
Splendida
Sublimis
Opima
Inclyta
Aurea
Synceŗa
Seuera
Viuida
Læta
Generoſa
Frondoſa
Salubris
Ingenua
Formoſa
Florida
Opulens
Honora
Aquoſa
Precioſa
Ampla

¶PADVSA

Vluipara
Phaetontæa

¶PLYNIVS

Salebroſus
Aſper
Facundus

¶PYLATVS

Dirus
Impius

¶PHALERAE

Nitentes
Decoræ
Fimbriatæ

¶POLYPHEMVS

Terribilis
Ferus
Aetnęus
Neptunius
Impius
Trux
Furibundus
Siculus
Ennęus
Madidus cæde

¶PALLA

Splendida
Tęnaria
Sidonis
Tyria
Tenuis
Hyacinthina

¶POLLEX

Tener
Habilis
Durus
Mollis

¶PSYTACVS

Ales
Loquax
Imitator
Dux volucrum
Canorus
Viridis
Garrulus

¶PHAROS

Palmifera
Tyrrhena
Ptolemęa
Clara
Excelſa
Nocturna
Nuda

¶PORCA

Auida
Lactens

¶POLYNESTOR

Rex Thracum
Othryſius
Iſmarius
Odryſius
Thrax

¶PYRAGMON

Ferrugineus
Acmonides
Durus

¶PANTHERA

Picta
Ferox
Multicolor

¶PALEMON

Athamãtiades
Doctus

Thebanus
Naufragus

¶PYRA

Succenſa
Atra
Sublimis
Congeſta
Rapida

¶PRAESEPE

Olidum
Durum
Horridulum

¶PILI

Fruticantes
Tenelli

¶PHASIANVS

Scythicus
Phaſiacus
Phaſius

¶PALATVM

Tenerum
Auidum
Molle

¶PASTOR

Durus
Montiuagus
Vagus
Pauper
Montanus
Egenus
Vigil
Armentarius

¶PHALISCI

Pomiferi

¶PORTA

Aerata
Vallata
Ferrata
Stabilis
Ahena
Adamantina
Stridens

¶PIETAS

Mitis
Egregia
Sancta
Eximia
Humana
Officioſa
Clemens
Inermis
Caſta
Cana
Tenera

¶PORTICVS

Spacioſa
Superba

¶PIPER

Rugoſum
Mordax

¶PROBRVM

Fœdum
Nefandum
Turpe
Seruile
Durum

¶PINDVS

Celſus
Thrax
Niualis
Pinifer
Gelidus
Nubifer

¶PHALERNVS

Vber
Latius

¶PISCATOR

Sollers
Hamiger

¶POLYNICES

Oedipodionides
Thebanus
Iſmenius
Dirceus
Echionius
Cadmęus
Argiuus
Infandus
Oedipodionius

¶PLECTRVM

Pindaricum
Geticum
Nitens
Tyrium
Apollineum
Sonans
Modulans
Inſigne
Aonium
Lene
Euans
Tinnulum
Eburneum

Smyrnæum
Dulce
Blandum
Radians
Auratum
Facundum
Sonorum
Threicium
Reſonans
Lepidum
Dirceum
Vocale
Orpheum
Eburnum
Rauciſonum
Crepitans
Canorum
Loquax
Molle
Garrulum
Iocoſum
Querulum

¶PARTHENOPE

Eubois
Decora
Indyta
Egregia

¶PORTENTVM

Terribile
Infame
Prodigioſum
Inauditum

¶PISA

Vndoſa
Ethruſca

¶PORTVS

Apertus
Vtilis
Quietus
Securus
Amœnus
Flumineus
Placidus
Curuus
Maritimus
Tutus
Optatus

¶PHILTRA

Pallentia
Ignea
Sæua
Morbida
Tabida

¶PRVRIGO

Impatiens
Vrens
Obcœna
Subſcalpens
Subans
Dulcis

¶PVDICITIA

Virens
Ingenua
Inuiolata
Sancta
Intacta
Caſta
Sacra

¶PHAETONTIADES

Climenides

Virides
Populeæ
Frondoſæ
Miſeræ

¶PELVIS

Patula
Lata

¶PEDITES

Scutati
Auxiliarij

¶PENETRALE

Arcanum
Cauum
Secretum

¶PHOLOE

Opaca
Niuoſa

¶PARTHENOPEVS

Arcas
Erymātius
Mænalius
Tegeęus
Audax

¶PVLCHRITVDO

Inſignis
Eximia
Labilis
Vana

¶PVERICIA

Petulans
Impudica

¶PHOCIS

Trifida
Sonora
Larga
Obliqua
Humida

¶PVERPERIVM

Crudum

¶PHLEGRA

Getica
Tumida

¶PLEVRON

Meleagria

¶PHALANX

Numeroſa
Animoſa
Dira
Valida
Vexilligera
Sariſſigera
Belligera

¶PROCACITAS

Stolida
Lepida
Hilaris

¶PALESTRITA

Lubricus

Saltitans
Cantilans

¶PHINEVS

Fatidicus
Cretus Agenore

¶PEVCE

Viridis
Barbara

¶PALLIVM

Sericum
Coccineum
Philoſophicum

IO. RAVISII TEXTORIS Epitheta de Litera Q.

QVIES

1 Dulcis
2 Iucunda
3 Placida
4 Languida
5 Mollis
6 Pigra
7 Blanda
8 Segnis
9 Mitis
10 Vaga
11 Opaca
12 Inſidioſa
13 Pacis amica
14 Tunicata
15 Nocturna
16 Obſcura
17 Tranquilla
18 Soporifera
19 Sopora
20 Amica
21 Pacifica
22 Deſidioſa
23 Domitrix curarũ
24 Læta
25 Lenis
26 Pacata
27 Secura
28 Imbellis
29 Tepens
30 Iners

¶PRAECEDENTIVM Epithetorum teſtimonia.

1 DVLCIS Virgil. in Culice. Stratus humi dulcē ca-
piebat corde quietem. Item Seneca in Thyeſte. Me
2 dulcis ſaturet quies. ¶IVCVNDA. Virgilius in
Culice. Tu lentus refoues iucūda membra quiete.
Item Architrenius lib. 3. Et iucunda quies & frenū
3 paſſa voluntas. ¶PLACIDA. Virgil. lib. 1. Aen.
At Venus Aſcanio placidā per mēbra quietē Irrigat. Itē Lucretius
lib. 1. Semotum ab rerum motu, placidaq́; quiete. Item Ouidius lib.
4 1. Faſtorum. Nec pudor in ſtipula placidam cepiſſe quietē. ¶LAN-
GVIDA. Virgil. lib. 12. Ac veluti in ſomnis oculos vbi lāguida preſ
ſit Nocte quies. Item Statius lib. 11. Theb. O languida ſomno Et re
5 gnis effœta quies. ¶MOLLIS. Lucretius lib. 4. Venatūq́; canes in
6 molli ſæpe quiete. ¶PIGRA. Apuleius lib. 11. Meta. Cōfeſtimq́;
7 diſcuſſa pigra quiete alacer exurgo. ¶BLANDA. Ouid. lib. 3. Fa
8 ſtorū. Blanda quies furtim victis ſubrepſit ocellis. ¶SEGNIS. Syl-
9 lius lib. 3. Præcipitat conſulta viri, ſegnēq́; quietē Terret. ¶MITIS.
Syllius lib. 5. Applicat et mitem fundit per mēbra quietem. Itē Bap.
Pius lib. 5. Eleg. Miti nec preſſa quiete Somnus alit pingui corda ſopo
10 rifero. ¶VAGA. Statius lib. 7. Theb. Vaga rupe quies, ſi quādo be
11 nigno Vrbem iniere gradu. ¶OPACA. Statius lib. 10. Limen opa-
12 ca quies & pigra obliuia ſeruant. ¶INSIDIOSA. Statius lib. 1.
13 Syluarum. Inſidioſa quies, & pigræ obliuia vitæ. ¶PACIS AMI-
14 CA. Martialis lib. 9. Gloria, quę genuit pacis amica quies. ¶TV-
NICATA, in qua tunicis amicti & operti dormimus. Martialis
lib. 10. Quos Fauſtine dies, qualem tibi roma Rauennam Abſtulit,
o ſoles, o tunicata quies. Item Sidoninus lib. 2. Numæq́; ninguidos
15 menſes in ocio fuliginoſo ſeu tunicata quiete tranſmittere. ¶NOC-
TVRNA. Seneca in Hippolyto. Non me quies nocturna, nō altus
16 ſopor Soluere curis. ¶OBSCVRA. Idem Seneca ibidem. Seruat
17 placidos obſcura quies. ¶TRANQVILLA. Seneca in Hercule
Furente. Hæc innocue quibus eſt vitæ Tranquilla quies. Item Archi
trenius lib. 8. Tutior eſt regnis gladio tranquilla iubentis Nec fraudis
18 ſuſpecta quies. ¶SOPORIFERA. Pontanus lib. 3. de Stellis. Nā-
q́; ſoporiferam pariunt hæc ſigna quietem. Itē Fauſtus lib. 1. de Nea-
19 pol. Victoria. Inde ſoporiferę dāt corpora laſſa q̨eti. ¶SOPORA.
Pontanus lib. 1. Baiarum. Quas ſomnus Venerēq́; gratiaſq́; Oſten-
20 dit tibi, quas quies ſopora. ¶AMICA. Iouianus Ponta. in Eri-

21 dano lib.1.In rorem vertit noctis amica quies. ¶PACIFICA.Pã-
phılus Saxus. Tempora pacificæ læta quietis age. Item Carmelita
in Blaſio lib.2. Hac tamen o Blaſi de tẽpeſtate quietis Pacificę clades
22 heu deploranda ſequetur. ¶DESIDIOSA.Pamphilus lib.4. Lori
cas ſumere fuluas Tempus adeſt:valeas deſidioſa quies. Vbi infini-
23 tiuo pro primo gerundio vſus eſt, vt pleriſq; in locis Virgili⁹. ¶DO
MITRIX CVRARVM. Cleophilus de Cœtu pœtarum. Cura
24 rum domitrix ceperat alta quies. ¶LAETA. Quintianus in Theo-
25 criſi. Vt læta veſtris detur ærũnis quies. ¶LENIS. Idẽ Quintianus
26 ibidem. Obſcœna facies dæmonum, lenis quies Erit ſepultis. ¶PA
CATA. Idẽ Quintian⁹ in Cleopoli. Dulcia pacatæ cõdonãt vota
27 quieti. ¶SECVRA. Carme.in Somnio Ro. Dieſq; Perpetu⁹, ſecu-
28 ra quies, ęterna voluptas. ¶IMBELLIS. Idẽ lib.1. Syluarũ. Et im-
29 belli Salomon qui regna quiete Auxit. ¶TEPENS. Remaclus.
30 Spirabatq; tepens ocia grata quies. ¶INERS. Baptiſta pius lib.3.
Eleg. Nulla quies Myrti pectora lenit iners.

¶QVERCVS

Dura
Rigida
Vmbroſa
Aeria
Sublimis
Glandifera
Frugifera
Patula
Sacra
Decidua
Chaonis
Annoſa
Caua
Capitolina
Syluestris
Dodonis
Multifida
Marathonis
Pieria
Oſſęa
Dodonia
Amica Ioui
Chaonia
Fatidica
Frondoſa
Ardua
Putricaua
Alticoma
Valida
Alta
Dodonęa
Turgida
Ramoſa
Nodoſa
Frondens
Grata ſuibus
Carioſa

¶QVESTVS

Mœſtus
Lamentabilis
Vigil
Flebilis
Feralis
Infauſtus
Triſtis
Amarus
Garrulus
Pius
Veſanus
Funereus
Sordidulus
Acerbus
Tumultuans

¶QVADRI

Patuli

¶QVERELLA

Mœſta
Infeſta
Miſera
Fœminea
Rabida

Sæua
Rudis
Muliebris
Gemica
Mœſtifica
Turpis
Arguta
Lugubris
Rauca
Grauis
Inſomnis
Amara
Lachrimoſa
Horrenda
Infauſta
Aegra
Clariſona
Mellita
Dulciſona
Acris
Triſtis

¶QVADRIGA

Pernix

Volucris
Curua
Velox
Præceps
Vocalis
Falcata
Rapida
Celeris
Cita

¶QVALLVS

Vimineus
Pictus
Patulus

¶QVERIMONIA

Mala
Triſtis
Sollicita
Amara

¶QVIRITES

Bellicoſi

¶QVAESTIO

Multiuaga
Sinuoſa

¶QVIRINVS

Armifer
Auſonius
Martigena

¶QVAESTVS

Lucrum
Vigil
Delectabilis
Lætus
Auarus

¶QVINTIANVS

Italicus
Numeroſus

IO.RAVISII TEXTORIS Niuernenſis Epitheta de Litera. R.

RVS

1 Opacum
2 Floreum
3 Apricum
4 Frigidum
5 Ferax
6 Auricomum
7 Frondeum
8 Salebroſum
9 Floridum
10 Viridans
11 Humens
12 Frondens

13 Saturum
14 Amœnum
15 Floriferum
16 Virens
17 Lætum
18 Nemoroſum
19 Spacioſum
20 Florens
21 Cereale
22 Campeſtre
23 Patens
24 Roſidum
25 Flagrans
26 Pingue
27 Vernans
28 Aquaticum
29 Saxoſum

¶PRAECEDENTIVM Epithetorum teſtimonia.

1 OPACVM. Colu.lib.8.cap. 5. Cure-
mus ſi ex calore & æſtu cōcepta peſtis
2 inuaſit:vt opaca rura, ſi inuaſit frigore:
vt eligantur aprica. ¶FLOREVM.
Virgil.lib. 1. Aen. Qualis apes æſtate
noua per florea rura Exercet ſub ſole
3 labor. ¶APRICVM.i. Soli expoſi-
tum. Horatius libro 3. Carmi. Ode.
18. Per meos fines & aprica rura Lenis
incedas. Item Pontan9 in verſibus lyri
cis. Ipſe ſelectos per aprica rura Colli-
4 gam flores. ¶FRIGIDVM. Horatius lib. 1. Epiſt. Gabioſq; pe-
tunt & frigida rura. Item Virgil.lib. 3. Georg. Luciferi primo cum ſy-
5 dere frigida rura Carpamus. ¶FERAX. Ouidius lib. 1. Meta. Et
6 quoſcumq; deos vmbroſaq; ſylua, feraxq; Rus habet. ¶AVRICO
MVM. Auſonius in monoſyllabis. Cuncta vigent, nemus omne vi-
7 ret, viret auricomum rus. ¶FRONDEVM. Pōtanus lib. 1. de Stel
8 lis. Quum viret omne nemus. reſonant quum frōdea rura. ¶SALE
BROSVM. Idem Pontanus lib. 1. de hortis Heſperidum. Nec mihi
9 diſpliceat ſalebroſi glarea ruris. ¶FLORIDVM. Idē ibidem. Sin
et per florida rura Sparſa manus decor ipſe auriq; & gloria frōdis:
10 ¶VIRIDANS. Idem Pontanus in Lepidina. Et virides horti ſint
11 & viridantia rura. ¶HVMENS. Idem lib. 2. Amorum. Rura tuis
12 qui noſtra rigas humentia lymphis. ¶FRONDENS. Idem Pon-
13 tanus in Eridano. E lachrymis ſata prata meis frōdentia rura. ¶SA
TVRVM, fertile & copioſum. Politianus in Ruſtico. Ruris opes

14 ſaturi, gnauocꝫ agitanda colono Munera. ¶AMOENVM. Ma-
15 rullus in Epig. Temperas colles & amœna Cypri Rura. ¶FLORI
FERVM. Carmelita ad Pamphilum Saxum. Florifero tu rure la-
16 tens ſacrata Napæis Arua tenes. ¶VIRENS. Idem ibidem. Fert
17 ſpacians alacrem per rura virentia greſſum. ¶LAETVM. Pamphi-
lus Saxus de laudibus Veronæ. Incultus lęto carpit de rure colon⁹.
18 ¶NEMOROSVM. Crinit⁹ de laude Horatij. Siue Cyrrhęos ne
19 moroſa ſalt⁹ Rura perluſtras. ¶SPACIOSVM. Bebelius lib.5. de
20 Triũpho Veneris. Poſtq̃ tota cohors ſpacioſo rure refuſa. ¶FLO-
RENS. Cæſar Germanicus in Arati Phæno. Et crebro tonitru
21 iunget florentia rura. ¶CEREALE, a Cerere dea frugum. Car-
melita in Maio menſe. Per ſegetes procul aſpiciens cerealia rura.
22 ¶CAMPESTRE. Idem ibidem. Brixia, zedoræ campeſtria rura
23 Cremonæ. ¶PATENS. Idem in Iulio. Impetus excierit per rura
24 patentia raucos. ¶ROSIDVM. Carmelita in Blaſio lib.2. Errant-
25 qꝫ per antrum Igniuomũ, tanq̃ agni alacres per roſida rura. ¶FRA
GRANS. Carme. lib.2. Parthe. Maria. Fragrãtia rura Purpureas
26 paſſim violas & cãdida paſſim Lilia fundebant. ¶PINGVE. Idẽ
27 in Catha. lib.1. Nec pinguia rura, Nec placidę retinẽt epulę. ¶VER
NANS. Idem Carmelita in Catha. lib.3. Illic perpetuo vernãtia gra
28 mine rura. ¶AQVATICVM. Idẽ Carme. lib.2. Syl. Nos inter
29 opacas Mincius eduxit ſalices per aquatica rura. ¶SAXOSVM.
Idẽ in Carmine Panegy. Qua rura lygur ſaxoſa colonus Exercet.

¶RIPA

Viridis
Fluuialis
Viridans
Sonans
Vmbroſa
Tremens
Gelida
Obliqua
Decliuis
Mollis
Ferox
Capax
Limoſa
Opaca
Reſona
Spumans
Stagnans
Caua
Curuata
Arũdinea
Putris
Graminea
Fluminea
Algens
Frondens
Humida
Roſida
Torrens
Virens
Alnifera
Humens
Canora
Madens
Garrula
Strepens
Herbida
Amœna
Curua
Vernans
Arenoſa
Aprica
Florens
Vmbroſa
Vda

ℂRASTRVM

Graue
Tenax
Ligneum
Curuum
Dentatum
Fœcundum
Validum
Rigidum

ℂROS

Gelidus
Matutinus
Nocturnus
Pluuius
Liquidus
Stillans
Vitreus
Fœcundus
Tener
Dulcis
Madens
Leuis
Flumineus
Purificus
Madidus
Purus
Florigena
Algens
Fugax

ℂRACEMVS

Tumidus
Lentus
Liuidus
Prædulcis
Liuens
Madidus
Pampineus
Grauidus
Cæcubus
Bicolor
Suſpenſus
Mitis

ℂRVBVS

Aſper
Horrens
Pinguis
Durus
Mordax
Hirſutus
Spinifer
Acutus
Rigidus
Vulnificus
Hamatus
Curuus
Spiſſus
Spinoſus

ℂHuic loco redigas Epitheta huius dictionis, Dumus.

ℂRVSTICVS

Acer
Tetricus
Indoctus
Fortis
Sagax
Prouidus
Sordidus
Trepidus
Cautus

ℂRAMVS

Fragilis
Olens
Lentus
Patulus
Comans
Frondens
Robuſtus
Lætus
Viridis
Ferax
Procerus
Vdus
Crepitans
Pendens
Pandus
Pendulus
Opacus
Curuatus
Tener
Incuruatus
Nodoſus
Excelſus
Nutans
Frugifer
Rorans
Tremulus
Altus
Floridus
Conifer
Innoxius
Virens
Teres
Pomifer
Vernus
Textilis
Odoratus
Penſilis
Grauidus
Fragrans
Viridans.
Hirſutus

Frondoſus
Dumoſus
Odorificus
Vmbrans
Decorus
Redolens
Tortilis
Vmbroſus
Vagans
Arboreus
Amabilis

RANA

Loquax
Garrula
Lurida
Querula
Turpis
Paluſtris
Virens
Obſtrepens
Viridis
Nigra
Pectore incubans
Aquatica
Blaterans
Paludicola
Nigrans
Paludigena
Stagnicola
Canora
Coaxans
Crepitans
Rubeta
Obſcœna
Natans
Rauca
Coaxatrix

RVPES

Dumoſa
Pinifera
Scopuloſa
Vmbrifera
Abrupta
Aeria
Frondoſa
Dura
Saxea
Caua
Horrida
Caucaſea
Alpina
Scrupoſa
Exeſa
Aſpera
Acuta
Opaca
Muſcoſa
Fagifera
Horrida
Accliuis
Scabra
Frondens
Saxoſa
Vmbroſa
Cauata
Montana
Inuia
Frigida

RIVVS

Fluens
Leuis
Strepitans
Saliens
Præceps
Tenuis
Decurrens
Mobilis
Pronus
Obliquus
Celer
Gelidus
Liquidus
Lapidoſus
Garrulus
Labens
Glareoſus
Prægelidus
Errans
Gemmans
Peregrinans
Tremulus
Argutus
Riualis
Fugiens
Vndans
Sonans
Crepitans
Querulus
Bullãs
Vitreus
Amœnus
Suſurrans
Limpidus
Aquoſus
Ductilis
Cadens
Spumans
Vagus
Viridis
Deſiliens
Currens
Conſpicuus

RVBIGO

Mala
Scabra
Nigra
Sterilis
Aſpera
Putris
Squalida
Tetra
Vorax

¶ROSA

Odorata
Lacteola
Florens
Amœna
Fulgens
Tenera
Verna
Peſtana
Sylueſtris
Pubens
Elyſia
Munda
Tenuis
Sutilis
Mollis
Fragilis
Humens
Punicea
Micans
Paphia
Rorans
Viridis
Picta
Candidula
Auricoma
Mollicula
Olens
Odorifera
Pulchra

¶RADIVS

Ardēs
Fulgens
Clarus
Tabificus
Coruſcus
Micans
Acutus
Purus
Serenus
Flammans
Arens
Nitidus
Nitens
Illuſtris
Lubricus
Vagans
Auratus
Flammifer
Candidus
Phœbęus
Ignitus
Sydereus
Mobilis
Rubeſcens
Amœnus
Solaris
Penetrax
Præpes
Saliens

¶ROTA

Leuis
Volucris
Curua
Obliqua
Præceps
Volubilis
Properans
Rapida
Laborioſa
Perpendicula
Aligera
Pernix
Stridens
Agilis
Ventoſa
Cita

¶ROSARIVM

Rubicundum
Roſidum
Puniceum
Candens
Amœnum
Pictum
Peſtanum
Punicum

¶RVTA

Rigens
Acuens
Multicoma

¶ROMVLVS

Quirinus
Mauortius
Romanus
Iliades
Trabeatus
Martigena
Potens

¶RVINA

Horrifica
Subita
Probroſa
Putris
Triſtis

Deformis
Fatalis
Flebilis
Immanis
Præceps
Irremeabilis
Dira
Clamoſa
Horriſona
Rapida
Grauis
Lœthifera
Damnoſa

ROMA

Inclyta
Ferox
Potens
Dardania
Bellatrix
Romula
Saturnia
Libera
Dominans
Vallata
Septẽgemina
Auſonia
Aeterna
Martia
Vetus
Martigena
Superba
Ardua
Ferox
Phrygia
Mauortia
Ferax
Antiqua
Priſca
Cœli vicaria
Latialis
Rhoetęia
Auara
Troica
Alta.

RABIES

Improba
Miſeranda
Dira
Veſana
Præceps
Indomita
Horrenda
Trux
Peruicax
Noxia
Furioſa
Sæua
Cruenta
Miſera
Tumida
Furens
Fera
Maleſuada
Armata
Fœda
Impexa
Infanda
Acerba
Viperalis
Peſtifera
Pernicioſa
Fęculenta
Hoſtilis
Lupina
Cæca
Ferina
Acris
Immitis
Immanis
Horrida
Terribilis
Sanguinolenta
Ferox
Inimica
Infeſta
Maleſana
Atra
Effera
Horribilis
Scelestuoſa
Virulenta
Concita
Iniqua
Amara
Infrena
Temeraria
Nefanda
Truculenta
Infrendens
Germana furoris
Animoſa

REPAGVLA

Dura
Nodoſa

RHETORICE

Picta

RATIS

Spumans
Præceps
Trepida
Fragilis
Picta
Veliuola
Caua
Errans
Cęrata

Dubía
Prona
Celeris
Curua
Leuis
Profuga
Pauida
Volucris
Reciproca
Credula
Turrigera
Naufraga
Aerea
Vaga
Fluctiuaga
Fluuíalis
Gelida
Sutilis
Velifera
Cita
Aerata
Vnca
Vncta
Vndiuaga

¶Idẽ de Epithetis harũ dictionũ Nauis, Cymba, Puppis, Prora.

¶ROSTRVM

Aduncum
Rigidum
Pandum
Durũ
Reduncum
Acutum
Mucronatum
Mordens
Accuruum

Sagax
Ciconíanum
Vulnificum
Crepitans
Mordax
Aeratum

¶RHADAMANTVS

Gnoſius
Immitis
Phryx
Inexorabilis
Iuridicus
Toruus
Agenorides

¶RIXA

Sanguinea
Proterua
Calida
Miſera
Vecors
Turpis
Tenera
Improba
Leuis
Dulcis

¶RISVS

Tremulus
Cachinnabilis
Lætus
Perſpicuus
Blandus
Tener
Dulcis
Procax
Serenus
Affluens

Mordax
Hilaris
Vrbanus
Facilis
Lenis
Proteruus
Argutus
Alacer
Mollis
Adulator
Facetus
Venuſtus

¶REMVS

Nauis

Pendens
Leuis
Agilis
Demiſſus
Lentus
Validus
Intortus
Audax
Reluctans
Citus
Spumans
Aeratus

¶RHODOPE

Threícia
Glacialis
Aeria
Cana
Nymboſa
Threſſa
Gelida
Alta
Niualis

¶RELEGATIO

Sæua
Calamitoſa

¶Ad hunc locũ reducas Epitheta huius dictionis Exiliũ.

¶RVGA

Caua
Senilis
Languida
Anilis
Contracta
Turpis
Rigida
Triſtis
Seuera
Pendula
Pannoſa
Rudis
Aſpera
Pallida
Exanguis
Nodoſa

¶RICTVS

Spumans
Patulus
Immanis
Cauus
Vorax
Rabidus
Auidus

RVMOR

Vagus
Terrificus
Trepidus
Ventoſus
Volans

¶REMVS

Iliades
Martigena
Auentinus
Antiquus
Auſonius
Miſer
Latius

¶RAVENNA

Paluduſa
Antiqua
Paludicola
Vluoſa
Annoſa
Aequorea
Longæua

¶RHESVS

Threicius
Odryſius
Sythonius
Trux
Bellicoſus

¶REGNVM

Inuidioſum
Opulentum
Potens

¶ROBVR

Firmum
Validum
Herculeum
Rude
Solidum
Forte
Præualidum

Durum
Rigidum
Inuictum
Inexpugnabile
Lacertoſum

¶RHENVS

Bicornis
Spumans
Rebellis
Gallicus
Barbarus
Minax
Gelidus
Tumens
Ferox
Saxoſus
Sæuus
Flauus
Tumidus
Citatus
Impiger
Succiduus
Rapax
Rapidus
Vagus
Algens
Turgidus
Audax
Teutonicus
Paluſter
Aſper
Corniger
Sinuoſus
Latus
Spumeus
Vndiſonus
Glacialis
Liquidus
Aurifer

¶ROGVS

Calens
Auidus
Ardens
Niger
Triſtis
Conflagrans
Rapidus
Funereus
Terrificans

¶ROMPHEA

Ignea
Terrifica

¶RAPINA

Hoſtilis
Triſtis
Auida
Cupida
Dira
Infanda
Violenta
Sæua
Turpis
Mala
Celeris
Proterua
Immanis

¶RVBICON

Paruus
Puniceus
Alpinus

¶RVBOR

Igneus
Ingenuus
Roſeus
Verecundus
Tenuis
Lenis
Purpureus
Conſcius
Flammans
Ignitus
Sanguineus
Suffuſus
Coruſcus
Inconſtans
Diſcolor
Pauidus
Puniceus
Tener

¶RHODOS

Phœbeia
Phœbęa
Aſpera
Clara
Irrigua
Tumida
Aurea
Pulchra
Fertilis
Coloſſicola

¶RVDENTES

Torti
Duri
Intorti
Laxi
Nodoſi

¶RESTIS

Spartea
Torta

¶RIMA

Hians
Caua
Anguſta
Tenuis
Muralis
Flexilis
Pertenuis
Aperta

¶RADIX

Tenera
Valida
Lignoſa
Obliqua
Inflexa
Syluestris
Corticoſa
Ramoſa
Odorata
Violoſa
Implicata
Fruticoſa
Limoſa
Cauernoſa
Profunda
Infixa
Robuſta

¶RVSTICITAS

Pura
Mitis
Imperita
Dura
Indocta
Neſcia
Inculta
Sordida
Simplex
Agreſtis
Horrida

¶REQVIES

Nocturna
Grata
Tranquilla
Dulcis

¶Idem de Epithetis huius dictionis, Quies.

¶ROBVR

Syluestre
Nodoſum
Durum
Fiſſile

¶RVGITVS

Ferinus
Horriſonus
Raucus

¶RESINA

Aegyptia

¶REI

Mœſti
Solliciti
Trepidi
Pallidi
Pauidi
Attoniti
Nocentes
Pannoſi
Miſeri

¶REGES

Minaces
Superbi
Magni
Magnanimi
Tumidi
Purpurei
Pelliti
Potentes
Feroces
Munifici
Tremendi
Belligeri
Egregij
Inuicti
Armipotentes

¶RELIGIO

Superſtitioſa
Pura
Sancta
Pia
Prouida
Diuina
Deuota
Candida
Sacra
Verecunda

¶RHETIA

Rara
Nexa
Caua
Torta
Subdola
Doloſa
Subtilia
Sinuoſa
Cauta

¶REPVLSA

Turpis
Triſtis
Verecunda

¶RVBETVM

Durum
Tetricum
Syluestre
Nemorale

¶RHODANVS

Tumidus
Incitus
Furens
Præceps
Spumans
Præcipitans

¶RHOMBVS

Adriacus
Latus
Iners
Pinguis

¶ROMANI

Martigenæ
Troiugenæ
Bellicoſi

¶REGIA

Opulenta
Splendida

¶RIGOR

Auſterus
Horridus
Durus
Horrens
Aſper
Marmoreus
Maleficus
Inflexus

¶RECESSVS

Obtruſus
Vmbroſus
Mollis
Viridis
Arcanus
Abditus
Fuſcus
Dulcis
Cauernoſus
Oſcurus

¶RETINACVLVM

Vncum
Firmum

¶REMEX

Validus
Canorus

¶RHETOR

Diſertus
Expolitus

¶RHAMNVSIA

Crudelis
Iniqua
Ferox

¶Huic loco ſeruiũt Epitheta huiꝰ dictionis, Nemeſis.

¶RAPA

Brumalia
Gaudentia frigore

IO. RAVISII TEXTORis Niuernenſis Epitheta de Litera. S.

SOMNVS

1 Lethæus
2 Iucundus
3 Dulcis
4 Mollis
5 Saluber
6 Volucer
7 Lenis
8 Soporifer
9 Pinguis
10 Segnis
11 Profugus
12 Facilis
13 Ignauus
14 Placidus
15 Iners
16 Mendax
17 Tener
18 Irriguus
19 Niger
20 Similis morti
21 Languidus
22 Tenuis
23 Imbellis
24 Deſes
25 Mitis
26 Noctiuagus
27 Piger
28 Fallax
29 Languidulus
30 Blandus
31 Liquidus
32 Lentus
33 Omnipotens
34 Similis lœtho
35 Quietus
36 Domitor curarũ
37 Impauidus
38 Vdus
39 Benignus
40 Reſes
41 Blandulus
42 Dulciculus
43 Noctis amicꝰ
44 Pruriens
45 Vanus

46 Anhelus	49 Languens	52 Humens
47 Blandicellus	50 Hebes	53 Torpens
48 Soporus	51 Silens	54 Lenis

¶PRAECEDENTIVM Epithetorum teſtimonia.

1 LETHAEVS,obliuionis plenus,a Lethẽ fluuio infer
nali, qui potus obliuionẽ fertur inducere. Virg.lib.1.
Aen. Vrunt lethęo perfuſa papauera ſomno. Itẽ Ho
ratius in Epodo. Pocula lethæos vti ducentia ſomnos
2 Arenti fauce traxerim. ¶IVCVNDVS. Virgil. in
3 Culice. Iucundoq; locet languentia corpora ſomno. ¶DVLCIS.
Idem in Cyri. Iamq; adeo dulci deuictus lumina ſomno. Item Stati⁹
lib.4. Theb. Aſt vbi feſſa iugis, dulceſq; altiſſima ſonos Lux mouet.
4 ¶MOLLIS. Virgil.lib.2. Georg. Mugituſq; boum, molleſq; ſub ar
bore ſomni. Item Ouidius lib.1. Meta. Ille tamẽ pugnat molles euin
5 cere ſomnos. ¶SALVBER. Virgil.lib.3. Georg. Nec ſomnos abrũ
6 pit cura ſalubres. ¶VOLVCER. Virg.lib.2. Aen. Par leuib⁹ vẽtis,
7 volucriq; ſimillima ſomno. ¶LEVIS. Virgil.lib.5. Aen. Quum leuis
æthereis delapſus ſomnus ab aſtris. Itẽ Horatius lib.2. Car. Ode. 6.
8 Nec leues ſomnos timor aut cupido Sordidus aufert. ¶SOPORI-
FER. Lucanus lib.3. Inde ſoporifero ceſſerunt languida ſomno Mem
bra ducis. Item Fauſtus de Captiuitate Lud. Sphorciæ, Laſſa ſopori
9 fero ceſſerunt corpora ſomno. ¶PINGVIS, ab effectu. Lucanus lib.
10 10. Nunc incumbe toris & pingues exige ſomnos. ¶SEGNIS. Co-
lu.lib.11. Eya age ſegnes Pellite nunc ſomnos. Itẽ Iuuencus de paſſio-
ne dominica. Sed nunc vos ſegnem excludite ſomnũ. Item Calentius
11 lib.1. Eleg. Carpebat ſegnes ignota ſub ilice ſomnos. ¶PROFV-
GVS. Columel.lib.11. Glauceaq; & pfugos vinctura papauera ſom
12 nos. ¶FACILIS. Horatius lib.2. Car. Ode.6. Pellẽte laſciuos amo
13 res Canicie facilemq; ſomnum. ¶IGNAVVS. Ouid. lib.11. Meta.
Mons cauus, ignaui domus & penetralia ſomni. Item Tibul. lib.3.
14 Dixit & ignauus defluxit pectore ſomnus. ¶PLACIDVS. Auſo-
nius. Mulcebant placidi tranquilla obliuia ſomni. Item Ouidius lib.
15 2. Faſtorum. Iam tibi ſuadebit placidos nox humida ſomnos. ¶IN-
ERS. Ouid.lib.2. de Ponto. Ne tua marceſcant per inertes ocia ſom-
nos. Item. Statius lib.2. Theb. Horruit in maculas, ſomnoſq; excuſ-
ſit inertes. Itẽ Claudian⁹ in tertiũ Conſ. Honorij. Ocia nec ſomnos

16 genitor permiſit inertes. ¶MENDAX. Tibullus lib. 3. Mendaci
17 ſomno credere ſiue volent. ¶TENER. Claudia. lib. 3. in Ruf. Car
18 pebat teneros Maria cum cõiuge ſomnos. ¶IRRIGVVS. Perſius
Satyra. 5. Hic ſatur irriguo mauult turgeſcere ſomno. Item Diome-
19 des Guidalottus. Senſimus irriguo perfundere lumina ſomno. ¶NI
GER. Syllius lib. 7. Arma fluunt, erratq; niger per lumina ſomnus.
20 ¶SIMILIS MORTI. Syllius lib. 15. Nox ſimiles morti dederat
21 placidiſſima ſomnos. ¶LANGVIDVS. Quintilianus lib. 4. Inſt.
22 Orat. Somno ne te languido an graui lethargo putẽ preſſum. ¶TE
NVIS. Statius lib. 1. Theb. Inuitat tenues ad dura cubilia ſomnos.
23 ¶IMBELLIS. Idem lib. 3. Theb. Aequor & imbelli recubant vbi
24 litora ſomno. ¶DESES. Idem Statius lib. 10. It vacuũ in montem,
qua deſidis atria ſomni. Item Põtanus in Eridano lib. 1. At tenebras
25 ſub rore leui, ſub deſide ſomno Tranſigit. ¶MITIS. Statius lib. 10.
26 Theb. Sidonios te Iuno duces mitiſſime diuũ Somne iubet. ¶NO-
CTIVAGVS. Idẽ ibidem. Et a iũctis arcet ſua nubila caſtris No-
27 ctiuagi vis blanda dei. ¶PIGER. Statius lib. 3. Syl. Anterates pi-
28 gro torpebant æquora ſomno. ¶FALLAX. Catullus. Vt pote fal-
laci quæ tum primũ excita ſomno. Item Politianus in Epig. O mihi
29 quãta datis fallaces gaudia ſomni. ¶LANGVIDVLVS. Catul-
30 lus. Languiduloſq; paret tecũ coniungere ſomnos. ¶BLANDVS.
31 Martialis lib. 1. Ne blãdo rota ſit moleſta ſomno. ¶LIQVIDVS.
Valerius Flaccus lib. 4. Argon. Quem penes alta quies, liquidiq; po
32 tentia ſomni. ¶LENTVS. Idem lib. 7. Ipſa velut lenti fallatur ima
33 gine ſomni. ¶OMNIPOTENS. Idem lib. 8. Somne pater, ſomne
34 omnipotens, te Colchis ab omni Orbe voco. ¶SIMILIS LOE-
THO. Idẽ Valeri9 Flac. lib. 8. Nũc age maior ades, fratriq; ſimilli-
35 me lœtho. ¶QVIETVS. Sene. in Hercule furẽte. Creſcere & ſom
36 nos cupiẽs quietos. ¶DOMITOR CVRARVM. Idẽ Seneca
37 in Agamẽnone. Nõ curarũ ſomnus domitor Pectora ſoluit. ¶IM-
PAVIDVS. Idẽ in Hercule Oethæo. Ceſpes Tyrio mollior oſtro.
38 Solet impauidos ducere ſomnos. ¶VDVS. Pontanus lib. 3. de Stel-
39 lis. Paulatimq; vdo claudentem lumina ſomno. ¶BENIGNVS.
Idem lib. 1. Amorũ. Amoues menti, & refoues benigno pectora ſom
40 no. ¶RESES. Idem libro 2. de Amore Coniugali. Et reſides ſom-
41 nos oppida feſſa trahunt. ¶BLANDVLVS. Idem ibidem. Som-
42 ne veni venias, blandule ſomne veni. ¶DVLCICVLVS. Idẽ Pon
tanus ibidem. Somnule dulcicule, blãdule ſomnicule. Idem lib. 1. Baia
43 rum. Carpis dulciculũ beate ſomnum. ¶NOCTIS AMICVS.
Idem Pontanus lib. 2. de Amore Coniug. Eya age ſomne veni, noctis

44 amice veni. ¶PRVRIENS. Idem lib. 2. Baiarum : O noctes mihi
45 ter quater beatas, O ſomnos ſine fine prurientes. ¶VANVS. Pam
46 philus lib. 3. Quid facies vani deluſus imagine ſomni. ¶ANHE-
LVS. Iuuencus de dominica paſſ. Sed ſomnus anhelus Proſtratis ter
47 rę membris diſſoluerat omnes. ¶BLANDICELLVS. Salmoniꝰ
48 in Endecaſyllabis. Somne o ſomnule, blandicelle ſomne. ¶SOPO-
RVS. Michael Anglicus. Et Triuiæ ſydus, ducentiaq; aſtra ſoporos
49 Per terras ſomnos. ¶LANGVENS. Carmelita lib. 1. Agel. Syde-
50 ra languenti preſſerunt lumina ſomno. ¶HEBES. Idẽ lib. 1. de Ca
la. Tem. Inducit ſomnos hebetes, & Morphea doctũ Fallere imagi-
51 nibus. ¶SILENS. Idem lib. 5. de Troph. Gonz. Atq; ſilẽtes Per ſe-
52 cura hoſtis mittit tentoria ſomnos. ¶HVMENS. Richardus Bar-
thol. lib. 13. Auſtriados. Corpora & humẽtes capiũt ad ſydera ſõnos.
53 ¶TORPENS. Fauſtus in Liuia. Ac mea torpẽti marceſcãt corpora
54 ſomno. ¶LENIS. Lucretius lib. 4. Accipitres ſomno in leni ſic prœlia
pugnaſq; Edere. Verſus eſt hypermeter.

¶SPINA

Acuta
Sylueſtris
Minans
Sterilis
Acris
Viroſa
Cruenta
Horrens
Maligna
Fera
Vulnifica
Dumoſa
Pungens
Horrida

¶SEPVLCHRVM

Imum
Mœſtum
Triſte
Mutum
Mauſolæum
Atrum
Opacum
Fatale
Magnificum
Gelidum
Tetrum
Putridum
Funereum
Excultum
Marmoreum

¶SATYRI

Saltantes
Laſciui
Capripedes
Agreſtes
Dicaces
Proterui
In Venerem proni
Celeres
Leues
Acres
Bicornes
Procaces
Petulantes
Salaces
Biformes
Calentes
Semimares
Monticolæ
Petulci
Fugaces
Alacres
Veloces
Turpes
Cornipedes

¶SALIVNCA

Humilis
Folioſa

¶SOL

Ardens
Rapidus
Aureus
Coruſcus

Igneus
Flammifer
Recurrens
Aethereus
Ignifer
Aeſtiuus
Candens
Aeſtuans
Calidus
Purus
Pulcher
Acutus
Tepidus
Aerius
Phœbificãs auras
Ignifluus
Radiatus
Fulgens
Flagrans
Mitra
Floridus
Hyperione ſatus
Nitidus
Candidus
Tepens
Magnus
Criniger
Flammeus
Vagus
Rubens
Auricomus
Omnituens
Radiãs
Flammiger
Refugus
Roſeus
Aeſtiuus
Volans
Titanius
Hyperionius
Rutilus
Igniuomans
Flãmilucus
Auratus
Multiuidus
Senſificus
Oculus mundanus
Torrens
Author lucis
Phanes
Lucifer
Apricus
Anhelans
Calens
Fulgidus
Luminoſus
Creator lucis
Salutifer
Igniuomus
Armatus radiis
Luteus
Lucifluus
Feruidus
Ignicomus
Albus
Coruſcans
Annificus
Proles hyperionis
Sitibundus
Rutilans
Radioſus

¶Idem de Epithetis huius dictionis. Phœbus.

¶SVPERCILIVM

Obſcurum
Triſte
Arduum
Seuerum
Durum
Stoicum
Trux
Lubricans
Nigrum
Atrum
Minax
Acerbum
Frontoſum

¶SCORPIVS

Ardens
Venenifer
Minax
Formidoloſus
Curuans brachia
Pugnax
Acer
Martius
Horrens
Dirus
Mortifer

¶SABAEI

Molles
Fatilegi
Odoriferi
Dites
Thuriferi
Pingues
Vncti
Thurilegi

¶SVBVLCI

Tardi
Hircoſi
Duri

¶SALIX

Amara
Lenta
Fœcunda
Glauca
Viminalis
Perticalis
Syluatica
Fluminea
Tenera
Amnicola
Vmbroſa
Frugiperda
Erratica
Canens
Reſona
Opaca
Virens

¶SENTES

Inculti
Aſperi
Duri
Hamati
Hiſpidi
Rubidi
Hirſuti
Mortiferi
Acuti
Rigidi

¶SERRA

Arguta
Ferrea
Acuta
Stridens
Dentata
Tortuoſa
Adunca
Rauca
Longa
Leuis

¶SALICTVM

Canens
Glaucum
Vdum
Nanum
Canum
Denſum
Humile
Gracile
Molle
Amœnum
Vmbroſum

¶SALTVS pro ſylua

Profundus
Vaſtus
Syluester
Viridis
Secretus
Aptus venatibus
Vmbrifer
Opacus
Reconditus
Riguus
Ferus
Inacceſſus
Dumoſus
Vmbroſus
Occultus
Quietus
Gelidus
Fœcundus
Herboſus
Syluoſus
Auius
Deuius
Inuius
Vagus
Excelſus
Obſcurus
Silens
Incultus

¶SVS

Immundus
Sabellicus
Horridus
Setiger
Glaber
Famis ĩpatiẽs
Lutulentus
Horrens
Spumiger
Vulnificus
Ignauus
Solidipes
Biſulcus
Fulmineus
Agreſtis
Hiſpidus
Lutoſus
Obſcœnus
Brutus
Multipara fœm.
Glandilegus
Amicus luto
Segnis
Spurcus
Clamoſus

¶SAXONES

Infrenes
Duri
Rigidi

¶SERPENS

Ater
Squameus
Lœthiſer
Plenꝰ veneno
Niliacus
Areniuagus
Exitioſus
Aſper
Afer
Minans
Virulentus
Venenatus
Noxius
Latens
Formidabilis
Dirus
Cæruleus
Venenifer
Sæuus
Horrificus
Terrigena
Lœthalis
Martius
Tortus
Tumens
Flexilis
Minax
Latebroſus
Pinnatus
Lubricus
Criſtatus
Squalidus
Nocuus
Impius
Meduſæus
Veneniger

¶SEGES

Grauida
Fœcunda
Fructuoſa
Frumentaria
Herbida
Læta
Ferax
Cana
Tenera
Vda
Odorata
Inualida
Fertilis
Culta
Viridis
Humida
Lybica
Spicata
Auriuola
Luxurians
Triticea

¶STELLA

Ardens
Vaga
Candida
Fulgens
Syderea
Micans
Serena
Collucens
Coruſcans
Flammigera
Rutilans
Ignicomans
Efflammans
Prępitens
Errans
Perlucida
Illuſtris
Lucida
Coruſca
Candicãs
Radians
Fulgida
Inſignis
Flammea
Splendens

¶SALTVS
a ſaliendo

Pręceps
Pernix
Concitus
Leuis
Volucer
Rapidus
Volans
Tremulus
Vagus
Excelſus
Prærapidus
Agilis
Præpes

¶SOLIVM

Aureum
Sublime
Eburnum
Inſigne
Acernum
Luculentũ
Arduum
Superbum
Marmoreum

¶SAMOS

Threicia
Iunonia
Vetus
Fœcunda

Pulchra
Illuſtris
Sterilis
Thrax

¶STRAMEN

Agreſte
Molle
Durum
Rigidū

SECVRIS

Aerata
Stricta
Arboraria
Cruenta
Amazonia
Sæua
Valida
Anceps
Sacrifica
Grauis
Thermodōtiaca
Miſſilis
Funeſta
Audax
Dura
Scythica
Vulnifica
Rigida
Trux
Ferrea
Nitida
Pentheſilęga
Anceps

¶SCYTHAE

Errantes
Profugi
Campeſtres
Gelidi
Pauperes
Acerbi
Vagi
Indomiti
Sæui
Aeriſoni

¶SARMATAE

Veloces
Truces
Vagi
Mutatores domorū
Flaui
Intonſi
Fortes
Frigidi
Gelidi
Feri
Crudi
Hirti
Bellaces

¶SOPHISTA

Verboſus
Clamoſus
Captioſus

¶SCVTVM

Fulgens
Aereum
Ornatum
Macedonicū
Aeneum
Ferreum
Lunatum
Auratum
Ligneum
Cauum

¶Idem de Epithetis harum dictionū, Clypeus, Vmbo.

¶STIMVLVS

Amarus
Acer
Crudus
Cruētus
Furialis
Ferus
Acerbus
Acutus
Pungens
Trux

¶SANIES

Lœthifera
Nigra
Spurca
Venenata
Atra
Tabifica
Infanda
Putris
Craſſa
Turpis
Stillans
Cruenta
Putrida
Lurida
Concreta
Peſtifera
Horrenda

¶SAEVICIA

Nefanda
Ignea
Inexorabilis
Proterua

Maligna
Sanguinolenta
Atrox
Furens
Violenta
Barbara
Procax

¶SVBER

Sylueſtre
Cauum
Multifore
Agreſte
Multicauum
Frondoſum

¶STRAGES

Cruenta
Deformis
Acerba
Sanguinea
Lacera
Horribilis
Tepens
Impia
Ferox
Profana
Infanda

¶SONIPES

Elæus
Ferox
Belliger
Martius
Acer
Præceps
Vegetus
Nobilis
Impiger
Citus

Feruidus

¶SYLVANI

Nemorum potẽtes
Horridi
Monticolæ
Agreſtes

¶SVEVI

Flaui
Intonſi
Gelidi

¶SYDON

Precioſa murice
Tyria
Cadmæa

¶SCYLLA

Potens
Sæuus
Trux
Cruentus
Immanis
Atrox
Ferox
Rabidus
Vehemens

¶STRYMON

Gelidus
Thracius
Geticus
Rapidus
Fumans

¶SPONSA

Venuſta
Verecunda
Decens

¶SENECTVS

Triſtis
Turpis
Effœta
Canens
Grauis
Inops
Longa
Vetus
Tranquilla
Tarda
Balba
Infœlix
Prolixa
Matura
Animoſa
Pigra
Spacioſa
Damnoſa
Aegra
Occidua
Alba
Cana
Carioſa
Curua
Non intellecta
Sacra
Precioſa
Ceruina
Queribunda
Fragilis
Viuax
Sobria
Lõgeua
Infirma
Rugoſa
Feſſuna
Fœda
Vicina lœtho

Mollis
Tremula
Inclinata
Tremebunda
Miſera
Placida
Leuis
Somniculoſa
Honorata
Iners
Incurua
Docta
Iudecens
Celeris
Amara
Miſeranda
Frigida
Feſſa
Iniqua
Veneranda
Laſſa
Inſtans
Properans
Inualida
Præceps
Dura
Venerabilis
Deformis
Pigra
Edax
Vetus
Tetrica
Secura
Frigeſcens
Gelida
Inimica formæ
Squalens
Odioſa
Curuata
Aerumnoſa
Vicina capulo
Auara
Emerita
Circũſpecta
Inſperata
Prona
Inopina
Delira
Decocta
Cruda
Rigida
Tremens
Hiſpida
Macra
Breuis
Inaperta
Decorroſiua

SATVRNVS

Aureus
Senex
Falcifer
Leucadius
Falcitenens
Falciger
Omnipotens
Potens
Profugus
Gelidus
Falcatus
Stercutius

STRATVM

Molle

SENEX

Anhelus
Longæuus
Inualidus
Grandęuus
Exhauſt9 ſanguine
Parcus
Delirus
Maturus
Miſer
Dilator
Iners
Auidus futuri
Difficilis
Querulus
Rancidus
Squalidus
Debilis
Multibarbus
Antiquus
Infirmus
Apricus
Exanguis
Reſes
Durus
Vetus
Verendus
Rigidus
Moroſus
Anxius
Iracundus
Auarus
Feſſus
Laſſus
Rancidulus
Carioſus
Fœtidus
Annoſus
Tetricus
Canus
Pellitus
Tremulus
Effœtus
Aeger
Muccoſus

Aridus
Affectus ſenio
Accuruus
Eneruatus
Gelidus
Rugoſus
Tardus
Verboſus
Incuruus
Imbellis
Decrepitus
Piger
Defloccatus
Cerebroſus
Exoſſis
Acheronticus
Vietus
Vetulus
Hircoſus

ℭSCABIES

Turpis
Mortifera
Mala
Scabra
Atra

ℭSTIPVLA

Lepis
Viridis
Volans
Stridens
Arida
Agreſtis
Fragilis
Crepitans

ℭSVDOR

Illotus
Immundus
Salſus
Gelidus
Illutus
Aeſtiuus
Frigidus
Cæruleus
Pinguis
Sordidus
Egregius
Madens
Impiger
Mucidus
Anhelus
Fluens
Iners

ℭSANGVIS

Ater
Spumans
Calidus
Feruidus
Sordidus
Craſſus
Ruber
Teter
Puniceus
Niger
Purpureus
Tepidus
Tener
Pinguis
Fœdus
Tabificus
Cruentus
Venifluus

ℭSAXVM

Apricum
Durum
Inuium
Surdum
Spumeum
Roſidum
Lubricum
Scrupoſum
Aſperum
Adamantinum
Gelidum
Humidum
Horrens
Solidum
Ferum
Latebroſum
Præruptũ
Humens
Concauũ
Hernicum
Murale
Cyclopeũ
Horridũ
Rude
Eminens
Naufragũ
Pyrrheum
Frigidum
Hirtum
Rigens
Ceraunıũ
Scabrum
Centauricum
Garrulum
Crudum
Vndiſonum
Ramoſum
Noxium
Inhoſpitum
Scyronicum
Adeſum
Montanum
Montuoſum

Globoſum
Naufragum
Prominens
Tetricum
Salebroſum
Dumoſum
Muſcoſum
Scrupeum

SIMOIS

Phrygius
Rapidus
Lubricus
Piniger
Idæus
Iliacus

SITIS

Ignea
Anhela
Arida
Sicca
Arens
Triſtis
Aſpera
Horrida
Flammata
Acris
Auida
Moroſa
Ingenioſa
Sæua
Feruida
Rabida
Tantalea
Aeſtiua
Feruens
Ardens
Moleſta
Glutinoſa

Dira
Implacabilis
Lœthifera
Auara
Veſana
Hydropica

STAGNVM

Virens
Refuſum
Mite
Loquax
Humidum
Torpens
Fugax
Olens
Opacum
Lentum
Cæruleũ
Liquens
Curuum
Splendidulum
Rutilum
Cærulũ
Piſcoſum
Irriguũ
Cauum
Dulce
Vadoſum
Litoreum
Aquoſum

SETAE

Comantes
Rigidæ
Duræ
Hirtæ
Feræ
Strictæ
Dumales

Tremulæ
Horrentes
Hircoſæ
Hiſpidæ

SPECVS

Defoſſus
Horrendus
Latebroſus
Roſidus
Aſper
Sinuoſus
Gelidus
Saxeus
Obſcurus
Tenebroſus
Opacus
Abditus
Scrupeus
Fumificus
Ater
Profundus
Curuus
Arcuatus
Teter
Cœcus
Piceus
Niger

SERTVM

Florens
Luteum
Olens
Spiceum
Feſtum
Geniale
Molle
Floridum
Humidum
Odoratum

Cæruleum
Gramineum
Helyconium
Floreum
Textile
Flauens
Stellans
Fragrans
Roſeum
Vernificum
Viteum
Redolẽs
Picturatum
Madens
Halans
Inſigne
Pictum
Amarãthęũ
Virens
Coloratum
Suaue
Radioſum
Floridulum
Intortũ
Marcidũ
Frondeum
Viride
Millecolor
Roſidũ

¶SVCCVS

Pinguis
Dulcis
Blandus
Sudans
Liquidus
Humifer
Tener
Præpinguis
Riguus

¶SIRIVS

Feruens
Lœthalis
Acer
Peſtifer
Fulgens
Lœthifer
Malus
Pulueruletus
Ater
Infenſus
Igneus
Calens
Noxius
Vſtus

¶SYRTIS

Lybica
Vaſta
Inhoſpita
Getula
Dubia
Paretonia
Vadoſa
Vaga
Barbara
Ambigua
Aeſtuoſa
Naufraga
Horrenda
Sęua
Lepticana
Incerta
Afra
Fera
Inuia
Procelloſa
Infida
Profunda

Arenoſa

¶SOLES

Purpurei
Tepidi
Aeſtiui
Torrentes
Rapidi
Aurei
Roſei
Feruentes

¶SAGITTA

Cretęa
Celeris
Volucris
Threicia
Stridens
Lycia
Leuis
Eoa
Theſſalica
Lernęa
Ithyręa
Scythica
Venenata
Acuta
Volans
Hamata
Sarmatica
Biſtonia
Litafelle
Scelerata
Partha
Getica
Infeſta
Plumbata
Pennigera
Luſoria
Cydonęa

Formidanda
Herculea
Vaga
Achemenia
Arcana
Cupida
Rapida
Fulgens
Flãmata
Parthica
Aurata
Dira
Crudelis
Impia
Præceps
Trux
Tortilis
Rutila
Aurea
Dictynna
Vltrix
Lœthalis
Immitis
Nitida
Sæua
Præpilata
Nymbiſona
Gortyniaca
Aerata
Improba
Cruenta
Velox
Teres
Occulta
Morboſa
Pennata
Dura
Volitans
Radians
Horriſona
Armenia
Arũdinea
Craſſa
Fatifera

¶SYDVS

Candidum
Vagum
Aureum
Cœleſte
Lucidum
Lucens
Aethereum
Arduum
Igneum
Errans
Conſpicuum
Coruſcum
Clarum
Verſabundũ
Micans
Celſum
Rutilum
Vibrabile
Vibratũ
Fulgens
Sacrum
Gemmatum
Liquidum
Planeticum
Radians
Rutilans
Candens
Nitidum
Splendidum
Fulgidum
Sublime
Flammatum
Auricomum
Radioſum
Conſpicuum
Eximium
Limpidum
Olympicum
Formoſum
Titanium
Aureolum
Roſeum
Ardens
Beatum
Flagrans
Purum

¶SQVALOR

Terribilis
Agreſtis
Horridus
Turpis
Ater
Annoſus

¶SOPOR

Mitis
Cõſanguine⁹ lœthi
Placidus
Segnis
Dulcis
Suauis
Craſſus
Marcidus
Irriguus
Tacitus
Endymionę⁹
Mollis
Ignauus
Lentus
Blandus
Languidus
Lethæus
Papauereus

Leuis
Cognatꝰ lœthi
Mollis
Aureolus
Madens
Nocturnus

¶SCYLLA

Rapax
Impia
Niſeia
Informis
Filia Niſi
Ferox
Nereia
Vorax
Immanis
Truculenta
Triformis
Latrans
Sicula

¶SPELVNCA

Atra
Immanis
Tetra
Horrida
Frigida
Viridis
Gelida
Peropaca
Occulta
Furua
Obſcura
Profunda
Caua

¶Huc reducas Epitheta harum dictionum Antrum, Cauerna, Specus, Spelęum.

¶SCELVS

Infandum
Exitiale
Sæuum
Immane
Nefarium
Enorme
Impium
Dirum
Profanum
Cruentum
Infeſtum
Inexpiabile
Deteſtabile
Inuiſum
Horridum
Improbum
Crudele
Inauditum
Atrum
Fœdum
Petulcum
Triſte
Pudendū
Tyrannicum
Impudens
Tetrum
Indelebile
Inquinatum
Mulctabile
Iniquū
Sanguineum
Prauum

¶Idem de Epithetis harum dictionū Crimen, Peccatum, Flagitium.

¶SPECVLVM

Lęuatū
Coruſcans
Lęue
Nitens
Argenteum
Nobile
Prænitens
Colluceus
Concauum
Micans

¶SENATVS

Sanctus
Grandæuus
Prudens
Magnauimus
Purpureus
Prætextus
Bellator
Trabeatus
Clarus
Blattifer
Sacer
Nitidus
Immobilis
Quirinalis
Tetricus
Auguſtus
Solidus

¶SYLVA

Sonans
Viridis
Profunda
Pinea
Horrida
Arūdinea

Opaca
Cędua
Glandaria
Aquatilis
Fœlix
Nigra
Formidoloſa
Salubris
Frondifera
Lauricoma
Vmbroſa
Fragoſa
Secreta
Frequens
Nemoroſa
Myrtea
Paluſtris
Alta
Ruſtica
Iugoſa
Denſa
Saxoſa
Incurua
Capax
Tacens
Taxea
Virens
Tenebroſa
Fatidica
Comans
Rudis
Trepida
Horrenda
Nutans
Odorata
Vernicoma
Florida
Taciturna
Reſupina
Saxea
Viridatica
Obſcura
Vernans
Pinifera
Zephyritis
Frondens
Auricoma
Frondoſa
Citria
Laurea
Frondea
Querula
Tacita
Tenera
Lata
Laurifera
Benigna
Aeria
Inuia
Mollis
Horrens
Nobilis
Frondiflua
Picea
Aprica
Silens
Informis
Saligna
Pomifera
Fruticans
Vmbrifera
Hiſpida
Aſpera
Frigens

ℭSALVM

Viride
Spumaus
Rapidum
Vaſtum
Piſcoſum
Sonorum
Voraginoſum
Vndans
Turbatum
Procelloſum
Vndoſum
Gelidum
Ventiſonum
Flagrans
Saliens
Tumidum
Vndans

ℭSPLENDOR

Nitidus
Fulgens
Flammeus
Perſpicibilis
Patens
Tremulus
Liquidus
Fulgidus
Argenteus
Rutilus
Serenus
Auricomus
Flammiger
Niueus
Rutilans
Nitens

ℭSTVPPA

Carens humore

ℭSPICVLVM

Gnoſium
Lucidum
Lentum
Gortynium

Tinctum felle
Tinctum venenis
Acutum
Sceleratum
Sæuum
Tortum
Rhodopeium
Sordens
Cydoniū
Pennatū
Lernçum
Velox
Aureum
Splendidum
Truculentum
Ferreum
Dirum
Sanguinolentū
Lœthale
Ferum
Rigidum
Apollineum
Mucronatum
Acuminatum
Crudum
Impium
Volitans
Incoctum
Intortum

ℂSYRENES

Acheloides
Acheloiades
Siculæ
Leues
Tyrrhenæ
Volucres
Theſſalæ
Acheloiæ
Improbæ
Vagulæ
Dulces
Natantes
Blandæ
Subdolæ
Molles
Citharœdæ

ℂSERVITIVM

Graue
Acre
Aegrum
Superbum
Triſte
Turpe
Durum
Nefandum
Immite

ℂSELINIS

Palmoſa

ℂSCOPVLVS

Turritus
Immanis
Adeſus
Preacutus
Frondoſus
Confragoſus
Minax
Scaber
Durus
Rigens
Muſcoſus
Acutus
Tumidus

ℂSYBILLA

Caſta
Amphryſia
Longæua
Viuax
Grynea
Phœbæa
Vetus
Fatidica
Cumça
Tremula
Rabida
Aſtriloqua
Fatiloqua
Diuiniloqua

ℂSEGNICIES

Sera
Immunda
Aegra
Iners
Triſtis
Diſſuada laborum
Torpens
Pallens
Criſpa
Impexa
Illota
Languida
Dilatrix operū

ℂSINON

Fidens animi
Periurus
Pellax
Fallax
Dirus
Cautus

ℂSILEX

Durus
Validus
Rigidus

Indomitus
Acutus
Calcabilis
Caucaſeus
Impenetrabilis
Ignitus

ℭSVSVRRVS

Tacitus
Leuis
Lepidus
Blandus
Occultus
Raucus
Placidus
Tener
Suauiloquus
Querulus
Clandeſtinus
Dulcis
Tenuis
Mollis
Arcanus

ℭSITVS

Pallens
Informis
Iners
Turpis
Immundus
Piger
Sterilis
Languidus
Araneoſus
Cæruleus
Fœdus
Squalidus
Languens
Putr.s
Annoſus
Nauſeoſus
Puluereus
Miſer
Humificus
Putidulus
Redolēs
Ferrugineus
Ater
Torpidus
Furuus
Squalens
Olidus
Gelidus

ℭSTRIX

Nocturna
Violenta
Infauſta
Rauca
Improba
Infanda
Taxicola
Inferna

ℭSEPS

Tabificus

ℭSORS

Ambigua
Fatícina
Varia
Infida
Lycia
Pręneſtina
Fluibunda
Cæca
Periculoſa
Pythica
Temulenta
Fallax
Vagabunda
Iniqua
Lubrica
Inſtabilis
Maligna
Fatiloqua
Fatidica
Inquieta
Malefida
Dubia
Violenta
Proterua

ℭSCINTILLA

Tenuis
Clara
Parua
Coruſca
Volans
Volatilis
Ignita

ℭSYENE

Exuſta
Calida
Eoa
Niliaca
Fuſca
Aeſtiua
Pharia
Sitibunda
Vſta
Combuſta
Aeſtifera

ℭSARISSA

Pellęa
Macedonia
Fraxinea
Teres

Aemonia
Leuis

¶SIBILVS

Stridulus
Horrendus
Trepidans
Infeſtus
Diſſonus
Raucus

¶SPOLIA

Hoſtilia
Opima
Bellica
Mollia
Hoſtica

¶SOLVM

Pingue
Sitiens
Sabuloſum
Roſidum
Ferax
Cretoſum
Puluereum
Fœcundum
Luxurioſum
Putre
Vber
Florens
Riguum
Humidum
Herboſum
Gelidum
Fertile
Paludoſum
Madidum
Frugiferum
Floridum

Herbidum
Viride
Prçuirens
Sementiferum
Frigidulum
Vireſcens
Saxoſum
Pictum

¶SERVITVS

Laborioſa
Crudelis
Miſera
Dura
Maligna
Pœnalis
Ignominioſa
Miſerabilis
Infamis
Moleſta
Oneroſa

¶SCALPRVM

Acutum
Tenue
Aduncum

¶SCOPA

Virgea
Vilis

¶SPICA

Caduca
Frumentaria
Cerealis
Flauens
Grauida
Eleuſina
Ciliſſa
Flaua

¶SPHAERA

Rotunda
Decliuis

¶SAPOR

Dulcis
Scitus
Odoratus
Gratus
Mellifluus
Vapidus
Multodorus
Nectareus

¶SENIVM

Sterile
Tardigemulum
Graue
Iners
Morboſum
Tremens

¶SVRCVLVS

Ferreus
Fructuoſus
Teres
Oblongulus
Vimineus

¶SVLCVS

Alueatus
Longus
Cerealis
Diuiduus

¶SITVLVS

Aquarius

¶STIPES

Fiſſilis

Seniicremus
Ramoſus
Nodoſus
Robuſtus
Procerus
Teres

¶SIMPLICITAS

Ruſtica
Nuda
Rudis
Incauta
Vera
Niuea
Prudens
Pagana
Credula
Inculta
Pura
Pia
Humilis
Neſcia fraudis
Sapiens
Candida

¶SOLLICITVDO

Mordax
Dura
Concatenata
Vehemens
Carioſa
Triſtis
Aegra
Grauis

¶STRIDOR

Acutus
Querulus
Raucus
Ferus

Horriſonus
Terrificus
Horrendus
Acer
Terriſonus
Horrifer
Terribilis
Grauis
Lugubris
Sonax
Coruſcus
Acutus

¶SVRAE

Teretes
Tumentes
Turgentes
Molles
Pendulæ

¶SPONGIA

Munda
Punica
Leuis

¶STRIGILIS

Ferrea
Rubiginoſa

¶SAL

Fuſile
Purum
Aequoreum
Albidum
Rigens

¶SEPES

Hirta
Longa
Syluestris

Spinoſa
Fruticoſa

¶SARMENTVM

Fructiferum

¶SVPERSTITIO

Vana
Anilis
Friuola
Inanis
Ridicula

¶SPVTVM

Sordidum
Inhoneſtum
Craſſum
Sordens

¶SINAPIS

Fletum factura
Lachrymoſa

¶SCORTVM

Deuium
Scorteum
Meritorium
Diobolare
Publicum
Libidinoſum
Fœtidum
Exoletum
Salax
Depyge
Spurcũ
Virulentum
Sordidum
Fœdum
Veternoſum

Impudicum
Marcidum
Vietum
Ebrioſum
Peminoſum
Putidum
Procax

¶STENOBEA

Perfida

¶SISYPHVS

Aeolides
Laſſus
Inquietus
Aeolius
Infœlix
Defeſſus

¶SOMNIVM

Nocturnum
Vanum
Nigrum
Sollicitum
Prodigioſum
Deuium
Cæcum
Pallidum
Stultum

¶STABVLVM

Spacioſum
Gelidum
Opimum

¶SPES

Credula
Auida
Anxia
Incerta
Aspera, Salu: in prima oratione catilinę / mala res, spes multo asperior.

Animoſa
Auara

¶SICAMBRI

Feroces
Gaudentes cæde
Indomiti
Torui
Paludoſi
Detonſi
Flaui
Paludicolæ
Procelloſi
Sæui
Terribiles
Duri
Fortes
Proni in arma
Infrenes
Criniti
Intonſi

¶SILENTIVM

Fidele
Taciturnũ
Nocturnum
Mutum
Horrendum
Tranquillum
Opacum
Tenebroſum
Latebroſum
Cæcum

¶STREPITVS

Demens
Clamoſus
Lenis
Horrendus
Turbidus

Raucus
Sonorus
Sonans
Minax
Horriſonus
Terrificus

¶STERCVS

Tetrum
Olidum
Immundum
Fœtens

¶SEMEN

Pingue
Fœcundum
Cereale
Genitale
Prolificum

¶SPADO

Rugoſus
Tener
Fluxus

¶STOMACHVS

Latrans
Ieiunus

¶SOCRATES

Anyti reus
Sapiens
Doctus
Loquax

¶SEDVLITAS

Officioſa
Gnaua
Acris
Prouida

¶SPONDEVS

Stabilis
Lentipes

¶SAPPHO

Maſcula
Poetica
Pelaſgis
Leſbia
Temeraria
Leſbis
Amatrix
Aeolia
Aeolis

¶SCOEPTRVM

Superbum
Gemmans
Aureum
Trabale
Auratum
Potens
Precioſum
Imperioſum
Fragile
Venerandū
Regale
Minax
Fulgens
Præradians
Inuidioſum
Regium
Rutilans
Decorum
Eburnum

¶SVPELLEX

Munda
Precioſa
Specioſa

Conchyliata
Copioſa
Lauta
Exculta
Diues

¶SOCCVS

Aſtrictus
Immundus
Comicus
Humilis
Leuis
Tenuis
Alacer
Lepidus

¶SMARAGDVS

Viridis
Clarus
Radians
Florens
Erithręus
Perſpicuus
Vireſcens
Rubens
Scythicus
Viridans
Arctous
Viridis

¶SCAPHA

Fxcauata
Biremis

¶STVLTICIA

Mala
Praua

¶SINVS

Calidus

Patulus
Tepidus
Nexilis
Carbaſeus
Blandus
Tener
Mollis
Niueus
Ambroſius
Lacteolus
Lacteus

¶SPVMA

Candida
Albida
Tumens
Albens
Pinguis
Cana
Natans

¶SVAVIVM

Semiulcū
Mellitum
Sorbilans
Patulum
Petulans
Dulce
Preſſum
Suaue

¶SOLLERTIA

Lepida
Acuta
Subtilis
Docilis
Peruigil
Vigil
Sapiens
Verſatilis

Prudens
Viuax

SALTATIO

Exoſſis
Agilis

SISTRVM

Phariacum
Sonabile
Tinnulũ
Aegyptium
Multiſonum
Crepitans
Garrulũ
Iſiacum
Niliacũ
Memphiticũ
Bellicum
Aeriſonum
Aereum
Pharium
Argutum
Stridulum
Perſonum
Reſonans
Dulce

SOLITVDO

Auia
Deſerta

SVPPLICIVM

Miſerandum
Durum
Miſerabile
Triſte
Funeſtum
Sæuum
Atrum
Crudele
Cruentum
Deforme
Acerbum
Dirum
Infame
Miſerum
Horribile
Impium
Atrox
Stimuleum

SONVS

Penetrabilis
Querulus
Argutus
Perſtrepens
Stridulus
Dulciloquus
Lepidus
Vocalis
Flexanimus
Pierius

SINGVLTVS

Lachrymoſus
Frigidulus
Acer

SVDES

Preacutæ
Acutæ
Trabales

SPECTACVLVM

Voluptuariũ
Feſtiuum
Lepidum

SERVVS

Callidus
Fallax
Agilis
Sordidulus
Curioſus
Alienigena
Fugitiuus

SPERCHIVS

Populifer
Minax

SICVLI

Trilingues
Immites
Acuti

SVSPIRIVM

Cruciabile
Aegrum
Anxium
Triſte
Fœdum
Gemebundum
Sedulum
Mœſtum
Stridulum

SERMO

Amœnus
Vagus
Lepidus
Cultus
Grauis
Comptus
Elegans
Blandus
Mitis

STADIVM

Olympicum
Olympiacum

SIMVLACHRVM

Aeneum
Laruale
Ligneum
Cęreum
Nitens
Mutum
Terreum
Fragile

SOLATIVM

Dulce
Iucundum

STAMEN

Leue
Gracile
Candidum
Tortum
Operoſum
Tenue
Peluſiacum
Niueum
Sericum
Tyrium
Lineum

SQVAMA

Crepitans
Nexilis
Pręmicans
Fulgens

SYRACVSAE

Arethuſides

SVLPHVR

Viuax
Luteum
Fumans
Calidum
Atrum
Odorum
Gregale
Cæruleum
Viuens
Viuum
Acre
Olens
Liquidum
Maleolens
Tetrum

STYX

Pallens
Siticuloſa
Triſtifica
Phlegetontęa
Horrida
Concaua
Tartarea
Mortifera
Sæua
Inamabilis
Obſcura
Iners
Ima
Inferna
Violenta
Imperiurata
Liuida
Circũflua
Interflua
Rapida
Horrenda

Nocticolor
Fera
Dira
Atra
Tacita
Profunda
Triſtis
Tremenda

SERA

Firma
Dura
Perpetua
Belliferata
Aerata
Ferrea

SALVS

Dulcis
Blanda

SEDITIO

Turbida
Calamitoſa
Pernicioſa
Clamoſa
Miſera
Inteſtina
Atrox
Nefaria
Diſcors
Procelloſa
Pronuba belli

SPARTA

Clara
Herculea
Animoſa
Potens
Libidinoſa

Vetus
Menelaça

¶SVLMO

Gelidus
Aquoſus
Riguus

¶SACERDOS

Canus
Liniger
Conſpicuus
Diuinus
Caſtus
Pudicus
Vittatus

¶SEMIRAMIS

Formoſa
Pharetrata

¶SERES

Colorati
Eci
Veſtiflui
Vellere nobiles
Laniferi
Longinqui

¶SEMELE

Cadmæis
Improba
Cadmæa

¶SICILIA

Trinacris
Trifida
Aeolis
Frugifera

¶SICYON

Oliuifera

¶SVPERBIA

Damnoſa
Truculenta
Accenſa
Intemperans
Intolerabilis
Violenta
Titanica
Ventoſa
Vana
Tumefacta
Inhumana
Inuiſa
Reſupina
Inflata
Elata
Contẽptrix inopũ
Impatiens freni
Immanſueta
Ferox
Miſeris aduerſa
Minax
Neſcia pacis
Neſcia amicitiæ
Dura
Ingrata
Duplex animo
Rebellis
Improba
Perfida
Amara
Incauta
Veſana

¶SYLENVS

Ebrius

Niſigena
Vetulus
Arcadius
Spumans
Arcadicus

¶SCYTHIA

Glacialis
Niuoſa
Gelida
Rigens
Fera

¶SALIVA

Luſtralis
Tenuis
Spurca
Venenoſa
Mollis
Dulcis
Putris

¶SVMEN

Calidum

¶SCIPIO

Auſonius
Implacabilis
Romuleus
Truculentus
Rhœteius
Euerſor Carthaginis

¶STVPRVM

Nefandum
Nefarium
Famoſum
Infandum
Inceſtum

¶SORACTE

Phœbęum

¶SATELLES

Dirus
Pellitus
Loricatus
Trux
Rabidus

¶SOLON

Iuſtus
Atticus
Actęus
Cecropius

¶SAPIENTIA

Victrix
Moderatrix rerum
Pręſtans
Diuina
Palladia

¶SABBATA

Recutita
Fœda

¶SAGVNTVS

Graia
Rutula
Animoſa
Miſera
Rigida
Hiſpana
Nericia
Metallifera

¶SABA

Thurifera
Arabica
Auſtralis
Arabia

¶SACCARVM

Indicum

¶SCROBS

Ater
Cauus

¶SORDES

Fœda
Tabifica
Olens
Fœtida
Maligna
Nigra
Spurca
Vilis
Immunda
Putris

¶SACRVM

Solenne
Pingue
Odoratum

¶SALES

Proterui
Compoſiti
Lepore tincti
Romani
Læti
Mordaces
Menandręi
Comici
Nitidi
Vrbani
Amari
Teneri
Molles
Ambroſii
Culti
Tenues
Arguti
Puri
Dulces
Blandi
Honeſti
Plautini
Lepidi
Iucundi
Feſtiui

¶SATYRA

Liuens
Bibax
Procax
Audax
Acris

¶SPIRITVS

Animalis
Vitalis
Vagus

¶STESICHO-RVS

Ferox

¶SPHINX

Iniqua
Aſpera
Tricorpor
Volucris
Infanda
Ambagioſa
Oedipodionia
Callida

Calida

¶STYLVS

Sculpens
Acutus

¶STELLA poeta

Dulcis
Pierius
Canorus
Facundus

¶SCAPHIVM

Aereum

¶STRAGVLVM

Pictum
Villoſum
Textile

¶SIMIVS

Infamis
Proteruus
Callidus
Simulator
Paraſytus
Turpis

¶SODALIS

Charus
Vnanimus

¶SAGINA

Immunda
Pinguis

¶SENECA

Facundus
Prædiues
Acutus
Hiſpanus

¶SALONAE

Litoreæ
Dalmaticæ

¶SCARVS

Obeſus
Mollis

¶SOPHRON

Implicitus

¶SYMPLEGADES

Inſtabiles
Vagæ
Arctæ

¶STVRNVS

Edax
Piſitans

¶SVBSELLIA

Tetrica
Cuneata

¶SENSVS

Docticanus
Acutus
Vitalis
Ludiuagus
Vigil

¶SEVERITAS

Caſtigatoria
Tetrica
Acerba
Rigoroſa
Dura

¶SYLLOGISMVS

Vncatus
Argumentoſus

¶SPONDA

Rotunda
Nitens
Aurea

¶SYRIA

Fertilis
Pinguis
Mollis

¶SCVRRA

Petulans
Improbus
Loquax
Procax

¶SOPHISMA

Contortum
Aculeatum
Cæcum
Sinuoſum
Verſutum
Curuum

¶SIRPVS

Enodis

¶SONITVS

Acutus
Reboans
Tumultuoſus

¶SPELAEVM

Horrendum
Roſidum
Vaſtum
Syluaticum
Montanum
Cauum
Saxeum

¶SAMBVCVS

Medullata
Olens

¶SAGA

Diuinipotens
Profana

¶SARDONIX

Candicans

¶SCRVPVS

Pungens

¶SCIENTIA

Frugifera

¶SVADA

Mellita
Decora

¶SCINIS

Sæuus
Sanguineus

¶SACELLVM

Caſtum
Venerabile
Pium

¶SCAENA

Vmbroſa
Frondens
Delicioſa
Viridis

¶SERPILLVM

Odoriferum
Virens
Luxurians

¶SOPHIA

Seuera
Sacra
Paradyſis

¶SALOMON

Potens mentis
Potens opum
Solymus

¶STATVA

Aurata
Marmorea

¶SCOLOPEN-DRA

Centipes

¶STEMMA

Generoſum
Nobile
Auitum
Pulchrum

Inſigne

¶STENTOR

Ferox

¶STVPOR

Immobilis
Gelidus

¶SCAMAN-DER

Phrygius
Fatalis

¶SVSPICIO

Tacita
Clandeſtina

¶SALEBRA

Præceps
Difficilis

¶SARDANA-PALVS

Imbellis
Aſſyrius
Languidus
Iners

¶SERAPIS

Pharius

¶STIGMA

Flammans
Rigidum
Durum
Preſſum
Opprobrioſum

¶SENATOR

Longæuus
Tetricus

¶STVDIVM

Sagax / Venale
Sollers / Loquax
Inſomne / Dicax
Sollicitum

¶SALMONEVS

Aeolides

¶SANSON

Alacer
Infractus

¶SCATEBRA

Cæca
Vluoſa

¶SEPVLTVRA

Olens
Pallens

¶SICANI

Trimares

¶SVPPARVS

Mollis

¶SOLSTICIVM

Humidum

¶SARDINIA

Ferax

IO. RAVISII TEXTO-ris Niuernenſis Epitheta de Litera. T.

TENEBRAE

1 Gelidæ
2 Incautę
3 Infernæ
4 Cæcæ
5 Somnolentæ
6 Fumoſæ
7 Nocturnę
8 Pruinoſæ
9 Quietæ
10 Atræ
11 Profundæ
12 Nigrantes
13 Triſtes
14 Arcanæ
15 Humentes
16 Immundæ
17 Obductæ
18 Fallaces
19 Tacitæ
20 Opacæ
21 Nebuloſæ
22 Ergaſtulares
23 Turpes
24 Nigræ
25 Malignæ
26 Occultæ
27 Cymmeriæ
28 Fuſculæ
29 Latebricoſæ
30 Silentioſæ
31 Erraticæ
32 Obſcuræ
33 Inextricabiles
34 Horrentes
35 Labyrinthęæ

36 Horrendæ
37 Horrificæ
38 Furuæ
39 Tetræ
40 Imaginoſæ
41 Vmbroſæ
42 Informes
43 Latentes
44 Somniferæ
45 Inanes
46 Stygiæ
47 Inertes

¶PRAECEDENTIVM Epithetorum teſtimonia.

1 GELIDAE. Statius lib. 2. Theb. Impulerat cœlo geli
2 das aurora tenebras. ¶INCAVTAE. Lucanꝰ lib.
3 5. Sponte per incautas audet tentare tenebras. ¶IN-
FERNAE. Horatius lib. 4. Car. Infernis neq; enim
tenebris Diana pudicum Liberat Hippolytum. Item
Manilius lib. 1. Aſtron. Fugit in infernas caligo pulſa
tenebras. Itē Virgil. lib. 7. Aen. Luctificam Alecto dirarũ a ſede ſoro-
4 rum Infernisq; ciet tenebris. ¶CAECAE. Lucretius lib. 2. Nam ve
luti pueri trepidant, atq; omnia cæcis In tenebris metuunt. Item in eo
5 dem. Deniq; nos ipſi cæcis quæcunq; tenebris Tangimus. ¶SOM-
NOLENTAE. Apuleius lib. 8. Meta. Relictis ſomnolentis tene-
6 bris ad aliã pœnalē euigila caliginē. ¶FVMOSAE. Idē lib. 9. Et
fumoſis tenebris vaporoſę caliginis palpebras adeſi. Itē Thomas Ra
di. in 1. Chroſ. Fumoſis tenebris vaporoſę caliginis palpebras adeſũ.
7 ¶NOCTVRNAE. Apuleiꝰ lib. 9. Meta. Nocturnas tenebras cau
ſabāt ſibi obſiſtere. Idē lib. 10. Nocturnas nobis tenebras inalbabant.
8 ¶PRVINOSAE. Ouidius lib. 5. Meta. Perq; pruinoſas tulit irre-
9 quieta tenebras. ¶QVIETAE. Sylliꝰ lib. 10. Ciet inde quietis Re-
10 gnantem tenebris ſomnum. ¶ATRAE. Idem lib. 12. Et atris De-
creſcens tenebris languentia lumina condet. Item Claudianus in 4.
11 Conſ. Honorij. Tenebris inuoluerat atris Lumen hyems. ¶PRO-
FVNDAE. Syllius lib. 12. Merſuſq; profundis Agnouit tenebris
12 cœleſtia bella Typhœus. ¶NIGRANTES. Statiꝰ lib. 12. Theb.
13 Solaq; nigrantes laxabant aſtra tenebras. ¶TRISTES. Idē. Sta-
tius lib. 5. Syluarum. Lumine purpureo triſtes aperire tenebras. Item
Val. Flac. lib. 8. Argon. Triſteſq; ſuper coiere tenebræ. Itē Conradus
14 lib. 4. Odarum. Denſantur tenebris æquora triſtibus. ¶ARCA-
NAE. Statius lib. 4. Achill. Arcanis effert pudibũda tenebris Dei-
15 damia gradum. ¶HVMENTES. Idem lib. 5. Achil. Exuit impli
16 citũ tenebris humētibus orbē. ¶IMMVNDAE. Propertius lib.

17 3. Sępe illā imūdis paſſa eſt habitare tenebris. ¶OBDVCTAE.
Idem Proper. ibidē. Quid faciā? obductis committam mene tene-
18 bris? ¶FALLACES. Val. Flac. lib. 3. Argon. Acceſſere (nefas) te-
19 nebris fallacibus acti. ¶TACITAE, Idē lib. 5. Vel tu ſola polo, ta-
citiſq; inopina tenebris Labere. Item Seneca in Medea. Soluat turba
20 iocos, tacitis eat illa tenebris. ¶OPACAE. Cicero in Arati Phæn.
21 Ad caput & totū ſeſe Cētaurus opacis Eripit e tenebris. ¶NEBV-
LOSAE. Rufus Feſtus in Arati Phæn. Et nebuloſarum tractus pi-
22 ceos tenebrarum. ¶ERGASTVLARES, quaſi carcerariæ. Sido-
nius Apoll. lib. 7. Cui in tenebris ergaſtularibus conſtituto multipli-
23 citer obſcrata barbarici carceris diuinitus clauſtra patuerūt. ¶TVR
PES. Seneca in Hercule furente. Stat chaos denſum, tenebræq; tur-
24 pes. ¶NIGRAE. Pontanus lib. 1. de Stellis. Caligo ac nigræ cœlū
eripuere tenebræ. Idem lib. 2. Tumulorum. Eripuit nox atra, nigræ
25 eripuere tenebræ. ¶MALIGNAE, Pōtanus. lib. 1 de Stellis. Nec
26 color vllus erat rebus, tenebriſq; malignis. ¶OCCVLTAE. Idem
Ponta. libro 4. de Stellis. Occultas odere tenebras, Exultantq; die.
27 ¶CYMMERIAE, a Cymmeriis Scythię populis ꝑpetua demer-
ſis caligine. Pōtanus lib. 2. Tumulorum. Compater a tenebris obſite
Cymmerijs. Item Anto. Sabellicus in Bationæ Cymbā. Nihil heu
28 cæcæ & ſine lumine mentes Cymmeriis merſæ tenebris. ¶FVSCV
LAE. Pontanus lib. 1. Baiarum. Quid tū? nox nigra fuſculæ tene-
29 bræ, Nocturnis colitur Venus tenebris. ¶LATEBRICOSAE.
Idem Pōtanus ibidem. Ergo hiis in tenebris latebricoſis, Hiis nos in
latebris tenebricoſis Ductemus Venerem. Item Salmonius in Vale-
randi Varanii puellam. Abſtuſam latebris tenebricoſis, Sepultam
30 tenebris latebricoſis. ¶SILENTIOSAE. Thomas Radinus.
Octauum exanguis pallor, ſilentioſa tenebra, ſenectuſq; frigida con-
31 fœdabant. ¶ERRATICAE. Guillermus Budeus lib. 5. de Aſſe.
Quæ primore aſpectu certa in tenebras tandem erraticas ferebant.
32 ¶OBSCVRAE. Politianus in Nutricia. Sed longum tamen ob-
33 ſcuris immerſa tenebris Gēs rudis. ¶INEXTRICABILES. La-
ctātius libro 1. de falſa Rel. Cap. 1. Ac ſine vllo laboris effectu vagari
34 per tenebras inextricabiles. ¶HORRENTES. Idem de ira dei
cap. 13. Et cæcas tenebris horrentibus noctes fulgore ſuæ claritatis il-
35 luſtrat. ¶LABYRINTHAEAE. a Labyrintho quē Dędalus in
Creta exexit tanta viarum perplexitate, vt introeuntibus nō pateret
reditus. Pamphilus Saxus lib. 4. Et labyrinthæis vix fugit e tenebris.
36 ¶HORRENDAE. Ioannes Fran. Mirandula hymno ſecundo.

37 Horrendas petiit luce impellente tenebras. ¶HORRIFICAE.
38 Ludouicus Bigus. A patre horrificis clauditur in tenebris. ¶FVR-
VAE. Iuuencus lib. 2. Carmi. Euangel. Demerges pręceps furuis mi
ſerãde tenebris. Itẽ Michael Angl. Furuis mox nocte tenebris Ob-
39 ſcurũ inuoluẽte polũ. ¶TETRAE. Quintian⁹ in Theoan. Adeo
40 tenebris obſitũ tetris ſpecũ. ¶IMAGINOSAE. Idẽ in Theocriſi
41 Vrgẽt nubib⁹ mẽtẽ vagis imaginoſę tenebrę. ¶VMBROSAE. Idẽ
Quintia. lib. 2. Orph. Quę noctem vmbroſis rapit immaculata tene
42 bris. ¶INFORMES. Michael Angl. Informes noctis tenebras,
43 maſſãq; vetuſtam. ¶LATENTES. Carmelita in Catharina lib.
44 2. Vis ferre latentes Carceris obſcuri tenebras. ¶SOMNIFE-
RAE. Idem in Margarita. Sõniferaſq; fuget tenebras & vulnera Mo
ly Tergeat applicito. Moly herbæ ſpecies eſt. Idẽ lib. 2. in Alph. Sõni
45 feris animas tenebris, & nocte ſepultas. ¶INANES. Idẽ Car. ibi-
46 dẽ. Subſtitit & tenebras oculis ſcrutatus inanes. ¶STYGIAE. Sta
ti⁹ lib. 8. Theb. Stygijs emiſſa tenebris Mors fruitẽ cãpo. Itẽ Achil. Bo
chius. Chloris quæ Stygias fugans tenebras, Mundum ſudifico ſere-
natore. Item Bap. Pius lib. 3. Eleg. Nil niſi tartareã noctẽ ſtygiaſq;
47 tenebras Cernimus. ¶INERTES. Virgilius in Moreto. Sollicita-
q; manu tenebras explorat inertes.

TVSSIS

1 Anhela
2 Aſpera
3 Mala
4 Acerba
5 Aegra
6 Violenta
7 Frequens.

¶PRAECEDENTIVM
Epithetorum teſtimonia.

1 ANHELA. Virgilius libro 3. Georg. Et quatit,
ægros Tuſſis anhela ſues, ac faucibus angit obe-
ſis. Item Cor. Gallus in Elegiis. Hinc miſerum
ſcabies, hinc tuſſis anhela fatigat. Item Carmeli-
ta libro 2. Agelariorum. Aura per anguſtos tuſ-
2 ſi laniabat anhela. ¶ASPERA. Syllius libro
14. Aſpera pulmonem tuſſis quatit: & per anhe-
la Igneus efflatur ſitientum ſpiritus ora. Item Martialis libro 11. Le-

3 níat vt fauces medícus,quas aſpera vexat Aſſidue tuſſis. ¶MALA.
Catullus Fuí líbenter in tua ſuburbana Villa , malamq; pectore ex-
4 pulí tuſſim. ¶ACERBA. Polítianus ín Elegia,ad Albíerã. Fauci-
5 bus in ſalſis tuſſis acerba ſonat. ¶AEGRA . Palladius Soranus.
6 Pectore vel tuſſis triſti male clauditur ægra. ¶VIOLENTA. Frã
ciſcus Petrarcha Aecl.7 . Febris iners, ſcabieſq; tenax, víolentaq; tuſ-
7 ſis. ¶FREQVENS. Catullus. Híc me grauedo frigida & frequẽs
tuſſis Quaſſauít.

¶TYGRES

Armenię
Rapídæ
Horridę
Validæ
Hyrcanæ
Immanes
Feræ
Auidæ
Aſperæ
Gangeticæ
Maculoſæ
Indæ
Capiſtratæ
Sæuæ
Indícæ
Rabídæ
Caucaſeæ
Concitæ
Caſpiæ
Martíæ
Parthícæ
Carcheſiæ
Vírgatę
Truces
Rígidæ
Acerbæ
Violentę
Furibundæ
Rabioſæ
Efferæ
Famelícæ
Immites
Edaces
Indomítæ
Caſpiacæ
Afræ

¶TAEDA

Pínguis
Humida
Cærea
Lucida
Pinea
Cærata
Fumans
Flãmicomans
Coruſca
Teres
Buſtalís

¶THEOCRITVS

Sículus

¶TELVM

Fatale
Acutum
Bellicum
Exitíabíle
Rutilans
Penetrabíle
Arboreum
Rapídum
Infeſtum
Sæuum
Iaculabíle
Exitíale
Nocens
Stridulum
Iniquum
Sequax
Aſperum
Vagũ
Baleare
Martium
Typhoeum
Miſſile
Illitum dolís
Noxíum
Pharium
Volatile
Lucidũ
Volans
Mortíferum
Vulnificum
Strictum
Vibrans

Tremens
Perſidum
Ferũ
Cruentum
Imbutũ veneno
Virus habens
Luridum
Tinctum veneno
Forte
Leue
Hamatũ
Minoium
Tremebundũ
Garamanticũ
Stridens
Hoſticum
Mauruſium
Micans
Dyctæum
Feſtinum
Lycium
Fragile
Intortum
Infectum ſanguine
Terga ſequens
Mauortium
Caducum
Aeratum
Horridum
Celere
Trabale
Cyclopeum
Sitiens
Tetrum
Nefarium
Lernæum
Hoſtile
Coruſcum
Phœbæum
Violentum
Horrens
Rutilans
Immedicabile
Vulcanium
Fulmineum
Radians
Volucre
Ferratile
Centauricum
Splendidum
Sanguinolẽtũ
Durum
Horrendum
Igneum
Ferreum
Mucronatum
Acuminatum
Samiatum
Parthum
Fulgidum
Fulgens
Iouiale
Peracutum
Plumbiferum
Flammatum
Sanguineum
Aheneum
Aereum
Ineuitabile
Flammans
Triſulcũ
Lœthale
Crudele
Splendẽs
Flagrans
Fulmineum
Venenatum

¶TYPHOEVS

Sæuus
Arduus
Centimanus
Terrigena
Vaſtus
Anguipes
Tetricus
Ardens
Diſcors

¶TAVRVS

Fortis
Fumans
Trux
Aeripes
Validus
Toruus
Furibundus
Corniger
Acer
Furens
Spacioſus
Rapidus
Bellator
Arduus
Turbidus
Indomitus
Arans
Furioſus
Tumens
Durus
Segnis
Ignifer
Ardens
Alacer
Truculentus
Minax
Ferox
Horridus
Fugax

Horrificans
Pluricornis
Saliens
Immanis
Ignipes
Oculoſus
Durus
Agreſtis

TVGVRIVM

Pauper
Paruum
Craticium
Humile

Idem de Epithetis huius dictionis, Caſa.

TALPA

Oculis captus
Obrutus
Captus lumine

TILIAE

Leues
Pingues
Molles
Elumbes
Sequaces

TVRBO

Niger
Rapax
Violentus
Verſabundus
Nymboſus
Cæcus
Sæuus
Nigrans
Stridulus
Inopinus
Immanis
Piceus
Furialis
Properatus
Rapidus
Indomitus
Citus
Subitus
Intortus
Demens
Raucus
Puluereus
Globoſus
Celer
Volucer
Obſcurus
Fulmineus
Horriſonus
Acer
Nigricans
Procelloſus
Atrox
Terrificus
Feralis
Sinuoſus

TAXVS

Cyrnæa
Nocens
Inimica
Funeſta
Flagrans
Metuēda ſucco
Peſtifera
Mortifera
Noxia
Feralis
Lœthalis
Triſtis
Amans frigora
Cyrneia
Olens
Baccifera
Lœthifera
Germanica
Leuis

TEMPESTAS

Fœda
Sonora
Turbida
Ventoſa
Grauida
Opaca
Volans
Pluuia
Fera
Aſpera
Horrida
Acerba
Maligna
Animoſa
Naufraga
Atrox
Immoderata
Calamitoſa
Horribilis
Violenta
Sæuiens
Maritima
Iniqua
Dira
Vorax
Valida
Atra
Inopina
Nymboſa
Fragoſa

Herbida
Omnipotens
Rotunda
Florida
Omnipara

¶THYMVS

Cecropius
Gratus
Dulcis
Atticus
Hyblæus
Odorus
Redolens
Fragrans

¶TARTARVS

Squalidus
Triſtis
Impius
Mœſtus
Infeſtus
Ater
Lucis egenus
Tenebroſus
Opacus
Inanis
Funeſtus
Durus
Fremens
Impius
Piger
Opacus
Inamœnus
Profundus
Niger
Tenebroſus
Cauus
Horrens
Horrendus
Vorax
Rapidus
Infauſtus
Luridus
Concauus
Pallidus

¶THVS

Panchaium
Sabęum
Sudatum
Pium
Flauum
Votiuū
Maſculum
Eoum
Incanū
Niliacum
Blandū
Pingue
Vaporum
Nabathęum
Molle
Odorū
Redolens
Beneolēs
Sacrum
Panchęū
Fragrans
Calens
Odoratum
Dulce
Fumans

¶TEREVS

Biſtonius
Threicius
Odryſius
Ferus
Sæuus
Thracius
Iſmarius
Iniquus
Inceſtus
Thrax
Dirus
Geticus
Infidus
Immitis
Martigena

¶TVBVS

Fictilis

¶TABVM

Turpe
Atrum
Miſerū
Nigrū
Cruentum
Putre
Craſſum
Deciduum
Torpēs
Infandum
Fluidum

¶TRIDENS

Infeſtus
Aequoreus
Pinniger
Validus
Vncus
Trifidus

¶THESEVS

Perfidus
Aegides
Trozenius
Magnanimus

Periurus
Pius
Neptunius
Superbus
Inclytus
Horridus
Fidus
Ferox
Atticus
Profugus
Fortis
Crudelis
Armiger

¶THEBAE

Ogygiæ
Veteres
Oedipodioniæ
Bœotiæ
Echioniæ
Aoniæ
Aetionię
Draconigenæ
Tyriæ
Sydonię
Cæcæ
Cadmææ
Dircææ
Palmiferæ
Centũgeminæ
Truces
Nobiles
Centifores
Septẽgeminæ
Agenorides
Inclytæ
Claræ
Sontes

¶TVRRIS

Aeria
Alta
Caua
Ardua
Sublimis
Celſa
Ahenea
Valida
Ferrea
Curuata
Excelſa
Prona
Aerata
Marmorea
Superba
Solida
Munita

¶TRITON

Canorus
Cæruleus
Celer
Rapidus
Piſtriger
Squameus
Vagus
Saxicola
Semifer
Madidus
Hiſpidus

¶TANAIS

Niualis
Scythicus
Rigens
Gelidus
Superbus
Frigidus
Niuoſus
Bicornis

¶TAGES

Tuſcus
Aruſpex
Genitus tellure

¶TESTVDO

Caua
Segnipes
Fluuiatilis
Tarda
Sanguine caſſa
Domiporta
Terrigena
Quadrupes
Terriuaga
Tardigrada
Humilis
Agreſtis
Aſpera
Euiſcerata
Inanima
Minax

¶TEMPVS

Irreparabile
Edax
Tacitum
Subitum
Auidum
Fluitans
Irreuocabile
Inuidum
Auarum
Obliuioſum
Lubricũ
Mobile
Fugitiuum
Labens
Irremeabile
Vegetum
Opoſum. Pli: 18. c. 26, Hoc ĩteruallũ temporis uegetiſſimũ agricolis, maxĩe opoſum ẽ:

Volubíle

¶TROIA

Laomedontęa
Antiqua
Neptunía
Periura
Auara
Alta
Perfida
Dardanía
Diruta
Phœbęa
Phrygia
Miſera
Idęa
Apollinea
Flammis obruta
Hectorea
Iliaca
Ardua

¶TROPHAEVM

Lætum
Clarum
Nobíle
Bellum

¶TEMPLVM

Operoſum
Laqueatum
Auratũ
Lucidum
Fulgens
Niueum
Candídum
Aureum
Venerabíle
Marmoreum
Religioſum
Excelſum
Sacratum
Eburnum
Sacrum
Altum
Roſidum
Sanctum
Renitens
Arduum
Impollutum
Cultum
Votiuum
Opímum
Precioſum
Sublime
Inclytũ
Grande
Spacioſum
Cauum
Superbum
Excultum
Pictum

¶TITAN

Clarus
Flammíger
Calidus
Rapídus
Criniger
Roſeus
Inſignis
Nitidus
Feruidus
Radiatus
Ardens
Monſtrifer
Igneus
Celer
Candídus
Rutilans
Flammeus
Sublímis
Eous
Lucidus
Rutilus
Auricomus
Vagus

THEATRVM

Cuneatum
Feſtum
Marmoreum
Ornatum
Herboſum
Dulce
Clamoſum
Cauum
Penſile
Sublime
Nobíle
Feſtiuum

¶TABERNA

Famoſa
Obſcura
Arcana
Madida
Bibula

¶THALIA

Comica
Arguta
Laſciua
Docilis
Tenera
Caſta
Blanda

¶TITYVS

Fœdus

Alumnus terræ
Incontinens
Terrigena

ℭTYRANNVS

Immitis
Purpureus
Fatalis
Sæuus
Dirus
Lœthiſer
Crudelis
Sons
Terribilis
Durus
Infandus
Dominans
Inſanus
Importunus
Teter
Impotens
Trux
Impius
Horribilis
Ferus
Iniuſtus
Immanis
Exitiabilis
Infeſtus
Acer
Ferox
Crudus
Toruus
Tumidus
Ferreus
Improbus
Horrendus
Peſtifer
Indomitus
Cruentatus
Inuiſus
Sanguineus
Atrox
Impatiens
Rigidus

ℭTVBA

Clara
Stridens
Terribilis
Fera
Canora
Funeſta
Longa
Sæua
Acris
Querula
Mœſta
Pieria
Sanguinea
Clangens
Tartarea
Fremens
Rauca
Vocalis
Cana
Aenea
Audax
Tremenda
Flexilis
Grandiſona
Vnca
Magnifica
Belligera
Sonax
Triſtis
Sonans
Martia
Flexa
Superba
Terrifica
Crepitans
Altiſona
Horribilis

ℭTESTA

Fragilis
Terrea
Lubrica
Samia

ℭTERROR

Teter
Anceps
Gelidus
Minax
Triſtis
Sæuus
Tumidus
Amens
Seuerus
Degener
Implacabilis
Monſtrificus
Horrendus
Miſer
Horrificus
Sollicitus
Grandiſonus
Bombifer

ℭTINEA

Iners
Agreſtis
Turpis
Edax

ℭTVNICA

Mollis
Fluens

Laxa
Oſtrina
Soluta
Talaris
Radians
Palmata
Conchylifera
Conſuta
Mamileata
Demiſſicia

¶TEGMEN

Textile

¶TIBICEN

Vagus
Elegans

¶TROCHVS

Græcus
Celer
Argutus

¶TVRDVS

Edax
Craſſus
Auidus
Vagus
Trutilans
Aduena
Raucus

¶THYRSVS

Frondens
Virens
Dionyſius
Fragilis
Mollis
Teres

Pampineus
Imbellis
Echionius
Nyſęus
Florens

¶THYESTES

Tantalides
Crudus
Caligans
Dirus
Rigidus
Sæuus

¶TARQVINIVS

Iniuſtus
Dirus

¶THERMODON

Citus
Amazonius
Celer
Scythicus

¶TEPOR

Lenis
Gelidus
Placidus

¶TOFVS

Leuis
Scaber
Sordidus
Exeſus
Tenuis

¶TYARA

Purpurea

Phrygia
Viridis
Barbara
Lunata
Achemenia
Eoa
Rubra

¶TRIONES

Gelidi
Hyperborei
Pigri
Scythici

¶TYSBE

Babylonia

¶TOGA

Picta
Tenuis
Auſonia
Coa
Laxa
Romana
Latia
Radians
Purpurea
Pacifica
Sutilis
Candida
Oſtrina
Coccina
Manicata

¶TIBIA

Querula
Berecynthia
Caua
Zigia
Laſciua

Multiforatilis
Longa
Barbara
Eburna
Dulcis
Garrula
Rureſtris
Prędulcis
Sacrifica
Aurea
Blanda
Vnca
Ventoſa
Buxea
Amœna

¶TANTALVS

Infidus
Proditor
Garrulus
Pater Pelopis
Fallax
Siccus
Phrygius
Sitibundus

¶TEREBINTHVS

Orythia

¶TORMENTVM

Murale
Validum
Durum
Immane
Aheneum
Iniqum
Acerbum
Miſerabile
Exitiale
Ferox
Toruum
Dirum
Vulcanium
Flebile
Horridum
Veſanum

¶TREMOR

Gelidus
Horridus
Vagus
Incurſans
Frigidus
Rapidus
Fremens
Horriſonus
Horrendus
Terribilis

¶TAPETES

Picti
Pulchri
Tonſiles
Ebrii
Alti
Aſſyrii
Purpurei
Picturati
Alexandrini
Beluati
Conſuti

¶TAPSOS

Erycina

¶TVMVLTVS

Trepidus
Vagus
Turbidus
Diſcors
Veſanus
Terriſonus
Rabidus
Terribilis
Horriſonus
Raucus
Terribilis
Feralis

¶TVRNVS

Acer
Sæuus
Rutulus
Audax
Tumidus
Implacabilis
Laurens
Auſonius
Alacer
Bellator
Daunius
Turbidus

¶TONITRV

Coruſcum
Commotum
Vagum
Repentinum
Raucum
Vaſtum
Terrificum
Sonorum
Horrificans
Diſploſum
Horriſonum
Horrificum
Terribile
Dirum

Ventoſum
Aeſtiuum
Horrendum
Hiulcum
Minans
Siniſtrum

¶THORAX

Ahenus
Nexilis
Multiplex
Grauis
Crudus
Rutilus
Flammeus
Aeneus
Politus
Leuis
Pictus
Ardens
Triplex
Aeriſonus

¶TARENTVM

Herculeum
Lacedemonium
Molle
Imbelle
Madidum
Phalãtęum
Oebalium
Vnctum
Madens

¶THASOS

Perſęa
Nemoroſa
Venoſa
Aſpera
Fertilis

¶TIMOR

Anxius
Ater
Trepidus
Mœſtus
Algificus
Cõſternatus
Sollicitus
Suſpenſus
Cæcus
Anceps
Aeger
Horrendus
Infelix
Gelidus
Imbellis
Frigidus
Frigens
Miſer
Dubius
Pauidus

¶THETIS

Filia Nerei
Vaga
Fugax
Marina
Cana
Vda
Aequorea
Nereis
Nereia
Cærula
Titanis
Aquoſa
Reciproca
Viridis
Salſa
Oceaneia
Fœcunda
Longæua
Vndoſa
Vndiuaga
Infuſa
Stagnans
Beluoſa
Rigens
Spumans
Obnoxiaventis
Saturnia
Gelida
Liquida
Circũflua
Profunda
Refuga

¶TVRBA

Audax
Stridula
Loquax
Tumultuoſa
Multiuola
Multiſona

¶TRIVMPHVS

Lætus
Superbus
Magnificus
Sacer
Clarus
Sublimis
Præclarus
Lauriger
Inſignis
Auguſtus
Egregius
Pulcher
Viridis
Celeber

Decorus
Elegans
Altiſonus
Illuſtris
Pompalis
Solennis
Nobilis
Honoratus
Lautus

¶TONANS

Aethereus
Latius
Panõphęus
Capitolinus
Tarpeius
Piſçus
Pharetratus
Naſamonius
Laſciuus
Elæus
Garamanticus
Olympiacus
Fulmineus
Sydereus
Cœlicus
Corniger
Cœleſtis

¶TORPOR

Frigidus
Grauis
Iners
Immobilis
Inhonorus
Titubans
Noxius
Lutulentus
Oſcitans
Segnis

¶TABES

Cruenta
Pallida
Nigra
Funeſta
Mortifera
Dira
Liuida
Crudelis
Horrenda
Nefanda
Vda
Fluida
Peſtifera
Lurida

¶TIGRIS fl.

Rapidus
Achemenius
Violentus
Tepidus
Rapax
Vagus
Celer
Multifidus

¶TYROS

Inſtabilis
Pheniſſa
Precioſa
Cadmęa
Luxurioſa
Pulchra
Docta

¶TESQVA

Nemoroſa
Inhoſpita
Horrida
Frondoſa
Dumoſa
Vmbroſa

¶TAYGETVM

Gelidum
Algens
Arduum
Virens

¶TVRMA

Vagans
Minax
Rapida
Armata
Minans
Aerata
Alipes
Haſtata
Criſtata
Terrifica
Valida
Hoſtilis
Furens.
Pugnax
Sequax
Ferox
Numeroſa

¶TELA

Pharia
Icariotis
Pendula
Memphitis
Tenuis
Arachnęa
Achemenia
Subtilis

¶TIMAVVS

Antenoreus

Euganeus
Phrygius
Multifidus
Amyclęus
Oebalius
Iapyx
Gelidus

¶TIBVR

Pomoſum
Vdum
Fertile
Herculeum
Gelidum
Hibernum
Amœnum

¶TRAGOEDIA

Scuera
Violenta
Animoſa

¶TEVCER

Salaminius
Laomedontiades

¶TRABEA

Fulgens
Rigens

¶TRABES

Firma
Procera
Solida
Fraxinea
Ilicea
Aurata
Picta
Arborea
Acuta

Nitida

¶TITANES

Impii
Validi
Inceſti
Furentes

¶TORTOR

Barbarus
Immitis
Miniſter pœnę
Cruentus

¶TRINACRIA

Triquetra
Vndiſona

¶TORVS

Genialis
Sublimis
Piger
Socius
Dulcis
Tyrius
Oſtrinus
Attalicus
Mollis
Purpureus
Iugalis
Genitalis
Compoſitus
Tepidus
Nitens
Placidus
Cultus
Tener
Pictus
Molliculus
Ignauus

¶THERMOPYLAE

Oethęæ

¶TYMPANA

Caua
Rauca
Gentilia
Reſonantia
Verſatilia
Mollia
Lenia
Sonora
Cybeleia
Concaua
Crepitantia
Aerea
Cybelęa

¶THERSISTES

Proteruus
Obſcœnus

¶TVMVLVS

Marmoreus
Acerbus
Exanguis
Triſtis
Pendens
Surdus
Cauatus

¶TINNITVS

Argutus
Acutus
Cauus
Tenuis
Multiſonus

¶TAENARVS

Spartiacus
Spartanus

THEMIS

Fatidica
Alma

THRONVS

Ornatus
Sublimis

THALES

Mileſius
Sapiens
Mileto genitus

THRACE ſeu Thracia

Getica
Armifera
Sæua
Barbara
Mauortia
Horrida
Lapidoſa
Niuoſa

TAGVS

Opacus
Aurifer
Aureus
Diues
Piſcoſus
Micans
Turbidus
Clarus
Aurifluus
Impiger
Purpureus
Auricolor
Heſperius
Inuidioſus
Hiſpanus

TVCETVM

Lachrimans
Craſſum

TRAGOEDVS

Mœſtus
Vociferans
Grauis

TRISTICIA

Torpens
Tetrica
Grauis

TAVRVS mõs

Cilix
Frigidus
Inhoſpitalis
Scythes
Rigens
Niuoſus

TORQVIS

Auratus
Vncus
Decorus
Aureus
Pulcher
Tortus

TYDEVS

Acheloius
Oenides
Calydonius
Oeneus
Egregius
Fulmineus
Oeneius
Magnanimus
Cruentus

TEMERITAS

Effrenata
Inconſyderata
Calamitoſa
Furioſa
Cæca

THERAPNAE

Apollineæ
Vmbroſæ
Virides
Tyndareæ

THYAS

Theumeſia
Amens
Bœotia
Sordida
Improba
Vaga

TROEZEN

Theſęa

TIBVLLVS

Cultus
Argutus
Amator
Terſus
Inſignis
Tener
Pierius
Facilis
Albius

TYRANNIS

Impia

Cruda
Horribilis
Crudelis
Furiata
Terribilis
Sæua
Inuiſa

ℭTESTVDO

Cyllenia
Blanda
Eburna
Apollinea
Curua
Arguta
Threicia
Querula
Vocalis

ℭTYRESIAS

Prouidus
Longæuus
Callidus
Vates
Lucis inops
Thebanus.

ℭTELEPHVS

Myſius
Lyrneſius

ℭTHEMISTO-
CLES

Neoclides

ℭTVRTVR

Niger
Caſtus
Cęreus
Raucus

Pudicus

ℭTHOLVS

Curuus
Cauus
Pictus

ℭTMOLVS

Diues
Cilix

ℭTEMO

Iugalis
Longus

ℭTYMBRA

Troiana
Olens
Gelida
Virens

ℭTHVLE

Heſperia
Nigra
Inhoſpita

ℭTHAIS

Menandręa
Precioſa
Petulca
Laſciua

ℭTRIPOS

Teres
Apollineus
Sacer
Doctus

ℭTYPHIS

Domitor freti

Audax
Pagaſęus
Nauarchus

ℭTVMOR

Inſolens
Inflatulus
Nocuus

ℭTABVLA

Sectilis

ℭTYPHON

Ferus
Immanis
Anguipes

ℭTVLLIA

Impia
Violenta
Ferox

ℭTITVLI

Inſignes
Illuſtres
Celebres
Superbi
Grandiloqui

ℭTONVS

Dulciſonus
Muſicus

ℭTHEBANI

Draconigenę
Anguigenæ

ℭTITHONVS

Mygdonius
Canus

¶TRAPETVM

Vnctum
Madidum
Palladinm
Durum
Marmoreum
Venafranum
Rude

¶TRIPVDIVM

Citatum
Hymenæum

¶TEGVLA

Curta
Conuexa

¶TELEMACHVS

Penolopęus

¶TOXICVM

Sæuum
Lernæum
Dirum
Luridum
Impium
Ferum
Lœthale

¶TORQVATVS

Trux
Securifer
Sæuus

¶TROS

Dardanius

¶TRIBVNAL

Sublime
Celſum

¶THYASI

Terribiles
Rauci
Ogygii
Volantes
Leues

¶TYNDARIDAE

Gemini
Comantes

¶THALAMVS

Imbellis
Cultus
Dulcis
Iugalis
Genialis
Maritalis
Floridulus

¶TVRCAE

Immanes
Atroces
Improbi
Immites
Feroces
Fortes
Potentes
Armipotentes
Profani
Pharetrati
Minaces
Audaces
Othomanigenæ

Horribiles
Truces

¶THAMYRAS

Luminis orbus
Thrax

¶THOMYRIS

Magnanima
Acerba

¶TIGILLVM

Leue
Curtum

¶THESAVRVS

Arcanus
Abſconditus

¶THRACES

Indomiti
Feri
Armigeri
Boſphorei
Boſphoridæ

¶THECA

Scortea

¶TEREBRVM

Obliquum

¶TEVTONES

Immanes
Duri
Terribiles

¶TEMPERIES

Salubris

Verna

¶TRVTINA

Aequa
Aequalis

¶THESSALIA

Viroſa

¶TRIBVLVS

Acutus
Aſper
Scaber

¶TYMELE

Vinoſa

¶THERMAE

Calidæ
Calentes
Sudorificæ

¶TIGNVM

Complanatum
Decliue

¶TORRIS

Ardens
Ater
Ambuſtus
Meleagrius

¶TENTIGO

Rabida
Pruriens

¶TROPHONIVS

Phœbeus

IO. RAVISII TEXTOris Niuernenſis Epitheta de Litera. V.

VVLNVS

1 Hiulcum
2 Crudele
3 Martium
4 Lœthale
5 Atrum
6 Acerbum
7 Triſte
8 Lœthiferum
9 Miſerabile
10 Pallens
11 Putridum
12 Violentum
13 Immedicabile
14 Calidum
15 Incõſolabile
16 Sæuum
17 Fœdum
18 Inhoneſtum
19 Crudum
20 Graue
21 Inſanabile
22 Infeſtum
23 Durum
24 Patulum
25 Atrox
26 Aſperum
27 Immane
28 Infoſſum
29 Tremebundum
30 Hians
31 Malum
32 Stridens
33 Fatale
34 Diuiduum
35 Mortiferum
36 Periculoſum
37 Ferreum
38 Cauum
39 Amarum

40 Miſerandum
41 Truculentum
42 Sanguinolentũ
43 Cruentum
44 Formidabile
45 Spirans
46 Impium
47 Luctiferum
48 Exitiale
49 Largifluum
50 Mortale
51 Cæcum
52 Vulcanium
53 Liuens
54 Sordidum

¶PRAECEDENTIVM Epithetorum teſtimonia.

1 HIVLCVM.Sidonius Apoll. Vt adhuc vlceroſæ conſci
entiæ nimis hiulca vulnera veſtro ſaltem cicatricētur ora
2 tu.¶CRVDELE.Virgil.lib.4.Aen, Nec moritura
tenet crudeli vulnere Dido. Habeo in vnoquoq; Epithe
3 to multa alia teſtimonia. Vt tamen breuitati ſtudeam,
fuerit mihi ſatis ſingula ſingulis confirmare. ¶MAR-
TIVM.i.bellicum.Virg.lib.7.Aen.Martia qui ob patriam pugnan
4 do vulnera paſſi.¶LOETHALE.Lucanus lib.4.Pariter ſternũt-
5 q; cadũtq; Vulnere lœthali.¶ATRVM.Virg.lib.Aen.9.Pectus
6 abit,reddit ſpecus atri vulneris vndã.¶ACERBVM.Statius lib.
9.Thebaidis. Ergo profanatum Menalippi funus acerbo Vulnere.
7 ¶TRISTE.Ouidius lib.3.Meta.Triſtia ſanguinea lambentē vul-
8 nera lingua.¶LOETHIFERVM.Lucanus lib.7.Quęrere lœthi
9 ferum per cuius viſcera vulnus Exierit.¶MISERABILE.Ouidi-
us libro 5.Triſtium.Si quid & inſtabat dominæ miſerabile vulnus.
10 ¶PALLENS.Lucanus lib.9.Tunc ſuperincumbens pallentia vul-
11 nera lambit.¶PVTRIDVM.Cato de Re Ruſt. Cap.156.Eadē
12 vulnera putrida, cancroſq; purgabit, ſanoſq; faciet. ¶VIOLEN-
TVM.Lucretius lib.6. Demit imaginibus violēto volnere honorē.
13 ¶IMMEDICABILE.Ouidius lib.1.Meta.Cuncta prius tentã
14 da:ſed immedicabile vulnus Enſe recidēdum eſt. ¶CALIDVM.
15 Idem lib.5.Torquet in hunc haſtam calido de vulnere raptam.¶IN
CONSOLABILE.Idem Ouidus ibidem.Iura ſui mœrens incō
16 ſolabile vulnus Mēte gerit tacita.¶SAEVVM.Syllius lib.4. Ter
17 quinas dederat ſæua inter vulnera lœtho.¶FOEDVM.Ouidius
18 lib.12.Meta.Hunc procul vt fœdo diſiectũ vulnere vidit.¶INHO-
NESTVM.Virgil.lib.6.Aen.Populataq; tēpora raptis Auribus,
19 & trũcas inhoneſto vulnere nares.¶CRVDVM.Sabellicus in Cę
20 dem Sontiacam.Dixit & in crudũ defixit lumina vulnus.¶GRA-

VE.Ouid.libro 3. Triſt. Deq; graui duras vulnere tolle manus.
21 ¶INSANABILE.Iuuenalis Satyra.15.Immortale odium,& nũ
22 q̃ ſanabile vulnus.¶INFESTVM.Calẽtius in Hectore.Mœnia,
23 diuinoſq; infeſto vulnere muros.¶DVRVM.Sylliꝰ lib.6.Vtq; ora
24 agnouit,& ægrum Vulneribus duris ac lamentabile viſu.¶PATV
25 LVM.Idẽ Sylliꝰ lib.14.Vulneribꝰ patulis itrat mare.¶ATROX.
Saluſtius de Bello Iugurth.Rempubl.nuper ex atrociſſimis bellorũ
ciuilium vulneribus pauliſper reſpirãtem nouis inſidiis opprimere co
26 natus eſt.¶ASPERVM.Statius lib.2.Theb.Fixa tremunt,armãt
27 q; virum,ſæpe aſpera paſſum Vulnera.¶IMMANE.Stroza filius
28 in Epicedio.Hoſtis ab immani gliſcẽtes vulnere vires Suſcitat.¶IN
FOSSVM.Statiꝰ lib.8.Theb.Penitꝰ cui nõ infoſſa cerebro Vulne-
29 ra.¶TREMEBVNDVM.Idem Statius lib.10.Liceat miſero tre
30 mebunda leuare Vulnera.¶HIANS.Statius lib.5. Achill. Quid
31 faciat ſomnos,quid hiantia vulnera claudat.¶MALVM. Proper-
32 tius lib.2.Hæc atq; illa mali vulneris vna via eſt.¶STRIDENS.
Valeriꝰ Flac.lib.2.Argon.Pars tenues fletus,& adhuc ſtridẽtia pren
33 ſat Vulnera.¶FATALE.Idem Val.Fl.lib.6.Auſoniç vulnus fata
34 le ſed haſtæ Per clypeum per pectus agit.¶DIVIDVVM. Sido-
nius Apoll.in. 3. Panegy.Diuidua ancipitẽ carpſerunt vulnera vitã.
35 ¶MORTIFERVM. T.Liuius lib.2.ab Vrbe condita. Conſul
36 mortifero ictus vulnere cadit.¶PERICVLOSVM.Cicero in 14.
Philipp.Duobus periculoſis vulneribus acceptis ſublatus e prçlio Rei
37 pub.vitã reſeruauit.¶FERREVM.Pontanus lib.1.de hortis He
ſperidum.Ferrea cęra Vulnera perlinito, frigus ne permeet artus.
38 ¶CAVVM.Pontanus in lepidina. Deturbant antro,& femori ca
39 ua vulnera figunt.¶AMARVM.Idem Pontanus lib.1.Amorum.
40 Hæc mihi præripuit ſenſus:& amara vidẽdo Vulnera dat.¶MISE
RANDVM.Stroza filius in Epicedio.Fraternos obitus miſeran-
41 daq; vulnera deflet.¶TRVCVLENTVM.Pamphilus Saxus
42 lib.3.Forte times ſęui truculẽto vulnere fati.¶SANGVINOLEN
TVM.Idem lib.4.Baſſanus vulnera victor Eſt vltus gladij ſangui-
43 nolenta tui.¶CRVENTVM.Idem Pamphilus ibidem.Extinctũ
44 iam me laceras cur Lygde cruẽto Vulnere.¶FORMIDABILE.
Franci.Philel.in 2.Decade.Fulmineas acies & formidabile vulnus.
45 ¶SPIRANS.Quintianus in Cleopoli.Sanguineaq; canit ſpirãtia
46 vulnera pugnæ.¶IMPIVM.Idem ibidem. Non prius audiui ſo-
47 nitũ: q̃ vulnera latis Impia conſpexi muris.¶LVCTIFICVM.
Michael Anglicus Aed.2. Non dira rubigo Luctifico flauas morde-
bit vulnere meſſes.Vbi primã huius dictionis rubigo inſulſe corripu-

48 it. ¶EXITIALE. Carmelita lib.4.de Troph. Gonza. Accepiſſe
49 ducē ſubter præcordia vulnus Exitiale. ¶LARGIFLVVM. Va-
lerandus Varanius lib.3. Thoracas, & arma cruētat Omnia largifluo
50 manās de vulnere ſanguis. ¶MORTALE. Virg. lib.12. Aen. Mor
51 tali decuit violari vulnere diuum. ¶CAECVM. Virg. lib.10. Aen.
52 Cæcum dare cuſpide vulnus. ¶VVLCANIVM. quaſi igneum. a
Vulcano, qui de9 ignis dicitur. Virg. in Culice. Alter Vulcania ferro
53 Vulnera proiectis depellere nauibus inſtat. ¶LIVENS. Glareanus
54 lib.2. Sola redemptoris liuentia vulnera Chriſti. ¶SORDIDVM.
Baptiſta Pius libro 2. Elegidiorum. Ille cutem lybici per ſordida vulne
ra barrhi.

VAPOR

1 Nebuloſus
2 Ater
3 Calidus
4 Tepidus
5 Torrens
6 Humidus
7 Aeſtiuus
8 Tenuis
9 Fumans
10 Feruidus
11 Igneus
12 Niger
13 Cæcus
14 Ignifer
15 Piceus
16 Ater

¶PRAECEDENTIVM Epithetorum teſtimonia.

1 NEBVLOSVS. Vitruuius lib.8. de Architectura cap.
1. Itē in eo loco ignis ſi factus fuerit & percalefacta ter-
ra & aduſta, vaporem nebuloſum ex ſe ſuſcitauerit.
2 ¶ATER. Virgil. lib.7. Aen. Nec iam ſe capit vnda,
volat vapor ater ad auras. Item Syllius lib.12. Oſten-
3 tat tellus atro exundante vapore. ¶CALIDVS. Vi-
truuius lib.2. de Architec. cap.6. Si ergo in hiis locis aquarum feruen-
tes inueniuntur fontes, & in montibus excauatis calidi vapores. Item
Lucan9 lib.9. Calidoq; vapore Alliciūt gelidas nocturno frigore pe-
ſtes. Itē Lucretius lib.2. Sunt ac frigoris omnino calidiq; vaporis. Idē
4 lib.5. Aurarūq; leues animæ, calidiq; vapores. ¶TEPIDVS. Idem
5 Lucre. lib.2. Nec frigus, neq; itē calidum tepidūq; vaporē. ¶TOR-

RENS.Idem Lucretius lib.5. Sed periiſſe hominum torrenti ſecla vá
6 pore.¶HVMIDVS.Ouidius lib.1.Meta.Quumq; ſit ignis aquæ
pugnax vapor humidus omnes Res creat.Item Plynius lib.11.Nat.
7 hiſt.cap.28.In balheis maxime humido vapore prognatæ. ¶AE-
STIVVS.Idē Plyn.lib.17.cap.26. Rigua æſtiuis vaporibus vtilia,
8 hyeme inimica,autūno varia.¶TENVIS. Statius lib.1.Syl.Aedi-
9 bus & tenuem voluunt hypocauſta vaporem.¶FVMANS.Sylli-
10 us lib.5.Sic memorans torquet fumātem ex ore vaporem. ¶FER-
VIDVS.Vitruuius lib.1.de Architec.cap.4.Nam ſemper calor quū
excoquit,aeribus firmitatem eripit,& vaporibus feruidis exuggendo
naturales virtutes. Item Politianus in Elegia in Albierā.Manat &
11 ora quatit feruidus atra vapor.¶IGNEVS.Statius lib.4. Theb.
12 Impletq; cauos vapor igneus orbes. ¶NIGER. Idē Stati9 lib.10.
13 Supraq; torum niger efflat anhelo Ore vapor.¶CAECVS.Tho-
mas Radi. in 1. Chroſ.Rurſum vix perceptus cæco ſeſe vapore con-
14 tegens.¶IGNIFER.Stroza filius in Venatione. Aetheris in me-
15 dioglomerat patet ipſa vapores Igniferos.¶PICEVS.Cōrad.lib.
3.Odarum. Et quum piceis terra vaporibus Infecit nebulis ſole calēs
16 aera noxijs.¶TETER.Carmelita lib.1.de Calamitate Tem. No-
ctúrnas adhibet veſtes,tetroq; vapore Orgia perluſtrat.

VLTIO

1 Ferripotens   2 Damnoſa   3 Sanguinolenta

¶PRAECEDENTIVM
Epithetorum teſtimonia.

1 FERRIPOTENS.Remaclus.Vltio ferripotens compi-
2 ta cūcta trahet.¶DAMNOSA Apuleius lib.7.Meta.
Nihil anteferre lucro debere ſuo, ac ne ipſam quidem ſepe
3 & aliis damnoſam vltionem. ¶SANGVINOLEN-
TA.Carmelita in Dionyſio,lib.3.Sanguinolenta grauem diuum ſa
tiauerat iram Vltio.

VIRETVM

1 Patens   3 Vmbroſum   5 Opacum
2 Amœnum   4 Lætum   6 Cultum

7 Floridum
8 Dulce
9 Molle
10 Herboſum
11 Formoſum

¶PRAECEDENTIVM Epithetorum teſtimonia.

1 PATENS. Apuleius lib. 8. Meta. Peruenim⁹ ad quod-
dam nemus proceris arboribus conſitum, & patẽtibus
2 viretis amenum. ¶AMENVM. Virgilius lib. 6. Aen.
Deuenere locos lætos & amena vireta. Item Bap. Pius
lib. 4. Eleg. Quotquot & Elyſios & amena vireta pio-
rum. Item Carmelita in Dionyſio lib. 1. Hoc ſocio ſæpe
3 in campos & amena vireta Doctrinarũ ibat ſpacians. ¶VMBRO-
SVM. Cato de Re Ruſtica cap. 9. Salicta locis aquoſis, viretis vm-
4 broſis, propeq́ amnes ibi ſeri oportet. ¶LAETVM. Apuleius lib.
4. Meta. Cuius inter varias herbulas & lætiſſima vireta fulgẽtium ro
5 ſarum nimius color renidebat. ¶OPACVM. Iouianus Pontanus
libro 3. de Stellis. Elyſijs nunc in campis per opaca vireta Ludit.
6 ¶CVLTVM. Idem Ponta. lib. 2. Tumulorum. Mecum perq́ hor-
tos & culta vireta vagaris. Item Stroza pater lib. 6. Eroticon. Miror et
7 artifici culta vireta manu. ¶FLORIDVM. Thomas Radinus in
2. Chroſ. Multæq́ id genus arbores floridiſſimum compleuerant vire
8 tum. ¶DVLCE. Marullus in Epig. Et quæ dulcibus Aonum vire
9 tis Permeſſo premitis comã madentem, ¶MOLLE. Idem ibidem.
10 Saxaq́ mollibus Seruire Pheacum viretis. ¶HERBOSVM. Sal-
11 monius in Endecaſyllabis. Herboſis canit Aonum viretis. ¶FOR-
MOSVM. Virg. in Battarum. Optima ſyluarum formoſis denſa vi-
retis.

VMBO

1 Rutilus
2 Aereus
3 Saxeus
4 Durus
5 Solidus
6 Curuatus
7 Minax
8 Coruſcus
9 Fulgidus
10 Curuus

¶EPITHETORVM teſtimonia.

1 RVTILVS.Sidonius Apoll.in 2.Panegy. Hinc fulcit
2 rutilus ſpacioſo cercite leuum Vmbo latus. ¶AE-
REVS.Virg.lib.10.Aen.Figitꝗ volatꝗ Ingēti gyro:
ſed ſuſtinet æreus vmbo.Item Richardus Barthol.lib.
6.Auſtriados.Tela dabant, crebris ſonat ictibus ære-
us vmbo.Item Carmelita lib.1. de Cala.Temp.Aſſu
3 etum tunicis clypei grauis æreus vmbo Preſſit. ¶SAXEVS, inſtar
ſaxi durus.Statꝰ lib.6.Theb. Hinc nudo robore quercus,Olim om-
4 nes exuta comas.hinc ſaxeus vmbo.¶DVRVS.Eliſius Calentius
5 in Croaco lib.2.Hij tecti galea.duroꝗ vmbone reſiſtunt. ¶SOLI-
DVS.Statius lib.3.Syluarum.Nec te ꝙ ſolidus contra riget vmbo
6 maligni Montis.¶CVRVATVS.Statius lib.5.Achill. Excipere
7 immenſos curuato vmbone molares.¶MINAX.Claudianus lib.2.
de Raptu.Proſer.Talia vociferans, auidos tranſire minaci Cornipe
8 des vmbone ferit. ¶CORVSCVS.Idem Claudia. de Laudibus
Stiliconis. Lateꝗ coruſco Curuatus glacie ſyluas vmbone ruebat.
9 ¶FVLGIDVS.Pontanus lib.3.de Stellis. Tū fulgidus vmbo Euo
10 muit late flammā & lux ignea fulſit.¶CVRVVS.Richardus Bar
thol.lib.12.Auſt.Et curui vmbones,& rapta Petorita Marte.

VERBER

1 Sanguineū	7 Crudum	13 Exagitatum
2 Tortum	8 Intortum	14 Acerbum
3 Sæuum	9 Violentum	15 Inſanum
4 Contortum	10 Triſte	16 Nefandum
5 Crudele	11 Nodoſum	17 Vipereum
6 Cruentum	12 Crepitans	18 Ferreum

¶EPITHETORVM teſtimonia.

1 SANGVINEVM.Seneca in Agam.Inſtāt ſorores
2 ſqualidę, ſāguinea iactāt Verbera. ¶TORTVM.
Lucanꝰ lib.1.Pharſ.Impiger,& torto balearis verbere
fundę Ocyor.Itē Tibul.lib.1.Nec acrē Flāmā,non &
3 amans verbera torta timet. ¶SAEVVM. Lucanus
lib.7.Pharſ.Si verbere ſęuo Palladia ſtimulet turbatos ęgide currus.

4 ¶CONTORTVM.Ouid.lib.7.Meta.Haſta nec exutæ cõtorto
5 verbere glandes.¶CRVDELE. Ouid.lib.2. Faſtorum. Qui mea
crudeli lacerauit verbere terga. Item Quintianus lib.1.Orph. In
6 quibus infidos vexãt crudelia paſſim Verbera.¶CRVENTVM.
Iuuenalis Satyra 10. Necat hic ferro,ſecat ille cruẽtis Verberibus. Itẽ
7 Lud. Bigus.Hinc alapis, & verberibus laniata cruentis. ¶CRV-
DVM.Statius lib.1.Syluarum. Et verbere crudo Vt ſenſit mugire
8 forum.¶INTORTVM.Tibullus lib.1.Corpus & intorto verbe
9 re terga ſeca. ¶VIOLENTVM. Rufus Feſtus. En manus ipſa
10 dei violenta in verbera pendens Exigitur. ¶TRISTE. Martia-
nus Capella lib. 8.de Nuptiis Philo. Triſtibus aſperiſq; Satyræ alio-
11 qui lepidulæ verberibus demulcatis. ¶NODOSVM.Pontanus in
12 lib. Meteo.Perculit aduerſum nodoſo verbere Calpen. ¶CREPI-
TANS.Idem Pontanus ibidem. Duraq; frigidaq; & crepitanti ver
13 bere grando.¶EXAGITATVM.Idem Pontanus ibidem.Exa
14 gitata ferens impactæ verbera nubis.¶ACERBVM. Stroza pa-
15 ter in Epitaph.Verberibus pueros olim vexauit acerbis. ¶INSA-
16 NVM.Pacificus lib.1.Atq; eques inſano verbere vexat equũ.¶NE
FANDVM.Idem Pacif.ibidem. Et pia verberibus cæduntur terga
17 nefandis.¶VIPEREVM.Seneca in Hercule furẽte.Viperea ſæuę
18 verbera incutiant manus.¶FERREVM.Carme.in Cathari. lib.
3.Ferrea clamabat date verbera, verbera lictor Expedit.

¶VLMVS

Aeria
Frondoſa
Alta
Fortis
Opaca
Denſa
Amicta vitibus
Patula
Montoſa
Ramuloſa
Marita
Hoſpita
Virens
Mollis
Vmbroſa
Pampinea
Viticoma
Textilis
Procera
Nupta vitibus
Dura

¶VLVA

Viridis
Paluſtris
Glauca
Limoſa
Sterilis
Grata paludibus
Leuis
Mollis
Fluminea
Blanda
Tremula
Viridans

¶VIOLAE

Pallentes
Molles
Sylueſtres
Multicolores
Florentes
Nitentes
Gratæ
Purpureæ
Flauentes
Suaues

¶VESPER

Rubens

Frigidus
Piger
Serus
Ater
Noctifer
Ruber
Occiduus
Rutilans
Obſcurus

VENVS

Formoſa
Palepaphia
Amathũtia
Improba
Cytherȩa
Alma
Idalia
Acidalia
Diua
Candida
Fœcunda
Erycina
Marina
Damnoſa
Genitrix æneadum
Vulgiuaga
Gladiatoria
Alma
Clandeſtina
Vino madens
Adulterina
Cœleſtis
Capitolina
Cytherea
Cythereis
Tenera
Fœminea
Aurea

Vda
Nuda
Orta mari
Inſidioſa
Furtiua
Pulchra
Blanda
Gnydia
Praxitelica
Læta
Argȩa
Aeneia
Lucrina
Culta
Inſana
Sublimis
Mitis
Cypria
Prodigioſa
Superba
Iniqua
Diua
Callida
Calefacta
Orta ſalo
Cypris
Peruerſa
Amena
Oſcœna
Aphrodite
Voluptuaria
Spumigena
Coa
Turpis
Vulcania
Simoentis
Amathuntis
Idalij regina
Dura
Dulcis

Sancta 291 Catullus ad Mallium / Quae neque sancta Venus molli requiescere
Bella
Amathuſia
Deſultoria
Imbellis
Compta
Benigna
Cytheris
Impudica
Proterua
Aeſtiua
Placida
Decora
Pernicioſa
Potens
Feruida
Laſciua
Delicioſa
Dionȩa
Luxuriȩ nutrix
Ridens
Myrtigera
Cunctiparens
Impura
Verſuta
Immanis
Nefanda
Iners
Spurca
Moroſa
Famoſa
Vana
Paphia
Amathũtȩa
Pellex
Illecebroſa
Iucunda
Fallax
Cyprigena
Vnguentaria

Inceſta
Rutilans
Ingenioſa
Olens
Aphrodiſia
Mater adulterij
Nata freto
Ignea
Fœda
Petulans
Iocoſa
Syderea
Multipotens
Salax
Venuſta
Auara
Mollis
Auricoma
Idumęa
Lepida
Cyrenenſis
Calydonia
Idalis
Truculenta
Samia
Soluta
Incentiua
Mitrata

¶VALLIS

Caua
Gelida
Vmbroſa
Ima
Prona
Curua
Reducta
Obſcura
Reſona
Arenoſa
Arguta
Opaca
Madida
Occulta
Clamoſa
Rauca
Vacua
Profunda
Anguſta
Humida
Irrigua
Viridans
Frondoſa
Montana
Humilis
Nemoroſa
Supina
Arcta
Virens
Secreta
Infima
Concaua
Vmbrifera
Viridis
Tetra
Herbifera
Herboſa
Florea
Silens
Syluoſa
Tenebroſa
Curuata
Rigua
Nigrans
Saxoſa
Patula
Dumoſa

¶VACCINIA

Nigra
Mollia
Pulla

¶VERBENA

Pinguis

¶VMBRA.

Frigida
Pallens
Horrens
Caua
Spiſſa
Humens
Cæca
Exanguis
Gelida
Silens
Inanis
Nigra
Gracilis
Nocturna
Turpis
Tremula
Nigrans
Noctiuaga
Picea
Soporifera
Tenuis
Opaca
Montana
Subluſtris
Refuga
Atra
Larualis
Tenax
Viridans
Patula
Crepitans
Furua
Viridis

Labilis
Arcana
Euanida
Informis
Volatilis
Vaga
Fuſca
Terrifica
Fugitiua
Fallax
Tenebroſa
Somnifera
Auernalis
Auernis
Plutonis
Pauida
Triſtis
Miſera
Reſes
Obſcurans
Herboſa
Obſcœna
Obſcura
Horrifica
Frondoſa
Exanimis
Nubifera

ℂVELITRAE

Oliuiferæ

ℂVITIS

Lenta
Alma
Ferax
Arbuſtiua
Gracilis
Fœcunda
Obliqua
Luxurians
Luxurioſa
Pampinoſa
Læta
Generoſa
Radicata
Debilis
Phalerna
Purpurea
Pampinea
Grauida
Nodoſa
Syluеſtris
Grauis fructu
Myſtica
Tenera
Lætifica
Flexa
Lenęa
Baccheia
Grata
Opaca
Frondoſa
Frugifera
Decidua
Bacchica
Viniflua
Frondens
Mollis
Thaſia
Racemifera
Sinuoſa

ℂVVA

Rubens
Mitis
Turgens
Spumans
Viridis
Duracina
Illuſtris
Phalerna
Penſilis
Methymnęa
Racemifera
Picta
Nitens
Tumida
Dulcis
Pampinea
Pendens
Tenera
Generoſa
Prædulcis
Thaſia
Odorata
Iucunda
Nobilis
Veientana
Marcens
Stillans
Delicata
Grauida
Madens
Lenis
Aureola
Placida
Mollis
Aruiſia
Pendula
Agreſtis
Frigida

ℂVIRGVLTVM

Tenerum
Sylueſtre
Auium
Corneum
Sonans

Implicitum
Turgeſcens
Vernum
Denſum
Fruticoſum

¶VETERNVM

Graue
Funeſtum
Olidum
Soporiferum
Turpe
Iners
Triſte
Deſes
Informe
Putre

¶VIPERA

Mala
Atra
Scelerata
Venenata
Inſidioſa
Acerba
Horrida
Fera
Effera
Sæua
Crudeſcens
Cruda

¶VENENVM

Atrum
Tetrum
Tabificum
Nigrum
Gorgoneum
Vdum
Sæuum
Vipereum
Craſſum
Torpens
Theſſalum
Colchicum
Dirum
Acre
Cæcum
Preſentaneũ
Graſſans
Soporiferum
Pręſentariũ
Peremptoriũ
Piceum
Liquidum
Furiale
Colchum
Lernęũ
Ardens
Somniferum
Portentificum
Lernificum
Neſſęum
Impium
Theſſalicum
Marſum
Feruens
Inſanabile
Liuens
Spumãs
Furtiuum
Malum
Scythicum
Tumidum
Conſpirans
Crudele
Obſcurum
Pullum
Rutilum
Gelidũ
Athraciũ
Magicum
Tartareũ
Noxium
Horrendum
Occultum
Immite
Fatiferũ
Perniciale
Triſte
Auidum
Lœthale
Tetricum
Peſtiferũ
Funeſtũ
Tabificum
Coloratum
Circęum
Nigrans
Infame
Lœthiferum
Stygiũ
Opertũ
Inſidians
Acherontęũ
Mortiferum
Incantatum
Fatale
Glaucum
Indomitum
Rabidum
Infandum
Fœdum
Achemeniũ
Somniferum
Formidandũ
Luteum

¶VELLVS

Tenue
Mileſium
Lanoſum
Maculoſum
Ferinum
Hirſutum
Lanigerum
Fuluum
Madidum
Molle
Succidum
Humidum
Pingue
Bibulum
Sericum
Lucidũ
Candens
Vdum

¶VELLVS aureũ

Diues
Exitiale
Phryxęũ
Aeolium
Aeçum
Rutilum
Comans
Radians
Nephileium
Fuluum

¶VOLVPTAS

Alacris
Dulcis
Læta
Dia
Blanda
Inanis
Improba
Infamis
Venerea
Damnoſa
Inuidioſa
Grata
Inimica virtuti
Curarũ ignara
Amica
Turpis
Titillata
Comis
Cuncticina
Amena
Libidinoſa
Obſcœna
Suauis
Geſtiens
Delicata
Iucunda
Coniuncta
Deſidioſa
Mulcens
Blandiens
Tripudioſa
Illectrix
Prodiga
Mortifera
Fragilis
Inſatiabilis
Vicioſa
Caduca
Noxia
Temporalis
Studioſa
Cæca
Mater ſcelerũ
Scelerata
Petulans
Feruens
Maleſana
Veſana
Laſciua
Amara
Famoſa
Furibunda
Inſidioſa
Melle lita
Fugax
Effrena
Ingenioſa
Furioſa

¶VOMER

Attritus
Obtuſus
Vncus
Durus
Ferreus
Preſſus
Aduncus
Impreſſus
Pronus
Rigidus
Obuncus
Ponderoſus
Fictilis
Scaber
Pandus

¶VIRVS

Malum
Nigrum
Durum
Rutilũ
Noxium
Peſtilens
Tetrum
Vipereum
Edax
Tinctile
Tinctũ

Peſtiferum
Nocens
Lœthale
Mortiferum
Lœthiferum
Atrox
Inamabile
Triſte
Atrum
Anguineum
Doloſum
Amarum
Ferox
Immane
Deteſtabile
Olens
Rabidum
Stygium

❡VENTVS

Agēs frigora
Niualis
Surſurrans
Luctans
Leuis
Rapidus
Furens
Loquax
Brumalis
Frigidus
Niger
Celer
Pluuius
Proteruus
Vagus
Iniurioſus
Syluifragus
Validus
Incertus
Violentus
Pugnans
Gelidus
Proteruus
Aequoreus
Agitans
Nymboſus
Mobilis
Sæuus
Sonans
Animoſus
Diſcors
Iniquus
Tenuis
Rapax
Subtilis
Sonorus
Humidus
Fremens
Volans
Trux
Volucer
Veſanus
Horribilis
Aerius
Immitis
Carbaſeus
Aeolius
Flumineus
Tumidus
Altercans
Alacer
Stridens
Iratus
Contumax
Turbidus
Suſurrans
Sæuiens
Terribilis
Reſonans
Nymbiſonus
Infeſtus
Fluctuoſus
Procelloſus
Fugax
Aeolides
Glacialis
Ambiguus
Vocalis
Veſanus
Borealis
Horriſonus
Fœtifer
Furibundus
Procax
Rudis

❡VER

Purpureum
Imbriferū
Vtile ſyluis
Vdum
Sudum
Placidum
Tepidum
Odoriferum
Nubiferū
Nymboſum
Madidum
Salubre
Pecoroſum
Aquoſum
Iucundum
Breue
Floricomū
Floriferū
Benignum
Nidificum
Spirans
Floridum
Dulce

Blandum
Floridũ
Florigerum
Cęruleũ
Geniale
Serenum

¶VBERA

Lactea
Grauida
Diſtenta
Lactentia
Tenera
Tumida
Spumantia
Dulcia
Lactifera
Niuea
Tenta

¶VITELLIVS

Famoſus

¶VINVM

Baccheium
Humidum
Maſſicum
Liquens
Lene
Suaue
Odoratum
Deſęcatum
Lympidum
Aeſtuans
Cæcubum
Mareoticũ
Obliuioſum
Chium
Dulce
Leſbium
Feruidum
Coum
Surrentinũ
Liberũ
Vitigenum
Nectareum
Calidũ
Rubens
Validũ
Purum
Phalernum
Tenue
Molle
Calenum
Coctũ
Pulchrum
Mamertinũ
Auſterum
Marcidum
Setiuum
Fumeũ
Spumeum
Aminæum
Gazeticum
Muſcatum
Precioſum
Mucidum
Bonũ
Nardinum
Iocoſum
Petulans
Creticũ
Gnoſiũ
Ebriũ
Fragrans
Picatum
Albanũ
Mulſum
Belnenſe
Tarraconenſe
Nomentanũ
Spoletinum

¶VLIGO

Læta
Viridis
Amara
Fœcunda

¶VELA

Humida
Turgida
Nautica
Tumida
Fluitantia
Concaua
Sinuoſa
Fugacia
Sequentia
Propera
Tumentia
Candida
Inflata
Leuia
Naufraga
Curua
Carbaſea
Tranſfuga
Ventoſa
Flaccida
Patentia
Verſicoloria
Pauitantia
Cita
Candida

¶VINDEMIA

Mitis
Nomentana

Pinguis
Campana
Ferax
Spumans

ℭVRSVS

Informis
Armatus vnguibus
Offæus
Turpis
Auidus
Numyda
Præceps
Calydonius
Grauis
Lybicus
Trux
Villoſus
Rabidus
Rigidus
Deformis
Terribilis
Crudus
Rapax
Numydicus
Triſtis
Ferox
Atrox
Minax
Erymanthius

ℭVNDA

Refluens
Spumans
Cana
Algida
Liquida
Spumoſa
Fluuialis
Spumea
Crepitans
Tumida
Aequorea
Velox
Gelida
Decliuis
Tumens
Stridens
Multifida
Vaga
Fluens
Putealis
Glauca
Mollis
Rorifera
Tenuis
Vitrea
Labens
Rapida
Liquens
Rapax
Rauca
Fluminea
Lapidoſa
Fontana
Torrens
Cærulea
Cærula
Ventoſa
Spacioſa
Supina
Latrans
Fumans
Stagnans
Limoſa
Fluctiuaga
Præceps
Procliua
Manans
Formoſa
Fluitans
Torta
Intorta
Volucris
Tremula
Piſcoſa
Pura
Iactata
Pluuialis
Diuerſicolor
Algens
Argentea
Viridis
Volubilis
Vluoſa
Garrula
Perſpicua
Loquax
Cita
Rutila
Albens
Horriſona
Rorans
Properans
Sinuans
Reſonans
Humens
Stillans
Fugax
Irrigua
Roſida
Inſtrepens
Fluida
Natans
Leuis
Saliens
Reflua
Infida
Fugitiua
Lucida

Illimis
Tenella
Fluctiſona
Lympida
Procelloſa
Minax
Strepens
Suſurrans
Vndans
Vmbroſa
Rutilans
Mobilis
Scatens
Cœnoſa
Prenitens
Concurſans
Gemmea
Virens
Nitida
Conſpicua
Nauiferens
Fulgens
Procax
Oceanitis
Pernix
Luſtralis
Glacialis
Luctans
Paluſtris
Frigida
Rebellis
Fugiens
Subſultans
Gemmans
Spacioſa
Sonans
Labilis
Prędulcis
Turbida
Sedula
Cæca

VVLGVS

Incautum
Stolidum
Fallax
Ignobile
Incertum
Miſerabile
Iners
Miſerum
Imperitum
Infidum
Malignū
Profanum
Profeſtum
Indoctum
Rude
Mobile
Demens
Attonitum
Anceps
Mutabile
Diuerſum
Pauidū
Præceps
Vile
Iniquum
Inualidum
Mordax
Humile
Loquax
Mendax
Inſtabile
Multifidum
Procax
Incomptum
Inuidum
Inſcium
Variabile
Agreſte
Cunctiuorax
Demens
Delirum
Ineptum
Impurum
Immite
Debile
Indocile
Futile
Vanum
Inops
Clamoſum
Leue
Ignarum
Trepidum
Inconſtans
Auidum
Indomitum
Intractabile
Rebelle
Mordens
Naſutum
Latrans

VLYSSES

Proles Laertia
Callidus
Durus
Pellax
Ithacus
Dirus
Sæuus
Aeolides
Laertiades
Laborioſus
Prouidus
Laertius
Fortis
Fallax

Experiens
Dulichius
Aptus furtis
Cautus
Naritius
Sollers
Facundus
Peruagus
Siſyphides
Tarde remeās
Tardus
Sagax
Varius
Acer
Miſer
Immitis
Subdolus
Ithacenſis
Errans
Prudens
Vagus
Doctus
Pelaſgus
Siſyphius
Infidus
Penelopęus
Phęax
Cordatus
Profugus
Sapiens
Aſtutus
Comis

¶VNGVIS

Acutus
Curuus
Auidus
Hamatus
Aduncus
Rigidus
Rigens
Seuerus
Recuruus
Strictus
Tenuis
Tener
Formoſus
Vncus
Accuruus
Violentus
Horridulus
Rotundus
Candidus
Molliculus
Lucidus
Lunatus
Tenellus
Falcatus
Nitidus
Incuruus
Crudus
Turpicellus
Lubricus
Iracundus

¶VOLVCRES

Vagæ
Obſcœnæ
Pictæ
Raucæ
Auidæ
Aeriæ
Pennipotentes
Canoræ
Peregrinæ
Pendentes
Agreſtes
Garrulæ
Rapidæ
Blandæ
Blandulæ
Querulæ
Stellantes
Criſtatæ
Leues
Stagnicolæ
Cirratæ
Nidigenę
Carniuoræ
Fagicolæ
Multiſonæ
Auriuagæ
Pennatæ
Rapaces
Plumiferæ
Verſicolores
Sedulæ

¶VINCVLVM

Tenax
Arctum
Ferum
Fabrile
Sæuum
Firmum
Nexum
Intortum
Lemniū
Ferreū
Durum
Forte
Inextricabile
Ahenū
Validum
Violentum
Adamantinū
Nodoſum
Tortum
Aeneū
Catenatum

Crepitans
Adamantum

❡VIMEN

Tenue
Lentum
Fruticoſum
Syluestre
Leue
Tortum
Molle
Viride
Intortum
Flexile
Redolens

❡VACCA

Pinguis
Vaga
Fœcunda
Lactifera

❡VMBRACVLVM

Opacum
Frondoſum
Pendulum
Frondeum

❡VETVSTAS

Longæua
Deſerta
Matura
Reuerenda
Tarda
Inuidioſa
Spacioſa
Edax
Annoſa
Tabida
Longa
Priſca
Sapiens
Ambitioſa
Veneranda
Fabuloſa
Carioſa
Cana
Auara
Mendax
Memoranda

❡VRBES

Turrigeræ
Magnificæ
Validæ
Capaces
Præcinctæ
Turritæ

❡VRBANITAS

Facetoſa

❡VAGINA

Caua
Pendens
Sectilis

❡VESTIS

Laborata
Picta
Laxa
Purpurea
Barbarica
Nexilis
Conchyliata
Linea
Virgata
Fluxa
Coa
Tyria
Attalica
Tenuis
Villoſa
Saturata
Bibula
Picturata
Odorata
Fulgida
Sidonia
Fluxipila
Peruenuſta
Refuga
Auroillita
Nitens
Serica
Coccinea
Variegata
Precioſa
Nitida
Magnifica
Fucata
Ebria
Purpurata
Oloſerica
Roribiba
Texta
Decora
Candens
Mollis

❡VIRIDARIVM

Lætum

❡VADVM

Cæcum
Salſum
Cærulum
Flumineum
Limoſum

Piſcoſum
Cæruleũ
Stagnans
Canorũ
Neptunium
Vitreum
Paluſtre
Turgidũ
Toruum
Pronum
Purum
Gelidum
Scrupeũ
Liquidum
Rapidum
Aequoreũ
Vndoſum
Frigidum
Vndans
Sonans
Sonorum
Torrens
Horriſonum
Nitens
Spumoſum
Luſtrale
Concauũ
Tenue
Glaciale
Lucidum
Errabundum
Cœnoſum
Refuſum
Riguum

ℂVRSA

Lybiſtis
Hyperborea
Pannonis
Immanis
Villoſa
Squalida
Erymanthis
Mænalis
Parrhaſis
Getica
Triſtis
Parrhaſia
Horrida
Valida
Lycaonia
Cynoſuris
Plauſtriluca
Nonacrina
Furibunda
Sęua
Glacialis
Algens
Frigida
Cretis
Frigens
~~Frigida~~
~~Algens~~
Alpinis
Calyſtonia
Citeis

ℂVIRES

Præualidæ
Robuſtæ
Validæ
Alacres
Fulmineę
Pręſtantes
Valentes
Tumidæ
Vegetæ
Neruoſæ
Gygantęę
Polyphemęę

ℂVLVLATVS

Tremulus
Mœſtus
Lugubris
Clamoſus
Querulus
Horriſonus
Attonitus
Flebilis
Fœmineus
Terribilis
Inſanus
Tartareus
Terrificus
Suſpirioſus
Pinguis
Ater
Tener
Madens
Cæruleus
Fluidus
Acutus
Luctiſonus
Horriſonus

ℂVENEFICA

Impura

ℂVIRIDITAS

Smaragdica

ℂVVLCANVS

Ignipotens
Lemnius
Mulciber
Ardens
Auidus
Iunonigena
Luteus

Rex ignis
Flammeus
Tardipes
Mulciber
Iouialis
Claudus
Iunonius
Sollers
Faber
Feruens
Claudicans
Siculus
Igneus
Sonax
Ferrugineus
Liparęus
Aetnæus
Loripes
Ignificus
Niger
Crudelis
Fulminoſus
Puluerulentus

¶VORAGO

Vaſta
Atra
Stagnans
Tenebroſa
Sinuoſa
Profunda
Tenax
Hians
Fumoſa
Horrifica
Horrenda
Guloſa
Dira
Pręceps
Obſcura
Rapida
Horribilis
Inſatiata

¶VIRGAE

Arbuteæ
Teneræ
Graciles
Frondentes

¶VATES

Terrificus
Potens
Sacer
Diuinus
Fatidicus
Operoſus
Aonius
Egregius
Pręſagus
Lauriger
Plenꝰ Phœbo
Longęuus
Memor
Prudens
Apollineus
Celeber
Falſidicus
Lepidus
Faticinus
Veriloquus
Helyconius
Sydereus
Eximius
Splendidus
Bellorophontęus
Cothurnatus
Nobilis
Phœbicola
Doctus
Infelix, Verg. 3, Vna in praecelsa sedit rupe celeno Infelix uates.
Pierius
Inclytus
Diuiniloquus
Veridicus
Phœbeius
Phœbæus
Sanctus
Magnanimus

¶VESTA

Cana
Troica
Cæſarea
Caſta
Iliaca
Sacra
Sancta
Pudica
Aeneia

¶VORTEX

Contortus
Violentus
Turbineus
Sonorus
Niger
Cauus
Rapidus
Rapax
Inſanus
Intortus
Cæruleus
Sinuatus
Saxifragus
Cœnoſus
Hiulcus
Spumoſus

¶VOLVMEN

Sinuoſum

Inuolucrum
Tortuoſum
Glomeratum
Curuatum
Carbaſinum
Nodoſum

¶VNGVLA

Cornea
Dura
Concaua
Fiſſa
Obliqua
Solida
Grauis
Aenea
Caua
Subtrita

¶VITTA

Torta
Crinalis
Albens
Lanea
Tenuis
Niuea
Virens
Pendens
Linea

¶VNCVS

Rapidus
Ferreus
Seuerus
Ferratus
Tenax
Ferus

¶VILLA

Ruſtica

Frondoſa
Agreſtis

¶VRCEVS

Vrnalis
Aquarius
Aeneus
Fictilis

¶VSVRA

Vorax
Dulcis

¶VMBER

Viuidus
Sagax
Audax

¶VTER

Vinarius
Ventoſus

¶VERMIS

Infeſtus
Rufus
Villoſus
Terreſtris
Paruus
Terrenus
Durus
Fœdus
Ferus
Longus

¶VINETVM

Cultum
Lætum
Blandum
Madens
Reſtibile

Dulce
Nitens

¶VERITAS

Nuda
Interemata
Perſpicua
Lucida
Candida
Diuina

¶VERTEX

Sublimis
Aerius
Nymboſus
Celſus
Scopuloſus
Nemoroſus
Exeſus
Acutus
Excelſus
Præruptus
Frondoſus
Vitifer
Editus

¶VIRGO

Nitida
Tenera
Intemerata
Inculpata
Fulgidula
Pura
Intacta
Perſpicua
Pudibunda
Pudica
Decens
Syncera
Integra

¶VRNA

Olearia
Vinaria
Capax
Obliqua
Prona
Fluminea
Flexilis
Inflexa
Aurata
Humens
Vndans
Merſatilis
Roralis
Rorans
Marmorea
Gelida
Patula
Caua
Rimoſa
Pluuialis

¶VLCVS

Tetrum
Perniciosſum
Humidum
Sordidum
Putre
Acre
Putrefactum
Squalens
Vndans
Informe
Amarum
Dirum
Tabificum

¶VENATOR

Citus
Nemoriſequus
Præceps

¶VINEA

Tenera
Fertilis
Rubella
Humilis
Ferax

¶VEPRES

Hirſutæ
Denſæ
Aſperæ
Recuruæ
Acerbæ

¶VECORDIA

Immanis
Saucia
Perdita

¶VIRTVS

Viuida
Ardua
Ignea
Præpotens
Viuax
Egregia
Cœleſtis
Interrita
Bona
Celebrata
Pręclara
Eximia
Amara
Aſpera
Memoranda
Inclyta
Pulchra
Feruida
Aequa
Prouida
Pura
Nil indiga laudis
Animoſa
Serena
Superba
Ferrea
Memorabilis
Excellens
Generoſa
Diuina
Clara
Heroica
Tetrica
Splendida
Strenua
Precioſa
Pręſtans
Integra
Immobilis
Candida
Maſcula
Operoſa
Nobilis
Specioſa
Decora
Immota
Firma
Aurea
Solida
Veneranda
Nitens
Omnipotens
Inconcuſſa
Lucida
Patiens
Grauis
Sagax

Innoxia
Verax
Olympica
Illuſtris
Fortis
Proxima dijs
Clauigera
Inuidioſa
Imperioſa

¶VAS

Fictile
Anſatũ
Picatum
Stagneum
Corinthiũ
Cryſtallinum
Aſperum
Aereum
Aeneum
Gemmatum
Teſteum
Potoriũ
Samium
Fulgens
Rutilans
Concauũ

¶VITVLVS

Tener
Lactens
Minax
Imbellis
Audax
Proteruus
Laſciuus

¶VERSVS

Canorus
Tener
Suauiloquus
Suauidicus
Politus
Lepidus
Mollis
Facundus
Blandus
Maronçus
Grãdiloquus
Dulciloquus
Grauis
Seuerus
Lubricus
Nugoſus
Concinnus
Nitidus
Excultus
Odorifer
Cinnameus
Decens
Dulcis
Mellifluus
Diſertus
Amenus
Cultus
Flexanimus

¶VITA

Sollicita
Fugiens
Momentaria
Miſera
Rapida
Breuis
Inſtabilis
Infirma
Pigra
Cæca
Labens
Aeria
Plectibilis
Fallax
Occidua
Aerũnoſa
Tenebricoſa
Verſatilis
Hallucinatrix
Offenſatrix
Caduca
Procelloſa
Erratica
Fluida
Scelerata
Propera
Fluens
Volucris
Arcta
Mortalis
Laborioſa
Fragilis
Fluxa
Lubrica
Fugax
Cadens
Ambigua
Recedens
Humana
Bona

¶VVLPES

Aſtuta
Fallax
Olida
Doloſa
Inſignis dolis
Caudata
Bellax
Sceleroſa
Sagax
Hirſuta

ℭVIENNA

Opulenta

ℭVENTER

Mollis
Supinus
Auarus
Turgidus
Plenus
Grauidus
Tumidus
Ingentij largitor
Rabidus
Liquidus
Pandus
Ieiunus
Improbus
Vorax
Procax
Miſer
Pendulus
Capax
Ventoſus
Rapidus
Profuſus
Auidus
Vaſtus
Obſcurus
Collatinus
Turgens
Pinguis
Lurco

ℭVOX

Liquida
Tremula
Reſona
Canora
Mollis
Tinnula
Clariſona
Crepula
Organica
Garrula
Querula
Concinna
Canora
Melliflua
Clamoſa
Dulciflua
Mellea
Arguta
Altiſona
Suauiloqua
Stridula
Ameniuaga
Omniſona
Stentorea
Dulciſona

ℭVICTORIA

Glorioſa
Inſolens
Triumphalis
Maſcula

ℭVENA

Trepida
Moroſa
Sanguinea
Fiſſilis
Tremens
Sequax
Irrigua
Fungida
Bullans
Turgida
Tumida
Saliens
Gracilis
Sanguiniflua
Calens

ℭVRINA

Spurca
Olens

ℭVILLI

Nigri
Verſicolores
Lanifici
Horrentes

ℭVITRVM

Clarum
Purum
Praſinum
Tenue
Fragile
Nitidum

ℭVIGOR

Alacer
Viuus
Mobilis
Agilis
Animoſus
Ignifer
Igneus
Viuidus
Flagrans

ℭVRTICA

Mordax
Acris
Noxia
Trux
Aſpera
Mordens

¶VENVSTAS

Suauis
Grata
Aurea
Syncęra

¶VETVLA

Turpis
Algens
Senilis
Edentula
Putris

¶VAGITVS

Aeger
Lugubris
Ferox
Tener

¶VVLVA

Sordida
Marcens
Excauata
Tumens

¶VENABVLVM

Corneum
Myrteum
Durum
Acutum

¶VALVA

Obſerata
Volubilis

¶VVLTVR

Edax
Ater
Obſcœnus
Auidus
Palatinus
Dirus
Cupidus
Palpans
Niger
Rapax
Tardus
Caucaſeus
Promethæus
Montanus

¶VNGVENTVM

Craſſum
Fragrans
Pingue
Vdum
Pęonium
Megalenſe

¶VICTIMA

Sacra
Pinguis
Opima
Funeſta
Infelix

¶VICISSITVDO

Reciproca

¶VVLTVS

Loquax
Decorus
Renidens
Pulcher
Placidus
Lucidus
Niueus
Dulcis
Lucidulus
Nitens
Rutilus
Benignus
Lætus
Sydereus
Egregius
Lacteus
Geſtuoſus
Candidus
Ridens
Mirificus
Roſeus
Nitidus
Auratus
Serenus
Hilaris
Sudificus

¶VIOLENTIA

Demens
Improba
Impia
Atrox
Dira
Rabioſa

¶VENATVS

Montanus
Rureſter
Ferus
Vagus
Volucer

¶VIATOR

Laborioſus
Impiger
Vagus

Contumax · Q. Cur: li: 4 c. 29

¶VOLVNTAS

Officioſa
Propenſa
Libera
Flexibilis
Ambitioſa
Prompta
Prona

¶VESANIA

Diſcors

¶VVLTVRNVS

Altitonans
Sonorus
Cæruleus

¶VOTVM

Supplex
Pium
Timidum
Luſtrale
Pauidum
Audax
Cupidum

¶VIRGILIVS

Andinus
Aeternus
Altiſonus
Romuleus
Mantuanus
Andæus
Perpetuus
Magniloquus
Latialis

¶VEXILLVM

Martium
Volans
Minans

¶VASCONES

Leues
Atroces
Immanes

¶VOLATVS

Sublimis
Pegaſeus
Pręceps
Vagus
Trepidus
Celer
Citus
Rapidus
Agilis
Velox

¶VICIVM

Deforme
Peſtiferum
Mortiferum
Infandum
Impurum
Turpe
Profanum

¶VENAFRVM

Vnctum
Campanum
Palladium

¶VERVCA

Saxea

¶VESBIVS

Mugitor

¶VIA

Inepta
Trita
Patula
Saxoſa
Lapilloſa
Attrita

¶VESEVVS

Præruptus
Ardens
Ferax
Vitifer
Flāmiuomus

¶VISCVM

Sequax
Virens

¶VERECVN-DIA

Timida
Rubella

¶VISCERA

Spirantia
Intima

¶VIRGINI-TAS

Caſta
Soliuaga
Sancta
Candida
Innuba
Integra

¶VTERVS

Tumens
Mollis

¶VERGILIAE

Tardæ

¶VISVS

Sagax
Conſpicuus
Perſpicuus
Acutus

¶VINITOR

Induſtrius
Muſcoſus
Sordidus
Madidus

¶VIOLARIVM

Roſidum
Molle

¶VRANIA

Aſtreãs
Blandifica

¶VIRGO Maria

Sancta
Diua
Integra
Benigna
Intacta
Innuba
Galilæa
Tãneia
Veneranda
Pia
Formoſa
Aetherea
Venerabilis
Blanda
Puerpera
Diuiniparens
Impolluta
Auguſta
Aurea
Caſta
Inuiolata
Candida
Parthenice
Cœlica
Fidelis
Munifica
Deipara
Aſtrigera
Specioſa
Salutipara
Paleſtina
Verbipara
Immaculata

¶VALLVM

Potens
Turrigerum
Validum

¶VERV & VERVTVM

Aereum
Seuerum
Prætentum
Longum
Terribile

¶VERBA

Garrula
Mellita
Perita
Faceta
Blanda
Loquacia

¶VNIO

Rorigena
Gangeticus

¶VSVS

Experiens

¶VETVLVS

Triparcus
Auidus
Aridus

¶VLNAE

Plauſibiles
Teneræ
Blandæ
Benignæ
Molles

¶VESICA

Inflata
Turgens

¶VERTIGO

Rapida
Præceps
Celeris

¶VECTES

Ferrati
Ferrei
Aheni

¶VERONA

Nobilis
Ardua

¶VMBRI

Apœninigenę

...e hgata ſunt ...h ma aliuis ...pitnta.

¶VINDEX
Rigidus

¶VIVARIVM
Amenum

¶VENETIAE
Aquoſæ

¶VERSVTIA
Fallax
Cauta

¶VENERES
Lepidæ
Molles
Blandæ

¶VANITAS
Inepta
Ridicula

¶VESPA
Stridula
Sterilis

¶VELOCITAS
Volucris

¶VENEFICIVM
Magicum
Citeinum

IO. RAVISII TEXTOris Niuernenſis Epitheta de Litera. X. & Z.

XERXES

1 Perſicus	4 Refugus	7 Tumidus
2 Mœdus	5 Cupidus	8 Pauidus
3 Inflatus	6 Superbus	9 Barbarus

EPITHETORVM Teſtimonia.

1 PERSICVS, Perſarum rex. Fauſt. lib. 2. de Neap. vi-
ctoria. Perſicus vt danaum ductor ſubuerteret orbem.
2 ¶MOEDVS. Iuuenalis Satyra 10. Credimus altos
Defeciſſe amnes, epotaq; flumina Mœdo Prandente.
3 Sed hoc ad eius exercitum referri poteſt. ¶INFLA-
TVS. Sidonius in Epiſtola ad fratrē. Inflatum nume
roſitate Xerxē, Atq; hunc fluminibus ſatis profundis Cōfeſtim ebi-
4 bitis adhuc ſitiſſe. ¶REFVGVS. q; breui inimicorum exercitu
perterritus piſcatoria ſcapha pugnę ſe ſuſtraxerit ac diffugerit turpiſſi
me. Politianus in Nutricia. Multoq; obſtructæ funere, Xerxem Ter
5 mopylæ tarda refugum videre carina. ¶CVPIDVS. Pamphilus
6 Saxus Elegia. 9. Horruit & cupidi gloria xerxis Athos. ¶SVPER
BVS. Quintian9 in Theocriſi. Et Sylla, Marius acer, & triſtis Ca-

7 to, Xerxes ſuperbus, Hercules toruus, minax Tyberius. ¶TVMI
DVS. Lucanus lib.2. Tales fama canit tumidū ſuper æquora Xer-
xem Conſtruxiſſe vias. Item Carme. in Cath. lib.2. Tumidus Medo
8 cum milite Graios Opprimeret Xerxes. ¶PAVIDVS. Carmeli-
ta de Somnio Romano. Nec pauido Xerxi ſimilis, cum milite mul-
9 to Funderis a paucis. ¶BARBARVS. Michael Anglicus. Barba
rus Inachiū numeroſo milite Xerxes Attonuit gentem.

XANTHVS

1 Rapidus.

1 ¶RAPIDVS. Pontanus lib.5. de Stellis. Xanthum ad rapidum & Simoentida ad vndā.

ZEPHYRVS

1 Olens
2 Leuis
3 Spirans
4 Mollis
5 Pennatus
6 Furens
7 Tepens
8 Blandus
9 Volucer
10 Horrificans
11 Fœlix
12 Mitis
13 Mulceus
14 Vermis
15 Placidus
16 Citus
17 Clemens
18 Serenus
19 Genitabilis
20 Lenis

EPITHETORVM
Teſtimonia.

1 OLENS. Augurel. lib.1. Sermonum. Vincire & zephyri be
2 ne olētis ab ire ſub auras. ¶LEVIS. Virg. in Cyri. Q uū
leuis alterno zephyrus concrebruit euro. Item Bap. Pius
libro 3. Eleg. Per zephyros iuſſit pandere membra leues.
3 ¶SPIRANS. Virg. de quatuor Tēporibus anni. Vere tepet picto
4 zephyris ſpirantibus aer. ¶MOLLIS. Lucanus lib.4. Et tepidum
in molles zephyros excurrit Iader. Iader fluuius eſt Dalmatiæ. Item
Ouidius lib.13. Meta. Mollibus expoſitum zephyris Lilybæon, ad
auſtros. Item Pontanus in Mæone. Te zephyri foueant molles, te le
nior aura. Itē Sabellicus Elegia.1. Sed molles zephyros ſenſit & Ethe

5 ſias. ¶PENNATVS. tales enim finguntur venti a poetis. Lucreti-
6 us lib. 5. Pēnatus gradit Zephyrus veſtigia propter. ¶FVRENS.
Homerus apud Gelliū lib. 2. cap. 22. Cumq; Euro incubuit Zephy-
7 ruſq; Notuſq; furentes. ¶TEPENS. Ouidius lib. 2. Faſt. Aut niue
quæ zephyro victa tepente fluit. Item Seneca in Thyeſte. Reddit ze-
8 phyro vela tepenti. ¶BLANDVS. Syllius lib. 12. Blandiſq; ſalubre
9 Ver zephyris, tepido mulcebat rura ſereno. ¶VOLVCER. Statius
libro 3. Syluarum. Fidere, ſeu volucres zephyros præuertere telo.
10 ¶HORRIFICANS. Catullus. Horrificans zephyrus procliues
11 incitat vndas. ¶FELIX. Pontanus lib. 1. de hortis Heſp. Spirat
12 odoratus zephyris felicibus aer. ¶MITIS. Pontanus de laudibus
Diuinis. At mitis ab orbe Heſperio zephyrus lenia flabra mouet. Itē
Boetius lib. 1. Vt quas Boreæ ſpiritus aufert, Reuehat mitis zephy-
13 rus frondes. ¶MVLCENS. Sabellicus in Genethliaco. Vernabat
14 ſtratum zephyris mulcentibus æquor. ¶VERNVS. Augurel. lib. 1.
Sermonum. Ire quibus verni ſpirant viridantibus æqua Temperie
15 zephyri. ¶PLACIDVS. Fran. Philel. in. 7. Decade. At placidos
16 tantum zephyros auraſq; tepentes. ¶CITVS. Guillermus Caſtel-
17 lus. Ipſe ſimul zephyris deiiciare citis. ¶CLEMENS. Carme. lib.
18 4. Agel. Afflaret zephyris omnem clementibus oram. ¶SERE-
NVS. Carme. in Villa Refrigerij. Tota ſerenos Amittit zephyros,
19 totā perlabitur Eurus. ¶GENITABILIS. Bap. Pius lib. 3. Eleg.
20 Mollis odoratas zephyri genitabilis aura. ¶LENIS. Sene. in Her-
cule furente. Nec adulta Leni fluctuat zephyro ſeges.

ZODIACVS

1 Signifer 2 Obliquus

¶PRAECEDENTIVM Epithetorum Teſtimonia.

SIGNIFER, a duodecim ſignis. Lucretius lib. 5.
1 Propter ſigniferi poſituram totius orbis. Item Cice-
ro in Arati Phęno. Zodiacum hunc Greci vocitāt,
noſtriq; latini, Orbem ſigniferum. Item Seneca in
Thyeſte. Flectēs longos ſignifer annos Lapſa vide
2 bit ſydera labens. ¶OBLIQVVS. Sabel. Eleg.
12. Cognita & obliqui ſemita Zodiaci.

ZONA

1 Teres | 3 Arcta | 5 Signifera
2 Diuerſicolor | 4 Aurata

¶EPITHETORVM
Teſtimonia.

1 TERES.Ouidius lib.2.Faſtorum.Dat teretem zonã, qua
2 modo cincta fuit.¶DIVERSICOLOR, diuerſorum
colorũ.Martianus Capella lib.1.de Nuptijs Philo.Nam
3 eiuſdem genua zona quidem diuerſicolor ãbiebat.¶AR=
CTA.Codrus Vrceus lib.2.Syluarum. Non opus eſt arctis ſtrin=
4 gantur corpora zonis.¶AVRATA.Pamphil.Saxus lib.1.Fas ſit
5 & aurata puerum te cingere zona.¶SIGNIFERA. Valerandus
Varanius lib.2.Bis prope ſigniferam luſtrauit Cynthia zonam.

ZOILVS

1 Mordax | 2 Liuidus

Teſtimonia

1 ¶MORDAX.Ego in dialogis meis.Multidico mordax me Zoi=
2 lus ore laceſſet.¶LIVIDVS. Fauſtus in Elegijs.Liuidus irrum=
pat ſolito ſi Zoilus ore.

ZELVS

1 Flagrans

1 ¶FLAGRANS.Remaclus Florenas.Irrita flagranti zelo lamen
ta fatigas.

ZACYNTHOS Inſula

1 Dulichia | 2 Nemoroſa

Teſtimonia.

1 DVLICHIA.Eſt enim in Græco mari cõtra ſinum Co=
rinthiacũ.Syllius Italicus lib.2.Armaq; Dulichia proauis
2 portata Zacyntho.¶NEMOROSA,nemoribus fre=
quens & conſita.Virg.lib.3.Aen.Iam medio apparet flu=
ctu nemoroſa Zacynthos.

FINIS.

❡Rauiſij Textoris ad Franciſcũ Cliuienſem, Regij ſanguinis & probatiſſimę indolis puerum, Epigramma.

O qui conſpicuis Franciſce parentibus ortum
Ducis, & a ſumma nobilitate genus:
Aſpice, quid faciat ſtudioſus arator in agro:
Vt pura æſtiuo tẽpore grana legat.
Euellit tribulos, vepres obtruncat, amaras
Demetit vrticas, decutit & loliũ.
Et tu ſi quæris virtutũ nobile ſemen,
Quale tuæ fulgor nobilitatis amat:
Vrticas ſcelerũ prima depone iuuẽta:
Quæ puris damno moribus eſſe ſolent.
Sic tu regali facies opus indole dignum,
Apta tuo generi ſic tibi meſſis erit.
Vtere prudentum monitis, alienaq; ſemper
Gloria (dum viues) ſit tibi pro ſpeculo.
Vtq; Themiſtoclem magnis animaſſe trophæis
Dicitur inuicti gloria Milciadis:
Sic te clara patris virtus, ſic candida matris
Relligio, ad mores & benefacta vocent.
Et quoniam nihil eſt, niſi pondus inutile terrę,
Qui ſine doctrina viuit inanis homo:
Incumbas ſtudijs, vt tanto nobilis ortu,
Sis etiam claro nobilis eloquio.
Si iuuet ad doctas animum conuertere Muſas:
Iucundum Muſis ecce volumen habes.

❡Ad Præclariſſimum Virum, Claudium a Cruce, Baronem Planceyacum.

AVDIO te Claudi lepidis gaudere Camœnis:
Et Clarij Tripodas ſemper amare dei.
Nec te diuitijs Muſas, nec honoribus vllis
Fortunæ, vates ſpernere Phœbicolas.
O dignum æternis hominem per ſæcula faſtis,
Dignum magnificæ cantibus Iliados.
Quem nec opes vllæ ſtudiis auertere poſſunt:
Nec fluxis hominum frangere delicijs.
Quo minus Actęæ recolat documenta Mineruæ,
Et nitido ſemper gaudeat eloquio.
Si Latij conceſſa foret mihi vena Maronis,
Diruta qua ſemper ſoſpite Troia manet:
Perpetuis hominum facerem te viuere luſtris:
Nec vitæ caderet fama ſuperba tuæ.
Crux tua tam longis hominum floreſceret annis:
Quam diuturna ſuis luna trahetur equis.
At quia proſperitas fatis mihi tanta negata eſt:
Non licet a nido longius ire meo.
Meſſe tenus propria cuncti viuamus oportet:
Nemo ſui metas præterit ingenij.
Tu tamen interea paruum ne deſpice munus,
Prima etenim ſtudij ſunt monumenta mei.
Q; ſi maiori liceat mihi creſcere partu:
Et tibi cum magno fœnore carmen erit.

¶ Ad Generoſiſs. & magnæ Spei Adoleſcentes Antonium & Franciſcũ Boheros, Nobiliſſimi Normaniæ Quæſtoris filios.

Effodiat geminos mihi bubo ſiniſter ocellos,
Paſcaturq; meis noctua viſceribus.
Infernaſq; mihi tendat Proſerpina laruas,
Ac me tartarei ſollicitent Lemures.
Si vos prætercam tacitos, duo ſydera fratres,
Sydera Ledęis æmula ſyderibus.
Quis ſiquidem clara vobis fuit indole maior,
Quem gremio pauit docta Nauarra ſuo?
Vobis ingenium vehemens, ſitibundaq; ſemper
Doctrinæ & clari mens fuit eloquij.
Conſtans in ſtudijs animus, ſpes ſemper honoris,
Vincendiq; pares magna cupido fuit.
Nec niſi victores noſtra ceſſiſtis arena,
Seu numeris facta eſt lucta, vel eloquio.
Quis vos degeneri vidit torpere veterno?
Aut quis Pierides non coluiſſe deas?
Quis puerile aliquod verbũ, factumve locutos?
Aut ſacras morum deſtituiſſe vias?
Nec mirum, ſi vos comitetur candida virtus:
Si ſancti mores, ſi probitatis amor.
Namq; malos fructus nunq̃ bona parturit arbos:
Nec lolium aut tribulos nobilis hortus alit.
Vobis diuinæ pater eſt virtutis amator,
Matri ſunt comites relligio & pietas.
Vobis Remigius doctrinæ ſemina fudit,
Remigius lepido Tullius eloquio.
Vos igitur merito morum nutriuit honeſtas,
Et gremio virtus fouit amica ſuo.
Quos tanta digni genuerunt laude parẽtes,
Phœbæoq; aluit nectare Remigius.
Nunc ſolita properate via duo ſydera fratres,
Sydera Ledæis æmula ſyderibus.
Sit ſpeculum vobis vtriuſq; parentis honeſtas,
Sit ſpeculum docti gloria Remigij.
Si ſemper libeat ſolitis incumbere Muſis,
Et Phœbo & Muſis dulce volumen adeſt.

¶ Eiuſdem Textoris ad Grauiſſimum & Doctiſſimum virũ Ludouicum Laſſereum, Regalis Nauarræ Gymnaſij Prouiſorem meritiſſimũ Threnodia de morte ſui Pyladis Stephani Ioſmarij. Qui obijt Aureliæ anno a partu virginis.1518.Pridie idus Iunij,hora ante meridiem circiter ſeptima.

QVID faciam? Loquar an ſileam? Si forte labellũ
Clauſero: clamorem ſuggeret ipſe dolor.
Si contra aſſiduis fauces mihi rupero verbis:
Et miſeram lachrymis vicero Tantalidem:
Fulmina verborum capiet reuolubilis aura,
Vota feram duris irrita marmoribus.
Nam veluti nautas non audit ſurda Charybdis:
Nec noſtras itidem mors inimica preces.
Ergo ego mutus ero? nec fletus obediet iræ?
Paſta ſuo rabies non erit atra malo?
Ah potius peream, potius mea vita recedat:
Et caput hoc noſtris excidat ex humeris:
Qꝫ tua mors lachrymis careat ſuauiſſime Theſeu,
Mors mihi morte mea durior & grauior.
Fatales ſcio non flectit querimonia Parcas,
Nec muto prodeſt Nænia ſarcophago.
His tamen ærũnis auidum ſaturabo dolorem:
Luctus erit noſtræ teſtis amicitiæ.
Nec mihi luce quies, nec erit mihi tempore noctis,
Nulla dies poterit gaudia ferre animo:
Ante ſuam feruens q̃ ſorbeat ira ſaliuam.
Et largo madidæ ſint ſatis imbre genæ.
Dicite (nam primas in vos torquere ſagittas
Diſſuadente iubet Relligione furor)
Quæ veſtro ſuperi fuit inclementia cœlo?
Quę tam dura ſacris numinibus feritas?
Vt nec vos Stephani mores, nec docta iuuentus,
Nec tanti fulgor mouerit ingenij?
Lęſerat is ne aliquo veſtros errore planetas?
An patrios viuens minxerat in cineres?
Spreuerat an doctæ fuſos & penſa Mineruæ,
Fecit vt elato Lyda puella animo?

An veſanorum tractus feritate Gygantum
  Impia cœligenæ mouerat arma Ioui?
Vinxerat an ſtricta Venerē cum Marte catena,
  Vinxit vt iratis qui facit arma deis?
Dicite: vel parios ructabo promptus Iambos,
  Atq; Lycambæis arma geram Satyris.
Namq; nec Auroræ roſeum qui proſpicit ortum,
  Nec Tarteſſiaco qui bibit Oceano,
Ioſmarij ſimilem dederit, quiq; indole tanti
  Pręſtaret ſpecimen nobile conſilij.
Vidiſtis puro quem promptius ore locutum?
  Aut magis ornato qui foret eloquio?
Qui famularetur veſtris feruentius aris?
  Aut magis obſcœnas ſperneret illecebras?
Quando aliquid petulans inhoneſto protulit ore?
  Quando voluptati deditus aut Veneri?
Quando gulæ, quando furioſæ paruit iræ?
  Quando aluit ſegnem corpore pigriciā?
Quando ſibi infeſtos genuino dente momordit?
  Quando venenatas euomuit Satyras?
Et tamen huic teneræ medio vel flore iuuentæ
  Non puduit ſubitos eripuiſſe dies.
Quę tormenta luent patricida, impurus adulter,
  Quiq; inſtar miſeri vixerit Autolyci?
Si ſic innocuę ſuperi virtutis alumnos
  Peſtifero inſontes corripitis iaculo.
Neſcio cur Stephanum morti dederitis: at eius
  Mors docet æternos poſſe perire deos.
Neſcio ſi veluti Ganymedē prętulit Hebe
  Fulminiger veſtri duxq; paterq; poli.
Ioſmarium quoq; Mercurio pręferre velitis,
  Nuncius vt veſtro pareat imperio.
At ſcio Mercurij faciet vileſcere linguam,
  Qui ſubito perijt funere Ioſmarius.
Irrita quum ſolos querimonia verberet Euros,
  Et videas ſurdis auribus eſſe deos:
Quid facis o Textor? quid inania murmura iactas?
  Oenones inſtar litora bobus aras.

Parcarum o feritas,& inexorabile fatum,
Durior o duro marmore lex herebi.
Rumpo fatigatas ſcabra raucedine fauces:
Aegraq; vix feſſo gutture verba fluunt.
Nulla tamen noſtris veniunt ſolatia votis.
Heu lex extremi ferrea iudicij.
Quis niſi vel colubro genitus,vel Tygride natus,
Aut crudas ſuperans impietate lupas,
Rideat, incertos hominũ ſi cogitet annos?
Et duræ ſubitum mortis adeſſe diem?
Quis(ſi fatorum ſurdas conſyderet aures)
Heracletæis temperet a lachrymis?
Quum neq; naturæ dotes,neq; regia virtus,
Lanificas valeant conciliare deas.
Ecce, cauo claudit quem fictilis vrna ſepulchro,
Quiq; ſua vermes carne ſupinus alit.
Arguta Lacheſin potuiſſet flectere lingua:
Si Lacheſin poſſent flectere verba hominum.
Eſte procul vates, qui dicitis Orphea magnum
Infernos cithara conciliaſſe deos.
Et iam tartareis captam merſamq; tenebris
Exoraſſe ſuis cantibus Eurydicen.
Noſter enim Stephanus docuit nihil eſſe, quod vnq̃
Perpetuum lepidis cantibus eſſe queat.
I nunc:& doctæ orator confide iuuentæ:
Sis licet inſigni Tullius eloquio.
Hunc dea(quę Pitho Grçcis,& Suada latinis
Dicitur)Hyblęa pauerat ambroſia.
Naſcenti Charites dederant & mella fauoſq;,
Et lac Palladijs ſuxerat vberibus.
Scribentis calamo inſpuerat Venus alma leporem,
Syrenum Phœbus iuſſerat arte loqui.
Nil tamen ad duras Parcarum profuit aures
Syrenum cantu,Palladis ore loqui.
O mihi, dum vita Pylades fruerere ſuperna,
Qui fueras animæ portio magna meæ,
Nunc vbicũq; tui manes,vbicũq; quieſcit
Spiritus, antiquum reſpice Pirithoum,

Reſpice Pirithoum, quem nec tibi longa Sybillæ
Tempora, nec menſes Neſtoris eripient.
Certe ego ſeu viuā terris, ſeu naufragus vndis,
Aut magis occulto (qui ſit in orbe) loco:
Non tamen ante tui venient obliuia: q̄ me
Fecerit immemorem morſq; locuſq; mei:
Q; ſi morte mea poſſes exurgere fato:
Præda lubens cuperem vermibus eſſe tuis.
Ante tuam mortē mihi mors mage grata fuiſſet:
Q; ſupereſt morti quæ mihi vita tuæ.
At quia lex herebi nulla reparabilis arte:
Nec tetricas feriunt irrita vota deas:
Hunc ſaltem orabo, qui cuncta elemēta creauit:
Qui cœlum ſtellis, qui mare donat aquis.
Vt tuus in ſumma requieſcat ſpiritus aula:
Et tua defuncti molliter oſſa cubent.
Ferte mihi violas Muſæ: quia veſter alūnus
Dignus erat violis, ferte mihi violas.
Et Myrrhæ lachrymas, & odori balſama ſucci,
Iunctaq; Peſtanis ferte liguſtra roſis.
Spargamus tumulo calthā, caſiamq;, thymūq;:
Et ſapido mollis floreat vrna croco.
Tu modo quem primis ſemper dilexit ab annis,
Cui tua maieſtas numinis inſtar erat:
Defunctum Lodoice iuues, animāq; ſepulti
Mens tua ſacrificis ſubleuet obſequijs.
Si neſcis, fuit ille tui ſtudioſus honoris
Præco, & ſyncæræ cultor amicitiæ.
Quo ſi quis præſente tuæ male dicere famæ,
Aut vitæ optaſſet carpere facta tuæ:
Vidiſſes hominem furioſo ſurgere vultu,
Obductoq; minas flare ſupercilio.
Ac velut iratos furijs collidere dentes,
Et medium inflato pene crepare animo.
Incenſos pro te corpus ieciſſet in ignes,
Naufragaq; æquoreis membra dediſſet aquis:
Ergo tuis precibus famulo ſuccurre ſepulto,
Quem tanto dignum conſpicis obſequio.
Nam ſi te ad manes miſiſſent fata priorem:
In lachrymis noctes duceret atq; dies.

Et Phaetontiadum ritu fortaſſe ſororum
Populeis fieret truncus in arboribus.
Vos etiam quos erudijt iuuenilibus annis,
Quoſqꝫ bonis viuens artibus excoluit,
Franciſce o Rogeri, iuxta & Pediane Ioannes
Olim prima mei lumina gymnaſij,
Ad Stephani manes atro doleamus amictu:
Nam color hic mœſtis conuenit exequijs.
Extinctum ne etiam Lodoicę iuuabis amicum
Mileti, O cordis ſpes modo ſola mei?
Illi Pirithous fueras, erat & tibi Theſeus.
Defunctum ergo iuues Theſea Pirithoe.
Nulla vnq̄ inter vos orta eſt contentio, nulla
Factio: ſed ſtabilis ſemper inhæſit amor.
Ille mori tecum decreuerat: ac tibi vitæ
Et ſtudia & tempus vouerat omne ſuæ.
Si iunctum inter vos Lacheſis non fregit amorem,
Quem quondam inter vos iunxerat vna fides:
Defuncti viuens reminiſcere ſemper amici.
Hoc ſiquidem veræ lex pietatis amat.
Dic mecum. Stephanus tam longa in pace quieſcat:
Q̃ longa eſt ſummis vita futura deis.

¶ Eiuſdem Rauiſij Textoris Ad Zoilum, Carmen.

ZOLIE cur omnes tecum certare recuſant?
Peius Achilleo vulnere vulnus alis.
Tu lædis lingua, gladio lædebat Achilles.
Plus mihi q̄ gladius, liuida lingua nocet.
Sanabunt medici vulnus quod fecit Achilles:
Qui ſanet quod ages Zoile, nullus erit.
Læde igitur gladio: forſan ſanabitur ictus.
Sanari linguæ vulnere nemo poteſt.

¶ Eiuſdem ad Thaidem de formę fragilitate Elegia.

SI tibi candentes niteant o Thais ocelli,
Formaqꝫ conſpicuis æmula ſyderibus.
Si niuibus certet facies, manus alba liguſtro,
Frons ebori, violis brachia, lingua fauis.
Vincat Erithræum ceruix precioſa lapillum,
Sint labra Peſtanis inuidioſa roſis,

Chaoniȩ tibi ſit guttur ſi molle columbȩ,
Si ſtomachus teneris mollior anſeribus:
Si vel Olorinæ certet cutis aurea plumæ,
Mollia dulciculis viſcera paſſeribus.
Candida nobilibus cedant ſi lilia venis,
Corycio certent omnia membra croco.
Cōpactas ſuperēt(quȩ porrigis)oſcula conchas,
Et ſacer in māmis eſſe putetur odor.
Herbaq; dicatur reliquis præſtantior illa,
Clauſa tuo meruit quæ latuiſſe ſinu.
Anulus aut Samij gemmam ſuperaſſe tyranni,
Qui fuit ante tuæ præda beata manus.
Sitq; tuos felix tetigit quæ faſcia crines,
Sopitam felix qui te habuit thalamus.
An tamen elato debes turgeſcere faſtu?
Deſpicere & toruo quemq; ſupercilio?
Eſſe putas niueæ decus immortale iuuentȩ?
Perpetuum formæ credis habere decus?
Forma quid eſt, niſi naturæ donum breue, donū
Aeolijs longe mobilius zephyris?
Cui nūc pulchra nitet facies, cui terſa venuſtas,
Plurimus & roſeo fulget in ore decor.
Cras feret exanguis forſan contagia morbi,
Qui niuei extinguet corporis omne decus.
Contrahet aut tremulæ rugas in fronte ſenectæ,
Sic breuis eſt formæ prætereuntis honos.
Sic varijs ſpecies hominum eſt obnoxia morbis:
Sic primæ ȩtatis flos fugitiuus abit.
Diſce igitur Thais formæ deponere faſtum:
Quam volucri leuius cernis abire noto.
Aut hæc ſi forſan nauci mea carmina pendas:
Atq; putes nugis vanius hoc Siculis:
Te ſaltem faciant aliena pericula doctam.
Argiuæ imprimis perdita forma Helenæ.

¶ Ioannes Rauiſius Textor ad Candidum Lectorem.

SATIS conſtat lector beneuole, multos ea eſſe vel natura vel improbitate potius: vt carpendi magis q̃ proficiendi ſtudio (ſi quid in lucem fœtu recenti prodierit) reuoluant, ſciſcitenturq́ꝫ, vbinam loci venenatos primũ ſui liuoris dentes collocẽt & infigãt. Quinetiam eo eſſe iudicio, vt ſi quid Chalcographorum (quos fere omnes omnium ignaros artium ipſi non ignorant) inſcitia fuerit aberratum: idipſum authoribus aſcribant operum. Quod genus homines quoniam magnopere mihi formidandos video, placet (vt eorũ et eiuſmodi nebulonum verbera declinẽ) excuſationum mearũ clypeis vnũquemq́ꝫ prævenire: ne forte apud agreſtes & idiotas, ingenij oſtentationem furtim ſibi demereantur in his carpendis, quæ vel neſciente me facta ſunt, vel alijs (quare fecerim) neſcientibus impreſſa. Neq́ꝫ tamen eo ſum arrogantiæ peruenturus, vt eã ſcriptis meis vel elegantiam, vel incaſtigabilem dexteritatem aſcribi velim: quã nulli omnino carpere vel debeant, vel poſſint, vel audeãt. Delirantis eſſet animi, linguas omnium velle cõſtringere, quũ idipſum nulli adhuc eruditorum (qui ſuperiore ſæculo floruerunt) hominum ſint cõſecuti. Nam et M. Varronem virum Mauri Terentiani iudicio vndecũq́ꝫ doctiſſimum, Rhẽnius Palemon grãmaticus porcum appellare non veritus eſt. T. Liuius (quem M. Fabius Herodoto cõparauit) a Caio principe, vt nimius verborũ, taxatus eſt. In eodẽ quoq́ꝫ Aſinius Pollio patauinitatem, vt in Cæſaris commẽtarijs infidelitatẽ, verba obſoleta in Saluſtio, in Cicerone eloquentiæ parente ſtylum nimis exanguem & velut elixũ notauit. Horatius, latinus Pyndarus Lucilium (quem Hadrianus Imp. Satyrographis omnibus antepoſuit) vt Lutulẽtũ Fabio reclamãte inceſſuit. Neq́ꝫ tamen eſt, qui citra ſcrupulum nõ fateatur, hos omnes doctos adeo extitiſſe: vt nemo tam audax reperiatur, qui eiſdẽ eloquentiæ principatũ deroget. Quare hoc ego mihi nolo concedi: quod ſummatibus illis et latinitatis principibus tametſi meritiſſimis non eſt condonatum. Tantũ peto, vt ſi meis rationibus, argumentis & excuſationibus docti fauerint & arriſerint: Satyris parcant imperiti: neq́ꝫ ſuis ſtrigilibus pri-

us me perfricent : quám culpæ merito obnoxium eruditorum teſti monio & oraculis didicerint. Primum omnium in quo ab eorum ſcuticis mihi timendum video, illud ipſum eſt, ꝙ pleriſq; in locis au thores quoſdam neotericos aduocare non dubitauerim. Monet me fateor (qui Catonis inſcribitur libellus) malorum verba nihil eſſe facienda, quum recte agas. Monet item Imperatoris illius ſentẽtia, qui dicebat in ciuitate libera liberas eſſe linguas oportere. Ne tamẽ prętter modum & petulãtius æquo ſuis cauillationibus indulgeant, aut verborum parcos homines, verboſos & ſui ſimiles faciant: reſpõ debo quis ad hoc agendum ſtimulus me compulerit. Non ignoro ex verbis Quintiliani, vt nouorum optima ſunt maxime vetera: ita quoq; veterum eſſe maxime noua. Scio & maiorem fidem priſcorum, q̃ aliorum vel noſtri vel modici ante temporis hominum teſtimonio adhiberi ſolitam. Quoniam tamen ea nemini fere non eſt genuina voluptas, vt varietate magis q̃ continuo & immutabili rerum omnium vſu oblectetur: non exiſtimaui factu iniucundum Neotericos ſummatibus illis & πρωτοχρόνοισ quandoq; immiſcere. Neq; ego vel Virgilio, vel Horatio, vel alijs primi vexilli cẽturionibus iniuriã feciſſe me crediderim: ſi fortunatis eorumdem carminibus infelices quandoq; verſiculos admouero. Quin potius inauſpicata aliorum vena maius ſibi præconiũ, & quandam velut apotheoſin capient: quum philoſophi ſentẽtia, oppoſita iuxta ſe poſita magis eluceſcant. Nunquid ſi Vulcanum cum Mercurio cõferas, aut Therſiten cum Achille, his ex illorum deformitate nonnihil accedet pulchritudinis? Ita & Neotericorum humilitas, eorum (qui tanti a nobis æſtimantur) ſublimabit authoritatem. Certum eſt in gymnicis priſcorum certaminibus, ludiſq; pugilicis non omnes robuſtis ſemper viribus extitiſſe, aut feliciter dimicuiſſe Neq; tamen his arena interdictum eſt, qui vel puſillo corpore, vel membris ad luctam parum idoneis cognoſcebantur. Quid? Nõne in theatricis Romanorum ſpectaculis abiecti potiora quandoq; ſubſellia nemine arguente ſibi præripuerunt? Quare ergo vicio mihi vertetur, ſi poſtremi ſęculi ſcriptores etiam macilentos quãdoq; citauero? Non hercle (quẽadmodũ ſibi perſuaſerat quidã ardelio) idipſum feci, vt magna paſſim laboris mei & ſtudiorum concitaretur opinio: aut vt nihil nõ viderer legiſſe. Verũ vt qui adhuc rudi & non ſatis aperto ſunt ingenio pueri, eos facilius imitentur: quorum ſtylo propius accedunt. Neq; enim dubiũ eſt, quin facilius & promptius multo triuiales effingãt

verſiculos,q̃ primore ſtatim aſpectu Virgilianam deguſtent maieſta tem. Memini puerum me Ciceronis epiſtolas(quas mihi prælegebat magiſter quidam) ita ſpreuiſſe aut faſtidiſſe:vt potiores illis mihi vi derentur Epiſtolæ quędam Marij Philelphi. Cur ita? Nonne quia ad has q̃ illas propius ingenij mei captus accedebat? Ita quoq; ſcri pturi carmen adoleſcentes(qui nihil adhuc,aut parum in poeticis promouerunt diſciplinis)ſui fere ſimiles leuius inſequẽtur & effigia bunt: q̃ primates illos, a quorum maieſtate & natura diſtant non minus,q̃ ab Elephante formica. Quid ergo(roget aliquis) doctos indoctis, & antiquos nouiſſimis permiſces? Vt & his ſatiſfaciam, qui parum,& his qui multum iam profecerunt. Sed ſint friuola vel Epitheta vel teſtimonia pleraq;. Qui tamen guſtu non caruerint lectores, vehemens a languido,proprium ab improprio, amenum a duriuſculo facile diſcernent. Ad hæc, ſi quis in priſcorum verba adeo iurauerit, vt nihil omnino poſteris velit aſſurgendum:is certe videbitur laboribus fructum inuidere: quibus authoritatem dene get. Et ſi probari nolit, quæ vel nunc fiunt vel nuper facta ſunt: ignauiam ſtudijs præferendam vt fateatur, neceſſe eſt:dicatq; meli us multo eſſe,vti ſemper inuentis q̃ inueniendis,quod tamen miſer rimi eſſe ingenij fatentur omnes. Quare in hoc ego pœnam & cachinnos deprecor: vbi culpam non puto. Aut ſi culpa eſt: non tamen ab excuſatione remota. In hoc ſaltem feci,vt arrogantiæ non viderer ſuſpectus: qui nec infimos quidem aut proletarios ſcripto res inhonoratos reliquerim. Non ſum(vt candorem meum fatear) ex eorum genere,qui gloriam ſuis temporibus vſq; adeo inuident: vt nullum ſua ætate doctum fateri velint. Aut ſi quem fateantur, eius tamen ſcriptis nihil fidei putent relinquendum:quaſi vero lau dis alienæ fulgor eorumdẽ nomini tenebras induceret. Miſeros ho mines. Nunq̃ ne fratribus inuidere, nunq̃ doctos aceto perfundere deſiſtemus? Non inficior primos accubitus ſemper antiquitati con cedendos. Si tamen noſtris diebus floreant,qui famam apud poſte ros nobis mereantur, noſtriq; memoriam perpetuent,& nos vindi cent a mortalitate:cur moleſte ferimus? aut quid inuidia crepamus? Dicet aliquis hæc me cõminiſci,neq; eſſe qui literatis inuideat. An vero ea cõminiſcor,quę omniũ oculis quotidie obuerſant? Nã q̃tis obiurgantur clamoribus,quot maledicorũ flagellis vapulãt viri hac ætate doctiſſimi,& noſtrum nullis operto capite nominãdi Theolo gorũ diſertiſſimus Eraſmus,& philoſophiæ lumẽ Stapulẽſis Faber,

q̧ ſuis ſtudijs Remp. iuuerint, & multa prius ignota ex Græcarum literarū theſauris & penetralibus euentilauerint. Labori (vt cōſtat) non pepercerunt. Omne genus ſcriptores pertinacibus vigilijs excuſſerūt. Surrexerunt tamen neſcio qui pallio tenus ſapiētes: qui vtrūq; maledicis & his quidē publicis notare ſtigmatibus non veriti ſunt. Ve vobis hypocritæ triſtes & quæſtionarij ſophiſtæ. An quia futiles quoſdā & intricatos (quos ſi ſcirent. pœnitentia ducerētur, & obliui ſci cuperēt) nihili faciūt ſyllogiſmos: falcē (vt improperatis) in meſſem alienam miſerunt? Satagant ſuæ eloquentiæ dicitis. Satagunt certe, & barbariem vobis hæreditario iure debitā nolunt extorquere. Neq; tamen propterea dicendum eſt, hoc in eloquentia ſatum cōſiſtere: vt eam comitari non poſſit rerum diuinarū cognitio. Qui ſcitis eos aberraſſe: quum ad Græcas (vnde ſua detorſerūt) literas ſitis v. aſini ad lyram? Vtinam vtinam veſtrū omnium (quotquot eſtis) optimus dignus eſſet alterutrius duorum veſtigia lambere, non dico eloquentiam imitari. Darius oblato malo punico tot ſibi Zopyros optaſſe fertur, quot illic eſſent granorum. Vtinam quoq; tot haberemus Fabros, quot non habemus Eraſmos. Fore conſiderem: vt qui bonas artes ita deſpicantur, vel propediem exularent, vel ſaltem ſuę garrulitati facerent finē. Sed ecce, Qui prædicant non eſſe furandū, furantur. Qui nemini detrahendum aſſerunt, primi deſiliunt in cōuicia. Et vt ſanctitatis opinionem apud imperitum vulgus ſibi comparent: ſe Chriſtianę religionis vocant milites: quaſi adeſſent, qui eā demolirentur. Verum verū reperio quod aliquando mihi dictū memini, nullum eſſe grauius aut magis pertinax odium, q̄ eorum qui ad crucifixi pedes (vt ita dicam) pernoctare ſefingunt hominum, & aures ſanctorum precibus laſſare ac onerare. Certe ſi decem Eraſmorum ac totidē Fabrorum nobis eſſent myriades: & mi daretur optio: mallem eorum omniū eſſe infimus: q̄ veſtri pecoris primus. Quid enim noſtis aliud, q̄ fictis de deo ſermonibꝰ, religionis famā vobis aucupari? Sed iam de hoc ſatis video me locutum. Neq; ego huc ſum euagatus, vt cuiq̄ eſſem iniurius: ſed vt docerem me ab eorū numero remotum: qui ſui ſæculi homines q̄tūuis doctos & eruditos non poſſunt non improbare. Hæc neotericorum teſtimonia deſpicantibus ſit obieciſſe ſatis. Nunc his reſpondendum: quos præſagio quęſituros, quidnam fuerat opus hac Epithetorum cōgerie: quum tot iam omnimodæ ſcripta diſciplinę præ manibus habeantur: vt copia nos inopes & egenos reddiderit? Non hercle hoc feci,

vt meæ (quæ nulla eſt)doctrinæ periculum quiſq̄ faceret. Sciebam
enim plus multo opprobrij q̄ laudis ea ex re mihi futurũ. Sed quũ
apud me cogitarem, eos omnium ſententia verſus cõmendari,qui de
centibus & appoſitis ornantur Epithetis,neq; tamen adhuc reperiri
vllum, qui ſuper his ſcriptum quicq̄ reliquerit:hoc aliquãto factus
audacior vela ventis expoſui,& mei opinionem iudicijs hominum
(licet fortaſſis temere) commiſi. Erant pręterea diſcipulorũ meorũ
plerięq; literarum ſitientes:qui quotidiano pene conuicio hoc efflagi-
tabant. Qui quum aſſidue ſuis clamoribus aures meas obtunderẽt:
eorum tandem votis acquieui:vt & me miſſum facerẽt, & mei remi-
niſcerentur, quorum precibus nomen meum periculo expoſuiſſem.
Nunc quoniã iacta eſt alea,hoc abs te precario peto lector cãdide,
vt ſi cauſæ meæ patrocinium recuſes,non prius ſaltem me mordeas
aut vellices:q̄ tibi ſit compertum,cuiuſnam culpa hoc opus in lucem
prodierit maculoſum. Nam quum ſimul flare ac ſorbere ſit diffi-
cile: non poteram erudiendis iuuenibus incumbere,& auferendis ty
pographorum erratis eodem momẽto vacare. Qꝫ ſi quando e ſcho-
la ad prælum me furtim ſurriperem:idipſum niſi moleſte ferre non
poterat meus Gymnaſiarcha Io. Boluacus,vitę homo inculpatiſſi-
mæ. Quem quum terreni cuiuſdam numinis loco vt de me ſemper
bene meritum,haberem:malui opus meum offendi maculis, q̄ me
ab eiuſdem beniuolentia relegari. Improperabit aliquis aut meum
exemplar fuiſſe mendoſum, aut a caſtigato maculas errataq; oriri
nõ potuiſſe. Hoc ſcio nemo mihi obijciet,niſi fortaſſe qui chalcogra
phorum mores neſciuerit. Quos ſi cognoſceret,miraretur vniuerſa
(quotquot imprimuntur)volumina nõ tot ſcatere mendis,quot abũ
dant vocabulis. Nam pręter inſcitiam (quam habẽt ſibi genuinam)
homines ſunt cerebroſi,& inexorabiles:maxime dum exhauſta iam
crumena ſitiunt, neq; eſt qui vinum ſuppeditet. Quo furoris ſi vene
rint,& litteram vel craſſam nimis,vel indiſpoſitam iuſſeris commu-
tari:non ſolũ verbis tuis non obedient,ſed & te(q̄tuſcũq; fueris)vel
afficient probro,vel quod prius rectum fuerat,obliquũ facient. Ha-
bent tamen quandoq; lucida rationis interualla, & vt comitiales
ad ſe nonnũq̄ redeunt. Neq; tunc omninoquidẽ ſunt indociles,atq;
etiã inſtar equi ſternacis frenũ volẽtes capiũt, & plura q̄ iuſſeris tũc
emendabunt volentes. Sed hoc ipſum(quo reſipiſcunt)breue eſt mo
mentũ. Nã vt canis ad vomitũ,ſic ad ſolitã phreneſin paulopoſt re-
uertuntur,atq; ita reuertũtur:vt vel ab agreſtibus Cẽtauris, vel im-

manſuetis Vulcani Cyclopibus ortum duxiſſe videantur. Quoniā tamen multos aliter video iudicaturos:notiora ac cenſorijs digniora virgulis(quæ legenti paſſim ſeſe obtulerunt)errata ſubſcribam. Neq; tamen omnia,ſed ea tantum:quæ vel nimiæ me ignorantiæ poſſent cōuincere,vel imperitum lectorē remorari. Imprimis quod ad Orthographiam ſpectat,volo ſequētes dictiones & his ortas (ſi cubi aliter ſcriptas offenderis)ſequenti modo conſcribi,ſaluo tamē ſemper meliore Criticorum iudicio.

¶ Smynthæus, Cithara, Arcadicus,incœptum,Calliopęa, Phryges,Agyleus Etymū,Syllius,Pamphylia,Fanū,Solēne, Caurus, Cæcus, Syncærus,zephyrus,guttur,Retalio,Mythologi. Torus, Cedere.i.locū dare,Hybla,aracynth⁹,Sollers,aſtyanax,Barathrū ætna,Cytheron,Gyges,Cytheræa Therapnæ,Maſſylli,aduocare .i.citare. Comeſſatio,Cædes,Phillyrides,Aecloga, ſqualidus,ſubſannare, Elyſiū,Bithynia,Archilochus,Lethe,Ephyre, Sagūtus, Braccatus, Feſcenninus, Ephebus,lachrymæ, Nymbus, Helycon, Malæa,Pyndarus,Męotis,Amyclæ,Phryxus,querela,Sardonyx. Felix,

¶ Aliorum quorūdā Erratorum Recognitio.

¶ Fol.2.lege Gregarijs pro Gregrarijs.¶ Fol.3.lege Thomas Radin⁹ pro Fr.Syluester.¶ Fol.5.lege Cælio pro Ceſelio.¶ Fol.15. vbi ſcribitur.Quin poti⁹ ſtercoroſum eſſe vaſculū.lege. Quin poti⁹ hominē ſtercoroſum eſſe vaſculū.¶ Fol.16.lege Cupidinis pro Cupedinis.¶ Fol.20.Māſuetus pro Māſuetos.¶ Fol.40.pinifer pro pinifer ¶ Fol.42.Peliaca ꝓ Peiaca ¶ Fol.44.anacreon ꝓ anacron ¶ Fol.48.Plumoſus pro pluuioſus & Aeſchylus ꝓ æſcylus ¶ Fol.64.apud iuſtinū Trogus,pro herodotus ¶ Fol.69 Qui patrē pro quæ patrem.¶ Fol.78.facie formoſa pro formoſi.¶ Fol.81.horricomis pro horicomis ¶ Fol. 88. Exime curis ꝓ Exuit ¶ Fol.121.Danae pro Danaae ¶ Fol.128.Domini etſi ingrati pro ingrata.¶ Fol.129. Noſtrorū princīpū pro noſtrū.¶ Fol.129.lege Omni domo pro omniū.¶ Fol.131.macilentus pro Malicentus.¶ Fol.142.Qīq; fuit pro Qīq; fuit ¶ Fol.158.Eunuchinas pro Euneuchinas ¶ Fol.163. Flāmigera pro fammigera ¶ Fol.166.Barbarici pro Bacharici ¶ Fol.166.perfuſa fuco pro ſuco.¶ Fol.168.In quib⁹ tot,pro in qua

tot ¶ Fol.176.hirudo pro hirundo ¶ Fol.178.Herueo pro Verueo ¶ Fol.179.fumoſo pro fumoſos. ¶ Fol.181.diſtendat pro Deſtēdat ¶ Fol.183. lenteſceret pro lenteſcerit ¶ Fol.192.Valeriani pro Valereiani ¶ Fol.193.Macarius pro Marcarius ¶ Fol.199.Canuſina ꝓ Camiſina. ¶ Fol.210.lege pridie q̃ moreretur pro poſtridie ¶ Fol.211.Auguſtudunēſes.ꝓ Anguſtudunēſes. ¶ Eodē.indueret ꝓ iduceerent. ¶ Eodem. Pueris neq; pro pueros neq;. ¶ Fol.214. in mauortis.depone in ¶ Fol.215.Cōtingerent pro cōtegerint ¶ Fol.217. Ode.8.pro Ode. ¶ Fol.222.Sutilis pro ſubtilis. ¶ Fol.226.Manus cauæ pro canæ & Meuania pro Menania ¶ Fol.244.Vbi ſcribitur piſcis fluuialis, lampſacius. depone lāpſacius ¶ Fol.247.pelorus anguſtus pro Auguſtꝰ ¶ Fol.248.polyxena pro prolyxena ¶ Fol.250.phaſellus curuꝰ pro curua. ¶ Fol.252.Rhœteia & phœbeia ꝓ Roetheia & phœteia ¶ Fol.252.pulmo tumidus ꝓ timidus ¶ Fol.253.proſperitas Auguſta pro Anguſta ¶ Fol.261 Rauēna paludoſa pro paluduſa ¶ Fol.162.Radix villoſa ꝓ violoſa ¶ Fol.183. Tunica Manuleata pro Mamileata.

Cęterū pleriſq; i locis reperies Celer in fœmineo & neutro genere: vbi Celeris & celere legēdū ꝑcipio. Quod q̃uis ſit inuētu rarū, hoc tamē q̄rit analogia. Et Lucretius lib. 4. Celeris dixit in fœmineo, vbi ait. Vt merito celeris rebus dicatur origo. ¶ Fol.195.Ita a me ſcriptū eſt. Vbi dimicuiſſe poſuit ꝓ dimicaſſe, quod nollē imitari. Ego dictū reuoco. Nā feliciſſimus poetarū Ouid.lib.2. Eleg. hoc modo locutꝰ eſt dicēs. Hac tibi ſit pugna dimicuiſſe ſatis. Hoc bene annotauit Grāmaticorū omniū diligētiſſimus, & veterū nulli meo ſaltem iudicio poſthabēdꝰ Ioānes Deſpauteriꝰ. Qui vtinā cōmuni vel ſummi pontificis vel Imperatoris (ſi quis eſt) edicto paſſim legeretur, & exularent neſcio qui Barbari, docilē praui iuuenturē peſſime corrūpentes. Alia ſunt a nobis in ſecunda editione retractāda, vel ſaltē limatius ac purius dicenda. Quæ nunc quoq; pręcipitanter nimis ſcripſiſſe me pœnitet. Ea quū noſtris lituris ſint vapulatura, lectorē poſtulo, vt mecū agat mitius aliquāto, ſuoſq; obelos ac ſpongias cōtineat, tātiſpdū operi ſupmū Colophona ipoſuerimꝰ. Porro aūt eramꝰ adiecturi auctariū poeticū de dijs, deabꝰ, deorū filijs, deorū ſacerdotibus, victimis, auibus, curribus, arboribus, contēptoribus. Item de Athletis, de Cētauris, Cyclopibꝰ, furijs, heſperidibꝰ, hyadibꝰ, Muſis, Parcis, Canibꝰ, equis, aurigis, amazonibus, nereidibꝰ, nayadibꝰ, Gygātibꝰ, harpyis, Syrenibꝰ, Gratijs, Pleyadibꝰ, & alia eiuſmodi

permulta, niſi ea nobis ſatis ꝓlixa viſa eſſent, q̄ in iuſtū quoq; volumen cōſurgerent. Quare hæc omnia in aliud opus diſtuli, quod inſcribet̃ Specimen Ephemeridū Textoris, ac propediē imprimetur.

Feci.

¶ Iacobi Albi Apoſtropha ad Platonem Philoſophum.

QVI fit magne Plato (quū te iuuenilibus annis
Perculſum ſtudio Muſarum, ſacra poeſis
Iuuerit) vt nulli voluant tua ſcripta minores?
At tibi præripuit palmam diuinus Homerus,
Q; ſi vidiſſet Græcus tua ſæcula Textor:
Aequaſſes facili Smyrnæum carmine vatem.
Tuncq; tibi vſus erat noſtro Textore Lucreti:
Dum miſeros ſcabra verſus incude ferires.

¶ Eiuſdem Epigramma, vbi ars Oratoria de Rauiſio Textore conqueritur.

IPSA quid infelix in te committere tantum
Inſignis Rhetor potui? quæ ſola relinquor
Munito numeris aditu. Quid? Scripſit amores,
Inq; feras homines mutauit Naſo, genuſq;
Dicendi triplex habuit Maro, Flaccus Iambos
Oſtendit latio, Satyram Iuuenalis Aquinas,
Bilbilicus placido vates Epigrammate luſit,
Hiſtoriam vero Lucanus carmine fecit.
Hæc potuere. Tamen Rauiſi magis officis vnus
Omnibus his, qui das inculta poemata vires.
Me ſpernunt pueri: iactos in carmina paſſim
Qui reperere gradus. Vincet iam quiſq; Tibullum,
Cuiq; potens elegis Iouianus porriget herbam.
Q; ſi forte velis pacem componere: præſta
Auxilium nobis, quod Muſis ante dediſti.

FINIS.

AC1 14464365

700
K
8